

Ad Odysseam ejusque scholiastas curae secundae : emendationes ad scholia in Homeri Odysseam

<https://hdl.handle.net/1874/235633>

000012 mm

EL

FRAENKEL

403

BIBLIOTHEEK
Dr. J. M. FRAENKEL

H. J. POLAK.

AD

ODYSSEAM EIUSQUE SCHOLIASTAS

CURAE SECUNDAE.

Frankel 403

AD

ODYSSEAM EIUSQUE SCHOLIASTAS

CURAE SECUNDAE.

SCRIPSIT

H. J. POLAK.

EMENDATIONES AD SCHOLIA IN HOMERI ODYSSEAM.

LUGDUNI BATAVORUM.
APUD E. J. BRILL.

MDCCLXXXI.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

VIRIS CLARISSIMIS

J. E. GOUDSMIT

C. G. COBET

OLIM PRAECEPTORIBUS NUNC AMICIS PIE COLENDIS

HOS STUDIORUM FRUCTUS SACROS ESSE VOLUIT

AUCTOR.

M O N I T U M.

Propositum mihi erat, quae ad Odysseam eiusque Scholiastas post editas Observationes meas animadversa habebam in duas partes divisa lectoribus harum rerum studiosis diiudicanda tradere, materie ita digesta, ut quae ad textus tantum a Dindorfio olim curati emendationem pertinerent omnia in priorem partem conicerem, in alteram rem altius repeterem. Quippe, — quod iam antea me facturum pollicitus sum, — aliis quamplurimis in auxilium vocatis, qui interea eandem rem sibi tractandam susceperunt, meo Marte Scholia frequenter loco suo mota ad propriam sedem revocare atque ad interpretationem crisinque Homericam adhibere coepi, in auctorum historiam, cognationem, fidem, auctoritatem inquirere, Aristarcheorum, Porphyrii, Lexicographorum animadversiones ordinare interque se componere, denique ita agere, ut eorum grammaticorum, qui Odysseam quoque sibi illustrandam sumpserunt, historia critica quae dicitur etsi nondum absoluta, tamen mea quoque opera aliquantum promotam diceretur. Verum, ut fit, coniecturarum congeries inter scribendum in tantam molem excrevit, variasque ob causas prior haec pars tamdiu inter typhetarum manus versata est, ut rem et per se diuturni laboris et cui ob caeteras meas occupationes non semper tantum tribuere temporis possum quantum equidem cuperem, in infinitum

trahi noluerim. Constitui igitur hanc priorem partem per se absolutam seorsim publici iuris facere, cuius nunc prior fasciculus prodit, alter cui praeterea et corrigenda quaedam et addenda ex libris, qui postea demum in meam notitiam pervenerunt, et Indices inerunt, intra paucos menses edetur. Ut tot coniecturae omnes omnium adsensum ferant, optare vix ausim. At si operam meam in his grammaticorum reliquiis in integrum restituendis positam in universum aequis iudicibus probari intellexero, animus mihi addetur ut ad alteram illam partem literis mandandam intra brevissimum quod potero temporis spatium alacri me animo accingam.

H. J. P.

Scrib. mense Aprili MDCCCLXXXI.

PARS PRIOR.

EMENDATIONES AD SCHOLIA IN HOMERI ODYSSEAM.

Scholia Graeca in Homeri Odysseam, ex Codd. aucta
et emendata ed. G. Dindorfus. — 2 voll. 1855.

---

*ἔπος δ' εἰ πέρ τι βέβακται
δεινόν, ἄφικρ τὸ φέροισεν ἀναπάζεσθαι ἕλλαϊ.
Od. θ, 408, 409.*

Qui factum sit, ut quae studia in fine scriptionis meae Academicæ brevi me repetiturum significavi, quaeque ut repeterem non malevoli quidam in Germania praesertim iudices me cohortati sunt, ea post decimum demum annum aliquando resumserim, nec meum est narrare, nec lectoris fortasse scire intererit. Utut est, laetus tandem occasionem amplexus sum ea expro-mendi, quae per multos annos horis subsecivis, quae tamen et aliorum et mea expectatione pauciores erant, ad Homeri Odysseam eiusque Scholiastas illustrandos emendandosque mihi reperisse videbar. Atque aliquamdiu etiam spem foveram, fore ut novam horum Scholiorum editionem in lucem edere mihi daretur. Qualem editionem post Mai, Buttmanni, Dindorfii, vv. ell. curas etiamnunc non inutilem fore, et a me antea et ab aliis saepius significatum est. Nunc autem certior factus, novam eorum editionem ab A. Ludwichio, Viro clarissimo, parari, eique ut eam perpoliret atque augeter Codicum conferendorum copiam esse, quae mihi negata est, omne quidem edendi consilium abieci, sed statui, quae excogitasse mihi visus sum, ea omnia hoc modo ei tanquam per Epistolam Criticam, veteres nostros heroës modeste secutus, proponere, quibus si velit utatur, πάντα δοκιμάσας, τὸ δὲ καλόν — si insit — κατασχόν.

Sed quid tu, dixerit quispiam, coniecturas affers, Codicibus nunc peritius inspectis et tandem aliquando sincera praebere iussis? Codices autem accuratius collati quot coniecturas inanes fuisse declarent, quot vitiosas arguant, quot veras probent, quot etiam vulnera, alioquin insanabilia, facili negotio curent, nec ignotum mihi est et cum summa approbatione vidi ex specimine eo, quod Ludwichius praecedenti anno edidit, quo melioris recensionis Codicis Hamburgensis (T) pessime scripti pessimeque editi exempla continentur ¹⁾. Sicut, — rem minime obscuram ut in clariore luce colloquem, — ad *ι*, 35 edidit Dindorfius ex solo T: οὐκ ἂν ἐλοίμην πᾶσιν εὐδαιμονίαν ἀνέχειν ἐνθάδε (apud Phaeacas) κατὰ στέρησιν τῆς πατρίδος. Iam in *Observatt. meis* ²⁾ indicaveram scribendum esse: εὐδαιμονίαν ἔχειν, et inutilem praepositionem ex ultima syllaba praecedentis vocabuli perperam adhaesisse. Id ipsum quod volueram in Codice extare docuit me Ludwichii commentatio, sed et aliud quod non expectaveram indidem didici. Nam κατὰ στέρησιν, — quod ut non optime dictum sit, tamen satis idoneum sensum praebet nec quisquam sine Codicis ope mutare ausus esset, — nil nisi Prelleri imperite legentis commentum esse apparet, imprudenter a Dindorfio repetitum. Quanto melius Codex: καταφρονήσας τῆς πατρίδος. — Ita *ι*, 326 Homeri verba: ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα· || οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν tali modo in T explicari perhibentur: τὰ ἄκρα καὶ ὀξέα ἀφελεῖν καὶ ὃ μάλιστα κύκλωθεν. Ultima sensu cassa Prellerus coniectura in integrum restituere conatus est, — ut Dindorfii nota docemur, — sic: ὅτι μάλιστα κύκλωθεν, quam recte ostendit vera Codicis lectio: καὶ ὀμαλίσαι κύκλωθεν (κύκλωθεν). Et sunt haec paucissima exempla ex ingenti multitudine.

Haec igitur ita sese habere non nego. Et ultro fateor, me Ludwichii aliorumque opera cognita paulo timidiorum esse factum ad coniecturas et adhibendas et proferendas, non quod eas aut nunc aut unquam supervacuas existimo, sed quod, — cum textus Dindorfianus, ut nunc quidem extra omnem dubi-

1) A. Ludwich, Über den Codex Hamburgensis der Odyssee-Scholien. — Rheinisches Museum für Philologie. N. F. Bd. 33, p. 439—456. — 1878.

2) *Observationes ad Scholia in Homeri Odysseam*. I. B. 1869, p. 58.

tationem positum est, permultis locis difficilioribus Codicum etiam corruptorum lectiones non fideliter repraesentet, in pluribus non repraesentare censendus sit, — quod sic, inquam, omne saepe fundamentum corrui, cui quis coniecturarum conpagem superstruat. Sed sint illa ut esse debent, non ut sunt, ideone emendationibus ex ingenio profectis supersedere tuto poterimus? Hoc quidem nemo in Codicibus Graecis tractandis vel mediocriter versatus affirmabit, omnium minime Ludwichius, qui ipse in fine commentationis suae quaedam aperta Codicum *πλημμελήματα* ingeniose coniectando evidenter correxerat. Cuius exemplis nunc haec mea accedant.

1, 252. ad Homeri verba: ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; hoc Scholion adscriptum est in T: οὐδεὶς ζητεῖ πῶς ταῖς εἰωθυῖαις ὀμιλίαις χρῆται (Polyphemus), εἴπερ ἔξω τυγχάνει τῆς οἰκουμένης ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ. καὶ τὰ περὶ τοῦς Φαίακας ἀνασκευάσομεν. εἰκὸς οὖν καὶ ἄλλους πεπλανῆσθαι. Sic Dindorfii editio. (p. 426, l. 18—21.) Descripsi totum Scholion, miserum in modum corruptum atque inconcinnum. De sententia nulla esse potest dubitatio. Criminationem enim, absurdum videri quod Homerus τοῦς ἐκτετοπισμένους inducat Graece intelligentes et Graeco sermone confabulantes, saepius tetigisse videntur οἱ λυτικοί, eorumque causa ipse Aristarchus in laudatissimo Scholio ad γ, 71, ubi haec eadem verba: ὦ ξεῖνοι κτλ. occurrunt, δότεον δέ, Φησί, (Aristarchus) τῷ ποιητῇ τὰ τοιαῦτα, καὶ γὰρ ναῦν αὐτὸν (Cyclopa) παράγει εἰδῶτα — — — καὶ συνίησιν Ἑλληνίδα φωνήν. Verum quid sibi vult monstrum illud, ne accentu quidem ornatum, οὐδεὶς ζητεῖ? „Corruptum est”; Dindorfius inquit, „desideratur nomen grammatici.” Attamen vix credo ex elementis, ex quibus οὐδεὶς constat, aliquando nomen grammatici Graeci erutum iri. Nec opus est, ut in laboriosa investigatione desudemus. Codex ipse verum praebet, sed omnia alia quam grammatici cuiusdam nomen aut notitiam. Quid igitur habet? Habet: οὐ δεῖ ζητεῖν, quo invento gloriatur Ludwichius, iure, etsi poterat fortasse lenius. Hoc idem et ipse in margine exemplaris mei dudum adnotaveram, collatis κ, 20: εἴληπται μὲν τὸ πλάσμα πρὸς τὸν καιρὸν, διὸ οὐ δεῖ ζητεῖν τὰ τοιαῦτα et μ, 447; item, ad illustrandum εἴπερ, pro quo aut καίπερ expectaremus aut simplex εἰ, ad testimo-

nium vocatis Herodiano π. μον. λέξ. p. 43, 17 (p. 150 Lehrs.): εἴπερ οὖν Αἰολικόν (verbum ἔρρω), ζητητέον τί αὐτοῦ ἦν κοινόν, et Scholiis nostris ι, 257 (p. 426, 30), de qua adnotatione postea uberior erit disputandi locus. Sed haec omnia nunc supervacua sunt, cum Codex sponte sua quod sanum est supeditet, et laetor τῆ συνεμπτάσει. Ita vero profecimus quidem aliquid, sed sic ut statim iterum haereamus. Nam quid, quaeso, est: οὐ δεῖ ζητεῖν πῶς ταῖς εἰωθυῖαις ὀμιλίαις χρῆται, εἴπερ ἔξω τυγχάνει τῆς οἰκουμένης ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, quam tamen scripturam et Ludwichius retinuit? Suntne haec extrema cum εἴπερ ἔξω τυγχάνει κτλ. an cum πῶς τ. εἰ. ὀμιλίαις χρῆται coniungenda? Utrum obscurius sit, nemo facile dixerit. Nam ἔξω τυγχάνειν τῆς οἰκουμένης ἐπὶ τινι λόγῳ semper quidem absurdum est, non minus autem hoc nostro saltem loco ταῖς εἰωθυῖαις ὀμιλίαις χρῆσθαι ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, quasi Cyclops non semper et ubique apud Homerum Graeca lingua utens inducatur. Et quid faciamus illis: καὶ τὰ περὶ τοὺς Φαίακας ἀνασκευάσομεν, quae sic nude, nullo vinculo cum praecedentibus connexa, „vacuos dant in aëre saltus”? Sed iam tenebrarum satis offudimus. Quas omnes dispellent interpunctio correcta et lenissima mutatio, sive potius nulla. Legamus: οὐ δεῖ ζητεῖν, πῶς ταῖς εἰωθυῖαις ὀμιλίαις χρῆται, εἴπερ ἔξω τυγχάνει τῆς οἰκουμένης, ΕΠΕΙ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὰ περὶ τοὺς Φαίακας ἀνασκευάσομεν. εἰκὸς οὖν καὶ ἄλλους πεπλανῆσθαι. Id est: non oportet quaeri, qui fiat ut Cyclops, cum tamen extra notum terrarum orbem collocetur, communi (Graeco) sermone, — συνηθῶς ἡμῖν. ut Aristonico in deliciis est, τῆ ἀνὰ χεῖρα ὀμιλίαι, ut Herodianus dixit ¹⁾ — utatur. Hac enim ratione et quae apud Phaeaces aguntur nobis evertenda (sive repudianda) erunt. Fieri etiam potest ut alii (Graeci puta) errantes ad eum pervenerint.” Locutionis τούτῳ τῷ λόγῳ, apud omnes Graecos hac quam supra posui significatione frequentis, apud Grammaticos vero frequentissimae, exempla conquirere putidum ferme est. Dabo duo ex ingenti copia. Alterum Herodiani (Scholl. III. Ψ. 254) ad ἐκνῶ λιτί: — — πᾶσα γὰρ δοτικὴ δισύλλαβος

1) V. c. περὶ μον. λέξ. p. 25, 10 Dind. (p. 87 Lehrs), quo de loco postea plura dicentur, et p. 29, 4 (p. 100 Lehrs).

ἐπ' ὀνομάτων εἰς τὴν λήγουσα δξύνεται, χρωτί, δαιτί, Κρητί. [οὕτως οὖν καὶ λιτί.] τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ βλητὶ δφείλομεν κατ' ὄξειαν τάσιν ἀναγινώσκειν. — οὕτως οὖν καὶ λιτί, ἵνα ἡ μεταπλασμὸς κτλ., ubi simul expungenda sunt quae uncinis inclusi, male ex sequentibus illata; alterum patris eius, qui cum ei solenne sit dicere: ὃν οὖν τρόπον — τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον, semel atque iterum variare maluit: ὃ λόγῳ οὖν — τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον. (Cfr. v. c. Apollonii Dyscoli περὶ ἐπιρρημάτων in Bekk. Anecd. p. 535.) Tandem quid sit ἀνασκευάζειν praeter Strabonem ¹⁾ nemo melius dicet quam idem Herodianus, qui in Praefatione ad π. μν. λέξ. p. 5. l. 20 (p. 12 Lehrs.) ita: διὸ καὶ τὰ οὕτω λεγόμενα καθ' ἰστορίαν (v. c. Σῦρ ²⁾, Δοῦσα, Φλεύς, Δανῶ, Ξοῖς caet.) οὐκ ἀνασκευάζει τὸ ὑπὸ πολλῶν λεγόμενον μονῆρες et iterum ad Πιαδ. Ω 94, Ψιλῶς τὸ ἔσθος καὶ ἔσθης, οὐ μόνον διὰ τὴν συναλοιφήν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγον ὃν ³⁾ ἡμεῖς προείπομεν, ἀνασκευάζσαντες τοὺς ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ εἰρημένους. Haec hactenus.

κ. 495. Scholion de Tiresia, ex Ariaetho excerptum et huic nostro versui ad verba: οἶψ πεπνύσθαι (πεπνύσθαι) adscriptum,

1) V. c. L. I. c. II § 18 (p. 25 i. f. C.): ἔστι δὲ τᾶλλα μὲν εὔ λεγόμενα, ὅταν δ' ἀνασκευάζῃ (Polybius) τὸν ἔξωκαισισμόν — ὑπερβολὴν οὐκ ἀπολείπει τῆς ἀνομολογίας.

2) Obiter tangere placet ea quae Lehrsius commentatus est ad Theognosti de hoc eodem vocabulo observatiunculam sine dubio ex Herodiano petitam. Theognosti verba haec sunt: εἰς ἡρ μονοσύλλαβα δύο ἐστί, σῦρ τὸ φορτίον καὶ πῦρ τὸ στοιχείον. (Cramer. Anecd. Oxonn. II. p. 133.) Admonet Lehrsius (in nota ad eius Herodiani Scripta tria Emendationa, 1848, p. 36): „vide quae Lobeckius (Paralip. p. 77) sollerter excogitavit. Attamen mihi verisimilius videtur nec Choeroboseum (immo Theognostum) aliud σῦρ habuisse Herodiano incognitum, sed scripsisse σῦρ τὸ φορτικόν, quasi importunum vocabulum, nec in forma nec in genere se regulis applicans.” Quae mihi quidem, quod pace summi viri dietem esto, contorta nec e grammaticorum ingenio esse videntur. Quae Lobeckius sollerter excogitavisse dicitur, non fuit consulendi facultas, nec tanti putavi ea cognoscere quae Lehrsii quoque assensum non tulissent. Equidem correxerim: δύο ἐστί, Σῦρ τὸ Φοινικικόν καὶ πῦρ τ. στ. Quoties in scriptura unciali P et I confusa sint, nemo melius docuit quam Pierseus, qui, ut nemo nescit, in Praef. ad Moeridem p. xxj nubem exemplorum praesertim ex Hesychio petitorum effudit, quorum v. c. ὕρεσι, προβάτοις pro οἴεσι, μερῶν, ἐλάσσων pro μείων, παρημοσύνη, θεραπεία pro παιηοσύνη, etsi dudum correctae, ne nunc quidem animadversione indigna sunt.

3) Sic Cobetus Codicis σφάλμα correxit haec praebentis: καὶ ἔλογον ἡμεῖς προείπομεν κτλ. Nec absimile Bekkerus, etsi paulo magis a litterarum apicibus recedens: καὶ καθ' ὃν λόγον ἡμεῖς προείπομεν.

bis a Dindorfio editum est, contractius in textu (p. 475 l. 20—24), plenius in Appendice (p. 782), utrumque ex T, qui Codex solus haec servavit. Et pleniora quidem, Codicis ipsius tractandi occasionem nactus, ita proposuit: Ἀρίαιθός Φησιν Ἦραν μεταβοῦσαν (sic) ἐπὶ τῷ πηρῶσαι αὐτὸν αἰτεῖσθαι περὶ Περσεφόνης ὥστε εἶναι αὐτὸν καὶ ἀποθανόντα τὴν μαντικὴν. περὶ τῆς τέχνης οὖν μόνον λέγει οἶψ πεπνύσθαι καὶ ὁ μόνος δὲ πέπνυται, ἀλλ' οὐ παρὰ τὸ προλέγειν, ἀλλ' ἐν τῷ λέγειν τοῖς ἐν Αἴδου. οἱ δὲ ἄλλοι Φρένας μὲν εἶχον, τέχνην δὲ οὐ. Quae autem sunt somniantium deliramenta, si haec non sunt? Quod sentiens is, qui Dindorfii gratia haec descripserat, procul dubio de suo dedit μεταβουλεύουσαν pro μεταβοῦσαν, simul αἰτεῖσθαι παρὰ Περσεφόνης optime corrigens pro περὶ Περσ., eademque opera ὥστε εἶναι αὐτῷ καὶ ἀποθανόντι τὴν μαντικὴν pro αὐτὸν καὶ ἀποθανόντα, tandem omissis: καὶ ὁ μόνος — — — τοῖς ἐν Αἴδου, quae expedire nullo modo poterat. Laudandus Dindorfius, quod Scholion integrum dedit, magis laudandus, si et quae in Codice bene habent rectius legisset, et quae iam probabili ratione emendata ipse proposuerat, non propter libri manuscripti scilicet fidem iterum corrupisset. Nam, Ludwichio indicante, illud quidem αὐτὸν κ. ἀποθανόν in Codice perversum est, sed neque περί habet, pro quo est usitatissima sigla, qua pariter παρά ac περί indicantur, neque ioculare istud μεταβοῦσαν, de quo Dindorfius desperavit, cum recte scriptum sit μεταγνοῦσαν. neque vocabulum optime Graecum ὁ μόνος, pro quo ὁ Μίνως praebet. Itaque Ludwichius totum locum ita constituit: Ἀρίαιθός Φησιν Ἦραν μεταγνοῦσαν ἐπὶ τῷ πηρῶσαι αὐτὸν (sc. τὸν Τειρεσίαν) αἰτεῖσθαι παρὰ Περσεφόνης ὥστε εἶναι αὐτῷ καὶ ἀποθανόντι τὴν μαντικὴν. περὶ τῆς τέχνης οὖν μόνον λέγει: „οἶψ πεπνύσθαι.“ καὶ ὁ Μίνως δὲ πέπνυται, ἀλλ' οὐ παρὰ τὸ προλέγειν, ἀλλ' ἐν τῷ λέγειν(?) τοῖς ἐν Αἴδου. οἱ δὲ ἄλλοι Φρένας μὲν εἶχον, τέχνην δὲ οὐ. Iam sententia probabilis emergere coepit, nec tamen plane lux facta est. Restant enim duo vitia, quae diductis literis significavi, alterum ad tollendum facillimum, alterum paulo gravius. Qui Dindorfium περὶ legentem ubi oportet παρά suo iure increpuit Ludwichius facile mihi dabit, paulo post non retinendum esse: ἀλλ' οὐ παρὰ τὸ προλέγειν, quod tamen retinuit, sed rescribendum: ἀλλ' οὐ περὶ

τὸ προλέγειν. Etenim Minos non vaticinandi arte valet, non dicendi, sed qua tandem in re? Opinor ἐν τῷ δικάζειν τοῖς ἐν Αἴθρῳ, idque equidem respondeam ad interrogationis signum, quod Ludwichius post λέγειν posuit, verbum corruptum esse rectissime significans. Fefellit librarium, ut saepe, ἡ παρήχησις, qua observatione usus iam antea ad δ. 111: ἐπὶ τὸ οἰκτρότατον προήγαγε τὸν λόγον restitui pro τὸν οἴκτον ¹⁾, quemadmodum ad α, 276, cum in T sit: εἴρηται δὲ ἔεδνα τὰ τὴν ἔδναν καὶ περιμονὴν προξενίζοντα τῇ νύμφῃ. (App. p. 738), Dindorfius correxit: τὰ τὴν ἔδραν καὶ παραμονὴν προξενίζοντα, quae emendate leguntur in E Q (p. 50 l. 10); itemque ad β. 263, cum caeteri Codices (BEHQV) recte praebeant: ἡεροσιδέα πόντον: — ἢ ἐπεὶ τὸν ἀέρα καθορᾶν ἔστιν ἐν τῷ ὕδατι (p. 104, 9), scribae Codicis T dare placuit: ἢ ἐπεὶ καθορᾶν τὸν ἀέρα καθορᾶν (sic) ἐν τῷ ὕδατι (App. p. 741), ubi manifesta repetitio necessarium verbum ἔστι expulit, cuius generis permulta in Observatt. p. 49 indicavimus, caetera nunc suo quodque loco daturi.

Eadem omnia usu venire in Codicibus Venetis, unde Scholia in Iliadem edita sunt, eosque, licet nostris integriores, centenis in locis ridiculas plane scripturas exhibere, sanabiles quidem etsi nondum omnes ab editoribus sanatas, — Dindorfio errores Veneti B „nec multi nec graves” videntur, (t. III, Praef. p. IX) — quis est qui ignoret? Ex utroque Codice nunc duo exempla proponam, post, ubi res postulare videbitur, plura additurus. Ad Iliad. A, 22 Cod. A (Marc. 454) omnium laude celebratissimus haec nobis credenda praebet: ἰστέον ὅτι τὸ παλαιὸν ἢ Πελοπόννησος εἰς Ἑ διηρεῖτο μοίρας· Ἀργολικὴν, Πυλικὴν, Λακωνικὴν, Μεσσηνιακὴν. Vitium typographicum esse putes et nomen quoddam typhetarum culpa excidisse? Non potest. Nam ita Bekkerus, ita et Dindorfius, qui tamen de hoc ipso loco aliud quid adnotavit. Attamen qui computare didicit facile mihi dabit hic aliquid monstri ali, quippe quinque partes indicari, quattuor tantum nomina adesse. Quin corrigamus: ὅτι τ. π. ἢ Πελοπόννησος εἰς Ἑ διηρεῖτο μοίρας· Ἀργολικὴν, (Ἀρκαδικὴν.) Πυλικὴν, Λακωνικὴν, Μεσσηνιακὴν, et omnia recta erunt. Speciosam insertionem, dixerit quispiam; etenim literarum elementa, e quibus vocabula

1) Observatt. p. 60.

'Αργολικὴν et 'Αρκαδικὴν constant, admodum inter se similia sunt, ut alterutrum facile excidere potuerit, sed potest et non ita factum esse. Certam igitur eam praestabo. Ad notissimum locum Thucydidis (I, 10): καίτοι Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοῖρας νέμονται (οἱ Λακεδαιμόνιοι), hoc Scholion habemus- Πελοποννήσου αἱ πέντε μοῖραι· Λακωνική, 'Αρκαδική, 'Αργολική, Μεσσηνιακή καὶ τῆς Ἡλίδος. Locus nostro simillimus, ut patet, nisi quod nomina 'Αρκαδική et 'Αργολική inverso ordine se excipiunt').

1) Sero video Dindorfium tandem et ipsum quod verum est praecipisse. Nempe in Addendis (t. II. p. 383) monuit: »Μεσσηνιακὴν] Adde 'Αρκαδικὴν ex Codice Angelico apud Matrangam Anecd. vol. 2 p. 334, ubi καδικὴν scriptum." Noli tamen supra scripta delere, et ne Dindorfii adnotatio in obscurissimum angulum detrusa caeteros falleret, quemadmodum me fefellerat, et ut luculento exemplo ostenderem, quam certa atque evidenti ratione scripturae vitia interdum tolli possint, etiamsi Codices non addicunt, et quoniam nomine 'Αρκαδικὴν post Μεσσηνιακὴν reiecto, ut in Codice Angelico esse videtur, omnis causa evanescit cur in Veneto A exciderit.

Affine ei quod in textu posui vitium, quamquam non ab omni parte idem, habemus in Scholiis ad Odysseam γ, 309, 310 (p. 150, 8—11): τάφος σημαίνει πέντε τὴν νῆσον, ὡς τὸ »Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἄνασσε" (α, 419) τὴν ἔκκληξιν, ὡς τὸ »ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ὀδυσσεύς", ἢ Ἄχιλλεύς· (»I, 193, et bis praeterea de Achille, de Ulysse nusquam". Butt.) τάφος ὁ ἐπιτάφιος δεῖπνος, ὡς τὸ »ὦ δὲ δαίνυ τάφον Ἀργείοισι." τὸ μνημεῖον, καὶ τὸ σῆμα. (E) Plura in his sunt corrigenda. Primum in Homero est, non ἄνασσε, sed ἀνάσσει, neque magis ὦ δὲ δαίνυ κτλ., sed pertinet hoc ad Scholiastae verba, ut interpungendum sit: ὡς τὸ ὦδὲ »δαίνυ τάφον Ἀργείοισι", quod fecit Buttmanus. Deinde τὸ σῆμα, — Codex σῶμα habet, correxit scilicet Maius, — verum esse nequit; quid enim intersit inter μνημεῖον et σῆμα nemo videt, et quatuor erunt pro quinque significationibus. Sed de hoc vitio statim videbimus, primum, — cuius causa haec adduximus, — agendum est de iis, quae initio posita sunt: τάφος σημαίνει πέντε. Nempe ad α, 417 in eodem Codice legitur: τάφος σημαίνει τέσσαρα τὴν νῆσον, ὡς τὸ »Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἄνασσει" τάφος ἢ ἔκκληξις, ὡς τὸ »ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς" τάφος ὁ ἐπιτάφιος δεῖπνος, ὡς τὸ »δαίνυ τάφον Ἀργείοισι" τάφος καὶ τὸ μνημεῖον. Idem utrobique scholion legi vel caecus videat. Utrum autem sincerum est, τάφος σημαίνει τέσσαρα an πέντε? Utrumvis, credam. Talia enim pro lubitu aut compendificabant collectores aut amplificabant. In Etymologico Magno v. c. sub voce, ubi praeter alia est: σημαίνει δὲ τρία τὴν ἔκκληξιν, ὡς τὸ »τάφος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς": — καὶ τὸν δεῖπνον, ὡς τὸ »ἦτοι τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισι": — σημαίνει καὶ ὄνομα νῆσου, ὡς τὸ »ξεῖνος δ' οὔτος (εἰμὸς) πατρώιος ἐκ Τάφου ἐστί," tres, ut apparet, significationes adducuntur, ac sic eodem fere ordine iisdemque exemplis Apollonii quoque Sophistae Lexicon et Scholl. III. I, 193. Sed redeamus ad quintam significationem, quae, ut ostendi, in verbis quemadmodum nunc eduntur frustra quaeritur ac nusquam est. At nullo negotio evocabitur, comparato vel uno Suida, qui ita: Τάφος· καὶ τὸ παρὰ τοῖς θύταις

Non minus certo remedio certum vitium sanari potest in his Herodiani verbis B, 808 ad Homericum αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορῆν: τινὲς ἀπὸ τοῦ λ τὴν ἀρχὴν ποιοῦνται καὶ προπερισπῶσιν, ἵνα ποιητικώτερον γένηται. Ἐφαμεν δὲ τὸ τοιοῦτο παρὰ τῷ ποιητῇ διαφόρως ὀρθῶσαι. „ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος” (Γ, 261). „αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι” (Κ, 73). „οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρεὺς υἷόν” (Ρ, 1). „ἐμὲ δ' οὐ λάθην” (ι, 281). Quoniam erant, qui formas praeteritorum sine augmento magis Ionicas aut magis poëticas existimarent, — ἵνα ποιητικώτερον γένηται, cfr. v. c. A, 464 ad κατὰ μῆρ' ἐκάη: Πτολεμαῖος τὸ ε τελευταῖον λαμβάνει τοῦ μῆρε, ἵνα ἰακώτερον ἐκδέξῃται τὸ κἀη, — Herodianus contra monuit, Homerum utramque formam promiscue usurpare, ita ut neutra earum altera sit magis poëtica. Sine controversia igitur perversum est διαφόρως, pro quo prorsus

σημεῖον καὶ τὸ περιδειπνον. “Ομηρος »Τάφον «Εκτορος ἱπποδάμοιο”. οὐ τὸν τύμβον. (In Photio glossae caput tantum servatum). Iam satis certum esse ex σώμα emendandum esse, non σῆμα, sed σημεῖον, neque dubitari potest, quin post hoc verbum addendum sit τὸ παρὰ τοῖς θύταις vel simile quid, sive casu haec exciderunt, sive etiam stipes qui haec collegit sententia nondum ad finem perducta describendi sui fontis finem fecit, quod non adeo raro fit ac videtur. Totum igitur sic constituatur. Τάφος σημαίνει πέντε τὴν νῆσον — — — τὴν ἔκκληξιν. — — — τάφος δ' ἐπιτάφιος δείπνος. — — — τὸ μνημεῖον καὶ τὸ σημεῖον (τὸ παρὰ τοῖς θύταις.) Similia his, quae e Suida dedimus, sed uberiora leguntur in Etymologico Gudiano, vocabulum nostrum ter attingente, p. 523, lin. 21—26; l. 33—36; p. 524, lin. 1—8. Ultimam locum describam: Τάφος σημαίνει τὸ γινόμενον, πῶς δεῖ πένειν ἐπὶ τῇ τῶν ἀρχομένων τιμῇ· σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσῃς, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς ἀγών Πατρόκλιος τάφου μνημήϊον αὐτοῦ ταφιά· οὐδέποτε αὐτῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς σήματος ἐκτίθῃσιν, ἀλλὰ τύμβον αὐτοῦ καὶ σῆμα τίθῃσι· καὶ ἐκπλήξεως τὴν λέξιν· τάφος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς· καὶ πόλιν ἢ νῆσον· ξείνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστί· καὶ σημεῖον τι ἐν θυτικῷ. Quis unquam vidit flagitiosius corrupta quam haec sunt? Descripsi omnia fideliter prout leguntur in Sturzii editione, quem tam insana dedisse non puduit, sive iam in Codice tam perverse scripta fuerunt, sive ipse haec ex Codicis ductibus sibi non intellectis procedit. Nec tamen de emendatione desperandum, modo scribamus: Τάφος σημαίνει τὸ γινόμενον περιδειπνον ἐπὶ τῇ τῶν οἰσμένων τιμῇ· »σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσῃς” (δ, 547)· καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῖς ἀγῶνα, „Πατρόκλιοι τάφου μνημήϊον” (apud Homerum Ψ 619 nunc est: μνήμη ἔμμεναι) ἀντὶ τοῦ ἐντάφου· οὐδέποτε (δ' ins.) αὐτὸ ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς σημαίνοντος ἐκτίθῃσιν, ἀλλὰ τύμβον (ἀντ' add.) αὐτοῦ καὶ σῆμα τίθῃσι καὶ (ἐπ' add.) ἐκπλήξεως τὴν λέξιν, »τάφος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς.” (φ, 122?) καὶ πόλιν κτλ. Ne quis de prioribus dubitet, inspiciat Hesychium i. v. — Τάφος: τὸ γινόμενον περιδειπνον ἐπὶ τῇ τῶν κατοικομένων τιμῇ· ἢ τύμβος· ἢ σημεῖον. — et videbit etiam haec negligentius excerpta ex eodem fonte manasse.

contrarium requiritur: ἔφαμεν τὸ τοιοῦτο παρὰ τῷ ποιητῇ ἀδιαφόρως δρᾶσθαι. Ne quis dubitet, conferat eundem ad δάμεν (O, 2): ὁμοίως τῷ „πολλοὶ δ' Ἀργείων οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο” (M, 14) — — — ἀνεγνώσθη κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ἄρχοντος χρόνου (cfr. O, 735). ἔφαμεν δὲ τὰ τοιαῦτα ἀδιαφόρως εὐρεθῆναι παρὰ τῷ ποιητῇ, quo loco iisdem fere verbis utitur. Tangitur etiam eadem res B, 427 Δ, 3 Θ, 161, et — quod iam observavimus — A, 464, ubi paulo aliis verbis sed in eandem sententiam: τὸ δὲ τοιοῦτο πολὺ παρὰ τῷ ποιητῇ, λέγω δὲ τὸ καὶ τὸν χρόνον τὸν ἔξωθεν φυλάσσειν τὸ ῥῆμα καὶ συνάρχεσθαι τῷ ἐνεστῶτι.

Perperam quoque Cod. B (Marc. 453) ad Agamemnonis verba: ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὐτῆς ἰόντα (Il. A, 27) post alia haec dicere videtur: — — — τὸ δὲ νῦν τὸν ἐνεστῶτα ἐσήμανεν, οὐ τὸν πλατικὸν χρόνον, sic iterum apud utrumque editorem, licet πλατικός hic verbum sit plane nihili. Rem ita expediam. Iam antiquitus aliquid obscuri hic locorum quaesitum esse videtur. Nam etiam Cod. A habet: δηθύνοντα: ἐν μέρος λόγου. χρονίζοντα, βραδύνοντα, quae a Bekkero omissa bis posuit Dindorfius, suo loco in textu, iterum in App. tom. II. p. 299 cum hac nota: „cavere vult ne quis pro δὴ θύνοντ' accipiat.” Fueruntne igitur, qui hic (ut λ, 160) νῦν δὴ — vel potius νυνδὴ — copularent, ut pro ἀρτίως, δλίγον ἔμπροσθεν esset more Atticorum, et contorte legerent: ἢ νῦν δὴ (νυνδὴ) θύνοντ'? Non decernam, sed hoc video, donec in grammaticorum scriptis ὁ πλατικός χρόνος reperiat, 1)

1) Atqui *semel* reperitur, — observo hoc ἄχρι τοῦ μὴ δοκεῖν ἀγνοεῖν — vitiose sive scriptum sive pronunciatum pro πλατικός, nempe apud Choerobosum p. 479, 15 ed. Gaisford: παρὰ μὲν τοῖς γραμματικῶς πλατικός ἐστὶν ἐνεστῶς, τοῦτ' ἐστὶν ἐν πλάτει, — — — παρὰ δὲ τοῖς φιλοσόφοις ἀκαριαῖός ἐστι, id est, Hasio interprete, „diuturnioris temporis significationem habet.” Quod etiamsi vitio careat, de quo statim videbimus, tamen ne eo quidem id quod supra a me positum est everti facile vincam. Nam si praesens tempus παρὰ τοῖς γραμματικῶς — ut Choerobosus vult, — πλατικός ἐστὶ, oppositio esse nequit inter τὸν ἐνεστῶτα et τὸν πλατικὸν χρόνον, itaque quae Scholiasta dixit eo redirent ut doceret: τὸ νῦν τὸν ἐνεστῶτα ἐσήμανεν, οὐ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον. Praeterea aliud est dicere, opinor, ὁ ἐνεστῶς πλατικός ἐστὶ vel πλατικὴν ἔχει σημασίαν, aliud illo adiectivo certum verbi tempus designare, quod aliud quam ἐνεστῶς nomen gerat. Sextentius legitur ὁ παρατατικός χρόνος, ὁ πλατικός χρόνος nusquam. Sed ne apud Choerobosum quidem πλατικός mihi suspicione carere videtur. Quae est, quaeso, illa interpretatio: ὁ ἐνεστῶς πλατικός

interim rescribendum esse: τὸ δὲ νῦν τὸν ἐνεστῶτα ἐσήμανεν ¹⁾ οὐ τὸν παρατατικὸν χρόνον. — ut v. c. Herodianus dixit ad O, 735, — et hanc, vel similem, in Homeri textu lectionem hic respici et refutari. Hoc addo, quod secundum grammaticorum praeceptum τὸ νῦν (ἐπεὶ ἀόριστόν ἐστι, Scholl. ad H, 291) τοὺς τρεῖς δηλοῖ χρόνους, ἐνεστῶτα „νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστί,” παρεληλυθότα „νῦν ὄλετο πᾶσα κατ’ ἄκρης”, μέλλοντα „νῦν δὲ δὴ Αἰνεῖο Βίη Τρώεσσι ἀνάξει”, (Il. B. 12, iterum ex Veneto B) quae iisdem fere verbis et exemplis transierunt in Etymologicum Magnum et Gudianum.

Tandem advertamus animum quae in ipso fine Piadis praebent Scholia Veneti B. Ad verba notissima ὡς οἱ γ’ ἀμφίπεπον τάφον Ἑκτορος ἵπποδάμοιο observatur: Μενεκράτης Φησὶν αἰσθόμενον ἑαυτοῦ ἀσθενείας τὸν ποιητὴν καὶ τοῦ μὴ ὁμοίως δύνασθαι φράζειν ἑᾶσαι τὰ μεθ’ Ἑκτορα. καλῶς δὲ ἐταμιεύσατο ἑαυτῷ τὰ λοιπὰ τῶν ζητημάτων εἰς τὴν Ὀδυσσειαν· μικρὰ γὰρ ἦν ἡ ὑπόθεσις περὶ τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσεως μόνον· ἐν τῷ μέσῳ οὖν τὰ περὶ Μενελάου καὶ Νέστορος καὶ Ἀγαμέμνονος καὶ ἀπλῶς περὶ τοῦ ἀπόπλου διέξεισι καὶ τοῦ δουρείου ἵππου. ἄλλως τε πολιορκίαν μακρὰν οὐκ ἄξιον διηγείσθαι αὐτόν. Suavissima omnia, praesertim illa Homeri non iam dormitantis sed defatigati imago. Sed omnium suavissimum est illud,

ἔστι, τοῦτ’ ἔστιν ἐν πλάτει? Putemusne grammaticum, etiam posterioris aetatis, nescire πλατικός et ἐν πλάτει plane idem esse et ex eadem stirpe prognatum? Sed cum videam Ictos Romanos de eadem re nunc adverbium παρατατικῶς usurpare, nunc locutionem ἐν πλάτει (v. c. Iulianus Dig. L. I, Unde legit.: „haec verba edicti — — — παρατατικῶς et cum quodam temporis spatio accipiuntur”, idemque Iulianus, Dig. L. XIII de Solutt.: „ratum autem dominus habere debet, quum primum certior factus est; sed hoc ἐν πλάτει et cum quodam temporis spatio accipi debet.”), hoc igitur cum videam, suspicor etiam apud Choeroboscum scribendum esse: παρὰ μὲν τοῖς γραμματικοῖς παρατατικός ἐστιν ὁ ἐνεστώς, τούτέστιν ἐν πλάτει, quod a grammaticorum cogitandi enunciandiue more non abhorreere comprobabit v. c. Stephanus nescio quis in Scholiorum farragine ad Dionysium Thracem, (in Bekk. Anecd. pag. 891): τὸν ἐνεστῶτα οἱ Στωϊκοὶ ἐνεστῶτα παρατατικὸν δρίζονται, ὅτι παρατείνεται καὶ εἰς μέλλοντα. κτλ. Sed utut hoc est, nemo iam Choerobosci testimonium ad firmandam vulgatam Scholii nostri lectionem adhiberi posse contendat.

1) Aoristum ἐσήμανεν, pro quo nonnemo praesens requiratur, satis stabiliet Scholl. ad Odys. β, 146: ἡ μὲν ἐξ ὕρου ἀφίξις τὴν ἐξ ἀγρῶν ἐπάνοδον Ὀδυσσεως καὶ τοῦ παιδὸς σημαίνει. — — — τὸ δὲ καταδύψαι τὰς παρείας τὸν τῶν μνηστήρων ἐσήμανε φόνον.

Homerum τὰ λοιπὰ τῶν ζητημάτων εἰς τὴν Ὀδύσειαν sibi reservasse. Qui autem Homerum quaestiuncularum Homericarum parentem et auctorem non libenter agnoscunt, mecum corrigant: καλῶς δὲ ἐταμιεύσατο ἑαυτῷ τὰ λοιπὰ τῶν διηγημάτων εἰς τὴν Ὀδύσειαν, quemadmodum statim infra διέξεισι (quod sequioribus idem est ac διεξέρχεται) et διηγέσθαι recte usurpavit, ne tale sacrilegium aut Menecrates ille nescio quis commisisset aut nos comprobavisset videamur.

Disputavi de his locis paulo fusius, — in caeteris breviloquentiam servaturus, nisi ubi „dignus vindice nodus” se mihi offeret, — quo magis appareret id quod volo. Quo saepius et accuratius haec grammaticorum veterum excerpta considero, eo certius mihi est, quidquid Codices veteres intentiore cura collati novique excussi opitulentur, — quod novum prodiit, id vero quantum equidem videre potui non multum est, — sed quidquid opitulentur, innumera inesse, quae ex ingenio tantum, at evidenti plerumque ratione restitui et possint et *debeant*. Tanta enim sunt horum Scholiorum in summa interdum dicendi simplicitate ex excerptando coarctandoque nata scribendi ac describendi vitia, ut licet apud nostrates Cobetus, Naberus VV. Cll., ego, item in Germania complures, iis emendandis operam navaverint, tamen multo plura vulnera relicta sint quam curata. Ad haec igitur tollenda opus est Codicibus perite collatis, opus est divinandis arte his subsidiis firmiter nixa,

alterius sic

altera poscit opem res et coniurat amice.

I.

α, 1. Initium mihi faciendum est ab eo Scholio, de quo iam antea in Observatt. p. 49—52 diligenter egi, quodque etiam post Valekenaerii, Porsoni, Buttmanni, Dindorfii summorum virorum curas multis locis impeditum ac sensu destitutum nunc circumfertur. Est longior disputatio de vi ac potestate vocabuli πολύτροπος in prooemio Odysseae, — de quo interpretando ut nunc recentiores ita olim veteres dissensisse apparet, — quam ex Antisthene excerptam Porphyrius nobis servavit. Antistheni epitheton πολύτροπος non tam in laudem

quam in vituperium Ulixis dictum videbatur. Οὐκ ἐπαινεῖν Φησιν Ἀντισθένης Ὅμηρον τὸν Ὀδυσσεὺς μᾶλλον ἢ ψέγειν, λέγοντα αὐτὸν πολύτροπον. οὐκ οὖν τὸν Ἀχιλλεὺς καὶ τὸν Αἴαντα πολυτρόπους πεποιηκέναι, ἀλλ' ἀπλοῦς καὶ γεννάδης· οὐδὲ τὸν Νέστορα τὸν σοφὸν οὐ μὰ Δία δόλιον καὶ παλίμβολον τὸ ἦθος, ἀλλ' — — — εἰς τὸ στρατόπεδον εἶ τι ἀγαθὸν εἶχε συμβουλευόντα καὶ οὐκ ἀποκρυπτόμενον τοσοῦτον ἀπείχε τοιοῦτον τρόπον ἀποδέχεσθαι ὃ Ἀχιλλεὺς ὡς ἐχθρὸν ἠγεῖσθαι ὁμοίως τῷ θανάτῳ ἐκείνου „ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει (immo κεύθη) ἐνὶ Φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.” Non est opus demonstratione ut persuadeam, ultima ita esse interpungenda et corrigenda: — — — ἀποκρυπτόμενον. Τοσοῦτο δ' ἀπείχε (τοῦ) τοιοῦτον τρόπον ἀποδέχεσθαι ὃ Ἀχιλλεὺς ὡς κτλ. Distinctio maior post ἀποκρυπτόμενον iam apud Buttmannum est, quae cur in Dindorfiano textu sit neglecta, Buttmani editionem inspicienti facile patebit. Caetera apud utrumque editorem inconcinna sunt, sed nullo negotio, ut ostendi, in integrum restituenda. Τοῦτον τοιοῦτον est in optimo Harleiano, (H) unde sponte sua τοῦ τοιοῦτον profuit; et cum τοσοῦτο δ' pro τοσοῦτον conferendae sunt variae lectiones v. c. ad p. 177, 19 (Dind.), ubi in Scholio ex HQR edito unus Q (Ambrosianus Part. Sup. 88) συγχωρεῖ δ' ἡμῖν ὑπονοεῖν καὶ τὰ μεταξὺ οἷα γίνονται ¹⁾ recte dat, HR prave: συγχωρεῖν ἡμῶν, ut paulo post p. 225, 22 pro necessario ἀγνοοῦσι δ' ὅτι unus H: ἀγνοοῦσιν ὅτι habet.

Ita τῇ ἀπορίᾳ nunc tandem suus constat sensus. Difficilior res est in λύσει, cuius paulo subtilior argumentandi ratio, — quam ipsius Antisthenis verbis ut plurimum expressisse puto suo more Porphyrium, qua de re infra agam explicatius, — compluribus locis ita impedita legitur ut intelligi nequeat. Quomodo autem Antisthenes praesentem difficultatem solvere adgressus est? Λύων οὖν ὃ Ἀντισθένης Φησί· Τί οὖν; Ἄρά γε πονηρὸς ὃ Ὀδυσσεὺς ὅτι πολύτροπος ἐκλήθη; καὶ μὴν, διότι σοφός, οὕτως αὐτὸν προσείρηκε. Etenim vocabuli τρόπος duplex ratio est. Usurpatur de ingenio et indole, usurpatur etiam de sermocinandi more modoque. μήποτε οὖν, pergit, ὃ τρόπος τὸ

1) Ὑπονοεῖν dedi ex correctione Cobeti V. cl. in Mnemos. Nova Ser. Vol. III. p. 118. Codices habent ἐπινοεῖν.

μέν τι σημαίνει τὸ ἦθος, τὸ δέ τι σημαίνει τὴν τοῦ λόγου
 χρῆσιν. ¹⁾ εὐτροπος γὰρ ἀνὴρ ὁ τὸ ἦθος ἔχων εἰς τὸ εὐ τετραμ-
 μένον· τρόποι δὲ λόγων αἱ ποικαὶ πλάσεις. (quae acutissima
 Buttmani emendatio est pro absurda librorum lectione: αἴτιοι
 αἱ πλάσεις). κέχρηται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ Φωνῆς καὶ ἐπὶ
 μελῶν ἐξαλλαγῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ἀηδόνης, „ἢ τε θαμὰ
 τροπῶσα (i. e. τρωπῶσα) χέει πολυχηέα Φωνήν.” (τ, 521.)
 εἰ δὲ οἱ σοφοὶ δεινοὶ εἰσι διαλέγεσθαι κτλ. Itane vero? Et putabam
 de *duabus* tantum vocabuli τρόπος significationibus hic sermonem
 esse e regione sibi contrariis, eamque opinionem et loci sen-
 tentia et grammatica ratione confirmari! Nonne τὸ μέν τι, —
 τὸ δέ τι *duo* tantum commemorari ostendit? Nonne quae sequitur
 dilucidior explicatio: εὐτροπος γὰρ ἀνὴρ ὁ τὸ ἦθος ἔχων εἰς
 τὸ εὐ τετραμμένον, τρόποι δὲ λόγων αἱ ποικαὶ πλάσεις
 manifesto haec duo tantum respicit, τὸ ἦθος et τὴν τ. λόγου
 χρῆσιν? Unde igitur tertia τοῦ τρόπος significatio hic infertur?
 Qua illata, quasi nihil extrinsecus accessisset, placide argumen-
 tari pergit: εἰ δὲ οἱ σοφοὶ et quae deinceps sequuntur, τῆς Φω-
 νῆς et τῆς μελῶν ἐξαλλαγῆς plane immemor. Haec sufficiant ad
 probandam sententiam meam, verba: [κέχρηται τῷ τρόπῳ
 καὶ ἐπὶ — — — πολυχηέα Φωνήν], quae argumentorum
 tenorem perturbent, quae tertiam significationem afferant, cum
 de *duabus* tantum agi debeat, quorum orationis forma cum
 antecedentibus et sequentibus non congruat, *uncinis inclusa e*
textu esse eliminanda. Aliter Dindorfius iudicat, qui in adno-
 tatione ad h. l.: „Grammaticus” inquit, „postquam duplicem
 vocabuli τρόπος usum explicuit, ad tertium transit, quem exemplo
 verbi τροπῶ (i. e. τρωπῶ) — — — ab τρόπος derivandi probat.
 Quod verbum explicando adjectivo πολύτροπος alio modo adhibet
 Eustathius.” Quae quid faciant ad submovendas eas difficulta-
 tes, quas supra posui, equidem non video, viderit ipse vir
 summus. Quanto sollertius Buttmannus, quo nemo in genere
 hoc acutius cernebat: „ambigi autem hoc quoque potest, Por-
 phyrusne, qui Scholii Leidensis ²⁾ auctor laudatur, ad nostrum

1) Punctum posui post χρῆσιν pro interrogationis signo, quod et Buttmani et
 Dindorfii editiones obsidet, quod cur factum sit ignoro, hoc scio disputandi tenorem
 eo signo perturbari.

2) Nempe pars nostri Scholii (inde a verbis κέχρηται τῷ τρόπῳ usque ad τοῦ λόγου

locum illa etiam de Antisthene praemiserit, *idemque caetera ejusdem aliis locis excerpserit, an potius vox Κέχρηται novum hic quoque scholium ordiatur idque solum et totum sit Porphyrii, cui illa certe de Pythagora debemus uni.*" (Add. p. 562.) Igitur bene sensit Buttmannus Scholion nostrum, prout apud ipsum — et nunc apud Dindorfium quoque, — singula continuantur, pessime vel potius plane non cohaerere. Itaque hoc teneo, in caeteris eius rationibus non accedens. Omnia enim Porphyrio deberi censeo et Antisthenem excerpenti et de more quae ipse observaverit vel aliis sublegerit de eodem vel simili argumento non semper summa arte connectenti. Quae de Pythagora adiunxit, ipsiusne sint ¹⁾ an Antisthenis non diiudico; certe ad rem apta sunt. Etiam quae secludenda puto ipsius fortasse Porphyrii vel sua vel aliorum observata referentis esse possunt, nec quae Eustathius affert a Dindorfio significata: ὅτι δὲ τὸ πολύτροπον ἐπαινουμένην τινὰ σημαίνει καὶ πολυειδῆ ἐνέργειαν δηλοῖ καὶ τὸ περὶ ἀηδόνος ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεχθέν, τὸ „τροπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν." ἐν γὰρ τῷ τροπῶσα — — πολύτροπον εἰς ὧδῆν τὴν ἀηδόνα φησίν, (p. 1381, 45) nec ea quoque, inquam, aliunde venisse quis existimet. Sed vel sic tam fatuum fuisse Porphyrium non possum in animum inducere, ut quae argumentationis seriem mirifice perverterent eiusque vim infringerent, ea mediae argumentationi insereret. Unde et quomodo in nostrum locum pervenerint, non exputo. Fortasse recentior manus, Scholio iam finito, ea in Codicum nostrorum archetypo supplendi causa appinxit ab eodem quem putabat auctore in eadem re profecta. Sed quoquomodo tandem haec se habeant, hoc nunc spero certum erit, verò inclusa eo loco quo nunc sunt incongrua esse et aut in marginem, quod malim, aut ad calcem Scholii ableganda.

τὸ μονότροπον, pro quo nunc ex H τῷ τοῦ λόγου χρῆσθαι μονοτρόπῳ recte restitutum est, p. 10, lin. 4—p. 11, lin. 1 Dind.) „praescripto Πορφυρίου nomine inter Scholia Iliadis libri decimi relata est in Codice Leidensi Vossiano apud Valeken. Animadv. ad Ammonium p. 243."

1) Porphyrii ea mentem referre dubitari nequit. Pythagoras enim auctore Dicaearcho narratur οὕτω διαβεβαῖναι τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν ὥστ' ἐπεὶ τὸ τῶν γερόντων ἀρχεῖον ἐψυχαγωγῆσεν πολλὰ καὶ καλὰ διαλεχθεῖς, τοῖς νέοις πάλιν ἠβητικῶς ἐποίησάτο παρανέσεις ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθεῖς· μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς παισὶν ἐκ τῶν διδασκαλείων ἀρόοις συνελθοῦσιν· εἶτα ταῖς γυναῖξιν. apud Porphyr. Vita Pythag. c. 18.

His iam expeditis videamus caetera. Est itaque, Antisthene et Porphyrio auctoribus, πολύτροπος is quoque, qui de eodem argumento secundum variam auditorum indolem variis modis disse-
rere potest. Εἰ δὲ οἱ σοφοὶ δεινοὶ εἰσι διαλέγεσθαι, καὶ ἐπίστανται (Buttm. ἐπίστανται καὶ, quo fortasse opus non est) τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ πολλοὺς λέγειν τρόπους· ἐπιστάμενοι δὲ πολλοὺς τρόπους λόγων περὶ τοῦ αὐτοῦ πολύτροποι ἂν εἶεν. εἰ δὲ οἱ σοφοὶ καὶ ἀγαθοὶ εἰσι, διὰ τοῦτό φησι τὸν Ὀδυσσεῖα "Ὁμηρος σοφὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἠπίστατο πολλοῖς τρόποις συνεῖναι. Res ipsa clamat dixisse Antisthenem: — διὰ τοῦτό φησι τὸν Ὀδυσσεῖα "Ὁμηρος ἀγαθὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι κτλ., et σοφὸν nihil esse videtur, nisi γραφικὸν σφάλμα librariorum. Argumentandi enim ratio, syllogistica forma inclusa, haec est. Nemo potest πολύτροπος esse, quin idem σοφὸς sit; ὁ σοφὸς autem non potest non ἀγαθὸς esse: itaque qui πολύτροπος, idem ἀγαθὸς est. Est hic argumentandi modus cum omnium philosophorum, qui Socratis sectam secuti sunt, tum inprimis Antisthene dignus, Stoicorum antecursore et quasi avo. Sic igitur crimen quod in ἀπορία posuerat dilutum est videlicet, nec amplius Ulixes πονηρὸς habendus ὅτι πολύτροπος ἐκλήθη. Comprobantur haec omnia exemplo Pythagorae pro variis hominum generibus vario sermonis genere uti soliti et medicorum, qui, ut corporis constitutio non est eadem in singulis, ita in simili morbo dissimilia medicamenta adhibere consueverunt. Itaque — τρόπος μὲν οὖν τὸ παλίμβολον, τὸ τοῦ ἕθους πολυμετάβολον! Haud vidi magis! Et tota disputatione hoc unum agitur ut demonstretur, haec non ita esse! At vero ista verba non Antisthenis esse possunt, non Porphyrii, sed inepti cuiusdam grammatici dicam an lectoris, qui per notissimam formulam μὲν οὖν stultissime obloquitur iis, quae magno molimine hucusque extracta erant. Interstrepit anser olores. Istud additamentum igitur ne in margine quidem ponendum est, sed una litura delendum ut caetera stare possint.

Hucusque philosophus, in explicanda natura τῆς τοῦ λόγου πολυτροπικῆς occupatus, non sine sophistica arte probare adgressus est, ea non vitium notari sed sollertiam adeoque virtutem. Quae sequuntur sophistica sunt, ut nihil supra. Etenim λόγου

δὲ (1. οὖν) πολυτροπία καὶ χρήσις ποικίλη λόγου εἰς ποικίλας ἀκοὰς μονοτροπία γίνεται. ἐν γὰρ τὸ ἐκάστῳ οἰκεῖον. διὸ καὶ τὸ ἀρμόδιον ἐκάστῳ τὴν ποικίλιαν τοῦ λόγου εἰς ἓν συναγείρει τὸ ἐκάστῳ πρόσφορον. τὸ δ' αὖ μονοειδὲς ἀνάρμοστον τὸν πρὸς ἀκοὰς διαφόρους πολύτροπον ποιεῖ τὸν ὑπὸ πολλῶν ἀπόβλητον ὡς αὐτοῖς ἀπόβλητον λόγον. Facilius est haec admirari quam intelligere. Ultima saltem interpretetur qui possit. Quid velit dicere philosophus, etsi est illud admodum contortum, intelligere mihi videor, verba corrupta autem quomodo evidenti prorsus ratione emendem, non habeo. Sed, nisi me omnia fallunt, inesse debet aliquid in hanc sententiam. Sermonis πολυτροπία, inquit, si rem penitus inspicias, revera μονοτροπία dicenda erit. Nam quod unicuique consentaneum sit, unum tantum est. Contra si quis apud homines dissimili ingenio praeditos semper eodem modo verba facit, is vero nomine non μονότροπος est dicendus sed πολύτροπος, quod est argutius multo quam verius. Quidni igitur scribamus: τὸ δ' αὖ μονοειδὲς ἀνάρμοστον ὄν πρὸς ἀκοὰς διαφόρους πολύτροπον ποιεῖ τὸν ὑπὸ πολλῶν ἀπόβλητον ὡς αὐτοῖς ἀπρόσβατον λόγον. Requiritur enim oppositio. Ὁ πολύτροπος loquitur τὸ ἐκάστῳ οἰκεῖον, τὸ ἐκάστῳ πρόσφορον. Igitur ὁ μονότροπος id quod ἀνοίκειον, ἀνάρμοστον, οὐ πρόσφορον ἐκάστῳ est, quod variandae orationis causa expressisse auctorem puto per exquisitius ἀπρόσβατον, eo sensu, quo Thucydides de se ipse profitens inducitur: εἰμὶ γὰρ οὐ πάντεσσι βατὸς. Erroris causa etiam hic fuit, quam supra notavi, ἡ παρήχησις, quae bis inferendo ἀπόβλητον, cum semel oporteret, aliud vocabulum sono affine extrusit. Quis sit ἀπόβλητος λόγος et per se patet et v. c. ex Apollonio Dyscolo (περὶ ἐπιρρημάτων in Bekk. Anecd. p. 554), et sic tandem philosophorum nostrorum sententiae, licet nihil conferat ad veram vocabuli Homericī πολύτροπος significationem aut aperiendam aut stabiliendam, suus sensus constabit.

α, 8. Ex intricata ἀπορίᾳ et λύσει pervenimus ad aliam, et ipsam Porphyrii sine dubio, atque si fieri potest etiam intricatiorē molestaeque loquacitatis plenissimam, mendis insuper omne genus scatentem. Editum est Scholion longiusculum ex duobus codicibus, emendatius sed contractius ex D (Parisino 2403),

plenius ex optimo Harleiano (H), verum hic „vitiis et lacunis multis” deformato, ex quo cum „plurima in hoc scholio non recte legisset Cramerus,” — monente Dindorfio Praef. p. xiv et xxviiij — haec partim ipsius Harleiani ope, partim ex Parisino D integriora exhibere studuit editor. Nihil itaque mirandum, si etiam post summi viri curas tot vulnera relicta sint, quorum partem ipse nunc curare conabor, caetera alii acutiores sanabunt. Sed videamus singula. Διὰ τί, inquit, μιᾶς ὕφ' Ἡλίου νεῶς ἀπολωλυίας, ἔνδεκα δὲ παρὰ Λαιστρυγόνιν, ὁ ποιητῆς ἔφη „οἱ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἡελίοιο || ἤσθιον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ,” ὡς δὴ πάντων ὕφ' Ἡλίου ἀπολωλότων; Respondetur: Φαμὲν οὖν ὅτι ἑταῖροι ἦσαν μὲν πάντες οἱ ἐπανιόντες ἐξ Ἰλίου μετὰ Ὀδυσσεώς, ἰδίως δὲ οἱ συμπλέοντες αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῇ νηϊ· καὶ ἡ μὲν σπουδὴ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας, δυνατὴ δὲ μᾶλλον ἢ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ νηϊ συμπλέοντων. καὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν „κοινὴ ναῦς κοινὴ σωτηρία” κτλ. At non id quaeritur, quinam ex sociis facillime servari potuerint, sed in quibusnam servandis plurimum studii ponere potuerit Ulixes. Itaque ultimis inserendam censeo praepositionem, ut sit: δυνατὴ δὲ μᾶλλον ἢ (ὑπὲρ) τῶν ἐν τῇ αὐτῇ νηϊ συμπλέοντων. Fidem faciant, quae paucis sententiis interiectis mox in eundem sensum sequuntur: — — τὸν Ὀδυσσεά σαφῶς φάναι ὅτι ὑπὲρ τούτων μάλιστα ἐσπούδασεν, ὑπὲρ τῶν μὴ ἔξωθεν αἰτίας ἀπολεσθέντων, ἀλλὰ τῶν σωθέντων ἄν, εἰ μὴ ἀφρονες ἦσαν καὶ παραίτιοι αὐτοῖς τοῦ θανάτου (l. 24—27), ex quo itidem loco mendum tollendum est scribendo: ὑπὲρ τῶν μὴ ἔξωθεν αἰτίας ἀπολεσθέντων. Nam ἡ ἔξωθεν αἰτία Graecum est, — quemadmodum ὁ ἔξωθεν θάνατος (p. 14 l. 10), διὰ τύχην ἔξωθεν τινα (l. 4), τὰ ἔξωθεν (l. 23) — ἔξωθεν αἰτίας non est. Recte scriptum habemus τὰ μὲν παρὰ τύχην καὶ τὴν ἔξωθεν αἰτίαν pagina sequenti l. 8. Sed ut ad eum locum revertar, cuius causa haec attulimus, — in eundem prorsus sensum etiam dicuntur ea, quae Porphyrius amplificandi causa statim subiungit. τὸ γοῦν

πολλὰ δ' ὁ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἣν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων,

ἰδίως τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσεώς νηϊ δηλοῖ, ὧν καὶ μάλιστα ὡς ἄν σὺν αὐτῷ ὄντων τῆς σωτηρίας φροντίζειν ἐδύνατο, ἐπεὶ τοῦ

μόνον εἰς οἶκον ἀνακομισθῆναι τὸν Ὀδυσσεά αἴτιος γέγονεν ὁ Ἥλιος, τοὺς περιλειπομένους ἀποκτείνας. Sed etiam ex his verbis foedissima macula est eluenda, quae totum argumentandi tenorem ita pervertit, ut scriptor plane ineptire videatur. Quid enim? Ideone potuit Ulixes servandis iis, qui in ipsius nave erant, maxime operam dare, quoniam Sol causa fuit cur solus in patriam reverteretur? Est haec mirifica sane conclusio. Qua liberabimur interpunctione melius constituta et duabus literulis repetitis. Scribendum est: -- τῆς σωτηρίας φροντίζειν ἐδύνατο. ἔπειτα τοῦ μόνου εἰς οἶκον ἀνακομισθῆναι τὸν Ὀδυσσεά αἴτιος γέγονεν ὁ Ἥλιος κτλ., et notandum, tres causas adducere Porphyrium, cur Homerus eos κατ' ἐξοχήν commemoret Ulixis ἐταίρους, qui ob facinus contra Solis boves commissum miserrimo naufragio perierunt, de reliquorum interitu nunc sileat. Porro et hoc notandum, transitum ex alia ad aliam fieri per particulam ἔπειτα, quae l. 20 recte scripta est, nostro quoque loco, ut feci, restituendam. Harum autem causarum prima est, quod eos socios maxime respicere solemus, qui nobis proximi sunt; altera, quod his quoque sociis amissis, Ulixis infortuniis quasi cumulus accessit; tertia, quod eorum mors nobis maxime deploranda videtur, qui servari potuerant, nisi ipsi stultitia sua in calamitates irruissent. Primam causam emendatam dedimus. Secundam quomodo intelligat Porphyrius, exemplo illustrat. Ὡσπερ οὖν ἂν τις λέγοι (ita, — quod Dindorfius dubitanter tantum proposuit in adnotatione, — omnino legendum est pro: εἴ τις λέγει) 1) τοῦ τοὺς Τρῶας ἀπολέσθαι αἴτιον Ὀδυσσεά γενέσθαι τὰ περὶ τὸν ἵππον μηχανησάμενον, καίτοι τῶν πλείστων προαπολωλότων ὑπὸ Ἀχιλλέως, Νεοπτολέμου, Αἴαντος καὶ τῶν λοιπῶν ἀριστέων — — οὕτως κἀνταῦθα αἰτίου τοῦ μόνου ὑποστρέψαι τὸν Ὀδυσσεά γεγονότος Ἥλιου δικαίως εἶπεν „αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμῶν.” * * * * ἔπειτα οὐ πάντων κτλ. Tota autem haec altera causa (a v.v. ὦν κ. μάλιστα l. 11 ad v.v. νόστιμον ἡμῶν l. 20) abest a Parisino D. In Harleiano, quem igitur solum ducem habemus, ante ἔπειτα „lacuna est tot literarum capax”, quot sunt in uno circiter versu editionis

1) Est hic usitatus etiam apud Atticos harum particularum ordo. Cfr. L. Dindorf ad Xenoph. Memorab. I, II § 8.

Dindorfianae. Atqui ad sententiam nihil deesse videtur. Finita est secundae causae expositio, incipit tertiae. Dicam, quid excidisse suspicer. Solet Porphyrius, — quod in sequentibus pluribus exemplis demonstratum dabo, — quae modo prolixè explicuerat, eorum brevem quasi summam verbis aut nihil aut parum immutatis proponere, antequam ad novam disputationis suae partem transeat. Notavimus haec obiter in exitu primae partis, in verbis τὸ γοῦν — — Φροντίζειν ἐδύνατο (l. 8—12), et sic luculentius etiam apparet, verum esse quod supra dixi, his verbis et periodum et primam partem finiri. Prolioxior etiam est recapitulatio tertiae partis, p. 14 l. 15—27, inde a verbis: ἀκουστέον οὖν τὸ „πολλὰ δ' ὅ γ' ἐν κτλ. usque ad: ἐκ τῶν ἐκουσίων ἀμαρτημάτων, qua tamen nihil novi continetur, ut locum relegenti facile patebit. Eadem igitur nostro loco usu veniebant. Sed haec casu quodam perierunt, levi sane detrimento, nam, ut monui, sententiarum nexus salvus est.

Iam tertiam causam respiciamus. Ἐπειτα οὐ πάντων δι' ἀβουλίας (ἀβουλίαν D, fortasse melius) ἀπολωλότων, ἀλλὰ τῶν μὲν διὰ δυστυχίας, ὥσπερ οἱ εἰς τοὺς Κίρκους ἐμπεσόντες, ἢ εἰς τὸν Κύκλωπα, ἢ εἰς τοὺς Λαιστρυγόνας, ἢ εἰς τὴν Σκύλλαν, τῶν δὲ δι' ἀβουλίαν, ὥσπερ μόνον εὐρίσκονται οἱ εἰς τὸν Ἥλιον ἀκουσίως ἀσεβεῖν ἐλόμενοι, τὸν Ὀδυσσεῖα σαφῶς φάναι ὅτι ὑπὲρ τούτων μάλιστα ἐσπούδασεν, ὑπὲρ τῶν μὴ ἔξωθεν αἰτία ἀπολεσθέντων, ἀλλὰ τῶν σωθέντων ἂν, εἰ μὴ ἄφρονες ἦσαν καὶ παραίτιοι αὐτοῖς τοῦ θανάτου. Ultima iam tetigi nec nunc citarem, nisi monendum videretur, omnia a vv. τὸν Ὀδυσσεῖα σαφῶς φάναι usque ad periodi finem deesse in D, licet his remotis sententia exitum non inveniatur apodosi sua truncata, unde facilis est coniectura, cuiusmodi tandem vel illi Codices sint, quibus optimis in his reliquiis constituendis utimur. In priore sententiae parte non intelligo: ὥσπερ μόνον εὐρίσκονται οἱ εἰς τὸν Ἥλιον ἀκουσίως ἀσεβεῖν ἐλόμενοι. Intelligerem: ὅπερ μόνον εὐρίσκονται οἱ εἰς τὸν Ἥλιον ἐκουσίως ἀσεβεῖν ἐλόμενοι, nam nemo, opinor, infitabitur ex Porphyrii certe mente facinus comitum Ulixis in Solis boves esse τῶν ἐκουσίων ἀμαρτημάτων. Pergit, ut in secunda parte, sententia comparationis forma per ὡς — οὕτως enunciata: ὡς γὰρ ἑαυτὸν σώζει ἐκ παντὸς τοῦ παρ' ἑαυτὸν βυόμενος θανάτου, οὕτως καὶ τοὺς ἑταίρους ἐκ τοῦ παρ' ἑαυτὸν δύναται

μόνος σοφὸς ῥύεσθαι θανάτου, εἰ τὸ παρ' ἑαυτοῦς αἴτιον μὴ πρόφασιν ἐνδοῦναι πείσειεν. Etiam haec quincuplici vitio liberanda sunt. Ac primum delendum est [ῥύόμενος], quod et arcissime coniungenda divellit et plane supervacuum est. ῥύεσθαι et σώζειν vel ἐλευθεροῦν prorsus idem significant, estque illud vetus et poëticum, hoc omnibus in ore, ut nemo nescit. Porphyrius, qui insano nonnunquam orationis ornandae variandaeque studio flagrat, ea modo copulavit, ut in Pythagorae vita c. 6: Φιλοσοφίαν δ' ἐφιλοσόφησεν ἧς ὁ σκοπὸς ῥύεσθαι καὶ διελευθερωῦσαι τῶν τοιούτων εἰργμῶν τε καὶ συνδέσμων τὸν -- νοῦν, modo, ut nostro loco fecit, in altero sententiae membro alterum verbum posuit. Sed ἑαυτὸν σώζει ἔκ τινος ῥύόμενος θανάτου non multo sanius est quam si quis ἑαυτὸν σώζει ἔκ τινος σώζων θανάτου dixisset, quod vere balbutientis foret, non scribentis. Deinde emendemus censeo: ὡς γὰρ ἑαυτὸν σώζει ἔκ παντὸς (i. e. πάντως ut l. 33 et p. 14, l. 12) ΕΚ τοῦ παρ' ἑαυτὸν θανάτου, οὕτως καὶ τοὺς ἐταίρους ἔκ τοῦ παρ' ἑαυτοῦς δύναται μόνου σοφὸς ῥύεσθαι. [θανάτου], quamquam vitiosae scripturae in utroque Codice esse videntur. Requiritur id quod reposui et sana ratio docet, et ea quae continuo sequuntur: ἀθανάτους δὲ οὔτε σοφία ποιῆσαι ἐπαγγέλλεται οὐθ' ὁ σοφὸς σώσειεν ἂν ἔκ παντὸς θανάτου, ἀλλ' ἔκ μόνου ἄρα τοῦ παρὰ τὴν ἡμετέραν αἰτίαν ὑφισταμένου, εἰ πεισθεῖεν αὐτῶ οἱ συνόντες, quibus eadem sententia verbis paulo aliter conformatis inesse apparet. Itaque Ulixes quoque comites ex mortis periculo servare potuissent, in quod sua se culpa implicuerant, si eius consiliis dicto audientes esse voluissent. Sed noluerunt. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦ πείσασθαι ἔκ παντὸς κύριος ὁ σοφός. Hoc eum pupugit. Servari potuerant: mentis vecordia abrepti perierunt. πολλὰ (οὔν) ὁ μὲν ἔπαθεν ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων ἐν τοῖς παρ' ἑαυτῶ (immo: - τὸν) σωστικοῖς ἔργοις τῶν κινδύνων, ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς μὴ παρ' ἡμᾶς ἀποβαινόντων. Cur οὐν inseruerim neminem latere potest. Nam quae universe de sapiente dicta erant, ea nunc ad Ulixem referuntur, cuius causa allata sunt. Sed eius inceptum frustra fuit. καὶ ὁμοίως ἐν τοῖς παρ' ἡμᾶς αὐτὸς μὲν ἔσωσεν ἀρετῇ πειθόμενος τοὺς δυνηθέντας ἂν μὴ διὰ τύχην ἔξωθέν τινα καθ' εἰμαρμένην ἀποθανεῖν, ἔκ δὲ τῆς παρ' ἑαυτῶν αἰτίας, καίπερ πολλὰ προ-

θυμηθείς, οὐκ ἔσωσεν. Quid tandem vult? An comites ἔσωσεν? An οὐκ ἔσωσεν? Alterutrum tantum fieri potest, ne quaeram, qui quis servare aut non servare possit τοὺς δυνηθέντας -- ἀποθανεῖν. Sed omittamus plura quaerere. Etenim ex allatis verbis nemo aliquem probabilem sensum eliciet, donec ita constituentur: καὶ ὁμοως ἐν τοῖς παρ' ἡμᾶς αὐτὸς μὲν ἐσώθη ἀρετῇ πειθόμενος, τοὺς (δὲ) δυνηθέντας ἂν (διὰ τὸ) μὴ διὰ τύχην ἔξωθέν τινα καθ' εἰμαρμένην ἀποθανεῖν, ἐκ δὲ τῆς παρ' ἑαυτοῦς αἰτίας, καίπερ πολλὰ προθυμηθείς, οὐκ ἔσωσεν. Ac sciendum est τοὺς δὲ δυνηθέντας esse in D (Dind. Praef. p. xxviii i. f.); reliqua uterque Codex aequè mendosa habere videtur, sed nunc, ut spero, sanata. Se ipsum servavit, inquit, reliquos servare non potuit. Namque „αὐτοὶ γὰρ σφετέρησιν (ἄτασθαλίησιν ὄλοντο." οὗτοι δ') ἦσαν (οἱ) εἰς τὸν "Ἥλιον μόνου ἀσεβήσαντες. Sic lacuna in H probabiliter expleri potest duce Dindorfio qui Homericam omissa in Praef. p. xxix iam supplevit, simul monens in contractiore Parisino (D) haec ultima quoque plane desiderari. Sed in hoc nostrum Scholion valeat aliquando Horatianum: „ohe, iam satis est!"

✧

α, 44. Attamen ne nunc quidem nos dimittit Porphyrius. Ad Homericum: γλαυκῶπις Ἀθήνη longum adscriptum est in Harleiano Scholion, ad verbum fere conspirans cum maiore parte eorum, quae edita sunt in eius Quaestionibus Homericis c. IX quod caput totum repetivit Venetus B ad Iliad. N, 340. Textus Porphyrianus in plurimis integrior est et sincerior et Veneto et Harleiano, qui tamen in fine plenior esse videtur. Nam post verba: ἀφ' οὗ αἱ δεκτικαὶ τοῦ Φωτὸς δαῖδες, quibus verbis disputatio concluditur et in Veneto et in editis, Harleianus haec addit: οὕτως ἐβουλόμην (ἂν add. ?) τὰς Ὀμηρικὰς λέξεις καὶ τοὺς ἐξηγητὰς σκοπεῖσθαι, καὶ τοὺς τοῦτον τὸν τρόπον ἐξηγησαμένους ἀποδέχεσθαι, quae utrum Porphyrii sint sua an lectoris Porphyriana admirantis, equidem interim in medio relinquo, de scripturae vitiis nunc unice agens. Potior autem est lectio editionis Porphyrianae ¹⁾ in his:

1) Utor editione *Ζητημάτων* Porphyrii, quae prodiit apud Aldum (Venetiis in aedibus Aldi et Andreae soceri) MDXXI, media interposita inter Scholia quae olim perperam Didymi, nunc Vulgata audiunt ad Iliadem et Odysseam, apud eosdem edita anno MDXXVIII, cuius editionis et Buttmannus et Dindorfius ignari vel certe immemores fuerunt, ut post apparebit.

γλαυκιδῶντες δὲ λέοντες καὶ Ἀθηνᾶ γλαυκῶπις ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ὃ ἔστιν ἄσκιον καὶ διὰ τοῦτο λευκόν, (ὕπ') αὐτοῦ εἶρηται· μέλαινα γὰρ ἡ σκιά· οἶον, „σκιδῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί” (β. 388.) ἦτοι (τούτέστι Ven.) ἡλίου δύνοντος συνεσκοτοῦντο. δξὺ δὲ τὸ λευκόν, ὡς τὸ μέλαν ἀμβλύ· ἡ οὖν δξὺ δρῶσα γλαυκῶπις, in quibus οἱ λέοντες et ἡ Ἀθηνᾶ Harleianus fortasse rectius, quemadmodum recte praebet ὕπ' αὐτοῦ εἶρηται, ubi praepositio abesse nequit, in reliquis mendosus. Nam neque διὰ τοῦτο [τὸ] λευκόν probari potest, neque σκιδῶντο δὲ, neque δξὺ δὲ τὸ λευκόν, καὶ τὸ μέλαν ἀμβλύ, neque ἡ δξ. ὄρ. [Φρόνησις] γλαυκῶπις, in quibus omnibus Porphyriana editio verum praebet, cum praeterea οἶον post ἡ σκιά et ἦτοι ἡλίου δύνοντος συνεσκοτοῦντο, ab Harleiano plane absint. (p. 19 l. 12—15). Iterum in his (ibid. l. 21—23.): καὶ ζοφουμένη θάλασσα „μελάνει δέ τε πόντος” (H, 64) λέγεται. ἀτάραχος γὰρ οὔσα καὶ διειδῆς „λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη,” (κ, 94.) quocum consentit Ven., multum praetulerim quae in vetere editione leguntur: καὶ ζοφουμένης μὲν τῆς θαλάσσης „μελάνει δέ τε πόντος” λέγει, ἀτάραχου δὲ οὔσης καὶ διειδοῦς „λευκὴ κτλ., et in iis, quae proxime antecedunt, (ἰμάτια) στιλπνὰ διὰ καθαρότητα, quemadmodum apud Porphyrium est, melius intelligam quam διὰ καθαρότητος Harleiani, ubi tamen compendium ab editoribus male expletum esse potius suspicor. Paulo aliter se res habet in iis, quae prope finem disputationis leguntur, nam et in Harleiano et in Porphyrii editione et in Veneto B mendosa sunt, etsi in his quoque vetus editio veritati propior est. Καὶ οὐχ οἱ Φιλόσοφοι πρῶτοι τὸ λευκόν ἀφωρίσαντο τὸ διακριτικὸν ὄψεως, ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν Ὀμηρος μαρμαίρειν λέγων τὸ λάμπειν, ὃ ἔστι μερίζειν καὶ διαιρεῖν, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν· ὅθεν τὸ μὴ μερίζον, ἀλλὰ σκοτεινόν, ἀμαυρόν. κτλ. ὅτι ἀπὸ τοῦ μερίζειν καὶ διακρίνειν καὶ διαιρεῖν κέκληται τὸ σκοτεινόν, μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς δάος καλέσας „δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα” (l. -αι), ἀφ' οὗ αἱ δεκτικαὶ τοῦ φωτὸς δαΐδες. Ita Harleianus — nisi quod insuper οὐχὶ habet pro οὐχ οἱ, ἠφωρίσαντο pro ἀφωρίσαντο, et πρὸ αὐτῶν Ὀμηρος — μερίζειν in lacuna omittit, — absurda omnia, ut nihil magis. Nam, ne tangam, in ultimis eam philosophi mentem non esse, quod in μαρμαίρειν insit significatio tenebras dividendi vel discernendi, sed res visui subiectas, in

quo quis tricari possit, ut in re abstrusa et intricatiore, hoc certe unusquisque mihi dabit, et ὅτι ἀπὸ τ. μερίζειν καὶ διακρίνειν καὶ διαιρεῖν κέκληται τὸ σκοτεινόν, non habere cui referatur, et similiter: μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ Φῶς δάος καλέσας nec caelum, ut aiunt, tangere nec terram. Paulo melius est in vetere editione: καὶ ὅτι παρὰ τὸ μερίζειν καὶ διακρίνειν καὶ διαιρεῖν κέκληκε τὸ Φωτίζειν, μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ Φῶς δάος καλέσας, unde discimus et κέκληκε per compendium scriptum male lectum esse κέκληται aut ab Harleiani scriba aut ab eius editoribus, et alienum hic σκοτεινόν ex superiore versu male huc illatum esse pro necessario Φωτίζειν, fortasse ob evanidam archetypi scripturam, fortasse ad veterem lacunam utcunque explendam ¹⁾). At vel sic gravissimae molestiae restant ita tollendae: καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ μερίζειν καὶ διακρίνειν καὶ διαιρεῖν κέκληκε τὸ Φωτίζειν μαρμαίρειν, δηλοῖ τὸ Φῶς δάος καλέσας, lenissima sane medicina, quam totam comprobat Venetus B. Nam et interpunctionem tantum mutatam oportuit, et quemadmodum supra in scholio ad vs. 8 particula δὲ inserenda erat oscitanter ante δυνηθέντας omissa, ita nostro loco contra expungendum fuit δὲ ante δηλοῖ non minus praepostere insertum. Nempe hoc vult. Τὸ Φωτίζειν Homerus dicit μαρμαίρειν, quemadmodum τὸ Φῶς expressit interdum per δάος, quoniam utrique vocabulo discernendi significatio inest, quam lucis et lucendi propriam et quasi primigeniam iam sibi esse, — ut postea philosophi docuerunt —, ita declarat. Scilicet μαρμαίρειν et Porphyrius et plures alii grammatici, quandam soni affinitatem secuti, cum μέρος et μερίζειν iungebant, et sic δάος eiusdem originis ac potestatis atque δαίζω, δαίνομαι esse et credebant et docebant. Hinc quoque remedium quaero eorum, quae paulo supra (l. 24) leguntur, ubi in omnibus lacuna certa est, spes lacunae explendae incertior. Verba dico: — μαρμαίρειν λέγων τὸ λάμπειν, ὃ ἔστι μερίζειν καὶ διαιρεῖν, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν. Nam quid hoc monstri est: διαιρεῖν unde ductum est τὸ διακρίνειν? Aut, verbis aliter coniunctis, μαρμαίρειν — ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν? Immo vero ἀφ' οὗ verbum Homericum requiri

1) In Veneto B indicante Dindorfio est φω^{τν}, unde vitii origo fortasse explicationem accipit.

ostendit a μαρμαίρειν ductum vel cum eo cognatum, ut paulo post: -- δάος, -- ἀφ' οὗ αἰ δεκτικαὶ τοῦ φωτός δαΐδες. Fuitue: -- καὶ διαίρειν, ἀφ' οὗ (μέρδειν) τὸ διακρίνειν? Nusquam comparere μέρδειν, sed esse de nihilo fictum ad explicandum ἀμέρδειν, quod τὸ στερητικὸν ἄλφα habere videbatur, non impedit quominus Porphyrium hic eo usum esse censeamus. Prorsus eodem verbo initio huius capituli usus est, simul cum verbo nihil meliore μαίρειν, unde μαρμαίρειν repeteret, ibique μαρμαίρω, ἀμέρδα, ἀμαυρός non absimili ratione copulavit. Exscribam totum hunc quoque locum, hic illic paulo emendatiorem: Φωτὸς γὰρ — inquit — ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὄντος συμμετρου, δι' οὗ δρώμεν τὰ πεφωτισμένα, τὴν τυφλότητα ὅτε μὲν φησιν „ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,” ἀφῆρησθαι τὸ λεύσσειν παριστάς, ὅτε δὲ „ὀφθαλμοῦ ἄμερσε,” τὸ τοῦ μαίρειν ἔστηρησθαι (sic Venetus B, ἔστηρημένον caett.) λέγων. [σκοτεινόν.] καὶ τὸ τοῦ μαίρειν ἔστηρημένον ¹⁾ εἰδῶλον ἀμαυρόν ἔφη. Φωτὸς γὰρ παρουσία (immo παρουσία) καὶ ὀφθαλμὸς ἐρῶν τὰ δρώμενα φαίνεται. διττῆς οὖν ὀφθαλμῶν οὔσης καὶ κατὰ Πλάτωνα ἐπιταράξεως, — ἢ γὰρ διὰ σκότος ἢ δι' ὑπερβολὴν τοῦ συμμετρου φωτός, — τὸ μὲν (τὸ add.) διὰ σκότος μὴ μαίρειν ἢ μαρμαίρειν, ἀμέρδειν εἶπε καὶ ἀμαυρόν, τὸ δὲ (τὸ) διὰ στιλβηδόνα, ²⁾ (ὡς inser.) ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ „ὅσσε δ' ἄμερσεν (ἄμερδεν nunc Homeri edd.) αὐγὴ χαλκεῖη” κτλ. (utrumque enim per ἀμέρδειν expressisse dicitur Homerus.) --- εἰ δὲ τὸ μέρδειν [τὸ] μαίρειν ἐστὶ, καὶ τὸ μὴ μέρδειν ποιοῦν ἀμέρδειν, τὸ ἄγαν μέρδειν σμερδαλέον ἂν εἴη, τῆς ζα ἐγκειμένης ὡς ἐν τῷ (τὸ Ven.) ζαχρηῖς. ὅταν οὖν ἐπὶ τοῦ δράκοντος λέγη κτλ., ubi Scholion nostrum Harleianum incipit. Nec aliter auctor Epimerismorum Homericorum, in Crameri Anecd. Oxonienss. Vol. I p. 81, ubi est: Ἀμέρδα --- παρὰ τὸ μείρω, τὸ σημαῖνον τὸ μερίζω, --- καὶ ὡς σκαίρω, σκαρίζω, εἶρω ἐρίζω, οὕτως μείρω μερίζω. τοῦτο συγκοπτόμενον γίνεται μέρδα,

1) Hic praeferenda est lectio Veneti: ἀφῆρημένον ob notum Porphyrii variandae orationis studium.

2) Ne quae de Veneto B et supra dixi et saepius in sequentibus repetam nimis inclementer dixisse videar, subiungam quomodo haec paulo difficiliora repraesentaverit vel corruerit potius: τὸ μὲν διὰ σκότος καὶ τὸ μήτε μαίρειν μήτε μαρμαίρειν ἀμέρθη εἶπε καὶ ἀμαυρόν, τὸ δὲ διὰ στιλβηδόνα ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ κτλ., quae qui intelligat erit mihi «magnus Apollo.»

τοῦ ζ διὰ (τὴν ins.) τοῦ βῶ συμπλοκὴν εἰς τὸ δ μεταπεσόντος. μέρδω οὖν, καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α, ἀμέρδω κτλ., quae iisdem prope verbis transierunt in Etymologicum Magnum, hinc initio eius paragraphi emendandum. Hoc enim ita: Ἀμέρδω: -- ἐστέρισκεν, ἡμαύρου. κυρίως τὸ μέρους στερῶ· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ στεροῦμαι. οἶον „ὄπποτε δὲ (δὴ) τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησεν (ἐθέλησιν recte nunc in textt.) ἀμέρσαι.” κτλ. (Π, 53). Immo vero: καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ στερῶ μόνον· οἶον κτλ., ut in Epimerismis est. ¹⁾ In Etym. Gudiano eiusdem rei exiles tantum laciniae sunt, sic optime editae: Ἀμέλδειν: παρὰ τὸ μερίδας τινὸς ἀφαιρεῖσθαι, idque inter ἀμενηνὸς et ἀμερές! (p. 44 ed. Sturz.) Apparet rescribendum esse: Ἀμέρδειν: παρὰ τὸ (μερίζειν, οἶον) μερίδα τινὸς ἀφαιρεῖσθαι. Sed ad rem ut redeam, nunc tandem lacunam quam indicavi non nimis audacter sarsisse videbor scribendo, ut dixi: -- μαρμαίρειν λέγων τὸ λάμπειν, ὃ ἐστὶ μερίζειν καὶ διαίρειν, ἀφ' οὗ (μέρδειν) τὸ διακρίνειν· ὅθεν τὸ μὴ μερίζον ἀλλὰ σκοτεινόν, ἀμαυρόν. Esse haec omnia etymologiae philosophantis scilicet deliramenta, — τεχνικὰ μὲν πάνυ, οὐδὲν δὲ χρήσιμα, ut Aristo de dialecticorum argutiis iudicavit, — vix opus est ut moneam.

α, 48. Leve vitium eximendum est ex iis, quae ad ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι observantur in Scholiis Vulgatis quae dicuntur in hunc modum: Δαΐφρονι: πολεμοφρονι. δαΐς γὰρ ἢ μάχη. ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης λέγη, (spectant haec: κουριδίης ἀλόχοιο δαΐφρονος, Od. ο, 356) δεδαηκυία κατὰ φρένας, τουτέστι μεμαθηκυία, ἐξ οὗ τὴν συνετὴν καὶ σώφρονα βούλεται δηλοῦν. Legendum: δι' οὗ τὴν συνετὴν κ. σώφρονα βούλεται δηλοῦν, confusis notissimo errore δι' et ἐξ, quamquam etiam Bodleianus liber (O) non minus quam Aldina editio ἐξ habere videtur. Dindorfius certe nihil ex eo enotavit. Monendum praeterea est, manasse haec ex Epimerismis Homericis (in Cramer. Anecd. Oxonn. Vol. I p. 115 et 116), qui sub hac voce et haec et alia bene multa insuper praebent. Hi igitur ita: -- ἐπὶ δὲ τοῦ „κουριδίης ἀλόχοιο δαΐφρονος” οὗ σημαίνει τὴν πολεμικὴν, ἀλλὰ

1) Ubi tamen prave: καὶ καταχρηστικῶς δὲ τὸ στερῶ μόνον pro καταχρ. δὲ καὶ τὸ στερῶ μόνον. Sic haec omnia ἄλλοι βρῦει.

τὴν σὺφρονα καὶ συνετήν. Locus Epimerismorum de more transitit in Etymologica, quorum Gudianum omnia accuratissime descripsit, auctor Etymologici Magni paulo brevius. Obiter tangitur eadem res in Scholiis ad Iliad. B, 23 ex Codd. BL. Similiter i. a. δ, 659 non scribendum est: τοὺς μνηστήρας δὲ οἱ δύο ἀρχηγοὶ — — κατέπαυσαν τῶν ἀγώνων ἐξ ὧν ἐτέρποντο (B), sed δι' ὧν. Hoc enim paulo exquisitius dictum est pro οἷς ἐτέρποντο, illud non est.

α, 69. Neptunus Ulixi

Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλλάωσεν.

Ad haec ex HM Scholion est huiusmodi: οὐκ ἦν δὲ μονόφθαλμος ὁ Κύκλωψ καθ' Ὅμηρον ὡς καθ' Ἡσιόδον. Φησὶ γοῦν „πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφοὶ καὶ ὀφρύας („adde εὔσεν αὐτμή.” Dind.) (i, 389), οὐχ ὡς Θεόκριτος· „οὔνεκά μοι πλατεῖα (immo λασία) μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ.” μονόφθαλμος οὖν ἦν καθ' Ὅμηρον, τοῦ ἐνδὸς αὐτοῦ ὀφθαλμοῦ προτυφλωθέντος. Fuit qui ita iudicaret Aristarchus, criticorum acerrimus, cui haec vindicavit Cobetus V. Cl. Ne autem Aristarchus ineptiat, idque aliena culpa, — etenim in fine monente Dindorfio „μονόφθαλμος oblitteratum in H,” — emendandum est ἐτερόφθαλμος οὖν ἦν καθ' Ὅμηρον, quod occupavit reponere Cobetus. Nec ego nunc huius Scholii mentionem iniecissem, nisi et de eo alia quaedam essent monenda et ab eo iam emendato aliorum scholiorum emendationes repetendae. Ac primum non rectum mihi videtur quod in fronte legitur: οὐκ ἦν δὲ μονόφθαλμος ὁ Κύκλωψ καθ' Ὅμηρον, pro quo requiro solennem concludendi particulam: οὐκ ἦν ἄρα μονόφθαλμος, confusis modo non minus solenni δέ, γὰρ, ἄρα. (Cfr. i. a. Bast. Comm. Palaeogr. p. 713.) Sic, — ut rei pervulgatissimae exempla afferam, — in νεκυίας parte altera notatur inter Aristarchi atheteses ad vs. 570: οὐκ ἄρα ὑπεξῆλθεν ὁ Μίνως, ἵνα συνοφθῆ. ἄλογον γὰρ τὸ καὶ σὺν δικαζομένοις καὶ αὐτῷ δίφρῳ ἐξελεθεῖν. In quo loco, ex Codd. HQT edito, Harleianus noster (H) simul cum Hamburgensi (T) λόγον γὰρ praebent pro ἄλογον γὰρ, bellissime, ut apparet. ¹⁾ Idem

1) „Quippe hoc agit criticus — — ut demonstret personas quas hic recensent omnes videre non potuisse Ulyssem, ut qui a fovea sanguine repleta non recesserit.” Buttm.

ἄλογον — quod obiter moneo — aliud infortunium passum est in eodem Harleiano in iis quae statim sequuntur: εἶροντο: ἀντὶ τοῦ ἔλεγον· ὄθεν καὶ ἱρὰ ἢ ἐκκλησία. ἄλογα· καθήμενος γὰρ οὐδεὶς δικάζεται, quae verba apud editorem ἀλόγως πάνυ omnia referuntur ad vs. 570: ἤμενον· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἶροντο ἀνακτα, cum luce clarius sit, priora tantum: εἶροντο -- ἢ ἐκκλησία ad hunc versum pertinere, caetera ad sequentem

ἤμενοι ἐσταότες τε, κατ' εὐρυπυλῆς Ἄϊδος δῶ, (vs. 571) aptius referri ita scripta: ἄλογον· καθήμενος γὰρ οὐδεὶς δικάζεται. Est tamen Harleianus ad hunc usque diem longe optimus ex iis codicibus, unde vetera Scholia ad Odysseam nobis innotuerunt, unde coniecturam facere possumus de deteriorum conditione. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Iterum particulam ἄρα offendimus in scholio ad suavissimam partem, ubi Ulixes narrat quomodo in Circei stricto gladio irruerit ei quasi mortem minitans. ἢ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων. (κ, vs. 323). Ibi λυτικούς mirari, parum memores eorum quae in Piade legerant. διὰ τί δὲ ἐφοβήθη ἢ Κίρκη τὸ ξίφος τοῦ Ὀδυσσεύς θεὰ οὔσα; Respondetur varie. Φαμὲν ὅτι τοὺς πολλὸν χρόνον ζῶντας δαίμονας, θανάτῳ δὲ ὁμῶς καθυποβαλλομένους, θεοὺς εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ ποιητής. ἢ φυσικῶς φοβεῖται τὸ ξίφος ἢ Κίρκη, ὡς καὶ ἄλλας τινὰς ὕλας τινὲς τῶν δαιμόνων, κτλ. (ex HQT), quae Porphyrium sapiunt. ¹⁾ Brevius T: θνητὴ ἄρα οὐ πάντως, ἀλλὰ τὴν τρῶσιν φοβεῖται, quae sic edita plane contrarium dicunt eorum, quae auctor voluit. Quid enim? Circe dea vocatur. Attamen Ulixis ensem reformidat. Potuitne itaque sic dici: non igitur tota mortalis est, sed vulnerari metuit? Immo vero: non igitur tota immortalis est, et ἀθάνατος ἄρα οὐ πάντως potius expectaremus. Sed res salva est, commate posito inter ἄρα et οὐ omnia bene habebunt: θνητὴ ἄρα, οὐ πάντως, ἀλλὰ τὴν τρῶσιν φοβεῖται. Igitur mortalis est, inquit, non quidem tota, at in eo tamen quod laedi reformidat, quae est, ut vidimus, Porphyrii sententia. Quod in ea quaestione respondere simplicissimum foret, deos Home-

1) Cohaerent enim cum iis quae leguntur ad vs. 239, 240 et infra 329, ut suo loco ostendetur.

ricos interfici non posse, vulnerari posse, id philosophi respuunt, eo ipso quod simplex est. Sed monuerunt grammatici, quorum unus ad eundem versum: orat Circe *δεδοικυῖα τὴν πληγὴν, οὐ τὸν θάνατον*, ¹⁾ (T) ut rectissime correxit Cobetus. Quoniam huc delapsus sum, dabo et alium locum unde magis etiam appareat, quantopere nos signis diacriticis adsuetos interpunctio prave posita fallere et impedire possit. Est locus nobilissimus α, 215, ubi Telemachus Mentae:

μήτηρ μὲν τέ μέ Φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε

οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ πῶ τις ἐὼν γόνου αὐτὸς ἀνέγνω,

cuius Scholion Porphyrianum iam in *Observatt.* p. 61 triplici vitio liberavi. Nempe ita ratiocinatur. Si *nemo* eorum, qui nati sunt, patrem cognoscere potest, — *οὐ γὰρ πῶ τις — ἀνέγνω* — unde tandem liberi scire possent, quis ipsorum pater sit? Itaque quae Telemachus dicit, de ipso valere possunt, quippe qui, cum pater peregre proficisceretur, plane infans fuerit, de omnibus in universum valere non possunt. *ἔδει γὰρ Φάναι, ἐγὼ γὰρ οὐκ εἶδον τὸν γεγενηκότα, ἀλλὰ μὴ καθόλου ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν ὡς μηδενὸς εἰδότης τὸν αὐτοῦ πατέρα.* Haec est difficultas, quam videamus quomodo expediverit Seleucus

---

1) Similiter BQ ad vs. 296: *φοβηθεῖσα ὡς τραητομένη, οὐχ ὡς ἀποθανομένη*, et Vulgata ad eundem versum 323: *διὰ τὸ φοβεῖσθαι τραῖναι, οὐκ ἀποθανεῖν*, quae omnia ex eodem fonte fluxisse apparet. Cobeti correctio legitur *Mnemos. Nov. Ser. I. p. 12.* — Occasione data hoc addo. Quod aliter evenire non poterat in eodem investigationum genere occupatis, saepiuscule mihi accidisse comperi, nempe ut quas correctiones invenisse mihi videbar, eas iam a Cobeto, V. Cl. occupatas deprehenderem et publici iuris factas in *Mnemos. Nov. Ser. I p. 1—51; III p. 104—112; III p. 113—119; IV p. 231—232.* Quod ut cognovi sedulo expunxi mea, non potui autem in iis quae in *Mnemosynes Novae Vol. VII p. 424—445* accesserunt, magna iam huius opusculi parte in chartas nitidas transscripta. In his igitur ubi cum meis *συνέμπτωσιν* deprehendam, diligenter adnotabo. Idem feci in Germanorum inventis, qui permulti his temporibus huic literarum Graecarum parti operam suam navaverunt, anxie intentus, ut suum cuique a me tribueretur. Ubi tamen quae ipse proposui iam ab aliis praerepta sunt nec a me commemorata, ignorantiae, non culpa, hoc tribuant aequi lectores, nec recuso quominus ab iis priori inventori inventionis suae laus, — si qua laus est, — iure meritoque habeatur. Etenim tantus, ut modo dicebam, proximis annis de his rebus provenit numerus scriptionum omne genus, programmatum quae dicuntur, dissertationum Academicarum, disputationum variis horreorum generibus insertarum, ut neque haec omnia mihi comparare mearum opum sit, neque perlegere mei temporis

nescio quis. ὁρθῶς οὖν ὁ Σέλευκος εἶρηκεν ὅτι δεῖ προσλαβεῖν ¹⁾ τὸ, εἰ μὴ μήτηρ Φαίη τοῦ ἔμμεναι. καὶ γὰρ εἰ καὶ ἐτεθνήκει ἅμα τῷ γενέσθαι τὸν παῖδα, ἢ μήτηρ διδάσκει τοῦ πατρὸς τοῦνομα· κἄν περιῆ καὶ παρῆ ἢ μήτηρ, δείκνυσιν ὅτι τούτου ἐστὶ παῖς. Non est indice ullo opus ut perspiciatur, quam absurda sint haec omnia. Si mater, inquit, supersit et adsit, puero ostendit quis eius pater sit existimandus. Si non supersit et non adsit, id profecto facere non potest. Verum quidem, sed quis hoc docendus est? Praeterea sermo hic non de matre esse debet, sed de patre. Ad hunc omnia referuntur artificiosissimis oppositionibus. Verbis εἰ καὶ ἐτεθνήκει, nempe ὁ πατήρ, opponitur κἄν περιῆ καὶ παρῆ, quorum non ἢ μήτηρ, sed ὁ πατήρ itidem subiectum esse oportet. Patre mortuo ante natum filium, mater tantum διδάσκει τοῦ πατρὸς τοῦνομα,

1) Verissime Buttmannus pro λαβεῖν correxit προσλαβεῖν, idque a Dindorfio receptum oportebat. Quodsi ob codices noluit recipere, quidni retineat *μυ* pro *δῶρυ* ζ, 44), ἄπαιδα pro ἄρρενα παῖδα (η, 64), δίχα λαγμοῦ pro δίχα διαταγμοῦ (ι, 335), τοῦ λαίου pro τοῦ σπηλαίου (μ, 84), quae (collecta a me iam in Observatt. p. 60, 61) non minus codicum auctoritate nituntur? Qui talia scribere non reformidarunt, eos in verbis nominibusque compositis praepositiones pro lubitu omisisse, etsi plerumque cum sententiae damno, non est quod miremur. Ex ingenti messe stipulas quasdam hic quoque colligam, ne quis semel tantum atque iterum hoc factum existimet. α, 298 pro ἐξ ὁμοίων ἢ προτροπή in E est ἡ τροπή. — α, 346 pro λαμβάνεται ἐπὶ τοῦ κωλύειν (ex Eustathio correctum) in unico Codice E est ἐπὶ τοῦ λύειν. — β, 51 pro ὁ Τηλέμαχος κατασμικρύνει in Q est σμικρύνει. — β 77 ποτιπυσοίμεθα: — — δηλοῖ δὲ τὸ στεριζοίμεθα, receptam oportuerat Buttmanni correctionem προστεριζοίμεθα, quod est in breviori Scholio ex B. — β 148 pro οὐδὲ ὑποστιγμὴν ἀποτελεῖ ἀλλὰ στιγμὴν S habet οὐδὲ στιγμὴν ἀποτ. ἀλλὰ στιγμὴν. — β, 320 in Scholio ex Porphyrii Ζητημάτων c. l. excerpto contra pro: τὸ ἐμὲ μὴ ἔχειν ἴδιαν καὴν, ἀλλ' ἔμπορος πλεῖν in V est ἔμπορον ἀποπλεῖν, hoc quidem male, sed vel hinc vel ex Porphyrii editione adsumendum erat ἔμπορον. — γ, 36 pro παρέπεται γ. τ. ἀγαθοῖς τῶν νέων προλαμβάνειν τοὺς λοιποὺς ταῖς ἀγαθοεργίαις in T est ἔπεται. — γ, 43 pro (Τηλέμαχος) ἀόκως διαλέγεται τῇ Ἀθηνῆ Q habet λέγεται. — γ, 68 pro ὁ ἐν Γερήνοισι ἀνατραφεῖς in T τραφεῖς. — γ, 200 pro ἐν συντόμοις ἢ προτροπή (nomen scribis odiosum, ut videtur) in T ἢ πρώτη. — γ, 293 pro ἢ κατὰ μεταπλασμὸν εἶπε T κατὰ πλασμὸν. — δ, 728 pro ἀπολοφύρεται T λοφύρεται. — ε, 337 pro οὐ μεταμειόρφωται ἄρα εἰς αἰθῦσαν T οὐ μειόρφωται. — ζ, 116 pro δῖνη: τῇ τῶν ὑδάτων συστροφῇ in Q στροφῇ. — ζ, 173 pro ἅμα (Homerus) τὸ ἔθος τῶν δυστυχοῦντων διαφυλάττει Q φυλάττει. — η, 13 pro δεῖ νοεῖν ὅτι ἐσπέρας εἰσῆλθεν ἢ Ναυσικάα in T est ἤλθεν. — η, 16 pro εἰ — — — προοικονομεῖ τι ὁ ποιητής in Q οἰκονομεῖ. Haec in praesentia sufficient.

patre superstite, mater non solum διδάσκει τούνομα, sed ipsum patrem ostendit. Δείκνυσιν ὅτι τούτου ἐστὶ παῖς. Haec si vera sunt, — ut sunt sine dubio, — quidni corrigamus: καὶ περιῆ κ. π. ὁ πατήρ? Quoniam, ut significavi, etiam facilius est ratio rei restituendae. Interpungamus: καὶ γὰρ εἰ καὶ ἐτεθνήκει ἅμα τῷ γενέσθαι τὸν παῖδα, ἢ μήτηρ διδάσκει τοῦ πατρὸς τούνομα· καὶ περιῆ καὶ παρῆ, ἢ μήτηρ δείκνυσιν ὅτι τούτου ἐστὶ παῖς, etiam sic concinnitati membrorum prospicientes. Nam in utraque bimembris periodi protasi ὁ πατήρ subiectum est, neque ad ἐτεθνήκει neque ad περιῆ καὶ παρῆ expressum, utriusque apodosis subiectum est ἢ μήτηρ, contra bis adiectum: ἢ μήτηρ διδάσκει et ἢ μήτηρ δείκνυσιν. Sed missum faciemus et Seleucum et eius λύσιν, ubi unum addidero. In exitu eiusdem disputationis e contrario pater matri locum cedat necesse est. Porphyrius, Seleuci explicatione non contentus, (ἀλλὰ κ. οὕτως ζητοῦσι τίς ὁ νοῦς κτλ. immo: ζητοῦμεν), ἀνέγνω interpretatus est ὡς πρὸς τὴν ἀκοὴν ἐπίστευσε. Quodsi ita accipimus, pergit, ἔσται ὁ λόγος, ἢ μήτηρ μὲν (necessario addendum μ') ἔφη ἐκείνου εἶναι, ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα· οὐ γὰρ τις δι' ἑαυτοῦ παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς τὴν πίστιν ἔσχεν. ἐνθάδε δεῖ πάλιν ἀκοῦσαι, εἰ μὴ παρὰ πατρὸς πύθοιτο καὶ σεβαστικῶς ἐκδέξαιτο τὸν λόγον. Buttmanus, acutissime ut semper, vidit scribendum esse et περὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς et εἰ μὴ παρὰ μητρὸς πύθοιτο. Prius Harleianus postea demum excussus probavit; secundum, quod idem codex non probare videtur, indigne spretum est, licet sit verissimum et sententiae unice aptum, ideo fortasse quod dubitanter tantum Buttmanus id proposuit, haec addens: „sed nimis impedita totius hujus loci argumentatio ut pro certo quicquam pronuntiem.” Miror virum sagacissimum ita iudicasse, nam mihi haec, de quibus nunc agimus, intricata quidem videntur et multifariam corrupta, caeteris tamen solutionibus longioribus nihil magnopere impeditiora. Sed utut haec sunt, Buttmani verissima emendatio, quam futurus editor, spero, in textum recipiet, planissime confirmatur iis quae continuo sequuntur: οὐδεὶς γὰρ αὐτοῦ (l. δι' αὐτ.) τὸν πατέρα ἀνεζήτησε καὶ ἀνηρέυνησεν, εἰ ἔντως εἶη ὁ λεγόμενος, λεγούσῃ δὲ τῇ μητρὶ πᾶς πεπίστευκεν ἄνευ ζητήσεως διὰ τὸ σέβας τὸ πρὸς τοὺς τεκνύτας.

Satis longe a Cyclope aberravimus, ad quem redeundi iam

tempus est. Vidimus Aristarchi sententiam, eum ex Homeri mente non *μονόφθαλμον* sed *ἑτερόφθαλμον* fuisse, nostro scholio inesse. His quoque nonnulla habeo, quae adiciam. Primum ex hoc vel tali praecepto non optime intellecto mihi fluxisse videntur quae Phrynichus in summa brevitate falsissima de Atticorum in vocabulis *μονόφθαλμος* et *ἑτερόφθαλμος* adhibendis usu in Ecloga sua admonuit. *Μονόφθαλμον οὐ ῥητέον, ἑτερόφθαλμον δέ. Κρατῖνος γὰρ μονόμματος εἶπε τὸν Κύκλωπα* (p. 136 Lob.), quem Photius s. v. et Moeris (p. 153, ubi videnda Piersoni nota) sequuntur, id est describunt. 1) Rectius Ammonius: *Ἐτερόφθαλμος καὶ Μονόφθαλμος διαφέρουσιν. Ἐτερόφθαλμος μὲν γὰρ ὁ κατὰ περίπτωσιν πηρωθεὶς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν· μονόφθαλμος δὲ ὁ ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν ἔχων ὡς ὁ Κύκλωψ*, (II 85) et auctor λέξεων ῥητορικῶν in Bekk. Anecd. I. p. 280: *Μονόφθαλμος: ἔθνος τι ἀνθρώπων ἕνα ὀφθαλμὸν ἔχόντων. τοὺς γὰρ τὸν ἕτερον ἐκκοπέοντας ὀφθαλμὸν ἑτεροφθάλμους καλοῦσιν*, quos locus qui indicavit Lobeckius ita pergit in annotatione critica ad Phrynichum suum: „mihi fateor hoc totum de Cratino ab aliena manu adscriptum videri, eandemque sententiam habere quam Ammonius et Grammaticus Bekkeri p. 280 profitentur, eos qui unoculi nati sint, Cyclopes, Arimaspos, recte *μονοφθάλμους* dici, ut dixit Herodotus, Philostratus 2), Strabo II, 189, (I. I, 21) Pausanias I, 24, 92. Hos poëtae *μονομάτους*, *μονῶπας* et *μονοδέρκτας* appellant, *ἑτεροφθάλμους* nemo.” Haec ille, nec multum aliter ante eum Sallierius ad Moeridem, ad Ammonium Valckenaerius. Praeterea observandum est, eandem prorsus Aristarchi sententiam, verbis paulo aliter conformatis, iterum in M aptiore loco legi, nempe ad 1, 383: *ὁ Κύκλωψ κατὰ μὲν Ὅμηρον οὐκ ἦν μονόφθαλμος φύσει, ἀλλὰ κατὰ τινὰ συντυχίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀποβεβλήκει.*

1) Photius ita, *Ἐτερόφθαλμος: οὕτως λέγουσιν, ὃν Μονόφθαλμος, Moeris: Ἐτερόφθαλμον, Ἄττικῶς, μονόφθαλμον Ἑλληνικῶς.*

2) Locus Philostrati, quem notare supersedit vir summus, videtur legi in Vita Aristidis (Vitae Sophist. L. II, IX, § 3), sed ibi est poëticum *μονόμματος*. *Οἱ αὐτοὶ — inquit — κατηγοροῦσι καὶ σκάμματος, ἐπειδὴ τοὺς Ἀριμασποὺς τοὺς μονομάτους ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου*, ex quo ioco illud potius quam clarissime apparet Aristidis tempore omne discrimen inter *μονόφθαλμος* (sive *μονόμματος*) et *ἑτερόφθαλμος* ex hominum tunc viventium mentibus evanuisse.

δύο γὰρ ὀφρύας εἶχε· Φησὶ γὰρ „πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσεν αὐτμή,” ubi mihi quidem concinnius videtur: — ἀλλὰ κατὰ τινὰ συντυχίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀποβεβληκώς. Denique eundem fere cogitandi ratiocinandique tenorem deprehendimus in longiore disputatione Etymologici Gudiani s. v. Κύκλωπες (p. 352 l. 43 seqq. Sturz.), ad quam etiam Dindorfius in adnotatione ad Scholia Od. i, 106 ablegavit, quae tamen disputatio ita comparata est, ut Aristarchei cuiusdam esse possit, — ut mox apparebit, — Aristarchi ipsius esse, hac quidem forma, non possum in animum inducere. Apponam totum locum, quo corruptiorem non memini me in grammaticorum et lexicographorum reliquiis legere, quamquam foedum plerumque ulcus est, quidquid in Etymologico Gudiano tetigeris. Κύκλωπες, ὡς Ἡσίοδος „Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρ' αὐτοῖς || κυκλωτερῆς ὀφθαλμοῦς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ.” Κυκλώπες καὶ κατὰ συγκοπήν Κύκλωπες· ἐν τῇ Φωνῇ εἴρηται τῶν Κυκλώπων· Κύκλωπες οὖν κατὰ συγκοπήν Κυκλώπες, οὗ χάριν αὐτοὺς ἔφησαν Φαίακας „οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐροχόρῳ Ἵπερείῃ, || ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων, || οἱ σφεας σινέσκοντο, βίηφί τε φέρτεροι.” ἀλλ' οὐδ' ἦσαν πάντες μονόφθαλμοι· οὐ γὰρ ἀνέστησεν Ὀμηρος τὸ τεράτευμα. ἀλλ' οὐδ' ὁ Πολύφημος μονόφθαλμος ἦν, παρὰ τὸ τόπον ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ, εἰ κατεκλάσθησαν μέγαν ἴδοντες ὀφθαλμόν, οὐκ ἐνεκρώθησαν ἐπὶ τῇ μορφῇ· ἔδει γὰρ Ὀμηρος εἶποντος „ἡμῖν δὲ κατεκλάσθη Φίλον ἦτορ || δεισάντων Φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον,” προσεπιζεῦξαι τοιοῦτόν τοι· „μοῦνόν τ' ὀφθαλμῶν ἐν ἔοντα μετώπῳ.” Ex his pauca quaedam divinando restitui possunt, v. c. ἀλλ' οὐδ' ἦσαν πάντες μονόφθαλμοι· οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν Ὀμηρος τὸ τεράτευμα, quemadmodum v. c. ad Euripidis Hecubam: ἔγνω δὲ σ' Ἐλένη καὶ μόνη κατεῖπ' ἐμοί; (243) et quae deinde sequuntur, in Scholio Codicis Veneti 471 (V) dicitur¹⁾: ἀπίθανον τὸ πλάσμα καὶ οὐχ Ὀμηρικόν. οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν Ἐκάβη πολέμιον θεασαμένη κατοπτρεύοντα τὰ κατὰ τοὺς Τρῶας πράγματα. ἡ δὲ

1) Scholia antiqua in Euripidis Tragoedias partim inedita, partim editis integriora ed. C. G. Cobet, post Euripidis Phoenissas cum commentario editas a Jac. Geelico. I. B. 1846. p. 255.

Ἑλένη εἰκότως, quae Didymi esse videntur, nec tamen a Mauricio Schmidtio inter Ἑπομνημάτων Εὐριπίδου fragmenta recepta, credo, quod *νοσην* non est adscriptum. Item quae locum nunc emendatum in Etymologico excipiunt, sic scribenda sunt: [ἀλλ'] οὐδ' ὁ Πολύφημος μονόφθαλμος ἂν παράτοπον ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ. Tandem extrema, quibus emendandis praeiit Cobetus, recte ita constituentur: ἔδει γὰρ Ὀμηρον εἰπόντα „ἡμῖν δὲ — — αὐτόν τε πέλωρον,” προσεπιζεύξαι τοιοῦτόν τι· „μοῦνόν τ' ὀφθαλμόν (μέσσω) ἐνεόντα μετώπῳ,” qui versus fictus est ad similitudinem eius, qui versibus ex Hesiodi Theogonia citatis (144, 145) antecedit:

μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσω ἐνέκειτο μετώπῳ.

Sed quid his corrigendis profecimus? Candide fateor, me nunquam ex hoc fumo lucem dare potuisse, nisi forte fortuna eadem nostra Etymologici Gudiani disputatio *tribus* aliis locis legeretur, quorum unusquisque et sua vitiorum remedia et vero etiam altera propria vitia exhibet. In Etymologico Magno nihil est praesidii. Habet tantum (p. 544, 7): Κύκλωπες (sequuntur versus Hesiodi): Κυκλώπες καὶ κατὰ συγκοπὴν κύκλωπες. καὶ Κυκλώπειον ὄρος ἐν Λιβύῃ. παρὰ τὸ κύκλος καὶ τὸ ὤψ· ἢ παρὰ τὸ κυκλοτερῆ ὄψα ἔχειν. Sed inveniuntur nostra in Epimerismis Homericis in Cramerii Anecd. Oxoniensibus, t. I. p. 254; paulo melius in Eclogis Variis, quas idem Vir Doctus ex Codice Barocciano 50 excerptas in Anecd. Oxoniensium Volume II. p. 457 edidit; omnium integerrime, nec tamen vitiis immunia, in Etymologico Sorbonico cuius textum Gaisfordius ad calcem Etymologici Magni s. h. v. in editione sua proposuit. His omnibus coniunctis tota disputatio ita mihi constituenda videtur: Κύκλωπες: (οὐχ) ὡς Ἡσίοδος

Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπάνυμον οὐνεκ' ἀρ' αὐτοῖς

κυκλοτερῆς ὀφθαλμὸς ἔεις ἐνέκειτο μετώπῳ,

Κυκλώπες καὶ κατὰ συγκοπὴν Κύκλωπες· (οὔτε γὰρ τὸ ἔεις οὔτε τὸ μέτωπον) ἐν τῇ Φωνῇ εὔρηται (τῇ add.) τῶν Κυκλώπων. Κύκλωπες οὖν κατὰ συγκοπὴν (εἰσι τοῦ) ¹⁾ Κυκλώ-

1) Ita habet Sorbonicum; in Anecd. Oxonn. II p. 457 est tantum: εἰσὶν κυκλώπες (sic); in caeteris plane desunt.

πες (qui circum se solitudinem efficiunt?), οὗ χάριν αὐτοὺς
ἔφυγον Φαίακες

οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ἰπερείῃ
ἀγχού Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηγορέωντων
οἱ σφεας σινέσκοντο βίηφι τε φέρτεροι ἦσαν.

ἀλλ' οὐδ' ἦσαν πάντες μονόφθαλμοι· οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν
Ἵμιρος τὸ τεράτευμα· [ἀλλ'] οὐδ' ὁ Πολύφημος μονόφθαλμος
ὧν παράτοπον ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ, εἰ κατεκλάσθησαν
[καὶ ἐθάμβησαν] ¹⁾ (τὸ) μέγεθος ἰδόντες αὐτοῦ, οὐκ ἐνε-
κροτήθησαν (δ') ἐπὶ τῇ μορφῇ. ἔδει γὰρ Ἵμιρον εἰπόντα
ἡμῶν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ

δισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτὸν τε πέλωρον

προσεπιζεῦξαι τοιοῦτόν τι „μοῦνόν τ' ὀφθαλμόν (μέσσω)
ἐνεόντα μετώπῳ.” Est autem hic locus inprimis διδασκαλικός, —
ut Aristarchus dicebat, — et ad ostendendum quam flagitiose
prae caeteris corrupta sint scripta grammatica et quam saepe
error initio levissimus eundo crescat. Nam οὐ γὰρ ἀνέστησεν
pro ἂν ἐσίγησεν in tribus ex quattuor codicibus, duplex ἀλλ'
et monstrum ἐνεκρώθησαν in omnibus est. Pulchrior etiam
res est, ubi error errorem procreavit, ut dixi. Est in Sorbo-
nico, est in Barocciano παρά τόπον pro adiectivo παράτο-
πον. Gudiani Codex iam habet παρά τὸ τόπον, Codex Epime-
rismorum suavissime παρά τὸ μέτωπον! Similiter εἰ κατε-
κλάσθησαν τὸ (in Epimerismis tantum servatum) μέγεθος ἰδόντες
ὀφθαλμοῦ scriptum est in Sorbonico et Barocciano, iam
peius in Epimerismis: τὸ μέγεθος ἰδόντες ὀφθαλμόν, pessime
in ipso Gudiano: μέγαν ἰδόντες (sic) ὀφθαλμόν, ut gram-
matica ratio constaret scilicet. Nullum horum rectum est, sed
quod reposui: αὐτοῦ, quandoquidem Homericum αὐτὸν τε πέ-
λωρον respicitur. De caeteris vitiis iam tacere licebit. Quorsum
autem haec omnia? Nempe ut hinc emendentur, quae Scholiis
nostris ex eodem fonte inserta sunt, ex iisque ea quae e Gu-
diano attulimus vicissim novam lucem accipiant. Suo loco, id
est ad verba: αὐτὸν τε πέλωρον (I, 257) in Hamburgensi (T)
hoc Scholion adscriptum est: θαυμάσιον καὶ ἄγαν φοβερὸν ἰδεῖν.

1) Verba uncinis inclusa sunt in Epimerismis l. l., et in Etym. Sorbonico; in
Anecd. Ox. II. p. 457 est ἐθαμβήθησαν (sic.)

ἐχρῆν δὲ Φάναι, εἴπερ αὐτὸν Ἰδῆ μονόφθαλμον, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπισημῆνασθαι ὑποτάξαντα μόνον ὀφθαλμὸν ἐν τῷ μέσῳ ἔχοντα. Quomodo haec verba struenda sint, nemo facile dixerit. Quis intelligat ἐχρῆν - Φάναι - - ἐπισημῆνασθαι? Quis: ὑποτάξαντα μ. ὀφθ. - - ἔχοντα? Pendetne ὑποτάξαντα ab ἐχρῆν an ab ἐπισημῆνασθαι? Meræ tenebrae. Sed memor eorum, quae in exitu disputationis ex Etymologico Gudiano petita leguntur, unusquisque statim corriget: ἐχρῆν δέ, Φησίν, εἴπερ αὐτὸν ἦδει μονόφθαλμον, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπισημῆνασθαι, ὑποζέ ὑ-ξαντα μόνον ὀφθαλμὸν ἐν τῷ μέσῳ ἔχειν. In caeteris codex ipse deliquisse videtur, in ineptissimo Φάναι inferciendo, quod omnem loci constructionem pessumdat, innocens nihil peccavit. Prellerus est, cui inter plurimas et hanc παραδιόρθωσιν debemus, teste Dindorfio in App. (p. 778), cum in codice sit „Φη cum lineola (i. e. Φησί).” Sed nondum contenti sumus. Quis est ille, cuius sententiam epitomator per illud „Φησίν” referat? Circumspicientibus nobis offert sese Porphyrii Scholion ad verba Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν (ι, 106) ex H et Q editum, ubi inepte duae ζητήσεις in unum coaluerunt, altera de ipsius Polyphemi genere: ζητεῖ Ἀριστοτέλης πῶς ὁ Κύκλωψ Πολύφημος μήτε πατὴρ ὦν Κύκλωπος, Ποσειδῶνος γὰρ ἦν, μήτε μητρός, Κύκλωψ ἐγένετο, et quae sequuntur usque ad τερατώδη ἢ παρηλλαγμένα (p. 414, 29—415, 2), quae quaestio verbis aut parum aut nihil mutatis ad ι, 311 (p. 430 l. 18—24 Dind.) non multum aptiore loco relata est in T; altera, quae propria est huius loci, de caeteris Cyclopibus, quam iam inspiciamus. Γελοῖως δ' αὐτοὺς ἐτυμολογεῖ Ἡσίοδος „Κύκλωπες δ' ὄνομα ἦσαν - - ἐνέκειτο μετώπῳ.” ὁ δ' Ὀμηρὸς φαίνεται (τὴν add.) φύσιν αὐτῶν λέγων· (an exciderunt hic homerica quaedam, v. c. ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων?) εἰ γοῦν (sic cum Buttmano omnino est scribendum pro γάρ) ἦν τι τοιοῦτον, ὥσπερ τὰς ἄλλας ἰδιότητας τῶν ὀφθέντων ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ (τοῦ add.) Κύκλωπος, τὸ μέγεθος, τὴν ὠμότητα, οὕτω καὶ τὸ περὶ (τοῦ add.) ὀφθαλμοῦ ἔγραψε. Horum sententia, quod neminem fugere potest, eadem est atque eorum, quae modo ex Etymologicis apposuimus. Sed audiamus diligenter quae statim sequuntur. Φησὶ δὲ ὁ Φιλόξενος ὅτι ἐπλάνησε τὸν Ἡσίοδον τὸ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν τυφλωθέντα μηκέτι ὄρᾶν. (Hoc vult: Homerus de uno tantum oculo occaecato loquitur, quo effosso Cyclops tamen *plane*

caecus esse inducitur.) οὔτε δὲ περὶ πάντων τῶν Κυκλώπων εἶπε τοῦτο Ὅμηρος, εἰκός τε τὸν Πολύφημον κατὰ τινα ἄλλην αἰτίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολωλεκέναι πρὸ τῆς Ὀδυσσεύως ἀφίξεως. Nonne sponte sua post haec locum inveniunt, quae supra ex T emendavimus ad 1, 257 adscripta: ἐχρῆν δέ, Φησὶν, εἶπερ κτλ., sententiamque aptissime absolvunt? Quae si probabiliter disputavi, Φησὶν illud nihil aliud mihi quidem esse videtur, nisi otiosa repetitio Porphyrii, Philoxeni verba referre pergentis, (cfr. v. c. eundem ad ν, 352) ἴpsumque igitur *Philoxenum* eo significari existimo non minus quam per Φησὶ δὲ ὁ Φιλόξενος, quod praecesserat. Sed de Philoxeno plura alias. Fuere, qui eius sententiae contradicerent, atque ex communi Graecorum opinione et Polyphemum et caeteros omnes Cyclopos unuculos fuisse statuerent. οἱ δ' ἀντιλέγοντες τούτῳ Φασὶν — sed longissimae peregrinationi iam finem statuamus necesse est, et ad primi libri Scholia recognoscenda revertamur.

α, 97. Ad καλὰ πέδιλα || ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρων ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν || ἢ δ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν legitur in Palatino (P): ὑπὲρ, αὐτήν. τὸ μὲν τριγενές ἐστίν, ἀρσενικόν — —, θηλυκόν, ὡς ἐνθάδε, οὐδέτερον, κτλ. Quae si quis intelligere vult, pro ὑπὲρ, αὐτήν, quod hic absurdum est, ex Vulgatorum, quae dicuntur, Scholiorum (V) editione Aldina reponat: ἀπερ αὐτήν. Est enim prosaica paraphrasis vocabulorum Homericorum τὰ μιν. Saepius autem haec editio inspecta salutem locis affert, qui in Scholiorum codicibus aut levi aut etiam graviore vitio affecti circumferuntur. Cuius rei plura exempla infra dabuntur, nunc unum tantum locum afferam leviter depravatum, qui in vicinia legitur. Ad ἀμύμονος Αἰγίσθοιο (α, 29) perhibetur esse in HPV: ἢ τοῦ καλοῦ πρὸ τοῦ μοιχεῦσαι, ἢ τοῦ κατὰ γένος ἀγαθοῦ. Sed in Vulgatis (V) legitur, non ἢ τοῦ καλοῦ, sed ἢ τοῖ καλοῦ, quod articulo repetito recipiendum, ut sit ἢ τοῖ τοῦ καλοῦ, quoniam Scholiastis solenne est per ἦτοι — ἢ duas opiniones proponere, quarum lectori optionem faciant.

α, 98. Ad ἀπείρονα γαῖαν iterum habemus Porphyriana de vi ac potestate vocabuli ἀπείρων, iterum de more corrupta. -- Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπειρος ὁ κύκλος καὶ ἡ σφαῖρα λέγεται ἢ διὰ τὸ

μη πέρασι διαφόροις ἀφορίζεσθαι κατὰ στήρησιν τοῦ α, ἢ διὰ τὸ πολλὰ πέρατα ἔχειν κατ' ἐπίτασιν τοῦ α. οὗ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις, τοῦτο αὐτὸ πέρας ἴσως ἔχον διὰ τὸ ἰσοπέρατον εἶναι διὰ τὴν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς τὸ περίξ ἴσην ἀπόστασιν κατ' ἰσότητα τοῦ α. (E) Ita Dindorfius. Aliquanto etiam corruptiora erant, quae in Buttmani editione ex eodem codice Ambrosiano (E) petita legebantur, quae Dindorfius correxit in auxilium adhibitis Parisino D et Scholiis ad Iliadem, ubi idem „hoc Porphyrii Scholium prolixius appositum” legitur ad Ξ, 200. Non tamen virum summum emendationem perfecisse apparet. Quis enim intelligat, quis struat: οὗ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις, τοῦτο αὐτὸ πέρας ἴσως ἔχον διὰ τὸ ἰσοπέρατον εἶναι? Ubi hic verbum est, quod sententiam concludat? Arena est, aiunt, sine calce. Sed fac adsit, quid tum? Verumne hoc est, quo quis progrediatur, hunc ei esse terminum διὰ τὸ ἰσοπέρατον εἶναι τὴν σφαῖραν? Sed iam nolo loci tenebras densare. Dicam potius, quo modo mihi dispellendae videantur. Nempe tres causas enumerat Porphyrius cur ὁ κύκλος et ἡ σφαῖρα ἄπειρος (ἀπείρων) dicantur, omnes ex etymologia scilicet vocabuli petitas. Aut quod non certis terminis distinguantur, (διὰ τὸ μη πέρασι διαφόροις ἀφορίζεσθαι,) κατὰ στήρησιν τοῦ α, aut quod multos habeant terminos, α intensive sumto, aut, quod ab omni parte terminos habeant aequales, quod rotundorum corporum proprium est, ut α aequalitatis notionem habeat, (κατ' ἰσότητα τοῦ α). Iam quisvis perspiciat, his οὗ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις κτλ. explicationem contineri secundae causae, non tertiae, eaque igitur emendata superioribus esse adnectenda. Quod si quis nondum perspexit, assensum ei extorquebunt quae in explicatiore Scholio Iliaco leguntur, quoniam hoc, licet et ipsum alio nomine corruptum sit ¹⁾, hic tamen

1) Tria nunc tantum exempla ponam; Scholiorum enim Iliacorum emendatio hoc tempore non ἔργον mihi est sed πάρεργον. Primum vitium est in his: (t. IV p. 49 l. 33 seqq. Dind.) σημαίνει δὲ καὶ (sc. τὸ ἄπειρον) ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ εἶδος διαφέροντος καὶ ἄγαν καλοῦ, ὡς παρ' Ἡσιόδου. — — — τὸ γὰρ ἀπειρέσιον ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ κατ' εἶδος ἐξόχου καὶ καλοῦ ἄγαν τέτακται. Quae haec constructio est, σημαίνει ἐπὶ τοῦ? Optime noster Codex: λαμβάνεται γὰρ τὸ ἄπειρον καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ εἶδος διαφέροντος κτλ. Deinde non recte habent: — — δύο γὰρ ὄντων περάτων τὸ μὲν ἐστὶν ἀρχὴ ἀφ' οὗ, τὸ δὲ τέλος εἰς ὃ ἔστι γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τὸ πᾶν ποι' τῆς δὲ ὕλης τοῦ κύκλου περιφερείας οὐκέτι. πᾶν γὰρ ὃ ἂν τις ἐπι-

verum praebet: -- οὕτω καὶ ἄπειρος κύκλος ὁ πολυπείρων· οὗ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις, τοῦτο αὐτὸ τὸ πέρασ ἐστὶ. σημαίνουσης δὲ τῆς α καὶ τὸ ἴσον κτλ. Satin certum est in hac verborum collocatione οὗ γὰρ ἂν -- πέρασ ἐστὶ referenda esse ad οὕτω κ. ἄπειρος κύκλος ὁ πολυπείρων? Simul confirmatum videmus, quod dicebam, pro ἔχον in Odysseae Scholio verbum finitum requiri, eiusdem potestatis ac ἐστὶ in Iliacis. Sed ne sic quidem omnia recte habent. Non verum est, quo quis progrediatur, *id ipsum* eius rei terminum esse; *id ipsi* terminum esse, equidem potius crediderim. Itaque prave editur τοῦτο αὐτὸ πέρασ ἐστὶ, pravius etiam, quae Scholiorum Iliacorum lectio videtur, τοῦτο αὐτὸ τὸ πέρασ ἐστὶ, ultima vocabuli αὐτὸ syllaba oscitanter repetita. Verum est: τοῦτο αὐτῷ πέρασ ἐστὶ, et nostro loco: τοῦτο (ἂν add.) αὐτῷ — vel potius propter intolerabilem hiatum τοῦτ' (ἂν) αὐτῷ — πέρασ ἴσως ἔχοι, quomodo nudum ἐστὶ non ineleganti periphrasi redditur. Adscribam nunc totum locum, quemadmodum constituendum esse supra carptim significavi: Ἰστέον δὲ ὅτι ἄπειρος ὁ κύκλος καὶ ἡ σφαῖρα λέγεται ἢ διὰ τὸ μὴ πέρατι διαφόροις ἀφορίζεσθαι κατὰ στέρησιν τοῦ α· ἢ διὰ τὸ πολλὰ πέρατα ἔχειν κατ' ἐπίτασιν τοῦ α· — οὗ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις, τοῦτ' (ἂν) αὐτῷ πέρασ ἴσως ἔχοι. — (ἢ ins.) διὰ τὸ ἰσοπέρατον εἶναι διὰ τὴν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς τὸ περίξ ἴσην ἀπόστασιν κατ' ἰσότητα τοῦ α, quae nunc perspicua esse arbitror, et intellectu facilia. Eadem opera eximamus leviusculum mendum paulo infra (l. 24), ubi quod ad Iliadem ll. legitur: ὁ γὰρ λόχος ἐστὶ τάξις, ἐπεὶ καὶ ὁ λοχαγὸς ταξίαρχος, multo melius est

νοήσῃ σημεῖον, ἀρχὴ τέ ἐστι καὶ πέρασ· ξυὸν γὰρ ἀρχὴ καὶ πέρασ ἐπὶ κύκλου περιφερείας κατὰ τὸν Ἡράκλειτον. (p. 50, l. 11--15). Quae diductis literis significavi vera esse nequeunt. Non enim in universum hoc valet, sed de circulo tantum. Itaque praetulerim: πᾶν γὰρ ὃ ἂν τις ἐκεῖ νοήσῃ σημεῖον, ἀρχὴ τέ ἐστι καὶ πέρασ. Statim sequitur: τοῦ τοίνυν κύκλου κατὰ τὴν περιφέρειαν ὄντος πεπερασμένου καὶ μὴ ἀπείρου κατὰ τὸ διεξίτητον, οὐκ ἂν λέγοιτο πρὸς πέρασιν αὐτῆ πεπεράνθαι, κατὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν ποδὲν ποι διάφορα πέρατα, πᾶν τε τὸ ληφθὲν ἀρχὴν εἶναι καὶ πέρασ, ἄπειρον ἐκάλουν τὸν κύκλον. Porphyrius cum dicere deberet: οὐκ ἂν λέγοιτο πρὸς πέρασιν ἄπειρος εἶναι, variare maluit sed non ita ut plane contrarium diceret eorum quae dicere debebat. Sed dedit, opinor: οὐκ ἂν λέγοιτο πρὸς πέρασιν αὐτοῖς (μὴ) πεπεράνθαι. Insunt multa alia male scripta, plura etiam prava interpunctione laborantia, sed ea omnia in praesentia omitto.

quam: ἐπεὶ καὶ λοχαγὸς ὁ ταξίαρχος, in quibus verbis desinit nostrum Scholion, et contractum, — ut supra diximus, — et vero etiam distractum. Nam altera pars disputationis Porphyrianae, quae cum superioribus uno tenore coniuncta legitur in Veneto B ad Iliadem, in nostris Scholiis hinc avulsa ad θ, 340 relata est, quam, cum non magis corruptelis vacet, ibi suo loco tractabimus.

α, 110 seqq.

οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,

οἱ δ' αὐτὲ σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας

νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Legebatur olim vs. 112: νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα κτλ., verbis ex scriptura antiqua, unciali ac continua, aliter ac peius quidem diremptis. Ad haec Scholion: ἄμεινόν φησιν Ἡρωδιανὸς — immo *Aristarchus*, cfr. Cobeti et Dindorfii ad h. l. annotationes et Scholion ad γ, 10, quod rem conficit, — ἀναγκινώσκειν „καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ —.” καὶ γὰρ ὁ λόγος οὕτω μᾶλλον ἀκόλουθος· οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον, οἱ δὲ σπόγγοισι νίζον, οἱ δὲ κρέα ἐμέριζον. καὶ ἄλλως τὸν παρατατικὸν τοῦ τίθημι ἐνεργητικῶς οἶδε λεγόμενον ὁ ποιητής, οὐ παθητικῶς, „παρὰ δὲ σφι τίθει.” (α, 142.) ἀκόλουθον πληθυντικόν, νίζον καὶ πρότιθεν. Servatum est in tribus Codd. MDE, optime in M, qui tamen cum caeteris habere videtur verba non cohaerentia ἀκόλουθον πληθυντικόν, ad quae Dindorfius: „scribendum videtur ᾧ ἀκόλουθον vel ἀκόλουθον οὖν.” Posterius amplectar, sed ne ita quidem oratio satis concinna exit. Quamobrem scripserim: ἀκόλουθον (οὖν καὶ τὸ) πληθυντικόν, „νίζον καὶ πρότιθεν,” verbis, quae lunulis inclusi, nescio qua de causa omissis.

α, 113. Intrat Athene et

τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής.

Adnotatur ad haec: καλῶς πρῶτος Τηλέμαχος Ἐθνηῶν ἔφορᾷ (recte sic D, ἐρᾷ E) ὡς αὐτὸς μόνος ἀπὸ τῶν ἄλλων Φρονιμώτερος, τῶν μνηστήρων περὶ συμπόσια ἀσχολουμένων (DE) Non sunt hercle magni haec momenti, sed ut aliquid significant, suaserim ut legatur: ὡς αὐτὸς μόνος ἀπὸ τῶν ἄλλων Φανταζόμενος.

α, 130. Ad αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων quatuor Codices (EMTD) habent: ὑποφαίνει διὰ τούτου καὶ ἄλλο τι καθήκον, ὅτι τοῦ ἰδίου θρόνου παρεχώρησε τῷ ξένῳ ὁ Τηλέμαχος. πάντα οὖν ἐλέγχει τὸ σῶφρον τοῦ νέου, τὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ τοῦ τόπου, τό τε ἔγχος ἀναλαμβάνων καὶ τοῦ θρόνου παραχωρῶν. In his unum vitium codicum ope correctum est, — poterat et sine iis, — cum ex DT necessarium διὰ τούτου repositum sit, caeteris διὰ τοῦτο praebentibus confusione notissima. Eadem fere medicina sanandum — ne nunc alios locos tangam eodem mendo laborantes, — Scholion ad α, 197: ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ, ad quae verba EQ: διὰ τοῦτο εὐελπιν ποιεῖ τὸν νέον. Verum EQ non hoc habent, sed διὰ τοῦτο δύσελπιν ποιεῖται τὸν νέον. Quoniam autem requiritur *prorsus contrarium* Dindorfius haec „correxit ex Scholio praecedente” MP, ubi eadem verba sed incorrupta adscribuntur ad vs. 194: νῦν δ' ἦλθον. Recte, sed quantillum fuerat simul corrigere διὰ τούτων, nam sic est emendate in MP: διὰ τούτων εὐελπιν ποιεῖ τὸν νέον. Sed hoc ἐν παρόδῳ. In nostro Scholio tria adhuc vitiosa sunt, quibus codices non videntur opitulati esse. Scribendum enim, ut et sententia constet et oratio Graeca sit: πάντα οὖν ἐλέγχει τὸ σῶφρον τοῦ νέου, τὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ τοῦ τρόπου ¹⁾, τό τε ἔγχος ἀναλαμβάνειν καὶ (τὸ ins.) τοῦ θρόνου παραχωρεῖν. Modestum et decorum Telemachum ostendunt et eius verba, — respicit Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι Φιλήσσαι κτλ. (vs. 123) — et eius *mores*, quod advenientis hospitis hastam accipit eique de sede sua adsurgit.

α, 132.

παρ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μνηστῆρων κτλ.

Recte ita fecit Telemachus. τὸ γὰρ μεταβῆναι εἰς ἕτερον οἶκον ὑποψίαν ἂν παρέσχε τοῖς μνηστῆρσιν ἐπιβουλῆς, ὅποτε καὶ ἐξῆς

1) Tam evidens hoc quidem est τρόπου requiri, ut τόπου vel calami vel operarum vitium haberem, nisi et in textu et in adnotatione critica textui subiecta et in Praefatione p. xxxj ita scriptum legeretur, etsi margo Pluygersianus, quo collationis Codicis M a Cobeto V. Cl. confectae apographum continetur, τρόπον clare habet, de quo tacet Dindorfius.

διὰ τὸ ἰδιολογεῖν αὐτὸν πολυπραγμονεῖ τις ὁ ξένος (EQ). Quis πολυπραγμονεῖ? Omne enim subiectum deest. Sed scimus unum ex procis, Eurymachum, haec e Telemacho quaerere, (α, 405 seqq.), itaque legamus: — ὁπότε καὶ ἐξῆς διὰ τὸ ἰδιολογεῖν αὐτὸν πολυπραγμονεῖ (τις), τις ὁ ξένος.

α, 142. Ad χρύσεια κύπελλα legitur in EQ aurea τοῦ κύπελλον etymologia, quam levi vitio liberabo. κύπελλον ἐτυμολογεῖται παρὰ τοῦ ἐν αὐτῷ χειῖσθαι τὸν πηλὸν ἢ τὸν οἶνον, κύπελλον καὶ κύπελλον. Constans est etymologorum Graecorum mos, ut dicant ἀπὸ τοῦ (τῆς) antiquiores, recentiores παρὰ τὸ, idque reponendum. Fluxerunt haec ex Epimerismis Homericis i. v., unde cum aliqua lectionis varietate in Etymologica et in Scholia ad Iliadem (A, 596) ¹⁾ et decurtata in nostrum locum pervenerunt. Locus Epimerismorum ita se habet (in Cram. Anecd. Oxonn. I, 238): Κύπελλον: παρὰ τὸ κῦφος (Etym. M. κύφος. I. κυφός) ἢ παρὰ τὸ κύπτω, τὸ κεκυρτωμένον καὶ περιφερὲς ὄντα (I. ὄν. ²⁾ ἢ) παρὰ τὸ κύειν (I. χύειν ut in Etym. M. et Scholl. III.) τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ ὁ οἶνος παρὰ Ἀττικοῖς, παρὰ τὸ πάλλειν καὶ καταβάλλειν ³⁾ τὰς φρένας (καὶ τὰς καρδίας τῶν πινόντων τοῦτον πολύν. add. Scholl. ad III. l. l.) ἐξ οὗ (ὄθεν Et. M.) καὶ κάπηλος παρὰ τὸ χέειν τὸν πηλόν. In hac ultima etymologia cum Epimerismis consentiunt Etymologica, dissentiunt Scholia ad Iliadem, quae etiam lepidius ita habent: ἀφ' οὗ καὶ κάπηλος, παρὰ τὸ κακύειν τὸν πηλόν ἤγουν τὸν οἶνον. Utra origo potior sit, etymologis ac strenuis potatoribus diiudicandum relinquo. Scendum autem est et has et alias nonnullas vocis κύπελλον originēs, superioribus non multo saniores, praebere Athenaeum Lib. XI, c. 65. Κύπελλον: τοῦτο πότερόν ἐστι ταῦτὸν τῷ ἀλείσῳ καὶ τῷ δέπαι, ἢ ὀνόματι μόνον διαλλάσσει;

1) Bekkeri fide si standum est, illud Scholion in BL legitur; quoniam apud Dindorfium plane deest, in solo Lipsiensi comparere videtur.

2) ὄν vel ὄντα plane abest a Scholio Iliaco, ubi: — καὶ περιφερὲς. ἢ παρὰ τὸ χύειν κτλ.

3) In Scholio Iliaco tantum: παρὰ τὸ πάλλειν τὰς φρένας. In Et. Gud. i. v. κάπηλος est: πάλλοντα κ. βλάπτοντα τὰς φρένας.

τοὺς μὲν ἄρα χρυσείοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
 δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν.

ἢ διάφορος ἦν ὁ τύπος, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ δέπας καὶ τὸ ἄλεισον ἀμφικύπελλον οὕτω δὲ καὶ τοῦτο, κυφὸν δὲ μόνον; ἀπὸ γὰρ τῆς κυφότητος τὸ κύπελλον ὥσπερ καὶ τὸ ἀμφικύπελλον· ἢ ὅτι παραπλήσιον ἦν ταῖς πέλλαις, συνηγμένον μᾶλλον εἰς τὴν κυφότητα. --- Σειληνὸς δὲ Φησι „κύπελλα ἐκπώματα σκύφοις ὁμοια, ὡς καὶ Νίκωνδρος ὁ Κολοφώνιος· κύπελλα δ' ἐνειμε συβώτης.” Εὐμόλπος δὲ ποτηρίου γένος ἀπὸ τοῦ κυφὸν εἶναι. Σιμάριστος δὲ τὸ δίωτον ποτήριον Κυπρίους, τὸ δὲ δίωτον καὶ τετράωτον Κρήτας· Φιλητᾶς δὲ Συρακοσίους κύπελλα καλεῖν τὰ τῆς μάξης καὶ τῶν ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης καταλείμματα. (Ath. 482e seq.) Hinc discimus et quam varie grammatici iam Athenaei tempore de forma veterum poculorum senserint, et Eumolpum quendam auctorem videri etymologiae τοῦ κύπελλον παρὰ τὸ κυφός vel τὸ κύπτειν, quam sequitur etiam Apollonius Sophista i. v., κύπελλον: τὸ ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν περικεκυφωμένον ποτήριον interpretatus. Locum Athenaei ideo quoque pleniorē adscripsi, ut eum mendo initium obsidente liberarem, quod et Meinekius V. Cl. tollere conatus est, me quidem iudice minus feliciter. Unicus codex habere dicitur: ἢ ὀνόματι διαλλάσσει, quod iam Casaubonum offendit ita monentem: „locutio digna quae nos advertat: nam erat dicendum, καὶ ὀνόματι μόνον διαλλάσσει,” similiterque Schweighaeuserum, qui breviter: „immo καὶ ὀνόματι.” Meinekius ἢ retinuit, post ὀνόματι autem adiecit μόνον, qua de re lectorem monuit in *Analectis Criticis* (Athen. t. IV p. 224.) Verum quid hoc prodest? Fatui est rogare: τοῦτο (κύπελλον) πότερον ἔστι ταῦτὸν τῷ ἀλείσῳ κ. τ. δέπαϊ, ἢ ὀνόματι μόνον διαλλάσσει; Qua tandem alia ratione differre possunt res nomine diversae forma pares, nisi nomine? Si quid video, Athenaeus scripsit: τοῦτο πότερον ἔστι ταῦτὸν τῷ ἀλείσῳ καὶ τῷ δέπαϊ, [ἢ] ὀνόματι (μόνον) διαλλάσσον, „τοὺς μὲν ἄρα --- ἀνασταδόν,” ἢ διάφορος ἦν ὁ τύπος, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ δέπας καὶ τὸ ἄλεισον ἀμφικύπελλον οὕτω δὲ καὶ τοῦτο, κυφὸν δὲ μόνον; — expuncto ἢ post δέπαϊ dittographia orto vel praepostere inserto, et διαλλάσσειν in διαλλάσσον mutato, ita ut πότερον ἔστι ταῦτὸν --- ἢ διάφορος ἦν sibi invicem respondeant, quemadmodum rerum natura postulat.

α, 145. Proci ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε. κλισμοὶ μὲν εἰσιν οἱ ἔχοντες κλινητῆρα ἐξέχοντα πρὸς τὴν τῶν ὤμων ἀνάπαυσιν. ἐν αὐτοῖς γὰρ ἐπερείδουσι τοὺς ὤμους οἱ καθήμενοι. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες ταῦτα, θρόνοι. (EPQMTD.) Verborum: κλινητῆρα ἐξέχοντα in codicibus nec vola est nec vestigium. Repositum est e coniectura Buttmani aliud agentis, quod non saepe facit, et iniuria probatum ac receptum a Dindorfio. Codices habent ἀπέρ εἰσιν, vel καὶ ἀπέρ εἰσιν vel etiam, omisso εἰσίν, καὶ ἄπερ, quae verba quomodo ex κλινητῆρα corrupta fuerint, nemo facile intelligat. Rem acu tetigit Ludwichius, οἱ ἔχοντες ἀπέρεισιν ἐξέχουσαν corrigens. Nempe librarii, candidum genus, ubi nescio quo errore in vocabulo ΑΠΕΡΕΙCIN sibi videre visi sunt ἀπερ εἰσίν, verba optime Graeca, haec nonnulli bona fide ita descripserunt, ut esse dicitur in Q; caeteri pars καὶ inseruerunt, pars εἰσίν omiserunt, ut error errorem parere solet et corrupta lectio semper corruptior fit, donec quod verum est a perita manu restituatur. Non debuerat autem Ludwichius dubitare, utrum ἀπέρεισιν, an, — ob sequens ἐπερείδουσι, — ἐπέρεισιν praestaret. Nam prius certam fidem habet et unice est probandum, quod hoc tantum confirmatur notissimo Scholio Porphyriano ad Iliad. I. 90: ὄλου βιβλίου (de quo, cum editores βίου legisent, multi egerunt) ἐδέησε Δωροθέῳ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ εἰς ἐξήγησιν τοῦ παρ' Ὀμήρῳ κλισίου. In hac igitur disputatione inter alia multa et haec habemus: καὶ οἱ μὲν ἔχοντες ἀπέρεισιν τοῖς ὤμοις κλισμοί, οἱ δ' ἄλλοι θρόνοι. Quae verba et Scholion nostrum cuius sit originis declarant, — est enim longioris disputationis Porphyrianae ἀποσπασμάτιον, — et Ludwichianum ἀπέρεισιν mihi quidem extra omnem dubitationem ponere videntur. Quin etiam in iis quae proxime sequuntur, malim legere ἐν αὐτοῖς (hoc quoque Codices nonnulli in εαυτοῖς corruperunt, videlicet ex ΕΑΥΤΟΙC) γὰρ ἀπερείδουσι τοὺς ὤμους οἱ καθήμενοι, quam ἐπερείδουσι, quod editur.

α, 147. Ne minutiora omittam, non scribendum est, quod editores fecerunt, παρενήνεον: παρεσώρευον. ἐκ τούτου δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐδασμάτων ἐκφαίνει. κτλ., (EPVT. App. p. 735) sed ἐμφαίνει, quod habet Vulgatorum Scholiorum editio Aldina, —

de Bodleiano eorum Codice (O) Dindorfius hoc loco tacet, — sed iam in editione non multum recentiore (Argentorati, 1539) in ἐφαίνει depravatam. Solennis haec confusio est, iterum commissa ad α, 334, ad quem versum in EQDH excerptum legitur ex ampla Porphyriana doctrina, quae in antecedentibus integra apposita est. Editur autem ad α, 334: τὸ δὲ ἄντα παρειάων οὐ πάρεργον (περίεργον verum esse postea demonstrabitur) οὐδὲ ἑτερορρεπές· ἀλλὰ πρὸ τῶν παρειῶν παρασχοῦσα, τούτέστι προκαλυψαμένη τῷ καλύμματι τοῦ προσώπου, Φησὶν ὁ ποιητής, καὶ πρὸ τῶν λόγων (τὴν add. H) σωφροσύνην αὐτῆς ἐκφαίνων. Immo vero: ἐμφαίνων, ut est in D, nec multum aliter in H qui minus recte ἐμφανίσας dat. Nec contrarium exemplo suo caret. Ad α, 186: διαφέρει Νήριτον καὶ Νήϊον, — — ὅπερ κάθυγρον ὄν εἰς τὸν ὑποκείμενον λιμένα πλείστον βεῦμα ἐνδίδωσι, sed Dindorfium sequamur notantem: „scribendum ἐκδίδωσι (ἐκδίδωσιν;) ex D^a. D^b.” (Praef. p. xxxij). Hoc verum est. (Τὸ Νήϊον) κάθυγρον ὄν εἰς τὸν ὑποκείμενον λιμένα πλείστον βεῦμα ἐκδίδωσιν, ὅθεν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ῥεῖθρον προσηγόρευσε τὸν λιμένα, quae mihi magis Porphyrii, quam Aristarchi dicendi modum referre videntur.

Sed purum putum Porphyrium habemus in hisce, ad α, 255. Τὰ ἔπη ταῦτα ὄντινα ἔχει λόγον ζητοῦμεν, τὸ „εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι || σταίη ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε, || τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα || οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε”· εἶτα μετ' ὀλίγον· „τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,” — quorum etiamsi nomen non in margine appositum habuisset D non difficile tamen esset Porphyrium auctorem agnoscere. Sunt haec in pluribus codicibus (HEMQD) variis modis servata, modo plenius, modo decurtata, ita inde edita, ut sensus constet, sed grammatica ratio in quibusdam laboret, de qua pauca nunc agere in animo est. Δεῖ δ' ἡμᾶς οὐδὲ τὰ μικρὰ παροδεύειν, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων τὴν λεπτὴν ἐξετάζειν τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης Φροντιδα, ut Heracliti qui dicitur verbis paulum immutatis utar. (Alleg. Hom. c. LXVIII Mehl.) Iam primum duplex vitium est in iis quae verba supra laudata statim excipiunt. ἄτοπος ἢ εὐχὴ τῆς Ἀθηνᾶς εὐχομένης, εἰ ἔλθῃ ὁ Ὀδυσσεύς καὶ στῆ ἐν τοῖς μνηστῆρσι τερ-

πόμενος, ἅπαντας ὠκυμόρους γενέσθαι. πῶς γὰρ ἦν Φοβερός ὁ εἰς ποτὰ καὶ τέρψιν δειπνῶν τρέψας τὴν διάνοιαν; Non possum in animum inducere, haec ita profecta esse a Porphyrio, cum deberet dare: ἄτοπος ἢ εὐχὴ τ. Ἐθ. εὐχομένης, εἰ ἔλθοι ὁ Ὀδ. καὶ σταίη ἐν τοῖς μνηστῆρσι τερπόμενος, ἅπαντας ὠκυμόρους γενέσθαι. πῶς γὰρ (ἂν add.) ἦν (εἶη?) Φοβερός ὁ εἰς ποτὰ κ. τέρψιν δειπνῶν τρέψας τ. διάνοιαν; sed librarios insimulare malo; utrumque enim vitium est e tralaticiiis. Ac prius — coniunctivos dico pro optativis, — e vitiosa recentiorum pronuntiatione repetendum maxime opinor, qui cum apud eos ἔλθῃ et ἔλθοι idem sonarent haec et talia perpetuo inter scribendum confundebant, et sic σταίη — στέη scriptum — στή valere opinati sunt. Contrarium factum est in Herodiani Scholio ad Iliad. M, 33, ubi dubitat utrum ἴεν καλλίρροον ὕδωρ scribendum sit an ἴεν vel etiam singularis ἴει, post quae ita pergit: καὶ μήποτε εἶη (sic) πιθανώτερον· πάντα γὰρ ὀρᾶται (ubi quisvis alius εὕρισκεται posuisset, de quo usu Herodiano dixit Lehrs in Epimetr. II ad eius Herodiani Scripta tria emendatt. p. 409) τὰ παρακείμενα ἐνικῶς τεθειμένα „τεῖχος ἀμαλδύνας ποταμοῦς δ' ἔστρεψε νέεσθαι.” Exclamativa vocula sic Lehrsii est, Dindorfius solocam constructionem sine ulla animadversione praetermisit. Sed quoniam μήποτε cum coniunctivo aliquoties struitur in summa dubitatione (in nostris statim in vicinia, ad α, 254), nunquam cum optativo, in promptu est corrigere: καὶ μήποτε ἢ πιθανώτερον. Alterum quod significabam vitium etiam multo frequentius est. In unoquoque Graeco scriptore, sive antiquiorum sit sive recentior, sexcenties ἂν cum sententiae detrimento abest; de qua re et alii dixerunt et Cobetus in Varr. Lectt. p. 100. Ita eo loco, de quo agimus, potuit dixisse Porphyrius: πῶς γὰρ Φοβερός, quod est in M, etsi est hoc paulo abruptius quam in eius scribendi genus cadit, non potuit: πῶς γὰρ ἦν Φοβερός. Cum in HQ sit: πῶς γὰρ ἂν ἢ Φοβ. rescribendum censeo quod iam supra significavi: πῶς γὰρ (ἂν) ἦν Φοβερός ὁ εἰς ποτὰ --- τρέψας τὴν διάνοιαν; aut, quod malim: πῶς γὰρ ἂν εἶη, ut v. c. apud eundem Porphyrium in Scholio ad Iliadem modo laudato (Ξ, 200): πῶς γὰρ ἢ ἀπειρομεγέθης γῆ πέρατα ἂν ἔχοι; atque in notissimo gripho apud Athenaeum p. 451 a: οὐδὲν λέγεις· πῶς γὰρ γένοιτ' ἂν, ὦ πάτερ, || ῥήτωρ ἄφρωνος;

Quod si ita est, duo vitia, quae notabam, in unum locum coierunt. Sed hoc non premo; illud certe perspicuum est, in tam generali hypothetica enunciatione particulam $\alpha\upsilon$ a codicibus insuper oblatam abesse non posse. Et quoniam semel ad hunc locum perveni, hoc addo incredibile dictu esse, quoties etiam nunc in nostris particula $\alpha\upsilon$ male desideretur. Semel atque iterum eam reduxit Buttmanus, ut fecit λ , 236 in Aristonici nota: $\delta\tau\iota$ οὐχ ὑποτίθεται ἀσεβῆ τὸν Σαλλμωνέα ὡς οἱ νεώτεροι. οὐ γὰρ εὐπατέρειαν $\alpha\upsilon$ τὴν Τυρῶ εἶπεν οὐδὲ (sic Dind. p. 783, libri οὔτε) ἀμύμονος πατρός. Et $\alpha\upsilon$ adesse oportere et cur exciderit, in aprico est. Sed multum abest ut ille omnia exhauerit. In praecedentibus de genere hoc nonnulla iam correxi, nunc ordine insigniora proponam, praeterquam ubi locus et alio gravi vitio premitur. Inserendum est $\alpha\upsilon$ ad β , 212: τὴν ὑπόνοιαν ἀποτριβόμενος αἰτεῖται παρὰ τῶν μνηστήρων τὰ πρὸς τὴν πορείαν. πῶς γὰρ ($\alpha\upsilon$) ἐδύνατο σκευαρεῖν κατ' αὐτῶν πολίτας ὀπαδοὺς ἔχων; — θ , 77. ἔχαιρε δὲ ὁ Ἀγαμέμνων ἐπὶ τῇ (Ἀχιλλέως καὶ Ὀδυσσεως) Φιλονεικίᾳ οὐχ ὡς χαιρέκακος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔχειν ἀπὸ χρησιμοῦ, τότε ἐγγιζεῖν τὴν τῆς Τροίας ἄλωσιν ὅτε (l. $\delta\tau\alpha\upsilon$) ἴδῃ τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ἀρίστους Φιλονεικοῦντας. καὶ ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς ἔλεγε δι' ἀνδρείαν (l. — $\delta\rho\epsilon\iota\alpha\varsigma$) ($\alpha\upsilon$) ἀλῶναι τὸ Ἴλιον, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διὰ μηχανῆς καὶ Φρονήσεως. Non enim dixit Troiam *captam esse*, sed *capri posse*. Similiter in scholio ex Q de eodem argumento: ὁ Ἀγαμέμνων ἔχαιρεν ἐν τῷ νῶ ἡσύχως (malim ἠδέως) βλέπων τὴν Φιλονεικίαν τ. Ὀδυσσεως κ. τ. Ἀχιλλέως διὰ τὴν τῆς Τροίας ἄλωσιν. τότε γὰρ πέπρωτο κρατηθῆναι ($\alpha\upsilon$) τὴν Τροίαν ὅτε Φιλονεικήσουσιν οἱ ἄριστοι. Neque aliter in iis, quae et ipsa de eodem argumento ex DE ad vs. 80 adscripta sunt. — θ , 443. Arete ad Ulixem: Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον. Ad haec post alia Scholiastes nescio quis: τὸ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῆσαι τὸν Ὀδυσσεῖα ἐξασφαλιζόμενον ἀπρεπές. δοκεῖ γὰρ μὴ πιστεύειν τοῖς συμπλέουσι. διὸ τῇ γυναικὶ τὰ περὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χηλοῦ ἀπέδωκεν. Si quid horum intelligo, scribam: — ἀπρεπές. ἐδόκει γὰρ ($\alpha\upsilon$) μὴ πιστεύειν τοῖς συμπλέουσι. διὸ κτλ. — λ . 411 in Porphyrii λύσει (p. 436, 31): εἰ μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ταῦτα εἶρηκεν αὐτὸς, παρὰ τῷ ποιητῇ ἐναντία ($\alpha\upsilon$) ἦν. — ν , 352, ubi ἀπορία et λύσις in Codice Ambrosiano Q nescio quomodo locum mutaverunt, ita digerendae. Ostendit

Minerva Ulixi densa nebula obvoluto terrae natalis spectatissima quaeque (344—352):

ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος ὄφρα πεποιθήης.

Φόρκυρος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίαιο γέροντος, κτλ.,

ac tum demum dea nebulam discutit: ὡς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἡέρα, εἶσατο δὲ χθών. (vs. 352) Hinc interpretum dubitationes: τοῦτο (immo: τούτου) ἐπιλαμβάνεται Πτολεμαῖος. ἔδει γὰρ πρῶτον σκεδάσασα, Φησί, τὸν ἄερα εἶτα δεῖξαι· εἰ μὴ ἄρα ὁμοίον ἐστὶ τῷ „τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε.” (μ, 134) Tum sequi debet quae male praecedat λύσις, initio ut videtur mutila: οὐκ εἶπεν (l. εἶπε δ' ἐ), ἐσκέδάννυσεν, ἀλλ' ἐσκέδασε, δεικνύς ὅτι πρῶτον ἐσκέδασε τὴν ἀχλὺν εἰποῦσα τὸ „ἀλλ' ἄγε τοι δείξω,” καὶ οὕτως αὐτῷ ἔδειξε „Φόρκυρος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμὴν.” οὐ γὰρ ἔτι ἀορασίας οὐσίας ἐφαίνεται οὕτως αὐτῷ τὰ μὴ δρώμενα, qui locus et alio nomine vitiosus est, nam etiam ἀορασίας μὴ οὐσίας quis tandem perspicere possit ea quae non conspiciuntur? Melius intelligetur: οὐ γὰρ (ἂν) ἔτι ἀορασίας οὐσίας ἐφαίνεται αὐτῷ τὰ νῦν δρώμενα. — ρ, 407. τὸ δὲ ἀληθὲς βούλεται εἰπεῖν ὅτι τρεῖς μῆνας μένοι (ἂν) πόρρω τῆς οἰκίας ὀδυνώμενος εἰ τοσαύτας παρὰ τῶν μνηστήρων λάβροι πληγὰς ὄσας παρ' ἐμοῦ. Paulo supra (p. 648, 1) μένοι ἂν πόρρω τῆς σῆς οἰκίας recte scriptum est. — ρ, 475. Νοθεύονται ε'. (Nempe vs. 475—480; quae Ulixes Antinoo imprecatur:

ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἐρινύες εἰσίν,

Ἄντινον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν,

et Antinoi responsum: ἔσθι' ἔκκλητος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἀπιθ' ἄλλη et quae sequuntur.) πῶς γὰρ (ἂν) ὁ Ἄντινος ἐκαρτέρησεν ἐπὶ ταῖς κατάραις, ὅς ἐπὶ τοῖς ἐλάττοσιν οὕτως ἠγρίανε; πῶς τε συναλοῦσιν αὐτῷ (Ulixi) οἱ λοιποὶ εἰ τοιοῦτος ἂν οὕτω κατηρᾶτο πικρῶς; ¹⁾ quemadmodum paulo post ex iisdem codicibus (H et Vindobon. 133) recte editum est in athetesi ad vs. 501—504, meliore tantum interpunctione adiuvanda: νοθεύει Ἀρίσταρχος δ'. πῶς γὰρ ἂν ταῦτα εἶδείη; εἰ μὴ πῶς κατὰ τὸ σιωπώμενον. — σ, 269, ubi ad ea, quae Penelope Eurymacho de mandatis mariti domo iamiam discessuri refert: αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα

1) Idem nunc Cobetus quoque reposuit Mnemos. N. S. Vol. VII, Pars IV (1879) pag. 441.

γενειήσαντα ἴδῃαι, || γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλησθα adnotatur: ἐν ᾧ προ-
 τρέπει, ἐν τούτῳ ἀποτρέπει· γραῦς γὰρ (ἄν) τότε ἐγένετο. —
 χ, 240: οὐκ ἀληθῶς εἰς χελιδῶνα μετεβλήθη ἢ θεός, οὐδὲ Ἐρμῆς
 ὁ λόγος ὄρνιθι ἑοικῶς οὐδὲ ἢ αἰθυίῃ εἰκυῖα Λευκοθέα, οὐδὲ ὁ
 Πρωτεύς πῦρ ἐγένετο· ἔκαυσε γὰρ (ἄν) τὸν Μενέλαον, ubi ἄν
 video iam adiecisse Struvium (Dind. Praef. p. LXIX), sed simul
 et aliud hinc vitium tollendum olim dixi, et ipsum e pervul-
 gatissimis. Etenim qui revera Ἐρμῆς ὁ λόγος θεός audit,
 fere semper in Scholiorum codicibus et editionibus, ut nostro
 loco factum est, Ἐρμῆς ὁ λόγος pessime dicitur. — Et α. 226, —
 ut tandem aliquando ad primum librum, unde digressi sumus,
 reditus fiat, — quaerit Minerva e Telemacho: εἰλαπίνη ἢ γά-
 μος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τᾶδε γ' ἐστίν. Ad haec Scholion: εἰλαπίνη
 ἢ πολλῶν εὐωχία. — ἔρανος ἢ ἐκ κοινῶν εὐωχία. — εἰ γὰρ ἦν
 ἔρανος, Φειδωλῶς ἦσθιον ὡς ἴδια ἐσθιοντες. Forte fortuna
 eadem paraphrasis ad praecedentem versum relata est in Hei-
 delbergensi (P), ubi recte et ordine scribitur: εἰ γὰρ ἦν, Φησίν,
 ἔρανος, Φειδωλῶς ἦσθιον ἄν ὡς ἴδια ἐσθιοντες, unde liquido
 constat necessariam particulam, qua ommissa sensus ruit, libra-
 riorum socordia in pluribus codicibus (BMQ) esse omissam,
 non scriptoris, quo confidentius talia et in caeteris reponamus.

Simul et hoc ex exemplis supra scriptis apparet, notissimum
 sane, particulam ἄν saepissime absorptam esse a praecedenti
 γάρ, ut rari admodum in nostris loci sint, ubi γάρ ἄν sine
 labe evaserit, quod i. a. factum est ad γ, 106, ubi Nestor Tele-
 macho exponit, quot quantosque labores Graeci in obsidenda Troia
 pertulerint, ἡμὲν ὄσχα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον || πλαζόμενοι
 κατὰ ληϊδ', κτλ. Recte haec adiecta sunt, — enarrator inquit —
 οὐκ ἄν γὰρ τοσοῦτον ὑπέμειναν τοὺς πόνους, ubi et notandus
 locus est quem ἄν occupat et οὐκ ἄν γὰρ τοσοῦτον χρέδον
 ὑπέμειναν τ. π. scriptum oportet. Bellissimum autem vitiorum
 hoc genus specimen habemus in antiquo Scholio ad γ, 255, —
 sive Aristonici est sive Herodiani, — ad hunc Homeri versum:
 ἢ τοι μὲν τᾶδε καὐτὸς οἶσαι ὥς κεν ἐτύχθη. Dubitabant veteres
 grammatici, utrum crasis in καὐτὸς resolvenda esset in καὶ αὐ-
 τὸς an in κε αὐτός. Herodianus, Ptolemaeum Ascalonitam
 secutus auctorem, κε inesse censebat, errore ut mihi quidem
 videtur, sed est hic sive error sive opinio omnium Aristarcho-

rum. Herodiani sententiam habemus in eius animadversione ad Iliad. Z, 260: ἔπειτα δὲ καὐτὸς ὀνήσει, αἶ κε πῆσθα. Ad haec Herodianus: δε καὐτός: τοῦτο διχῶς ἀναγινώσκειται. ὅσοι γὰρ ἠγοῦνται ἐγκεῖσθαι τὸν κέ ἐγκλιτικόν, βωννύουσι τοῦ δὲ τὴν δεξιάν, ὡς καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης· οὕτως γὰρ καὶ τὸ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα ἀναγινώσκει „ἦτοι μὲν τὸδε καὐτὸς ὀίται.” ὅσοι δὲ τὸν καὶ κατὰ κρᾶσιν καὶ ἐκθλιψιν, καὶ αὐτός — καὐτός, ἐγκλίνουσι τὸν δέ. Componamus cum his ea, quae ad nostrum locum (γ, 255) in HM adscripta sunt: καὐτός: τὸ πλήρες ἐστὶ τῆς συναλοιφῆς κέν ἀντὶ τοῦ δῆ. τὸ δὲ ὅμοιον ἐν Ἰλιάδι (Z, 260) „ἔπειτα δὲ καὐτὸς ὀνήσει”, quae sunt, ut apparet, τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν, sed et hoc apparet, quam emendate in optimis codicibus, Harleiano et Marciano, haec ultima scripta sint indeque edita pro: κέ ἀντὶ τοῦ ἄν. Illud enim certum est, opinor, et apud Aristonicum, — ad Δ, 176 notantem: καὶ κέ τις ὧδ' ἐρέει: ἦτοι ὅτι (praestaret ὅτι ἦτοι, quod habet editio Dindorfiana, sed iure Friedländer confert simillimum ad B, 488) ὁ κε περισσὸς ἢ τὸ βῆμα ἐνῆλλακται, ἐρέει (multo malim κε ἐρέει) ἀντὶ τοῦ εἴποι ἄν, et ad N, 127: — ὅτι δις παρείληφε τὸν σύνδεσμον, ἄν καὶ κέν, — et apud Aristarchum et omnino apud veteres grammaticos κέ vel κέν idem valere ac ἄν, quod si est, cum adfirmativa vocula δῆ adversa fronte pugnat et statuendum scribas etiam optimorum codicum solenni modo in formis literarum prope similibus — ΔΗ pro AN — titubasse. Rem ut persequar, ex Aristonici quoque nota ad hunc eundem Iliadis versum, de quo et Herodianum egissè vidimus: ὅτι τὸ πλήρες ἐστὶ κε αὐτός. Ὀμηρικὸν δὲ τὸ τὸν κε περιττὸν εἶναι, — ex huius igitur nota duo conficimus. Nam si conferatur cum Aristonicis ad Γ, 311. ἢ κέν μιν ἐρύσσει ἢ ἐ σαώσεις: ὅτι περισσὸς ὁ κέν, καὶ ἐστὶ τὸ ἐξῆς, ἢ ἐρύσεις ἢ αὐτὸν ἐάσεις. ἢ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὰς τοιαύτας ἀναγνώσεις, ὅτι „πρῶτον μὲν, ἔπειτα δὲ καὐτὸς ὀνήσει,” (Z, 260) „μάλιστα δὲ καὐτὸς ἀνέγνω.” (N, 734, ubi eadem sed brevius,) — quae si, inquam, cum nostro Scholio conferantur, palam est et in ea re, de qua hic sermo fuit, (καὐτός apud Homerum esse κε αὐτός non καὶ αὐτός), Aristarchum ipsum esse τὸν πατέρα τοῦ λόγου, et ea quae Scholion nostrum praebet ob verborum conformationem magis etiam Aristonici videri quam Herodiani.

Atque hi fere loci sunt, ubi ἄν male videtur deesse, praeter eos quos praeterea et alia graviore corruptela urgeri post apparebit. Multo minor eorum numerus est ubi ἄν invita grammatica superest, quippe in tota Scholiorum farragine duos tantum notavi. Primum tenemus in alia nota ad hunc ipsum versum γ, 255, de quo supra multis egimus. Verba nempe HomERICA ἢ τοι μὲν τάδε καὐτὸς οἶσαι κτλ. in B (Ambros. 99) sic paraphrasi redduntur: ὑπολαμβάνεις ὃν τρόπον γεγόνασιν [ἄν] τὰ περὶ τοῦ Αἰγίσθου, ubi ἄν, — „soloece positum,” iudice Dindorfio, App. p. 749, — expungendum arbitror, ex -σιν quod praecedit fortasse dittographia repetitum, nisi quis existimet Scholiastam HomERICA ὡς κεν ἐ-ύχθη adeo ad verbum reddere voluisse, ut ne soloeecismum quidem reformidaverit. Alter legitur ad ι, 297 seqq.

αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο ἠδύν
 ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο ταυνοσάμενος διὰ μήλων.

Ad haec est in Q: εἰς ἔμφασιν τοῖς παρατατικοῖς κέχρηται ἀδιαλείπτως ἐσθίουτος καὶ πίνοντος. καὶ τὸ „ἀνδρόμεα” μειζρον τοῦ ἀνθρώπεια, καὶ τὸ „κεῖτο” ἐμφαντικῶς. οὐ γὰρ [ἄν] ἐκ προνοίας ἀνεκλήθη, ἀλλὰ κατηναγκασμένη ἀνατροπὴν σημαίνει τὸ ῥῆμα. Et hic abundare ἄν per se patet.

Sed iam ad Porphyrianam ζήτησιν redeundi tempus est, in cuius fine unum adhuc minutum mendum corrigam. Postquam ostendit, verba „πίνοντά τε τερπόμενόν τε” non esse τῆς εὐχῆς μέρος, τῆς δὲ πρὸς τὸν Ὀδυσσεῆα πατρικῆς ξενίας ὑπόμνησις (p. 45 l. 22), itaque et illa „τοῖος ἐὼν οἶόν μιν τὰ πρῶτ' ἐνόησα,” non votum spectare, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς ἡλικίας βωμαλέον, οἷος ὄφθη ἐλθὼν τότε, (p. 46 l. 2 seqq.), ita hanc explicationem concludit: ἐνθάδε μὲν οὖν τοιοῦτου ὀφθησομένου χρεῖα (nempe armatum ac terribilem)· ἐπὶ δὲ οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ ἐνόησα πίνοντά τε τερπόμενόν τε. Non intelligo hic ἐπὶ δὲ οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ, intelligerem ἐν δὲ οἴκῳ. Sed quoniam in H est: ἐγὼ δὲ οἴκῳ, fortasse et hoc vocabulo servato scribendum: ἐγὼ δ' ἐν οἴκῳ τ. ἡμ. ἐνόησα πίνοντά τε, ut apud Homerum: οἶόν μιν ἐγὼ τ. πρ. ἐνόησα || οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ.

Paulo graviora vitia insunt in eiusdem quaestione secunda,

ad α, 259' adscripta. Ἀνωτέρω μὲν γράψαντες, inquit, λελύκαμεν τὸ τοῦ „σταίη πήληκα καὶ δύο δοῦρε,“ ὅπερ ἐστὶ τὸ πρῶτον ζήτημα. νῦν δὲ σκοπήσωμεν πῶς καὶ τὸ δεύτερον τὸ τοῦ „παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,“ quae sententia non videtur exitum invenire, quippe quae in his: σκοπήσωμεν πῶς κ. τ. δεύτερον, verbum post πῶς necessarium, — λύσομεν vel simile quid, — desideret. Non amplius desiderabit, si mutato tantum accentu scribamus: νῦν δὲ σκοπήσωμέν πως καὶ τὸ δεύτερον, quemadmodum v. c. apud Platonem in Phaedone c. XV (p. 70c) Socrates inquit: σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῆ δέπη κτλ., et ita demum recte sequitur apud nostrum: καὶ φαμεν οὕτως ἴσοντες caet., quemadmodum praecesserat ἀνωτέρω μ. γράψαντες λελύκαμεν. Ne in duabus sententiis deinceps idem verbum λύειν compareret, sic variare maluit.

Rem, de qua hic agit, iam in superiore quaestione (ad vs. 255) tetigerat Porphyrius. εἰ γὰρ ὁ Ἴλος θεοὺς σεβόμενος, — „θεοὺς νημεσίζετο αἰὲν ἰόντας“ in Homero est v. 263, — τὸ θανάσιμον Φάρμακον οὐκ ἔδωκεν (Ulixi), ὁ δὲ Ἰλίου Ἀγχίαλος ὁμολογουμένως ἂν εἴη ἀσεβής. Sed non est ita, Porphyrio iudice, atque illud „θεοὺς νημεσίζετο“ Plus praetendebat tantum. Namque εἰ ἦν ἀσεβὴς τὸ διδόναι, ἀσεβὴς ἦν καὶ τὸ κεκτῆσθαι, attamen venenum possidebat et Plus ipse. Ἄλλ' ὁ μὲν Ἴλος οὐκ ἔδωκε, τοὺς θεοὺς Φάμενος (praetendens) εὐλαβεῖσθαι, ὁ δὲ Ἀγχίαλος ἔδωκεν, οὐδὲ εὐλαβήθη [πρὸς] τὴν δόσιν, ὅτι οὐδὲ τὴν κτῆσιν. Qui cum omnibus aliis scriptoribus, nec hic solum sed et in caeteris eius operibus, εὐλαβεῖσθαι semper recte cum accusativo struxit, et cum de personis sermo est et cum de rebus vita carentibus, ¹⁾ eum non puto semel hic a consuetudine recepta deflectere voluisse, sed aut πρὸς esse inducendum, aut iterum in encliticum πως mutandum. ²⁾

1) Adscribam fidei faciendae causa locos aliquot ex libris περὶ ἀποχῆς. Lib. I c. 8: εἰ δὲ πάντες ἐδύναντο βλέπειν ὁμοίως καὶ μνημονεύειν τὸ συμφέρον, οὐδὲν ἂν προσέδοτο νόμον, ἀλλ' αὐθαιρέτως τὰ μὲν εὐλαβοῦντο, τὰ δὲ ἔπραττον, quo loco omnino cum Nauckio expungenda sunt τῶν ἀπειρημένων post τὰ μὲν εὐλ. et τῶν προστεταγμένων post ἔπραττον. — Lib. I. c. 35: καὶ εὐλαβετέον τὴν ἐκ τῆς πείρας μάχην. — Lib. I c. 42: καὶ ἡμεῖς οὖν (οὖν ἄν?), φατίν, ἔαν εὐλαβεθῶμεν βρωσίν, ἐδουλώθημεν τῷ τοῦ φόβου φρονήματι. — Lib. I. c. 53: καθόλου δὲ ὁρθῶς ὁ Ἐπίκουρος ἔφασκεν εὐλαβετέον εἶναι τροφήν κτλ. — Lib. II c. 61. μήτε κινδύνοους τοὺς ἀπὸ τῶν πολλῶν εὐλαβοῦμενον κτλ. Sed nolo iam plura exscribere in re manifesta.

2) Πρὸς insititium esse etiam eo confirmatur, quod, si genuinum foret, necessario esset

Alia igitur fuit causa, — Porphyrius pergit, — cur Plus Ulixi venenum negaverit, Anchialus tribuerit. Etenim hic ei amicus erat, ille non erat. ὦν γὰρ ἡ κτῆσις οὐκ ἄδηλος, οὐδὲ ἡ τούτων μετάδοσις πλημμελής, εἰ Φίλοι εἶεν οἱ λαμβάνοντες· καὶ ὦν ἡ κτῆσις εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβής, τούτων ἡ μετάδοσις τοῖς ἄγαν Φίλοις οὐ νεμεσητή. Manifesto mendosum est ἡ κτῆσις οὐκ ἄδηλος, quae neque dici neque cogitari potest. Nam etiamsi δῆλη et ἄδηλος κτῆσις idem significarent ac Φανερά et ἀΦανής, — eo significato quo apud Athenienses dicebatur Φανερά οὐσία et ἀΦανής, — quod non potest, vel sic tamen quod editur nunc absurde dictum foret, ineptissima copulatione et comparatione instituta inter κτῆσιν οὐκ ἄδηλον et μετάδοσιν οὐ πλημμελή. Quae quis sibi *palam*, non *clam* paraverit, num eorum cum amico communicatio necessario *iusta* est ac *pria*? Argumentorum tenor alia omnia requiri ostendit. Quae cuiquam ipsi parare *licet*, ea cum amico communicare nefas esse nequit. Itaque corrigamus: ὦν γὰρ ἡ κτῆσις οὐκ ἄδικος, οὐδὲ ἡ τούτων μετάδοσις πλημμελής, εἰ Φίλοι εἰσὶν — nam sic pro εἶεν scribi oportet — οἱ λαμβάνοντες, et notemus, ἡ κτῆσις οὐκ ἄδικος et οὐδὲ ἡ μετάδοσις πλημμελής ita sibi invicem respondere, ut in sequenti membro ἡ κτῆσις οὐκ ἀσεβής ad amussim respondet his: τούτων ἡ μετάδοσις οὐ νεμεσητή. Eandem sententiam nunc quoque bis expressam esse apparet verbis paululum tantum immutatis ex constanti Porphyrii consuetudine,
qui variare cupit rem *prodigialiter* unam.

α, 262. Plura animadvertenda sunt in alia Porphyrii quaestione, quam contractam complures Codices (EHMQD) exhibent,

repetendum ante τὴν κτῆσιν. Id ipsum fieri oportet in Scholio male ad δ, 824 relato, cum — iam Buttmano verissime observante, — ad vs. 830 pertineat, ubi Homerus de Penelope somniantem imaginemque sororis adloquente: Τὴν δ' αὐτὴ προσέειπε περίΦρων Πηνελόπεια. Ad haec igitur verba adscriptum est, — vel potius adscribendum est, — scholion in HPT: τὸ δὲ "τὴν" ὡς πρὸς τὴν φανεῖσαν ὕψιν, ἀλλ' (addit. ex T) οὐ τὸ εἶδωλον. Immo: ἀλλ' οὐ (πρὸς) τὸ εἶδωλον. Notatur enim constructio κατὰ σύνεσιν. Contra ad vs. 838: ὡς εἰπὼν σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη || ἐς πνοιῆς ἀνέμων dicitur, sed nunc in solo P: ὅτι νῦν περὶ (τ οὐ add.) εἰδώλου ὁ λόγος, quae sunt ambae Aristonici notae. Iterum πρὸς excidit ad X, 236: τότε λέγεται εἶναι ἑτεραλικῆς ἡ νίκη, ὅταν τὸ ἕτερον μετατραπῆ. (H) Corrigendum: ὅταν (πρὸς) τὸ(ν) ἕτερον μετατραπῆ, quod ne sic quidem optime expositum est.

integram fere solus servavit Hamburgensis. Ἐζήτηται πῶς ἐν τῇ Ἰλιάδι οὔτε τοὺς ἥρωάς Φασι χριστοῖς χρῆσθαι βέλεσι· τῶν γὰρ τοξευθέντων πολλοὶ σώζονται· οὔτε τὸν Ὀδυσσεά τόξω χρῆσθαι Φασιν. Ita in epitomes initio. Igitur Porphyrius quae in Iliade geruntur ea fando tantum audiverat? Quod qui mecum absurdum existimat, quoniam in Codicibus nostris Φησί, Φασί, Φαμέν ob compendia male expleta perpetuo de loco certant, bis hic Φησί esse scribendum, — Homerus nempe. — facile mihi dabit. Fidem faciat, si quis adhuc dubitat, initium integrioris disputationis. Διὰ τί οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως — „Iliadem dicit,” monente Dindorfio, — χριστοῖς βέλεσιν εἶπε χρῆσθαι τοὺς πολεμίους εἶτε τοὺς πολεμοῦντας, ἀλλ’ οἱ πολλοὶ τῶν τοξευομένων διασώζονται καὶ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων; Quod hic dicitur εἶπε, id in contractiore Scholio per Φησί redditum fuisse planum est. Sed miserrime laborant ea quae sequuntur. Nam bellissimum sane est illud: χριστοῖς βέλεσι εἶπε χρῆσθαι τοὺς πολεμίους εἶτε τοὺς πολεμοῦντας, quasi dicas: *hostes sive bellatores!* An igitur optio dabitur inter τοὺς πολεμίους et τοὺς πολεμοῦντας? Et cur Troiani bellatorum nomine indigni censendi erunt? Sed iam missas faciamus argutias et legamus: διὰ τί οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως χριστοῖς βέλεσιν εἶπε χρῆσθαι — malim: κεχρῆσθαι — (οὔτε) τοὺς πολεμουμένους οὔτε τοὺς πολεμοῦντας, quibus accurate respondent quae statim sequuntur: πολλοὶ — καὶ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων, oppositione omnibus veteribus usitatissima. Nam ut omittam pervulgatissimum illud Sallustianum: „neque *regerentur* magis quam *regerent* casus” (Iug. I § 5), et post paulo: „animus incorruptus. aeternus — agit atque *habet* cuncta, neque ipse *habetur*” (II § 3), item simile Ciceronianum: „*Habeo*, non *habeor* a Laide” (Ad Fam. IX, 26 § 6); ne commemorem innumera Graeca, ab Homero inde: „ἀλλύντων τε καὶ ἀλλυμένων” usque ad Heracliti, Allegoariarum Homericarum scriptoris ineptissimi, saepius repetitum κατακάμπων Φῶς et καταλαμπόμενος τόπος (c. XLVI p. 97 et 98 Mehl.), pauca de multis ex solo Porphyrio exempla excitabo, quae demonstrant quam hoc oppositionis genus huic quoque fuerit adamatum. Ad β, 51 dixit: τῷ ἡγεμονοῦντι, κὰν ὀλίγον ἤ, πείθεται τὸ ἡγεμονούμενον πλῆθος. (ita ex HM; p. 80 l. 10, 11 Dind.) In libris περὶ ἀποχῆς habemus: (συν-

θήκη) πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν ζώων ὑπὲρ τοῦ μὴ κτείνειν μηδὲ πρὸς ἡμῶν ἀκρίτως αὐτὰ κτείνεσθαι (Lib. I c. 12; p. 51, 23 Nauck.). — καὶ γὰρ Φθειρομένων τῶν καρπῶν τοὺς Φθείροντας οὐκ ἀποκτείνουσιν (οἱ γεωργοί), (Lib. I, c. 16; p. 54, 11) ubi pro ἀποκτείνουσιν, quod et per se et in mediis futuris absonum est, unice verum est ἀποκτενοῦσιν a Feliciano repertum. — τριῶν — — ὡς καθ' ἕκαστον σκοπὸν τελῶν ὄντων, ἡμῖν τοῦ (τὸ;) τυχεῖν τῆς τοῦ ὄντος θεωρίας τὸ τέλος, τῆς τεύξεως τελοῦσης τὴν κατὰ δύναμιν τὴν ἡμετέραν σύμφυτον τῷ θεωροῦντι καὶ θεωρουμένῳ (Lib. I. c. 29; p. 61, 2). — ὅσαι δὲ ψυχαὶ τοῦ συνεχοῦς πνεύματος οὐ κρατοῦσιν, ἀλλ' ὡς τὸ πολὺ καὶ κρατοῦνται, δι' αὐτὸ τοῦτο ἄγονται τε καὶ φέρονται λίαν κτλ. (Lib. II, c. 38; p. 107, 22). — οἶδεν δὲ ἐπὶ τῶν ζώων τὰς ὠδίνας ὁ σύνοικος, καὶ συνῶδινει γε τὰ πολλά, ὥσπερ καὶ ἀλεκτρυόνες· τὰ δὲ καὶ συνεκλέπει, ὡς ταῖς περιστεραῖς οἱ ἄρρες· καὶ τόπου προσαῖ, οὗ μέλλουσι τίκτειν. καὶ γεννήσαν ἕκαστον ἐκκαθαίρει τὸ γεννώμενον καὶ ἑαυτό. (Lib. III c. 10; p. 134, 9), ubi equidem praetulerim: καὶ γεννήσαν ἕκ. ἐκκαθαίρει τὸ γεννώμενον ὡς καὶ ἑαυτό.

Sed haec iam sufficiant ad fulciendum illud: οὔτε τοὺς πολεμουμένους οὔτε τοὺς πολεμοῦντας ¹⁾. Nunc ad caetera huius

1) Verba ipsa leguntur Scholl. ad Iliad. Z, 480 ex Veneto B: οὐκ αἰεὶ πολεμεῖσθαι καὶ πολεμεῖν εὐχεται, ἀλλ' ἐν μόναις ἕριστον εἶναι ταῖς χρεῖαις, et, ne quis testem ex antiquioribus requirat, Demosthenes in tertia Oratione contra Philippum, § 9: τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ἀνεῖται, αὐτὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν δὲ μὴ πολεμεῖσθαι. Sed utilius admonebo idem mihi restituendum videri apud Heraclitum qui dicitur in Allegoriis Homericis c. XXXI i. f., ubi postquam multis scilicet argumentis probare conatus est Martem allegorice dici pro bello, totum locum his verbis concludit: ὥστ' ἐναργέσι τακμηρίοις καὶ διὰ τῶν κατὰ μέρος ἑδείξαμεν, οὐ τὸν Ἄρην τετραμῆνον ὑπὸ Διομήδους ἀλλὰ τὸν πόλεμον. Scio equidem Heraclitum istum non reformidare calamistros et tinnitus orationis, at πόλεμος τετραμῆνος non mihi tantum nimia audacia sive potius ineptissima dictum videtur, sed etiam Mehlero, V. CL in editione sua ἀλλὰ τοὺς πολεμίους coniciienti, quod in Scholiorum editione probavit nunc Dindorfius (ad E, 336, t. III p. 245). Recte habet: ὁ Ἄρης οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο πλὴν ὁ πόλεμος, recte etiam ἐπιθέτοις γὰρ ἀρμόζουσι πολέμῳ κέχρηται (Homerus) μάλλον ἢ θεῶ, peius iam (in fine capituli XXXII) ἐκ δευτέρου δὲ πάλιν, ὁμοίως ταοαχῆς ἀναφθεῖσης, ἔδοξεν ὁ Ἄρης ἀπὸ τοῦ δεσμητηρίου κελύσθαι, τουτέστιν ὁ πόλεμος, quae Mehlerus etiam alias ob causas damnavit. Sed ut hoc est, tam inepte sublime vel ventosam tamen non est quam id de quo agimus, pro quo non cum Mehlero τοὺς πολεμίους legerim sed: — — ἑδείξαμεν οὐ τὸν Ἄρην τετραμῆνον ὑπὸ Διομήδους, ἀλλὰ τὸ πολεμοῦμενον.

Scholii non minus corrupta nos convertamus. Καὶ διὰ τί — quaerere pergīt — ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι οὐδ' ὄλωσ — sic recte Codex, quod Prellerus imperite legit οὐδὲ ὡς (Dind. App. p. 737) — τόξω χρώμενον ποιεῖ τὸν Ὀδυσσεά, — ἐν μέντοι τῇ Ὀδυσσεΐα „Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενον” ἀπελθεῖν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ εἰς τὴν Ἰλιον αὐτόν φησιν „ἄφρα οἱ εἶη ἰοὺς χρεῖσθαι,” καὶ τυχεῖν . . . . παρὰ Ἀγχιάλου, „ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἑμός,” κτλ., ubi nihil aliud oblitteratum esse potest quam τούτου, ut sit: καὶ τυχεῖν τούτου παρὰ Ἀγχιάλου. Respondetur: ῥητέον οὖν ὅτι ταῦτα πάντα πρὸς κατασκευὴν τοῦ μεγίστου ἀγῶνος τῆς μνησθηροφονίας, αὐτὸς μὲν γυμναζόμενος ἐν . . . . ἵνα Φανῆ τηρῆσαι τὴν ἰδίαν ἕξιν κτλ., quae ita supplenda esse: αὐτὸς μὲν γυμναζόμενος ἐμφανίζεται, ἵνα κτλ. iam dixi in Observatt. p. 39. Haec igitur causa est cur in Odyssea tantum Ulixes et iaculandi arte praestans et venenatis sagittis utens inducatur, ἵνα Φανῆ τηρῆσαι τὴν ἰδίαν ἕξιν, et cur in ea una venenatarum sagittarum mentio fiat, ἵνα συμβαίῃ λέγειν αὐτῷ „βάλλε τι-
 τυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.” (χ, 118). Contra est in Piade: ὅταν οὖν τὰ βέλη ἐν τῇ Ἰλιάδι κοινοτέρως πικρὰ καὶ πευ-
 κεδανὰ λέγη καὶ ἐχεπευκῆ, πάντως διὰ τοῦ Φαρμάκου
 κεχρῖσθαι ἀκουστέον· οὐδαμοῦ γὰρ τοῦτο ἐν τῷ Ἰλιακῷ
 πολέμῳ ἐπεσημήνατο, διὰ δὲ τὸ τὰς ἐξ αὐτῶν πληγὰς
 ἐπωδύνους οὔσας (Cod. ὄντας), καθὰ καὶ τὸν πόλεμον πευ-
 κεδανὸν ἔφη καταχρηστικῶς, ἐπωδύνον βουλόμενος ἐμφανίσει. Quam
 absurda et malesana! Atque in priore quidem sententiae parte
 praeter alia perverse scripta ipsa negandi particula οὐ deest, de
 quo mendi genere postea plura exempla dabuntur. Nam prorsus
 contraria requiri eorum quae edita sunt, quivis rationis non plane
 expers sponte videat. Itaque verum erit: ὅταν οὖν τὰ βέλη ἐν τ.
 Ἰλιάδι κ. πικρὰ — λέγη καὶ ἐχεπευκῆ, πάντως οὐ διὰ τὸ Φαρ-
 μάκῳ κεχρῖσθαι ἀκουστέον, atque ita demum intelligetur: οὐδαμοῦ
 γὰρ τοῦτο ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ ἐπεσημήνατο. Quae se-
 quantur eiecto τὸ sic sunt constituenda: διὰ δὲ τὰς ἐξ αὐτῶν
 πληγὰς ἐπωδύνους οὔσας, nam et haec necessario ab ἀκουστέον
 pendent, sed mutata constructionis forma. Simplicius dictum foret:
 οὐ διὰ τὸ Φαρμάκῳ κεχρῖσθαι ἀκουστέον, διὰ δὲ τὸ τὰς ἐξ
 αὐτῶν πληγὰς ἐπωδύνους εἶναι, sed maluit Porphyrius de more
 exquisitius dicere οὐ διὰ τὸ — κεχρῖσθαι, διὰ δὲ τὰς —

πληγὰς ἐπ. οὔσας, sed in hac mutatione. ut dixi, iterato articulo τὸ iam nullus locus est, quo amoto tota sententia, integra nunc ut spero, ita legatur: ὅταν οὖν τὰ βέλη ἐν τῇ Ἰλιάδι κοινοτέρως πικρὰ καὶ πευκεδανὰ λέγη καὶ ἐχεπευκῆ, πάντως (οὐ) διὰ τὸ Φαρμάκῳ κεχρῆσθαι ἀκουστέον· οὐδαμοῦ γὰρ τοῦτο ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ ἐπεσημάνατο· διὰ δὲ τὰς ἐξ αὐτῶν πληγὰς ἐπαδύνας οὔσας, καθὰ καὶ τὸν πόλεμον πευκεδανὸν ἔφη καταχρηστικῶς, ἐπαδύνον βουλόμενος ἐμφανίσαι.

α, 279. σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἱ κε πίθηαι. — Τὰ μὲν γὰρ πρῶτα — Scholiasta ait nescio quis — περὶ τῆς κτήσεως ἦν καὶ τῶν μνηστήρων καὶ τῆς μητρός, τὰ δὲ ἐξῆς πρὸς αὐτὸν μόνον, ὅσα ἐμελλεν ὠφεληθῆσθαι ἐκ τῆς ἀποδημίας συντυχῶν τοῖς πρεσβυτέροις ἄνδράσι. (EMQT). Alienum, quin etiam subabsurdum videtur mihi περὶ τῆς κτήσεως. Nihil minus quam matri μνηστῆρας κτᾶσθαι cupiebat Telemachus; sibi vero matrem κτᾶσθαι incredibile dictu est quam sit ridiculum. Suspicio scribendum esse minima mutatione: τὰ μὲν γὰρ πρῶτα περὶ τῆς χρήσεως ἦν καὶ τῶν μνηστήρων καὶ τῆς μητρός, id est: τὰ μὲν πρῶτα ἢ Ἀθηνᾶ παρήνεσε, πῶς αὐτὸν ἔδει χρῆσθαι κ. τ. μνηστῆρσι κ. τ. μητρὶ, eodem significato, quo Xenophon consimili vocabulo χρεία usus est et alibi et in Memorab. II, IV § 1: ἤκουσα δὲ ποτε αὐτοῦ (Socrates) καὶ περὶ Φίλων διαλεγομένου ἐξ ὧν ἔμοιγε ἐδόκει μάλιστα ἂν τις ὠφελείσθαι πρὸς Φίλων κτῆσίν τε καὶ χρεῖαν.

Ad α, 284 revocat nos iterum ad se Porphyrius; nam prolixum Scholion (p. 51, 21—p. 54, 8 Dind.), quod servaverunt nobis H a manu secunda et Parisinus D, nullius nisi Porphyrii esse mihi persuasum est et in altera huius opusculi parte demonstratum dare conabor. Scatet hoc, ut in omnibus longioribus Scholiis usu venire solet, plurimis et gravissimis corruptelis. Οὐκ ἀποδέχονται τινες — inquit — τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ὑποθήκην ἐκπεμπούσης Τηλέμαχον, ὅτε ἦν ἐν μεγίστοις κινδύνοις ἢ οἰκία, πρὸς τὴν ἄπρακτον ζήτησιν τοῦ πατρὸς, τῶν μνηστήρων ἐτοίμων ὄντων καὶ βίαν προσφέρειν τῇ Πηνελόπῃ διὰ τὴν πολυχρόνιον μνηστείαν, τῆς δὲ οἰκίας οὐκ ἐχούσης τὸν προϊστάμενον ἄνδρα· καὶ ὁμῶς ὑπ' αἰτίας οὔσης τῆς συμβουλῆς οὐκ ὀκνεῖ ἢ Ἀθηνᾶ

λέγειν „σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθαι,” ἐπαινοῦσα ὡς σοφὴν τὴν τοιαύτην παραίνεσιν. Non multis verbis opus esse arbitror ut persuadeam coniunctim esse scribendum: καὶ ὁμοῦς ὑπαιτίου οὐσης τῆς συμβουλῆς. Nempe deae consilium non reprehensum est, — debuerat certe ὑπ' αἰτία, — sed reprehensionī ansam dare poterat iudice Porphyrio, quam vanam esse et praeposteram suo more, id est operose ac laboriose, sic ostendit. Patris investigatio — inquit — πάρεργον tantum est peregrinationis Telemachi, vera causa alia est. Φαίνεται τοίνυν Ὁμηρὸς ἀδύνατον νομίσαι ἄνδρα ὑπὸ γυναικί τεθραμμένον — καὶ ἐν οἴκῳ κατακεκλειμένον πλήρει ὕβριστῶν ἀνθρώπων, ἐν θεραπαινίσι τε ἀσελγέσιν ἐναυξόμενον — — — μηδὲ μετασχόντα ἀνδρῶν καὶ ἀγωνιάσαντα· ἐν ὅσαις ἀδημονίαις γέγονε Τηλέμαχος προσιέναι μέλλων Νέστορι τε καὶ Μενελάῳ καὶ Ἑλένῃ· Φαίνεται οὖν μήτοι ἂν δυνηθῆναι νομίσαι ἀρετῆς ἄλλως πως μετασχεῖν. In his primum mutavi interpunctionem, nam verba ἐν ὅσαις ἀδημονίαις — — — καὶ Ἑλένῃ parenthetice esse collocata praecedentium exemplis confirmandorum causa et per se patet et comprobatur solenni post talia repetitione primarii verbi: Φαίνεται οὖν. Praeterea praetulerim Φαίνεται οὖν μήτι ἂν δυνηθῆναι νομίσαι eodem iure quo paulo post (p. 52, 18) Dindorfius bene correxit: μή τί γε παρὰ τῶν συστρατευσάντων πυθόμενος περὶ τῶν ἐκείνου πράξεων, pro μήτοι γε, quod D, μὴ τοίνυν, sine γε, quod H habet. (Praef. p. xxxiv).

Sed haec minuta sunt, videamus graviora. Totam hanc argumentationis partem ita concludit. εἰ μὲν ἢ πρόφασις ἐξέτασιν εἶχε πατρὸς ἐπανόδου, σκοπὸς δ' ἦν ταύτης παιδείσις, ἀφ' ἧς τὸ κλέος ἐν ἀνθρώποισι γίνεται, εἴη ἂν θεία ἢ παραίνεσις καὶ τῆ Ἀθηνῶν πρέπουσα, ubi necessario οὖν inserendum est in oratione concludentis: εἰ μὲν (οὖν) ἢ πρόφασις ἐξέτασιν εἶχε κτλ. — εἴη ἂν θεία ἢ παραίνεσις. Contra μένων δ' ἐν Ἰθάκῃ ἀπαιδευτος — — — ἀξίος τε οὐκ ἂν τοῦ πατρὸς ἐγένετο μή τί γε παρὰ τῶν συστρατευσάντων πυθόμενος περὶ τῶν ἐκείνου πράξεων· διὸ καὶ συνεῖναι αὐτῷ ἐλθόντι [κωλυόμενος] πεπαίδευται ἤδη. Monstra hic loqui videtur Porphyrius. Potuit dixisse, etsi nec verum est nec accurate expressum, πεπαίδευται Telemachus, συνεῖναι αὐτῷ, — i. e. patri, — κωλυόμενος, sed κωλυόμενος συνεῖναι αὐτῷ ἐλθόντι de Telemacho et Ulixe prorsus perversa

sunt. Itaque optimum factu erit, illud κωλυόμενος, — pro quo D vel intricatius καὶ κωλυόμενος offert, — cum non molestum tantum sit sed et perversum, tanquam inutile orationis fulcrum e textu eicere, ab iis insertum qui, cum non perspexissent συνεῖναι αὐτῷ ἐλθόντι pendere a verbo πεπαίδευται, infinitivum suo scilicet participio destitutum esse noluerunt. Plane contra Porphyrii mentem, iis quae statim adiungit praecedentia sic interpretantis: διὸ καὶ συνεῖναι αὐτῷ ἐλθόντι πεπαίδευται ἤδη καὶ οἶδε πῶς προσενεχθῆ τῷ πατρὶ ἀφ' ὧν ἀκήκοε περὶ αὐτοῦ διηγημάτων. Omnino plura sunt in hac disputatione otiose illata, quae cum non minus quam quod modo expunxi κωλυόμενος sententiarum nexum egregie perturbent, nunc ordine indicabo expungenda. Aliquot sententiis intermissis, ad quas mox mihi redeundum erit, ita ratiocinatur Porphyrius, ut dicat, quam in concione causam peregrinandi perhibeat Telemachus, quaeque post reditum consilia aperiat:

εἰ μὲν κεν πατὴρ βίον καὶ νόστον ἀκούσω

ἢ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν, κτλ. (β, 218, 219).

ea igitur omnia ita esse composita ut, cum etiam e procerum re esse videantur, his non modo non suspiciosa sit eius peregrinatio sed vel optabilis. Οὕτως τοίνυν ἡ ὑπόθεσις ὡς καὶ αὐτῶν ἐπὶ συμφέροντι γενομένης τῆς ἀποδημίας πεπεῖσθαι δοκούντων [ὅτι τέθνηκε], καὶ πρῶτα μὲν ὅτι οὐκ ἀποδημήσει ἐλπίζόντων, ἔπειτα δ' εἰ καὶ ἐκτελέσειε τὴν ὁδόν, ὅτι πεισθήσεται ὅτι τέθνηκεν αὐτῷ ὁ πατήρ. πεισθεῖς δὲ τὴν μητέρα ἐκδώσει, μηδὲν ἐγχειρεῖν ἐποίει τῶν ἀτόπων εἰς τὸν οἶκον· ἔπειτα δ' οὐκ ἦν σκοπὸς βιάσασθαι τὸν χάμον· οἱ γὰρ ἄλλοι ἡμύναντ' ἂν τὸν βεβιασμένον· ἀλλ' ἀποκριθῆναι ὑπὸ τῆς μνηστευομένης [τῶν γονέων] αὐτὸς ἕκαστος ἡξίου, ἵν' οὕτως οἱ λοιποὶ παύσωνται τῆς μνηστείας. Paulo intricatior est sententiae structura, itaque statim interpolata est. Nam verba ὅτι τέθνηκε et cur perperam addita sint et unde venerint et quam revera totam sententiam pessumdent, quis est qui non sentiat admonitus? Quare enim Telemachi peregrinatio prociis quoque prodesse visa esset (ὡς καὶ αὐτῶν ἐπὶ συμφέροντι γενομένης τῆς ἀποδημίας), si iis persuasum esset, Ulixem fato iam esse functum? Immo vero optabant, Telemacho ex peregrinatione hoc persuasum iri. (ὅτι πεισθήσεται ὅτι τέθνηκεν αὐτῷ ὁ πατήρ). Praeterea, cur sic nude ὅτι τέθνηκε, cum

aliquot versibus infra demum plene sequatur patris appellatio? Sed vel nimis hoc est argumentorum. Eiecto emblemate verba sunt ita struenda: οὕτως τοίνυν ἢ ὑπόθεσις (sc. τῶν μνηστήρων) πεπεῖσθαι δοκούτων ὡς καὶ αὐτῶν ἐπὶ συμφέροντι γενομένης τῆς ἀποδημίας, καὶ — ἐλπίζόντων — — μὴδὲν ἐγχειρεῖν ἐποίει — εἰς τὸν οἶκον. Neque minus reliqua laborant. Sperant proci, non Telemachum non esse profecturum, — cur, cum eius profectio iis quoque prodesse dicta sit? — sed eum ex peregrinatione longinqua et periculosa fortasse non esse reversurum: ὅτι οὐκ ἐπιδημήσει. Etenim sic ratiocinantur: aut non redibit Telemachus, aut redux de patris interitu non amplius dubitabit. 1) Et hic unde vitium natum sit patet. Porro quid est: ἀλλ' ἀποκριθῆναι ὑπὸ τῆς μνηστευομένης αὐτὸς ἕκαστος ἤξιον? Unusquisque procorum cupiebat, non respondere, opinor, — nam hoc est apud sequiores ἀποκριθῆναι pro Atticorum forma ἀποκρίνασθαι — sed caeteris a Penelope praeferrī. Scripsit itaque Porphyrius: ἀλλ' ἀποκριθῆναι ὑπὸ τῆς μνηστευομένης, quod probabit, — si in re tam manifesta etiam probatione opus est, — Porphyrius ipse, ad α, 332 scribens: ἕκαστος τῶν μνηστήρων αὐτὸς κριθῆσθαι νυμφίος ὑπολαμβάνων ἐκώλυε τὸν πέλας βίαιόν τι δρᾶν (p. 59, 32), et ἐπεικῆ δὲ πρὸς ἐκείνην (ἐαυτὸν add.) ἐπιδείκνυσιν, ἵνα προκριθῆ. (p. 60, 1.) Simul haec probant nostro loco etiam τῶν γονέων male esse interpolatum (cfr. et p. 58, 24), adiectum fortasse ab aliquo ob Homericum οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα, (α, 277) sed certe non ex mente Porphyrii. Unam adhuc in sequentibus indicabo interpolationem, minus molestam prioribus, sed non minus ridiculam: ὡς γὰρ τὰ τελευταῖα, ὅτε ἐπανῆει [τε καὶ ἐπανῆλθεν], ἐπιβουλευόντες διετέλουν, οὕτως ἂν παρόντι καθ' ἡμέραν τὴν πεῖραν προσλαβόντες (multo praestat: παρόντα καὶ καθ' ἡμέραν τ. π. προσλαβόντες nisi quis παρόντος καθ' ἡμ. τὴν πεῖραν προσλαβόντες malit) ἔδρασαν ἂν τι τῶν ἀνηκέστων. Omittit D verba: τε καὶ ἐπανῆλθεν, et sunt hercle absurda. Verum undenam tandem natum putemus ineptum emblemata? Nempe scriba codicis Harleiani — vel fortasse iam eius archetypi — exemplum suum literis maiusculis sine dubio scriptum male legit; ἐπανῆγει dedit, cum ἐπανῆει

1) Contrario errore peccatum est ad α, 328, a Buttmano correctum.

deberet, quod correxit Dindorfius, confirmavit postea Parisinus (D), deinde, ne omnino nihil diceret, verba a me eiecta infersit de suo ¹⁾.

Satis est hoc interpolationum in una disputatione, opinor. Itaque ad alia nos convertamus, vestigia nostra recolentes. Nam in praecedentibus tria nondum sustulimus menda, quorum unum gravissimum esse videtur. Τὸν τε περὶ τῆς μητρὸς φόβον καὶ ὅλων τῶν (l. τὸν) περὶ τοῦ οἴκου τὸ μὲν τι ἢ Πηνελόπεια ἐξέλυσε ἰκανῆ οὔσα περιγενέσθαι τῷ Φρονήματι τῆς τῶν μνηστῆρων ἀνοίας, τὸ δὲ τι καὶ ἢ Ἀθηναῖα ἠσφαλίσατο, τὸν δῆμον ἐπαναστήσαι συμβουλεύσασα κατὰ τῶν μνηστῆρων διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ὧν δρῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν μηνύσεως, — — ὥστε πῶς ἔλαβε τὸ μέγεθος τῆς τῶν μνηστῆρων ἀδικίας καὶ δημηγορήσαντος Τηλεμάχου τοσαύτη ἐπιστροφὴ γίνεται ὥστε ἐπειπεῖν ὡς „οἶκος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα". Ne vitiosum ἐπαναστήσαι commemorem, ruit sententia in his: ὥστε πῶς ἔλαβε, nam quis hic interrogativae particulae locus? Itaque Dindorfius „verba non integra" sibi videri significavit. At dissentire licebit. Si quid horum intelligo, nihil deest et perexigua tantum mutatio loco integritatem suam et perspicuitatem restituet. Porphyrius dixit: τὸ δὲ τι καὶ ἢ Ἀθηναῖα ἠσφαλίσατο, τὸν δῆμον ἐπαναστήσαι συμβουλεύσασα κατὰ τῶν μνηστῆρων διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν — — μηνύσεως, — — ὥστε πῶς ἔλαβε τὸ μέγεθος τῆς τῶν μνηστῆρων ἀδικίας κτλ. Qui ad δ, 841 καθ' ἣν ἄρα dederunt pro: καθ' ἣν ὤραν scribae (cfr. Praef. p. Liii), eosdem hic πῶς depravasse in πῶς non est quod miremur. Quod λαμβάνειν adhibuit Porphyrius pro: *perspicere, mente concipere, cogitatione amplecti*, de quo nonnemo dubitare possit, sanissimum est. Quemadmodum Aeschylus tragica magniloquentia dixit (Prometh. vs. 887):

ἢ σοφὸς ἢ σοφὸς ὄς

πρῶτος ἐν γνώμα τὸ δ' ἐβάστασε καὶ γλώσση διεμυθο-
[λόγησεν,

sic caeteri θυμῷ λαβεῖν τι dixerunt, ut Pindarus (Olymp. VIII, 6), νόφ vel Φρενὶ λαβεῖν, ut Herodotus (III, 41, 51; IX, 13), similiterque aliquoties Xenophon, frequentissime omnium Plato.

1) Verba τε καὶ ἐπανήλθεν absunt quidem a D, optime, sed idem mox omittit τὴν πείραν, sine quo vocabulo sententia stans nequit, incertum an casu vel quod scriba Parisini, et hic correctorem agens, haec omisit, ut ratio dativi παρόντι constaret scilicet.

Apud Xenophontem habemus Cyrum rogantem: ἢ καὶ δύναιτ' ἄν -- εἰς λόγος ῥηθεὶς αὐθημερὸν αἰδοῦς μὲν ἐμπλήσαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουσάντων --- προτρέψαι δὲ ὡς χρῆ -- λαβεῖν -- ἐν ταῖς γνώμασις βεβαίως τοῦτο, ὡς αἰρετώτερόν ἐστι μαχομένους ἀποθνήσκειν μᾶλλον ἢ Φεύγοντας σώζεσθαι; (Cypor. Lib. III, c. III § 51.), nec multum aliter est in Hipparchico: πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐκεῖνο λάβωσιν εἰς τὴν γνώμην κτλ. (VI, § 6.) E compluribus qui huc faciunt locis Platonicis unum tantum et alterum testem adhibeamus. Legitur Legg. X, p. 898e: διανοήματι λάβωμεν αὐτοῦ περὶ τὸ τοιοῦνδε, legitur in Phaedro, p. 246d: τὴν δ' αἰτίαν τῆς τῶν πτερῶν ἀποβολῆς -- λάβωμεν, estque in Protagora, p. 314b: ἀνάγκη -- τὸ μάθημα ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ λαβόντα καὶ μαθόντα ἀπιέναι ἢ βεβλαμμένον ἢ ὠφελημένον, ubi si quis verba καὶ μαθόντα ut praeedentium glossema eiicienda censeat, non vehementer equidem repugnem. Certe synonyma sunt. Posteriores hac significatione nonnunquam nudum λαμβάνειν usurpare coeperunt, praeeunte quodammodo ipso Platone, ut et e loco Phaedri modo allegato patet et e Theaeteto p. 208d: Λαβὲ δὴ οὐ χάριν εἴρηται. ἔστι δὲ ὅπερ ἄρτι ἐλέγομεν, ὡς ἄρα τὴν διαφορὰν ἐκάστου ἄν λαμβάνης ἢ τῶν ἄλλων διαφέρει, λόγον, ὡς Φασί τινες, λήψει. De quo usu dixit aliquid Wesselingius ad Diod. Sic. Libr. XIII, 14: γυναῖκες τε γὰρ καὶ παρθέναι καὶ οἱ ἐν ταῖς ἡλικίαις τὴν ἐν τῷ πολέμῳ χρεῖαν παρέχεσθαι μὴ δυνάμενοι, τοῦ παντὸς πολέμου τὴν κρίσιν λαμβάνοντες, μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἀπεθεώρου τὴν μάχην, et Lib. XVII, 82 i. f. σαφὲς δ' οὐδὲν ἐκ διαστήματος ἦν ἰδεῖν, ἀλλὰ μόνῳ τῷ καπνῷ δηλουμένων τῶν καμῶν, ἐλάμβανον οἱ Μακεδόνες οὐ κατοικοῦσιν [ἐφιστάμενοι], quod ultimum verbum Wesselingius in ἐπιστάμενοι mutabat, mihi utro modo scribatur delendum videtur, collata, quam iam Wesselingius indicavit, Curtii narratione (VII, III § 15.): „Sed tanta caligo erat, ut aedificia nulla alia res quam fumus ostenderet.” Sed proxime ad nostri loci sententiam accedit illud e Leocratea, ubi orator de veteribus priscaisque legumlatoribus haec nobilissima dicit: ἐκεῖνοι γὰρ οὐ τῷ μὲν ἑκατὸν τάλαντα κλέψαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον. --- ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ πᾶσι καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον ὄρισαν εἶναι τὴν ζημίαν. οὐ γὰρ πρὸς τὸ ἴδιον ἕκαστος αὐτῶν

ἀπέβλεπε τοῦ γεγενημένου πράγματος, οὐδ' ἐντεῦθεν τὸ μέγεθος τῶν ἀμαρτημάτων ἐλάμβανον, ἀλλ' αὐτὸ ἐσκόπουν τοῦτο, εἰ πέφυκε τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἐπὶ πλείον ἐλθὼν μέγα βλάβειν τοὺς ἀνθρώπους. (§ 65 et 66, p. 156 Steph.) Sic igitur et Porphyrius πᾶς ἔλαβε τὸ μέγεθος τῆς τῶν μνηστῆρων ἀδικίας optime Graece expressit.

Unum adhuc Scholio depravatissimo vitium inest, idque ad tollendum molestissimum. Totam disputationem Porphyrius ita concludit: διὰ πάντων οὖν φαίνεται ἡ ἀποδημία ἀναγκαία καὶ κρείττων καὶ πολλῶ ἀσφαλεστέρα τῆς ἐν Ἰθάκῃ ἐκδιηγῆτου μετὰ [τῆς] ¹⁾ τῶν μνηστῆρων διατριβῆς. In his quid sibi vult ἐκδιηγῆτου? Alienum est et quantum sciam ne Graecum quidem. Et male habuit cum Dindorfium, ter (Add. p. 738 et Praef. p. xxxv Ind. s. v. p. 817) „vocabulum corruptum” esse adnotantem, tum scribam Codicis D, verbum quod expedire non poterat simpliciter omittentem. Me quoque diu torsit nec nunc evidenti ratione ex vitiosa scriptura elicere possum, quod Porphyrium dedisse firmiter persuasum habeam. Non reticebo tamen coniecturam, quae etiamsi incertior sit, alium ad veriore certioreque proferendam impellat. Porphyrii manus fortasse haec est: φαίνεται ἡ ἀποδημία — — πολλῶ ἀσφαλεστέρα τῆς ἐν Ἰθάκῃ ἐκδιαιτήτου μετὰ τῶν μνηστῆρων διατριβῆς. Verbum ἐκδιαιτᾶσθαι, notissimo Thucydidis loco (I, 132) de Pausania usurpatum a patrio victu cultuque ad barbarorum luxum desciscente, apud sequiores latiore notionem induit, ut significet „luxu perverti et corrumpi et a communi vivendi ordine et more recedere,” monente Küstero ad Suidam s. v. iisdemque verbis ante eum Salmasio in adnott. ad Aelium Spartianum p. 25. Similiter posteriores substantivum ἐκδιαιτήσις adhibent, — in nonnullis Suidae codicibus itidem in ἐκδιήτησις depravatum, — cuius usus non opus est Suidam ipsum (s. vv. ἐκδιαιτήσις et Ὀθων) aliosque infimae aetatis Graeculos fideiussores dare, cum vox apud Plutarchum (v. c. Cat. Mai. c. 16; Agid. c. 3; Mor. p. 493) non infrequenter compareat. Substantivum ἐκδιαιτητής semel legitur, adiectivum ἐκδιαιτήτος, nusquam mihi lectum,

1) τῆς in neutro codice (DH) obvium efficiendum esse iam dixi in Observatt. p. 33 not.

tamen secundum analogiae leges formatum est. Quidni igitur potuit Porphyrius dixisse: ἡ ἐκδιαίτητος μετὰ τῶν μνηστήρων δικτριβή, eo sensu quo saepius ἐκδηδηγημένος βίος dicitur, quemadmodum de eadem re eodem fere modo exposita Heraclitus καί τις αὐτὸν (Telemachum) — inquit — ὑπέδραμε τῶν γιγνομένων λογισμός, ὡς οὐκ ἔτι χρὴ διακαρτερεῖν ἐπὶ τῇ τετραετεί τῶν μνηστήρων ἀσωτίᾳ. (c. LXI, p. 123 Mehl.) Quae tamen si cui audacior videtur coniectura, redimam alia emendatione ex earundem literarum permutatione stabilienda, qua non est alia certior. Decantatis his ex Iliad. A, vs. 18 seqq:

ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέσαι Πριάμοιο πόλιν εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθαι·

παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαι τε Φίλην τὰ τ' ἄποινα δέχεσθαι,

hoc Scholion adscriptum est in Cod. B: — ἅπασαν οὖν αὐτῶν ἐπιθυμίαν πληρωθῆναι ἐπεύχεται, τὴν παῖδα πρὸ ὀφθαλμῶν βλέπων αἰχμάλωτον. καλῶς δὲ οὐκ ἀπὸ τῶν λυγρῶν ἤρξατο, ἵνα μὴ μᾶλλον αὐτοὺς ἀπηνεστέρους ποιήσῃ. ἡ ἀνάγκη δὲ αὐτὸν ποιεῖ καὶ τοὺς οἰκείους (τοῖς οἰκείοις recte Villosionus correxit) ἐπαρᾶσθαι. Sic fidei concordia cum Bekkero Dindorfius. At bonus Chryses nihil dixit quod Graecis λυγρὸν videri possit, et quae ipsi fortasse λυγρὰ esse poterant, ea et Scholiastes verbis elevat et in ipso initio posita sunt. Quid multa? Legendum est: καλῶς δὲ οὐκ ἀπὸ τῶν λύτρων ἤρξατο, ἵνα μὴ μᾶλλον αὐτοὺς ἀπηνεστέρους ποιήσῃ. Non ab ipsa re incipit sed prooemio utitur, quo hostes sibi reddat propitiores.

α, 332. Porphyrio auctore αἰτιᾶται ἐκ τῶν ἐπῶν τούτων Δικαιάρχος τὴν παρ' Ὀμήρῳ Πηνελόπην. — οὐδαμῶς γὰρ εὐτακτον εἶναι Φησι τὴν Πηνελόπην, πρῶτα μὲν ὅτι πρὸς μεθύοντας αὕτη (sic D, in H — nam in his duobus tantum codicibus hoc Scholion servatum est — expedire haec non potuit Cramerus, sed αὐτῇ malim) παραγίνεται νεανίσκος, ἔπειτα τῷ κρηδέμῳ τὰ κάλλιστα μέρη τοῦ προσώπου καλύψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς μόνους ἀπολέλοιπε θεωρεῖσθαι. περίεργος γὰρ ἡ τοιαύτη σχηματικοῖα καὶ προσποιήτος, ἢ τε παράστασις τῶν θεραπευίδων ἐκάτερθεν εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν φαίνεσθαι καλὴν οὐκ ἀνεπιτήδευτον δέικνυσι. Graves hercle criminationes, quas videamus quomodo diluat Porphyrius. Φκμὲν οὖν — inquit — ὅτι τὸ καθόλου ἔθος ἀγνοεῖν ἕοικεν ὁ

Δικαίαρχος. Quid sit hic τὸ καθόλου ἔθος nemo facile dixerit, et si inverso ordine intelligamus καθόλου τὸ ἔθος, sententia quidem evadit sed inepta et a Porphyrii mente abhorrens. Non enim Dicaearchus, si Penelopen in iuvenum temulentorum convivium intrantem culpavit, ideo morum consuetudinumque *omnium* plane ignarus esse arguitur, sed, Porphyrio saltem iudice, ex ea criminatione apparet ὅτι τὸ καθ' Ὀμηρον ἔθος ἀγνοεῖν ἔοικεν ὁ Δικαίαρχος. Etenim σύνηθες παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰς ἐλευθέραις γυναῖκας εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν εἰσιέναι συμπόσια, quod exemplis ex Homeri carminibus petitis, Aretes Helenaëque, deinceps comprobatur. Sexcenties ἔθος Ὀμηρικόν, ἔθος Ὀμήρειον, ἔθος ἔστιν Ὀμήρω sive τῷ ποιητῇ commemorantur. Dabo pauca exempla ex ingenti copia, et ut in re nota, ex Scholiis ad Odysseam tantum petita. Legitur statim in vicinia, ad α, 337; ad β, 115; ad γ, 103 (ubi in eadem re et Ὀμηρικόν δέ ἐστι τὸ ἔθος et Ὀμηρείω ἔθει dictum est); ε, 336 (ἔθος τε Ὀμήρω κτλ.); η, 40 (ἔθος τῷ ποιητῇ); θ, 166; κ, 189 (ὑπό τινος --- ἀγνοοῦντος τὸ Ὀμηρικόν ἔθος, ὡς θέλει ἀρχεσθαι ἀπὸ τοῦ γάρ.) caet. Paraphrasis τὸ καθ' Ὀμηρον ἔθος aliis locis in Scholiis mihi non lecta est, sed quemadmodum Aristonicus recte dixit (Scholl. ad *Piäd.* Θ, 16): πρὸς τὴν καθ' Ὀμηρον τοῦ κόσμου τάξιν, idemque: οὐκ ἔστι τῆς καθ' Ὀμηρον Ἰάδος τὸ φιλοῦν τὰ τοιαῦτα (Λ 589), et (Ο, 587) γίνεται δὲ τὸ ὑπερβατὸν οὐ καθ' Ὀμηρον, similiaque bene multa, ita et quod nunc reponendum duxi quin bene dictum sit nemo opinor in dubium vocabit, praesertim cum hic proprie non tam de *Homericorum* quadam consuetudine sermo sit, quam de ea, quae *Homericorum heroum aetate* viguisse sit existimanda. Hoc tantum occasione data addo, periphrasticum κατὰ in nostris satis esse frequens, non tantum in his quale est: ἡ κατὰ Ῥίανον, κατ' Ἀντίμαχον, κατ' Ἀριστοφάνη (ἔκδοσιν), οἱ κατ' Ἀρίσταρχον similibusque pervulgatissimis, sed et in aliis quoque, quorum unum afferam ut mendo liberem. Ad δ, 333 dicitur: ὁ μὲν γὰρ Νέστωρ ὡς ἂν ἐκ πολλοῦ ἀφιγμένος καὶ τῶν κατὰ τοὺς μνηστῆρας οὐκ ἀνήκοος πυνθάνεται τοῦ τρόπου τῆς ἐπιχειρίας „εἰπέ μοι ἠὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι,” ὁ δὲ Μενέλαος πρῶτον πυνθανόμενος σχετλιάζει. (Q) Ut haec Graeca sint, corrigatur sive: πυνθάνεται περὶ τοῦ τρόπου τ. ἐπιχειρίας, ut praepositionis sigla casu tantum ommissa esse

videatur, sive: τὸν τρόπον τ. ἐ. Nunc ad Porphyrium redeo Dicaearchi crimen diluentem.

Pergit: τὸ γ' αὐτουργεῖν ἐλευθέριον μάλιστα εἶναι ἐδόκει τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ ἐπὶ πλυνοῦς μὴ ὄνειδος εἶναι τὰς τῶν βασιλέων ἀπιέναι θυγατέρας καὶ εἰς ὑδροφορίαν καὶ τινὰς τοιαύτας ἰσοδουλικὰς [τὰς] νῦν ἀποβεβλημένας διακονίας. Ad haec Dindorfius: „suspectum ἰσοδουλικὰς, ubi δουλικὰς dicendum erat, et supervacaneum τὰς. Sensus requirit καὶ τινὰς τοιαύτας ὡς δουλικὰς νῦν ἀποβεβλημένας διακονίας” (Praef. p. xxxvj), recte, nisi quod ἰσοδουλικὰς non tentaverim, cum ἰσοδουλος extet. Sequitur: τῆδε (δὲ ins.) καὶ τὸ παῦσαι ἄλλως οὐκ ἔην τὸν ᾧδὸν μὴ αὐτῇ δεηθείσῃ καὶ μετὰ δακρύων ἰκετευσούσῃ, ubi neque δὲ abesse potest et cur exciderit palam est. Post pauca (p. 60 l. 4 seqq.): τὸ δὲ „ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα” οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ τῷ „αὐτίκα δ' ἀργεννῆσι καλυψαμένη ὀθόνησι || ὠρμᾶτο” τὸ δὲ κρήδεμνον οὐκ ἦν προσώπου περίβλημα, ἀλλὰ κεφαλῆς. Multum praestat: οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ τῷ et: τὸ γὰρ κρήδεμνον οὐκ ἦν προσώπου περίβλημα ἀλλὰ κεφαλῆς.

Difficilior paulo res est in iis quae haec excipiunt, quamobrem integra apponenda erunt, quo liberius rectiusque super ea quae proponam lectoris iudicium sit. Ὡς οὖν τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καλύπτραν, ἣν κρήδεμνον ἔφη, ταῖς χερσὶν ἐφελκυσταμένη τὰ δάκρυα ἀποκαλύπτειν ἐβούλετο καὶ ἀποψᾶν τῷ κρήδεμνῳ τὰ δάκρυα. τὸ οὖν „ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα” οὐ τὴν περιβάλλουσαν δηλοῖ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς παρείας, μόνους τοὺς ὀφθαλμοὺς δεικνύσασαν, ἀλλὰ τὴν ἐφελκυσσασαν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ κρήδεμνον, καὶ γυμνώσασαν μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον δεῖξασαν, κρατοῦσαν δὲ ἐν ταῖς χερσὶ πρὸ τῶν παρειῶν τὰ δάκρυα, ὥσπερ καὶ Τηλέμαχος δακρύων τὴν χλαῖναν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνίσχει. De his, quae sic edita Harleiani lectionem repraesentant, ita disputat Dindorfius in Praefatione: „haec non integra. Nam neque ὡς habet quod ei respondeat et suspectum est duplex τὰ δάκρυα, quorum prius (ante ἀποκαλύπτειν) si recte habet, altero loco αὐτὰ potius dici debebat. Atque id ipsum habet D, in quo scriptum est τῷ κρήδεμνῳ αὐτὰ ὥσπερ καὶ Τηλέμαχος δακρύων etc. verbis mediis τὰ δάκρυα. τὸ οὖν usque ad πρὸ τῶν παρειῶν τὰ δάκρυα (p. 60 l. 15—21) omisis” (Praef. p. xxxvi). Haec si recte intelligo, Dindorfius Codi-

cis Parisini scriptura Porphyrii manum repraesentari existimat, quae abundantiora in Harleiano leguntur ab altero τὰ δάκρυα ad tertium (p. 60, l. 15—21), ea sequioris cuiusdam additamentum habet. Sed, — dicam verbis Herodiani (ad Iliad E, 76) quod pace summi viri dictum esto —, ἔστι μὲν οὖν ὁ λέγει πιθανόν, — — οὐ γὰρ μὴν ἀληθές. Nam primum nota res est scribas propter ὁμοιοτέλευτον quaedam omittere solere etiam cum sententiae detrimento; eosdem propter eandem causam copiosas sententias infercire, minus opinor pervulgatum est. Deinde verba a Dindorfio suspicione notata omnia stili Porphyriani impressa vestigia habent, ut aegre tantum iis carere cogamur. Et, quod gravissimum, ne iis quidem eiectis tollitur difficultas quam Dindorfius de vocula ὡς movit, non habente „quod ei respondeat.” Esto, legatur auctore Codice D: ὡς οὖν τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καλύπτραν — — ταῖς χερσὶν ἐφελκυσσάμενη τὰ δάκρυα ἀποκαλύπτειν ἐβούλετο καὶ ἀποψᾶν τῷ κρηδέμενῳ αὐτὰ, ὥσπερ καὶ Τηλέμαχος δακρύων τὴν χλαῖναν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνίσχει. Num sic ὡς minus molestum erit? Sequenti ὥσπερ certe respondere non potest, nam οὕτως oportebat esse. At equidem omnia alia de hoc toto loco statuenda opinor. Primum ὡς mihi nihil offensionis habere videtur, cum ex pervulgato Graecitatis more participiis iunctum de *externa rei specie*, de *consilio*, de *opinionem* ponatur, ὡς οὖν τὴν καλύπτραν ἐφελκυσσάμενη τὰ δάκρυα ἀποκαλύπτειν ἐβούλετο, cuius usus etsi ferme putidum est exempla afferre velle, tamen unum adiciam, ut sit instar omnium. Graeci apud Xenophontem septem dies a Carduchis male habiti tandem in planitiem descendunt et suavi laborum praeteritorum memoria se oblectant. Etenim ἐπὶ τὰς ἡμέρας — — ἔπαθον κακὰ ὅσα οὐδὲ τὰ σύμπαντα ὑπὸ βασιλείῳ καὶ Τισσαφέρουσι. ὡς οὖν ἀπηλλαγμένοι τούτων ἠδέως ἐκοιμήθησαν. (Anab. IV, III, 2.) Sed alia sunt quae me in hac Porphyrianae disputationis parte advertant. Nempe totum locum accurate considerantibus prorsus idem bis dici apparet verbis non admodum diversis, primo brevius, deinde uberius, atque ita ut brevior uberiusque sententia eodem fere modo incipiant (ὡς οὖν — τὸ οὖν), nullo transitionis vinculo inter se connexae. Quod cum etiam in Porphyrio non ferendum esse videatur, suspicor non longiorem sententiam, quod Din-

dorfius voluisse videtur, sed breviorē illam, quae est in D, (p. 60 l. 13—15) e textu eiiciendam esse, quo facto adhibitis quas supra proposui correctionibus omnia cohaerebunt optime. Τὸ δὲ „ἄντα παρειάων κτλ.” οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ τῶ „αὐτίκα — — — ὠρμάτο”. τὸ γὰρ κρήδεμνον οὐκ ἦν προσώπου περιβλήμα, ἀλλὰ κεφαλῆς, ὡς πού Φησι (Π. Ξ, 184) „κρήδέμνω δ' ἐφύπερθε καλύψατο δια θεάων, || καλῶ νηγατέω, λευκὸν δ' ἦν ἡέλιος ὡς.” Τὸ οὖν „ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα” οὗ τὴν περιβάλλουσαν δηλοῖ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς παρειάς, μόνους τοὺς ὀφθαλμοὺς δεικνύσαν, ἀλλὰ τὴν ἐφελκύσασαν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ κρήδεμνον, καὶ γυμνώσασαν μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον δείξασαν, κρατοῦσαν δὲ ἐν ταῖς χερσὶ πρὸ τῶν παρειῶν τὰ δάκρυα κτλ. Quod in his aliquando vitiosum putabam κρατοῦσαν τὰ δάκρυα, et in κρύπτουσαν mutandum, nunc non sollicitandum existimo, satis defensum Xenophonteo: καὶ ἅμα ταῦτα λέγων πολὺ ἔτι μᾶλλον ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν δακρύων. (Cyp. V, v § 10.) Quae eiicienda proposui, ea non aliunde adscita mihi videntur, verum ipsam esse Porphyrii sententiam puto in brevius contractam, quod in longe plurimis eius disputationibus et ad Iliadem et ad Odysseam usu venit, ut aut in iisdem codicibus aut in aliis eadem eius observatio duplici forma adsit et integra et compendifacta; qua de re et alii dixerunt et nos uberius agemus in altera huius opusculi parte. Harleianus igitur, ut est meliore fide, utramque coniunxit prout fortasse iam in ipsius archetypo aut conglutinatae erant, aut altera in interiore, altera in exteriori margine appicta; Parisinus alterutram abundare recte perspicuens, unam suppressit, sed sive casu sive perversa opinione ductus, integriorem. Quae si probabiliter disputata sunt, confirmatur id, quod iam in Observatt. (p. 32 seqq.) posueram, et Harleianum (H) et Parisinum (D) ex eodem vel certe simillimo archetypo fluxisse lacero vitiisque inquinato, quae omnia scriba Codicis H optima fide ut potuit repraesentavit, qui D exaravit rodere maluit et pro suo captu corrigere scilicet.

Multo facilius est lacunam parvam, quae est in huius ζητήματος fine, sarcire, unde iterum confirmantur quae supra posita sunt. Demonstravit in praecedentibus Porphyrius, quae Penelope faciat, eam haec omnia lacrimas occultandi studio fa-

cere, quemadmodum Ulixes fecit in convivio Phaeacum. εἰ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀνὴρ ὢν ἤδειτο κλαίων φαίνεσθαι ἐν συμποσίῳ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκάλυπτε καὶ τὸ πρόσωπον, πῶς οὐκέτι μᾶλλον ἢ παρὰ αὐτῷ παιδευσίς . . . . . αἰσχύνῃ ἐπὶ ἀνδρῶν οὐ σφόδρα καθεστηκότων. Post παιδευσίς Cramerus, quod repetivit Dindorfiana editio: „nullum hic in H finis Scholii indicium, sed vacuum spatium dimid. lin.” Suaviter! Quicunque autem neque παιδευσίς flentem vel non flentem concoquunt, neque quid αἰσχύνῃ ἐπὶ ἀνδρῶν οὐ σφόδρα καθεστηκότων sic nude positum sibi velit intelligunt, non gravabuntur, spero, mecum restituere Porphyrii manum hance: εἰ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀνὴρ ὢν ἤδειτο κλαίων φαίνεσθαι ἐν συμποσίῳ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκάλυπτε καὶ τὸ πρόσωπον, πῶς οὐκέτι μᾶλλον ἢ παρὰ (l. παρ') αὐτοῦ παιδευθεῖς (α γυνὴ κλαίειν vel δακρύειν) αἰσχύνεται ἐπὶ ἀνδρῶν οὐ σφόδρα καθεστηκότων; In lacuna explenda ipsa verba quis praestet? Caetera vero et totus sententiae tenor satis certa esse arbitror. Qui sciam, rogas? Est in Ambrosiano E proluxae nostrae disputationis particula, versui 334 adscripta. Ea igitur haec habet. τὸ ἄντα παρειάων σχομένη” οὐ πάρεργον (immo περίεργον, ut p. 59, 7), ἀλλὰ δηλαδὴ καθελούσα τῆς κεφαλῆς μετὰ χειρῶν εἶλε καὶ ἄλλως παρ' Ὀδυσσεῶς ἔμαθε κρύπτειν ἐν συμποσίῳ τὸ δάκρυον. ἀλλ' οὐδὲ τῆς στάσεως τῶν θεραπειῶν ἢ κατὰστασις ὑποφαίνει γὰρ τῆς δεσποίνης τὴν κατὰστασιν. Satin certa haec sunt? Sed simul extrema e Codice E, ut alia in his Scholiis quamplurima, documento sunt, quam foede contractis corruptisque in plerisque Scholiis laciniis utamur. Nunc integra disputatione forte fortuna superstite, his tuto carere poteramus, sed cum adsint, illa duce monstra et portenta epitomes quodammodo procurare licebit. Quid sit ἢ κατὰστασις τῆς στάσεως τῶν θεραπειῶν (ad quae Buttmannus ex superioribus πάρεργος intelligendum censebat, ut aliqua saltem inesset sententia, licet et hoc vocabulum correctione indigeat,) nemo facile dicat, neque magis, quae sit κατὰστασις ὑποφαίνουσα τῆς δεσποίνης τὴν κατὰστασιν. Homo scripsisse videtur: ἀλλ' οὐδὲ ἄνευ προφάσεως τῶν θεραπειῶν ἢ κατὰστασις ὑποφαίνει γὰρ τῆς δεσποίνης τὴν σωφροσύνην, quae Porphyrii sententiam non male referunt. Sed ad hanc ut revertamur, nunc quid Parisinus D pro ver-

bis Harleiani παιδευσις . . . . . αἰσχύνη praebeat videamus. Is autem habet „παιδευθεῖς αἰσχύνομαι sine lacuna”, (Praef. p. xxxvij) unde quae reposuimus παιδευθεῖσα et αἰσχύνεται certo certius fiunt, nam hoc ex compendio tantum male a librario expleto perversum est. Caeterum quae de utriusque Codicis cognatione et olim et nunc monuimus, ea egregie ut dixi nostri loci et vitio et medela confirmantur. Erant sine dubio post παιδευθεῖς, — antiquo more παιδευθῆναι scriptum, — nonnulla quae neuter librarius discernere poterat. Qui Harleianum exaravit iis quae expedire nequibat spatium vacuum reliquit, Parisini scriba lacunam dissimulare maluit.

α, 366. Proci Penelopes forma obstupefacti πάντες δ' ἤρσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι, cuius versus haec est paraphrasis in B (Ambros. 99): ἦτοι μετὰ ταῦτα τοῦ κοιμηθῆναι ἠΰξαντο, ἐπεὶ ἐθαύμασαν αὐτὴν ἰδόντες. Ut haec aliquid significant, priora sic sunt scribenda: ἦτοι μετὰ ταύτης [τοῦ del.] κοιμηθῆναι ἠΰξαντο.

α, 374. Telemachus procis iratus intonat:

ἴν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,

ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,

et quae sequuntur, quae minaciter ita concludit: νήπινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοισθε. Quaesitum est cur, cum tamen Telemachus procorum petulantiae obsistere nequeat, intempestive indignabundus tam acerbe in eos invehatur. Id autem Scholiastis ideo factum esse videtur: προλέγων πολλάκις ἀναπολόγητον αὐτοῖς παρίστησι τὴν κατηγορίαν, ὡς καὶ τῷ Αἰγίσθῳ. (E Q). At Telemachum inter et Aegisthum nulla necessitas interesse poterat, ut alter alterum commonefaceret. Itaque sensu cassa haec erunt, donec in fine duo verba addantur: ὡς καὶ τῷ Αἰγίσθῳ (ὁ Ζεὺς.) Spectant enim Iovis de Aegistho verba in concilio deorum: ἐπεὶ πρό οἱ (Aegistho) εἶπομεν ἡμεῖς, || Ἑρμείαν πέμψαντες εὐσκοπον Ἀργεΐφόντην, || μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν. (α, 37 seqq.) Nec semel hoc factum. Eodem modo ad β, 215: νόστον πεισομένοιο πατρὸς δὴν οἰχομένοιο in solo Parisino S est: τὴν ὑποτροφὴν ἀκουσόμενος τοῦ πατρὸς τοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον, ad quae Dindorfius recte:

„excidit ἀπόντος.” Reliqua huius generis permulta postea ordine pertractabo.

α, 378. ἐπιβώσομαι exponitur ἐπιβοήσομαι, — — ἐπιμαρτύρομαι, ἐπικαλέσομαι, ubi quod medium legitur verbum ἐπιμαρτυροῦμαι refingatur.

Ad α, 389 iterum Porphyrii ζήτημα est, in tribus Codd. servatum, integerrime in H, minus integre — ut videtur — in D, flagitiose contractum in E, cuius partem iam in Observatt. (p. 45) tetigimus, nunc reliqua persequemur. Summa disputationis haec est. Antinoo Ithacae regnum invidiose Telemacho deprecanti, — μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλω Ἰθάκῃ βασιλεῖα Κρονίων || ποιήσειεν, ὃ τοι γενεῆ πατρῴϊόν ἐστιν (vs. 386, 387) — hic ita respondet:

καί κεν τοῦτ' ἐθέλοισι Διὸς γε δίδοντας ἀρέσθαι.

ἢ Φησ τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;

οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ αἰψά τέ οἱ δῶ

ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός. (vs. 390—393.)

Haec inversis periodis accipienda vult Porphyrius, — ἀνεστραμμένης τῆς περιόδου ἀκουστέον, — ita ut mente praecedant versus 392, 393 (οὐ μὲν γάρ τι — — — τιμηέστερος αὐτός), versus 390, 391 hos excipiant, (καί κεν τοῦτ' ἐθέλοισι — — — ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι) nam bis positum τοῦτο — inquit — non priora respicit ab Antinoo dicta, quod ineptum foret, sed sequentia: οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ. Quae haec excipit argumentatio, ea ita erit constituenda: Ἐπεὶ γὰρ ὡς ἐν εὐχῇ προήγαγε τὸν λόγον Ἄντινους „μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλω” κτλ., ἀπευχόμενος διὰ τὸ μῖσος τὴν τεύξιν τῆς ἀρχῆς, Τηλέμαχος οὐχ ὡς ἐχθροῦ προσποιεῖται τὴν ἀπευχὴν τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ὡς Φίλου ὄντος ἀπευχὴν τινος κακοῦ. (καὶ add.) οὐκ ἐλέγχων ὅτι ἐξ ἀπεχθείας πεποιήται τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπευχὴν ὃ Ἄντινους, προσποιούμενος δὲ ὡς ἀπὸ Φίλου γενέσθαι κακοῦ παραίτησιν(,) δι' εὐχῆς διορβοῦσθαι προσποιεῖται(?), ὅτι [δὲ del.] μὴν τοῦτο θέλει Διὸς γε δίδοντας ἀρέσθαι, τὸ βασιλεῦσαι δηλονότι, ὃ σὺ μοι ἀπνήξα κηδόμενος ἴσως ἐμοῦ. In his primum ὑπόστιγμὴν posui pro commate post verba: ἀπευχὴν τινος κακοῦ, tum ante οὐκ ἐλέγχων addendum censeo καί: sequitur enim alterum argumentationis membrum, cum in praecedentibus ser-

mo sit *περὶ τοῦ τί*, nunc *περὶ τοῦ πῶς*, ac primum ponatur tantum, Telemachus sic simulare, quasi Antinoi deprecationem revera ex maligno animo profectam amice dictam acciperet, quibus nunc adiungitur, quomodo fictae benevolentiae vota ironica explicatione callide exploderit, ut dicat: tunc igitur regnum tantum malum existimas, ut me parvulum eius oneris expertem fore cupias? mihi contra non adeo improba merx esse videtur. Operose sane, siquidem Porphyrio non sine magno semper cogitandi enunciandique molimine ab una argumentationis parte ad alteram transire mos est. Mox incisio minor desideratur post *παραίτησιν*, nec reticeo suspicionem, ultimum verbum in *διορβοῦσθαι προσποιεῖται* mihi quidem vitium alere videri. Neque enim Porphyrianum est ter repetitum illud *προσποιεῖται, προσποιούμενος, προσποιεῖται* brevi spatio interiecto, neque hoc verbum ultimo loco sententiae aptum. Fingebat Telemachus, quo animo Antinoi ἀπευχὴν factam censeret, ipsius Telemachi votum hercle neque fictum neque simulatum erat. Quamobrem Porphyrium dedisse suspicor: Telemachus simulatam Antinoi benevolentiam δι' εὐχῆς διορβοῦσθαι προθυμεῖται. Denique voculam δέ post ὅτι delendam esse etiam Dindorfium statuuisse video, in adnotatione dicentem: „δὲ aut delendum aut saltem in καὶ mutandum,” quorum illud et ipse amplector, hoc absonum est. Nempe δέ in hac paragrapho errabundam vitam agit bis otiose illatum, et post ὅτι, ut nunc vidimus, et supra (l. 13) post *Τηλέμαχος*, ubi Dindorfius particulam plane suppressit, lectore tamen in Adnotationibus monito.

Sequentia non minus laborant. Pergit: εἶτα περὶ μὲν τῆς βασιλείας Φησὶ μὴ ἀμφισβητεῖν, περὶ μέντοι τοῦ ἑαυτοῦ οἴκου --- ὡς τῆς βασιλείας μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν βασιλέα ἐπὶ τῇ τύχῃ κειμένης, τῶν δὲ κτημάτων ὧν δέδωκεν ὁ βασιλεὺς ὀφείλοντα κύριον εἶναι ᾧ δέδωκε. Rei natura, credo, suadet: τῶν κτημάτων ὧν λέλοιπεν ὁ βασιλεὺς ὀφείλοντα κύριον εἶναι ᾧ λέλοιπε.

α, 394. Quod fere accidit, sunt et huius quaestionis Porphyrianae disiecta membra in variis codicibus variis versibus adscripta. Sicut ad versum, quem supra posui, haec sunt in HQ: ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστι· βασιλεῖς εἰσι πολλοὶ ἐν τῇ ἀμφιάλλῳ Ἰθάκῃ, ἦτοι

ἐπιτήδειοι εἰς τὸ ἄρχειν ἄφ' ὧν τις τὸ βασιλεύειν ἔχει (ἔξει Buttm. ci.) ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἑμοῦ πατρὸς Ὀδυσσέως, διὰ τὸ θανεῖν ἐκεῖνον; ἔὰν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δῶσει ἔργα παλίντροπα, ἤτοι ἐναντία τῶν πράξεων τῶν μνηστήρων, καὶ βοήθησιν, ἐγὼ ἔσομαι ἀναξ τοῦ ἑμοῦ οἴκου καὶ οὐχ ὑμεῖς. Absurde, sed ut nullo negotio verum restitui possit. Fuit: -- ἄφ' ὧν τις τὸ βασιλεύειν ἔχη ἐν τ. οἴκῳ τοῦ ἑμοῦ πατρὸς Ὀδυσσέως, διὰ τὸ θανεῖν ἐκεῖνον. (deleto interrogationis signo) ἔὰν (δ' ins.) ἡμῖν ὁ Ζεὺς δῶσι (cfr. Dind. not.) ἔργα παλίντροπα, -- ἐγὼ ἔσομαι ἀναξ τοῦ ἑμοῦ οἴκου καὶ οὐχ ὑμεῖς.

α, 408. Ad πατρὸς Φέρει ἐρχομένοιο haec sunt, fortasse Aristonici: τινὲς γράφουσι, „οἰχομένοιο”. ἄμεινον δὲ εὐφημίζεσθαι τὴν ἄφιξιν τὸν Εὐρύμαχον ὑποθαπέουντα Τηλέμαχον πρὸς τὸ μαθεῖν περὶ τοῦ ξένου. (EQRS) Ultima duabus literulis auctiora sunt: πρὸς τὸ μαθεῖν ΤΙ περὶ τοῦ ξένου. Extrema litera verbi μαθεῖν de more τι absorpsit.

α, 411. Idem Eurymachus de Mente: οὐ μὲν γὰρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἐφκει. Huius paraphrasis est in S: οὐ γὰρ κατὰ τὴν πρόσοψιν ὁμοίος ἦν τῷ κακῶ. Homo scripserat, opinor, ὁμοίος ἦν τῷ κακῶ.

α, 413. Respondet Telemachus:

Εὐρύμαχ', ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἑμοῖο·
οὐτ' οὖν ἀγγελίη ἐτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντινα μήτηρ
ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται. (413—417.)

Pauca his addit, quis hospes fuerit candidè indicans. Super haec Scholiastes nescio quis — laciniae videntur ex ampliore Porphyrii disputatione. — ita commentatus est. Ἡ μὲν ἐρώτησις ἀπλῆ περὶ τοῦ ξένου εἴ τι ἀγγέλλει· ὁ δὲ ἐν κεφαλαίῳ δηλώσας τὸ κεχαρισμένον Εὐρυμάχῳ ταῦτα ἐπάγει, οἶον, ἔὰν τις ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς ἀγγελία ἢ μαντεία· αὐτὸς δὲ προσέχειν οὐδενί φησι. διόλου οὖν ἔργον ἐστὶ Τηλεμάχῳ ἐν βραθυμίᾳ αὐτοὺς διαφυλάσσειν. Servata sunt haec in pluribus Codicibus (EHQSD), sed praesertim quae diductis literis significavi corrupta sine dubio et certe impeditissima.

Quae exscripsi ex Dindorfii emendationibus sunt, Buttmanni humeris ut plurimum nixi. Codices praebent: ὁ δὲ ἐν κεφαλαίῳ δηλώσας τὸ κεχαρισμένον Εὐρυμάχῳ πάντα ἐπάγει, οἶον, ἔάν (ἄν H) τις ἐλπίς ἐφ' ἡμᾶς ἀγγελουσα μαντείας αὐτὸς δὲ -- Φησι. Sic EHQ; nec multo aliter S (Parisinus 2894): -- πάντα ἐποίει. οὕτω μὲν τις ἐλπίς ἐφ' ἡμᾶς ἀγγέλλουσα μαντείας, cum Parisinus D omnia inter οἶον et οὐδενί Φησι simpliciter omittat, me quidem iudice ea de causa, quod haec in communi omnium archetypo aut situ et madore evanida aut pallidiora atramento scripta clare discerni non poterant. Sic igitur Codices. Criticorum mutationes obscuro loco non multum lucis attulisse mihi videntur; quid enim lucremur πάντα — quod omnes libri habent — in ταῦτα mutato, quod Buttmanno debetur, prorsus non dispicio, neque magis quid sit μαντεία ἔρχεται ἐφ' ἡμᾶς, nec, si recte haberet, ad quodnam ex praecedentibus verbum referendum sit οὐδενί προσέχειν. — haud paulo rectius tamen, ut semper, Buttmannus: ἔάν τις ἔλθῃ ἐλπίς ἐφ' ἡμᾶς ἐξ ἀγγελίας ἢ μαντείας, — nec quid δὲ post αὐτὸς positum significet, nec quomodo tota periodus struenda sit ullo modo intelligo. Neque tamen haec propterea dico, ac si ipse tenebris a loco dispellendis par sim. Cum sententia etiam ex verbis pessime habitis pelluceat, tentavi: ὁ δὲ ἐν κεφαλαίῳ δηλώσας τὸ κεχαρισμένον Εὐρυμάχῳ, (nempe verbis: ἦτοι νόστος ἀπώλετο πατὴρς ἐμοῖο) πάντα (? an: πλείω?) ἐπάγει, οἶον, ἔάν τις ἐλπίσῃ εὐφύμοις ἀγγέλοις ἢ μαντείας, αὐτὸς προσέχειν οὐδενί Φήσας, eiecto δὲ, quod accessisse potest, postquam Φήσας in Φησι abiit. Cui correctioni aliquid commendationis accedere potest ex Scholio ad vs. 415, (item ex DEQS) ubi, memorata lectionis varietate εἴ τινα pro ἦντινα (ex Herodiano?), haec leguntur: ἐξεφαύλιτεν (ἐξεφαύλιτε δὲ recte D) ὡς γυναικεῖον ὄν (ins. τὸ) ταῖς τοιαύταις μαντείας πιστεύειν. Sed ne sic quidem mihi satisfeci. Ut unum tangam, deest, quam tamen omissam esse non est credibile, omnis mentio eorum, quae in fine ad ipsam de hospite quaestionem respondit Telemachus. Quamobrem obscurum locum acutioribus commendatum velim.

α, 427. Μερμηρίζων exponitur in EQS: εἰς πολλὰ μέρη μέ-

ρίζων τὴν ψυχὴν, καὶ ἐνθυμούμενος περὶ τῆς ἐσομένης ἐκκλησίας.
 Ex his EQ habent: καὶ εἰς πολλὰ μέρη κτλ. Itaque fuit: ὡς
 εἰς πολλὰ μέρη μερίζων τὴν ψυχὴν κτλ.

α, 428. Κεῖδ' εἰδυῖα dicitur esse: προσΦιλῆ, συνετὰ Φρονοῦσα.
 Malim: προσΦιλῆ (ἦ) συνετὰ Φρονοῦσα.

α, 438. Ad γραίης πυκιμηδέος est in P: καὶ τοῦτο πεπλασ-
 μένον . . . . . τῆς, ἤγουν τῆς πυκνὰ καὶ συνετὰ μῆδεα ἐχού-
 σης. De his Buttmanus: „quae punctis notavi legere non
 potui: sed videtur esse ἐστὶν, ut vox τῆς sit delenda.” Melius
 Dindorfius: „fort. συνετῆς”, nisi quod et aliud verbum est ad-
 dendum. Verum erit: καὶ τοῦτο πεπλασμένον (ὄνομα συνε-)
 τῆς quemadmodum v. c. idem Palatinus ad Εὐρύκλει', Ὀππος
 θυγάτηρ Πεισηνορίδαο (vs. 429) adscriptit: πεπλασμένα εἰς
 τὰ παρόντα ὀνόματα, et ad Φρονίσιον Νοήμονα (β, 386) Parisi-
 nus S: πεποίηκεν (videtur fuisse ὀνοματοπεποίηκεν Praef. p.
 XLVII) πλαστὰ ὀνόματα, ne plura adducam in re aperta.
 Ὀνομα, ^N _O ταχυγραφικῶς scriptum, (cfr. Bast. p. 790, 827)
 ab ultima syllaba praecedentis vocabuli (πεπλασμένον) esse
 absorptum sponte patet estque ea res notissima. Itaque satis
 habeo, si ex permultis locis simili modo sanandis nunc
 unum excitavero, Heracliti inquam, etiam a Lehrsius (App. ad
 Herod. Scriptt. tria emend. p. 458) obiter tractatum. Scribit
 autem Heraclitus, ut demonstret ἥλιος Ἀπόλλων, ὁ δὲ γ'
 Ἀπόλλων ἥλιος, ita: Φοῖβον οὖν, ἀπὸ τῶν ἀκτίνων λαμπρῶν
 (Codd. λαμπρὸν) αὐτὸν ὀνομάζει, τὸ μόνον ἥλιῳ προσῆκον (Codd.
 etiam Scholiorum ad Iliad. A. 43 et 72 προσόν) ἐξ ἴσου κοινῶσας
 Ἀπόλλωνι (c. VII, p. 12 Mehl.). Codicum lectionem λαμπρὸν non
 sollicitandam fuisse, Meblerus ipse postea vidit, Praef. p. xj.
 Sed hoc non satis est. Ne locus hiet, ita est constituendus:
 Φοῖβον οὖν (ὡς) ἀπὸ τῶν ἀκτίνων λαμπρὸν αὐτὸν ὀνομάζει, τὸ
 μόνον ἥλιῳ προσῆκον (ὄνομα) ἐξ ἴσου κοινῶσας Ἀπόλλωνι ¹⁾

1) Bis haec Heraclitea in Scholiis ad Iliad. servata sunt, ad A, 43: Φοῖβον οὖν
 αὐτὸν ὀνομάζει ἀπὸ τῶν ἀκτίνων λαμπρὸν ὄντα (unde iam insertum a me ὡς satis
 stabilitur), τὸ μόνον ἥλιῳ προσὸν ἐξ ἴσου κοινῶσας Ἀπόλλωνι καὶ Μούσῃ, et diser-
 tius ad A, 72: Φοῖβον οὖν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀκτίνων ὀνομάζει ὡς λαμπρὸν, τὸ μόνον

Ad nostrum locum ut revertar, non magis in fine rectum videtur: τῆς π. καὶ συνετὰ μῆδεα ἐχούσης. Codex habet εἰδούση, unde non hoc erat eruendum, sed Homericum et usitatum: τῆς πυκνὰ καὶ συνετὰ μῆδεα εἰδυίας. Eodem modo de eodem vocabulo Parisinus S: τῆς συνετὰ βουλευματα εἰδυίας.

α, 443. Ad οἶος ἀώτῳ haec sunt in Scholiis Vulgatis quae dicuntur (V): τῷ ἄνθει καὶ τῷ καλλίστῳ τοῦ προβάτου. λέγει δὲ τῶν ἐξ ἀπαλῶν ἐρίων γεγρονότων περιβολαίων, absurde pro: λέγει δὲ (ἐπὶ ins.) τῶν ἐξ ἀπαλῶν ἐρίων γεγρονότων περιβολαίων. Non absimili modo est in H: τῷ ἄνθει τῆς οἶος, -- ἤγουν τῷ ἐξ ἀπαλῶν ἐρίων γεγρονότι περιβολαίῳ.

Nunc ad libri secundi Scholia transeo.

II.

Iam in ipso libri initio ad primum statim versum peccatum est. Incipit liber secundus ab ortu solis: ἤμος δ' ἠριγένεια Φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως. Philosophatur ad haec Porphyrius de variis Aurorae cognominibus agens: εἴπωμεν δὲ καὶ τί τὸ διάφορον τῆς ῥοδοδάκτυλου πρὸς τὴν κροκόπεπλον. Quorum verborum ubi discrimen argute explicavit, aliud de eadem materia addit non minus argutum. Nempe in cognato versu: ἤως μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἴαν duo esse animadvertenda ait; alterum verbo ἐκίδνατο παρατάσεως inesse notionem, non συντελείας, ¹⁾ quod nemo hercle contradicet, alterum quod ex

ἡλίῳ — — — Ἀπόλλωνι καὶ Μούσαις. De verbis καὶ Μούσῃ vel Μούσαις quae in re obscura dici potuerunt dixit Lehrsius ad Herod. p. 458, 459. Simul attendi velim, qua licentia in vocabulorum tenore continuando Scholiorum sive consarcinatores sive descriptores grassati sint.

1) I. e. ἐκίδνατο est παρατατικόν, non συντελικόν, quod artis vocabulum nonnumquam etiam aoristum complectitur, ut v. c. in Aristonici nota ad E, 842: ἐξενάρριζεν: — — — ὅτι τινὲς γράφουσιν ἐξενάρριζεν. συντελικὸν δὲ γίνεται, δεῖ δὲ παρατατικῶς. Saepius ita loquuntur grammaticae artis doctores, cuius rei nunc unum exemplum producam ex Etymologico Magno petitum antiquiorem quandam auctorem compilante, et ut hic illic paulo emendatiorem reddam locum etiam post Gaisfordi curas male habitum et quod nostra hinc Scholia locupletanda sunt. Etymologus igitur s. v. Ἴξον (p. 472 l. 10—26) haec habet: „Οὐ δ' Ἴξον κοίλην Λακε-

his, quae infra sequuntur, verbis eruendum atque divinandum magis est quam intelligendum. Καὶ ὅτι σὺν τῷ ἀποτελέσματι

δαίμονα." (δ, 1) Ἀπολλώνιος ἀπὸ τοῦ ἴκω τοῦ διὰ τοῦ ἰ γραφομένου λέγει, ὁ (οὔ?) δεῦτερος ἀόριστος ἴκω καὶ τροπή Βοιωτικῆ τοῦ κ εἰς ξ ἴξον. [οὕτως Ἀπολλώνιος.] ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τοῦτο καὶ τὰ ἕμοια ἐκ μέλλοντος λέγει μετατεθεῖσθαι εἰς ἐνεστῶτα ἴξω καὶ ὁ παρατατικὸς ἴξον, ἴξες, ἴξε· τὸ πληθυντικόν, ἴξομεν, ἴξετε, ἴξον. ὅτι δὲ οὐκ ἔστι δεῦτερος ἀόριστος ἀλλὰ παρατατικὸς τὰ τοιαῦτα ἐλέγχει καὶ τὰ προστακτικά· εὐρήσεις γὰρ βῆσε καὶ ἴξε καὶ οἶσε, ὡς τύπτε καὶ γράφε. εἰ δὲ ἦν ἀόριστος, ἦν ἂν βῆσον καὶ ἴξον. ἔστι δὲ οἷα μέλλον· οὐ ἄλλο κίνημα οὐχ εὐρήται πλὴν τοῦ αὐτοῦ μέλλοντος. τὸν δὲ Ἀπολλωνίου λόγον, δέον εἶναι μᾶλλον ἀληθέστερον· οὐ γὰρ παράτασιν σημαίνει τὸ »οἱ δ' ἴξον," ἀλλὰ συντέλειαν· ὅτι παραγωγαὶ γεγόνασιν. οὐ γὰρ ταῖς φωναῖς τὰ μέρη τοῦ λόγου ἀκολουθεῖ, ἀλλὰ τοῖς σημαينوμένοις [ζητήμασιν.] Ita legitur in Sylburgii editione. Gaisfordus, ducibus libris quibusdam, optime seclisit οὕτως Ἀπολλώνιος et ultimum ζητήμασιν, hoc Epimerismorum quoque auctoritate damnatum; idem, eorundem Epimerismorum indicio sagaciter usus, quorum locum statim subiciam, ex inepto παραγωγαὶ γεγόνασιν elicit παραγεγόνασιν. Sed his adscitis praeter δ in οὐ mutatum, quod indicavi, alia quoque mutanda videntur. Primum suppleendum: οὐ γ. παράτασιν σημαίνει τὸ „οἱ δ' ἴξον", (ὅτι παρεγένοντο), ἀλλὰ συντέλειαν, ὅτι παραγεγόνασιν. Praeterea vitium est vix explicabile in δέον. Repetivit Gaisfordus Henrici Stephani sententiam, δέον valere δέον ἔστι, id est δεῖ. Pulchra sane sententia in homine Graeco cuiuslibet aetatis: τὸν Ἀπ. λόγον δέον ἔστιν εἶναι μᾶλλον ἀληθέστερον. Facile esset corrigere δεῖ, — etsi non haberem explicare unde perversa scriptura orta sit, — sed nihil sic proficimus. Non est recte cogitatum: τὸν Ἀπολλ. λόγον δεῖ εἶναι μ. ἀληθέστερον. Cur, quaeso, oportet? Sed corrigendum existimo: τὸν δὲ Ἀπολλωνίου λόγον λέγομεν εἶναι μᾶλλον ἀληθέστερον· οὐ γὰρ κτλ. quae sunt verba Apollonii rationes Herodiani rationibus praepontentis. Utriusque emendationis fideiussor mihi etiam sit, ut Gaisfordio fuit, locus Epimerismorum: ἴξον: »Οἱ δ' ἴξον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώεσσαν." δευτέρου ἀορίστου" ὃν οὐκ ὄφειλεν ἔχειν τὸ ξ, ἀλλὰ τὸ κ· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἴκω (sic! l. ἴκω) ἔστιν· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐκ μέλλοντος λέγει μετατεθεῖσθαι εἰς ἐνεστῶτα, καὶ εἶναι παρατατικὸς πληθυντικῶ, οἶον, ἴξομεν, ἴξετε, ἴξον. ἀλλ' ἀντίκειται τῇ Ἡρωδιανῶ δόξῃ τὸ σημαينوμένον· οὐ γὰρ παράτασιν σημαίνει, ὅτι παρεγένοντο. ἀλλὰ συντέλειαν, ὅτι παραγεγόνασιν· δεῖ δὲ μὴ τῆς φωνῆς (sic! l. ταῖς φωναῖς) ἀκολουθεῖν τὰ μέρη τοῦ λόγου, ἀλλὰ τοῖς σημαينوμένοις. δεῦτερος οὖν ἀόριστός ἐστι κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον· ἔστι γὰρ ἴκω καὶ κατὰ τροπήν Βοιωτικὴν τοῦ κ εἰς ξ (ἴξον add.), οὐ τὸ προστακτικόν ἴξε, ὡς τὸ »οἶσε θεῖον, γρη῏" (χ, 481). καὶ τοῦ ἀορίστου δεῖ λέγειν εἶναι, ἴσως ποιητικῶς μεταπλασθέντος τοῦ τέλους, ὡς τὸ τύψον καὶ λάβον· τὸ γὰρ ἀνάλογον τύψε καὶ λάβε· ἀλλὰ Συρρακουσίῳ (Συρακ.) ἔθει, ὡς δέδεικται, τὸ τύψον καὶ λάβον. Etymologum et collectorem Epimerismorum eundem auctorem sequi per se patet, hoc quoque perspicuum est, in Etymologico Herodiani sententiam planius tradi, nam quae in Epimerismorum exitu leguntur merae sunt ineptiae. Neque tamen vel Etymologum Herodiani sententiam recte retulisse credam. Ut uno exemplo defungar, Herodianumne in animum indu-

καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀποτελουμένου εἶναι βούλεται. ἡ μὲν γὰρ θεὸς κροκόπεπλος, ὡς ἂν οὔσα ἔννοος τε καὶ ἔμφυχος καὶ ἐν σώματι. τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς Φῶς σκεδάννυτο περὶ τὴν γῆν. ὁ δὲ λαβῶν τὴν σωματοειδῆ θεὸν ἐν τῷ κροκόπεπλος συνήντησεν αὐτὴν τῷ σκεδαννυμένῳ ἀπ' αὐτῆς Φωτί, εἰπὼν αὐτὴν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς σκεδάννυσθαι. ἔνθα δῆπου ἡ σωματοειδὴς ἐπεπόρευτο, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς ἡμερινόν. ἀλλ' οἶδεν, ὅπου τὸ ἀποτελεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀποτελοῦν. (EQD) Nonnulla ex his, Dindorfio in Praefatione (p. xxxix) monente, ex Parisino D in melius mutari possunt. Hinc vitiosum σκεδάννυτο περὶ τὴν γῆν locum cedat recto: σκεδάννυται παρὰ τὴν γῆν, hinc malesanum συνήντησεν refingatur in συνήρτησεν, quod unice requiritur et vel sine codicum ope erat reponendum. In sequentibus Buttmanus, qua erat sagacitate, pro ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς ἡμερινόν — perversum ἀλλὰ de more omissum est in D — prorsus contrarium requiri perspexit: ἀλλ' οὐ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς, quod iure meritoque in textum recepit Dindorfius. Sed his emendationibus adscitis res non fit clarior, quaeque Porphyrius dixisse censendus est obscuri oraculi effatis quam ratiocinantis philosophi disputationi multo sunt similia. Quodsi autem ex editis, qualiacunque sint, recte elicui auctoris sen-

camus ἴξον aoristum secundum esse negantem eo argumento, quod imperativus est ἴξε, qui, si aoristi foret, ἴξον sonaret? Ignoravitne igitur λίπε et λαβέ et quae sunt sexcenta huiusmodi? Sed haec sine dubio excerptoris sive collectoris vitia existimo ipsumque Herodianum sententiam suam aliquanto firmiteribus argumentis stabilivisse, quorum paucae nunc reliquiae pellucunt in iis quae de ὄστε imperativo monuit, collatis cum iis quae in Epim. (t. I p. 321, 30 seqq.) leguntur. Verum missis his videamus nunc, quid ex tam ampla disputatione nec tamen integra in Scholiis nostris supersit. Nihil superest nisi hoc (ad δ, 1): οἱ δ' ἴξον: ὁ ἴξω μέλλων εἰς ἔνεστώτα μεταβάς ποιεῖ παρατατικὸν ἀντὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου, τὸ ἴξον ἐν συστολῇ. (MQ) Primum homo, quicumque haec consarcinavit, Apollonii et Herodiani discrepantes sententias fideliter in concordiam redegit, quod eum suo iure fecisse existimemus. Sed peius est, quod in fine est additum: τὸ ἴξον ἐν συστολῇ, quod plane non intelligo, nisi sumamus hominem ἴξον ab ἴκω derivatum habere. Sed qui potest, cum praecedat ὁ ἴξω μέλλων? Ne dicam pugnare hoc contra opinionem et Apollonii et Herodiani, qui ambo ab ἴκω derivant, ut et ex totius disputationis tenore apparet et disertio Etymologi testimonio: ἀπὸ τοῦ ἴκω τοῦ διὰ τοῦ ἰ γραφομένου. Videntur itaque mihi editores duas notulas male coniunxisse, cum alter epitomator: ὁ ἴξω μέλλων — — — ἀντὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου dederit, alter inepte: τὸ ἴξον ἐν συστολῇ.

tentiam hanc, ut dicat in Homerico versu ἦώς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο adiectivum κροκόπεπλος de dea tantum ipsa, verbum ἐκίδνατο nonnisi de luce quam emittit bene habere, itaque animadvertendum, poëtam haec duo, licet aliquantum incongrua, in unum tamen versum conclusisse, — si igitur haec auctoris sententia est, hinc sponte nascitur, quomodo eius verba emendanda, quod non multum est, atque in ordinem redigenda sint. Iam primum ὅτι stare non posse apparet. Quemadmodum in praecedentibus dixit: ἐν δὲ τῷ ἦώς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν" τὸ ἐκίδνατο παράταται ἔχει, οὐ συντέλειαν. ἐπεὶ γὰρ σφαιροειδοῦς ὄντος τοῦ κόσμου — οὐχ ἅμα πᾶσι κατὰ τὸ αὐτὸ ὁ ἥλιος ἀνατέλλει — εἰκότως τὸ ἐκίδνατο ἔφη κτλ., eadem forma et constructione sequentia quoque eum extulisse et totus argumentorum tenor ostendit, eorumque cum antecedentibus per particulam καὶ copulatio. Itaque fuit: καὶ ἐπεὶ σὺν τῷ ἀποτελέσματι κτλ. Deinde ἡ μὲν γὰρ θεὸς — — — παρὰ τὴν γῆν non absolutam sententiam efficiunt, sed παρενθετικῶς posita id explicant, in quo totus disputationis cardo vertitur, cur illud ἀποτελεσμα et ἀποτελοῦν hic commemorentur. Quod si ita est, necessario ἀπόδοσις incipit per: ὁ δὲ λαβὼν τὴν σωματοειδῆ θεὸν κτλ. Ὁ δὲ in apodosis, etiam nulla parenthesi interiecta, apud omnes omnium temporum scriptores tritissimum est. Ne Porphyrius quoque aliter dixisse videatur ac caeteri omnes, unum locum adducam, qui in hoc ipso libro paulo infra (ad vs. 63) legitur: δέου γὰρ ἀξιοῦν καὶ ἰκετεύειν — — — ὁ δὲ ἐπιπλήσσει λέγων κτλ. Sic in unam sententiam coalescant, quae in editionibus in tres discerpta male intelliguntur. Tandem in verbis quae in fine posita sunt: ἐνθα δήπου ἡ σωματοειδῆς ἐπεπόρευτο, ἀλλ' οὐ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς ἡμερινόν, adverbium ἐνθα nullam sanam interpretationem admittit. Codex D pro ἐνθα habet καὶ, quo etsi non multum iuvamur, indicium tamen est, fuisse olim in archetypo vocabulum quod legi non poterat, unde scribae pro captu suo arbitrataque aliquid effinxerunt. Requiritur: αὐτὴ δήπου ἡ σωματοειδῆς ἐπεπόρευτο, contra eius lux σκεδάσσεται. Totus denique locus si ita exhibeatur: καὶ ἐπεὶ σὺν τῷ ἀποτελέσματι καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀποτελουμένου εἶναι βούλεται. — ἡ μὲν γὰρ θεὸς κροκόπεπλος, ὡς ἂν οὐσα ἔνοους τε καὶ ἔμψυχος καὶ ἐν σώματι, (1. ἐν σώματος) τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς Φῶς

σκεδάννυται παρὰ τὴν γῆν· — ὁ δὲ λάβων τὴν σωματοειδῆ θεὸν ἐν τῷ κροκόπεπλος συνήρτησεν αὐτὴν τῷ σκεδαννυμένῳ ἀπ' αὐτῆς Φωτί, εἰπὼν αὐτὴν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς σκεδάννυσθαι. αὐτὴ δῆπου ἢ σωματοειδῆς ἐπεπόρευτο, ἀλλ' οὐ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς ἡμερινόν. ἀλλ' οἶδεν, ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀποτελοῦν. — haec igitur si sic scripta exhibeantur, habebimus Porphyrio dignam et rationem et orationem ¹⁾).

β. 3. Σημαίνει ὅτι τὸ παλαιὸν ᾧμοις τὰ ξίφη περιεβάλλοντο καὶ ὡς ἐν Ἰλιάδι Φησὶν ὁ ποιητής „τῇ βᾶ δῶα τελαμῶνε κτλ.” Est Scholion Aristonici, in quo perverse sane collocata sunt καὶ ὡς, nec tamen cūm Dindorfio ὡς eiiciendum, quod „recte

1) Peius etiam discerpta haec leguntur in Veneto B ad Θ, 1, qui codex, ut fere semper, Porphyriana uberiora quidem exhibet sed pessime scripta. Cuius rei non potest disertius testimonium exhiberi, quam ea ipsa sententia, quam supra emendatam dare conatus sum. Ἔτερον δὲ πάλιν ἐσημειούμην, ὅτι σὺν τῷ ἀποτελέσ-
ματι καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀποτελουμένου εἶναι βούλεται· ἢ μὲν γὰρ θεὸς κροκόπελος, ὡς ἂν οὐ σία ἔννοος τε καὶ ἔμφυχος καὶ ἐνώματος, τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς Φῶς σκεδάννυται περὶ τὴν γῆν. ὁ δὲ λαβὼν τὴν σωματοειδῆ θεὸν ἐν τῷ κροκόπεπλος συνήρτησεν αὐ-
τὴν τῷ σκεδαννυμένῳ ἀπ' αὐτῆς Φωτί, εἰπὼν αὐτὴν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς Φῶς σκεδάννυσθαι. — — — οὐ γὰρ δῆποτε ἢ σωματοειδῆς ἐπεπόρευτο, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἡμερινόν Φῶς. ἀλλ' οἶδεν, ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀπο-
τελοῦμενον. Quis haec sic intelligat in plures periodos discerpta? Quis ferat, ubi vel tantulum dictionis Porphyrianae gnarus factus est? Nempe ἔπει hic quoque in ὅτι depravato, tum demum illa ἔτ. δὲ πάλ. ἐσημειούμην addita sunt. Sed levia haec sunt prae immanibus scripturae vitiiis, quae tamen sine animadversione praetermittuntur, nedum corriguntur. Quale est illud: οὐ γὰρ δῆπ. ἢ σωματοειδῆς ἐπεπόρευτο, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἡμερινόν Φῶς! Quid ais? Corporea dea non gradiebatur, non incedebat, verum lux ab ipsa missa! Plane contra est ex Porphyrii sententia. De dea dicendum foret ἐπεπόρευτο, de lumine ἐκίδνατο, atque in eo ipso spectatur poetica illa confusio, quam vitiosa subtilitate indagavit philosophus, quod in eodem versu ἡὼς μὲν κροκόπελος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἴαν adiectivum proprie ad deam, verbum ad lumen referendum est, ut supra accurate demonstravimus. Iure igitur in nostris Scholiis, ubi tamen in initio periodi ineptum illud οὐ non est, Buttmannus pro ἀλλὰ emendavit ἀλλ' οὐ, nec iniuria ipse αὐτῇ δῆπου reposuisse mihi videor. Vel festiviora sunt quae sequuntur: ἀλλ' οἶδεν (Homerus), ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀποτελοῦμενον. Faciles credimus. Eodem iure dixeris, ubi vitium est, ibi vitium esse solere. Quis enim non videt, τὸ ἀποτέλεσμα et τὸ ἀποτελούμενον esse prorsus idem? Haecine summos viros, Bekkerum et Dindorfium, prae festinatione inemendata reliquisse! Vera lectio in nostris est: ἀλλ' οἶδεν, ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀποτελοῦν.

omittit D." Mihi autem et hoc omissum correctorem arguere videtur, et coniunctiones ob siglas consimiles locum mutasse iam in Observatt. (p. 13) dixi. Nihil vitii habebunt haec: σημαίνει ὅτι τὸ παλαιὸν ἄμοις τὰ ξίφη περιεβάλλοντο, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι Φησὶν ὁ ποιητὴς κτλ., quae cum iam ibi dubitanter proposuissem, lectio repetita ita esse mihi comprobavit. Ex hac autem observatione plura eiusdemmodi velut nexa nunc proferre in animo est. Nempe propter summam siglarum, quibus καὶ et ὡς in codicibus exarantur, similitudinem aut praepostere locum mutarunt, quod nunc vidimus, quae est minima mali labes, aut altera coniunctio alteram extrusit, aut haec pro illa posita est, aut alterutra male abundat, est etiam, sed rarius, ubi ambae desint; quorum omnium exempla quaedam insigniora sub unum conspectum ponamus. Primum prodeat Scholion intermarginale ex Codice Veneto A ad primum Iliadis versum, sic a Dindorfio editum: ὁ Κοτικεὺς (Alexander Cotyensis) Ἀχιλλῆος· διὰ τὸ μέτρον ἐν ᾧ γράφεται καὶ τὸ Κάμανδρος ἀντὶ τοῦ Σκάμανδρος γράφεται. (Codex de more bis γρ. et ᾤν.) Quae est haec etiam in infimo Scholiasta intolerabilis infantia! Sensit Bekkerus, itaque apud eum legitur: ὡς Κάμανδρος ἀντὶ τοῦ Σκάμ. Scribamus, utraque coniunctione adsumpta ¹⁾: ὁ Κοτικεὺς (Κοτυκεὺς?) „Ἀχιλλῆος”· διὰ τὸ μέτρον ἐν ᾧ γράφεται, (ὡς) καὶ τὸ Κάμανδρος ἀντὶ τοῦ Σκάμανδρος. [γράφεται] et importunum in fine verbum ultro excidet. Nunc nostra ad Odysseam procuremus. Ad pulcherrimam comparisonem (ε 394 seqq.):

ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος βίωτος παιδεύσει Φανήν

πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κῆται (?) κρατέρ' ἄλγεα πάσχων κτλ.

haec adnotata sunt in PQ: κάλλιστα παραδείγματα παρὰ γονέων χρηστῶς ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς παιδεύων, πῶς ἔχειν πρὸς γονέας δίκαιον· καὶ „ζῶειν μὲν ἔτι Φασὶ Μενότιον, ζῶει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι, τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα.” (Π, 14), in quibus et alia mihi de vitio suspecta sunt. Nam num secundum exempla quale est hoc Polybianum: (Philippus) προῆγε πάλιν ὡς ἐπὶ Κορίνθου, καλὸν δεῖγμα τῆς

1) Utraque particula opus est, quoniam hoc exemplum unum tantum est de multis, non unicum.

ἐαυτοῦ προαιρέσεως τοῖς συμμάχοις ἐκτιθέμενος (Lib. IV, c. 24 i. f.)
 recte dictum sit: ὁ ποιητὴς παραδείγματα παρὰ γονέων ἐκτίθεται,
 multum dubito, ac mallet scriptum foret: καλλίστω παρα-
 δείγματι παρὰ γονέων χρησάμενος ἐκτίθεται ὁ ποιητὴς παι-
 δεύων, πῶς ἔχειν πρὸς γονέας δίκαιον, ut ἐκτίθεται ad sequentia
 pertineat, quemadmodum est ζ, 183 ad ἦ ὄθ' ὁμοφρονέοντε:
 ἄκρωρ ἐξέθετο δι' ὧν εὐδαιμονεῖ οἶκος. Sed de hoc alii aliter sen-
 tiant, illud certe unusquisque mihi dabit corrigendum esse: --
 ἐκτίθ. ὁ ποιητὴς παιδ., πῶς ἔχειν π. γ. δίκαιον· (ὡς) καὶ „ζῶειν μὲν
 ἔτι Φασί” κτλ., ut inter Scholiastae sententiam et verba ex Ho-
 mero adlata aliquod tamen vinculum sit. — ζ, 157 ad λευσσόντων
 τοιόνδε θάλλος: ἐμφαντικῶς ἄγαν (ὡς) καὶ αὐτὸς θαυμάζων.
 πάντα γὰρ συμπεριέλαβε διὰ τῆς δειξεως. (PQ), quod probatione
 non eget. — Si in Observatt. (p. 82, 83) ea quae ad β, 222
 leguntur: Πτολεμαῖος -- χεῖω γράφει καὶ Ἀρίσταρχος κτλ.,
 recte sanavi scribendo Πτολεμαῖος -- χεῖω γράφει, (ὡς) καὶ
 Ἀρίσταρχος, — nec nunc aliam viam invenio loci alioquin im-
 peditissimi expediendi, — etiam θ, 396 ad Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν
 necessario Harleiani Scholion ex Herodiano excerptum ita red-
 integrandum erit: Ἀρίσταρχος τὴν ἐ ἐγκλίνει (ὡς) καὶ Ἡρωδιανός.
 — κ. 301. Homeri verba sunt: μὴ σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν
 καὶ ἀνήνορα θείη. Ad haec BQ: τοῦ ξίφους δηλονότι, (ὡς) καὶ
 „γυμνὸς ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος” (Φ, 50). οὐ γὰρ ἐσθῆτός
 Φησι. Et haec probatione non egere putem. — σ, 56: μὴ τις
 ἐπ' Ἴρω ἦρα φέρων κτλ. Harleianus ad haec (an ex Aristonico?):
 ἐπίηρα ἐστὶ τὸ ἐντελές, καὶ ἐν Ἰλιάδι „μητρὶ Φίλη ἐπίηρα”,
 (A, 572) ὁ μεσολαβήσας τῷ ὀνόματι εἶπεν. Immo: ἐπίηρα ἐστὶ
 τὸ ἐντελές, (ὡς) καὶ ἐν Ἰλιάδι „μητρὶ Φίλη ἐπίηρα”, “Ο μεσο-
 λαβήσας τῷ ὀνόματι (νῦν ins.?) εἶπεν, quam Aristarchi senten-
 tiam fuisse scimus ex Scholiis ad Iliad. l. l. et A, 578, itemque
 ex Apollonii Lexico i. v. ἐπίηρα. — Dubitantius idem remedium
 adhibeam ad athetesis versuum δ, 62—65: ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν
 γε γένος ἀπόλωλε τοκήων κτλ. Habemus ad haec in HM primum
 Didymi excerpta: προηθετοῦντο καὶ παρὰ Ζηνοδότῳ καὶ παρὰ
 Ἀριστοφάνει· τό τε γὰρ σφῶϊν οὐχ Ὀμηρικῶς μονοσυλλάβως
 ἐξηνέχθη ὅ τε ἔπαινος τῶν νέων οὐκ ἀναγκαῖος, deinde in iisdem
 codicibus Herodiani sed corrupta: χωρὶς τοῦ ἢ σφῶν, ὡς
 Ἀρίσταρχος καὶ Ἡρωδιανός. Ἀπολλώνιος δὲ ἐν τῷ περὶ ἀντωνυ-

μιῶν γράφει αὐτὴν μετὰ τοῦ ἰ, ἴν' ἢ δευτέρου προσώπου κατὰ συναίρεσιν· ἀλλ' οὐκ ἔστι ποτὲ παρὰ τῷ ποιητῇ γενικὴ καὶ δοτικὴ (δουϊκὴ ins.) μὴ ἐκφωνοῦσα· τὸ γὰρ λέγειν καὶ ὄμοιόν καὶ ποδοῖν μετὰ τοῦ ἰ λέγει δισυλλάβως· ἐπίτηδες δὲ Ἀρίσταρχος ἀθετουμένων τῶν στίχων καὶ ἄνευ τοῦ ἰ εἶπασε τὴν γραφὴν, ἵνα καὶ τοῦτο πρὸς τὴν ἀθέτησιν λαμβάνη. Inserendum mihi videri δουϊκὴ post γενικὴ καὶ δοτικὴ iam significavi, nec cur hoc necessarium existimem quemquam latere potest. Sed leve hoc est prae immani vitio, quod sequentia occupat. Nam quid, quaeso, est: τὸ γὰρ λέγειν καὶ ὄμοιόν καὶ ποδοῖν μετὰ τοῦ ἰ λέγει δισυλλάβως? Ut taceam neminem facile dicturum quid sit τὸ λέγειν τι λέγει, unde tandem et cur ὄμοιόν καὶ ποδοῖν huc pedem intulerunt? quae certe non sunt δισύλλαβα, nec de his formis nunc sermo est, sed de σφῶν μονοσυλλάβως an σφῶϊν διτυλλάβως in Homero positis. Sed ut cum his comparantur allata sunt. Audio, sed sic neque id quocum comparatio fit et cuius causa instituta est, recte abesse potest, praesertim cum in iis quae proxime antecedunt ne mentio quidem eius sit facta, nec dictio τὸ γὰρ λέγειν tum bene haberet. Huius enim tum usus est, cum ea quae hoc modo incipient ad antecedentia non pertinere, aut praeceptum in antecedentibus traditum non convellere contendantur. Ita in exitu longi Scholii Porphyriani ad α, 284, de quo supra multis egimus, dicitur: τὸ γὰρ λέγειν ὅτι, ἵνα ἐντύχη τῷ πατρὶ κατὰ τοὺς ἀγρούς, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἢ Ἀθηναῖα ἀποδημήσαι πεποίηκε, ψεῦδος. Ego nullam aliam viam rei expediendae video, nisi ut audaciore mutatione scribatur: -- ἀλλ' οὐκ ἔστι ποτὲ παρὰ τῷ ποιητῇ γενικὴ καὶ δοτικὴ (δουϊκὴ) μὴ ἐκφωνοῦσα· τὸ γὰρ σφῶϊν (ὡς) καὶ ὄμοιόν καὶ ποδοῖν μετὰ τοῦ ἰ λέγει δισυλλάβως. Locus Apollonii ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν (-μίας) itidem leve vitium concepit. Est p. 370 Bekk.: τοιοῦτο δ' ἦν τὸ „οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκῆων,” ὅπερ ἐδόκει ἐπίμεμπτον εἶναι ὡς τρίτον πληθυντικὸν δίχως τοῦ ἰ γραφόμενον, τοῦ λόγου ἀπαιτούντος δεύτερον· πρὸς γὰρ αὐτοὺς, οὐ περὶ αὐτῶν. Ultima sunt ex verissima Nauckii emendatione (Arist. Byz. p. 23) pro codicis lectione: πρὸς γὰρ αὐτοὺς ὕπὲρ αὐτῶν. Sed non recte dictum mihi videtur: ἐδόκει ἐπίμεμπτον εἶναι ὡς τρίτον πληθυντικὸν δίχως τοῦ ἰ γραφόμενον, quod nihil significare potest aliud

quam hoc: σΦῶν sine ι pro plurali tertiae personae positum reprehensione non carere. At plane contra est, ac si hoc sensus loci Homericī non respueret, σΦῶν sine ι optime haberet. Neque hoc vult Apollonius, sed: ὅπερ ἐδῶκει ἐπίμεμπτον εἶναι ὡς τρίτον πληθυντικὸν (δν) δίχα τοῦ ι γραφόμενον, τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος δεύτερον, id est: ἐπεὶ, δίχα τοῦ ι γραφόμενον, τρίτον πληθυντικὸν ἐστίν.

Scio equidem, — ut redeat unde digressa est oratio, — in abruptiore Scholiastarum dicendi genere omissum ὡς, ubi adiectum vellemus, non ad vivum reseccandum esse. Itaque invitis codicibus non sollicitandos duxi locos, ubi v. c. auctores aut similes versus per unum καὶ laudantur, 1) et intacta reliqui, qualia sunt: γ, 73: φαίνεται γὰρ οὐκ αἰσχρὸν τοῖς ἀρχαίοις ὄν τὸ ληστεύειν, καὶ Θουκυδίδης εἶρηκε, (HQT), licet T habeat ὡς καὶ probatum a Dindorfio (p. 745), propter eiusdem rei repetitionem ξ, 230: οὐ γὰρ αἰσχρὸν (τὸ ληστεύειν), καὶ Θουκυδίδης Φησί. (BQ). — Item ε, 280: ἄγχιστον δέ Φησι καθὸ τούτους (Phaeaces) ὑφίσταται τῆς γῆς ἐσχάτους οἰκοῦντας. καὶ ἡ Ναυτικὰ Φησὶν „οἰκόμεν κτλ. (PQ). — ζ, 54 ad μετὰ κλειτοῦς βασιλῆας: οἱ καλούμενοι διὰ τὸ διαπρέπειν εἰς τὰς ἀγοράς. ἐπιφέρει γὰρ „ἵνα μιν κάλεσον Φαίηκες ἀγαυοί.“ καὶ περὶ τοῦ Τηλεμάχου „— — πάντες γὰρ καλέουσι.“ (λ, 185) πανταχοῦ γὰρ καλεῖται. (T); ubi palam est vel ex interpretatione, fuisse qui κλητοῦς βασιλῆας legerent, idque confirmatur iis, quae ad eundem versum in E adnotata sunt: ὅπισθεν τῶν κλειτῶν βασιλῆων. νῦν γὰρ τοὺς ἐνδόξους καλοῦσιν. Immo: καλεῖ, Homerus nempe, quo facto stabilitur lectio κλειτούς, — nam hoc est ἐνδόξους — reicitur altera. Κλητός, ut hoc quoque addam, praeterea bis legitur, semel in Iliade, I 165 — ad quem versum Aristonici nota est, — semel in Odyssea, ρ 386, ubi in Scholiis nostris nihil traditum est, utroque loco nullo praeterea substantivo adiecto. Utrumque vocabulum optime distinxit atque interpretatus est Apollonius Sophista s. vv. (Κλειτάς: κλειστάς, ἐνδόξους. — Κλητούς: τοὺς ἐξ ὀνόματος καλουμένους.), haud

1) Saepiuscule talia leguntur in Aristoniceis ad Iliadem, v. c. ad B 1, B 45, B 489, Δ 343, Θ 325, Θ 455 caett., etsi multo saepius ὡς vel alia comparandi particula addita.

dubie Aristarchi interpretationem secutus, ut Aristoniceam notam conferenti patebit, confudit de more Hesychius (s. v. κλητός) recentiorum prononciatione in errorem inductus. ¹⁾ — μ, 279. (ex BQ) σχέτλιος: καρτερικός, ἀνένδοτος. καὶ ἐν Ἰλιάδι „σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ, σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις.” (K, 164.) — Est tamen vel in his locis unus et alter, ubi ὡς aegre abesse sentimus et Codicum dissensus auctoritatem eorum labefactet, quod et in eo usu venit, quem primum exhibuimus, et magis etiam in eo, de quo nunc sumus acturi. Ad δ, 692, ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε Φιλοίῳ est in BEPQ: βέλτιον τὸ „ἐν δῆμῳ” (quod praecedenti versu legitur) τοῖς ἄνω προσδίδοσθαι. τὸ δὲ „ἐχθαίρησι” (- ρησι) ἀντὶ τοῦ ἐχθαίρη, καὶ τὸ „ἰχθὺς ὅς κε Φάγῃσι” (Φ, 127), ἀντὶ τοῦ Φάγῃ. Primum cum pro καὶ τὸ BP praebeant πρὸς τὸ, quod hic non magis aptum est, in horum omnium archetypo sigla fuisse apparet, ex qua cum non commode legi poterat pars scribarum καὶ fecerunt, pars πρὸς, nos, nostro iure copulam certe improbant, unice necessarium ὡς eruemus. Cur autem unice necessarium? Dicam. Prior Scholii pars (βέλτιον — — προσδίδοσθαι) Nicanoris esse palam est. Quae sequuntur: τὸ δὲ „ἐχθαίρησι κτλ. Aristonici sunt spectantque diplen Aristarchi. Unde hoc sciri possit, statim apparebit. Sed prius quaero, cur tandem si ἐχθαίρησι valeat ἐχθαίρη Aristarchus rem pervulgatissimam explicuerit adeoque exemplo confirmaverit. Poterat sexcenta talia excitare. Sed scripsit Aristonicus quod Aristarchus voluerat: τὸ δὲ „ἐχθαίρησι” ἀντὶ τοῦ ἐχθαίροι, ὡς τὸ „ἰχθὺς ὅς κε Φάγῃσι” ἀντὶ τοῦ Φάγοι, in quibus cum Palatinus praebeat ἐχθαίροι, omnesque ut videtur Φάγοι, Buttmannus, etsi dubitanter, quod verum est retinuit, Dindorfius in peius mutavit. Aristarchus enim quibusdam in locis Homericam linguam κς cum coniunctivo habere ubi recentior lingua optativum cum ἄν desideraret contendit, eo praesertim consilio ut hinc stabiliret suam de

1) Photius: κλύτος (sic) δόξα, ad quae Naberus: „Glossa mutila: latet κλυτοτόξω, vel simile quid”. Fuit cum hanc quoque glossam ad ea traherem, de quibus supra disputatur. Nunc simpliciorum medicinarum praefero: κλυτός· ἐνδοξός, ut exponitur in Etymologicis, spectatque haec glossa Homericam illa: κλυτός Ἰπποδάμεια (B, 742) et κλυτός Ἀμφιρίτη (ε, 422), ubi videnda Scholia.

voce Φρίξ contra Philetam et Callistratum interpretationem. Aristonici notas huc pertinentes (Φ, 126, 127; Z, 459; Δ, 191; Η, 171; Φ, 294; X, 505; Ψ, 344) collegit Friedländerus, qui in fragmentis Schematologiae Aristarcheae eius Aristonico praemissis Aristarchum hac in re „ultra modum prodiisse” recte iudicavit. (p. 9.) Nota Aristonica ad Φ 126 in fine haec habet — caetera nunc nihil ad rem nostram, — ἔστιν οὖν τὸ λεγόμενον, μέλαιναν Φρίξ' ὑπαίξει, τὸ μέλαν κῦμα ὑποτροχάσσεται, ἰχθύς ¹⁾ ὃς Φάγοι ἄν τοῦ Λυκάονος τὸν δημόν, πλοάζοντος καὶ ἐξ ἐπιπολῆς Φερομένου τοῦ νεκροῦ· τὸ γὰρ ὃς κε Φάγῃσι (ἀντὶ τοῦ add.?) ²⁾ ὃς Φάγοι ἄν· καὶ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ (α, 396) „τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσι”, ὃς ἔχοι ἄν. Tria ultima vocabula in Dindorfiana editione accesserunt; ad locum Odysseae α, 396 nunc nullum huiusmodi scholion superest. Eadem breviora sunt ad proximum versum. Ex caeteris notis ad eandem rem pertinentibus praeterea unam apponam, quo magis etiam appareat, Aristarchum omnes suas de genere hoc observationes ad versum ὃς κε Φάγῃσι referre. Κλήρῳ νῦν πεπάλασθε διαμπερές, ὃς κε λάχῃσιν (Η, 171): — — — καὶ πρὸς τὸ λάχῃσιν, ὅτι (ἀντὶ τοῦ) ὃς ἄν λάχοι (Dindorfius, incredibile dictu, et hic retinuit codicis lectionem λάχη, correctam a Friedländero). ἢ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ „ἰχθύς ὃς κε Φάγῃσι”, πρὸς Φιλιππῶν. Iam nunc perspicuum est, opinor, cur in illa ad Iliadem (Φ, 126) nota καὶ in afferendo,

1) Editores omnes interpungunt commate posito post ἰχθύς. Cur aliter fecerim haec causa est. Observaverat Lehrsius (Arist. p. 45, 153. 2de ed.), solere Aristarchum in locis difficilioribus aut quacunq; de causa memorabilibus poetam „verbum de verbo” exprimere, monuitque nuper Cobetus (Mnem. N. S. Vol. VII, 1879 p. 434.) eiusdem rei reliquias etiam in Scholiis ad Odysseam peius habitis pellucere, qua de re post plura dicentur. Instar omnium citari solet Didymi nota ad Γ, 406 et Β, 435, *μηκέτι νῦν δὴθ' αὐθι λεγόμεθα: οὕτως αἱ Ἀριστάρχου λέξεις ἐκ τοῦ Β τῆς Ἰλιάδος· δηθά, πολὺν χρόνον· αὐθι, αὐτοῦ· λεγόμεθα, συναθροίζόμεθα. — — — ταῦτα δὲ Δίδυμος.* Ad normam huius loci ea quoque, quae in textu posui, digerenda censui: μέλαιναν Φρίξ' ὑπαίξει, (Homeri verba) τὸ μέλαν κῦμα ὑποτροχάσσεται, (haec interpretis sunt verbum de verbo reddentis) ἰχθύς ὃς Φάγοι ἄν κτλ.

2) Quod inserui ad sententiam bene connectendam necessarium ἀντὶ τοῦ satis stabilitur nota intermarginali ad sequentem versum (127): ὃς κε Φάγῃσι: ἔτι ἀντὶ τοῦ ὃς Φάγοι ἄν. Quis enim non videt, hanc uberioris notae supra positae epitomen esse, iisdem verbis aut simillimis, ut mos est, conceptam? Eadem verba inserui, etsi nunc nulla auctoritate, in scholia ad Η, 171.

versu Odysseae stare passit, in nota ad Odysseam δ, 692, cuius causa haec omnia attulimus, omnino perversum sit. Fieri tamen potest, ut πρὸς, quod BP praebent, relictum sit ex pleniore dictione ἢ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ κτλ. Sed et hoc multo incertius est, et satis habeo si probavero, nec πρὸς τὸ non sequente ὄτι et multo minus καὶ bene habere.

Et sic ad eos locos nobis transitus factus est, ubi aut sigla, qua ὡς indicatur, confusa est cum simillima καὶ indicante, aut necessarium ὡς ob alias causas desideratur. Igitur ὡς scribendum est θ, 48: τὸ „κρινθέντε” (ὡς) πρὸς τοὺς δύο. (H) — θ, 100 Porphyrii: διὰ τί οἱ Φαίακες εὐαχθέντες ἠγωνίζοντο γυμνικὸν ἀγῶνα, δρόμον καὶ δίαυλον, καὶ οὐ τὴν ἄλλην ἀθλησιν; παντελῶς γὰρ ἀπόνων ἀνθρώπων ταῦτα (haec in Q sic depravata: τοῦτο γὰρ τῶν παλαιῶς (!) ἀπόνων ἐστίν). Ἰσως δέ, (ὡς) ἀρμόττον τοῖς ἤθεσι δέον ποιεῖν, ἐπειδὴ μίμησις ἢ ποιήσις, οὕτω πεποίηκεν. (EQD.) Proxime vero habet D: Ἰσως δὲ καὶ ἀρμόττον praebens, iam plane perversum Q: Ἰσως δὲ δέον τὸ ἀρμόττον τοῖς ἤθεσι καὶ ποιεῖν κτλ., cuius erroris origo in aprico est. Nempe scriba verbum ποιεῖν hic *facere* valere ratus est. — ι, 25: τὸ δὲ „πρὸς ζόφον” (de Ithaca dictum) οὐ πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθεισῶν νήσαν εἴρηται, ἐπεὶ ἐστὶ δυτικωτέρη ἢ Σικελία. (BQ.) Res ipsa et Homeri verba tantum non clamant, hic scriptum fuisse, non οὐ πρὸς σ. sed prorsus contrarium: ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθεισῶν νήσαν. In transcursu eiusdem Scholii, quod Porphyrii esse videtur, initium corrigam: πῶς χθαμαλή; πῶς πανυπερτάτη; ἢ δὲ σύγκρισις ἢ πρὸς τὰς ἄλλας νήσους ποιεῖ αὐτὴν λέγεσθαι χθαμαλήν, αὐτὴ δὲ κατ’ αὐτὴν μὴ ἀντεξεταζομένη πρὸς Σάμον καὶ Ζάκυνθον ὑψηλή ἐστίν. Nemo credo mihi repugnabit legendum esse contententi: ἢ δὲ σύγκρισις Ἡ πρὸς τ. ἄλλας νήσους, et: αὐτὴ δὲ καθ’ αὐτὴν. — ι, 196: εἰκότως καὶ πρὸς ποιμένας ἀπιὼν ἄλφιτα καὶ οἶνον βροτάζει. Immo: ὡς πρὸς ποιμένας ἀπιών. — ι, 403: Πολύφημε: ἐνταῦθα τὸ ὄνομα (ὡς) ἀπὸ τῶν εἰδῶτων ἀκούει δ’ Ὀδυσσεύς. ὅθεν πρότερον Κύκλωπα ὀνομάζων ὑστερον τοῦνομα λέγει. (HQ) In Q est: ἀκούει ὡς δ’ Ὀδυσσεύς, quod iniuria delevit Buttmannus; ὡς enim non otiose illatum est, sed in Ambrosiani archetypo supra lineam, ut videtur, insertum in alienum tantum locum pervenit. — λ. 385. ἀλλυδὶς ἄλλη (immo ἄλλη. Versus Homeri

est: αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκεδάσ' ἄλλυδις ἄλλη || ἀγνὴ Περσεφόνεια): Ἀρίσταρχος δὲ οὕτως, (ὡς) τὸ „ἐγκέφαλος δὲ διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλη” (i. 458). Ἀριστοφάνης δὲ „ἄλλην” Φησί (H). In Buttmani editione necessarium ὡς adest, an ex coniectura non magis scio quam cur Dindorfius omiserit quod abesse nequeat. — ν, 405. ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος: ἐπίσκοπος. δύναται ἢ πρόθεσις εἶναι καὶ ἐν πλεονασμῷ, ἴν' ἢ ἐφορῶν καὶ ἐπιβλέπων· ἢ παρέλκει ὡς τὸ βοῶν ἐπιβουκόλος. (Q). In Maii editione est ὡ ἐπίσκοπος, unde Buttmannus ὁ ἐπίσκοπος effecit, Dindorfius plane omisit. Neutrum rectum; non enim de significatione tantum agitur, sed etiam de accentu, ut et ex Apollonio Sophista i. v. apparet et ex Herodiano. Apollonius ita: ἐπίουρος: εἰ μὲν ἢ πρώτη δξυτονοῖτο (i. e. si scribitur ἐπι οὔρος) δύο μέρη λόγου εἰσίν, ἔπεστι οὔρος, ὃ ἐστι Φύλαξ. ὡς μεταφορικῶς ὁ ξύλινος ἐπίουρος, quae manifesto et mendosa et manca sunt. ¹⁾ Explicatius Herodianus, qui cum eo concinit, ex cuius proluxa animadversione ad Iliad. N 450, quam totam infra dabo ²⁾, nunc tantum ea proponam,

1) Adeo mendosa et manca, ut Lehrsius (Arist. p. 107 sec. ed.) professus sit: „Apollonii loco — — — corruptissimo prorsus uti non licet.” Tentemus tamen aliquid, ea lege quam Cicero alicubi ponit: „lusisse putemur, si nihil sit.” Nempe ex Hesychii glossa, quam Lehrsius quoque ex Apollonio fluxisse, certe cum eo eandem originem habere, existimat, Apollonii observationem in hunc modum redintegrare posse mihi videor: ἐπίουρος: εἰ μὲν ἢ πρώτη δξυτονοῖτο, δύο μέρη λόγου εἰσίν, ἔπεστι οὔρος, ὃ ἐστι Φύλαξ: (εἰ δὲ προπαροξυτονοῖτο, πάλιν ὁ φύλαξ) ὡς μεταφορικῶς ὁ ξύλινος ἐπίουρος. Cur ea quae inserenda putavi exciderint, palam est; cur omnino aliquid inserendum esse indicaverim, vel unum εἰ μὲν, cui nihil respondet, satis demonstrat, probatque quem dicebam Hesychii locus: ἐπίουρος: εἰ μὲν προπερισπωμένως περισσὴ ἢ πρόθεσις. οὔρος γὰρ ὁ φύλαξ. εἰ δὲ προπαροξυτονώς πάλιν ὁ φύλαξ. ἀπὸ ξυλίνου ἐπίουρος. Non tamen plane idem dicunt Apollonius et Hesychius, quod quomodo factum sit patebit Herodiani notam ad N, 450, quam statim describam, quam perlegentibus.

2) Κρήτη ἐπίουρον: τοῦτο τριχῶς ἀνεγνώσθη. Ζηνοδοτος γὰρ ὡς ἐπίουρον, ἐκδεχόμενος βασιλέα καὶ φύλακα. καὶ Ἀρίσταρχος δὲ οὕτως, ἐκδεχόμενος τὸν φύλακα. μέμνηται δὲ καὶ ὁ Δίδυμος τῆς ἀποδόσεως καὶ Τρύφων. ἐκεῖνο δὲ προστίθεισιν ὁ Τρύφων, ὅτι ὁ ἐπίουρος, ὡς ἐπίσκοπος, οὐ πάντως ἔχει ἐγκείμενον τὸν οὔρον (Bekk. Dind. οὔρον) τὸν φύλακα κατὰ ταύτην τὴν ἀπόδοσιν· τί γὰρ κεκώλυκε παρὰ τὸ ὄρω εἶναι ἐπίουρον καὶ ἐπίουρον τὸν ἐπιουρῶντα, ἐψιλῶσθαι δὲ διὰ τὴν ἐπένθεσιν τοῦ ν; καὶ ἡμεῖς δὲ συγκατατίθεμεθα τούτοις. εἰσι δὲ οἱ ἀνέστρεψαν τὴν πρόθεσιν, »Κρήτη ἐπί“. ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης παρέλκειν ἠγεῖται τὴν ἐπί· διὸ καὶ τὸν τόνον φυλάττει τῆς προθέσεως, ὁμοίως τῷ »βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.“ (γ, 429.) Disputatio Tryphonis Lehrsio legi videbatur in libro περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως. (Arist.

quae rem conficiunt: εκείνο δὲ προστίθησιν ὁ Τρύφων, ὅτι ὁ ἐπίουρος, ὡς ἐπίσκοπος, οὐ πάντως ἔχει ἐγκείμενον τὸν οὐρόν τὸν Φύλακα κατὰ ταύτην τὴν ἀπόδοσιν, unde simul nostra ex Herodiano negligenter admodum excerpta esse manifestum est. Itaque sit: ἐπίουρος: ὡς ἐπίσκοπος, ut itidem restituendum est γ, 101: ἐνίσπες: ἐπίσχεις, εἰπέ. Immo vero: (ὡς) ἐπίσχεις, εἰπέ, — fallitur enim Porsonus ἐπίσχεις formae explicandae causa adiectum putans, 1) — quemadmodum recte est γ 179: μῆρα ὡς μῆλα, γ 444, ἀμνίον ὡς πηνίον, et supra in Scholio Iliaco et infra ο, 242: Μάντιον ὡς Φήμιον et ubique locorum. Praeterea malim: δύναται ἢ πρόθεσις εἶναι Ἡ ἐν πλεονασμῷ (sic) — ἢ παρέλκει Ν. — ρ. 21. σημάντορι: τῷ ὄπωποῦν ἐπιτάσσοντι· καὶ ἐν τῷ „σημάντορος οὐ παρεόντος” (Ο 325) νομέως. Legendum: ὡς ἐν τῷ κτλ. Similiter Apollonius i. v. σημάντορες: οἱ βασιλεῖς, ἀπὸ τοῦ σημαίνειν, ὅπερ ἐστὶ(ν) ὑποτάσσειν. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ τὸν ποιμένα σημάντορα λέγομεν, „σημάντορος οὐ παρεόντος”, ubi ἐπιτάσσειν scribendum et τὸν ποιμένα σημάντορα λέγει, et miror cum Villoisonum utrumque admodum dubi-

p. 107.) Reliqua disputationis uberius perspicua sunt praeter unum, quod in fine habemus: διδ καὶ τὸν τόνον φυλάσσει τῆς πρόθεσεως, quod miror non notasse Lehrsium, in talibus praesertim acutissime omnium cernentem. Non enim significare potest, quod Ptolemaeus ex totius disputationis tenore voluisse intelligimus, quodque Lehrsium etiam hinc sumsit, „composita nomina cum praepositione, ubi nihil novae significationis accedit, servare accentum suum”. Non latuit hoc Pluygersium v. cl., sic disputantem, ut Dindorfus quoque monuit: »τῆς πρόθεσεως εἰκνίδουμ ἐστὶν; non enim praepositionis, sed nominis accentum retinebat Ptolemaeus, scribebatque ἐπιούρος; quod idem Aristarchus haud dubie fecisset, si vocabulum οὔρος composito inesse putavisset.” (de Zenod. Carmin. Homeric. editione, ser. W. G. Pluygers.) Recte quod ad rem, et sic demum intelligimus quid sit ὅτι τριχῶς ἀνεγνώσθη, namque de triplici accentu haec dicuntur, cum Zenodotus et Aristarchus ἐπίουρος probaverint, alii ἔπι οὔρος, Ptolemaeus Ascalonita ἐπιούρος. Sed si τῆς πρόθεσεως εἰκνίδουμ, praecedentia: διδ κ. τ. τόνον φυλάσσει non habent, quo bene referantur. Cuius enim accentum servare dicuntur? Non certe τῆς ἐπί, quod praecedat. Quamobrem correxerim: ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης παρέλκειν ἠγείται τὴν ἐπί· διδ καὶ τὸν τόνον φυλάσσει τῆς προσθέσεως ὁμοίως τῷ »βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.” Accentus in compositione regula, quam breviter hic stringit Herodianus, paullo accuratius exponitur ad E, 178: ὅταν παρέλκει ἢ πρόθεσις, οὐ ποιεῖται ἐξαλλαγὴν τόνου.

1) Cfr. v. c. Etymol. Magnum i. v. Ἐνίσπεν: — — — καὶ ὡς περ ἴσχον ἴσχεις, οὕτω καὶ ἴσπον ἴσπες καὶ ἐνίσπες. τὸ μέντοι προστακτικὸν παροξύνεται, ἐνίσπες, ὡς ἐπίσχεις, ἐπίθεες.

tanter proponentem, quasi vero de ea re ulla possit esse dubitatio, tum magis etiam Bekkerum ineptum λέγομεν sine ulla animadversione retinentem. — τ, 64. νήσαν ξύλα πολλά, Φῶς ἔμεν' ἠδὲ θέρεσθαι. Ad haec H: λείπει τὸ εἰς Φῶς εἶναι καὶ θερμαίνεσθαι. Haec sic intellegi nequeunt. Aut scribendum: λείπει τὸ ὡς Φῶς εἶναι, vel λείπει τὸ εἰς (τὸ) Φῶς εἶναι καὶ θερμαίνεσθαι. — Denique ὡς male abesse arbitror in initio Porphyrianae disputationis ad ε, 118, ex HPQT editae: ἐπιλαμβάνονται τινες τῆς Καλυψοῦς (ὡς) διαρρηθὴν ἀναισχυνοῦσης, unde aliud simul levius mendum eximere nihil obstat. Post pauca legitur: ὑπομιμνήσκει δὲ (Calypso) ὅτι, ἐγὼ διὰ Φιλανθρωπίαν σαώσασα κατεῖχον, εἰ καὶ ὁ Ζεὺς νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραινωῖ βαλὼν ἐκέασεν ἐν μέσῳ πόντῳ. Immo vero: ἐπεὶ καὶ ὁ Ζεὺς νῆα — — — ἐκέασεν, ut apud Homerum est et sententia postulat, nam ita demum verum esse potest: Φρίνεται δὲ ὅτι οὐ διὰ τὸ καλύεσθαι εὐνάζεσθαι σχετλιάζει, ἀλλὰ διὰ τὸ εὐλαβεῖσθαι μὴ ζήλω τῷ πρὸς αὐτὴν ἀποκτείνωσι τὸν Ὀδυσσεά.

Contra δ, 143: πλείονα γὰρ Φιλίαν καὶ προσοχὴν εἶχον (Menelaus et Helena) πρὸς τὸν Ὀδυσσεά παρὰ πρὸς τὸν Νέστορα, καὶ ὡς ἀκμάζοντα καὶ σφριγῶντα (E), aut καὶ male abundat, aut καθὼς scribendum est, quod inter παρὰ et καθὼς non absonum poterit videri, ac legitur v. c. infra ad ε, 432: καθὼς δὲ ἐκ θαλάσσης πολύποδος ἔλκομένου πυκνοὶ κ. σ. λίθοι πρὸς τὰς κοτύλας συνέχονται. (T), quemadmodum Apollonio Dyscolo in deliciis est, nec apud Strabonem aliosque vel id aetatis auctores rarum. Similiter ὡς eiiciendum est e dittographia ortum κ, 34, in narratione de sociis Ulixi ob Aeoli utrem insidiantibus, qui iis auro argenteoque refertus esse videbatur. Διὰ τί οὐ προεῖπεν αὐτοῖς; ἐπειδὴ οὐκ ἤλπιζεν ὑπονοήσαντας [ὡς] κακουργῆσαι. καὶ γὰρ τῶν ἐν Ἴσμάρῳ λαφύρων τὴν ἴσιν μοῖραν ἔδωκε καὶ τῶν ἀγρίων αἰγῶν καὶ τὰ περὶ Κύκλωπας. (T) Credam verum esse: ἐπειδὴ οὐκ ἤλπιζεν ὑπονοήσαντας κακουργῆσαι — id est, ἐξ ὑπονοίας αὐτοὺς κακουργῆσαι — et τῶν περὶ Κύκλωπα. — Unicum tandem locum vidi, ubi καὶ ὡς ambo desiderentur. Ad η, 214: ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα hoc (Nicanoris) Scholion est in BT: τοῦτο ἀφ' ἐτέρως ἀρχῆς ἐν θυμῷ ἀνεφώνησεν. (hucusque B; T pergit:) „ὡς κ' ἐμὲ τὸν δῦστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης — — — δῶμα.” (vs. 223—225.) Apparet haec ita conectenda esse: — — —

ἐν θαυμασμῷ ἀνεφώνησεν, (ὡς κκί) „ὡς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον" κτλ.,
 quae cur exciderint palam est. Nunc ad libri secundi scholia
 redeo.

β. 15. τοῖσι δ' ἐπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν. De hoc
 Scholia in EHMQ: εἰκότως δημηγορεῖ. δέδιδε γὰρ ἄμφο τῶν
 παίδων, τοῦ μὲν τῆ ἀπουσίᾳ, τοῦ δὲ τῆ ἀταξίᾳ. At hoc
 absurdum est; metuit Aegyptius non *liberos*, sed *liberis*: δέδιδε
 γὰρ (περὶ) ἄμφοῖν τοῖν παιδοῖν (vel, si hoc nimis Attice
 dictum videtur, περὶ ἄμφοτέρου τῶν παίδων), sed praepositio
 abesse nequit, nam sic demum et sententia bene habebit et
 sequentes genetivi τοῦ μὲν — τοῦ δέ.

β. 20. τὸν δ' (Antiphum, Aegyptii filium) ἄγριος ἔκτανε
 Κύκλωψ || ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὠπλίσατο δόρπον.
 Nota est ad πύματον in HMQ: ὅτι τάχα ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ
 Ὀδυσσεύος καὶ οὐκέτι ἄνθρωπον ἔφαγεν. ἢ τὸν ἐν τάξει ἔσχατον.
 ἢ ἐπιφωνῶν τοῦτο (ἐπιφωνῶν τοῦτον Q tralaticio mendo) εἶρηκεν.
 Paulo alio et meliore ordine eadem leguntur in Scholiis Vulgatis, ex
 Eustathio, ut Dindorfio placet, interpolatis, unde tamen nihil
 impedit quominus ante ὅτι in initio nostri inseramus ἦτοι, (ita et B),
 quod cum optio inter tres interpretationes detur paene necessarium
 est, (ἦτοι — ἦ — ἦ) et ante ὅτι facile a librario omitti poterat.
 De significatione verbi ἐπιφωνεῖν, quod hic κατὰ πρόληψιν λέγειν
 ei valere videtur, Buttmanus confert similem usum cognatorum
 verborum ἀναφωνεῖν et προαναφωνεῖν ad α, 154; β, 127; 367;
 284, quod Scholion ex V nescio qua de causa omisit Dindorfius;
 η, 270. Equidem ἐπέχω.

β. 40. Telemachus Aegyptio: ὦ γέρον, οὐχ ἕκασ οὗτος ἀνὴρ
 — τάχα δ' εἶσαι αὐτός — || ὃς λαὸν ἤγειρα. Scholion ad
 haec: ἀπὸ τῶ καιροῦ πεποιήται τὴν . . . . ὡς Ὀδυσσεύς ἐν τῆ τ
 (Π. Τ, 215) καὶ Διομήδεος ἐν τῆ ξ. (Π. Ξ, 110.) Lacuna in HS
 dissimulata in M indicata est, sic explenda: ἀπὸ τοῦ καιροῦ
 πεποιήται τὴν (πρόρρησιν) ὡς Ὀδυσσεύς κτλ. 1) Inprimis apte

1) Paulo aliter Cobetus (Mnemos. N. S. Vol. VII, 1879 p. 425), qui τὴν παρ-
 ρησίαν mavult.

collatum est exordium orationis Diomedis Ξ, 110: ἐγγυς ἀνήρ — οὐ δὴθὰ ματεύσομεν — αἶ κ' ἐθέλητε || πείθεσθαι κτλ. Ad neutrum locum Iliadis in Scholiis nunc aliquid adnotatum reperitur.

β. 45. ὁ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ || δοιά. Triplex huius loci antiquitus fuit scriptura, de quibus ita Scholia (in BHM): Ἀριστοφάνης, ὁ μοι κακὰ ἔμπεσε. τὸ δὲ „ὁ μοι“ ἀντὶ τοῦ „ὅτι μοι“. Hucusque B; pergit H (et M) τινὲς δὲ ἀνα (sic, sine accentu) οἴκῳ. κῆδος λέγει οὕτως „ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε κῆδος“. Sunt haec e Didymo, ut videtur, excerpta atque adeo a Mauricio Schmidtio inter eius reliquias relata, licet is fragmenta paulo etiam exiliora habuerit quam nunc sunt. Triplicis igitur in his, ut diximus, scripturae mentio fit, quarum quae nunc quoque invaluit — ὁ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ, δοιά — Aristarcho debetur, quod et per se patet et ex Scholio ad sequentem versum in E: ὁ μὲν Ἀριστοφάνης κακὰ πληθυντικῶς γράφει· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος τὸ δοιά ἀντὶ τοῦ διχῶς ἀκούει, quibus similia Harleianus praebet. Aristophanem probasse pluralem — ὁ μοι κακὰ ἔμπεσεν οἴκῳ — omnes auctores sunt. Sed fuit et tertia scriptura: ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε κῆδος, ad quam duae observationes ex HMS — ut videtur, — pertinent. Harum prima est: τινὲς δὲ ἀνα (γινώσκουσιν) „οἴκῳ“, nam sic suppleverim illud ἀνα, quod sine accentu positum editorem conturbaverat. Nec hunc tantum, sed et librarium Parisini S male habuit, qui de coniectura sine dubio sua hinc τινὲς δὲ „ἀν' οἴκῳ“ effecit, prave, nam aliquem ex veteribus criticis hoc loco Homericō ὁ μοι κακὸν ἔμπεσ' ἀν' οἴκῳ scripsisse vix possum in animum inducere. Simul idem scriba caetera quoque ulterius depravavit in hunc modum: ἀριστοφάνης ὁ μοι κακῶς („sic, onisso ἔμπεσεν“. Dind.) τὸ δὲ ὁ μοι ἀντὶ τοῦ ὅτι μοι. τινὲς δὲ ἀν' οἴκῳ. κῆδος λέγει οὕτως, ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε κῆδος, caet. (Praef. p. xLj.) Hoc autem sponte apparet, qui adnotaverit τινὲς δὲ ἀναγινώσκουσιν „οἴκῳ“, etiam hoc vocabulum a quodam grammatico tentatum esse significare, et ad hoc ipsum referendum censeo secundam observationem in tribus codicibus servatam: κῆδος λέγει οὕτως κτλ. Quis autem huius lectionis auctor? Auctoris enim nomen requiri ipsa sententiae forma ostendit.

Nec mihi quis obiiciat locos, quales hi sunt: ε, 445: οὕτω πολύλλιστον κατ' αἰτιατικὴν ἀντὶ τοῦ πολυλλίστως, αὐτ ζ, 239: κλυτέ „μευ“, οὕτως, αὐτ ζ, 241: οὕτως ἐν μέλλοντι χρόνῳ, ἐπιμίζεται, suntque in Scholiis et ad Iliadem et ad Odysseam complures huiuscemodi, omnes solitam Didymeorum excerptorum brevitate referentes, sed omnes ita comparati, ut et de levi grammaticae tantum discrimine agatur — v. c. κλυτέ μευ, non μοι — nec verbum adiectum habeant. Itaque cum grammatici nomen requiratur, suspicor lectionem vulgatam, quae certe difficultate non caret, cum Aristarchus in ea acquieverit, δοιά per διχῶς explicans, Aristophanes leniore coniectura ei mederi conatus sit, audaciore mutatione esse tentatam a Zenodoto, atque adeo esse scribendum: (Ζηνόδοτος δὲ) κῆδος λέγει οὕτως „ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε κῆδος“, ut hic tertiae scripturae auctor dicatur. Totum igitur Scholion, cuius partem Dindorfius ad calcem paginae relegaverat, hanc formam induat: ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε: Ἀριστοφάνης, „ὁ μοι κακὰ ἔμπεσε(ν)“. τὸ δὲ „ὁ μοι“ ἀντὶ τοῦ „ὅτι μοι“. τινὲς δὲ ἀνα(γινώσκουσιν) „οἴκῳ“. (Ζηνόδοτος δὲ) κῆδος λέγει οὕτως „ὁ μοι κακὸν ἔμπεσε κῆδος“.

Fateor hanc meam quoque restitutionem audaciorē esse et incertiorē, nam mihi certe nullum testimonium in promptu est, quo evincam lectionem κῆδος hic revera Zenodoti fuisse lectionem. Auctoris autem cuiusdam nomen ipsa sententiae forma requiri quod modo dicebam, hoc iam ita comprobare licebit. Nempe et ἀναγινώσκειν et Φάνκι et λέγειν apud posteriores Grammaticos dicere mos fuit, ubi de variis quas nos dicimus lectionibus sermo est. Usitatissimum sane est γράφειν, nec aliter, — si recte observavi, — Aristonicus dicere solet, ut etiam M. Schmidtus in sua Didymi fragmentorum Sylloge (p. 143) admonuit, nisi quod multus est Aristonicus in usu verbi ποιεῖν, non solum ubi omnes adhibent de verbis in antiqua scriptura continuatis aut dirimendis aut coniungendis — ἐν ποιεῖ, δύο ποιεῖ sim. — sed inprimis de Zenodoto traditam lectionem suo saepe arbitrato refigente, quod certe usitatius est μεταποιεῖν dicere et μεταγράφειν, nec apud grammaticos tantum, cum notissimum sit illud iam Solonis

καὶ μεταποίησον, Λιγυαστάδη, ὧδε δ' ἄειδε,
ὀγδακονταετή μοῖρα κίχου θανάτου.

Itaque et ipse — quod et Schmidium innuentem vidi (p. 118 et 157) — aliquando cogitabam de ποιεῖν in μεταποιεῖν corrigendo. Attamen cum ποιεῖν illa qua dixi significatione *semel* sit in Scholiis, quae omnium consensu Didymo tribuuntur (Il. A, 423: ἔνιοι δὲ ποιοῦσι „μετὰ δαῖτα” pro vulgata κατὰ δαῖτα), et novies in Aristoniceis (Il. H, 9: Ἄρνη: ὅτι Ζηνοδοτος ἐν μὲν τῷ καταλόγῳ πεποίηκεν „οἱ τε πολυστάφυλον Ἄσκηνη ἔχον”, ἐνθάδε δὲ εἶπτε τὴν Ἄρνην. — Θ, 312 ad Ἄρχεπτόλεμον: ὅτι ἐνταῦθα καταλέλοιπε Ζηνοδοτος Ἄρχεπτόλεμον, πεποίηκε δὲ ἄνω (vs. 128) Ἴφιτιδην Ἐρασιπτόλεμον, et sic Δ, 123; Λ, 97; Ν, 315; Ο, 626 — quod Scholion Didymi habet Schmidius, Aristonici Friedländerus, cui adstipulor, —; Π, 89; Τ, 283; Χ, 378), cum igitur *decies* de eadem re summa constantia eodem modo scriptum legatur, desii scribarum errorem suspicari ac iam malo antiquiorum grammaticorum, fortasse ipsius Aristarchi, hoc quasi ἰδίωμα habere. Recentiores vero, ut ad propositum revertar, de variis lectionibus non γράφειν tantum sed et ἀναγινώσκειν adhibent, ut v. c. α, 112: ἄμεινόν Φησιν Ἡρωδιανὸς ἀναγινώσκειν „καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ —” (pro προτίθεντο, ἰδέ.). — α, 320: ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀνόπαια προπαροξυτόνως ἀναγινώσκει ὄνομα ἔρηνθος λέγων κτλ. — α, 355: ἐν Τροίῃ πολλοὶ: ἀδιαστόλως ἀναγνωστέον· ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐν Τροίᾳ ἀπώλετο. — ι, 116. λάχεια, ἀπὸ τοῦ λαχαίνω. οὕτως ἀναγνωστέον. (cfr. ad κ, 509). — ρ, 455: οὐδ’ ἄλλα: οὕτως Ἀρίσταρχος ἀνέγνωκε καὶ ἀπέδωκε τοὺς ἄλλας. ὁ δὲ Καλλίστρατος „οὐδαλα”, τὰ κόπρια. Similiter λέγειν usurpant et Φάναι, quae parce conspiciuntur in iis grammaticorum veterum excerptis, quae Veneto A accepta referimus, abundantius paulo in iis, quae ex fontibus minus integris prodierunt. Nam *ter* tantum ea offendi in Didymeis ex Veneto A editis, ad A, 519: Ἀρίσταρχος τὸ Ἡρη κατ’ εὐθειᾶν Φησιν, οὐ κατὰ δοτικὴν κτλ., quae iisdem fere verbis perscripta leguntur in Veneto B. — ad E, 227: ἵππων ἀποβήσομαι: Ἀρίσταρχος ἀποβήσομαι δὲ ἵππων ἔφη. — Ζηνοδοτεῖος δὲ ἢ διὰ τοῦ ε̅ „ἐπιβήσομαι”. — H, 143: ὑποφθᾶς: — Ἀρίσταρχος δὲ Φησι καὶ „ἀναστᾶς”, οἷον ἐκ λόχου ἀναστᾶς. Sed imprimis hi duo loci memorabiles sunt: Β, 302 (Aristonici): ὅτι Ζηνοδοτος γράφει „μάρτυρες”, ὁ δ’ Ὀμηρος οὕτως ἐσχημάτικεν. „Ζεὺς δ’ ἄμμ’ ἐπιμάρτυρος ἔστω”, οὗ τὸ πληθυντικὸν „μάρτυροὶ ἔστε”. Sic Venetus A.

Quid ad eundem versum Venetus B? -- ὁ δὲ Ζηνόδοτος μάρτυρες Φησιν, Ὀμήρου σχηματίζοντος ἀπὸ τοῦ μάρτυρος. Ita ad Θ, 349 in Ven. A est: ὁ Ζηνόδοτος γράφει, Γοργόνος ὄμματ' ἔχων κτλ. --- Ἀρίσταρχος δὲ γράφει σὺν τῷ ἰ, οἴματ' ἔχων· καὶ Φασι (immo: Φησι) παρὰ τὴν οἶμον γεγενῆσθαι κτλ. Eadem habet Venetus B ita: Ἀρίσταρχος μὲν οἴματ' Φησιν, οἱ δὲ ἄλλοι ὄμματ' -- Γοργόνος δὲ γράφει Ἀρίσταρχος (hoc sine dubio calami lapsu), κακῶς· οὔτε γὰρ ὁ ποιητὴς οὔτε Ἡσίοδος Γοργῶν Φασιν, ἀλλὰ Γοργῶ. Eadem res est in utroque codice, verba non multum dissimilia, sed quod γράφει dicebatur in antiquiore teste, in Φησίν mutatum est in posteriore. In Scholiis ad Odysseam largior horum est messis: α, 3: νόον ἔγνω: Ζηνόδοτος νόμον ἔγνω Φησίν κτλ. (M) — α, 38 Ἐρμείαν πέμψαντες: ἔνιοι, πέμψαντε γράφουσι δυϊκῶς. --- οὕτως δὲ καὶ Ἀριστοφάνης Φησὶ καὶ Ζηνόδοτος. (HMQ) — γ. 87: Ἀρίσταρχος δὲ τὸ ἤχι' ἄνευ τοῦ ἰ Φησί. (HM) — θ, 494. δόλον: Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης δόλω Φασίν. (H) — λ, 385, quo de loco iam supra egimus, ἄλλη: --- Ἀριστοφάνης δὲ ἄλλην Φησί. (H) — ν, 31. πανῆμαρ: ὁ Ἀριστοφάνης οὐκ ἐν συνθέσει Φησὶ τὸ πανῆμαρ κτλ. (H) — ξ, 295: Ῥιανὸς Φησιν, ἐφέσσατο. Ζηνόδοτος, ἐφείσατο. (H) — β, 247 ex MS, quo de loco mox dicitur. — γ. 245. τὸ δὲ ἀθανάτοις Ἀριστοφάνης ἀθάνατος λέγει ἐνικῶς. (HM). — ε, 296. τὸ δ' αἰθρηγενέτης Ῥιανὸς καὶ Ἀριστοφάνης αἰθρηγενεὴς λέγουσιν (HMQ). — ε, 334 (p. 278, 8 Dind.) ὁ μὲν Ἀριστοφάνης τὰς ἀνθρωποειδεῖς θεὰς ἀυδήσσας Φησιν (exponit) οἶονεὶ Φωνὴν μετειληφείας, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης οὐδῆσσαν λέγει οἶονεὶ ἐπίγειον, οὕτως καὶ Χαμαιλέων. (HPQ.) — θ, 251. Ζηνόδοτος παίσατον εἶπεν, οὐ κακῶς. (HQ.) ubi aut οὐ delendum aut potius οὐ καλῶς scribendum, (cfr. i. a. ad A, 60.) monente Schmidtio. (p. 198.) Usus verborum ἀναγινώσκειν, λέγειν, Φάμαι apud grammaticos in variis lectionibus indicandis his iam satis stabilitus erit.

β. 65. ἄλλους τ' αἰδέσθητε: ἐλέγχει τὸ πλῆθος, ὅτι ἐχρῆν καὶ αὐτὸ τῶν παρ' αὐτοῦ λόγων πάσχοντος διακωλύσαι τὰ τολμώμενα. Sic prorsus sine sensu Q, unde haec Buttmanus et Dindorfius ediderunt. Eadem in HD esse videntur, nisi quod hic uterque codex pro insano αὐτὸ optime praebent ἄνευ,

quo facto aliqua saltem lux sententiae restituendae affulgere coepit, ac praeterea solus D pro *πάσχοιτος* scriptum habet *παρεχοῖ* (Praef. p. xLii), quod nihil aliud est quam *κακοῖσιν ἰᾶσθαι κακὰ*. Num HD quoque perversissimam verborum collocationem sequantur, quae in Mediolanensi sane mirifica est, ex Dindorfii indicibus in Praefatione datis efficere non potui. Proximum vero est in Hamburgensi, qui haec ita scripta exhibere censendus est (App. p. 739): *ἐλέγχει τὸ πλῆθος, ὅτι χρὴ δὲ (bis scripta) καὶ (?) ἄνευ τῶν λόγων τῶν παρ' αὐτοῦ πάσχοιτος κτλ.*, unde facili negotio vera lectio emicat: *ἐλέγχει τὸ πλῆθος, ὅ (vel ὅπερ) ἐχρῆν καὶ ἄνευ τῶν λόγων τῶν παρ' αὐτοῦ (τοῦ) πάσχοιτος(τος) διακωλύσαι τὰ τολμώμενα*. Caeterum molestus Dindorfii mos animadversiones suas per varios locos sparsos lectoribus consulendas exhibendi Ludwichium decepit, in commentatione saepius laudata ¹⁾ ei exprobrantem quod rectam scripturam *ἄνευ* pro *αὐτό* non commemoraverit, iniuria, ut vidimus, nam in Praefatione eius lectionis mentio fit, non quidem ex T, sed ex Harleiano ac Parisino, quod tamen parum referre unusquisque existimabit. Hoc autem novum ex Ludwichii commemoratione didici, et in Q Scholion recte scriptum extare, — an etiam meliore quam inde editum est ordine? — et in M, de quo codice edita prorsus tacuerunt.

β. 68. *λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἢ δὲ Θέμιστος*. Huius versus paraphrasis est in S: *ἰκετεύω ὑμᾶς διὰ τοῦ Διδος οὐρανόυ*. An: *διὰ τοῦ Διδος οὐρανόυ?*

β. 70. *Σχέσθε, Φίλοι, καὶ μ' οἶον ἔασατε πένθει λυγρῶ || τείρεσθ'*. Copiosam super haec Porphyrii disputationem servavit fere integram Harleianus a manu secunda, cuius laceras tantum lacinias antehac per complures codices (MTBE) sparsas erat videre, quae tamen etiamnunc duas ad res utiles esse possunt. Nam et conferunt ad stabiliendas quasdam uberioris Scholii

1) Verba Ludwichii haec sunt: „So fehlerhaft wurde dieses Schol. zuerst von Mai edirt, und seitdem getreulich wiederholt bis auf Dindorf herab, der zwar in seinem Anhang berichtet, dass es sich auch in T findet, aber die nothwendige Berichtigung, welche T bietet, καὶ ἄνευ für καὶ αὐτό, verschweigt. Übrigens hat auch der von Mai benutzte Codex (Q) das Richtige, ebenso M.”

Harleiani vitiosissime scripti emendationes, et, quod maioris momenti habeo, insigne exemplum praebent quomodo horum longiorum, inprimis Porphyrii, Scholiorum excerpta et quasi disiecta membra paulatim extiterint, unde habitus et tenor integrarum disputationum saepe exiguo cum fructu nobis divinandus relinquatur. Sed de his rebus agam explicatius in altera parte, nunc singula Harleiani πλημμελήματα videamus an sanare possimus. Βαρύτης γὰρ — incipit — *ὀνειδίζειν μὲν ἂν πάσχει, ἱκετεύειν δὲ συγχωρεῖσθαι αὐτῷ τὸν πατέρα, ὃν πάντας μὲν ἔδει ποθοῦντας δακρύειν, αὐτὸς δὲ ἐν ἱκετηρίᾳ τίθεται τὸ κἄν μόνῳ αὐτῷ συγχωρηθῆναι τὸ πένθος.* Licebit quaerere, quid sit quod Telemachus precetur: *συγχωρεῖσθαι αὐτῷ τὸν πατέρα?* Qui id mecum non expedient, videant an non restituendum sit: *ἱκετεύειν δὲ συγχωρεῖσθαι αὐτῷ (πενθεῖν) τὸν πατέρα.* Haec particula excerpta transiit in MT: *ἐπιφθόνως λίαν ἐν μέρει χάριτος αἰτεῖται τὴν ἐξουσίαν τοῦ πένθους, ὃν ἔδει πάντας δακρύειν αἰτῶν κἄν μόνος πενθεῖν ἀδεῶς,* atque in his hi duo codices desinunt, ita tamen ut quod inserui necessarium esse comprobent. Pergit H: *καὶ εὐθύς ἀπολογισμὸς περιδοξος ἐφ' οἷς δρῶσι παράδοξα, „εἰ μὴ πού τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς, || δυσμενῶν κάκ' ἔρεξεν εὐκνήμιδης Ἀχαιοῦς,“ καὶ (τὸν addit D) ἐχθρὸν τιμωρούμενοι ἐμὲ δι' ἐκεῖνον ἀμύνεσθε.* At neque Telemachi ἀπολογισμὸς, cum acerbissima ironia coniunctus, recte περιδοξος dici potest, quod ultimae aetatis vocabulum hic prorsus ridiculum est, nec quae proci in Ulixis domum perpetraverant παράδοξα quis sanus appellet. Accedit quod in ultimis grammaticae ratio laesa est, cui malo succurrit scilicet scriba Codicis D, παράδοξα in παραδόξοις mutando, iniuria a Dindorfio commendatum. Nullam ad rem istud παραδόξοις utile est, nisi ut ad illa plurima indicia accedat, quibus demonstrare conati sumus Codicem Parisiensem D emendatricem correctoris manum expertum esse. Περιδοξος et παράδοξα e dittographia orta sunt, itaque legendum: *καὶ εὐθύς ἀπολογισμὸς παράδοξος ἐφ' οἷς δρῶσι(ν), „εἰ μὴ πού κτλ., nec quisquam mirabitur, Telemachi excusationem, nisi ironice intellegatur, — ut unice intellegenda est, — παράδοξον πάνυ ac sane mirificam videri.* Post pauca: *Συμπλέκει δὲ τοὺς Ἰθακησίουσ τῇ ἀδικίᾳ τῶν μνηστήρων, καίπερ κατ' ἀρχὰς χωρίσας τοὺς μνηστήρας ἀπ' αὐτῶν, κατ'*

ἰδίαν τούτων κατηγορῶν. — ἐκθεῖς γὰρ ταῦτα περὶ ἐκείνων (τῶν μνηστήρων puta), μετὰ τὴν διήγησιν καὶ ἐπίδειξιν τοῦ ὅτι παῖδες εἰσι τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀρίστων, ἀκόλουθον τὸ τῆς κοινοποιίας ἐπήγαγε „νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί, ἄλλους τ' αἰδέσθητε, θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν, σχέσθε, Φίλοι.” τίς οὖν ἢ τούτων ἀδικία; οὐ μόνον ὅτι οὐκ ἀμύνονται τούτους δτρύνοντες. πῶς οὖν δτρύνουσι; ὅτι εἰ παῖδας ὄντας αὐτῶν οὐκ ἐπέχουσι. οὗς γὰρ αὐτὸς τις κωλύειν δυνάμενος διὰ τὸ εἶναι κύριος ἐᾷ πλημμελεῖν, αὐτὸς ἂν εἶη ὁ δοὺς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀδικίας. Nihil sequitur post οὐ μόνον, quod tamen ex ipsa harum particularum natura fieri debebat. Ac iure nihil sequitur, nam ne illud quidem οὐκ ἀμύνονται et δτρύνοντες recto stare talo videtur. Quod cum ex toto argumentationis tenore, tum vel sic apparebit. Etiam haec Porphyrianae disputationis particula separatim extat in Ambrosiano E, aliquantum magis perspicua, ut adsolet, quam ipsius optimi philosophi verba fere sunt. οὐχ ὅτι ἄτρυνον αὐτοὺς εἰς τὸ Φανερόν ἐκεῖνοι, τοῦτο ἐγκαλεῖ Τηλέμαχος, ἀλλ' ὅτι παῖδας ὄντας αὐτῶν τοὺς μνηστῆρας οὐκ ἐπέιχον. οὗς γὰρ τις κωλύειν δυνάμενος, διὰ τὸ εἶναι κύριος αὐτῶν, ἐᾷ πλημμελεῖν, οὗτος ἂν εἶη ἀντικρὺς ὁ τὴν τῆς ἀδικίας ἐξουσίαν αὐτοῖς δεδωκώς. Satin certum nunc est corrigendum esse: τίς οὖν ἢ τούτων ἀδικία; τοῦτο μόνον ὅτι οὐκ ἀμύνοντες τούτους δτρύνοντες. πῶς οὖν δτρύνουσι; ἐπεὶ παῖδας ὄντας αὐτῶν οὐκ ἐπέχουσι. Nam in ὅτι εἰ aut alterutrum abundat, — nullus nunc coniunctioni conditionali locus est, — itaque εἰ erit expungendum, ut fecit Buttmannus ad β, 63 (p. 83, 8, ubi eius nota consulatur), aut, quod malim, ita haec duo vocabula coniungenda sunt, ut unum illud evadat quod proposuimus. In unciali scriptura ΟΤΙΕΙ et ΕΠΕΙ minimo tantum discrimine differre, quivis statim videat. Ita Telemachus τῶ μεταξύ διαιρεῖν τε καὶ κοινοποιεῖν τὸ ἀδίκημα καὶ παρρησία κέχρηται βασιλικῇ καὶ δεήσει πάλιν ταπεινὰ πράττοντος καὶ ποτὲ μὲν τὸ δίκαιον ὑπομιμνήσκει καὶ νέμεσιν, ποτὲ δ' αὖ καὶ αἰσχύνῃ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ τὴν παρὰ θεῶν μῆνιν, καὶ τοὺς πατέρας [ὑπομιμνήσκει]. Recte D ultimum vocabulum omittit sono ingratum et sensu supervacuum, rectius simul quam H habet τοῦ πατρὸς, quod adsciscendum, sed articulo adiecto: καὶ τὴν παρὰ θεῶν μῆνιν, καὶ (τὴν) τοῦ πατρὸς. Respicit enim Homericum: οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ || οἶος Ὀδυσσεὺς

ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι. Quorum autem πατέρες cogitandi sint, difficile dictu erit.

Ad eundem versum adnotatio critica pertinet, ex compluribus Codicibus (HMQRT) edita, quae ut Didymi sit, — inter cuius reliquias Schmidtius eam rettulit, — certe non ex limpido fonte hausta est. πῶς τοὺς μνηστήρας Φίλους καλεῖ; ἢ ὁ λόγος πρὸς τοὺς Ἰθακησίους, οἷον ἀντίσχεσθέ μου. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης γράφει «μή μ' οἷον ἐάσατε», ὃ ἔστι καὶ ὑμεῖς συμπενήσατε. Ἀρίσταρχος δὲ τὴν μὲν γραφὴν οὐκ ἀμείβει, τὸ δὲ οἷον ἀκούει πρὸς τὸ πένθος τοῦ πατρὸς. — — ἢ καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ Φησιν. ἐμὲ μόνον ἐάσατε σχολάζειν τῷ πένθει καὶ μὴ ἐπιθύεσθε. κτλ. Hinc excerpta leguntur in STV eiusmodi: βοηθήσατε. (aliquantum plenius T: ἀντέχεσθε, βοηθήσατε.) τὸ γὰρ Φίλοι ἀνάρμοστον κατὰ τῶν μνηστήρων, ἴν' ἢ ἀπόσχεσθε. Haec in luce uberioris adnotationis collocata facile intelleguntur. Nempe hoc vult quicumque haec excerpserit: σχέσθε hic locorum interpretandum est per ἀντέχεσθε, βοηθήσατε, ut Φίλοι de Ithacensibus dictum sit; contra ea si adiectivum ad procos pertineret, quod tamen absonum, σχέσθε per ἀπόσχεσθε explicandum foret. Non sunt haec admodum perite contracta, ita tamen ut si mentis aciem intendere velis, intellegi possint. Sed plane amentia sunt quae Mediolanensis B ex utroque, ut videtur, ampliore Scholio, et Porphyrii et critico, conflata derivavit: πρὸς τοὺς Ἰθακησίους ὄλους (scripserat homo πρὸς τ. Ἰθακησίους ὁ λόγος, ¹) opinor.)· ἐὰν ὁ πατὴρ μου δυσμενῶν καὶ ἐχθραινόμενος ὑμῶν ἦν, ἐάσατέ με πάσχειν. τὸ δὲ μὴ παρέλκων., ubi ne illud quidem certum est, utrum μὴ abundare intellegat, quod ab Aristophane perperam repositum est pro καὶ, an εἰ μὴ πού τι κτλ. Sed quaerere supersedeamus, cum utrumvis fatue sit sive excogitatum sive excerptum. Iam in superioribus autem, cum Herodianeum Scholion ad ν, 405 (ἐπίουρος) cum eiusdem uberrima ex Ἰλιακῆς προσφιδίας nota conferebam, exemplum dedi animadversionis excerpando corruptae, cui nunc et haec accedant et aliud e vicinia

1) Sic v. c. ad γ, 231: ὁ λόγος δὲ καὶ ὁ νοῦς οὕτως· ἄνδρα ἢ εἴμαρται κτλ. (EQT.) Ex his tribus codd. solus T verum praebet, EQ ὄλος ὁ νοῦς. Simul pro οὕτως a T omisum praestat οὔτως.

non minus perplexum. Ad β, 63, οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχεται haec leguntur in solo S servata, quod sane mirum est in vocabulo semel apud Homerum lecto et vel ob accentum memorabili: εὐθετα, καὶ πλεονάζει ἢ ἀνά στέρησις, ἴν' ἢ σχετά. Diu haec me torserunt. Nulla est negatio ἀνά, et etiamsi duplex negatio significaretur, quae quorundam grammaticorum in cognatis quibusdam vocabulis opinio fuit, non sic hude posita ita accipi poterat. Cave tamen sive inducas sive corrigas, quod in promptu esse videtur, καὶ πλεονάζει ἢ ἀνά πρόθεσις, ac potius conferamus haec Herodiani ad ἀνάπυστα, in notissimo versu de Epicaste, λ 274: ἀνάπυστα: προπαροξυτόνας Φησὶν (Herodianus) ἐν τῇ καθόλου, περιττῆς οὐσης τῆς ἀνά, ἀντὶ τοῦ πυστά, ἐξάκουστα. δύναται δὲ καὶ τοῦ ἄπυστα ἐγκειμένου ἄλλη στέρησις ἐντεθῆναι μετὰ προσθέσεως τοῦ ν̄, ὡς ἐν τῷ ἀνήκουστος, ἀνηλεής. αἱ δύο οὖν στερήσεις μιαν συγκατάθεσιν ἐδήλωσαν, καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἀκουστά. (BQ). Sunt haec aperte falsa, ¹⁾ sed ex Herodiani tamen doctrina, eodemque modo nostro loco ἀνσχετὰ explicuisse videtur, ut aut praepositio ἀνά abundet, aut, quemadmodum πυστά habet ἄπυστα indeque duplici negatione ἀνάπυστα, ita σχετά habeat ἄσχετα et ἀνάσχετα. Falsa haec esse iam supra monui, nec quisquam recentiorum, quod sciam, repetendo haec comprobavit, ac vellem sciremus, quomodo accentum in ἀνσχετὰ expenderit Herodianus. Sed iam intellegimus unde epitomator noster ἢ ἀνά στέρησις adriperit, et quam molesta res esset, si veterum de grammatica opiniones sive verae illae sint sive falsae ex tam aridis fontibus omnes nobis essent hauriendae.

β, 93. ἢ δὲ (Penelope) δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ Φρεσὶ μερμήριξεν. Ad hunc versum Scholion est in M et S (cfr. Dind. not. et Praef. p. XLIII): ἐμφαντικῶς τὸ δόλον, ὡς καὶ τὰ πρῶτα δολίως ἀπατώσης αὐτούς. Oppositio ut intellegatur, scribendum est: ἐμφαντικῶς τὸ ,ἄλλον', ὡς καὶ τὰ πρῶτα δολίως ἀπατώσης αὐτούς.

1) Ita enim ἀνήκουστος foret ἀκουστός, ἀνηλεής ἐλεήμων, quod quis Herodianum dicere credat? Fuse de his formis disputavit Lobeckius ad Phryn. in Parergorum c. IV: de Productione vocalium in vocabulorum commissuris, § 8 p. 710 seqq.

β, 102. αἴ κεν ἄτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσας. Id est, Scholiasta quodam auctore (in EQ), ὡς ἀξίου ἱματίου σπανίζοντος· οὐ γὰρ παντελῶς ἐσπάνιζε. Voluit auctor: ὡς ἀξίου ἱματίου σπανίζων, nam σπανίζοντες ἄνθρωποι sunt, σπανίζοντα ἱμάτια non sunt. Vitium est e pervulgatissimis. Genetivus ἱματίου scribam impulit ut participium quoque huic adcommo- daret, de sententia securus. Idem factum est ad γ, 372 in interpretatione vocabuli Φήνη εἶδομένη: εἶδος ὀρνέου ἀετῶ ὅμοιον ὄξυπετεῖ Φαιδρῶ¹⁾, προσαρμόζοντι τῇ Ἀθηνᾶ. Φαινὸν γὰρ ὡς ἀπὸ τοῦ Φαίνα γινόμενον· καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἤγουν ἡ Φρόνησις Φαινοτάτη καὶ λαμπροτάτη ἐστίν. (E.) Res ipsa clamat scriptum fuisse: εἶδος ὀρνέου ἀετῶ ὅμοιον -- προσαρμόζον τῇ Ἀθηνᾶ. Neque aliter in Nicanoris (?) nota ad ζ, 163: Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα, ubi PQ: οὐ Φημι λέγειν αὐτὸν ἔρνος νέον, ἀλλὰ τὸ νέον τῶ ἀνερχόμενον δεῖ συνάπτειν, ἴν' ἢ, νέον ἀνερχόμενον, τουτέστι νεωστὶ ἀνερχόμενον, ὡς τὸ „νέον ἠβώωντα.” (I, 446.) --- πρόσκειται δὲ τῶ νέον τὸ ἀνερχόμενον, ἴσον τῶ ἀνατρέχοντι. τὸ γὰρ ταχέως ἰδὸν τρέχει. κτλ. Immo vero: τὸ ἀνερχόμενον, ἴσον τῶ ἀνατρέχον.

β, 127. Profitetur Antinous: ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν οὔτε πῆ ἄλλη, || πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχχιῶν ᾧ κ' ἐθέλησιν. Vulgata ad haec: τοῦτο πρὸς κακοῦ τοῖς μνηστῆρσιν. ἐξὸν σωθῆναι ἄλλην τραπομένους ὅμως πάνυ ὁμοῦ εὐρεθέντες πανωλεθρίαν ἔπαθον. Deleta haec vult Dindorfius (Praef. p. xliii), ut ex Eustathio illata p. 1436, 33. Sed nihil impedit quominus Archiepiscopi doctissimi verbis sensum reddamus. Nam quid est ὅμως πάνυ ὁμοῦ εὐρεθέντες? Sed nullo negotio intellegetur: ἐξὸν σωθῆναι ἄλλην τραπομένους ὅμως πάντες ὁμοῦ εὐρεθέντες πανωλεθρίαν ἔπαθον.

β, 133. In longiore hoc Scholio, — an Porphyrii? — interpunctio pravissima est adeoque totum ita disponendum: κατ' ἔνια τῶν ὑπομνημάτων ἡ τούτων ἐξήγησις ἡμάρτηται. Φασὶ γὰρ, ἔθος ἦν, εἴ τις ἐκὼν ἐξ οἴκου γυναικὰ ἀπέπεμψε, χρήματα ἀπο-

1) „Nescio unde huc illata sint duo haec verba poetica, quae hexametrum inchoant, quorumque prius lexicis etiam ignotum est.” Buttm.

τίνειν τοῖς ταύτης συγγενέσι καὶ τῷ πατρὶ. Φησὶν οὖν (Telemachus) ὅτι (*) κακὸν ἐστὶ καὶ οἶον ἀλυσιτελὲς ἐὰν ἐκδιώξω τῶν οἴκων τὴν μητέρα· πολλὰ γὰρ ἀποτίσω τῷ Ἰκαρίῳ. ἄμεινον δὲ οὕτω διαστῆλαι „κακὸν δὲ με πόλλ' ἀποτίνειν.” καὶ οὐ περὶ χρημάτων Φησὶν, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπαγομένων· — „ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἀλλὰ δὲ δαίμων δώσει”, εἶτα καθ' ὑπερβατόν, αἶ κ' αὐτὸς ἐκὼν Ἰκαρίῳ ἀποπέμψω τὴν μητέρα· — ἐπεὶ εἰ περὶ χρημάτων ἔλεγε σμικρολόγος ἂν ἐφαίνετο. Res ipsa absurde est excogitata, etsi fuisse inter Aristarcheos, qui hos versus eodem modo et interpungerent et interpretarentur, apparet ex Nicanoris notis ad vs. 132 et 134.

β, 164. δὴν ἀπάνευθε Φίλων paraphrasi redditur in S: ἐπὶ πολὺν χρόνον χωρὶς ἰδίων. Praestabit: χωρὶς (τῶν) ἰδίων.

β, 185. Ad ἀνιείης Scholion est Herodiani: δασουντέον. — Ψιλοὶ δὲ Ἑλλάνικος παρὰ τὴν ἀνίαν ἐκδεχόμενος τὸ λυποίης. Immo: ψιλοὶ δὲ Ἑλλάνικος παρὰ τὸ ἀνιᾶν ἐκδεχόμενος (ἀντὶ) τοῦ λυποίης, cui recte obloquitur Herodianus: εἰ δὲ τοῦτο, ἐχρῆν γράφειν ἀνιείης. τοιαύτη γὰρ ἡ δευτέρα συζυγία.

β, 195. μητέρ' ἐὼν ἐς πατρός ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι·

οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα κτλ.

Observatur ad hos versus in EQVHD, μητέρα ἦν ἐς πατρός: ἡδέως τῷ σχήματι ἐχρήσατο· εἰπὼν γὰρ „ἐς πατρός” μετέβη εἰς πληθυντικόν „οἱ δὲ γάμον τεύξουσι”, δηλονότι οἱ μνηστῆρες, καὶ εὐτρεπίσουσιν ἔεδνα ὅσα δεῖ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδί διδασθαι. κειμήλια (γαμήλια D, utrumque posteriorum commentum pro Homericō μεῖλια ¹⁾) δὲ τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς νύμφης διδόμενα, ἦγουν τὰ ἐξώπρροικα. In his primum quaero cur poeta dicatur ἡδέως τῷ σχήματι usus. Cum nullam causam inveniam, emendaverim ἰδίως τῷ σχήματι ἐχρήσατο, quemadmodum, — ut de plurimis exemplis unum atque alterum adscribam, — ad γ, 346 est: ἰδίως δὲ πέφρακε (Homerus.), ad δ, 10: ἰδίως δὲ εἶρηκεν. ἐν Σπάρτῃ γὰρ ὄντος αὐτοῦ Φησι Σπάρτηθεν, ad δ, 240: ἰδίως τὸ

1) Bellum illud κειμήλια legitur etiam ad α 276, ubi nec Buttmannus nec Dindorfius mutare ausi sunt, videlicet quod nostro quoque loco sic scriptum est.

πάντα ἐπήνεγκε τῷ ὅσσοι τὸ γένος ἀλλάξας, ubi prorsus contrario ordine legendum esse: ἰδίως τῷ πάντα ἐπήνεγκε τὸ ὅσσοι Homeri locum conferenti patebit. Sed hoc minoris momenti est. Illud magis urgendum, Scholii auctorem nunc non dicere, quae dicere eum voluisse ipsa prima Scholii verba testantur. Nam si οἱ δὲ γάμον τεύξουσι de prociis dictum est, quid mirum si a singulari transiit ad pluralem? Sensit vitium Buttmannus, cuius haec nota est ad οἱ μνηστῆρες: „immo auctor primorum huius Scholii verborum volebat πατήρ καὶ ἀδελφοί. — — Videntur itaque jam olim excidisse quaedam propter repetitionem eorundem verborum, in hunc modum revocanda: οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, δηλονότι πατήρ καὶ ἀδελφοί. τινὲς δὲ λαμβάνουσι τὸ „οἱ δὲ γάμον τεύξουσι” δηλονότι οἱ μνηστῆρες.” De summa re nemo Buttmanno non adsentietur, itaque lacuna statuenda erit, etsi mirum est eam in omnibus quinque Codicibus inveniri unde haec prodierunt, qua de re postea dicitur. Cum igitur de statuenda lacuna idem sentiamus, de explenda non ita inter nos convenit. Ne dicam haec ita expleta, ut Buttmannus volebat, certe non verborum paucitate laborare, ipse, sat scio, non probaverit etiam in infimae aetatis homine: λαμβάνουσι τὸ „οἱ δὲ κτλ. δηλονότι οἱ μνηστῆρες, ubi unusquisque homo Graecus λαμβάνουσι τὸ κτλ. ἐπὶ τῶν μνηστήρων dixisset. Ipse verba lacunosa sic sarserim: ἰδίως τῷ σχήματι ἐχρήσατο· εἰπὼν γὰρ „ἐς πατρός” μετέβη εἰς (τὸ addit V) πληθυντικόν. (ἐνιοὶ δέ·) „οἱ δὲ γάμον τεύξουσι”, δηλονότι οἱ μνηστῆρες, κτλ. Fere eadem Homeri verba occurrunt α, 277, ubi tamen nihil tricati sunt, sed „οἱ δὲ γάμον”: συνεκδοχικῶς οἱ περὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα Ἀστεροδίαν expositum est in E, ut oportet.

β, 196. Eadem res breviter tangitur in Parisino S: οἱ δὲ γάμον: οὗτοι οἱ μνηστῆρες, οἱ ἐν τῷ δώματι τοῦ πατρός. At hoc iam nimis stolidum est. Non amplius erit, ubi emendaverimus: ἤτοι οἱ μνηστῆρες, (ἢ) οἱ ἐν τῷ δώματι τοῦ πατρός.

β, 199. ἐπεὶ οὐ τινα δεῖδιμεν ἔμπης,
 οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἔδντα.
 οὔτε θεοπροπίης ἔμπαζόμεθ', ἦν σύ, γεραιέ,
 μυθεῖαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.

De sententiae forma Scholia haec habent: προειπών „ἐπεὶ οὐτίνα δεῖδιμεν ἔμπης“, οὔτε Τηλέμαχον οὔτε τὸν μάντιν οὐκέτι ἐπήγαγεν οὔτε ἄλλον τινά, καίτοι ὁ λόγος ἀπήτει, ἀλλ' ἦν εἶχεν ἀπέχθειαν πρὸς τὸ πλῆθος. (HMQV.) At haec sic scripta nullam sanam interpretationem admittunt. Qui enim? Nonne apud Homerum sequuntur ea ipsa, quae hic apud eum sequi negantur? Melius interpunxit Buttmannus, ante οὔτε Τηλέμαχον et post τὸν μάντιν — vel, ut ipse habet, τὴν μαντείαν — comate posito, nam et haec Homericæ esse certum est, licet ex Scholiastarum consuetudine in brevius contracta. Iam apparebit quid Scholiasta voluerit, si quae in fine perversa sunt, lenissima mutatione restituerimus. Nemo hic commemoratur μισόδημος ἀνὴρ, sed sermo est de sene, qui, ut proci quidem iudicant, vaticinationibus suis populi odium in se convertisse dicitur. Emendemus igitur: προειπών „ἐπεὶ οὐτίνα δεῖδιμεν ἔμπης, οὔτε Τηλέμαχον οὔτε τὸν μάντιν“, οὐκέτι ἐπήγαγεν, οὔτε ἄλλον τινά, καίτοι ὁ λόγος ἀπήτει, ἀλλ' ἦν εἶχεν ἀπέχθειαν πρὸς τοῦ πλῆθους. Ultro tamen fateor Scholion etiam emendatum non optime enunciatum esse, sed sive ab initio male scriptum est sive imperite excerptum, et obscuritate laborare et prava verborum collocatione. Quam inscienter expressum est καίτοι ὁ λόγος ἀπήτει pro καίπερ τοῦ λόγου ἀπαιτούντος! Simul cum multiplici infortunio ad nos pervenit. Ἐμπης — μάντιν omittit Q, μάντιν habent M (et H?) μαντείαν V, et esset cur praeferremus, (est enim paraphrasis Homericæ οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ') nisi sic omne subiectum verbi εἶχεν desideraretur, denique ἦν omittit V, quo facto ultima (εἶχεν ἀπέχθειαν κτλ.) omni cum praecedentibus vinculo destituta non videntur habere quid hic faciant.

β, 247. κατὰ δῶμα ἔω: τινὲς τὸ ἔω ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ λέγουσι κακῶς. (MS). „Sic bis uterque Codex pro ἐόν“, ut Dindorfius observat. Minime gentium. Textus Homeri habet δαινουμένους κατὰ δῶμα ἐόν, idque recte, verum non ex hoc ἔω depravatam est, sed ex varia lectione ἔω, eaque et in lemmate et in Scholio ipso sine dubio est restituenda. 1) Equidem lectionem ἔω Zeno-

1) Idem fecisse video Larochem, qui quasi in re dubia interrogationis signum addidit.

doteam habuerim, qui hic eodem modo pronomen personale scripserit *δέον κτητικῶς*, ac notissimo loco Ω, 486 et α, 413 *σεῖο* et *ἐμεῖο* probavit pro *σοῖο* et *ἐμοῖο*, ad quos locos conferenda sunt Scholia, Victoriana ad Iliadem, HMS ad Odysseam. Apertum est, qui in prima ac secunda persona pronomen personale possessivo anteposuerit, eundem in tertia persona idem fecisse, cuius rei exemplum nunc non deērit.

Post *κακῶς*, signo tamen scholii finiti addito (Praef. p. XLV.), in Parisino Codice (S) sequuntur haec: τὰ τῆς δευτέρας συζυγίας, εἰ μὲν καθαρῶς ἢ καὶ τὸ βῶ ἐπάγοιτο ἐκτείνεται, εἰ δὲ τὸ λ ἔστι, ἕτερον τῶν συμφῶνων συστέλλεται. Dindorfius, haec „verba ab hoc loco aliena” existimans, ad calcem paginae relegavit. Non est tamen admodum difficile ad indagandum ad quod verbum in vicinia haec nota pertineat, neque magis verba leviter tantum corrupta emendare Hercules labor est. Pertinent ad *ἐξελᾶσαι μεγάροιο* in sequentis versus initio (β, 248) positum, et sic scripta facile intellegentur: τὸ α τῆς δευτέρας συζυγίας, εἰ μὲν καθαρῶς ἢ καὶ τὸ βῶ προηγοῖτο, ἐκτείνεται, εἰ δὲ τὸ λ ἔστι (ν ἢ) ἕτερον τῶν συμφῶνων, συστέλλεται, quae non magni quidem pretii sunt neque accurate exposita, sed vera tamen neque „ab hoc loco aliena.”

β, 257. *αἰψηρήν*: ἀντὶ τοῦ ταχέως, ὡς τὸ „τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών” (Δ, 182), ἀντὶ τοῦ εὐρέως. (HMS.) Malim: *αἰψηρήν*: ἀντὶ τοῦ (*αἰψηρῶς*), ταχέως, ὡς τὸ κτλ. atque ita fere habent Scholia Vulgata. Qui comparaverit similes observationes ad Iliadem Δ 102, (Θ 150), Λ 186, (Θ 399), alias, quas indicavit Friedländerus, et hic Aristonici notam adgnoscat, quam et Friedländerus ipse indicavit et in syllogem suam recepit Carnuthius, perperam expuncto *ταχέως*.

β, 263. Ad *ἡρωειδέα πόντον* praeter alia in eandem sententiam in pluribus codicibus (BEHQV) tradita, haec propria habet S: ἡ θάλασσα γὰρ ἀέρι παρεικάζεται, ὅθεν καὶ διὰ λόγιζεται (?), ἡγουν ἡρωειδής· ἐπεὶ μόνον ἀέρα ὀρῶσιν οἱ πλείοντες. Ad interrogationis signum a Dindorfio positum respondeam: lege ἡ θάλασσα γὰρ ἀέρι παρεικάζεται, ὅθεν καὶ διὰ λέγεται,

nam aut hoc verbum ex corrupto λογίζεται exsculpendum est, — recte scriptum in Aristonici nota ad O, 161: ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ Ζεὺς τὴν θάλασσαν δῖαν εἶρηκεν — aut εἰκονίζεται. In praepositione διὰ maris epitheton δῖα latere nemini dubium esse potest.

β, 270.

Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσειαι οὐδ' ἀνοήμων,
εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦῶ, κτλ.

Verba haec Minervae ad Telemachum precantem ita paraphrasi redduntur: προτρεπτικῶς, ὡς περὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐμφρόνως διατεθειμένου· οὐδὲ ὕστερον κακὸς ἔσῃ, εἰ Ὀδυσσεὺς παῖς τυγχάνεις καὶ τῆς πατρώας σπορᾶς ἔχεις τι σύμβολον. Sic recte QV. Paulo peiore ordine eadem habent S (T — App. p. 742 — et H, ut videtur), corruptius quoque scripta, quae fortasse causa fuit cur ad imam paginam detruderentur: οὐδὲ ὕστερον κακὸς ἔσῃ· οὐδὲ ὅμοιος τῷ πατρὶ παῖς τυγχάνων καὶ τῆς πατρώας σπορᾶς ἔχεις τι σύμβολον· τὸ οὐδὲ ὄπιθεν προτρεπτικῶς, ὡς περὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐμφρόνως διατιθεμένου. Verba sunt prorsus eadem ac leguntur in QV, itaque scripturae vitia sine ullo negotio tolluntur. Non fuerat: οὐδὲ ὅμοιος τ. π. παῖς τυγχάνων, opinor, sed εἰ δὴ ὅμοιος τ. π. παῖς τυγχάνεις, neque ἐμφρ. διατιθεμένου, sed ἐμφρόνως διατεθειμένου. Descripsi autem haec, non quod talia corrigere aut magni momenti aut magni laboris duco, sed quod et mendorum origo tam perspicua est quam festiva, et his quoque probatur quod saepius iam adseveravi, codices Parisinos D et S ex archetypo codici Harleiano simillimo fluxisse. Nam unde tandem οὐδὲ pro εἰ δὴ natum putemus? Dicent Harleianus et Hamburgensis, qui post κακὸς ἔσῃ addunt οὐδὲ ἀφρων, optime; est enim haec quoque paraphrasis verborum Homeri: οὐδ' ὄπ. κακὸς ἔσσειαι οὐδ' ἀνοήμων. In S post οὐδὲ lacuna est, quam Cramerus sarsit verbis ὅμοιος τῷ πατρὶ supplendo, recte quidem ad sensum, at simul ea recepta oportebat quae H suppeditat, ut ratio particulae οὐδὲ perspecta foret. Pulchrius etiam participium τυγχάνων natum est, nempe ex Crameri cerebro apertissimam sententiam perperam intellegentis. Etenim, monente Dindorfio in Praefatione (p. XLV), „participii τυγχάνων literae ανων abscissae sunt”, et multum vereor ut unquam comparuerint. Τυγχάνεις, ut diximus, unice requiritur,

pro quo in H et T levi vitio *τυγχάνοις* est, ex recentiorum pronounciatione repetendo. Locus igitur sic scribatur: οὐδὲ ὕστερον κακὸς ἔσθι οὐδὲ (ἄφρων, εἰ δὴ) ὁμοίος τῷ πατρὶ παῖς *τυγχ(άνεις)* καὶ τῆς πατρῴας σπορᾶς ἔχεις τι σύμβολον κτλ., et omnibus numeris absolutus erit.

β, 315. Ad Telemachi verba: καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς Ambrosianus E et Parisinus D (Praef. p. XLVI) fragmentum praebent amplissimae Porphyrii disputationis (c. XV τῶν Ὀμηρικῶν ζητημάτων. cfr. ad A, 66.) de variis substantivis verbisque, quibus Homerus ad declarandam iram generibus suis distinctam usus est, quae omnia Porphyrius, ut eius est mos, philosophica quadam ratione exponenda et connectenda existimat. Est autem hoc quod dico fragmentum pessime compositum, adeo ut non meminerim me vel in Scholiorum farragine multa videre, quae peius scripta atque excerpta sint. Pleraque enim, ut saepius iam dixi, excerpta nostra non sine cura quadam sunt facta, hoc vero ita comparatum est ut perraro tantum pauca conferat ad ipsius Porphyrii orationem emendandam, ipsum sine editionis Porphyrianae ope saepe ne intellegi quidem possit, adeo argumentorum series truncata est atque oscitanter confusa. Ne calumniari videar, dabo testimonia. Iam prima fragmenti nostri verba habent quae improbentur: ὁ μὲν θυμὸς ἀπὸ τοῦ θύειν, ὁ δὲ χόλος ἀπὸ τῆς χολῆς. Qui θυμὸς a verbo duxit, idem fecit, opinor, in cognato substantivo. Id ipsum habet vetus editio: ὁ μὲν θυμὸς ἀπὸ τοῦ θύειν, ὁ δὲ χόλος ἀπὸ τοῦ χολᾶν προσηγόρευται. Sequuntur apud Porphyrium compluscula, quae epitomator suo iure omisit, ita pergens: θυμὸς δὲ καὶ χόλος, λαβὼν — melius editio: προσλαβὼν — τὴν ἐπὶ τὸ δράσαι κακὸν ἀγανάκτησιν, χῶσθαι λέγεται, ὡς τὸ „σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις χῳόμενος,” (A, 243) ἤγουν ἀμυχὰς ποιήσεις σπαράσσων τὴν ψυχὴν. — haec recte in editione desunt, adsunt in Veneto — καὶ „χῳόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ὄχετο” (A, 380). δηλοῖ δὲ τὸ οὐχ ἀπλῶς ὀργιζόμενος, ἀλλὰ μετὰ ἀγανάκτησεως ἀμυντικῆς· διὸ καὶ καταρᾶται καὶ κατὰ τοῦτο ἀμύνεται. Ne caetera tangam, nemo facile intellegat nec cur bis idem dicat Porphyrius, — nihil enim interest, inter θυμὸς κ. χόλος προσλαβὼν — ἀγανάκτησιν et δηλοῖ δὲ τὸ — — ἀγανάκτησεως ἀμυντικῆς

— nec cur postremum tantum exemplum explicuerit, nec cur id per adversativam maxime particulam expresserit. Saepissime quidem δις ταύτων ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Πορφύριος, fateor, sed semper ita, ut arte quadam factum conspiciatur. Ponit regulam, proponit exempla, atque ad unumquodque exemplum verbis curiose artificioseque variatis regulam suam eo confirmari ostendit. Conferamus quae supra exscripsi cum 'genuino Porphyrio, quem in vetere editione habemus, et apparebit quam nunc quoque verum sit quod dixi. Θυμὸς δὲ καὶ χόλος προσλαβὼν τὴν ἐπὶ τὸ δρᾶσαι κακὸν ἀγανάκτησιν, χῶσεσθαι λέγεται, καὶ ὁ ἐν τῷ τοιοῦτῳ πάθει „χωόμενος κῆρ”, (A, 44) αὐτίκα γοῦν τὸν λοιμὸν ἐπάγει. καὶ δράσαντος ἐρωτῶσιν, „ὅς κ' εἶπῃ ὅ τι τόσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.” (A, 64.) διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δρᾶσαι τι κακὸν δυναμένου δι' ὀργὴν βασιλέως εἴρηται. „κρείστων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χῶσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.” (A, 80.) οὕτως εἶρηκε καὶ τὸ „σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος,” δηλῶν τὸ δραστικὸν δι' ἀγανάκτησιν περιέχειν τὸ χῶεσθαι. (in horum locum pervenerunt in nostros codices, nescio unde, ea quae supra iam ut aliena notavimus: ἤγουν — σπαράσσω τὴν ψυχὴν, ac simul perspicuum fit unde non minus alienum δηλοῖ δὲ venerit.) καὶ τοῖνον τὸ „χωόμενος δ' ὁ γέρον πάλιν ᾤχετο” ἀκουσόμεθα οὐχ ἀπλῶς ὀργιζόμενος, ἀλλὰ μετ' ἀγανάκτησεως ἀμυντικῆς· διὸ καταρᾶται καὶ οὕτως ἀμυνόμενος. Nunc quidem vetus editio parvo mendo laborat nostrorum ope tollendo, licet et haec quoque errore non vacent. Participium ἀμυνόμενος minus aptum est et scripsisse Porphyrius videtur quod nostri codices praebent, nisi quod κατὰ τοῦτο a scriptoris mente abhorret, quem aut cum editione οὕτως aut διὰ τούτου dedisse suspicor: διὸ (καὶ) καταρᾶται καὶ διὰ τούτου ἀμύνεται. Pergit Porphyrius, etiam in ED, Καὶ „χωόμενος κατὰ θυμὸν εὐζῶνοιο γυναικὸς” (A, 429) Ἀχιλλεὺς τῆ ὀργῆ δηλοῦσθαι ποιεῖ τὴν τιμωρητικὴν διαγανάκτησιν· ἐπιβουλεύει γοῦν διὰ τῆς μητρὸς τοῖς Ἕλλησι. Extrema multo exquisitius simul et rectius, — non enim Achilles Graecis insidiatur, — praebet editio: Ἀχιλλεὺς τῆ ὀργῆ δηλοῦσθαι ποιεῖ τὴν τιμωρητικὴν δι' ἀγανάκτησιν ἀμυναν· ἐπεξέρχεται οὖν (recte nostri γοῦν) διὰ τῆς μητρὸς τοῖς Ἕλλησι καὶ οὐχ ἀπλῶς ὀργίζεται. Post haec sequi debebant quae epitomator imperite ad fragmenti finem reiecit,

ὡς περ γὰρ τὸ ἀχθεται πρὸς τὸ ἀχνυται ἔχει περιττεύουσαν ἀγανακτήσιν, οὕτω τὸ χῶεσθαι πρὸς τὸ χολοῦσθαι. Pro his nostri Codd. praebent, ornatius fortasse: ὅπερ οὖν (hoc certe prave pro γὰρ) τὸ ἀχθεται πρὸς τὸ ἀχνυται ἔχει περιττεῦον τῇ ἀγανακτῆσει, τοῦτο καὶ τὸ χῶεσθαι πρὸς τὸ χολοῦσθαι. Haec apte sequuntur, simul enim quae hucusque de verbo χῶεσθαι dicta sunt confirmant ac novum quid afferunt contra Aristarcheos observatum, ut apparet ex Scholio Aristonici Ψ, 603 et Lehrsii Aristarcho p. 145 (ed. 2^{ae}). At vide quid in nostra epitome post τοῖς Ἑλλησι sequatur: ταύτην οὖν (ex Buttmanni emendatione, γοῦν est in E) ἐστὶ θυμὸς καὶ χόλος· μῆνις δὲ καὶ μένος ὀργῇ ἐναπόθετος καὶ ἔμμονος. Bellissima sane conclusio: multis egit auctor de vera atque accurata significatione verbi χῶεσθαι, iisque ad finem perductis magna cum gravitate addit: ταύτην οὖν ἐστὶ θυμὸς καὶ χόλος. Aut hoc est insanire aut nescio quid sit. Sed huius vitii nunc quidem insons est Porphyrius, qui his verbis revera usus est sed alio argumentationis loco, ubi tam apta sunt quam nunc aliena. Nostro loco in ζητημάτων editione est: ἐν κινήσει μὲν οὖν χόλος καὶ θυμὸς· (sequuntur multa quae ibi quoque ante haec verba collocanda iudico.) ἐν δὲ σχέσει μῆνις, μένος καὶ κότος. καὶ μῆνις μὲν καὶ μένος ὀργῇ ἐναπόθετος καὶ ἔμμονος· πάλιν δὲ μῆνις προσειληφύτα τὸ ἐπιτηρητικὸν μετ' ἀγανακτῆσεως καὶ κακοποιίας κότος γίγνεται, quae quantopere iis, quae ex codicibus nostris edita sunt praestent, nemo mihi monendus est. Neque magis sequentia cohaerent apud epitomatores: ὅτι δὲ τὸ μένος σθένος „πάντως οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι” (Θ, 450)· καὶ πρὸς τὸν Δία· „εὐ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπεικτόν.” (Θ, 32. cfr. vs. 463.) ὡς οὖν παρὰ τὸ σθένος μένος, οὕτω καὶ χόλος μένων μένος καὶ μῆνις, sed tamen ita sunt scripta ut ad ipsius Porphyrii textum corrigendum et hic aliquid afferant. Nempe ponit Porphyrius, μῆνις et μένος synonyma esse a verbo μένω derivata, idque operose, ut semper, demonstrat. Καὶ τὸ μένος δὲ — incipit — παρὰ τὸ μένειν. μένειν δὲ ἀκίνητον (εἶναι ins.?) καὶ ἄτρομον καὶ μὴ Φεύγειν. „ἐν γὰρ τοι στήθεσσι μένος πατράϊον ἦκα ἄτρομον” (E, 125). ὅτι γὰρ παρὰ τὸ μένειν, „ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστι.” (E, 254.) καὶ μένος οὖν χειρῶν τὸ ἔμμονον ἔργον πρὸς τὸ δρᾶξασθαι·

„οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρων” (E, 506). ὅτι δὲ τὸ μένος σθένος (iam apparet cur haec attulerit Porphyrius, quod in nostra epitome obscurum erat) „πάντως οἱ (immo οἶον) ἐμόν (γε ex Homero addendum) μένος καὶ χεῖρες ἀαπτοι” εἰπόντος Διδός, „εὖ νυ” Φησὶ (praestat Φασί) „καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὃ τοι σθένος οὐκ ἐπισικτόν.” ὡς οὖν τὸ σθένος, οὕτω καὶ χόλος μένων μένος καὶ μῆνις. Haec ultima omni sensu destituta ex fragmenti nostri, licet et ipsa corrupta sit, lectione ita redintegrandae sunt: ὡς οὖν (παρὰ) τὸ (σθένω) σθένος, οὕτω καὶ χόλος μένων μένος καὶ μῆνις. Eadem habet Etymologicum Magnum i. v. Μέμος: παρὰ τὸ μένω τὸ παραμένω, μένος, ὡς παρὰ τὸ σθένω, σθένος. Consentit Porphyrius in perversa vocabuli μῆνις etymologia cum Aristarcheis, (cfr. Lehrs. Quaestt. Epp. p. 38.) ut apparet et ex Apollonii Lexico licet manco ¹⁾ et ex Scholiis Venetis ad primum Iliadis verbum. Venetus enim A: μῆνιν: παρὰ τὸ μένω μῆνις ὡς ἔνος ἦνις. Immo vero: παρὰ τὸ μένω (μέμος), μῆνις, ὡς ἔνος ἦνις, quemadmodum et ratio suadet et scriptura Veneti B: μῆνις παρὰ τὸ μένω ἐν ἐκτάσει μῆνις ὡς ἔνος ἦνις, et explicatius Etymologicum Gudianum: μῆνις: ἔστι παρὰ τὴν ἐμμένουσαν ὀργὴν μένις καὶ κατ’ ἐπέκτασιν τοῦ ε εἰς η μῆνις. ²⁾ Iam accedimus ad totius proluxae disputationis quasi epilogum: καὶ ἔστιν ἡ μὲν κατὰ κίνησιν πρόσκαιρος ὀργὴ χόλος, θυμός· ἡ δὲ κίνησις μετὰ ἀγανακτήσεως καὶ δραστηκῆς ἐνεργείας χάεσθαι λέγεται καὶ σκύζεσθαι. ὥστε ἀπόθετος μὲν χόλος μένος, καὶ μῆνις δὲ τὸ ἀμύνεσθαι ἐπιτηροῦσα κότον· καὶ ὅπως ὀρμὴ ἐπιηρημένη μετὰ λύπης ὀρέξεως ἢ ὀργῆς, καὶ ὅπως κατὰ αὐξήσιν τοῦ θυμοῦ γίνεται. In his Buttmanus, quamquam aut ignarus aut immemor ea ex Quaestionibus Homericis contracta esse, solita sagacitate plurima

1) Editur: μῆνις: ὁ μὲν Ἀπίων μάνις· οἱ γὰρ ὀργιζόμενοι πᾶς μαινόνται· Ἀρίσταρχος δὲ κότος πολυχρόνιος ἀπὸ τοῦ ἐγκεῖσθαι. Sprevit Bekkerus nescio quomodo quod Albertius iam Villoisono teste certissimum commendaverat: Ἀρίσταρχος δὲ κότ. πολυχρ. ἀπὸ (τοῦ μένειν) τοῦ ἐγκεῖσθαι.

2) Cum Gudiano conferenda est proluxa glossa Epimm. Homm. (t. I. p. 282, 283), ex qua haec excerptam: παρὰ γούν τὸ μένω μένις καὶ μῆνις, καὶ ἐκτάσει τοῦ ε εἰς η, ὡς ἔνος ἐναιαυτός, ἔνος καὶ ἦνις, ἦνιδος. Legendum: — μένις, καὶ μῆνις κατ’ ἐκτάσιν τοῦ ε εἰς η.

restituit. Restituit κατὰ κίνησιν pro κατακινήσις, quod Parisinus D postea excussus et vetus Quaestionum editio comprobaverunt. Restituit necessarium καὶ inter ἀγανακτήσεως et δραστηκῆς ἐνεργείας. Restituit iniquatissima in fine sic: ἀπόθετος μὲν χόλος, μένος καὶ μῆνις· μῆνις δὲ τὸ ἀμύνεσθαι ἐπιτηροῦσα, κότος, id est ita fere, ut revera vetus Porphyrii editio scripta ea exhibet. Caetera non potuit restituere, nec quisquam poterit, nisi qui ipsam editionem inspexerit. Itaque prudenter abstinuit manum, addens: „sed sequentia quoque laborant; in quibus tamen μετὰ λύπης ὀρέξεως est idem quod μετὰ ὀρέξεως τοῦ λυπεῖν". Et recte fecit. Quis enim absque Porphyrii textu dixerit quid sit: καὶ ἔστιν --- ὥστε ἀπόθετος μὲν χόλος μένος --- καὶ ὅπως ὀρμὴ --- ἢ ὀργή, καὶ ὅπως κατὰ αὔξησην τ. θ. γίνεται? Contra ipsum Porphyrii textum considerantibus res est simplicissima. Ut supra iam significavi, auctor disputationi quasi epilogum addit eumque κατ' ἀνακεφαλαίωσιν, cuius tamen prima verba non sunt καὶ ἔστιν, sed εἴρηται τοίνυν. Iam tenebrae disiectae sunt. Εἴρηται τοίνυν ὅτι ἢ μὲν κατὰ κίνησιν πρόσκαιρος ὀργὴ χόλος καὶ θυμὸς· ἢ δὲ μετ' ἀγανακτήσεως (καὶ ins.) δραστηκῆς ἐνεργείας χῶεσθαι λέγεται καὶ σκυζέσθαι· Ὡς Δ' ἀπόθετος (malim ἐναπόθετος, ut supra est, quemadmodum in eadem re verbo ἐναποκεῖσθαι utitur) μὲν χόλος μένος καὶ μῆνις· αὕτη δὲ τὸ ἀμύνεσθαι ἐπιτηροῦσα κότοσ· καὶ ὅπως ὀρμὴ ἐπηρητημένη μετὰ λύπης [καὶ] ὀρέξεως ἢ ὀργή, καὶ ὅπως κατὰ αὔξησην τοῦ θυμοῦ γίνεται. Nunc aliquantisper a Porphyrio discedamus, moniti ubi in eius ratiocinationibus aliquid inconcinni offendimus, id non semper tam ipsi esse imputandum argute et subtiliter disputanti, quam epitomatoribus, saepe ea omittentibus quibus omissis sententia funditus pessumdat.

β, 323. Proci cavillantur Telemachum iamiam discessurum: πθανόν, ἵνα ἀπιστούντων καὶ κραιπαλόντων λάθῃ ἢ ἔξοδος. (M.) Pronomen deesse nequit: ἵνα ἀπιστούντων καὶ κραιπαλόντων (αὐτῶν) λάθῃ ἢ ἔξοδος.

β, 325. Ἡ μάλα Τηλέμαχος Φόνον ἡμῖν μερμηρίζει. Egregia est ad hunc versum adnotatio critica, sine dubio ex Didymo

excerpta, ad confirmandam athetesis versuum 316 et 317, quo tamen loco, recte Dindorfio monente, nota huc pertinens amissa est. Βεβαιωτικὰ ταῦτα τὰ ἔπη (nempe ἡ μάλα κτλ.) τοῦ μὴ εἰρῆσθαι ὑπὸ Τηλεμάχου τοὺς προηβητημένους στίχους (vs. 316 et 317) „πειρήσω ὡς κ' ὕμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω, || ἡὲ Πύλονδ' ἐλθὼν ἢ αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ δῆμῳ.” ἀποροῦντες γὰρ λέγουσιν „ἡ μάλα Τηλέμαχος,” οὐκ ἂν ἀπορήσαντες οἱ προακηκοότες. (EMH.) Ut haec intellegantur, scribendum est: ἀποροῦντες γὰρ λέγουσιν -- ,οὐκ ἂν ἀπορήσαντες εἰ προακηκοότες. 1)

β, 337. “Ὡς Φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσεται πατρός, || εὐρύν. Ad haec E: ὡς ἔφαν: γράφεται καὶ Φάν· ἔφασαν καὶ ἐν συγκοπῇ ἔφαν καὶ Φάν. (Non potest hic aliter scribi.) τὸ δὲ „θάλαμον κατεβήσεται” (-εβήσατο male codex?) νόει ἐκ τῆς λέξεως τὸ κοῖλον. Non optime assequor, nec quid sibi velit imperativus, neque magis quo modo ex verbis θάλαμον κατεβήσεται significatio vastitatis ac concavitatis elici possit. Utrique malo medebimur scribendo: τὸ δὲ „(ὑψόροφον) θάλαμον κατεβήσεται” νοεῖ ἐκ τῆς λέξεως τὸ κοῖλον.

β, 340. Descendit Telemachus in thalamum

ὄθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
 ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν ἄλις τ' εὐῶδες ἔλαιον·
 ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἠδυπότοιο κτλ.

Itaque, ut chaos philosophorum, πάντα ὁμοῦ. Οὐ γὰρ — Scholiasta quodam iudice — ἦν τσαούτη τῶν παλαιῶν περιεργία, ὡς ἐκάστῳ τόπον ἀπονέμειν. At non potest aliter per rerum naturam, quin unicuique rei locum adsignes. Sed excidit vocabulum ad sensum necessarium: οὐ γὰρ ἦν τσαούτη τῶν παλαιῶν περιεργία, ὡς ἐκάστῳ (ἴδιον) τόπον ἀπονέμειν. Omissio autem, quod mireris, in omnibus codicibus est (EMQH), unde Scholion est editum.

β, 350. Imperat Telemachus Eurycleae:

Μαῖ, ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
 ἠδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος δν σὺ φυλάσσεις.

1) Carnuthius, quod nunc obiter moneo, inter Aristonici fragmenta recepit, caeterum eadem emendatione, sed cum dubitandi signo, proposita.

Hinc Scholiastis nascitur occasio praecepta morum inculcandi. Οἰκονομικὸν — inquit — τὸ διανόημα, ὅτι οὐκ εἰς τὴν καθ' ἡμέραν δαπάνην τῷ αὐτῷ χρῆσθαι προσήκει, ἀλλ' ἀποκεῖσθαι τὰ τιμιώτερα εἰς ἐξαίρετον χρόνον. Sic habent BQ, et ut videtur (Praef. p. XLVij), Harleianus quoque. Matres familiae, credo, aliter iudicabunt, neque intellegent cur οἰκονομικὸν censeatur ad sumptus quotidianos τῷ αὐτῷ μὴ χρῆσθαι. Immo alia fuit boni patris familias, qui haec consarcinavit, sententia: ὅτι οὐκ εἰς τὴν καθ' ἡμέραν δαπάνην τῷ ἀρίστῳ χρῆσθαι προσήκει, et ita demum oppositio recte habet: ἀλλ' ἀποκεῖσθαι τὰ τιμιώτερα εἰς ἐξαίρετον χρόνον. Talia profecto Homeri verba eximie illustrant, fortasse quispiam dixerit. At sunt millenae huiusmodi observationes, non minus hac futiliores, nulla tamen tam festiva quam est haec ad Iliad. Z 165 super μιγήμεναι οὐκ ἐθελούση, quam animi causa adscribo: τρεῖς τρόποι μίξεων (I. μίξεως, atque ita codex Scorialensis)· ἢ βούλεται τις μὴ βουλομένη μιγῆναι, ὡς νῦν οὗτος λοιδορεῖται· ἢ μὴ βουλόμενος βουλομένη· ὡς Ὀδυσσεύς „παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση” (ε, 155) τῇ Καλυψοῖ· ἢ ὡς Αἴγισθος τῇ Κλυταιμνήστρᾳ ἐθέλων ἐθελούση (γ, 272). τέταρτος δὲ τρόπος οὐκ ἔστιν· οὐδεὶς γὰρ ἄκων ἀκούση μίγνυται. Atque hae quisquiliae in quatuor codicibus, Veneto B, Scorialensi, Leidensi, Harleiano, locum invenerunt!

Ad eundem versum in solo Marciano (M) leguntur haec. ὦν: γρ. καὶ μικρὸν, ἴν' ἤ, ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ὦν, ὡς τὸ „μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα”. (B 674.) Nihil attinet horum verborum, quibus nec caput constat nec pes, difficultates singillatim exponere. Unum tangam, si de varia lectione ὦν pro ὦν hic sermo est, ut est sine dubio, quid sibi volunt verba ex Iliade citata „μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα,” quibus neutra lectio nec stabilitur nec evertitur? Atque haec tamen tam obscura ex emendatione profecta sunt, adscriptis etiam confirmandi gratia scholii verbis β, 213 (p. 101, 7): πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἀφ' οὗ γέγονε μέλλοντος (nempe πρῆσω a grammaticis fictum), quae et integerrima sunt et nihil habent cum vitioso ἴν' ἤ, ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ὦν commune. Sed omissis his ipsa Codicis M lectio consideretur, ut videamus ecquid inde eruere detur quod intellegi

possit. Est autem eiusmodi. ὦν: γρ. καὶ μικρὸν ἴν' ἐστὶν ἀπὸ τοῦτον, (τοῦ τοῦτον coll. Cob.) ὡς τὸ κτλ. Iam apparet duo Scholia in unum coaluisse, quod saepissime factum est, — cfr. v. c. ad μ 175, de quo iam egi in Observatt. p. 59 —, alterum respiciens variam lectionem ὦν et ὦν¹), alterum dictionem μετὰ τὸν illustrans, cuius lemma periiit. Itaque haec ita erunt constituenda. ὦν: γρ. καὶ μικρὸν „ὦν.“ (pro ἴν'.) — (μετὰ τὸν): ἔστι δεύτερος (pro ἐστὶν ἀπὸ) τούτου, ὡς τὸ „μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα,“ quibus verbis similia habet tertium Scholion de eadem re in MQV: χρηστὸν ἦθος ὑποφαίνει. οὐ γὰρ τὸν κάλλιστον, ἀλλὰ τὸν μετ' ἐκείνον δεύτερον αἰτεῖ, τὸν δὲ προτερεύοντα (πρωτεύοντα QV) τῷ πατρὶ Φυλάσσει.

β, 390. πάντα δ' ἐν αὐτῇ | ὅπλ' ἐτίθει. Horum haec est paraphrasis in S: τὰ χρεῖώδη σχοινία ἀπετίθει. Credam ἐπετίθει rectius esse.

β, 421. ἀκραῖ Ζέφυρον κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον. Dissentiebant veteres grammatici, utrum κελάδοντα ad Ζέφυρον an ad πόντον pertineret. „Contra eos, qui κελάδοντα ad πόντον traherent“, — monente Buttmano — observatio est in EQ: τὸ δὲ κελάδοντα, τὸ κελადεῖν (Codd. κέλαδον τὸ κελαδεῖν) ἐπὶ λιγυρᾶς Φθογγῆς τίθεται (Buttm. Codd. ἄδεται), τὸ δὲ βροχθεῖν ἐπὶ κυμάτων. (EQ) Ut prima verba aliquantum cohaerent, Buttmannus proposuit: τὸ δὲ κελάδοντα, κελαδεῖν κτλ., ipse addendum suspicor ὅτι, ante τὸ oblitteratum (cfr. Bast. Comment. Palaeograph. p. 784), ut sit: τὸ δὲ κελάδοντα, (ἔτι) τὸ κελαδεῖν ἐπὶ λιγυρᾶς Φθογγῆς τίθεται κτλ. Auctor huius sententiae mihi videtur Porphyrius, verbaque ut supplevi coniungenda censeo cum iis, quae ex iisdem codicibus et R paulo ante (p. 116, 20 seqq.) edita agunt de vocabulo ἀκραίης, quorum auctor signis non dubiis, ut postea dicetur, idem Porphyrius agnoscitur. Hac autem lege, ut quae inter ἀκραίης (p. 116, 26, ubi R deficit) et τὸ δὲ κελάδοντα leguntur, hinc eiecta separatim

1) Similiter dubitatur v. c. δ 222. καταβροχθεῖν: γράφεται καὶ μικρὸν καὶ μέγα. κτλ. (E).

ponantur, cum certe Porphyrii non sint, sed et eius et aliorum interpretationes breviter recenseant, quemadmodum his simillima sed etiam breviora edita sunt ex BQV, p. 116, l. 18, 19. His igitur amotis caetera, ut dixi, coniungenda censeo, quod vel initium disputationis, etsi procul dubio contractae, satis ostendit. Qui verba HomERICA ita composita adduxit: τὸ „ἀκραῖ ζέφυρον κελάδοντα,” καὶ τὸ „ἐπλέομεν βορέη ἀνέμῳ ἀκραίῃ” (ξ, 253), οὐκ ἔστιν ἀκρῶς πνέοντι, (quo modo et alii interpretabantur et Apollonius Sophista i. v., non, ut Villosionus edidit, ἀκρῶ πνέοντα,) ἀλλ’ ἀκέρως πνέοντι, — qui igitur Homeri verba ita composuit, idem opinor de κελάδοντα non cum vocabulo πόντον struendo addita causa monuisse potest. Contra cui ea debentur quae T praebet (App. p. 743), neutrarum partium is fuit, quod tamen non impediatur quominus eius verba leviter corrupta in ordinem cogamus: κελάδοντ’ ἐπὶ οἶνοπα πόντον: ἦτοι (τὸν add.) ἤχουντα τὴν θάλασσαν [τὸν] ἀνεμον ἢ κατὰ τὸν κελάδοντα πόντον πνέοντα. Articulus, quod saepe vidimus, in archetypo omissus et supra lineam vel in marginem suppletus loco non suo insertus est.

β, 430. Δησάμενοι δ’ ἄρα ὄπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν || στήσαντο κρητῆρας κτλ. De interpunctione huius versus ita Niccanor: βραχὺ διασταλτέον ἢ μετὰ τὰ ὄπλα, ἢ μετὰ τὸ νῆα μέλαιναν. (H.) Aliquanto rectius erit: ἢ μετὰ τὸ ὄπλα, ἢ μετὰ τὸ νῆα μέλαιναν. Similiter σ, 128 editur ἐπητῆ: δεινῶ εἰπεῖν, ἢ λογίῳ, παρὰ τὰ ἔπη (V), ubi equidem multo praetulerim παρὰ τὸ ἔπη. Cfr. ν 332 et inprimis ε 182, unde et hoc doctrinae Porphyrianae frustulum esse apparet.

Admonet me autem hoc pusillum vitium aliquoties commissum alius ad hunc librum scholii partim in Appendice (p. 739) partim in Praefatione (p. xli) latentis, in quo corrigendo animadversionibus ad secundi libri scholia finem aliquando imponam. Ἡ καὶ ἔπειτα — Telemachus dicit loco notissimo — λευγαλέοι τ’ ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκὴν. (vs. 60, 61.) Legitur ad λευγαλέοι brevissimum Scholion ex S in textu positum, aliud multo plenius sed verbis quibusdam minus distincte scriptis in T est, in Appendicem ut dixi relatam huiuscemodi: λευγαλέοι τ’: ποιεῖ τὸν λόγον ἀντὶ τοῦ ἀσθενεῖς . . . . προσ-

θήκην ἡλικίας . . . . ἀσθενεῖς Φανησόμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα τὰ τῆς μάχης. διὰ δὲ τοῦ ὁμολογεῖν τὴν ἀσθeneian εἶκτον ἄμα κινεῖ καὶ τοὺς μνηστῆρας τῆς ὑποψίχης ἀπαλλάσσει. Egit de hoc Scholio Ludwichius 1), codicis verba, quae Dindorfius expedire non poterat, ita legens: -- ἀσθενεῖς. εἰς τὰ μετέπειτα προσθήκην ἡλικίας λάβωμεν, ἀσθενεῖς Φανησόμεθα κτλ. Simul monuit eadem aliquanto rectius legi in M, unde quae in T etiam restituto lacera manserunt suppleri possint: παρὰ τὸ λόγον, ἀντὶ τοῦ ἀσθενεῖς. ὁ δὲ νοῦς· ἢ („l. ἢ" Ludw.) καὶ εἰς τὰ μετέπειτα, κἂν προσθήκην ἡλικίας λάβωμεν, ἀσθενεῖς Φανησόμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμενοι (τὰ deest in M) τῆς μάχης. Idem παρὰ τὸ λόγον et plane insanum ποιεῖ τὸν λόγον optime emendavit in παρὰ τὸν λοιγόν, ducibus usus Aristonici notis ad Pliad. I 119, T 109, Φ 281. Poterat auctoritatem magis in vicinia positam arcessere, nempe ipsum nostrum Scholion, cuius tertius auctor existit Harleianus, et Hamburgensi et Marciano integrior. Harleiani verba in Praefatione (p. xli) abscondita sunt, unde factum arbitror, ut Ludwichii diligentiam effugerint. Sic autem se habent: λευκαλέοι: ἀντὶ τοῦ λευκαλέοι (sic) παρὰ τὸν λοιγόν ἀντὶ τοῦ ἀσθενεῖς. ὁ δὲ νοῦς· ἢ καὶ εἰς τὰ μετέπειτα, κἂν προσθήκην ἡλικίας λάβωμεν. ἀσθενεῖς Φανησόμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμενοι τὰ τῆς μάχης. In his quoque etsi caetera incorrupta praebentibus duo tamen restant corrigenda, minutum alterum, alterum paulo gravius. Non est rectum εἰς τὰ μετέπειτα, quamquam est in omnibus, sed εἰς τὸ μετέπειτα, quemadmodum εἰς τὸ ἔπειτα dicitur et εἰς τὸ παραυτίκα et τοπρίν, sed τανῦν. Quid autem faciendum illo λευκαλέοι, cui stuporis notam inussit Dindorfius? Nihil est levius quam verum restituere: λευκαλέοι: ἀντὶ τοῦ λοιγαλέοι παρὰ τὸν λοιγόν, ἀντὶ τοῦ ἀσθε-

1) „Das Scholion ist auch sonst sehr entstellt; ich habe weiter unten versucht, es zu emendiren." Not. ad pag. 444. Et p. 454, apposito quod in T est, pergit: „etwas richtiger lautet diese Bemerkung in M (unedirt): παρὰ τὸ λόγον, ἀντὶ τοῦ ἀσθενεῖς. ὁ δὲ νοῦς· ἢ (lies ἢ) καὶ εἰς τὰ μετέπειτα, κἂν προσθήκην ἡλικίας λάβωμεν. ἀσθενεῖς Φανησόμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμενοι (fehlt τὰ) τῆς μάχης. Aber auch hier ist der Anfang sinnlos; vermuthlich ist dieses παρὰ τὸ λόγον in M sowie jenes ποιεῖ τὸν λόγον in T verdorben aus παρὰ τὸν λοιγόν, wie der Cod. Venet. A. in den Scholiën des Aristonikos zu I 119, T 109, Φ 281 richtig überliefert hat."

νεῖς. Ne audacius egisse videar, etsi sententia ipsa id tantum non clamat, evolvamus Etymologicum Magnum. Λευγαλέον: τὸ ὑγρόν. Σοφιστικῆς „μύρω (recte Lehrsius μόρω) λευγαλέω”· καὶ Ὅμηρος Ἰλιάδος Φ „νῦν δὲ με λευγαλέω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι”, τούτέστι τῷ δι’ ὕδατος· ἢ χαλεπῷ, ἀδόξῳ, παρὰ τὸ χεῦω, χευαλέον. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ὀλέθριον, παρὰ τὸ λοιγὸν λοιγαλέον, καὶ μεταθέσει τῶν στοιχείων, λευγαλέον. Ultima ex Aristarchea doctrina fluxerunt, ut apparet ex tribus Aristonici Scholiis iam ante Ludwichium a Lehrsius indicatis, quorum copiosissimum est ad Iliad. Φ 281: ὅτι ἐκ τούτου οἱ νεώτεροι ἐξεδέξαντο λευγαλέον τὸν δίγυρον· ἔστι δὲ κατὰ κοινω-νίαν στοιχείων λευγαλέον ὀλέθριον, παρὰ τὸν λοιγὸν· καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα (β 61 i. e. nostro loco) „λευγαλέοι τ’ ἐσόμεσθα,” quibus similia, sed breviora, caetera duo Scholia habent. Itaque principium nostri quoque Scholii ex Aristonico fuit, sic olim conceptum, λευγαλέοι: (ὅτι) ἀντὶ τοῦ λοιγαλέοι παρὰ τὸν λοιγὸν ἀντὶ τοῦ ἀσθενεῖς. Caeterum etymologiam Aristarchi falsam esse, unusquisque nunc intellegit. Sed ut eius etymologia falsa sit, non tamen usquequaque est inepta, ut caeterae, quas Etymologici Magni compilerator nescio unde arripuit, quibus non minus pulchras aliunde collectas addit Etymologici Gudiani auctor: Λευαλέος (immo Λευγαλέος): ὁ πανούργος καὶ Φαῦλος, παρὰ τὸ λεύειν καὶ τὸ ἔργον, λεωργός καὶ λεορτής (λεοργής?) διὰ τοῦ ο καὶ λευογαλέος, (καὶ add.) κατὰ συναλλοφῆν [καὶ] δι’ εὐφωμίαν λευγαλέος. Hoc vero est κλάθειν ἀσύγκλωστα, ac ne risu quidem dignum.

Quae in adnotationis ex HMT editae exitu collocata paraphraeos locum obtinent, simul facere possunt ad breve illud Scholion sanandum, quod ex S prolatum solum ipsi textui (p. 84, 1 et 2) insertum est. Καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκῆν: καὶ εἰδότες, μεμαθηκότες, ἐπιστάμεθα τὸν τρόπον τῆς βοήθειας, τῆς δυνάμεως. Fuit, credo: καὶ (οὐκ) εἰδότες, μεμαθηκότες, ἐπιστάμενοι τὸν τρόπον τῆς βοήθειας.

γ. 3. Ad tertii libri Scholia transeuntes itidem in ipso fere limine offendimus. Oritur sol ἴν’ ἀθανάτοισι Φαείνοι || καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδαρον ἄρουραν. Adnotatur ad haec in E: θνητοῖσι βροτοῖσιν: βροτοῖς ἀθανάτοισι καὶ θνητοῖς, τὸ μὲν

διὰ τὴν ψυχὴν, τὸ δὲ διὰ τὸ σῶμα. *Pauca haec verba non sane molestiis carent, etenim mihi saltem non apertissimum est, ut taceam de caeteris, quonam modo βροτοὶ ἀθάνατοι intellegendi sint. Omnia autem plana erunt eiecto βροτοῖς, quae glossula est ad βροτοῖσιν in lemmate antecedens, caeteris ita leviter mutatis: ἀθανάτοις καὶ θνητοῖς, τοῖς μὲν διὰ τὴν ψυχὴν, τοῖς δὲ διὰ τὸ σῶμα. Eadem res philosophos nostros saepe exercuit, cur Aurora diis quoque lucem afferre dicatur. Ex eodem codice E aut idem aut alius non multo sanior prodiit, qui in quinti libri initio, ubi eadem fere verba occurrunt, ita quaereret: τοῖς μὲν βροτοῖς δεόντως· τοῖς δὲ ἀθανάτοις διὰ τί; μὴ οὐκ ἔστι τοῖς θεοῖς Φῶς; ἀλλ' ἐνταῦθα Φῶς τὸ ἡλιακὸν Φησιν. ἢ ἀθανάτους τὰ στοιχεῖα ὑποληπτέον, ὃ καὶ κρεῖττον.* (p. 242, 3.) Nos vero, qua sumus inscitia, quid altera explicatio alteri praestet, videre non possumus.

γ, 14. Admonet Telemachum Minerva: Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἡβαιόν. Et eam recte admonuisse et Telemachum decenter respondisse Scholiastae testantur: εὐπρεπῶς δὲ ἢ μὲν ὡς ἀδαήμενοι διαλέγεται ἀξιούσα νῦν ἀποθέσθαι διὰ τὸν καιρὸν τὸ τοιοῦτον ἦθος, ὃ δὲ οὐκ ἐπάγει ὅτι ἀδαήμενων εἰμί· οὐ γὰρ εὐπρεπὲς περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα ἐκφέρειν· ἀλλὰ τᾶλθές φησιν, οὐδέ τί πω μύθοισι πεπειρήμαι. (EHMQ.) At hoc nec cuiquam laudi datur, si ἀδαήμενων (imperitus) audit, nec quisquam prae pudore id de se ipso praedicare nolle recte dici potest, nec aliquid habet cum Homericō versu commune. Apertum est ἢ μὲν ὡς αἰδήμωνι διαλέγεται, et ὃ δὲ οὐκ ἐπάγει ὅτι αἰδήμων εἰμί scribendum esse, ut pro imperito iuvene *verecundus* existat. Priore loco falsa scriptura in omnibus codicibus esse videtur; αἰδήμων autem totidem literis legitur in Harleiano, quod cum Dindorfius ipse in Praefatione adnotavisset (p. XLVIII) optimam lectionem inconsulto abiecit, pessimam ἔθος, — quod nec cum voce αἰδήμων nec cum ἀδαήμενων quadrat, — pro ἦθος miro iudicio probavit.

γ, 38. Κῶεσιν: ἀπὸ τοῦ κῶος μεταπλασμός ἐστι τοῦ κῶασι. (HM). Pro κῶασι „κῶας, ὃ σημαίνει τὸ δέρμα H recte.” Ne nunc quidem nisi obscure dictum est. Aliquanto rectius fortasse erit:

κώεσιν: ἀπὸ τοῦ κῶος, (ὁ ins.) μεταπλασμός ἐστι τοῦ κῶας, ὃ σημαίνει τὸ δέρμα. Ita quoque B: ἀπὸ τοῦ κῶας (immo κῶος). μετέπλασται (l. μεταπέπλασται) δὲ τὸ κῶος ἀπὸ τοῦ κῶας, ὃ σημαίνει τὸ δέρμα, nec multo aliter *Etymologicum Magnum*.

γ, 50. τοῦνεκα σοὶ προτέρω: ἐχρῆν ὀρθοτονεῖν τὴν „σοί.” Ζηνοδοτος δὲ „τοῦνεκα τοί” (male τοῦνεκά τοι edidit Dindorfius) γράφει, νοῶν ὅτι ἐπὶ τῆς διαστολῆς παραλαμβάνεται ἡ τοι. (HMQ.) Non hoc putavisse Zenodotum credam, sed σοί et τοί etiam in oppositione promiscue usurpari posse, quamobrem scripserim: νοῶν ὅτι ἐπὶ τῆς διαστολῆς παραλαμβάνεται (καὶ) ἢ τοί¹).

γ, 57. Ad preces Minervae: Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἰάσι κῦδος ὄπαζε in M observatum est: οὐδενὸς γὰρ ἄλλου ἐδεῖτο (Nestor) ἢ χρυσοῦν ἢ κτημάτων ἢ πλούτου ἢ τινος ἄλλου ὁμοίου ἀλλ' ἢ δόξης, καίτοι βασιλεὺς ὢν. ἡ γὰρ δόξα περὶ τιμῶντι καὶ οὐ περὶ τῶ τιμωμένῳ κείται. Ut observationi satis acutae suus sensus constet, scribendum erit: οὐδενὸς γὰρ ἄλλου ἐδεῖτο ἢ χρυσοῦ ἢ κτημάτων ἢ πλούτου ἢ τινος ἄλλου ὁμοίως ἀλλ' ἢ δόξης, καίτοι βασιλεὺς ὢν. ἡ γὰρ δόξα παρὰ (τῶ ins.) τιμῶντι καὶ οὐ παρὰ τῶ τιμωμένῳ κείται. Prior sententiae pars paulo verbosius exponitur in simili nota, quae nostram excipiens Marciano cum Ambrosiano Q communis est. Πλοῦτος γὰρ σύμμετρος ἦν τῶ Νέστορι, χρόνου μῆκος, εὐπαιδία, μεγάλων πράξεων ἐπιτυχία. Φρόνησις, ἀκμὴ λόγου. ὡς οὖν ἠθληκότης ἦδη κατὰ τὸν βίον (delenda incisio) τὴν ἐπὶ τούτοις ἀγαθὴν δόξαν εὔχεται (Minerva.) Posteriorum verborum emendatio et ex ipsa rerum natura confirmanda est, et ex significatione praepositionis περὶ cum dativo — in prosa Attica rarissimae — quae hic plane absona foret, et ex proclivi siglarum prope earundem permutatione. Adeo ut mirari nonnunquam subierit, in Scholiis nostris

1) Paulo aliter Cobetus (Mnemos. N. S. vol. I (1873) p. 4) qui mavult: ἀγνωσῶν ὅτι ἐπὶ τῆς διαστολῆς παραλαμβάνεται ἡ σοί. Prorsus eodem modo correxerat Laroehius, qui simul, si recte capio, ἐπὶ τῆς ἀντιδιαστολῆς scriptum requirit, qua mutatione nihil opus esse, hi Herodiani ἐκ τῆς Ἰλιακῆς προσωδίας loci demonstrant: ad Γ 160, Ε 39, Ι 529, Ο 226, Π 90, 415, Φ 92.

non accuratissime scriptis editisque tam raro in his peccatum esse. Nam praeter nostrum locum et κ 495, de quo in ipso huius disputationis introitu (p. 6.) accurate egimus, et in vicinia nostra γ 106 (p. 130, 3), quem restituimus in Observatt. p. 38, *quatuor* tantum praeterea locis *περὶ* et *παρὰ* confusa deprehendi, quae nunc in transcurso indicabo. Initium faciamus a libro eo in quo nunc versamur γ 171, ubi quod apud Homerum Nestor dixit: ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης, || νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες ita explicatur in M: τὴν Χίον ἐπ' ἀριστερά. ἀντὶ τοῦ περὶ νῆτον Ψυρίαν. Luce clarius est, priora pertinere ad αὐτὴν explicandum, tum inde ab ἀντὶ τοῦ agi de verbis Homericis νήσου ἐπὶ Ψυρίης. Hoc quoque apparet, iterum duo brevia Scholia in unum coaluisse, alterius lemmate omisso, itaque emendandum esse: τὴν Χίον ἐπ' ἀριστερά. — (νήσου ἐπὶ Ψυρίης): ἀντὶ τοῦ παρὰ νῆσον Ψυρίαν, ut recte scriptum est in HQR, νήσου ἐπὶ Ψυρίης: ἀντὶ τοῦ παρὰ νῆσον Ψυρίαν, ὡς „Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν” (λ, 314), quae non minus belle comparata sunt quam exposita, etsi nihilo meliora loco ipso hic allato (λ, 313) leguntur in Scholio Harleiano. Eadem non sine multiplici infortunio bis habet T (p. 746 App.), prius et omisso *παρὰ*, in quo vocabulo totus rei cardo vertitur, et ὡς ὅταν ἐπ' Ὀλύμπῳ lepide scripto pro ὡς „Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ,” ac deinde novum de eadem re Scholion incipit: Ἀλκμὰν — — ἄγοντες. (?) ὁ δὲ λόγος περὶ νῆτον Ψυρίαν. Immo: ὁ δὲ λόγος (sensus est), *παρὰ νῆτον Ψυρίαν*, ut caeteri habent omnes. — Iterum eadem confusio cernitur in longissimo Porphyrii Scholio ex Heraclide Pontico desumpto ad ν 119, de quo et Cobetus V. Cl. multis disputavit ac mihi quoque post agendum erit, nunc hoc unum tangam, auctorem non dixisse *κάνταῦθα μὲν δεῖ θεωρεῖν παρὰ τί ποτε τὴν ἀπολογία*ν ποιούμεθα (p. 565, 2), sed *περὶ τίνος*. — Contra in vicinia, ν 142, ubi ad Iovis verba Neptuno de iniuria querenti respondentis: *χαλεπὸν δὲ κεν εἶη, || πρῆσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίησιν ἰάλλειν* observatur in HQ: *τοῦτο μάλιστα Ποσειδῶν αἰτιᾶται, τὰ χα δ' ὅτι καὶ περιπεμφθῆναι αὐτὸν ὑπ' ἄλλων, οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἔδει*, ibi igitur et *περιπεμφθῆναι* perversum est et oratio inconcinna et tota observatio cum Homeri verbis, quae ei lemmatis loco praescripta sunt, non multum habet commune. Itaque retrahenda erit ad

vs. 130, ubi Neptunus indignatus, quis deorum me in posterum — inquit — verebitur, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσιν, || Φαίηκες, τοίπερ τοι ἐμῆς ἕξ εἰσι γενεθλῆς, nam haec unice verba respicere potest Scholion quo de agimus, ita scribendum: τοῦτο μάλιστα Ποσειδῶν αἰτιᾶται, τάχα [δ'] ὅτι, (εἰ) καὶ παραπεμφθῆναι αὐτὸν ὑπ' ἄλλων, (ἄλλ') οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἔδει. Et cur δ' expunxerim, et cur εἰ et ἄλλ' addiderim, et qui factum sit ut quae addenda existimem in codicibus exciderint, vel me indicente quis videat. — Quartus denique locus est τ, 450, ubi de etymologia vocabuli Homerici λικριφίς agitur: ἐτυμολογοῦσι δὲ τὸ λικριφίς οἶον λίαν κεκρυμμένως· οἱ δὲ, περὶ τὰ ἱκρία, ὃ ἔστι τὰ πλάγια ξύλα, καὶ τὸ λίαν. (B.) Scripsit homo, opinor: οἱ δὲ, παρὰ τὸ ἱκρία --- καὶ τὸ λίαν, atque sic, sed plenius, legitur in Etymologico Magno.

E locis Scholiorum ad Iliadem, eadem labe infectis, — qui et ipsi, quantum videre potui, non multi sunt, — nunc unum tantum tractabo, Herodiani Scholion ad Iliad. B 585, ob Lehrsii viri clarissimi auctoritatem. Disputat Herodianus de scriptura nominis Οἴτυλον. Οἴτυλον δὲ — inquit — ὡς δάκτυλον. — κακῶς δὲ Τυραννίων, οἰόμενος ἄβρον εἶναι τὸ οἶ, καὶ παρὰ τὴν συνῆθειαν τοῦ ποιητοῦ ἀμαρτάνων καὶ παρὰ τὴν ἱστορίαν, εἴ γε οὕτως Φησὶ καὶ Φερεκύδης κτλ. Equidem, quemadmodum — ut uno exemplo defungar — Xenophon recte dixit in Anabasi III, II § 20: οἱ εἰσονται ὅτι ἦν τι περὶ ἡμᾶς ἀμαρτάνωσι, περὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς καὶ σώματα ἀμαρτάνουσι, ita et Herodianum et caeteros omnes ex ipsius Graecitatis natura scripsisse arbitror, itaque vel invito Codice Veneto corrigendum: κακῶς δὲ Τυραννίων — καὶ περὶ τὴν συνῆθειαν τοῦ ποιητοῦ ἀμαρτάνων καὶ περὶ τὴν ἱστορίαν. Sed opponetur mihi Lehrsii sententia alia omnia censentis in adnotatione ad Herodiani περὶ μονήρους λέξ. (p. 31 eius editionis). Herodianus, ibi de vocabulo νῆσος agens scripsisse creditur, si unico Codici fides: --- πεπλάνηται ἄρα ἢ νῆσος παρὰ τὸ γένος. Ad haec igitur Lehrsius: „Solet πεπλάνηται περὶ. --- Attamen et illud recte dici puto,” affertque ad hanc doctrinam suam confirmandam octo grammaticorum locos, quorum quatuor sunt ex Epimerismis Homericis, negligentissime scriptis et a Cramero, ut inter omnes constat, vel imperitius editis! At quos locos! Τὰ διὰ τοῦ

υλος τρισύλλαβα ποικίλα εὑρίσκομεν παρὰ τὴν τάσιν. (p. 51, 18); οἱ παρὰ Ἡρόδοτον (p. 379, 33), de quibus ipse Lehrsius: „nec dubium quin sit -- in his errore παρὰ pro περι illatum.” Nec multo melius est quod e pag. 231, 17 eorundem Epimerismorum citatur, cum et in Etymologico Magno et apud Choeroboscum, iterum ipso indicante Lehrsio, (addo et in Etymol. Gudiano,) idem locus per περι ut oportet scriptus inveniatur. Itaque Epimerismorum auctoritatem et in his et in quarto loco (p. 174, 27) totam recuso, nec Cramero quidquam in talibus credendum existimo, qui quam sit codicum exscribendorum peritus et alii saepe dixerunt et ipse aliquoties in Observationibus et mox iterum insigni exemplo demonstrabo. Restant quatuor loci: Scholia ad Iliadem K 43: ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. Dionysius Halicarnassensis in iudicio Thucydidis 37, 5: σολοικισμὸς παρὰ τοὺς ἀριθμούς, Arcadius 64, 24: πάθος παρὰ τὴν Φωνήν, tandem Apollonius de Pronomine, p. 41 A: εἴ τι ἐν διαλέκτοις παρὰ τάσιν ὀλιγώρηται. Plures locos nec investigavi nec puto adesse, cum alioqu岸 Lehrsium in his scriptoribus versatissimum atque in opinione sua confirmanda occupatum non latuissent. At ego licet Lehrsium, summum in literis nostris virum, tanti faciam quanti eum facere par est, tamen nunc quidem ei adsentiri nequeo, — οὐ μέντοι νῦν αὐτῷ συγκατατιθεμαι, κατὰ τὸν Ἡρωδιανόν, — atque in his quoque quatuor locis pro vitioso παρὰ audacter rescribendum censeo περι, quoniam his exceptis etiam grammatici, ut caetera Graecorum gens, ἀμαρτάνειν, σολοικίζειν, πλανᾶσθαι, ὀλιγωρεῖν caett. περι τι dixisse inveniuntur.

Affinis his et alia est confusio vulgatissima inter ἀπό, ἐπί, ὑπό, etiam in vocabulis hinc compositis, quae in nostris paulo latius serpsit. Cernitur γ 151 in Porphyrii excerpto, ad quod mox redibimus: — λέγει δὲ καὶ ἀνάπνευσιν τὴν μικρὰν τῶν κακῶν παραμυθίαν, „ὀλίγη δὲ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο” (Λ 801), ἀπὸ τῶν ἐκ πολέμου ἐπ' ὀλίγον ἀναπνεύοντων. (EHMQDT. p. 133, 9 seqq.) Immo: ἐπὶ τῶν — ἀναπνεύοντων. — δ 769. ὑπερηγορέοντων: ἀπὸ τῶν νέων τῶν ἄγαν ἀνδρείων. (E.) Dictum est ἐπὶ τῶν νέων τῶν ἄγαν ἀνδρείων, ut ratio docet et Etymologicum Magnum. — ζ 2: νῦν καιρῶς ἐφίσταται ὅτι ἐπιβουλεύων ἀνῆκεν ὁ Ποσειδῶν. (P.)

Immo καιρίως ὑφίσταται, *innuit, facit ut intellegamus, verbum* grammaticis adamatam, quod quamquam centies recurrit tamen saepius corruptum est aut ab editoribus, — ut in illo monstro ὑπευλήσατο post videbimus, — aut a librariis. Sic ζ 204 in Aristonici Scholio ὅτι σαφῶς ἐνταῦθα ἐκτετοπισμένην που καὶ ἐσχάτην τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ὑφίσταται, οὐ τὴν Κέρκυραν, alter Codex (T) rectum praebet, alter (P) ἀφίσταται. At nullus Codex opem fert longiori Scholio, Porphyrii puto, ad η 126, ubi cum Homerus dixisset:

τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται ἡελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακὲς εἰσιν
ἄνθος ἀφιεῖσθαι, ἕτεροι δ' ὑποπερκάζουσιν,

quaesivit Porphyrius (qua de re plurimi grammatici controversias moverunt): τὸ ἕτεροι δοκεῖ παρὰ τὴν Ὀμηρικὴν χρῆσιν ἐνταῦθα κεῖσθαι. — — Ἀττικοὶ μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ τάττουσι τὸ ἕτερος, ἀλλ' οὐχ ὁ ποιητής. εἴθε γὰρ τὸ ἕτερος ἐπὶ δύο τάττειν. — — ῥητέον δὲ ὅτι κἀνθάδε παραπεφύλακται τῷ ποιητῇ ἢ ἀκρίβεια. τῶν γὰρ σταφυλῶν τὰς μὲν πεπείρους ἐπίσταται, τὰς δὲ ὄμφακας κτλ. (PQT.) Equidem credam Homerum hic non maturas uvas ac acerbas noscere (ἐπίστασθαι), — quis non novit —, sed *intellegere, innuere*, animis audientium proponere. Itaque τῶν γ. σταφυλῶν τὰς μὲν πεπείρους ὑφίσταται, τὰς δὲ ὄμφακας. — η 216. Ulixes ad Phaeacas: οὐ γάρ τι στυγερῆ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο. Indignum hoc λυτικοῖς visum: κατατρέχουσί τινες τούτων ἰκανῶς ὡς ἀγενέστατα περὶ τῆς γαστρὸς διαλεγομένου καὶ δεῖπνον ἀπαιτοῦντος καὶ ταῦτα παρὰ ἀνθρώποις οὐς οὐδέπω εἶδεν· οὐδὲ ἡρωϊκὸν τὸ παράγγελμα γαστρὶ εἶκειν. πρὸς οὐς ῥητέον ὅτι ἀποτρίβεται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν εἶναι . . . . εἰς ταπεινοὺς λόγους καταβαίνειν λόγους. διὸ καὶ . . . . μένειν τὰ περὶ τῆς γαστρὸς. (T.) Primum vitiosum est δεῖπνον ἀπαιτοῦντος, quod neque Ulixes facere poterat neque in ea re inest τὸ εἰς ταπεινοὺς καταβαίνειν λόγους. Sed humile erat, quod Ulixes coenam *emendicaverat*. Itaque scribatur: καὶ δεῖπνον ἐπαιτοῦντος. Caetera lacunosa Dindorfii ope ita fere restitueram, ut Ludwichium nunc facere video. „Alterutrum λόγους delendum,” neminem, etiam si Dindorfius non monuisset, latere potest. Post εἶναι in Codice,

eodem in App. p. 772 adnotante, „θεδν legi videtur.” Pro corrupto μένειν Ludwichius in T κύνειν scriptum esse testatur, unde optime μηκύνει eruit. Quo nondum cognito ipse in eandem sententiam διδὸ καὶ ἐμφαίνειν vel ἐντεινεῖν τὰ π. τ. γαστρός tentaveram, totumque locum etiam nunc ita constituendum arbitror: πρὸς οὐδὲ ρητέον ὅτι ἀποτριβεται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν εἶναι (θεός), εἰς ταπεινοῦς καταβαίνων λόγους. διδὸ καὶ (μη)κύνειν τὰ περὶ τῆς γαστρός. Atque ita fere, ut dixi, Ludwichius quoque, a quo tamen tribus in rebus recedendum putavi: primum quod Codicis lectionem θεόν, etsi soloeca est, recepit, 1) deinde quod prius λόγους retinuit, quod ego expunxi secundo servato, quo facto oratio mihi concinnior evasura videtur, denique quod infinitivum μηκύνειν nescio cur in indicativum convertit, cum nihil tritius sit quam verba declarandi in altero membro cum ὅτι particula strui, in altero cum accusativo, qui dicitur, et infinitivo. Exemplo sint ex plurimis hoc Xenophonteum (Cyp. I, III § 13): ἡ δὲ (Μανδάνη) ἀπεκρίνατο ὅτι βούλοιο μὲν ἅπαντα τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μὲντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν εἶναι νομίζων καταλιπεῖν, et ex nostris Scholion Porphyrianum ad α 332, ubi est: καὶ Ἑλένη συνεστιωμένη νέοις --- σαφῶς ἐδήλωσεν ὅτι πρῶτοις μόνον ἦν αἰσχρόν --- ταῖς δὲ γαμηθείσαις μὴ εἶναι αἰσχρόν. Sed hae minutiae, in quibus alii aliter iudicant, nostram in summa re συνέμπτωσιν non minuent, qua laetor, quaeque mihi indicio est sententiam disputatiunculae lacunosae. quidem sed non difficillimae

1) Repetita Dindorfii observatione (App. p. 772) de codicis scriptura Ludwichius pergit: „Nur die Aufgabe über die Lücke ist richtig; 1) nämlich schrieb der Librarius wirklich nichts anderes als καὶ; nur dass er, um die Zeile zu füllen, die Buchstaben α und ι etwas auseinander zog; und 2) bietet die Handschrift κύνειν für μένειν. Vielleicht war folgendes die ursprüngliche Lesart: πρὸς οὐδὲ ρητέον ὅτι ἀποτριβεται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν εἶναι θεόν εἰς ταπεινοῦς λόγους καταβαίνων. διδὸ καὶ μηκύνει τὰ περὶ τῆς γαστρός.” (p. 451.) Haec ille. Ne quis autem soloecum θεδν, quoniam a codice offertur, tollere reformidet, adscribam itidem ex T aliud exemplum accusativi oscitanter pro nominativo positi, quod vel flagitiosius est. Adfertur in App. p. 757 longior nota ex T ad p. 185, 21 (δ 122), in qua praeter caetera et haec leguntur: λέγει δὲ καὶ χρυσὴν τὴν ἡλακάνην· »χωρὶς δ' αὐθ' Ἑλένη ἄλοχον πόρε κάλλιμα δῶρα, χρυσὴν τὴν ἡλακάνην τάλα, ὅν θ' ὑπόουκλον ὕπασσεν.” Hic iam Homerus ipse (δ, 130, 131) lectionis ἄλοχος non recusandus auctor erit. Aliā eiusdem confusionis exempla cum conquirere facile sit, omittam.

recte nos cepisse et restituisse. — θ, 570 iterum habemus harum praepositionum confusionem, at nunc inter ὑπό et ἐπί et cum parva lacunula coniunctam. Scholion est in Alcinoi orationem ad Phaeacum principes, qua cum Ulixen patriae reddendum esse suasisset, repente animum eius ferit recordatio malorum ex quadam patris praedictione hinc impendentium.

Φῆ ποτὲ (pater) Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιούσων ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ
ῥαϊσέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν
ἢ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὡς οἱ Φίλον ἔπλετο θυμῷ.

Ad ultima adnotatum est in T: τὰ πρὸ πολλοῦ γὰρ παραδεδομένα μαντεύματα ἤδη ἔωλα ἐδόκει καὶ οὐ πάντως ᾤετο ὑπὸ τούτου συντεθήσεσθαι. Facile credimus vetera Phaeacum oracula ab Ulixē non esse composita, etsi neque opus erat talia nos admoneri ac nihil ad rem pertinent. Sed hoc iam furentis est, si dicas opinari Alcinoium vetera ista oracula ab Ulixē non compositum iri. Quid multa? Scribatur: τὰ πρὸ πολλοῦ γὰρ παραδεδομένα μαντεύματα ἤδη ἔωλα ἐδόκει, καὶ οὐ πάντως ᾤετο ἐπὶ τούτου συντε(λεσ)θήσεσθαι, non opinabatur ea in Ulixē prae caeteris eventura esse. Nam πολλοὺς ἀποστολῆς τετυχηκότας, ἀμα δὲ τοῦ ναυαγίου τεσσωσμένους ὄρων, ἐνόμιζεν ὡς ἄρα καὶ ἡ ὄργη τοῦ Ποσειδῶνος πέπυται. — κ 72. Ulixes narrat quomodo post ventorum utrem a comitibus apertum navemque diffractam iterum ab Aeolo exceptus sit, praeter alia maledicta hoc ei ingerente: ἐρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζώντων. Καὶ πῶς, rogant, ἤμελλεν ἀπὸ Φαιάκων τυχεῖν κομιδῆς ταῦτα καθ' ἑαυτοῦ λέγων; ἀλλ' ἀπέδειξε τοὺς ἐταίρους ἀξίους ὄντας· ἐλεεινότερον οὖν ἑαυτὸν ἀποδείκνυσιν. (HT.) Unice necessarium ὑπὸ ab Hamburgensi T oblatum Dindorfius in adnotatione delitescere sivit. — λ, 303. Narratur a Scholiastis duce Homero notissima de Castore et Polluce fabula, eos Pollucis rogatu diebus alternantibus et in Olympo degere et in Orco. ἢ δὲ αἰτήσις πρώτως ἐκ τοῦ Πολυδεύκου προήχθη ἀφ' ἠθάρτου τυγχάνοντος ὑπὸ θεῶν. (BQ.). Hoc quidem nihil est; voluit auctor ἀφ' ἠθάρτου τυγχάνοντος (ὡς) ἀπὸ θεῶν, quemadmodum idem Codex Q cum HV aliud fere simile de eadem re Scholion praebens in eo recte scriptum habet: ἀναιρεθέντος Κάστορος — — Πολυδεύκης ἀφ' ἠθάρ-

τος ὧν διὰ τὸ ἐκ Διδος γεγονέναι παρεκάλεσε τὸν πατέρα ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νείμασθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἀφθαρσίαν. — ξ, 521. παρεκέσκειτ' ἀμοιβάς: παρέκειτο ἢ χλαῖνα ἀμοιβὰς οὔσα, ὃ ἔστιν ὑπ' ἀμοιβῆ κειμένη. (BHQ.) Scholiasta vult, ut est ex rei natura, παρέκειτο εἰς τὸ ἀμειβεσθαι, quemadmodum in altero Scholio ex HQ exponitur. Hoc autem Graece puto ὃ ἔστιν ἐπ' ἀμοιβῆ κειμένη sonat, quod cum iterum unus Codex (H) recte praebeat, iterum ad calcem paginae relegatum est. 1) — π, 35. Ὀδυσσεὺς δὲ που εὐνή || χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα. Vocabulorum χήτει ἐνευναίων haec legitur paraphrasis in BH: τῇ χηρεία καὶ σπάνει τῶν συνευνηθησομένων. ἐπὶ εὐθείας τὸ χῆτος. Attulit Dindorfius in ima pagina Eustathii de verbo χήτει testimonium (p. 1793, 47): τὸ δὲ χήτει Φασὶν οἱ παλαιοὶ εὐθεῖαν ἔχειν τὸ χῆτος, sed vel absque eius auctoritate in Scholio ex BH, fortasse addito lemmate, scribendum erat: (τὸ δὲ χήτει:) ἀπὸ (ἀπ') εὐθείας τὸ χῆτος. Fuit et alia antiquitus scriptura, non ἐνευναίων sed ἐνευναίῳ, quod et ex Eustathii loco discimus et ex brevi Scholio ex QV: χήτει ἐνευναίῳ: ἄμφω δοτικάι, ἢ μὲν ἀπὸ τοῦ χῆτος, ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνεύναιον, ubi tamen recte ἀπὸ scriptum est. — Tandem notabo σ, 133: ἀρετὴν: εὐδακμονίαν, τὴν ὑπὸ θεῶν εὐπραξίαν (H), quod cum difficile dictu sit quid tandem significet, mutetur in τὴν ἀπὸ θεῶν εὐπραξίαν, quod interpretem non requirit.

E Scholiis ad Iliadem, quae hoc eodem corruptelae genere laborant, nunc quoque unum Herodiani tangam longissimum, in quo constituendo mihi neque cum Lehrσιο neque cum Dindorfio convenit. Pertinet ad Λ 659, βεβλημένοι οὐτάμενοι τε, de quo ultimo verbo ita disserit Herodianus: Ἀρίσταρχος ὡς ἰστάμενοι καὶ κιχράμενοι, Πάμφιλος δὲ ὡς δεδαρμένοι, ἐπεὶ καὶ

1) Quod Dindorfius in Praef. (p. LXII) notavit Buttmanni, ut ei videtur, errorem in constituendo Vulgatorum scholio, in hoc equidem errorem agnoscere nequeo. Nempe in Vulgatis hae glossae leguntur: — — — ἢ παρεκέσκειτο, παρέκειτο. — ἀμοιβάς, ἄδος, ἐναλλασσομένη. Hinc (ex -ἄδος) Dindorfio auctore „interpolator Aldinus εἶδος fecit, a Buttmano ulterius in ἐσθής depravatum, ut error errorem parere solct.” Immo, sive -ἄδος retineas sive non retineas, ἐσθής supplendum est, ut glossa aliquid significet: ἀμοιβάς, -ἄδος, ἐναλλασσομένη (ἐσθής), quemadmodum Apollonius habet i. v. ἀμοιβάς: ἢ ἐκ διαδοχῆς ἐναλλασσομένη ἐσθής

τὸ βεβλημένοι συντελικόν. καὶ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ ἐνικου ἀριθμοῦ πολὺ πρότερον τεθεωρηθῆαι παρ' αὐτῶ: Φησὶ γὰρ „οὔτ' αὐτοσχεδὴν οὐτασμένος ὀξεί χαλκῶ” (λ, 536). συντελικῆ γὰρ μετοχῆ συντελικὴν ἐπήνεγκεν. Ac primum quidem in Homeri verbis ex Odyssea citatis aut ab epitomatore aut a scriba Veneti Codicis memoriae lapsu quaedam perturbata sunt, debebatque Dindorfius Lehrsii ex Homericis textu restitutionem: οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὀξεί χαλκῶ οὔτ' αὐτοσχεδὴν οὐτασμένος in Herodiani verba recipere. Nam non esse auctoris errorem hinc probatur, quod ex iis quae ipse codicem secutus edidit nullo modo effici potest grammatici conclusio: συντελικῆ γὰρ μετοχῆ συντελικὴν ἐπήνεγκεν. Sed hoc obiter. Illud quaero, quomodo viri docti acceperint verba καὶ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ ἐνικου ἀριθμοῦ πολὺ πρότερον τεθεωρηθῆαι παρ' αὐτῶ. Quae vereor ut ullam probabilem explicationem admittant, nisi mutata praepositione scribatur: καὶ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον ἐπὶ ἐνικου ἀριθμοῦ πολὺ πρότερον τεθεωρηθῆαι παρ' αὐτῶ, i. e. videturque apud *Homerum* in singulari numero multo *potior* huius verbi forma conspici. Comprobat id quod posuit grammaticus versu ex Odyssea adlato, „οὔτ' ἄρ βεβλημένος --- οὔτ' --- οὐτασμένος,” et sic recte potuit concludere: „participio *perfecto* aliud hic participium *perfectum* subiunxit, idemque igitur nostro ex Iliade loco, ubi pluralis cernitur, factum oportuit,” οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν ἀναγκινώσκειν ἔδει. Qui βεβλημένος et οὐτασμένος coniunxit poeta, debuit βεβλημένοι οὐτασμένοι τε dare. Quod si iure Herodianus contendit, multo maiore iure ipse contendo, qui ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν recte scripsit grammaticus, eundem eadem dicendi forma usum non aliter quam ἐπὶ ἐνικου ἀριθμοῦ dare potuisse et dedisse. Ne verbum quidem in re tam perspicua addidissem, nisi et Lehrsium et Dindorfium manifestum vitium in loco paulum obscuriore silentio transiisse vidissem. Locus autem ideo paulo obscurior est, quod Herodianus vocabula quaedam alioquin notissima sua, id est peculiari significatione, adhibet. Dixit de his strictim Lehrsius ¹⁾. Herodianeum usum verborum δρᾶσθαι, μελετᾶν, ἀποφαίνεσθαι, ὀφεί-

1) In diatriba II „Drako περὶ μέτρων. Herodianus περὶ διχρόνων,” adiecta eius libro, qui inscribitur „Herodiani Scripta tria emendatiora,” pagg. 409, 410.

λει caett. aperiens, caeterum nostra non attingens. Ex nostris autem παρ' αὐτῶ sic nude positum in Herodianis fere semper et ubique *Homertum* designat, ut B 498 de scriptura Θέσπιαν vel Θέσπειαν: ἐκτετάσθαι Φασὶ διὰ τὸ μέτρον· τὸ γὰρ τῆς-ἱστορίας ἐν συστολῇ τέ ἐστι πληθυντικῶς τε λεγόμενον. ἴσως οὖν ὅλον ποιητικόν ἐστιν. σύνθετος γὰρ αὐτῶ πολλάκις τὰ πληθυντικῶς λεγόμενα καὶ ἐνικῶς προφέρεσθαι — — καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἐνικὰ πληθυντικῶς, idemque est B 783; E 256; Θ 527; Λ 659 (bis); N 191; 520; Ξ 249; 509; Ο 26; 698; 709; Ρ 110 caett. Porro δοκεῖ τεθεωρηθῆαι nihil aliud est quam τεθεώρηται, ut Λ 677 τὸ δὲ Κραταίς δοκεῖ ἐπὶ τοῦ κυρίου βεβαρυτονῆσθαι nihil aliud est quam ἐπὶ τ. κυρίου βεβαρυτόνηται. Tandem in ultimis cave corrigas δοκεῖ τὸ τοιοῦτον πολὺ ὀρθότερον τεθεωρηθῆαι, nam illud ipsum aliquoties Herodianus expressit per πρότερον. Conferamus modo locos qualis hic est (M, 276) de verbo δίσσθαι: — δέον ἐστὶ τὸ δῖω βαρυνόμενον πολὺ πρότερον περισπᾶσθαι, ἵνα ἀποτελέσῃ τὸ δίημι. Viden πολὺ πρότερον plane idem esse ac si Herodianus dixisset ἔδει τὸ δῖω βαρυνόμενον πολὺ ὀρθότερον, vel πολὺ μᾶλλον, περισπᾶσθαι? Similiter Ρ 201: — πολὺ δὲ πρότερον παρὰ τῶ ποιητῆ ἐστὶ τὸ τῆς ἀναγνώσεως „ἄ δεῖλ' οὐδέ τί τοι θάνατος", ἢ „ἄ δεῖλ' οὐδέ τί τοι θάνατος 1)”.

---

1) Prorsus contrarium supra scripsi, quam quod Lehrsius placebat, in Herodiano suo priore loco ἄ δεῖλ', secundo ἄ δεῖλ' edenti. Quid caeteri editores censuerint, non est admodum perspicuum, cum apud Bekkerum, — typhothetarum putaverim incuria, — utrumque δεῖλ' accentu destitutum sit, apud Dindorfium, iterum typhothetis puto peccantibus, prius. Simul, — cum in minutis versemur, — quaero cur apud editores posteriore loco scribatur οὐδέ τι τοι θάνατος pro οὐδέ τί τοι. Nulla enim de harum encliticarum accentu nunc movetur quaestio. Sed hoc ἐν παρόδῳ, ac potius rationes reddendae sunt mutationis, quae audacior quibusdam videri possit. Regula ita traditur ad Ρ 201: πολὺ δὲ πρότερον παρὰ τῶ ποιητῆ ἐστὶ τὸ τῆς ἀναγνώσεως »ἄ ΔΕΙΛ' οὐδέ τί τοι θάνατος" ἢ »ἄ ΔΕΙΛ' οὐδέ τί τοι θάνατος". τὸ γὰρ πλήρες ἐστὶν ἄ δεῖλέ· οὐ γὰρ. ὡς οἱ ἐξηγησάμενοι, τοῦ δεῖλαιε ἀποκοπή. — — περιγέγραπται οὖν ἡ ἐξεία, εἶτα καὶ ἀνάπαυσις γέγονεν. ἄρα γε οὖν φυλαχθήσεται ἡ ἐξεία, ἢ ἐπεὶ περιγέγραπται τὸ φωνῆεν τῆς ἐξείας περιγέγραπται καὶ ὁ τόνος; τὸ κρινόμενον ἐκεῖνο, ἵνα ἐπιστάμενοι ἀναγνώμεν· ἐν ἐστὶν εἰπεῖν, εἰ ἄπαξ περιγέγραπται τὸ φωνῆεν τὸ ἔχον τὴν ὀξεῖαν, ὁ τόνος γενέσθω τῆς προτέρας συλλαβῆς, οὐχὶ τῆς ἐπὶ τέλους. In his legere malim: ἢ ἐπεὶ περιγέγραπται τὸ φωνῆεν τῆς ἐξείας περιγεγραφέσθαι καὶ ὁ τόνος; quemadmodum praecedit φυλαχθήσεται, (cfr. inprimis E 558.) et interpungere: τὸ κρινόμενον ἐκεῖνο· ἢ ἐπιστάμενοι ἀναγνώμεν ἐν ἐστὶν εἰπεῖν· εἰ κτλ. (Cfr. ad N 191.) Sed, — quod

Etiam hic valere πολὺ ἄμεινον, ὀρθότερον, αἰρετώτερον, quis dubitet? 1) Sed iam satis sit, videamus sequentia. Οὐτάμενοι autem, — ita Herodianus disputare pergit, — etiam ex Aris-

rei caput, — nonne hinc aperte deducendum, Herodianum tunc temporis *scripturam* ἄδειλ' *potiorem duxisse?* Nonne vel eo hoc confirmatur, quod eam dicit non esse τοῦ δειλαίαι ἀποκοπήν? Videlicet aut apocope ad accentum δειλ' ei ducere videbatur, aut nescio cur omnino attulerit. Quae nostro loco epitomator proposuit, desumsit ad verbum, ut videtur, descripta ex Herodiani libro περὶ παθῶν Διδύμου. Ζητεῖ δ' Ἡρωδιανὸς — inquit — ἐν τῷ α' ὑπομνήματι τοῦ περὶ παθῶν Διδύμου περὶ τοῦ ἄδειλ', πῶς δὲ τονίζειν αὐτὸ καὶ φησι κτλ. Idem Herodiani liber circa eandem rem citatur supra ad Δ 160, ubi de κειν' agitur: λέγει ὁ τεχνικὸς ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ περὶ παθῶν Διδύμου τὰ δεξύτερα ἡνίκα ἐκθλίβηται τὴν δεξιομενῆν συλλαβὴν, ἀναπέμπει τὴν δεξιάν ἐπὶ τὴν ὀπίσω συλλαβὴν, καὶ ἔαν ᾗ ἡ ἐκθλιβεῖσα συλλαβὴ ἢ ἔχουσα τὴν δεξιάν βραχέια, ἢ δὲ ὀπίσω συλλαβὴ φύσει μακρά, τῷ τονικῷ παραγγέλματι γίνεται περισπώμενον. περισπῶ γούν τὸ δῆλον (δειλ') verissime corrigebat Heynius) ἐν δὲ τῇ Ὀμηρικῇ προσωδίᾳ ἐναντιοῦται τούτῳ. Itaque Herodianus cum librum suum περὶ παθῶν Διδύμου scriberet, — si posteriori excerpto disertissimis verbis concepto fides, — probabat v. c. πόλλ' ἔπαθον, sed δειν' ἔπαθον. Hac igitur mente περισπῶ τὸ δειλ', id ipsum, quod ex scholio ad P 201 adversus editorum sententiam eluimus, quodque vel sic satis probatum erit. Simul hoc discimus, aliter eum praecepisse in libro de Homericis prosodia. Quod quale sit, fortasse tenemus in scholio Δ 441 adscripto, ubi iterum de verbis ἄδειλ' disputatur: ἐπεὶ μετὰ τὰς προσγορευτικὰς ἀνάγκη στίζειν, ὡς καὶ ἡ συνήθεια μαρτυρεῖ στίζουσα μετὰ τὴν δευτέραν λέξιν, οὐκ ἔστι δὲ πλήρης ἀλλὰ συνήλειπται, οὕτως δὲ ἡμῶν ἀναγινωσκόντων πεπονηθῆναι τὴν λέξιν βαρβαρισμὸς γίνεται, εἴτε δεξιοίμεν εἴτε περισπῶσιμεν (sic), ἀναγκαίως ἐκ πλήρους γράφειν τὴν λέξιν »ἄδειλέ'' δεῦ, ἵνα καὶ ἡ στιγμή καὶ ὁ τόνος ἀναλόγως καὶ Ἑλληνικῶς ἔχη. οὕτως δὲ καὶ Ἀρίσταρχος ἔγραψεν ἐκ πλήρους, ὡς Δίδυμος μαρτυρεῖ. Hinc, nisi me omnia fallunt, in praesentia ponimus haec tantum: fuit cum Herodianus ἄδειλ' probaret, fuit cum Aristarcho Didymoque ducibus plene scriberet ἄδειλέ in vocativis, quales sunt Δ 441, 452, P 201, caeteris eiusmodi, at quod nunc unice valet, ἄδειλ', numquam probasse videtur. Simul leviter corruptum, non περισπῶσιμεν, sed δεξιοίμεν, in integrum restituere iuvat. Lehrsius 'addita vocula „sic" mendium patefecit, Dindorfius neque exclamationem repetivit neque vitium sustulit. Nihil tamen est facilius, nam accentu mutato quod nunc soloece dictum est recte dictum erit. Legendum: — — βαρβαρισμὸς γίνεται, εἴτε δεξιοίμεν εἴτε περισπῶσιμεν.

1) Pergam et ipse compluscula quae Herodianus peculiari modo dixit, hic sub unum conspectum ponere. Dixit (ad A 532): ἡλόγητο γὰρ τὸ ἄλλομαι δαυνομένον, εἶγε τὸ α πρὸ δύο λ ἐψιλοῦτο, pro *contra regulam formatum est*; dixit (ad Γ 440) πρὸς οὓς πῖθωνός ὑπαντητέον, i. e. *contra quos fidenter hoc dicendum*; saepissime usurpat *σημαντικόν ἐστι* pro *σημαίνει* (ad Δ 26, E 759, 824, Z 336, 518, A 192 i. f., T 90, T 249 caett.); usurpat (ad Z 239) τὰ δὲ τοιαῦτα

tarchi sententia non est participium praesentis sed perfecti anomalum: εἰ μὴ ἄρα ἐκεῖνὸ τις ὑπὲρ τοῦ Ἀριστάρχου λέγοι, ὅτι οὐκ ἐνεστῶτα ἐκδεχόμενος οὕτως ἀνεγίνωσκεν, ἀλλὰ παρακείμενον πεπονθότα. ἔχει δὲ οὕτως· παρὰ τὸ οὕτω περισπώμενον ἐκπίπτει παραγωγὸν εἰς μι λήγον τὸ οὔτημι, ἀφ' οὗ ἀπαρέμφατον τὸ οὐτάμαι καὶ οὐτάμεναι. ἀπὸ δὲ τοῦ οὔτημι γίνεται παθητικὴ μετοχὴ οὐτάμενος καὶ οὐτάμενοι ὡς κιχράμενοι. ἀλλ' οὗ φαμεν ταύτην εἶναι ἐν τῇ συντάξει — (quod primo obtutu et ipse et quisvis, opinor, cum Lehrsius volebamus ἐν τῇ νῦν συντάξει

πολλάκις ἐκ συναλοιφῶν κρίνεται, i. q. πρόδηλον δὲ καὶ τῆς συναλοιφῆς (I 6). Miro usu dixit (ad Λ 239) εἰ καὶ μηδὲν τῶν εἰς ις ληγόντων καὶ ἀρσενικὸν γένος ὑπισχνουμένων περισπᾶσθαι, idemque paulo infra (Λ 270), ubi de voce μογοστόκι agit: ἔφαμεν δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν συνθέτων ἐνέργειαν ὑπισχνόμενα παροξύνεσθαι, et ad X 123: τινὲς (τὸ ἴκαμαι) ὡς φιλοῦμαι ἀναγινώσκουσιν, ἵνα τὸ ἱκετεύου σημαίνῃ. οὐκ ἀναγκάσιον δὲ ἐναλλάσσειν τὸν τόνον· καὶ γὰρ βαρυνόμενον ταῦτ' ὄν ὑπισχνεῖται. Neque minus mirus usus apud eum est verbi τολμᾶν ad Λ 677: περὶ μέντοι τοῦ δαίς ἔξυνομένου, τετολμᾶμένου δὲ καὶ βαρυνέσθαι ἐπὶ ἐτέρου σημαινομένου, εἰρήσεται ἡμῖν ἀλλαχόθι, qua in re nemo τόλμαν quandam agnoscat, neque magis ad M 202 de ὑψιπέτης: τινὲς μέντοι ἐτόλμησαν ὡς τὸ τιμῆς ἔσεται, οὕτως ὑψιπετήεις ὑψιπετής, vel ad T 53, ubi de accentu verborum θεῶν ἐπὶ Καλλικολώνῃ agit, cum nonnulli θεῶν praeferrent, ἢ μέντοι ἐπὶ πρόθεσις κατὰ ταύτην τὴν ἔνοισαν (videlicet si θεῶν verum est) ὄφειλε προηγέσθαι τοῦ λόγου, ὥστε εἶναι ἐπὶ θεῶν Καλλικολώνῃ· διδ' ἐτόλμησαν τινες ἀναστρέψαι. Nimis ornate (ad Ξ 172): ὁ χαρακτήρ — — — τὴν βραχεῖαν ἀσπάζεται. Item (ad Π 57 i. f.): ἵνα βοηθήσω τῇ τετριμμένη τάσει, et sic ἡ τετριμμένη ἀνάγνωσις, cui ἡ ἀμείνων ἀνάγνωσις opponitur. Et (ad Σ 319): ὁ μέντοι λόγος (analogia) συναγωνίζεται τῇ βαρεῖα τάσει, similiterque Ἀττικοὶ οἱ νεώτερο τὴν ἁμαξὴν δατούνουσιν, ἴσως — — — διὰ τὸ φιληθεῖν τῇ δατεῖα (ad Σ 437.) Ellipsis prorsus Herodoteam habet ad Λ 503: ἐπεὶ — — νοῦν οὐκ ἔχει, eiusdemque generis est quod legitur ad M 33: καὶ γίνεται ἀμφίβολον πότερον αὐτοὶ οἱ ποταμοὶ ἔν, ἵνα τοῦ ἔσαν συγκοπὴ ὑπάρχη, plane omisso altero membro. Obiter praeterea notabo ad Ξ 396: τὸ ἐναντίον χωρήσει, ad Π 57 δευτέρῳ λόγῳ in enumerandis argumentis, plurimos denique modos, quibus aliquid regulae suae aut concinere aut adversari significavit. Etenim aut ἔστι γὰρ τινὰ ἐναντιούμενα dicit (ad A 368; 554; Ξ 351; 397 caett.), aut οὐκ ἀντίκειται τὸ νευραὶ καὶ νεῦρα· διάφορον γὰρ τὸ σημαίνόμενον (ad Γ 35; E 856; Z 202; T 425), aut ἀντιπίπτει μόνον διὰ τι αἴτιον τὸ φασὶ πρὸς τὸ φᾶσι μετοχικόν, cui contrarium ὑποπίπτειν κανοῖ (Λ 270 in nota de μογοστόκι), aut E 39: ἔστι μέντοι γε διαπεφευγότα τινά. Sunt haec pauca de multis, ex solis τῆς Ἰλιακῆς προσφῶδας fragmentis ut casus ferebat collecta. Plura alias dabantur.

necessarium non est, ut hi me loci docuerunt: O 105; Π 445 et inprimis P 174: ὅς τε μέ Φησ: ἀξιοῖ ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀναγινώσκειν δισυλλάβως ἐπὶ ἀορίστου χρόνου, ὁ μέντοι Ἀλεξίων μονοσυλλάβως ἐπὶ ἐνεστώτος χρόνου. — — διὸ ἐν τῇ συντάξει ἐγκλιτέον· δέξυται γὰρ ἐπὶ ἐνεστώτος χρόνου.) — ἀλλ' ἕτερόν τι αὐτῷ (iterum Homero) σύνηθες ῥῆμα εἶναι (malim ῥῆμά ἐστι), τὸ οὐτάζω, ὅθεν καὶ οὐτασεν ὁ ἀορίστος. οὐ γὰρ δὴ συστολή τοῦ οὐτησεν, ὡς πρίδηλον καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου — — καὶ ἐκ τοῦ „οὐτασται δ' Ὀδυσσεύς” (infra vs. 661). τούτῳ δὲ τῷ οὐτασται παρέθηκε μετοχὴν τὴν οὐτασμένος „οὐτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος”, ἥτις κατ' ἔλλειψιν τοῦ σ ἐγένετο οὐτάμενος. προπαρωξύνθη δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου διὰ τὸν χαρακτήρα, ἐπεὶ αἱ τοιαῦται μετοχαὶ προπαρωξύνοντο, ἰστάμενος, κιχράμενος· ὁ γὰρ ἀνὴρ τῷ χαρακτήρι μᾶλλον τοὺς τόνους προσνέμει. ἄλλως τε καὶ ἡ γινομένη τοῦ σ ὕφεσις καὶ ἀναδρομὴν ἐργάζεται τόνου. Ad ultimam regulam quod attinet, iam Lehrsius conferri iussit Apollonii Dyscoli de Coniunctionibus librum p. 500 et de Adverbiis p. 545¹⁾. Omnia autem nostra, inde a παρὰ τὸ οὐτῶ περισπώμενον prope iisdem verbis perscripta habet Etymologicum Magnum, quod cum de more fiat non commemorarem, nisi cum ea re lepidissimus error excerptoris coniunctus esset. Omnia eadem sunt, uno excepto. Dixit Herodianus ὁ γὰρ ἀνὴρ τῷ χαρακτήρι μᾶλλον τοὺς τόνους προσνέμει. Perspicuum est Aristarchum significari, ac saepissime quemadmodum, ut monuimus, Homerus αὐτός audit, ita summus eius carminum criticus Herodiano simpliciter est ὁ ἀνὴρ. Conferantur ex pluribus v. c. B 153, ubi agitur de accentu vocis οὐρούς. Ἀνεγνώσθη — inquit — κατ' ὀξεῖαν τάσιν· οὕτω γὰρ Ἀρίσταρχος παρήγγελλεν. — — ἴσως

1) Alterum locum, qui est de Adverbiis p. 545 Bekk., describam, ut levi vitio liberem. Disputat Apollonius de vera origine adverbii ἐκέητι, quod ex ἀεκαστί natum vult. Ἀπὸ ῥήματος — inquit — τοῦ ἀεκάζω, ᾧ συνήθως Ὀμηρος κέχηται — — ἐπιπτεν ἐπίρρημα τὸ ἀεκαστί. — — καὶ ἡ μὲν δλόκληρος προφορὰ τοιαύτη. ἐνδεήσαντος δὲ τοῦ τ, καὶ Ἰωνικώτερον μετατεθέντος τοῦ α εἰς η — — ἀναγκαιῶς καὶ τὰ τοῦ τόνου συνανεβιβάζετο, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἄλλα μόρια, ἐνδεήσαντα τοῦ σ, ἀνεβίβαζε τὸν τόνον, δεσποστής — δεσπότης, ἐργαστής — ἐργάτης, οὐτασμένοι — οὐτάμενοι, συνελησμένοι — συνεληλάμενοι. Scripsit Apollonius: ἐνδεήσαντος δὲ τοῦ σ, quod — si probatione in re apertissima opus — ex priore loco (p. 500) probabitur paene gemello.

οὖν εἰς ἀποφυγὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀνέμου. καὶ γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλων τὸ τοιοῦτο ποιεῖ ὁ ἀνὴρ. Iterum Z 422. Ἰῶ: ὡς σοφῶν Ἀρίσταρχος. --- ἐκεῖνο μέντοι ἀναγκαῖον προσθεῖναι, ὅτι τὸ ἴα βαρυτόνως ἀνέγνω ὁ ἀνὴρ, ac sic Π 415, Σ 191 (in Cod. B) caett. Semel mihi de alio grammatico lectum est, Λ 454: ἐρύουσιν: προπαροξύνεται. --- ὁ δὲ Ἀλεξίαν περισπᾶ. --- ἔλαθε δὲ τὸν ἄνδρα ἢ τοιαύτη ὕφεσις τοῦ σ' Ἀττικῇ οὔσα --- διὰ τι αἴτιον, sed praeter hunc locum semper ac nunc quoque, ut apertum est, intellegitur Aristarchus. Quid autem habet Etymologus? ὁ γὰρ ποιητῆς τῶ χαρακτῆρι μᾶλλον τοὺς τόνους προσνέμει! En Homerus, si Etymologo fides, ipse carmina sua accentibus notans. Sed satius erit Etymologo nunc quidem non credere, atque sic e longinqua peregrinatione ad tertii libri Scholia redire.

γ, 81. ἐξ Ἰθάκης ὑπονήϊου: ὄφειλε γὰρ εἰπεῖν ἢ ἀπὸ Νηΐου ἢ ὑπὸ Νηΐον, τὸ δὲ ἐστὶ τῆς μεγαλονοίας τοῦ ποιητοῦ, --- ἵνα καὶ ἀμφότερα νοοῦνται. ἀπὸ μὲν τῆς ὑπὸ προβέσεως τὸ Νηΐον, ἀπὸ δὲ τῆς γενικῆς ἢ ἀπὸ. (B) Quamvis futile Scholion sit, tamen auctorem cum omnibus Graecis scripsisse arbitror ἵνα κ. ἀμφότερα νοοῦνται, et νοοῦνται, etsi Buttmanni quoque editionem obsidet, errorem typographicum esse habendum.

γ, 94. Ad εἴ που ὄπωπας || ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν hoc exhibet Porphyrii excerptum Parisinus D. nescio qua de causa in Praefatione (p. XLIX) absconditum. Πορφυρίου. ὀφθαλμοῖσιν εἰοῖσι: πρὸς ἀντιδιαστολὴν διὰ Φαντασίας βλέποντος ὥσπερ κατὰ τοὺς ὕπνους ὄραν τι δοκοῦμεν καὶ διηγουμένων ἄλλων ἀναπλάσσοντες τὰ διηγήματα. τὸ δὲ θεᾶσθαι δι' ὀφθαλμῶν σημαίνει τὴν ἐναργῆ θέαν καὶ τὴν δι' αὐτοῦ κατάληψιν διὰ τῆς οἰκειᾶς πρὸς τὸ δρώμενον αἰσθήσεως. Melius haec intellegentur sic scripta: ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν: πρὸς ἀντιδιαστολὴν (τοῦ) διὰ Φαντασίας βλέποντος, ὥσπερ κατὰ τοὺς ὕπνους ὄραν τι δοκοῦμεν, (Ἡ) καὶ διηγουμένων ἄλλων ἀναπλάσσομεν τὰ διηγήματα. τὸ δὲ θεᾶσθαι δι' ὀφθαλμῶν σημαίνει τὴν ἐναργῆ θέαν καὶ τὴν δι' αὐτοῦ κατάληψιν κτλ. Ratio mutationum sponte perspicitur. Discernuntur duo genera τῶν ἰδόντων, ὁ διὰ Φαντασίας βλέπων sive in somnio sive ex aliorum auditu, cui opponitur is, qui suis ipse oculis rem usurpaverit.

γ, 103. ὃ Φιλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας διζύος: οὐκ ἀποδίδωσι τὸ ἐπεὶ. ---
 'Ομηρικὸν δέ ἐστι τὸ ἔθος. (HM) Aristonici ex Aristarcho praecep-
 tum, in quo tamen corrigendum: οὐκ ἀποδίδωσι (nempe ὁ ποιητῆς
 quod fere omittitur) τῷ ἐπεὶ, nam multum vereor ut τὸ ἐπεὶ
 οὐκ ἀποδίδωσι Graece significare possit ἀπόδοσιν οὐκ ἔχει, οὐδέ-
 χεται. Plene et recte scriptum est ad ζ 187: οὐδὲν ἀποδίδωσι
 τῷ ἐπεὶ ὁ ποιητῆς. (PQ) Vel ~~pe~~ms habet in eiusdem Homericæ
 consuetudinis notatione ad hunc nostrum versum. B: τὸ ἐπεὶ
 ἐνταῦθα βεβαιωτικὸν καὶ ἀργόν. (repetitum ad δ 204.) οὐ γὰρ
 ἀποδίδεται 'Ομηρεῖω ἔθει. Quid igitur? estne τὸ ἐπεὶ οὐκ
 ἀποδίδεται an οὐκ ἀποδίδωσι? Nempe utrumque perversum: nun-
 quam enim ἐπεὶ in apodosi collocari potest. Quapropter sit:
 οὐ γὰρ ἀποδίδεταιί (τι) 'Ομηρεῖω ἔθει.

γ, 113. Eiusdem generis vitium commissum est in indicandis
 iis verbis, quæ, etsi ἐπεὶ proprie apodosin non recipiat, tamen
 mutata constructionis forma post protasin per ἐπεὶ incipientem quo-
 dammodo pro apodosi habenda sunt. Eduntur in hunc modum:
 τίς κεν ἐκεῖνα: ἀποδίδεται τὸ „ἐπεὶ μ' ἔμνησας”. Igitur ἐπεὶ supra
 in apodosi locum non obtinet, hic obtinet! Apage ineptias! „τίς
 κεν ἐκεῖνα”: ἀποδίδεται τῷ “ἐπεὶ μ' ἔμνησας”.

γ, 151.

Νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ Φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 ἀλλήλοισ· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.
 ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλλα δῖαν κτλ.

Ad hæc est in EHMQRT: ἀνεπνεύσαμεν τῆς στάσεως, ἀπὸ
 τοῦ ἄω. εἰ γὰρ ἐκοιμήθημεν, πῶς ὀρμαίνοντες; ἐν δὲ ταῖς χαριε-
 στέραις γέγραπται „εἰάσαμεν”, ὅπερ ἐστὶν ἀπρακτὸν ἀφήκαμεν,
 „ἠῶθεν δὲ οἱ (immo δ' οἱ) μὲν νέας”. ἀνοίκειον γὰρ τὸ κοιμᾶσθαι
 αὐτοὺς ἐν τοσοῦτῳ κινδύνῳ, εἴ τις τὸ ἀέσαμεν (sic optime Butt-
 mannus correxit pro repetito εἰάσαμεν) ἀντὶ τοῦ ἐκοιμήθημεν
 ἐκδέξαιτο. Duæ adnotationes bene distinctæ in hac farragine
 pessime permixtæ sunt, quarum altera critica est, altera ex
 Porphyriana verbi ἀέσαμεν interpretatione. Critica adnotatio
 (Didymi?) media interposita est inter excerpta ex Porphyrio,
 unde et eximenda, quod partim etiam la Roche fecit, et
 fortasse redintegrandâ in hunc modum: ἐν δὲ ταῖς χαριεστέ-

ραϊς γέγραπται „εἰάσαμεν“, ὅπερ ῥῆστί· (τὴν νύκτα μὲν) ἄπρακτον ἀφήκαμεν, „ἦῶθεν δὲ οἱ (i. e. δ' οἱ) μὲν νέας (ἔλκομεν)“. Ultimam quoque hoc vocabulum fortasse ex Homero addendum, cum et hic et ubicunque locorum appareat, scribas saepe pro lubitu versus Homericos vel invita sententia ita finire, ut fors ac marginis spatium ferebat. His igitur sublatis suoque loco repositis caetera iam non male coeunt, utpote excerpta ex uberiore Porphyrii disputatione de vi ac potestate vocabuli ἀέσαμεν, quae ex iisdem fere codicibus (EHMQDT) edita statim supra (p. 133, l. 7—17) exhibetur. Quin etiam ultima nostrorum, ἀνοίκειον γὰρ — ἀντὶ τοῦ ἐκοιμήθημεν ἐκδέξαιτο (l. 21—23) incerta sede volitant, quippe quae in T non ad excerptum pertineant, quod mediis verbis Homericis supra allatis ἦῶθεν δὲ finitur, sed ad uberius Scholion, vel ibi tamen minus recte ad calcem reiecta, — nempe post τὸ δὲ „χαλεπὰ Φρεσὶν ὀρμαίνοντες ἀλλήλοις“ ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνοῦντες καὶ χαλεπὰ μεριμνῶντες εἰς ἀλλήλους, — cum ad initium oporteret. Huius itaque excerpti ope uberiora Porphyriana, quae supra edita dixi, duobus locis paulo integriora reddi posse mihi persuasum est. Quis enim Porphyriani moris memor in animum inducat, Porphyrium sic nude praecepisse: (Καὶ ἄλλως Πορφυρίου.) Τὸ „ἀέσαμεν“ οὐκ ἐκοιμήθημεν, ἀλλ' ἐπνεύσαμεν, ἀπὸ τοῦ ἄειν, ὃ ἔστι πνεῖν? Immo et ἀνεπνεύσαμεν corrigendum, quod quamvis omnes codices praeter unum atque insuper excerptum praebeant atque unice sensus flagitet, tamen Dindorfius in ἐπνεύσαμεν mutavit, videlicet quoniam M sic scriptum habet, et inprimis inserenda ea, quae vagari supra monebam, ut totum sit: Τὸ „ἀέσαμεν“ οὐκ ἐκοιμήθημεν, (ἀνοίκειον γὰρ τὸ κοιμᾶσθαι αὐτοὺς ἐν τοσοῦτῳ κινδύνῳ), ἀλλ' ἀνεπνεύσαμεν (τῆς στάσεως), ἀπὸ τοῦ ἄειν, ὃ ἔστι πνεῖν. (εἰ γὰρ ἐκοιμήθημεν, πῶς ὀρμαίνοντες;)

Etenim ipsa ea verba, quae in excerpto post κινδύνῳ sequuntur (εἴ τις τὸ ἀέσαμεν ἀντὶ τοῦ ἐκοιμήθημεν ἐκδέξαιτο), liquido ostendunt, si quid video, priora hinc esse avulsa, quo nunc ego retulerim. Vel maiore iure caetera inserui, etiam in excerpto verbum ἄω excipientia. Sequitur Porphyrii expositio significationis verborum ἀνάπνευσις et ἀναπνεῖν in Homericis, quorum particulam supra correxi, ἀπὸ in ἐπὶ mutando. Tandem agit de ultimis:

τὸ δὲ „χαλεπὰ Φρεσὶν ὀρμαίνοντες ἀλλήλοισ” ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνοῦντες καὶ χαλεπὰ μεριμνῶντες εἰς ἀλλήλους, nam hoc quoque argumento Porphyrius suam vocabuli ἀέσκαμεν interpretationem, — an contra Aristarcheos? — stabilire studet. Haec non mathematicis, ut aiunt, id est ἀνυμφιλέκτοις rationibus probari posse, ultro concedo: admodum probabilia autem esse, atque etiam uberius Scholion, vel receptis quae proposui supplementis, nondum integrum esse ducendum, sed aut contractum aut maioris disputationis fragmentum, neminem latere potest, qui quidem in Porphyrii scribendi ratiocinandique more non plane sit hospes.

γ, 169. Λέσβος νῆσος Τροίας ἔχουσα πέλεις πέντε. (EQV).
Supplendum: Λέσβος νῆσος (πλησίον vel ἐγγύς) Τροίας, quem admodum ad vs. 174 est in M: Εὐβοίαν νῆσον ἐγγύς Ἀθηνῶν.

γ, 184. Narrationem de erroribus suis ita concludit Nestor:

ὧς ἦλθον, Φίλε τέκνον, ἀπευθής οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οἳ τ' ἐσάαθεν Ἀχαιῶν οἳ τ' ἀπόλοντο.

Δαιμονίως ὁ ποιητής, ἐμβαλὼν εἰς ἐπιθυμίαν τῶν νόστων τὸν ἀκροατὴν (,) ἀναρτᾷ πάλιν, ἵνα τὰ λοιπὰ δι' ἄλλου χωρίου δηλώσῃ. τὸ γὰρ ἐνὶ πάντων τῶν κατὰ τοὺς νόστους πραγμάτων ἐμπειρίαν περιτείνει οὐ πιθανόν· ἐν μέρει δὲ δηλουμένων τῶν συμβεβηκότων ἀξιόπιστον γίνεται τὸ πᾶν. οὐκ ἄλογος οὖν οὐδ' ἡ πρὸς Μενέλαον ἐκπομπή (Telemachi), ἀλλ' ἵνα τὰ περὶ Ἑλένην ἐνταῦθα διατυπώσῃ ὄντα ἐν ἠδονῇ τῷ ἀκροατῇ. (EHMQ) Non una causa haec fuit, sed fuit *in causis*, cur poëta Telemachum etiam Spartam ad Menelaum proficiscentem induxerit. Quapropter inseratur: ἀλλ' (ἄμ') ἵνα τὰ περὶ Ἑλένην ἐνταῦθα διατυπώσῃ. Fideiussor emendationis, — si fideiussore opus, — sit Codex T, qui in confusa frustulorum satura has ad hunc locum corruptas lacinias exhibet: ἀλλ' ἵνα καὶ τὸ (sic) περὶ Ἑλένης (sic) ἐντεῦθεν διατυπώσῃ ὄντα ἐν ἠδονῇ. (App. p. 747.) Summa rei, quam hic nostrum Scholion tetigit, iterum exponitur ad vs. 301, ubi Nestor, respondens ad Telemachi quaestionem, cur Menelaus fratris caedem non ultus sit, strictim de huius quoque erroribus loquitur. Menelaus ad Aegyptum deiectus, — inquit — magnas inde divitias reportavit:

ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολλὸν βίον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
ἤλατο ξὺν νηυσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ad prima verba adnotatur in QT: κατὰ τὸ εἶδος τοῦ Με-
νελάου ἤκοντος διηγγέλη περὶ τοῦ πλήθους τῶν χρημάτων
ἄπερ ἀπ' Αἰγύπτου ἤγαγεν. Absurda sunt verba τοῦ Μενελάου
ἤκοντος, licet in utroque codice legi videantur. Quid enim?
An iure poeta Nestorem Menelai opes ex Aegypto relatas extol-
lentem facit, utpote Menelao veniente? Verba absurda esse desi-
nent sic correcta: κατὰ τὸ εἶδος (ὡς πρὸς) Μενέλαον ἤκον-
τος (nempe Τηλεμάχου) διηγγέλη (melius T: διαγγέλλεται,
App. p. 750) περὶ τοῦ πλήθους τῶν χρημάτων ἄπερ ἀπ' Αἰγύπτου
ἤγαγεν. Pergit: οὐ κατ' ἀδολεσχίαν δὲ ἐπὶ ταῦτα ἤκεν ὁ Νέ-
στωρ, ἀλλ' ἀποπληρῶν τὴν ζήτησιν τοῦ νεανίσκου, ὡς οὐκ ἦν ἐπὶ
τῆς οἰκίας ὁ Μενέλαος, οὐδὲ αὐτὸς ἐτιμαρῆσατο τὸν Αἴγισθον.
Etiam his inest vitium e tralaticiiis. Quaesiverat iuvenis, non ὡς,
sed πῶς οὐκ ἦν ἐπὶ τῆς οἰκίας ὁ Μενέλαος. Sequuntur iam ea,
quorum causa haec attulimus, simul et caeteris corruptis opem
ferentes: αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον φράζει (Nestor). τὸ δὲ κατὰ
μέρος περὶ Εἰδοθέας καὶ Πρωτέως καὶ τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς αὐτὸς
ὁ παθὼν διηγῆσεται. πιθανῶς δὲ συμμαμεμέρισται τὰ τῆς
διηγῆσεως.

γ, 195. ἐπισμυερῶς: περισσὴ ἢ ἐπί, ὡς ἐν τῷ „βοῶν ἐπιβου-
κόλος”. (γ 422.) (Hucusque est doctrina Aristarchea; cfr. i. a.
Herodian. ad E 178.) σμύχεσθαι δὲ ἐστὶ τὸ ὑπὸ πυρὸς ἀναλίσ-
κεσθαι. μετῆκται δὲ (τὸ add. cum H) ἐπίρρημα (ἐγχείρημα bellissime
codices, quod tamen probat Dindorfius, Praef. p. XLIX) ἀπὸ
τῶν ἐπισμυχομένων· καὶ „ἐπισμύξαι πυρὶ νῆας”. (I 653)
δηλοῖ δὲ τὸ ἐπισμυερῶς τὸ ἐπιπόνως, ἀξίως. (DBEHQT.) Pro
ultimo vocabulo corruptissimo, quod et Buttmanum et Din-
dorffium male habuerat, iam in Observat. reponendum dixi
ἀθλίως. Praeterea observatu dignum, et καὶ abesse ab Har-
leiano et in versu ex Iliade citato non ἐπισμύξαι legi, sed ob-
servante iam Dindorfio κατὰ τε σμῦξαι. Unde mihi nata suspicio
est, an et alia Homerici versus lectio olim fuerit: ἐπισμυχομένων·
(ὡς ins.) καὶ ἐπισμῦξαι πυρὶ νῆας. Sed hoc obiter. Peius mul-
cata est brevis Scholiorum Vulgatorum (V) de hac voce adnotatio,
saniorum Etymologiam exhibens, σμυερῶς: ἐπιπόνως. τὸ μέτρον

μετήλειπται. Αἰολικῶς δέ ἐστιν ἐπιπόνως. Disputat de his Buttmanus ita: „Barnesius reposuit μετείληπται, quod notius sane verbum est, sed mihi quidem hic perinde obscurum. Neque tamen leniorem invenio medicinam ea quam Boeckhius porrigit, ut scribatur scilicet, διὰ τὸ μέτρον παρείληπται. Nimirum σμυγεῖω, ἐπιπόνως est glossula, quae, ut saepe in hac congerie factum, coaluit cum justo scholio. Istud autem sic habuit: σμυγεῖω: διὰ τὸ μέτρον παρείληπται. Αἰολικῶς δέ ἐστιν ἐπιπόνως. hoc dicit: pro verbo μογεῖω ob metrum admisisse poëtam Aeolicam ejus formam σμυγεῖω.” Haec Buttmanus. Sententiam optime perspexit, sed num haec sententia verbis qualia cum Boeckhio constituit revera insit, ea de re dubitare licebit. Istud „poëtam metri causa pro μογεῖω Aeolicam formam σμυγεῖω admisisse” num Graece sonat: διὰ τὸ μέτρον παρείληπται? Et quid est: Αἰολικῶς δέ ἐστιν ἐπιπόνως? Num igitur eadem vox apud Homerum aliud quid significat? Quapropter ipse verba difficilia ita constituerim: σμυγεῖω: (διὰ) τὸ μέτρον μετείληπται Αἰολικῶς. (quod verbum cum Barnesius reposuisset, confirmavit nunc Hamburgensis. App. p. 747.) ἔστι δέ (pro δέ ἐστιν) ἐπιπόνως, quae diserte id ipsum significant quod Buttmanus volebat, ut statim demonstrabitur. Nunc tantum hoc addo, quod etiam σμογερός dicebant, si Hesychio fides.

Est autem operae pretium de eodem vocabulo Epimerismos Homericos inspicere a Cramero editos, unde quae de eius peritia in Grammaticis Graecis legendis supra diximus, si quid confirmatione opus, confirmentur. Locus est eiusmodi: Ἐπισμυγεῖω: ἐπίρρημα μεσότητος· οὐδὲν δὲ εἰς ὡς ἐπίρρημα σύνθετον, μάλιστα δὲ παρὰ πρόθεσιν, ὥστε τὸ ἐπισμυγεῖω δύο ποιεῖς μέρη, παρελκούσης τῆς ἐπί· ὁμοίως τῶ „βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.” ὅθεν τὸ ἀπαξιαπλῶς καὶ σύνθετον· ἀλλὰ κατὰ παράθεσιν. Quot quantaeque ineptiae! Nullum, inquit, adverbium in ὡς componitur, — μάλιστα δὲ παρὰ πρόθεσιν! Non significat hoc, quod nonnemo putet, „minime omnium cum praepositione”, ita enim ἥκιστα δὲ μετὰ πρόθεσεως dictum oportebat. Sed me iudice grammaticus longe aliud quid voluit: οὐδὲν δὲ εἰς ὡς ἐπίρρημα σύνθετον, μᾶλλον δὲ κατὰ παράθεσιν, ὥστε τὸ ἐπισμυγεῖω δύο ποιεῖ μέρη, παρελκούσης τῆς ἐπί. Sed vide quae continuo sequantur: ὅθεν τὸ ἀπαξα-

πλῶς καὶ σύνθετον. *Nullum adverbium in ως compositum est, unde fit, ut ἀπαξπλῶς etiam compositum sit.* Hoc iam insanum. Sed non est hoc satis. Ἀπαξπλῶς, pergit, est σύνθετον, ἀλλὰ κατὰ παράθεσιν. Igitur, Cramero scilicet auctore, idem vocabulum simul et κατὰ σύνθεσιν est et κατὰ παράθεσιν, ne tangam bellissimam per καὶ — ἀλλὰ oppositionem. Verum est, in multis veteres iam illos magistros, in pluribus sero natos eorum imitatores, lapsos esse, errasse, turpiter se dedisse, sed qui ita deliraverit novi neminem. Sed res salva est, scribamus modo: ὅθεν (καὶ) τὸ ἀπαξπλῶς (οὐ) σύνθετον, ἀλλὰ κατὰ παράθεσιν¹). Redolent haec omnia doctrinam Herodiani, quod huius Scholion ad E 178, — cuius supra iam mentionem inieci, — extra omnem ponit dubitationem: χαλεπή δὲ θεοῦ ἐπι μῆνις: Ἀριστάρχος παρολκὴν οἶεται τῆς ἐπί, ὁμοίως τῷ “ἐπισμυγεῶς” καὶ „βῶων ἐπιβουκόλος ἀνὴρ” ὅταν δὲ παρέλκη ἢ πρόθεσις, οὐ ποιεῖται ἐξαλλαγὴν τόνου. εἰσὶ δὲ οἱ ἀνεγνώκασιν ὁμοίως τῷ „ἐπεὶ οὐ τοι ἐπι δέος” (A 515), ἵνα τὸ ἔπεστι σημαίνεται. ἄλλοι δὲ „ἐπίμηνις”, ἔν μέρος λόγου ποιοῦντες. ἄμεινον δὲ τῷ Ἀριστάρχῳ συγκατατίθεσθαι. Pergit Epimerismorum auctor: τὸ δὲ ἄπαξ βαρύνεται. τὰ γὰρ εἰς ἀξ ἐπιρρήματα ὀξύνεται, οἶον ὀκλάξ, ὀδάξ, εὐράξ· σεσημείωται τὸ ἄπαξ βαρυνόμενον· διὸ ἐν τῇ συντάξει μεταλαμβάνει τὸν ἴδιον τόνον, ἀπαξάπαντες, ἀπαξπλῶς, (immo ex grammatici mente ἀπάξᾶπαντες, ἀπάξπλῶς) κεκοιμισμένου τοῦ τόνου. Sunt haec non minus quam praecedentia ex Herodiano expressa, ut apparebit huius grammatici περὶ μονήρους λέξεως librum conferenti p. 25, 6 seqq. (pp. 86, 87 Lehrs.) ἄπαξ: τὰ εἰς ἀξ λήγοντα ἐπιρρήματα ὀξύνεσθαι θέλει, ὀκλάξ, ὀδάξ, ἐνλλάξ, εὐράξ, αὐτοδάξ, ἐπιτάξ· ἀλλὰ μόνον τὸ ἄπαξ βαρύνεται, ὅπερ ἐν συντάξει τοῦ ἄπαντες ἢ τοῦ ἀπλῶς ἐκκλίνει τὸν τόνον ὡσεὶ ὀξύνοιτο τὸ ἄπαξ. ἀπαξ-ἄπαντες γὰρ λέγομεν καὶ ἀπαξάπλῶς ἐν τῇ ἀνά χειρα ὁμιλίᾳ. Apparet haec altera ex alteris transscripta esse, nec uter utrum exscripserit, intellegentes fallere potest, praesertim post Lehrsii

1) Laetus vidi, similiter fere Lehrsium correxisse (in adnotatione ad Herodianum p. 86): τὸ ἀπαξπλῶς οὐ (falso scriptum καὶ) σύνθετον κτλ. Cur meam rationem tamen praeferam, causa in aprico est.

doctissimam copiosissimamque ad hunc locum Monadicorum notam, ubi veterum recentiorumque grammaticorum hac de re opiniones collegit, simul eorum in verbis σύνθεσις, παράθεσις, σύνταξις adhibendis usum optime aperiens ¹⁾. Lehrsii copii unum addam, breve excerptum ex Epimerismis κατὰ στοιχείον, ἄπαξ: πάντα τὰ εἰς αὐτὴν ἐπιρρήματα δξύνονται, πλὴν τοῦ ἄπαξ. (Cramer. Anecd. Oxonn. t. II. p. 346.), sed, quod magis me movet, duabus in rebus ab eius auctoritate mihi discedendum esse video. Primum in Herodiano scripserim, non ὅπερ ἐν συντάξει τοῦ ἄπαντες ἢ τοῦ ἀπλῶς ἐκκλίνει τὸν τόνον, verum ἐγκλίνει, quod requiri ostendit et sequens ὡσεὶ δξύνοιτο τὸ ἄπαξ, et Epimerismorum imitatio διὸ ἐν τῇ συντάξει μεταλαμβάνει τὸν ἴδιον τόνον, nempe ut scribatur κεκοιμισμένου τοῦ τόνου. Quid sit hoc ultimum, optime apparebit ex Scholio ad Odys. δ 372 de accentu vocis ἡέ in ἡέ ἐκῶν μεθίεις: ἄμεινον — inquit Herodianus — κοιμίζειν τοῦ ἡέ τὴν ἐπὶ τέλους δξεῖαν, ἵνα γένηται διαζευκτικός. ὅτε γὰρ ἐστὶ διαπορητικός ὁ ἡ, περισπᾶται (immo ὁ ἡέ, προπερισπᾶται), ὡς τὸ „ἡε χόλου παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν”. (A 192), i. e., Buttmano interprete, „hoc dicit, scribendum esse, non ἡε, sed ἡέ acuto consoripto”. Idem vocabulum legitur ad α 165 in loco simili item Herodiani, de quo in altera parte fusius disputabitur. Hoc ipsum κοιμίζειν apud grammaticos nonnunquam dicebatur et ἐγκλίνειν, ut v. c. in Scholiis ad Odys. ζ 149, θεός νύ τις ἢ βροτός ἐστι; adnotatur: τὸν ἡ ὁ Ἀσκαλωνίτης περισπᾷ, ἐρωτη-

1) Attulit Lehrsius praeter caetera multa etiam Scholiorum ad Dionysii Thracis grammaticam locum, ubi unam corruptelam certa emendatione sustulit, at alteram, ni fallor, intactam praetermisit, simul imprudens, incertum calami an typhotetae lapsu, locum impeditiorem reddidit. Legitur locus p. 837, 27 Bekk.: διαφέρει δὲ σύνταξις συνθέσεως. σύνθεσις μὲν ἐστὶ λέξεων παράθεσις ὁμοῦ μὲν γεγραμμένων, μὴ ὁμοῦ δὲ νοουμένων. σύνθεσις δὲ μιᾶς ἢ δύο ἢ τριῶν λέξεων ἕνωσις ὑφ' ἑνᾶ τόνου καὶ ὑφ' ἑνὸς πνεύματος. Vere emendavit Lehrsius: μὴ ὁμοῦ μὲν γεγραμμένων, ὁμοῦ δὲ νοουμένων. Possis tamen, cum alter ordo naturae magis consentaneus sit, etiam sic: ὁμοῦ μὲν νοουμένων, μὴ ὁμοῦ δὲ γεγραμμένων. At certe Lehrsius aut non scripsit aut scribere noluit σύνθεσις μὲν ἐστὶ λέξεων παράθεσις κτλ., sed σύνταξις μὲν ἐστὶ, atque ita etiam apud Bekkerum est. Unum monendum restat. Potestne σύνθεσις recte dici μιᾶς ἢ δύο ἢ τριῶν λέξεων ἕνωσις? Quoniam μιᾶς λέξεως ἕνωσις quae sit ne cogitari quidem potest, videndum annon praestet: σύνθεσις δὲ εἰς μίαν ἢ δύο ἢ τριῶν λέξεων ἕνωσις ὑφ' ἑνᾶ τόνου καὶ ὑφ' ἑνὸς πνεύματος.

ματικὸν νομίζων· ὃ καὶ χαριέστερον. οἱ δὲ ἐνέκλιναν ὡς εἰ ἔλεγεν, εἶτε θεὸς εἶτε ἄνθρωπος. Ad quae Buttmanus: „ob-servandus hic usus de vocula *consoripto acuto*”, simul ad Lexi-logum suum (I, 17 not. 21 et 58 § 7) reiiciens. Iamne satis certum est, in Monadicorum loco ἐγκλίνειν legendum esse? Quod si recte disputavi, consentaneum est ex Herodiani sententia verba cum ἄπαξ composita non ex Lehrsii praecepto ἄπαξ-ἄπαντες et ἀπαξἀπλῶς scribenda esse, sed, ut supra iam significabam, ἀπᾶξἄπαντες et ἀπᾶξἀπλῶς. Herodianus enim hoc mihi velle videtur: *debebat ἄπαξἄπαντες et ἀπαξἀπλῶς*, sed communis dicendi usus ita pronunciavit ut modo posui. Hoc est quod imitator expressit per μεταλαμβάνει τὸν ἴδιον τόνον, proprium accentum cum alio *permutavit*, ex paroxytono factum est in hac parathesi *oxytonon*. Et sic planum factum est, quo sensu accipiendum sit illud μετείληπται, unde tota nostra disputatio exorsa est, quae significatio, nescio quomodo, et Boeckh-ium et Buttmanum fugisse videtur.

γ, 252. Εἰς τὸν Φιλᾶδελφον· τοιούτους γὰρ ἐν Ἰλιάδι παρέ-δωκεν αὐτούς. (H) Vitiosum τὸν Dindorfius ipse in τὸ mutan-dum esse bis monuit, in App. p. 748, unde discimus idem Scholion etiam legi in T ibique recte referri ad vs. 258 cum lem-mate οὐδὲ θανόντι, et Praef. p. I, unde apparet rectam scrip-turam esse etiam in H, ex quo codice haec primum edita sunt. Praeterea requiro: τοιούτους γὰρ (καὶ) ἐν Ἰλιάδι παρέδωκεν αὐτούς, nempe Menelaum et Agamemnonem. Est sine dubio Aristarchi apud Aristonicum nota adversus chorizontes.

γ, 274. Ad πολλὰ δ'ἀγάλματα habemus ex M Porphyrianae disputationis fragmentum, quod multo copiosius legitur in Ve-neto B ad Iliad. Ψ 259 cum nonnulla scripturae diversitate, qua in re, ut semper fere, Odysseae codices potiores existimo. Initium in Veneto B sic se habet: Πορφυρίου. Ἐκ τούτου δεί-κνυται ὃ Ὅμηρος, ὅπῃ τὸ γένος προεῖπη τὸ συνεκτικὸν τινω, ἐπιφέρειν εἴωθε καὶ τὰ περιεχόμενα εἶδη, οὐ μέντοι διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου, ὃς οὐκ ἔστι συναγωγός, διὰ δὲ τοῦ συμπλεκτικοῦ καὶ ἀναφορικοῦ καὶ ὑπάρχειν πάντα σημαίνοντος. In his quam inconcinnum est δει-

κνυται ὁ Ὅμηρος --- ἐπιφέρειν εἶωθε pro εἰωθώς. nec magis placet quod quam tandem significet coniunctivam coniunctionem Porphyrius non diserte commemoratur, nec optime capio, quo modo illa coniunctiva particula dici possit *omnia adesse* significare, ὑπάρχειν πάντα. Quanto melius M: Ὅμηρος ὀπόταν τὸ γένος προείπη τὸ συνεκτικόν τινων, ἐπιφέρειν εἶωθε καὶ τὰ περιεχόμενα εἶδη, οὐ μέντοι διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου, ὅς οὐκ ἔστι συναγωγός, ἀλλὰ διὰ τοῦ „τε” [τοῦ] συμπλεκτικοῦ καὶ ἀναφορικοῦ ὑπάρχοντα ταῦτα (cod. ὑπάρχοντος πάντα) σημαίνων. Particulam τέ disertis verbis hic a Porphyrio expressam fuisse, apparet vel ex excerptis, quae hinc facta in EQ leguntur: ὅταν Ὅμηρος προείπη („sic” Dind.) τὸ γένος ἐπάγει καὶ τὸ εἶδος διὰ τοῦ τέ συνδέσμου συμπλεκτικοῦ. Sequitur in Scholiis Iliacis: ὡς περ ἐν τούτοις (τοιούτων καὶ τὸ M) „νηῶν δ’ ἐκφερ’ ἄεθλα”, τὸ γενικὸν τοῦτο. τὰ δὲ εἶδη „λέβητάς τε τρίποδάς τε -- πολιόν τε σίδηρον”, (ad quae verba Porphyrii nota illic adscripta est,) quae nostris praestant, quippe in quibus ea desiderantur, quae diductis literis distinxi. Contra nostra praefenda sunt in eo exemplo, quod his in nostro Scholio antecedit, in Scholio ad Iliadem subsequitur ita: πάλιν εἰπὼν „πολλὰ δ’ ἀγάλλματ’ ἀνήψεν” ἐπάγει τὸ εἶδος „ὑφάσματα τε χρυσόν τε”. Cum statim sequatur: καὶ πάλιν εἰπὼν „μῆλα” ἐπάγει τὸ εἶδος „οἶές τε καὶ αἶγες” (ι 184), et Porphyrius in talibus varietatem venetur, et inversum codicis nostri ordinem probō, quem excerpta ex EQ comprobant, et lectionem hancce: ὡς περ ἐν τούτοις „πολλὰ δ’ ἀγάλλματ’ ἀνήψεν”. τίνα οὖν ταῦτα; „ὑφάσματα τε χρυσόν τε”, τὸ εἶδος, nisi quod malim: ὁ τὸ εἶδος, quod facillime inter τε τὸ obliterari potuit.

γ, 287. Μαλειάων: ὅτι ὡς Κρητάων (ξ 199) καὶ Μαλειάων ἔφη· καὶ ὡς „Κρήτη τις γαῖά ἐστι” (τ 172), καὶ „περιγνάμπτοντα Μάλειαν” (ι 80). (HMQ.) In H post γαῖά ἐστι legi dicitur: εἴκων (εἰπὼν? Dind.) καὶ περιγνάμπτοντα. Equidem ex εἴκων, quod sine controversia corruptum est, aliud elicuerim: καὶ ὡς „Κρήτη τις γαῖά ἐστι”, ἐνικῶς, καὶ „περιγνάμπτοντα Μάλειαν”. Coniecturam non incertissimam certam praestabunt quae leguntur in P ad δ 514. Μαλειάων: ἀλλαχοῦ δὲ ἐνικῶς „περιγνάμπτοντα Μάλειαν”. Sequitur in altero margine

Codicis Harleiani et in T (Praef. p. L.): *ὁμοία δὲ περίφρασις ἐκείνη* (immo *ἐκείνη*) „πρὸς (immo πρὶν) Λήμνου γαῖαν *ἰκέσθαι*”. (θ 301.) Quae in textu sunt edita, Aristonicum referunt; quae ex altero Harleiani margine et ex T. accesserunt et ab alio grammatico sunt profecta et antecedentia pervertunt et ne intellegi quidem possunt unde huc venerint, nisi scias H habere, non *Κρήτη τις γαῖά ἐστιν*, sed *Κρήτης*. Qui hoc in suo Homeri codice legit, apte comparavit *Λήμνου γαῖαν*, at nihil quam et *Κρήτης* et *Λήμνου* lectio ab hoc loco magis est alienum, ubi Aristarchus et Aristonicus idem docere conantur quod saepius alibi, poëtam in quibusdam nominibus propriis promiscue et pluralem numerum et singularem adhibere solere.

γ, 292. *Ἰαρδάνου: ἀπὸ τῆς Ἰαρδάνης, ἧς ἐστὶ ποταμὸς Κρήτης* (M). Post *Ἰαρδάνης* Cobetus addidit *εὐθείας*, possis etiam ἀπ’ (*ὀρθῆς*) τῆς *Ἰαρδάνης*, ut supra ad vs. 289 *ἀρσενικῶς τὸν αὐτμένα, ἀπὸ ὀρθῆς τῆς αὐτμήν*, et η 103: *οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τῆς ὀρθῆς* (p. 330, 28), et ε 118: *ἀμφίβολον δὲ τὸ ζηλήμονες, πότερον ὀρθῆς ἐστὶν ἢ κλητικῆς* (p. 254, 19) et ε 33 ad *σχεδῆς: ἢ ὀρθῆ εὐθεῖα σχεδὴ παροξυτήως* (H), ubi Dindorfius in Indice „alterutrum delendum” recte censet. Equidem usitatius *εὐθείας* deleverim.

γ, 293. *Λισσῆ: τινὲς μὲν ὄνομα κύριον τὴν νῦν Βλίσσην (Βλίσσην?) καλουμένην, οἶον λεία. ὁ δὲ Κράτης σὺν τῶν γράφει Λισσῆν.* (H) Dindorfius adlatis Eustathii, Strabonis, Stephani Byzantini testimoniis, adnotationem suam his verbis concludit: „in versu Homeri manifestum est recte legi adjectivum *λίσση πέτρη*”. Verum hoc, sed ut grammaticus (Didymus?) quoque idem dicat, quod eum dicere voluisse vel *τινὲς μὲν* indicio est, necessario quae exciderunt supplenda sunt in hunc modum: *τινὲς μὲν ὄνομα κύριον τὴν νῦν Βλίσσην καλουμένην. (τινὲς δὲ ἐπιθετικόν), οἶον λεία.*

γ. 296. *ἐς Φαιστόν: ἀκρωτήριον τῆς Γόρτυνος πόλεως Κρήτης ἀπὸ μὲν τῶν πολλῶν κυμάτων λίαν περικλυζόμενον καὶ εἰ βραχεῖά τις αὖρα γένηται, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας οὐδ’ ὄλων, καίτοι τοῦ νότου μέγιστα ἐγείροντος κύματα, διὰ τὸ κατὰ τοῦτο τὸ*

μέρος προηκούσαις εἰς θάλασσαν πέτραις περιεράσσεσθαι τὰ κύματα. (EHQTV.) Omnes codices habent ἀπὸ μὲν τῶν πολλῶν κυμάτων. Iis invitis Dindorfius ex Eustathio revocavit id quod sententia postulat, μερῶν. Recte quidem, sed simul me quidem iudice πολλῶν mutatum oportet, nisi quis oppositionem probet hancee: ἀπὸ μὲν τῶν πολλῶν μερῶν, -- ἀπὸ δὲ μεσημβρίας. Qui id mecum non probat, codicum lectionem refigat in: ἀπὸ μὲν τῶν ἄλλων μερῶν, et oppositionis ratio recte habebit. Mox etsi non ignoro recentiorum usum εἰ ut veteres poëtae faciunt cum coniunctivo iungendi, tamen malim καὶ ν βραχεῖά τις αὔρα γένηται, quod cum tralaticio errore in καὶ abiisset, tum demum εἰ illatum est. Paulo post non probaverim διὰ τὸ --- πέτραις περιεράσσεσθαι τὰ κύματα. Si codices περιεράσσεσθαι praeberent, non proponerem mutandum; nunc cum in T sit προσηκούσαις (solemni vitio) — περιεράσσεσθαι, in V paulo etiam melius περιεράσσεσθαι, non intellego quid Dindorfium moverit ut optimum aptissimumque verbum περιεράσσεσθαι ab omniibus codicibus indicatum, — nam etiam monstrum περιβάσσεσθαι ex HQ et paraphrasis ἐπιρρήγνυσθαι ex E eodem tendunt, — Eustathii scilicet auctoritate in usitatius paulo περιεράσσεσθαι converteret, quod et ipsum e rarioribus est.

Ad μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμα ἀποέργει de eadem re fere eadem leguntur in EMQV: τὸ γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου κῦμα τὴν Φιστιὸν ἂν ἐποίει ἀλίμενον, εἰ μὴ προκείμενος ὁ λίθος ἐκώλυεν ἐντὸς μέγα γίνεσθαι κῦμα, προκαταγνυμένων περὶ αὐτὸν τῶν κυμάτων. Elegantia loci certe non minuetur, si scribamus: εἰ μὴ προκείμενος ὁ λίθος ἐκώλυεν ἐντὸς μέγα γίνεσθαι κλύσμα.

Porphyrus de ventis verbisque horum actum designantibus disserens, de quo scholio post pluribus agemus, inter alia et haec observavit: ἐπεὶ δὲ πκτῶν πόλεων καὶ νήτων ἅς κατέλεξεν ἐν τῷ κτχλόγῳ περὶ τὸ Ἑλληνικὸν οὐδεμία βορειοτέρα ἢ προάρκτιος μάλλον Ἰθάκης, — in quo vehementer fallitur Porphyrus, Buttmanno monente, — ἐν δὲ τοῖς προαρκτικαῖς μείζους αἱ νύκτες, εἰκότως τὴν νύκτα Φιστιν ἐν τῇ Ἰθάκῃ μακροτάτην εἶναι, λέγει δὲ “νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὐδειν, ἔστι δὲ τερπομέ-

νοισιν ἀκουέμεν· -- ἀνὴν καὶ πολλὰς ὕπνου". (ο 392—394.) Admodum inconcinne connectitur: τὴν νύκτα Φησὶν -- εἶναι, λέγει δέ, quapropter haud scio an praestet pauca inserere, quae facile excidere potuerunt: εἰκότως τὴν νύκτα Φησὶν ἐν τῇ Ἰθάκῃ μακροτάτην εἶναι, (ἐν οἷς) λέγει· „(αἴδε) δὲ νύκτες ἀθέσφατοι" κτλ, ut et δέ ad Homericā pertineat.

γ, 307. ἀψ ἀπ' Ἀθηναίων: Ζηνόδοτος μὲν „ἀψ ἀπὸ Φωκῶν". ἐκεῖ γὰρ κατώκει ὁ Στρόφιος, εἰς ὃν ἀνεστρέφετο Ὀρέστης κατὰ νεωτέρους. (HMQ.) Mira mihi in hoc Didymi Scholio videtur constructio ἀνατρέφεσθαι εἰς τινα, pro quo ET brevius sed nihilo rectius: εἰ δὲ νεώτεροι παρὰ Στροφίῳ αὐτὸν τετράφθαι Φασίν, nam aut παρὰ Στρόφιον aut τετράφθαι scriptum oportuit. Fuitne: εἰς ὃν ἀνεστρέφετο Ὀρέστης κατὰ (τούς) νεωτέρους?

γ, 309. δαίνου τάφον Ἀργείοισιν: -- ἔθος γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς τινὸς τελευτήσαντος λαμπρὰν τινα εὐωχίαν ἐτοιμάζειν ἐπ' αὐτῷ, ὅπερ καὶ τάφος παρ' ἐκείνοις ἐκέκλητο. (E) Corrigendum esse ἔθος γ. ἦν τοῖς παλαιοῖς -- λαμπρὰν τινα εὐωχίαν ἐτοιμάζειν ἐπ' αὐτῷ, hoc καὶ τυφλῷ δῆλον, ut aiunt. Verum undenam tam ridiculum vitium? Potest ex sigla male expleta venisse, sed cum praecedat λαμπρὰν accusativum sic male illatum intellegerem, dativum non intellego. Potius inde vitium repetam, quod posterior grammaticus antiquiorem (Aristonicum?) male exscripsit, quem habemus ex optimo Marciano ad δ 3, γάμου: ὡς περ ἀλλαχοῦ (i. e. nostro loco) Φησὶν Ὅμηρος τάφον τὴν ἐπὶ τεθνεῶτι τινα εὐωχίαν, οὕτω καὶ νῦν γάμου τὴν ἐπὶ γάμου δαῖτα, ubi non debebat Dindorfius dubitare, quominus correctionem suam ἐπὶ γάμῳ reciperet in textum. Sed iam perspicuum est, credo, unde nostro loco τινα venerit. Sic et nova scholia nascuntur et nova vitia.

γ, 317. Iubet Nestor Telemachum Menelaum quoque adire. συνεμπίπτωκε τῷ τῆς Ἀθηνᾶς βουλήματι ὁ Νέστωρ πρὸς Μελέαον αὐτὸν στέλλον. (M) Congruit Nestoris adhortatio, non cum Minervae voluntate, sed cum eius consilio, συνεμπίπτωκε τῷ τῆς Ἀθηνᾶς βουλεύματι ὁ Νέστωρ.

γ, 332. *Magnas grammaticorum et veterum et recentiorum contentiones excitavit quod Nestor dicit: ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον.* Qui mos ita exponitur in V: ἔθος ἦν τρεπομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖς θεοῖς τοῖς λόγου (ita ex Buttmani correctione) ἐπιμελομένοις. διὸ καὶ ἐπὶ μόνῃς τῆς Νέστορος θυσίας εἴρηται τὸ ἔθος. εὐθὺς γὰρ τὸ λέγειν, σύντεμε τοὺς λόγους. Ad haec verba Buttmannus et Dindorfius Heinrichii cuiusdam adferunt notam hancce: „verba τοῖς λόγου ἐπιμελομένοις non ad deos pertinere, sed cohaerere Ἔθος ἦν τοῖς λόγου ἐπιμελομένοις certissimum est tum ex sententia, tum ex eo quod sequitur, διὸ καὶ etc.: ut sane melius, quamvis vel sic non optime, struerentur sic verba: Ἔθος ἦν τοῖς λ. ἐπιμελομένοις, τρεπομένοις —”. Verba τοῖς λόγου ἐπιμελομένοις non ad deos pertinere si pro universa interpretum sententia habuit Heinrichius, fallitur. Fuisse enim, qui Nestoris ritum hoc ipso modo exponerent, apparet et ex Scholio in E, e Porphyrii disputatione quibusdam tamen extrinsecus adscitis excerpto, quod i. a. et hoc habet: τὰς γλώσσας γὰρ τῷ Ἑρμῇ ἀντίθου ὡς ἐφόρω τοῦ λόγου, et ex interpretibus ad Aristophanis Plutum vs. 1110: ἡ γλώττα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται, ubi i. a. legimus: Καλλίστρατος τῶν θυομένων Φησὶ τὰς γλώσσας τοῖς κήρυξι ἀπονέμεσθαι· διὸ καὶ τὸν ποιητὴν τῷ Ἑρμῇ ποιεῖν τεμνομένας αὐτάς, quae nostrum Odysseae locum respicere iam adnotavit Kusterus, et, quod rem conficit, ex ipsius Scholii Vulgati (V) fine, λέγεται δὲ Ἀτικὸν εἶναι τὸ ἔθος λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν, quod vel sine Heinrichii explicatione significare apparet: „hinc, ex hoc ritu Nestoris”, ac melius fecisset Heinrichius si his verbis a Scholiasta nostro morem in Pluto indicatum respici significasset. Sed missis his, hoc verum est, in priore ac potiore Scholii ex V parte non de diis sermonem esse sed de hominibus facundis, recteque monuisse Heinrichium, id vel verbis διὸ κ. ἐπὶ μόνῃς τ. Νέστορος θυσίας εἴρηται τὸ ἔθος satis declarari. Quod si ita est, τοῖς θεοῖς τοῖς λόγου ἐπιμελομένοις, quae verba quivis inter legendum coniungat cum coniungenda non sint, sic ne ab infantissimo quidem scriptore ac plane Graece balbutiente poni potuerunt. Videamus nunc quid codices praebeant. Bodleianus Vulgatorum Codex (O) dat τοὺς λόγου, Aldina editio τοὺς λόγους, uterque

tamen liber, ut videtur, ἐπιμελομένοις, atque ita et T: τοὺς λόγους ἐπιμελουμένοις. (p. 751.) Quapropter equidem scribam: ἔθος ἦν τρεπομένοις (τρεπομένων? vox a T plane abest) πρὸς τὸ καθεύδειν τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖς θεοῖς τοὺς λόγους ἐπιμελομένους. Constructio mutata est ambiguitatis tollendae causa; hinc corruptelae origo, cum verbum ad θεοῖς accommodaretur. Quae de verbis sine dubio corruptis: εὐηθεῖς γὰρ τὸ λέγειν, σύντεμε τοὺς λόγους, quibus T caret, disputavit Heinrichius, ingenue fateor me non intellegere, ac laetus video Buttmannum, sagaciter ut adsolet, addidisse: „harum observationum duabus prioribus facile accedo; tertia disceptationis ansam porrigit, quam tamen arripere nil attinet,” quae cur a Dindorfii editione caetera repetentis exulent non exputo.

Aliam eiusdem moris causam excogitavit futilis quidam Scholiasta: ἴνα ἄλαλος Φανῆ ὁ Τηλέμαχος τῷ Μεγέλαφ. ἔθος ἦν τοῖς Ἑλλησι τὰς γλώσσας τῶν ἱερείων ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. (E.) Ultima cum nihil sint nisi inficeta contractio eorum, quae Scholia Vulgata et Hamburgensis praebent, ad quantam exilitatem veterum grammaticorum observationes per excerptorum manus pervenerint ostendunt, qua de re in sequentibus pluribus disputabitur. Sed priora portento sunt similia, in quibus etiam si prorsus contrarium, quod aperte requiritur, reposueris, ἴνα εὐλαλος Φανῆ ὁ Τηλέμαχος τῷ Μεγέλαφ, vel sic satis mirifice excogitata iudicabuntur.

Sequens Scholion itidem ex E, quod iam supra dicebam ex Porphyrio contractum, sed ita ut excerptor non, quod fieri solet, huius verba servaverit sed ad suam infantiam detorserit, duo habet quae nos advertant. Primum haecce: ἔθουον γλώσσας δεικνύντες ὅτι — — τὰ ἐν συμποσίῳ ἄδόμενα οὐ χρὴ τῇ ἐπαύριον ἐν τῷ μεμνήσθαι ἐκείνων λέγειν πρὸς ἄλλους, ἀλλὰ σιωπᾶν ταῦτα. Ita pervertit homo, genuina Porphyrii verba quae servaverunt ad vs. 341 HMQRT: ὅτι δεῖ τὰ ἐν συμποσίοις λεχθέντα τηρεῖν ἐχεμυθοῦντας. Sed cave propterea corruptum putes in Scholio nostro τὰ ἐν συμποσίῳ ἄδόμενα. Postremis enim labentis Graecitatis temporibus, cum et alia dicerent et γαμείν pro βινεῖν, λαλεῖν pro λέγειν, pro hoc verbo etiam ἄδειν in usu

fuit, ut vel satis apparet et ex Aeliano (V. H. VII, 14), τὴν δὲ Ξενοφώντος στρατείαν καὶ στρατηγίαν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἄδουσι, καὶ αὐτὸς δὲ ὁμολογεῖ ἐν τοῖς περὶ Κύρου λόγους scribente, et ex hoc Scholiorum ad Aristophanis Plutum loco, vs. 173 (p. 333, 52 Didot.), διπλῶς ἄδεταί ἡ ἱστορία, cum varia lectione: λέγεται. ¹⁾ Hinc lucem accipiat nostrorum ad Odysseam Scholiorum locus δ 245 (p. 197, 7 sqq.), quem olim restituere desperabam: διὰ πολλὰ τῆς πράξεως ταύτης μνημονεύει ὁ ποιητής, οὐ μόνον ὅτι πρὸς τὴν ποίησιν συμφέρεται τὰ μὴ δεδομένα τῆς Ἰλιάδος νῦν ἐμφανίζονται, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μνηστηροκτονίαν ταῦτα ὠκονόμηται. Sine dubio τὰ μὴ δεδομένα corruptum est, sed quod olim in Observatt. (p. 39) dubitanter coniciebam τὰ παραλειπόμενα, id vel propterea verum esse nequit, quod etsi ad sensum aptum a literarum apicibus plane recedit. Sed scribamus: ὅτι πρὸς τὴν ποίησιν συμφέρεται τὰ μὴ ἀδόμενα τῆς Ἰλιάδος νῦν ἐμφανίζονται, et utrique rei satis factum erit. Alterum quod in Scholio nostro ad quod iam revertimur (γ, 332) perversum est, haec verba respicit: ὅτι τὸ κάλλιστον τοῦ ἱερείου ἢ γλῶσσα, τὸ δὲ κάλλιστον τοῖς θεοῖς ἀνετίθουν. διδ' καὶ τις εἶπε πρὸς (ecce iterum labentis Graecitatis indicium, nam est idem quod ἤρετο) ²⁾ τίνα σοφόν· τί κρεῖττον ἐκ τῶν μερῶν ὄλων τοῦ ἱερείου; ὁ δὲ εἶπεν, ἢ γλῶσσα. καὶ αὖθις, τί χειρόν; καὶ εἶπεν πάλιν τὴν γλῶσσαν. Fuit hoc Apionis, lepidi hominis, commentum, ut ex integro Porphyrii Scholio apparet, sed et hoc auctore et brevissimo eius excerpto in B scribatur: τί κρεῖττον ἐκ τῶν μερῶν ὄλων τοῦ ἱερείου.

γ, 329. Paene oblitus sum luculentam apponere vocabuli κνέφας etymologiam, quam idem Codex E praebet: ἀπὸ τοῦ κενὸν φάους εἶναι νέφας καὶ κνέφας. Scripserat homo, vel sic satis inepte, sed ita tamen ut non sine quadam ratione ineptiret: ἀπὸ τοῦ κενὸν φάους εἶναι κενέφας καὶ κνέφας. Neque

1) Pag. 549 col. 2. ibid.

2) Iterum legitur in nostris ad λ 321 in historia de Cephalo et Procrice, de qua et postea dicetur: προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκίτην ἔλεγεν εἰ σύνοιδεν. (p. 505, 14), et ad μ 69, ubi de Phineo occaecato agitur: Ζεὺς δὲ χαλεπήνας λέγει αὐτῷ (sc. τῷ Φινεῖ) πότερον βούλεται ἀποθανεῖν ἢ τυφλὸς γενέσθαι. (p. 534, 12.)

solus ineptivit, sed cum Hesychio, cum Etymologis, cum Epimerismis Homericis, qui cum caeteris uberiora dent, propterea si tanti est aliquantum corrigendi sunt. Hi igitur ita: Κνέ-Φας: --- οἱ μὲν κατὰ στέρησιν τοῦ Φάου, νέΦας, (haec in suo genere melius habent Etymologica,) καὶ πλεονασμῶ τοῦ κ, ὡς ἐν τῷ κτύπος καὶ καυλός, κνέΦας. --- οἱ δὲ οὐ πλεονασμὸν εἶναι τοῦ κ λέγουσιν, ἀλλὰ Φασι κενὸν τὸ Φάος κνέΦας· καὶ κατὰ συγκοπήν, ὥσπερ καὶ τὸ κνώσσειν κτλ. Sed legamus: οἱ δὲ οὐ πλεονασμὸν εἶναι τοῦ κ λέγουσιν, ἀλλὰ Φασι κενὸν τοῦ Φάου, κενέΦας, καὶ κατὰ συγκοπήν (κνέΦας), ὥσπερ κ. τ. κνώσσειν κτλ. Sed haec hactenus.

γ, 378. Minerva avis speciem induta avolat. Quam agnoscens Nestor admiranti iuveni

οὐ μὲν γάρ τις οὐδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
ἣ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.

Unde haec Nestori scientia? Στοχάζεται αὐτὸν ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι παρηκολούθησεν. ἀναγκαῖα δὲ νῦν ἢ περὶ τὸν θεὸν ἐπιφάνεια, ἵνα καὶ ὅταν Ὀδυσσεὺς ἐν τῷ πρὸς Τηλέμαχον ἀναγνωρισμῶ λέγῃ „αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελείης” (π 207), πιστεύοι ὁ νέος προκατηχημένος ὑπὸ τοῦ Νέστορος ὅτι φιλεῖ τὸν Ὀδυσσεῦς ἢ Ἀθηναῖα. (Q.) Pro αὐτῷ ὡς malim αὐτῷ οὐ. Verum hoc minoris momenti est prae immani oscitantia, quae sequentia mirifice pervertit. Nam quid quaeso sibi vult ἢ περὶ τὸν θεὸν ἐπιφάνεια? Intellegerem ἢ τῆς θεοῦ, (i. e. Ἀθηναῖας), ἐπιφάνεια, neque tamen hoc pro illo reponendum. Scripserat Scholiasta, si recte video: ἀναγκαῖα δὲ νῦν ἢ περὶ τὸν νέον ἐπιφάνεια. Quod si loci sententia bene perspecta non iam satis commendavit, commendationem accipiat ex Scholio quod in EHMQ ad vs. 372 adscriptum haud dubie cum eo, de quo nunc agimus, coniunctum fuit, certe coniungendum videtur: οἱ μὲν γάρ Πύλλιοι ἐξεπλάγησαν, Νέστωρ δὲ οὐ τοῦτο θαυμάζει, ἄτε δὴ πολλὰς ἐπιφάνειας θεῶν ἐωρκώς, ἀλλ' ὅτι νεωτέρω (δυντι inserendum ex contractiore ad h. l. Scholio itidem ex H, ubi νέω δυντι) τῷ Τηλεμάχῳ συνηκολούθησεν Ἀθηναῖα.

Ad eundem versum in Codice E legitur etymologia vocis

Τριτογένεια haecce: Τριτογένεια ἢ Φρόνησις, καθὸ τρίτον γένος ἦτοι καθόλου τῆς ψυχῆς, τριμερῆς γὰρ ἢ ψυχῆ· ἢ ἀπὸ τοῦ τρεῖν καὶ Φοβεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις παρέχουσα· ἢ διὰ τρία ταῦτα, διὰ τὸ εὐλογίζεσθαι („scribendum εὐλογίζεσθαι”, Dind. Praef. p. L.), διὰ τὸ λέγειν καλῶς, καὶ διὰ τὸ πράττειν ἂ δεῖ. Non multa vidi Scholia peius excerpta. Mitto quod necessario scribendum est ἢ Φρόνησις καθὸ τρίτον γένος ἐστὶ καθόλου τῆς ψυχῆς, mitto quod exitum non invenit talis constructio: ἢ ἀπὸ τοῦ τρεῖν καὶ Φοβεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις παρέχουσα, quae verba aut in ἢ ἀπὸ τοῦ τρεῖν --- παρέχειν mutanda sunt (ita fere Apollonius Sophista i. v.), aut in ἢ (H) τοῦ τρεῖν --- (αἰτίαν) παρέχουσα. Sed intellegisne cur Minerva Τριτογένεια dicatur διὰ τρία ταῦτα, διὰ τὸ εὐλογίζεσθαι κτλ.; Haecine igitur prae caeteris Minervae munera? Non opinor. Sed haec nostri Scholii pars excerpta est ex eodem auctore, unde fluxerunt quae melius ad Iliad. © 39 in Veneto B, in Victoriano, in Lipsiensi leguntur, quod neque Dindorfium neque Buttmannum monuisse miror: Δημόκριτος δὲ ἐτυμολογῶν τὸ ὄνομα Φησὶν ὅτι (ἢ add.) Φρόνησις ἐστὶν ἀφ’ ἧς συμβαίνει τρία ἀπογενεῖσθαι ἀγαθὰ, εὐλογίζεσθαι, λέγειν καλῶς, πράττειν ἂ δεῖ. Iam apparet in nostro Scholio singula ita esse connectenda: Τριτογένεια ἢ Φρόνησις, ἦτοι καθὸ τρίτον γένος ἐστὶ καθόλου τῆς ψυχῆς· τριμ. γ. ἢ ψυχῆ· ἢ διὰ τρία ταῦτα, διὰ τὸ εὐλογίζεσθαι κτλ., atque ita διὰ ταῦτα non amplius referetur ad vocem Τριτογένεια, — esset enim absurdum — sed ad Φρόνησιν. Simul et hoc patet, verba ἢ ἢ τοῦ τρεῖν --- παρέχουσα (quemadmodum emendandum proposui) e medio eorum quae conturbant sublata post verba πράττειν ἂ δεῖ collocanda esse, ut novam nominis originem proponant, cui, quod in transcurso moneo, acriter obloquitur Etymologicum Magnum i. v., auctore usum Choerobosco, qui sua de more Herodiano debet. Haec quae in suum locum regredi iussi utrum descriptoris an excerptoris vitio alienam sedem occupaverint nunc in medio relinquo. Pergamus: non enim dilucidiora sunt quae in nostro Scholio continuo sequuntur, nisi iterum componantur cum Scholio Iliaco supra memorato. Nostra haec praebent (Τριτογένεια): ἢ ὡς ἐκ τριῶν συναυξηθεῖσα, βροντῆς, Διὸς καὶ Τρίτωνος. Quicumque explicuerit, ne obscuritatem ex nimia excerpti brevitate natam commemorem, quo tandem pacto

Minerva per *tonitru* adolevisse potuerit, magnus mihi quidem erit Apollo. Quae ad Iliadem l. c. leguntur alia omnia atque, ut in mytho, saniora dant: Μῆτιν τὴν Ὠκεανοῦ, ὡς Φασιν, εἰς πολλὰ τὴν μορφὴν ἀμείβουσαν βουλόμενος ὁ Ζεὺς παρ' ἑαυτῶ ἔχειν κατέπιεν ἔγκυον οὔσαν ὑπὸ Βρόντου τοῦ Κύκλωπος. τελεσφορηθείσης δὲ τῆς παιδὸς ὁ Ζεὺς διὰ τῆς κεφαλῆς τεκὼν δίδωσι τῷ Τρίτωνι [τῶ] ποταμῶ τρέφειν. ὅθεν Τριτογένεια ἐκλήθη ὡς ἐκ τριῶν συναυξηθεῖσα, Βρόντου Διὸς Τρίτωνος. Iam apparet, credo, et quomodo nostra explicanda sint et unde venerint et quam necessario βροντῆς, ex sigla male intellecta perverse expletum, refingendum sit in Βρόντου, simul particulam καὶ post Διὸς contra linguae Graecae usum male insertam eiiciendam esse confirmamur. Ad rem quod attinet, conveniunt ea quae in Scholiis ad Iliadem Θ 39 et brevius ad A 194 in fine traduntur cum Apollodori Bibliotheca L. I. c. III § 6, — nonnumquam vel in verbis quoque, ut: μίγνυται δὲ Ζεὺς Μῆτιδι, μεταβαλλούσῃ εἰς πολλὰς ἰδέας Apollodorus, εἰς πολλὰ τὴν μορφὴν ἀμείβουσαν Scholia Θ 39, ὡς δὲ ὁ τῆς γενέσεως ἐνέστη χρόνος — — Ἀθηναῖ σὺν ὄπλοις ἀνέθορε Apollodorus, ἐν τῷ ὠρισμένῳ τῆς ἀποκύσεως χρόνῳ ἐξέθορεν ἢ θεὸς σὺν ὄπλοις in fine Scholii A 194, — neque ea res Heynium latuit (in *Observatt.* t. II. p. 16 seqq.), praesertim cum Scholion A 194 (195 Bekk. recte) in quibusdam codicibus, etsi non in Veneto B, his verbis finiatur: ἢ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ ἐν πρώτῳ, sed dum *verborum* consensum notat, *rerum* diversitatem notare et explicare praetermisit. Nam in Apollodoro nihil de Bronte neque eadem de Tritone. Quapropter ea, quae in Scholiis leguntur, ex integriore Apollodoro esse excerpta mihi quidem admodum probabile videtur. ¹⁾

1) Post Scholia ad Iliadem et Odysseam et Apollodori Bibliothecam uberrime de variis etymologiis vocis Τριτογένεια agunt Photius et Etymologicum Magnum, in quibusdam ad verbum inter se consentientes, in aliis dissidentes, ita tamen ut Etymologus nunc plenior sit. Photius haec habet: Τριτογενής: ἢ Ἀθηναῖ ἦτοι ὅτι ἐκ τῆς νηδύος καὶ τῆς μήτρας καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἐξῆλθεν, ἢ ὅτι παρὰ τῶ Τρίτωνι τῶ ποταμῶ Λιβύης ἐγεννήθη, ἢ τρίτῃ φθίνοντος ὡς καὶ Ἀθηναῖοι ἄγουσιν, ἢ ὅτι τρίτῃ μετ' Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα ἐγεννήθη, ἢ ἐπεὶ τρίτῳ τῆν κεφαλῆν Ἀθαμᾶνες λέγουσιν, [ἢ ἐπεὶ παρὰ Τρίτωνι ἐγένετο], ἢ τοῦ τρεῖν καὶ εὐλαβεῖσθαι αἰτία, ἢ γεννητική, ὅτι ἀπελούσατο ἐν τῶ Τρίτωνι τῶ

γ, 401. Pulcherrimae iterum etymologiae specimen habemus ad vocem ἡΐθεος: ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμον. λέγεται δὲ ὁ ἀπὸ τεσσαρεσκαίδεκα (τεσσαρωνκαίδ?) ἐτῶν ἄχρι τῶν ὀκτωκαίδεκα φθάσας ἡΐθεος, διὸ καὶ τοὺς θεοὺς μὴ εἰς γάμον ἔρχεσθαι· οἱ δὲ τὸ ἡΐθεος ἀπὸ τοῦ αἰθω τὸ καίω, οἱ γὰρ νέοι αἰθονται ὑπὸ τῆς θερμῆς τῆς ἐκ νεότητος. (E) Vel caecus videat legendum esse: διὰ τὸ καὶ τοὺς θεοὺς μὴ εἰς γάμον ἔρχεσθαι.

γ, 441. Iniicitur mentio originis vocabuli κριθή. Κριθὰς δὲ — Scholiasta quidam inquit in E — ἐνέβαλλον τοῖς θύμασι χάριν εὐφορίας καρπῶν τῶν ἐκ γῆς, ἢ πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀρχαίας τροφῆς· λέγουσι γάρ, δίκην ἀγρίων ζώων καὶ ἀλόγων ἔζων τὸ παλαιὸν οἱ ἄνθρωποι, διὰ τὸ σίτον μὴ εἶναι μὴδ' ἄλλο τι οἰκεῖον τοῖς ἀνθρώποις, βοτάνας δὲ καὶ ἄκρα δένδρων ἤσθιον. εἴτα ἐφάνη ἡ κριθή, ἐξ ἧς διεκρίθησαν καὶ διεχωρίσθησαν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀλόγων ζώων κατὰ τὴν τροφήν. Malim, una vocula inserta, λέ-

Λιβύης ποταμῷ. Nonnulla in his sunt, quae non intellego. Non premo quod Minerva nata dicitur ἐκ τῆς νηδύος καὶ τῆς μήτρας κ. τ. κεφαλῆς τοῦ Διός. Apud Etymologum, qui tantum ἔτοι ὅτι ἐκ τῆς μήτρας καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός ἐξῆλθεν habet, Sylburgius ὡς ἐκ τ. μήτρας τῆς κεφαλῆς τ. Διδος coniciebat. Sed quod Photius et Suidas praebent, defendi potest ex Hesiod. Theog. vs. 886 seqq. At hoc non optime adsequor, cur Minerva Τριτογένεια audiat quod γεννητικὴ sit. Quamobrem coniungenda existimo haec cum praecedentibus ut scribatur: ἢ (ἢ add.) τοῦ τρεῖν καὶ εὐλαβεῖσθαι αἰτία ἢ γεννητικὴ, quemadmodum Etym. τινὲς δὲ λέγουσι παρὰ τὸ τρεῖν τὸ φοβεῖν (immo φοβεῖσθαι), ἢ φόβου ἐμποικητικὴ. Sed nihil in Photio magis mirum, quam ter illud de Tritone repetitum: ὅτι παρὰ τῷ Τρίτωνι τῷ ποταμῷ Λιβύης ἐγεννήθη, et post pauca ἐπεὶ παρὰ Τρίτωνι ἐγένετο, et ὅτι ἀπελούσατο ἐν τῷ Τρίτωνι τῷ Λιβύης ποταμῷ, quod et Bernhardyus (ad Suidam i. v.) offendit. Nihil hic iuvant breves notulae apud Hesych. s. vv. Τριτογενεῖς et Τριτά, neque magis Aristoph. Schol. ad Nubes vs. 989. Utilius paulo est Etymologicum Gudianum: Τριτογένεια: ἢ Ἀθηνᾶ, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ὕπου γεννηθεῖσα ἀπελούσατο· ἢ παρὰ τὸ τρεῖν, ἢ φόβου ποιούσα, ἢ φοβερὰ καὶ καταπληκτικωτάτη. Hinc fortasse duo ultima de Tritone sic coniungenda erunt: ἢ ὅτι, ἐπεὶ ἐγένετο, ἀπελούσατο ἐν τῷ Τρίτωνι τῷ Λιβύης ποταμῷ. Quae si vera sunt, scriba Galeani codicis oscitantanter admodum rem suam egit, et quae Suidas in suo Photii codice invenit vel peiora fuerunt. Ex Photio autem et Hesychio parvum corruptelam Etymologico Magno esse eximendam ac pro ἢ ἐπειδὴ τριτὰ ἔστιν, ὅπερ κατὰ τὸν Ἀθάμαντα σημαίνει τὴν κεφαλὴν illie legendum κατὰ τοὺς Ἀθαμᾶνας, neminem latere potest. Monendum tandem, quae super hac voce apud Choerobosum supersunt in Orthographia (in Cramerii Anecd. Oxonn. II, p. 264 l. 16—22), non plane convenire cum iis, quae ex eo excerpta Etymologus Magnus memoriae prodidit.

γούτι γάρ, (ὅτι) δίκην ἀγρίων ζώων -- ἔζων τ. π. οἱ ἄνθρωποι. Haec quod ad res attinet, — nam verba paulo diversa sunt, — concinunt cum Etymologis, qui sua exscripserunt ex Choerobosci Orthographia (in Cramerī Anecd. Oxonn. t. II. p. 226, 227), ubi pro λέγεται (sic) κριθὴ ἢ παρὰ τὸ προκριθῆναι τῶν δρωῶν scribatur: λέγεται κριθὴ ἢ παρὰ τὸ κτλ.

γ. 444. Iterum vocula ob compendiosam fortasse scripturam omissa restituenda est in Scholio de vocabulo Homericō ἀμνίον, (Περσεύς δ' ἀμνίον εἶχε), de cuius recta scriptura, significatione, origine cum dissentiant veteres, omnia eorum testimonia paulo insigniora hic componam. E scholiis uberrimum est quod legitur in HMQR: ἀμνίον τὸ ἀγγεῖον τοῦ ὑποσφάγματος. Νίκανδρος δὲ καὶ Θεοδωρίδας ἀπὸ τοῦ δάμνασθαι προφέρονται ἀσυνδέτως (i. e. neglecta particula copulativa δέ, cum δ ad ipsum vocabulum traherent; ἀσυνθέτως prave M) δαμνίον. Πορσίλος δὲ ὁ Ἰερραπύττιος παρὰ Ἰερραπυττίοις ἔτι σώζεσθαι τὴν Φωνὴν αἰμνίον, δασέως μετὰ τοῦ ι κατ' ἀρχὴν προφερομένην παρὰ τὸ αἷμα. καὶ Ἀπολλόδωρος Φησιν ὡς εἰκὸς ἦν καὶ παρὰ τῶ ποιητῆ οὕτως αὐτὸ προφέρεσθαι, ὑπὸ δέ τινων περιηρῆσθαι τὸ ι. Ἀττικοὶ δὲ σφάγιον (i. — γεῖον) αὐτὸ καλοῦσιν. εἰς τοῦτο δὲ πρῶτον αἷμα δεχόμενοι τοῖς βωμοῖς ἐπιχέουσιν. ἐτυμολογεῖται ἀμνίον τι ὄν, ὃ ἔστι στερητικὸν τοῦ μένους, ἦτοι τῆς ψυχῆς. Duo hic corrigenda sunt. Primum, ut iam significavi, addendum est verbum Φησὶ in his: Πορσίλος δὲ ὁ Ἰερραπύττιος παρὰ Ἰερραπυττίοις ἔτι σώζεσθαι τὴν Φωνὴν (Φησιν) αἰμνίον, quod me iudice et abesse nequit et apertum est cur exciderit. Deinde in fine inserendum censeo καὶ post ἐτυμολογεῖται ex uno Harleiano adscitum, ἐτυμολογεῖται (καὶ) ἀμνίον τι ὄν, nam praecesserat alia etymologia παρὰ τὸ αἷμα. Praefixum est huic Scholio ἄλλως, nam in M praecedit aliud brevius hocce: ἔστι μὲν τῶν ἀπαξ εἰρημένων ἢ λέξεις, σημαίνει δὲ τὸ ἀγγεῖον, ὅπου τὸ τοῦ σφαττομένου ἱερείου αἷμα ἐδέχοντο. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἐτυμον ἀμνίον, ὃ ἔστι στερητικὸν τοῦ μένους ἦτοι τῆς ψυχῆς. οἱ Ἀττικοὶ σφάγιον αὐτὸ καλοῦσιν. Eadem ad verbum habent VT, uberiora paulo E: ἀμνίον: τὸ αἱματοδόχον ἀγγεῖον. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ αἷμα αἰμνίον καὶ ἀμνίον ἢ ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ μένος ἢ ψυχικῆ προθυμία, ἦτοι ἀμνίον, τὸ στερίσκον τοῦ μένους τὸ ζῶον καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ δεχόμενον ἦτοι τὴν ζωτικὴν δύναμιν. ἔστι

δὲ τῶν ἄπαξ εἰρημένων ἢ λέξεις. ἄλλοι δὲ μικρὸν μαχαιρίδιον, ὃ καὶ σφάγιον καλοῦσιν οἱ Ἄττικοί. Praeterea in HM brevis nota est de accentu: ἀμνίον ὡς πηνίον. Κρήτες δὲ αἰμνίον αὐτὸ Φασι. Tandem in MQR.: ἄλλως. ἀμνίον. ἀγγεῖον εἰς ὃ τὸ αἷμα τοῦ ἱερείου ἐδέχοντο. Ζηνόδοτος δὲ ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ δ γλώσσαις τίθησι τὴν λέξιν. ἄπαξ δὲ ἐνταῦθα παρ' Ὀμήρῳ ἢ λέξεις.

Haec igitur Scholia habent. In Etymologico Magno, loco Homerico citato, haec tantum brevissima adsunt: τὸ αἰμοδόχον ἀγγεῖον· παρὰ τὸ αἷμα αἰμνίον, τὸ τοῦ αἵματος δεκτικόν, ἀποβολῆ τοῦ ἱ. Gudianum explicatiora tradit: Ἄμνιον: ἔστι μὲν τῶν ἄπαξ εἰρημένων ἢ λέξεις, σημαίνει (δὲ ins.) ἀγγεῖον ὅπου τὸ αἷμα τοῦ ἱερείου δέχονται. (pro his codex bellissime: ὅπου τοῦ ἐρίου δέχονται, correxit editor eiusdem glossae repetitione usus (p. 59), ubi recte additum est δέ, caeterum novum vitium illatum δέχεται.) καὶ ἔστι κατὰ (τὸ add. ex glossa repetita) ἔτυμον ἀμνίον, στερητικὸν τοῦ μένουσ, τουτέστι τῆς ψυχῆς. οἱ δὲ Ἄττικοί σφάγιον αὐτὸ καλοῦσι. Καὶ ἄλλως. ἀμνίον τὸ αἰμοδόχον ἀγγεῖον, παρὰ τὸ αἷμα αἰμνίον καὶ ἀμνίον ὡς αἶητον (καὶ) ἄητον. Φασὶ δὲ (καὶ ins.) διὰ τῆς αἰ διφθόγγου γράφεται. (Codex γράφεται.) Ultima praecedunt in glossae repetitione p. 59, addito ἀποβολῆ τοῦ ι, ἀμνίον, ut eadem sint, quae in Etymologico Magno legantur. Porro in Epimerismis Homericis s. v. (Cramer. Anecd. Oxonn. I p. 81, 23 sqq.) legitur. ἀμνίον: αἰμοδόχον ἀγγεῖον· ὃ ποιητῆς „Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε.” παρὰ τὸ αἷμα ἀμνίον (i. ἀμν.), τὸ τοῦ αἵματος δεκτικόν, ἐλλείψει τοῦ ἰῶτα· οἱ δὲ αἰμνίον μετὰ τῆς αἰ διφθόγγου, καὶ δασύνουσι· μέμφονται δὲ τοῖς γράφουσι χωρὶς τοῦ ἰῶτα, ἵνα σημαίνῃ τὸ σφαγιόν (i. e. σφαγεῖον)· οὐ γὰρ βούλεται τι τοιοῦτον· ἢ παρὰ τὸ μένος μνίον, καὶ μετὰ τοῦ στερητικῆ (α ins.) ἀμνίον, καὶ ἀμνίον· τοῦ γὰρ αἵματος ἐκρύντος ἀμνινα γίνεται τὰ ἱερεῖα· βέλτιον δὲ παρὰ τὸ αἷμα. Tandem breviter apud Apollonium Sophistam i. v. ἀγγεῖόν τι εἰς ὃ δέχονται τοῦ σφαττομένου ἱερίου (ἱερείου) τὸ αἷμα. ἢ οἶον ἀμνίον, τὸ κατὰ στέρησιν τοῦ μένουσ., ubi malim: ἢ οἶον ἀμνίον, τὸ ἀποστερησαν τοῦ μένουσ.

Hinc haec deducenda existimaverim. Iam primum omnium satis apparet, omnia quae apud veteres grammaticos et lexicographos de hac voce leguntur ex uno fonte, Didymo puto, hausta variis modis decurtata esse. Quorum excerptorum quae

MVT (p. 163, 4—7) et paulo uberius E (p. 162, 21—26) praebent. ea in Etymologica transierunt. Deinde — quod iam dicebam — in voce rarissima, semel tantum in Homero obvia, scribenda, derivanda, explicanda, antiquissimi grammatici *duplicem* rationem secuti sunt. *Duplex* ferebatur scriptura, caeterorum, inprimis Aristarchi, δ' ἀμνίον, Zenodotea δαμνίον, pessima, — asyndeton enim est contra totius sententiae conformationem singula membra per δέ connectentis, — quam tamen Nicander et Theodoridas dicuntur probasse, absurdae lectioni absurdam etymologiam ἀπὸ τοῦ δάμνασθαι adaptantes. *Duplex* deinde vocabuli ἀμνίον inter Aristarcheos ferebatur origo, *duplex* quoque — quod primo obtutu non ita esse videtur — significatio. Videntur quidem omnes exponere αἵματοδόχον ἀγγεῖον, eamque expositionem, quam unam locus et sensus poscunt, certe plurimi et optimi veterum interpretum ac recentiorum quod sciam omnes comprobaverunt. Sed tamen mihi videor videre, fuisse inter veteres qui aliter vocem explicandam censerent. Id primum conficio ex duplici etymologia. Derivatio παρὰ τὸ αἶμα recte habet de vase sanguinem hostiae excipiente. Sed quid faciendum derivatione ab α, privativa particula, et μένος, οἷον ἀμνίον τι, ὃ ἐστὶ στεριστικόν — sive στερίσκον — τοῦ μένους τὸ ζῶον, quam tamen omnes nostri fontes constanter priori subiungunt? Ea quidem derivatio non nisi violenter admodum in vas quoddam sacrum quadrat. Deinde quid sibi volunt verba Epimerismorum: μέμφονται δὲ τοῖς γράφουσι χωρὶς τοῦ ἰῶτα, ἵνα σημερινὴ τὸ σφαγίον (σφαγεῖον) οὐ γὰρ βούλεται ἅτι τοιοῦτον, id est, nam tale quoddam praeter poëtae mentem est? Quae verba certe omni sensu cassa sunt, si de varia tantum sive scriptura sive etymologia agitur. Sed agitur quoque, ut dixi, de duplici significatione. Fuerunt qui ἀμνίον exponerent, non — ut plurimi — vas ad sanguinem victimae excipiendum suppositum, sed parvum cultellum ad victimam conficiendam accommodatum, atque hoc est, quod auctor Epimerismorum iure dicat esse praeter poëtae mentem, οὐ γὰρ βούλεται ἅτι τοιοῦτον. In hanc tantum interpretationem quadrat etymologia altera, ἀμνίον τι ἔν, τὸ στερίσκον τοῦ μένους τὸ ζῶον, atque ob eam quoque conferebant Atticum σφάγιον sive σφαγεῖον, illud quidem falso, nam σφάγιον nihil est nisi victima, σφαγεῖον nihil nisi vas sanguinem hostiae excipiens, id est,

plane idem quod *ἀμνίον* apud Homerum secundum optimos veteres interpretes significat, idque vel ex uno Aristophanis loco (in Thesmophoriazasis, vs. 754—756) schoiisque ad h. l. planum fit. Nihilominus tamen fuisse arbitror, qui etymologiae suae studio abrepti et Homericō *ἀμνίον* et Attico *σφαγεῖον* significationem *cultelli* contra sententiam per vim obtruderent. Obscure hoc significatum est in verbis Epimerismorum quae supra attulimus, disertis verbis in E: ἄλλοι δὲ μικρὸν μαχαίριδιον, ὃ καὶ σφάγιον καλοῦσιν οἱ Ἄττικοί. Huc quoque retulerim Hesychii illud s. v. ἀμνίον: τὸν ὑμένα τοῦ αἵματος, quod qui in τὸ ἀγγεῖον τοῦ αἵματος mutandum proposuerunt, certe non dubitabunt quidvis ex quovis effingere. Equidem legerim: ἀμνίον: τὸν λυμεῶνα τοῦ αἵματος.

γ, 453. In sacrificio Nestoris

οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες (bovem mactatum) ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Quaeritur: διὰ τί (διὰ τὸ Cod.) μικρὸν μέρος τῆς γῆς Φησιν „ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης”; οὐκ ἂν τὴν ὅλην γῆν λέγοι εὐρυοδείην, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα μᾶλλον καὶ ἐπίθετον χαρίζεται τῷ μικρῷ αὐτῆς μέρει. (E.) Descripsi fideliter locum prout in Dindorfii editione typis exaratus legitur, ne quis existimet — quod inter describendum ipse paene credebam — me locum de industria prave describere, quo facilem promerem emendationem. Tam absurda enim haec omnia sunt, ut fidem exuperare dicas, talia utriusque editoris aciem fefellisse. Quid? οὐκ ἂν τὴν ὅλην γῆν λέγοι εὐρυοδείην? Et quaeritur cur nunc μικρὸν μέρος τῆς γῆς ita audiat! Itaque totum orbem terrarum poëta non ita appellaverit, neque magis exiguam eius partem: quid igitur ita appellabitur? Sed ecce iterum idem epitheton dicitur τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα. Quid igitur statuemus? Fieri enim nequit, ut idem vocabulum totius orbis terrarum proprium epitheton simul sit et non sit. Sed nondum omnes molestias exantlavimus. Quae est haec vel in Scholiasta et in unoquoque sanae mentis homine scabrities constructionis: τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα μᾶλλον καὶ ἐπίθετον χαρίζεται? Nihil tamen est facilius quam ex his omnibus molestiis emergere sensumque quaestionis non admodum perplexae restituere. Legendum: διὰ

τί μικρὸν (ὄν) μέρος τῆς γῆς Φησιν „ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης”; οὐκ οὖν τὴν ὅλην γῆν (νῦν) λέγει εὐρυοδείην („immo εὐρυόδειαν.” Dind.) ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα μᾶλλον κατ’ ἐπίθετον χαρίζεται τῷ μικρῷ αὐτῆς μέρει. Codex habet διὰ τό, quod evulgatur διὰ τί Buttmani correctio est, sed me iudice participio quoque est opus. Pro οὐκ ἄν scripsi οὐκ οὖν inseruique νῦν tantum non flagitante sententia. Λέγει quod dedi ipsius codicis est (App. 753); παραδιόρθωσιν esse λέγοι, scilicet ob antecedens οὐκ ἄν, per se patet. Porro donec verbi χαρίζειν certa exempla reperiantur, — quae non facile repertum iri puto, — *mediam* formam reponere tutius erit. Tandem καί, iterum sententiae duce, in κατ’ conversum est.

Etenim vocabula καί, κατ’, κατὰ quoties et quam facile cum sententiae damno permutentur, omnibus doctis, — utor ioco Porsoniano, — et plerisque indoctis notum est. Iam in Observatt. adduxi locum insignem ad α 284: τὸ γὰρ λέγειν ὅτι, ἵνα ἐντύχη τῷ πατρὶ κατὰ τοὺς ἀγρούς, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἡ Ἄθηνᾶ ἀποδημῆσαι πεποίηκε, ψευδός. (p. 54, 2—3.), ubi cum Harleianus male habeat ἵνα ἐντύχη τ. πατρὶ καὶ τ. ἀγρούς a Dindorfio iure mutatum in κατὰ, Parisinus D dedit καὶ τοὺς ἀγρούς ἴδη, lectionem aperte falsam interpolatione elevans. Nunc alia quaedam eiusmodi indicabo. Alterum horum ab altero extrusum est ad ε 3: δευτέρᾳ αὕτη περὶ τοῦ Ὀδυσσεὺς θεῶν ἐκκλησίᾳ. ἡ μὲν γὰρ πρώτη βουλὴ περὶ τοῦ σώζεσθαι Ὀδυσσεῆα, αὕτη δὲ περὶ τοῦ πῶς. (καί) κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐκκλησίαν ὁ Ζεὺς παρεῖχεν ἀφορμὴν τῇ Ἄθηνᾶ αὐτὸς ἐναρχόμενος τοῦ λόγου, νῦν δὲ ἡ Ἄθηνᾶ κατάρχεται. (HPQT), quae probatione non egent. — Confusio cernitur ε 337 ad Homeri versum: αἰθυίᾳ δ’ εἰκυῖα ποτὴν ἀνεδύσето λίμνης, ad quem annotatur in E πρὸς τὸν ἀναδυσμὸν ἔστιν ἡ εἰκὼν καὶ τὸ παράδειγμα, οὐ κατὰ σῶμα. Quid discriminis hic sit inter εἰκὼν et παράδειγμα non magis perspicuum est quam quomodo intellegenda sit oppositio, qualis haec est: ἡ εἰκὼν ἔστι πρὸς τὸν ἀναδυσμὸν, οὐ κατὰ σῶμα. Necessario itaque legendum: πρὸς τὸν ἀναδυσμὸν ἔστιν ἡ εἰκὼν κατὰ τὸ παράδειγμα, οὐ κατὰ (τὸ add.) σῶμα. De eadem re alius Scholiasta vel potius epitomator: οὐ τῷ σώματι, ἀλλὰ τῷ τάχει τῇ αἰθυίᾳ εἰκυῖα, οὐ μεταβαλοῦσα τὸ

σῶμα πρὸς (I. εἰς) τὸ ὄρεον, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀνάδυσιν ἢ εἰκόν. (PQT.), rursus alius: οὐ μεταμεμόρφωται ἄρα εἰς αἰθυσίαν, ἀλλὰ δίκην αἰθυσίας ἀνῆλθεν. Neque aliter in eodem libro ε 51 ad λάρφ ὄρνιθι ἔοικώς observatur: κατὰ τὴν ὄρμην, οὐ κατὰ τὴν μορφὴν. — Mox κατὰ plane deest in Scholio ex V de eodem illo versu ε 337. ποτὴν: σὺν τῷ ν γραπτέον, ἴν' ἢ πτῆσιν καὶ τὴν ὄρμην. (p. 280. 16—17.) Optime ὡς τὴν ὄρμην — quod Codex, ut videtur, et editiones veteres habent — mutatum est in καὶ τὴν, emendatio perficiatur scribendo: σὺν τῷ ν γραπτέον, ἴν' ἢ (κατὰ τὴν) πτῆσιν καὶ τὴν ὄρμην. — Iterum confusa sunt ad λ 321, in longa historia de Cephalo et Procride quae ex Pherecyde excerpta dicitur in V, in qua simul aliud corrigendum dabitur: Κέφαλος ὁ Δηϊονέως γήμας Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως ἐν τῇ Θοριέων („nomen corruptum” Dind.) κατώκει. θέλων δὲ τῆς γυναικὸς ἀποπειρᾶσθαι ἔρχεται εἰς ἀποδημίῳ ἐπὶ ἔτη ὀκτώ καταλιπὼν αὐτὴν ἔτι νύμφην οὔσαν. ἔπειτα κατακοσμήσας καὶ ἀλλοειδῆ ἑαυτὸν ποιήσας ἔρχεται (ita Buttmanus correxit λέγεται quod habent vett. edd., confirmatque eius emendationem codex Bodleianus (O). Praef. p. LIX.) εἰς τὴν οἰκίαν ἔχων κόσμον, καὶ πείθει τὴν Πρόκριν δέξασθαι τοῦτο καὶ συμμιγῆναι αὐτῷ. ἢ δὲ Πρόκρις ἐποθλαλλίσασα τῷ κόσμῳ καὶ τὸν Κέφαλον — immo τὸν ξένον — ὄρωσα κάρτα καλὸν συγκοιμᾶται αὐτῷ. ἐκφύνας δὲ ἑαυτὸν ὁ Κέφαλος αἰτιᾶται τὴν Πρόκριν. οὐ μὲν ἀλλὰ καταλλαγεῖς ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. πυκνῶς δὲ αὐτοῦ τοῦτο δρώντος ὑπώπτεισεν ἢ Πρόκρις ὅτι μίσγεται γυναικὶ ἐτέρᾳ. προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκέτην ἔλεγεν („rogavit,” de quo supra dixi) εἰ σύνοιδεν. ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν καὶ τινος ὄρους κορυφὴν, καὶ λέγειν συχρῶς, ὧ νεφέλη παραγενοῦ, καὶ τοῦτο μόνον συνειδέναι. Quid tandem servus respondit? Cephalum videre ac montis cuiusdam cacumen item videre? An, — nam sic quoque verti potest, — Cephalum se ac montis cuiusdam cacumen vidisse? Utra interpretatio altera sit absurdior, penes defensores vulgatae iudicium esto. Nos corrigamus: ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν κατὰ τινος ὄρους κορυφὴν, καὶ λέγειν συχρῶς, ὧ νεφέλη παραγενοῦ. ¹⁾ Caetera

1) Non tamen reticeam, et apud Buttmanum et in vetere Vulgatorum editione legi ἐπὶ τινος ὄρους κορυφὴν. Unde igitur Dindorfianum καί? An ex Bodleiano codice (O)?

quis nescit? cum Ovidio dixerim, qui in *Metamorphoseon* l. VII (vs. 690 seqq.) eandem fabulam non solum luculentius sed etiam uberius narravit. Procris pelicem sic invocari suspicata in frondibus se abscondidit. Marito iterum auram invocante, — ipse narrat, —

Subito gemitus inter mea verba videbar

Nescio quos audisse. „Veni” tamen „optima! dixi.

Fronde levem rursus strepitum faciente caduca

Sum ratus esse feram, telumque volatile misi.

Procris erat. Medioque tenens in pectore vulnus,

„Hei mihi!” conclamat. Vox est ubi cognita fidae

Coniugis, ad vocem praeceps amensque cucurri, — — —

— et errorem tum denique nominis esse

Et sensi et docui. Sed quid docuisse iuvabat?

Labitur, et parvae fugiunt cum sanguine vires.

Dumque aliquid spectare potest, me spectat, et in me

Infelicem animam nostroque exhalat in ore.

Sed vultu meliore mori secura videtur.

ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδη ἐν ἐβδόμῃ. — Porro σ 229 ad πάρος δ' ἔτι νήπιος ἢ α varia lectio legitur haec: γράφεται (καὶ ins.) „μέγας δὲ κε νήπιος εἶην.” — — — μέγας δέ, ἦτοι μέγας ὦν τῇ ἡλικίᾳ, ἢ δύναται καὶ ἐπιτάσεως (ἐπὶ τάσεως Q) εἶναι μέγας μωρὸς ἀντὶ τοῦ πάνυ ἀνόητος, ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ. (HQ.) Sententia ipsa tantum non clamat corrigendum esse: ἢ δύναται κατ' ἐπίτασιν εἶναι μέγας μωρὸς ἀντὶ τοῦ πάνυ ἀνόητος. Cum κατ' in καὶ abiisset, compendium terminationis male expletum est in H; scriba cōdicis Q correctorem agens dedit καὶ ἐπὶ τάσεως. — Ultimum huius confusionis quod notabimus exemplum est ω 419:

τοὺς δ' (i. e. μνηστῆρας) ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον πέμπου ἄγειν ἀλιεῦσι βοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.

Ad haec in HQ: ἀλιεῖς καλεῖν εἰώθασιν ὅτε μὲν τοὺς ἰχθυοβόλους, οὓς καὶ „ἀλιῆες κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης δικτύῳ ἐξείρυσαν” (χ 384 seqq. ubi nunc: ἐξείρυσαν), ὅτε δὲ τοὺς πλοῖζομένους, „ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρωμεν” (π 349, ubi nunc recte ἀγείρωμεν). νῦν δ' ἐκάτερον ἐγχωρεῖ. Duo in his corrigenda sunt. Primum ἀλιεῖς καλεῖν ὅτε μὲν τοὺς ἰχθυοβόλους, ὅτε δὲ τοὺς πλοῖζομένους non εἰώθασιν, sed εἰώθεν, nempe ὁ ποιητής.

Disputatur enim de duplici *apud Homerum* significatione vocabuli *ἄλιεύς*, quod apud eum et proprie *piscator* valet et latius *nauta*. Mox in fine Q' habet δὲ κατ' ἐκάτερον (sic), quod manu ducit ad νῦν δὲ καὶ ἐκάτερον ἐγχαρεῖται, nunc utraque significatio locum habere potest. — Tandem κατὰ aliter depravatum reducendum in Scholio ex M ad δ 46:

ὥστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἢ σελήνης
δῶμα καθ' ὑπερεφῆς Μενελάου κυδαλίμοιο.

Ad δῶμα καθ' ὑπερεφῆς adnotatur: τὸ οἶκημα τὸ ὑψηλόστεγον. τὸ δὲ κ διὰ τὸ οἱ Αἰολεῖς τὴν πρόθεσιν ἀντὶ ἄρθρου παραλαμβάνουσιν. De ultimis (τὸ δὲ κ — παραλαμβάνουσιν) Dindorfius: „haec non intelligo.” Correcta in hunc modum: τὸ δὲ κατὰ, ὅτι (ΚΔΙΑ ortum ex ΚΑΤΑ) οἱ Αἰολεῖς τὴν πρόθεσιν ἀντὶ ἄρθρου παραλαμβάνουσιν, sine negotio intellegentur. Credebant nempe grammatici, — an Aristarchei? ipsum Aristarchum ita errasse non credam, — praepositionem hic abundare proque ea, ut hic noster loquitur, desiderari articulum. Conferantur modo quae ad η 85, ubi eadem verba recurrunt de Alcinoi domo dicta, breviter leguntur in Palatino (P): περισσὴ ἢ κατὰ.

Sed ut redeamus ad eum locum, unde digressi sumus (γ 453), paucis agendum est de locutione κατ' ἐπίθετον, qua non est alia apud Aristonicum et apud Aristarchum ipsum frequentior. Conferantur modo haec Aristonicea. Α 186: ὅτι οὐ κατ' ἐπίθετον τὸ „ταχεῖα”, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ταχέως, οἶον καὶ „τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.” Atque ad haec verba (Δ 182): ὅτι οὐκ ἔστι καθολικὸν ἐπίθετον τὸ „εὐρεῖα”, ἀλλ' ἐν ἴσῳ τῷ εὐρεῖα γενομένη, οἶον εὐρύ μοι χάσμα γῆς γένοιτο. De eadem re ac de eodem vocabulo Θ 150: ὅτι οὐκ ἐν τῷ καθόλου εὐρεῖαν λέγει κτλ., atque ita de ταχεῖα Θ 399: ὅτι οὐκ ἔστι κοινὸν νῦν ἐπίθετον τὸ „ταχεῖα”, ἀλλὰ πορεύου ταχέως. Simplicius Ο 158: ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπίθετον τὸ „ταχεῖα”, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ταχέως. Κατ' ἐπίθετον igitur est epitheti mere ornantis modo, ita ut ad sensum nihil afferat detrahatur, atque aut ita dicitur, aut καθολικὸν ἐπίθετον, ἐν τῷ καθόλου, κοινὸν ἐπίθετον caet. Hinc sensim suspicio mihi subnata est annon et nostro loco Aristonici scholion lateat, cuius concinna brevitatis a sequioribus dilatata sit et in quaestionis et responsi formam redacta. Saepius hoc

in Scholiis ad *Odysseam* factum esse iam quibusdam exemplis adlatis ostendi in *Observatt.* p. 11 seqq., quibus nunc unum adiungam, β 397, ubi primum simpliciter RT: ὅτι (οἱ μνηστῆρες nempe) οὐκ ἐν τῇ Ὀδυσσέως οἰκίᾳ ἐκοιμῶντο, deinde verbosius in EPQRT: δεῖ νοεῖν ὅτι οἱ ξένοι τῶν μνηστήρων παρὰ φίλοις ἐκάθευδον. οὐ γὰρ ἐθάρρουν μετὰ (Codd. παρὰ) τῶν Ἰθακησίων μνηστήρων ἐν τῷ οἴκῳ Ὀδυσσέως καθεύδειν. οὕτω γὰρ αὐτῶν καὶ ἡ ἀπώλεια ἐγνώσθη. Quidni igitur nostri quoque scholii primaria forma haec fuit: ὅτι νῦν οὐ τὴν ὄλην γῆν λέγει εὐρυόδειαν, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα μᾶλλον κατ' ἐπίθετον χαρίζεται τῷ μικρῷ αὐτῆς μέρει.

Quorsum autem haec? Nempe ut errorem corrigam, quem in hac ipsa dicendi forma olim in *Observatt.* meis erravi. Penelope dolore infracta ἐπ' οὐδοῦ Ἰζε πολυκμήτου θαλάμοιο. (δ 718) Ad haec verba Scholion est in P: οὐ κατὰ τὸ ἐπίθετον, ἀλλ' ἔχει τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὰ ἔργα τοῦ κατασκευάσαντος αὐτὸν Ὀδυσσέως. De his olim ita disputabam: „sensus etiam ex verbis corruptis facile apparet, - - - sed quid est: οὐ κατὰ τὸ ἐπίθετον? Non sane id quod sententia postulat, κυρίως τέτακται, οὐ παρέλκει, epitheton hic vim suam exercet. Legendum conicio: οὐκ ἀργὸν τὸ ἐπίθετον, quemadmodum p. 342, 30 (η 208) dicitur: „οὐκ ἀργῶς ἢ προανάκρουσις”. (p. 67.) Nunc intellego, me οὐ κατὰ male coniectura tentasse. Sensus quem dicebam verus est, sed is ipse iam inest in οὐ κατ' ἐπίθετον, quod et loci ex Aristonici ad *Iliadem* scholiis supra allati demonstrant et magis etiam memorabilis Didymi disputatio ad B 111, ubi ipsius Aristarchi verba citantur haecce: ἐν τινι τῶν ἡκριβωμένων ὑπομνημάτων γράφει ταῦτα (Aristarchus) κατὰ λέξιν· οὐ κατ' ἐπίθετον λέγει μέγας, ἀλλὰ πρὸς ἀντιδιαστολήν τοῦ ἐτέρου Αἴαντος. Igitur in verbis οὐ κατὰ [τὸ] ἐπίθετον ad δ 718 nihil nisi τὸ delendum est fortasse ex repetitione ortum, scribamque οὐ κατὰ ἐπίθετον dedisse, Aristonicum ipsum οὐ κατ' ἐπίθετον, ἀλλ' ἔχει ἀναφορὰν πρὸς τὰ ἔργα - - Ὀδυσσέως, iam satis certum esse opinor. Aristonicum prudens sciensque nominavi; huius enim et hoc Scholion esse et argumentum et verba demonstrare mihi videntur.

Utar eadem hac occasione, ut etiam alios quosdam errores corrigam, quos olim commisi cum *Observationes* meas conscriberem, quos nunc meliora edoctus, sive aliorum ea cura fuit

mea diiudicantium sive ipse aucta iam paululum auctorum Graecorum legendorum facultate eos animadverti, retractasse non pudet. Non debueram in longiore Porphyrii Scholio ε 118, in his: καὶ τούτου πίστις, τοῦ μὴ διὰ πάθος αἰσχροὺν σχετλιάζειν (Calypsum), τὸ ἐτοιμῶς ἔχειν ἀποπέμπειν (sc. Ὀδυσσεῶς), verba τοῦ μὴ --- σχετλιάζειν delenda indicare ut insiticia (Observatt. p. 40.), quod amice me monuit censor Gallicus, Ch. Thurot vir clarissimus. 1) Neque magis, eodem monente, ζ 230 in Scholio ex B (T?) in App. p. 769 memorato πάσσονα: παχύτερον ἀπὸ τοῦ παχύς, παχίων, πάσων, ὡς ἀπὸ θᾶσσον, ἄσσον, secundum ἀπό delere debueram (Observatt. p. 42), sed potius cum eodem lacuna statuenda est, sic fere explenda: ὡς ἀπὸ (τοῦ ταχύ, ἄγχι) θᾶσσον, ἄσσον, 2) itaque fere habet Etymologicum Magnum. Idem iure me increpuit, quod in proluxa narratione ad ξ 327 (ex QV) in his: ποιμὴν νέμων πρόβατα ἐν τοῖς τῆς Δαυδῶνης ἔλεσι τοῦ πέλας ὑφείλετο ποιμνὴν καλλίστην, parenthetice τοῦ πέλας mutare volebam in του πέλας. (p. 43.) Ipse proposuit τινὸς τῶν πέλας, utroque verius est του (τῶν) πέλας. Tum in loco difficillimo ad γ 256 seqq., ubi ad Homericum ἔχευαν (vs. 258) adnotatur in EMQ: τινές „ἔχευεν”, ἵνα λείπη τὸ τίς· ἐὰν δὲ ἔχευαν, οἱ προσήκοντες τῷ Αἰγίσθῳ ἄμα δηλονότι ἐκώλυσεν αὐτὸς ὁ Μενέλαος, probavit quidem quas tum proposui (p. 87) emendationes hasce: -- ἵνα λείπη τὸ τίς· ἐὰν δὲ „ἔχευαν”, οἱ προσήκοντες τῷ Αἰγίσθῳ δηλονότι, ἀλλ' ἐκώλυσεν ἂν αὐτοῦς ὁ Μενέλαος, — neque nunc me harum poenitet, — sed iure censuit ne sic quidem locum esse persanatum, sed hic quoque lacunam statuendam, ut, quod crebro usu venit, duplex adnotatio perperam coaluerit, altera critica, ad interpretationem pertinens altera, quam lacunam vereor ut sine meliorum librorum ope unquam sarcire possimus. Praeterea fortasse non cum Buttmanno Dindorfioque mutare debueram quae leguntur ad ε 272 ex HQ: ὁ ἀρκτικός

1) Revue Critique, 1869. p. 229—231.

2) Thurot proponebat τῶν ταχύ, ἄγχι. Facetum est, derivationem ἀπὸ τοῦ ἐγγύς videre apud Epimm. Homm. (t. I. p. 42, 28 Cram.) et Etymologum Magnum, qui se haec debere profitetur Apollonii (Rhodii?) Scholiis: οὕτως εὔρον ἐν σχολίῳ τοῦ ῥηθέντος Ἀπολλωνίου.

κύκλος περιέχει τὰς Ἄρκτους καὶ τὸν Δράκοντα, περὶ ὧν φέρεται ἡ ἱστορία ἤδε. τὸν Δία ἐν Κρήτῃ τεχθέντα δύο νύμφαι ἐκέισε ἀνέτρεφον, καὶ ἡ μὲν Ἑλικὴ ἀνομάζετο, ἡ δὲ Κυνόσουρα. Κρόνου δὲ ποτε ἐπελθόντος ὁ Ζεὺς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα παραλογισάμενος τὰς νύμφας μετέβαλεν εἰς ἄρκτους, αὐτὸς δὲ εἰς δράκοντα μετεβλήθη. εἶτα τῆς βασιλείας ἀντιλαβόμενος τῇ ἄρκτῳ ἀνεστήριξε Φημί τὰς νύμφας καὶ ἑαυτὸν. In his pro τῇ ἄρκτῳ, quod hic nihili est, ex Harleiano prodiit optimum τὸ σχῆμα compendiose scriptum, caetera Buttmanus mutanda indicavit in κατηστέρισε, Φασί, probante Dindorfio. Iam in Observatt. (p. 90.) repudiavi illud Φασί, nunc κατηστέρισε quoque iniuria me probasse credo. Conferenti mihi Hesiodicum in Theogonia, (vs. 498 seqq.)

πρῶτον δ' ἐξήμεσσε λίθον, πύματον καταπίνων·
τὸν μὲν Ζεὺς στήριξε κατὰ χθονὸς εὐρουδείης
Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ γυάλοις ὑπο Παρνησοῖο,
σῆμ' ἔμεν ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι,

et Nonnianum (Dionys. XLVIII, vs. 972) — quem locum mihi indicavit Stephani Thesaurus —

Στέφανον περίκυκλον ἀποικομένης Ἀριάδνης
μάρτυν ἔης Φιλότητος ἀνεστήριξεν Ὀλύμπῳ,

haec igitur mihi conferenti satius videtur μὴ κινεῖν τὰκίνητα. Praeterea cum neque τὸ σχῆμα, quo sane vocabulo carere non possumus, ex τῇ ἄρκτῳ elici commode possit, neque magis τῇ ἄρκτῳ ex elementis vocis τὸ σχῆμα quantumvis perverse transscriptis nasci queat, cumque in struendo verbo ἀναστηρίζειν et accusativo opus sit et dativo, utrumque vocabulum adsciscendum puto, prius tamen leviter correctum, ut sit: εἶτα τῆς βασιλείας ἀντιλαβόμενος τὸ σχῆμα τῷ οὐρανῷ ἀνεστήριξε, Φημί τὰς νύμφας καὶ ἑαυτὸν, quae loco Nonniano sunt simillima. Similiter ad θ 32 iniuria deletum volui ἐν (Obs. p. 56) in his: λυπούμενον ἐν τῇ μελλήσει καὶ βραδυτῆτι τῶν πεμπόντων. Etenim αἱ δεύτεραι φροντίδες me docuerunt, pervulgatissimum esse apud sequiores hunc perversum usum tragicis quodammodo sublectum, quo praepositio ἐν verbis additur pro simplici dativo casuali. Locos quosdam insigniores ex Scholiis nostris adscribam, quibus idem sive usus sive abusus cernitur: p. 60, 20 (Dind.) κρατοῦσαν δὲ ἐν ταῖς χερσὶ πρὸ τῶν παρεῖων τὰ δάκρυα. — p.

160, 16: εἰ δὲ μακαρίζομεν τοὺς ἐν ὑπηρεσίαις ἀνδραπόδων ὑπερέχοντας. — p. 214, 5: ἐλήφθη δὲ ἐν δόλῳ. — p. 435, 10: σχεδὸν γὰρ ἐν τῇ Φωνῇ πᾶν τὸ τῶν ὀφθαλμῶν πάθος ἐδήλωσε. — p. 475, 6: μαντευσομένους ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Τειρεσίου. — p. 708, 16: πιθανῶς δὲ πρῶτην ἀριστείαν Τηλεμάχου διέθετο ἐν ἧ τὸν πατέρα διέσωσεν. Eadem apud omnes auctores sunt, qui post Alexandrum Magnum floruerunt. Instar omnium sit illud Diodori Siculi (XIII, c. 14), quo iam supra (p. 62) usus sum: οἱ ἐν ταῖς ἡλικίαις τὴν ἐν τῷ πολέμῳ χρεῖαν παρέχεσθαι μὴ δυνάμενοι. Porro cum de tritissima permutatione vocum παλαιοί et πολλοί agerem (p. 95) male huc traxi quae dicuntur ad κ 180: ἔθος γὰρ τοῖς πολλοῖς θαυμάζειν τὰ ἀπὸ ἄγρας εἰλημμένα, quo loco quae Codex (Q) praebet vera sunt et sanissima. Tandem ad ξ 128 non debueram sollicitare (p. 101): φύσεως ἀνθρωπίνης ἰδίωμα τὸ περὶ τῶν ἀναγκαιῶν ἀπιστοῦντας ἡμᾶς ὅμως ἀναπυθάνεσθαι (Q), nam et hic nihil vitii subest.

Atque hi fere sunt loci — praeter unum, de quo post disputabitur — de quibus re melius perspecta nunc usurpandum duxi illud Stesichoreum: οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος.

Ad tertii libri Scholia redux duae lacunae supplendae sunt in Scholio ex T iam in fronte lacero ad γ 464: τόφρα δὲ Τηλέμαχον λούσεν καλὴ Πολυκάστη. Scholion est eiusmodi: ἀδύνατον γὰρ τῷ Νέστορι . . . . παρθένον εἶναι θυγατέρα. λύεται δ' ἐκ τοῦ ἔθους. ἔφαμεν γὰρ μὴ εἶναι παρθένου ἔργον τὸ λούειν, ὡς Ἀρίσταρχος οἶεται. Ita haec in textu exhibentur. In Appendice (p. 753 i. f.) ipsius codicis commemoratur scriptura haecce: „ἀδυνά' γὰρ τῷ Νέστορι . . . . (lacuna) ὄντι θυγατέρα. — — — μὴ ὄντι παρθένου ἔργον τὸ λούειν etc. ἔντι Prellerus utrobique in εἶναι mutavit.” Quam vellem Ludwichio teste et auctore certo sciremus an nihil aliud praeter haec fragmina in codice mendoso et lacero legatur. Nunc hoc tantum satis liquido video, quomodo lacuna post Νέστορι sarcienda sit. Ἀδύνατον γὰρ τῷ Νέστορι — inquit — παρθένον (an hoc vocabulum flagitante nexu a Prellero est additum?) εἶναι θυγατέρα. Cur ἀδύνατον? Quivis respondeat: ἀδύνατον γὰρ τῷ Νέστορι (γέροντι ὄντι) παρθένον εἶναι θυγατέρα, atque horum fortasse verborum reliquias tenemus in priore ἔντι, quod Prellerus sententia duce eo loco quo nunc

collocatum est necessario commutavit in εἶναι, nec minus recte alterum eidem infinitivo locum cessit. Incertior restitutio est eorum, quae initio desiderantur. Sed fuisse aliquid putaverim in hanc sententiam: Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λούσεν καλλὴ Πολυκάστη: (πῶς, εἶπερ ὑπὸ παρθένων ἕθος ἦν τοὺς ἥρωας λούεσθαι;) ἀδύνατον γὰρ τ. Νέστορι et quae sequuntur. Quae adieci verba fere ita leguntur in HMQ ad eundem versum, sed in Aristarcheorum expositione plane contraria. Haec vero de quibus nunc agimus fragmentum esse disputationis Porphyrianae, Aristarchi doctrinae perperam de more obloquentis, vel me indicente apparet. Nec semel hic rem suam egit. Quae ζ 218—222 Ulixes lavaturus ad Nausicaae ancillas conversus dicit, inprimis vs. 221, 222:

ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λούσομαι· αἰδέομαι γὰρ
γυμνοῦσθαι κούρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθών,

ad rem suam apprime facere ratus ita scribit (ad vs. 221): ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λούσομαι: ταῦτα μάχονται (T recte μάχεται. App. p. 769) τῷ ὑπὸ παρθένων ποιεῖν λουόμενον (multum praestat λουομένουσ). λούιτο δ' ἂν τῇ λέξει. προσέθηκε γὰρ „μετελθών,” οἷον ξένος ὦν. τάχα δ' οὐδ' ὄλωσ παρθένοι λούουσι. λέγεται γὰρ „τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν” („aut Ω 587, aut ρ 88.” Buttm.), ἀλλ' οὐχὶ κούραι. καὶ περὶ τῆς Ἡβῆς γὰρ ἀμφισβητεῖται εἰ παρθένος ἦν. καὶ (πῶς ins.) ἢ Ἑλένη λούοιτ' (immo λούοι) ἂν Ὀδυσσεά; (QT.) Etenim, iudice Porphyrio, neque virgines neque omnino mulieres heroes lavant. Nam εἰπούσης τῆς Νausικάας, „λούσατε ἐν ποταμῷ,” οὐχ ὡς παρακούσασαι, ἀλλ' ὡς τούτου ὄντος τοῦ λούσαι, τὸ παρασχεῖν τὰ λουτρά, παρατιθέασιν ἔλαιον αὐτῷ. (PQT ad ζ 215.) Itaque οὐκ ἄρα οὐδὲ Νέστορος θυγάτηρ Τηλέμαχον ἔλουσεν οὐδὲ Ἑλένη Ὀδυσσεά.

γ, 490. νύκτ' ἄεσαν: συνέσταλται τὸ α· ἀλλαχοῦ δὲ „νύκτα μὲν ἀέσαμεν” (γ 151.). Ita HQ. Addit H, Cramero auctore, ἂ καὶ τανέμειν. Ex verbis depravatissimis nihil exsculpere possum nisi haec: συνέσταλται τὸ α· ἀλλαχοῦ δ' ἐν „νύκτα μὲν ἀέσαμεν” ἐκτέταται· δ καὶ ἄμεινον. Ultima crebro leguntur, praesertim in Harleiano, v. c. δ 250 id τοῖον ἐόντα: ἀντὶ τοῦ τοιοῦτον. τινὲς δὲ οὕτω, καίπερ ἐν τοιοῦτῳ σχήματι

ὄντα· ὁ καὶ ἄμεινον. (H), quo loco Dindorfius ὁ addidit in codice fere omissum, (App. p. 758.) ac sic ὁ 269; ὁ 686, — ubi quod editur: διχῶς „οἱ θ' ἄμα” καὶ „οἱ θαμά,” ὁ καὶ ἄμεινον, ὡς καλὰ (HP), inverso fortasse ordine praestat: — καὶ „οἱ θαμά,” ὡς καλὰ, ὁ καὶ ἄμεινον. — tum ε 315 ac saepius alibi, saepe etiam paulo alia forma, velut ὁ ἔστι κρεῖττον ad κ 376.

Nunc in praesentia Scholiis tertii libri valedicimus.

III.

Etiam in quarto libro iam statim in initio e Scholio ad primum versum, unde olim nonnulla vitia exemi, macula est eluenda, non magna illa quidem sed propterea memorabilis, quod e confusione fere solenni nata est. Homerus novum librum inchoavit ita: οἱ δ' Ἴξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώσσαν. Dubitatum est. Παρὰ τὴν ἱστορίαν Φασὶν εἶναι τὸν γενόμενον ἤδη ἐν τῇ Λακωνικῇ· αἱ γὰρ Φηραὶ, ἔνθα Διοκλῆς ᾤκει, τῆς Λακωνικῆς εἰσὶ· τὸν οὖν γενόμενον ἐν τῇ Λακωνικῇ αὐθις ὡς μὴ γενόμενον ἐπισημαίνεσθαι. ¹⁾ Difficultas ita solvitur: τὰ γὰρ τῶν χωρίων ὀνόματα τίθεται καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων πόλεων, ὥστε τὴν Σπάρτην οὐκ ἀπεικόντως Λακεδαίμονα λέγει, καθάπερ καὶ τὴν Ἴλιον Τροίαν, „ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον υἷες Ἀχαιῶν” (Φ 544)· καὶ ἀνεστραμμένως τὴν Ἀττικὴν εἶρηκεν Ἀθήνας, „ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν.” (γ 278.) (MT.) Vitiosum est ἀνεστραμμένως. Requiritur significatio: e contrario, itaque emendandum: καὶ ἀνεστραμμένως τὴν Ἀττικὴν εἶρηκεν Ἀθήνας. Ne hoc pro imperio praescripsisse videar, haec lectori in memoriam revocasse sufficiant. Ἀναστρέφειν significat aut τὰ ἐντὸς ἐκτὸς ποιεῖν, — interpretante Cobeto, quem vide V. L. p. 146 edit. sec., — aut extrema ad frontem reiicere, prima ad calcem. Ita v. c. intellegendum dixi illud ἀνεστραμμένως τῆς περιόδου ἀκουστέον et ἡ περίοδος τοῦ λόγου ἀνεστραπται in Scholio Porphyrii ad α 389 (p. 66, 2 et 7; p. 67, 4). Ut bis accurate demonstravimus, Porphyrius vult, non contraria ratione dicta hic accipienda sunt, sed: inverso ordine,

1) Locum describo, quemadmodum emendandum dixi Observatt. p. 46.

ita ut quae in fine ponuntur priora antecessisse cogitentur, atque ita intellegendum est v. c. Scholion θ 403 ad ῥ̄ ἐπι κόπη: ἀναστροφή τῆς λέξεως. Neque tamen in re simplici vocabulum illaesum e scribarum manibus evasit. Ἀνέστραπται (p. 66, 2) in ED depravatum est in ἀντέστραπται, ἀνεστραμμένης (p. 67, 4) vel bellius in E, — ex D hoc loco nihil enotatum, — fit ἀνηραμμένης, utrobique Buttmannus pravum aut retinuit aut reposuit, Harleianus verum dedisse videtur. Praeterea ἀναστρέφειν et ἀναστροφή certam sedem habent in re grammatica, ubi de accentu in priorem syllabam retrahendo sermo est, quod nemo nescit, ac saepissime in Scholiorum farragine legitur ex Herodiani maxime doctrina repetitum ἀναστρεπτέον vel οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν πρόθεσιν. Contra ἀντιστρέφειν et ἀντεστραμμένος Scholiastis idem esse quod caeteris omnibus ¹⁾, nempe quod alicui rei e regione est contrarium, optime patebit vel ex iis quae ad γ 311 seqq. observantur. Nestor narrata caede Agamemnonis octavo demum anno per filium Orestem ulta, tum demum revertisse Menelaum addens, πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν, inde Telemachum adhortatur: καὶ σύ, φίλος, μὴ δῆθα δόμων ἀπο τῆλ' ἀλάλησο. Ad haec verba scholion est in HQ versui 316 adscriptum: ἀντεστραμμένως γὰρ πάνυ ἐπραττε βραδύνων ὁ Τηλέμαχος. ὁ μὲν γὰρ (Menelaus) ἐκδοτον κατέλιπε τὸν ἀδελφὸν τοῖς ἐχθροῖς, ἦκε δὲ μετὰ χρημάτων, ὁ δὲ ἐπὶ μὲν τῆ μητρὶ ἐθάρρει, ἐκινδύνευε δὲ τὰ ὑπάρχοντα ἀπολέσαι, ὑποχείριζ τοῖς ἐχθροῖς, ἀφείξ. Hoc vult, Telemachum prorsus contrario modo egisse ac Menelaus egerat. In eandem sententiam Herodianus (in Scholiis ad Iliad. Β 592) ἐκ τοῦ ἐναντίου dixit. De εὐκτιτον Αἶπυ disputans Φερεκῦδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος — inquit — τὸ μὲν εὐκτιτον κύριον ὄνομα παρέλαβε, τὸ δὲ αἰπύ' ἐπίθετον. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου τινὲς τὸ μὲν εὐκτιτον ἐπίθετον, τὸ δὲ αἰπύ' κύριον. Non tamen negaverim hunc fuisse sequiorum usum, ut ἀντιστρέφειν, ἀντεστραμμένος, ἀντιστρόφως usur-

1) Instar omnium sit locus Luciani (Κατάπλους c. 15) a Cobeto emendatus l.l. ubi Micylus sutor se videre dicit καὶ τὰ πράγματα ἐς τοῦμπαλιν ἀντεστραμμένα (apud inferos). ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες γελῶμεν, ἀνιῶνται δὲ καὶ οὐμῶζουσιν οἱ πλούσιοι. Ibi quoque libri ἀνατεστραμμένα et ἀνεστραμμένα praebent. Ipse tamen Lucianus paulo supra significavit quid vellet: ἐκ διαμέτρου γὰρ ἡμῖν οἱ βλοῖ, φασίν. (c. 14).

parent, ubi *ἀνεστραμμένος, ἀνεστραμμένως* expectaremus, pro *inverso ordine, praepostere* dicere vel collocare vel agere. Usus est hoc modo Rhetor Anonymus *περὶ σχημάτων* (ap. Walzium Vol. VIII p. 654, 10, in Spengel. edit. t. III p. 146), ipsis grammaticis multo *ληρωδέστερος*, qui inter alia egit *περὶ τοῦ ἀντιστρέφειν τὰ πράγματα καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα λέγειν*, eodemque modo Scholiastae nostri verbum adhibent, v. c. ad α 58; ε 315:

τῆλε δ' ἀπὸ σχεδῆς αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέηκε,

ad quos versus adnotatum in BHPQ: *ἀντιστρόφως δὲ ἡρμήνευσεν*. 1) οὐ γὰρ πρότερον ἔπεσεν, εἶτα ἀφῆκε τὸ πηδάλιον. Neque aliter ad δ 802, ad verba *παρὰ κλειδος ἱμάντα* legitur primum simpliciter in H: *ἀντιστρόφως*, tum explicatius in BEV: *ἀντιστροφῆ. παρὰ τὴν κλειδα, ἥτις ἱμάντα εἶχε παρὰ τὸ κλειθρον*, et γ 408 ad οἷς ἔπι: *ἀντιστροφον τὸ σχῆμα, ἵνα ἢ ἐφ' οἷς*. Sed qui pro eo quod alicui rei contrarium est, *ἀναστρέφειν* et *ἀνεστραμμένως* iure dixerit, novi neminem.

Plena errorum sunt quae sequuntur ad verba *κοίλην Λακεδαιμόνα κητώεσσαν*, cum scriptorum culpa tum editorum. Legitur in E: *κοίλην, τὴν μέσσην κειμένην κοίλων καὶ βαθυτάτων τόπων, ἥτοι τὴν μεγάλην. κητώεσσαν δὲ ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κητους. λέγει δὲ τὴν Σπάρτην*. Primum falsum est *κοίλων*. Quid enim? Num Lacedaemon *κοίλη* audit, quoniam media iacet inter *κοίλους τόπους*? Nemo non videt legendum esse: *τὴν μέσσην κειμένην ὑψηλῶν καὶ βαθυτάτων τόπων*. Si quis adhuc dubitat, fidem ei faciet brevior explicatio in V: *ἐπεὶ ὑψηλοτάτοις ὄρεσι περιέκλεισται*. Deinde non facile quis, quod hic factum videtur, ἥτοι pro ἢ dictum reperiet, ne dicam vel apud grammaticos miram sonare interpretationem *κοίλην*, id est *μεγάλην*. Si quis haec intellegere vult, post *τόπων* maiorem ponat distinctionem, et ἥτοι *τὴν μεγάλην* post *κητώεσσαν* δὲ collocet, nam ad huius demum vocabuli interpretationem pertinent. Sed non est hoc satis. Qui grammaticos et lexicorum conditores Graecos triverunt, sciunt ἥτοι plerumque ita adhiberi

1) De poeta dictum *ἑρμηνεύειν*, de quo usu posthac agetur.

ut in altero membro ἢ sequatur saepius in tertio repetitum, atque sic inter duas vel plures sive interpretationes sive explicationes sive etymologias lectori optio relinquatur. Totum igitur scholion ita erit scribendum et supplendum: *κοίλην, τὴν μέσην κειμένην ὑψηλῶν καὶ βαθυτάτων τόπων. κητώεσσαν δέ, ἣτοι τὴν μεγάλην ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κήτους, (ἢ μέγα κύτος ἔχουσαν.) λέγει δὲ τὴν Σπάρτην.* Eadem fere sunt in BHQRT, unde haec stabiliantur: *κοίλην μὲν διὰ τὸ πολλοῖς ὄρεσι περιέχεσθαι, κητώεσσαν δὲ ἢ μεγάλην ἀπὸ τοῦ κήτους, ἢ μέγα κήτος ἔχουσαν.* Etenim nunc quoque et in uno codice factum est id, unde mira transpositio quam nunc castigavimus explicationem suam accipiat et simul novum vitium correctionem expectat. Nempe in T inter *περιέχεσθαι* et *ἢ μεγάλην* deest *κητώεσσαν* δέ, ut in hoc quoque codice *ἢ μεγάλην ἀπὸ τοῦ κήτους* inepte ad *κοίλην* videatur pertinere. Eodem igitur modo in E verba *κητώεσσαν* δὲ primum, ut videtur, in eius archetypo omissa, deinde in marginem suppleta, a scriba in alienum locum inserta sunt. Vitium quod dicebam ab editore invectum est. Legebatur: *ἢ μέγα κύτος ἔχουσαν*, optime; mutavit Dindorfius, Harleianum secutus. Sed nunc quidem Harleianus audiendus non est et sensu monente et Apollonio Sophista, ad quem Dindorfius ipse nos ablegavit. (App. p. 754.) Nemo etymologus dixerit, Laedaemonem *κητώεσσαν* esse dictam, ut *μέγα κήτος ἔχουσαν*. Dixisset saltem *μεγάλα κήτη*, sed ne hoc quidem recte habere quis concedet, — qui enim *κήτη* in media terra? — pro: *οἱ δὲ, ὅτι ἐκεῖ ἢ θάλασσα συνεχῶς κήτη ἐκβάλλει*, ut est in Hesychio, quibus similia habet Apollonius mox corrigendus, sed idem ea etiam quae scholiastae restituimus. Apollonii enim verba haec sunt: *Κητώεσσαν: τὴν Λακεδαίμονα. οὕτως ἐξ ἐπιθέτου λέγεται (immo: τὴν Λακεδαίμονα οὕτως ἐξ ἐπιθ. λέγει, quod Villoisonus quoque dubitanter commendavit.) „Λακεδαίμονα κητώεσσαν”. τὸ μὲν ὕγιες ¹⁾*

1) Iniuria Villoisonus τὸ μὲν ὕγιες tentavit, haec commentatus: „fortasse significat in vero sensu. Vel lege τὸ μὲν ὕγρον καὶ μέγα, etc. ut Hes. explicat *Κητώεσσα, ὕγρα*”. At neque τὸ κύτος quis recte ὕγρον dixerit, et vel propter oppositionem *τινὲς δὲ ὅτι κτλ.* unice verum est τὸ μὲν ὕγιες, estque ea scriptura ὕγιες πάνυ. Nempe sive Apollonius sive eius auctor hanc prae caeteris vocis *κητώεσσαν* etymologiam amplectitur et probat, quae tamen nasci non poterat, nisi iis temporibus cum η et υ idem sonarent. Quot ex hac quoque confusione, quae vel antiquissimos nostros

μέγα κύτος (l. κύτος) ἔχουσαν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς νηός. τινὲς δέ, ὅτι εἰς ἦν κήτη ἐκβράσσεται. τινὲς δέ (Zenodotus), καλαμινθώδη, καίετα γὰρ [Φυτὸν] ἢ καλάμινθος ὑπ' ἐνίων καλεῖται. Laborant haec duplici vitio. Φυτὸν ad marginem relegandum est, — talia quoque interpolabantur! — nam καίετα γὰρ ἢ καλάμινθος καλεῖται nihil sic interpositum patitur. Sed gravius est quod antecedit soloecum: ὅτι εἰς ἦν κήτη ἐκβράσσεται, alterum enim horum alterum respuit. Hesychio in auxilium vocato etiam apud Apollonium legatur: τινὲς δέ, ὅτι ἐκεῖ (ΕΙΧΕΙ pro ΕΙΧΗ, ex prava pronuntiatione ortum) κήτη ἐκβράσσεται. Scholion ex Veneto A ad Iliad. B 581, ad quod itidem nos ablegavit Dindorfius, omnibus partibus nostro simile est sed multo minus uberum. Est autem eiusmodi: κόλην Λακεδαίμονα: τὴν ὑπὸ ὀρῶν περιεχομένην διὰ τὸ περικεῖσθαι αὐτῇ κύκλω τὸ Ταῦγετον ὄρος, διὸ καὶ ἀτειχιστον αὐτὴν ᾤκησαν. Λακεδαίμονα δὲ τὴν χῶραν λέγουσι, τὴν δὲ πόλιν Σπάρτην [καλοῦσιν]. 1) tum: κητώεσσαν: μεγάλην παρὰ τὸ κῆτος, ὅπερ δοκεῖ πάντων μετίζον εἶναι τῶν ἐνυδρῶν ζῴων. Ne hic quidem locus omni labe immunis est, namque μέγιστον scriptum oportet.

Nondum primi versus scholia nos dimitunt. Sequitur quaestio Porphyriana, sed lacera. Διὰ τί ὁ Τηλέμαχος εἰς Λακεδαίμονα ἐλθὼν οὐκ ἐνέτυχε τῷ Ἰκαρίῳ; 2) Responsum duplex est. Et nul-

codices aetate antecedit, scribendi errores profluxerint, non est quod dicam. Duos tangam ex nostris scholiorum codicibus. Exaravit Hamburgensis ad δ 22 (p. 174, 9) σημότης ὄρχαμος ἀνδρῶν pro συμβάτης, idemque ad δ 122 (p. 185, 21) festive dedit ὕλακάτης et ὕλακάτων pro ἡλακάτης et ἡλακάτων. Praeterea haec raptim addam: et Bekkerum omnia codicis vitia, etiam quae Villoisonus etsi dubitanter mutaverat, fideliter retinuisse, et quod Apollonius dicit μέγα κύτος ἔχουσαν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς νηός, conferenda esse haec cum scholio ad ε 249 ad Ἐδαφος νηός: τὸ κατώτατον κύτος τῆς νηός, ἦν νῦν καλοῦσι γάστραν. (HQTU).

1) Omnino cum Bekkeri editione expungendum inutile καλοῦσιν, quod sententiam moleste onerat. Sed unde natum? Nempe Scholia Vulgata (a Bekkero litera D insignita) eadem praebent ac Venetus, sed insuper haec: τὴν δὲ πόλιν Σπάρτην (hucusque Venetus A). Ἔτεροι δὲ καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τὸ μὲν τι Λακεδαίμονα τὸ δὲ Σπάρτην καλοῦσιν. Eadem haec fuerunt sine dubio in Veneti quoque archetypo, sed librarius Veneti ipsius a priore Σπάρτην ad alterum aberravit, mediis errore omissis. Iam videmus quam ridiculi fiamus, si vel optimos codices serviliter sequimur.

2) Cfr. Scholia ad β 52 et 133.

libi Homerus Icarium Spartae habitare dixit et similtas Penelopen inter eiusque parentes intercessisse videtur. ὅθεν — nam haec aperte cum antecedentibus cohaerent — καὶ ἄλλη λύσις γίνεται πρὸς τοὺς ἀποροῦντας διὰ τί πρὸς τοὺς γονεάς οὐκ ἀποστέλλει τοὺς ἑαυτῆς ἢ Πηνελόπη εἰς βοήθειαν, ὅτε ὁ παῖς ἐκινδύνευσεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Λαέρτην βούλεται ἀποστεῖλαι. Nempe φαίνεται ἡλλοτριωμένη τοῖς γονεῦσιν ὡς ἀναγκάζουσι γήμασθαι. Apparet hoc cum ex aliis versibus, tum ex iis quae Telemachus ad procos dicit. αὐτὸς μὲν γὰρ (Telemachus) Πηνελόπην μὴ βουλομένην καταλιπεῖν τοῦ ἀνδρὸς τὸν οἶκον ἀναγκάζειν οὐκ εὐπρεπὲς ἡγεῖτο. πάντως οὖν κατὰ τὴν προαίρεσιν τῆς Πηνελόπης ἀνῆψε τοῦ γάμου τὸ τέλος. Ultima me diu multumque torserunt. Lucem attulit Ludwichii collatio, — ex solo enim T prodierunt, — quae duas dedit varias lectiones, alteram nullius pretii, alteram quantivis. Codex habet ἀνῆψαν, quod nauci non est, estque merus error scribae siglam veterem male explentis. Sed idem codex pro κατὰ habet εἰς, ex quo iam lux affulgere coepit. πάντως — nam ita et codex sed compendiose scriptum, non πάντα, ut opinabatur Dindorfius, — οὖν εἰς τὴν προαίρεσιν τῆς Πηνελόπης ἀνῆψε τοῦ γάμου τὸ τέλος, nuptias ad Penelopes voluntatem quodammodo suspendit, id est, eius libidini permisit, utrum nuptiae fierent necne. Respicit locos Homericos, quales v. c. sunt (α 275, 276):

μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
ἀψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.

Neque in antecedentibus admodum mihi placet ἐξήρηται in his: ἐξήρηται (ὁ Ἰκάριος) ἀπὸ τῆς τοῦ Τηλεμάχου προσηκούσης μνήμης τοῦ τε Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς Πηνελόπης, (p. 170, 3—4); ἐξαρθᾶσθαι enim significatione ea, ut sit *evelli*, *elabi*, incognitum mihi est ac contrario fere sensu usurpari dixeris. Quapropter scripserim: ἐξήρηται ἀπὸ τῆς — προσηκούσης μνήμης.

δ, 9. Ad υἱεῖ est in Q: τρισυλλάβως. „υἱεῖ σῶ ἐπόμην”. (Γ 174). Addit H post τρισυλλάβως, ὁμοίως (Praef. p. LI), recte si insuper ὡς addatur, ut totum sit: τρισυλλάβως, ὁμοίως (ὡς) „υἱεῖ σῶ ἐπόμην”.

δ, 11. Διὰ τί δὲ Ἑλένη μόνην τὴν Ἑρμιόνην ἔτεκε; διότι τὸ πολλὰκις τεκεῖν ἀλλοιοῖ τὸ κάλλος τῆς γυναικός. — — — διὰ τοῦτο ἔτεκεν ἔν, ἵνα μακαρία λογιζήται καὶ ἵνα τὸ κάλλος ἔχη. (EQ.) Scripserat auctor: ἵνα μακαρία νομίζηται καὶ ἅμα τὸ κάλλος ἔχη. Digitum in haec intendisse satis sit.

δ, 16. γείτονες ἡδὲ ἔται: οἱ ἀστυγείτονες, οἱ ἐκτὸς μὲν ὄντες τῆς πόλεως πλησίον, ἔται δὲ οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, οἱ συνήθεις. Difficile dictu erit exputare, quid μὲν sibi velit, — oppositum enim esse verbis ἔται δὲ sermonis lex et ingenium vetat, — nisi scribatur: οἱ ἀστυγείτονες, οἱ ἐκτὸς μὲν ὄντες(,) τῆς (δὲ) πόλεως πλησίον, ἔται δὲ οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως. Sequitur in EQ: ἐκ τοῦ ἔθος ἔθης καὶ ἔτης. ἔται ψιλῶς, ἵν' ἢ οἱ πολῖται. Utriusque partis, et explicativae et etymologicae, laciniae tantum leguntur in T (V): γείτονες μὲν νῦν οἱ ἀστυγείτονες, ἔται δὲ ψιλῶς, ἵν' ἢ οἱ πολῖται. (App. p. 755.) Sed cur ψιλῶς, id est, cum spiritu leni, vocabulum proferendum docet? An ut caveat, ne ἔται scilicet Graecum putemus? Respondebunt Etymologi. Nempe ab eodem ἔθος etiam ἑταῖρος ducebant. Παρὰ τὸ ἔθος ἑθαῖρος, καὶ πλεονασμῶ τοῦ ρ ἑθαῖρος, καὶ τροπῇ τοῦ θ εἰς τ ἑταῖρος. Ita Etymologus Gudianus, nec multum aliter Magnus, ubi de voce ἑταῖρος agunt; uterque haud ignobilem auctorem secutus, Herodianum ad Z 239 praeter alia sic disputantem: ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῖ (sc. τὸ ἔται) ἐφ' οὗ ἂν τάσσηται, Φησί, σημαينوμένου· πολλὰ γὰρ ἢ λέξις σημαίνει. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑταῖρων, Φησί, πάλιν ψιλωτέον, ἐπεὶ συγκοπὴ ἐγένετο. Itaque s. v. ἔτης Gudianum: ἔτης: ὁ πολίτης, ἀπὸ τοῦ ἔθους ἢ τῆς συνήθειας, ὅθεν καὶ ἕτερος παρήχθη, ὡς καὶ ξένος ὁ ἐκ (ἐκτὸς habet s. v. ξένος) τῆς ἐνότητος ὄν, bellissime, ut apparet, pro ἑταῖρος.

δ, 22. ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.

De Eteonei genere scholia dissentire videntur. Primum breviter M: ὁ τοῦ Ἀλέκτορος τοῦ συμπευθεροῦ Μενελάου ἀδελφός. Sequitur in eodem codice scholion explicatius: κρείων, ὁ ἐξέχων καὶ διάκριτος ἐν θεράπουσιν. — — Φερεκύδης δὲ ἰστορεῖ οὕτως· Ἀργεῖος δὲ ὁ Πέλοπος ἔρχεται παρ' Ἀμύκλαν εἰς Ἀμύκλας, καὶ γαμεῖ

τοῦ Ἀμύκλα θυγατέρα Ἠγησάνδρην. ἐκ τούτου δὲ γίνεται Ἀλέκτωρ. ἔστι γὰρ ἀδελφὸς τούτου καὶ βοηθὸς Ἐτεωνεύς. συγγενὴς οὖν Μενελάου Ἐτεωνεύς καὶ θεράπων αὐτοῦ, ὡς Ἀχιλλέως Πάτροκλος. κρείων δὲ ὁ ἄλλων μὲν βασιλεὺς, Μενελάου δὲ δευτέρως. Tollam primum minuta quaedam vitia, deinde de re ipsa erit videndum. In M est γαμεῖ τοῦ μύκλα θυγατέρα, unde non cum Dindorfio efficiendum est quod supra legitur, sed γαμεῖ τὴν Ἀμύκλα θυγατέρα, ut Graeci omnes omnium temporum solent. Ou enim syllaba ad nomen pertinet, ex α male lecto nata. Mox pro ἔστι γὰρ Dindorfius iure requirit ἔστι δέ, quorum frequens in nostris confusio est. Sic v. c. supra ad vs 12 in Megapenthis genealogia, qui Menelao ἐκ δούλης natus dicitur, quaesitum est utrum δούλη nomen proprium sit an appellativum. οἱ μὲν κύριον τὸ Δούλης, οἱ δὲ Τηριδάης. Τηριδάη γὰρ τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα. (MQTV), quo loco pro necessario γὰρ MT praebent δέ. 1) Tandem pro ἄλλων μὲν βασιλεὺς praetulerim ἄλλως. Sed haec, ut dixi, minuta sunt; illud nunc praecipue quaerendum videtur, utrum ex grammaticorum ac mythographorum mente Eteoneus frater fuerit Alectoris an fratris filius. Atqui frater diserte dicitur, ὁ τοῦ Ἀλέκτορος ἀδελφός. Sunt tamen haud pauca, quae huic rationi refragentur. Ac primum quidem nec sane levissimum: Eteoneus apud Homerum audit Boëthoi filius. Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοίδη Ἐτεωνεῦ || τὸ πρῖν. (vs 31.) Itaque et Alector Boëthoi filius sit necesse est, siquidem fratres sunt. Verum hic Argeo patre prognatus dicitur. At fortasse uterque Boëthum avum habuerit. Ne hoc quidem potest, nam et hic et supra ad vs. 10 Alector Argeum patrem habet, Argeus Pelopem, quam rem veteres mythographos nunc repente fugisse non admodum est veri simile. Deinde consideremus haec scholii verba: τούτου (Argei) δὲ γίνεται Ἀλέκτωρ. ἔστι γὰρ (immo δέ, ut vidimus) ἀδελφὸς τούτου καὶ βοηθὸς Ἐτεωνεύς. Respici Homericum Βοηθοίδη certum est, sed cur ex

1) Nihil hac confusione frequentius. Ita etiam v. c. ad γ 139 (p. 132, 24): οἱ γὰρ ἦλθον Q, οἱ δ' ἦλθον T. (App. p. 746.) — γ 267 (p. 143, 7): συμπαρῆν γὰρ αὐτῆ καὶ φῶδες MQV, συμπαρῆν δὲ αὐτῆ κ. ἀιδός T. (App. p. 749.) — γ 341 (p. 154, 6): ἔστι γὰρ πάτριον ἔθος Ἰώνων HQR, δὲ M. (Cfr. Observatt. p. 49) caet.

patronymico appellativum factum sit, et cur tandem Eteoneus Alectoris frater et adiutor dicatur, tenebricosum. Porro cum Homericorum heroum θεράποντες iuniores cogitentur, quales et medio aevo fuisse postea traditum est, idque inprimis de Eteoneo ipso innuatur, — οὐ μὲν νήπιος ἦσθα -- τὸ πρὶν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊς ὡς νήπια βάζεις, — non facile Alectoris frater esse potest iam natu maioris, utpote cuius filia Menelai filio nubit. Tandem observandum est partem huius scholii priorem, inde ab κρείων ὁ ἐξέχων usque ad θυγατέρα Ἠγησάνδραν (p. 174, 8—12) etiam legi in BHQ partimque in T cum aliqua lectionis varietate, quae tamen nullius momenti est, sed omnia alia tradi videri in ultimis, ἐκ τούτου δὲ γίνεται -- βοηθός Ἐτεωνεύς (l. 12, 13), pro quibus BHQ praebent: τοῦδε (i. e. Ἀργείου) γράφεται γελανίων (μελανίων H) καὶ ἤλεκτρώων καὶ βοηθός. τούτου Ἐτεωνεύς. Quae facilem admittunt ac certissimam correctionem hancce: τοῦδε γίνεται Μελανίων καὶ Ἀλεκτρώων (videtur etiam in nomine proprio Ἀλεκτρώων — hoc accentu? — alternare cum Ἀλέκτωρ) καὶ βοηθός (potius βοηθός, quod Buttmanus monuit). τούτου (δὲ ins. etiam Buttmanus auctore) Ἐτεωνεύς. Ex his omnibus argumentis colligo etiam auctorem amplioris scholii, quod Codex M nobis servavit, scripsisse: ἐκ τούτου δὲ γίνεται Ἀλέκτωρ. ἔστι δὲ ἀδελφός τούτου καὶ βοηθός (sive βοηθός). ἐκ τούτου δὲ (ins. haec, quae casu satis noto excidises videntur) Ἐτεωνεύς, ut et cum caeteris omnibus et cum Homero redeat in gratiam. Verum quid faciamus breviori scholio ex M: ὁ τοῦ Ἀλέκτορος τοῦ συμπευθεροῦ Μενελάου ἀδελφός? Aut ἀδελφός mutandum est in ἀδελφιδούς, — quemadmodum θ 344 in narratione adulterii Martis et Veneris ad verba οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωσ ἔχε scholion est in E: διὰ τί Ποσειδῶν οὐκ ἐγέλα; ἐπειδὴ ἀδελφός ἦν τοῦ Ἄρεος, οὐκ ἐνεδέχετο γελᾶν ἐπὶ τῇ δεσμῆσει τοῦ ἀδελφοῦ, ubi si correxeris: ἐπειδὴ ἀδελφός ἦν τοῦ Διός, οὐκ ἐνεδέχετο γελᾶν ἐπὶ τῇ δεσμῆσει τοῦ ἀδελφιδοῦ vel sic satis inepte excogitata ratio erit, — aut, quod potius existimem, scholiastes nescio quis uberiora quae statim sequuntur sic oscitanter contraxit, ut cum ἀδελφός in eo legeretur id ad Eteoneum, non ad huius patrem, retulerit. Fortasse in scholio quoque modo memorato ad θ 344 verius iudicabimus, si erro-

rem immanem, quo Neptunum Martis *fratrem* habuit, non scribis sed ipsius stupori imputamus etiam vulgatissima mythologica nescientis.

δ, 26. Post scholion ex M (p. 175, 2) ad τώδε, de quo mox disputabitur, in adnotatione Dindorfius posuit haec: „pars huius scholii est in B. τὸ τώδε δεικτικὸν ἐστὶ καὶ δηλοῖ τὴν ἐγγύτητα αὐτῶν. Post hoc scholion in M sequuntur verba, τὴν ἀγαθοῦ καταφθιμένοιο λιπέσθαι (γ 196.) ἔλλειπτικῶς ἐνοήσαμεν τὸ ἀλλὰ παῖδα ἀγαθόν. Quae non *intelligo*”. Unde haec et cur huc irrepserint, certo dicere nequeo, etsi id non raro est factum, ut scholia tanquam de caelo delapsa ibi compareant, ubi nihil habent quod faciant¹⁾, et fieri potest ut adscripta fuerint ad sequentia (vs. 27): γενεῇ δὲ Διὸς μέγαλοιο ἔϊκτον, at nihil est facilius quam ea adventicia et emendare et intellegere, ubi unum observavero. Nempe Dindorfius haec sic edidit, primum in textu, τώδε: παροξυτονητέον, ἵνα νοηθῆ δυϊκόν. Ἄλλως. τὸ τώδε ἐγκλιτέον. δεικτικὸν δὲ ὄν δηλοῖ τὴν ἐγγύτητα αὐτῶν, tum in adnotatione infra textum, τὴν ἀγαθοῦ κτλ., quae supra descripsi. At in codice res multo aliter se habet. Lemma deesse videtur, scholion ita incipit: παροξυτονητέον ἵνα νοηθῆ δυϊκόν. Ἄλλως τὸ τώδε ἐγκλιτέον. δεικτικὸν δὲ ὄν δηλοῖ (per compendium scriptum) τὴν ἀγαθοῦ καταφθιμένοιο λιπέσθαι ἔλλειπτικῶς ἐνοήσαμεν τὸ ἀλλὰ παῖδα ἀγαθόν. Igitur duo scholia male coaluerunt, ac τὴν non iam pertinet ad ἀγαθοῦ κτλ. sed ad superiora, omissis verbis ἐγγύτητα αὐτῶν, quae Dindorfius supplevit — an ex B? — lectore non monito; itaque articulus τὴν nunc nos iam morari non debet. Hoc igitur remoto caetera scholii adventicii sponte hanc formam induunt: (ἐν τῷ) „ἀγαθὸν (καὶ παῖδα) καταφθιμένοιο λιπέσθαι” — sunt verba Nestoris ad Telemachum, γ 196 — ἔλλειπτικῶς ἐννοήσομεν τὸ ἀλλὰ παῖδα ἀγαθόν. Iam ipse, spero, Dindorfius mihi dabit, ea hic fortasse aliena esse mi-

1) Notavit hoc aliquoties fieri Buttmannus, i. a. ad ζ 103 (p. 302, 25—303, 8), quo in PQ irrepserunt quae ad ε 51 pertinent suoque loco in Q ordine repetuntur. Idem quoque factum in Porphyrii quaestione ad δ 52 (διὰ τί τ. ἀνθρώπους πρὶν φαγεῖν πρῶτῃ τὰς χεῖρας ἀπονέζεσθαι κτλ.), cuius pars in T pessime ad γ 392 reiecta est.

nimique pretii, at neque emendatu neque intellectu admodum difficilia.

Multo maior difficultas latet, quamquam primo obtutu non ita esse videtur, in verbis legitimi ad nostrum locum scholii: τὸ τῷδε ἐγκλιτέον. Nam sive ἐγκλιτέον propria significatione sumas accentum suum in antecedens vocabulum reiiciendi, sive hic valeat, quod saepe apud grammaticos veteres valet, accentum acutum ultimae syllabae inclinari ut gravis fiat, neutro sensu ἐγκλιτέον hic de vocabulo τῷδε verum esse potest. Nam quis scribendum ducat: ξείνω δὴ τινέ τῷδε? quis δὴ τινε τῷδε? Et cuinam haec accepta referimus? Ex Herodiani doctrina certe non fluxerunt. Habemus Herodiani disertum testimonium Θ 109: παροξύνεται τὸ τῷδε παραλόγως· ἀληθές γὰρ ὡς ὅτι τὰ διὰ τοῦ δε ἐπεκτεταμένα, εἰ ἔχοι πρὸ τέλους φύσει μακράν, προπερισπᾶται. ὅπερ ὤφειλε καὶ πὶ τοῦ „τῷδε δὲ νῶϊ” εἶναι, ἀλλ’ ὅμως πάλιν ἐπεκράτει καὶ ἐπὶ τούτου πρὸ τέλους ἢ ὀξεῖα. ταῦτα δ’ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Z, ὅπου περὶ τοῦ „ἰψ̄” διαλαμβάνει. Significatur Z 422, ubi nunc — iam Lehrsius monente — observationis de accentu vocis τῷδε nec vola nec vestigium est, quod cum plurimis aliis documento esse potest, quam vehementer decurtatis Herodiani ad Iliadem reliquiis utamur. Nihilo explicatiora habemus Λ 432 ad τοιῶδ’ ἄνδρε κατακτείνας: ἔφαμεν τὴν διὰ τοῦ δε ἐπέκτασιν προπερισπᾶσθαι, εἰ ἔχοι πρὸ τέλους φύσει μακράν· διὸ σημειούμεθα τὸ „τῷδε δὲ νῶϊ” (Θ 109) παροξυνόμενον. ¹⁾ Eandem regulam tradit Apollonius περὶ ἐπιρρημάτων p. 591 Bekk. ²⁾ Causa cur τῷδε, τοιῶδε, simm. excipiantur, in reliquiis Herodianis ad Iliadem et Odysseam quantum scio nusquam traditur; tradidit Choeroboscus in commentario ad caput περὶ τῶν ἐν ταῖς πτώσεσι τόνων in Theodosii Canonibus. Hic igitur ita: πᾶσα φύσει μακρὰ πρὸ μιᾶς

1) Cod. τῷδε δ’ ἐνόσει, quod correxit Lehrsius, et ad Herodian. l. l. et in Quaest. Epp. p. 133.

2) De adverbio ὡδε disputans: σημαίνοντος οὖν τοῦ ὡς ἐπιρρήματος τὸ οὕτως, εἴη ἂν ἢ προκειμένη παραγωγή κατὰ τὸ αὐτὸ δηλούμενον ἐν τῷ ὡδε, ἀναγκασίως προπερισπωμένη, ἔπειδ ἡ φύσει μακρὰ ἐν τῇ τοιαύτῃ παραγωγῇ περισπωμένην ἀναδέχεται.

συλλαβῆς βραχείας, ἐφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τὸν τόνον, ἐν ἐνὶ μέρει λόγου, κοινολεκτουμένη, μὴ ἐπεκτεινομένη διὰ τοῦ χ καὶ τοῦ ι ἢ διὰ τοῦ θ καὶ ε ἢ διὰ τοῦ δ καὶ ε ἐν τοῖς δυϊκοῖς, περισπωμένην δέχεται. (Bekk. Anecd. III p. 1235.) Haec regula est. Sequitur expositio exceptionum, quarum haec ad nos pertinet: πρόκειται δὲ. „μὴ ἐπεκτεινομένη διὰ τοῦ θ (immo Δ) καὶ τοῦ ε ἐν τοῖς δυϊκοῖς” διὰ τὸ τοιῶδε καὶ τοςῶδε δυϊκά· ταῦτα γὰρ παροξύνονται καὶ οὐ προπερισπῶνται διὰ τὸν χαρακτήρα τῶν δυϊκῶν· τὸ γὰρ ω ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀποστρέφεται τὴν περισπωμένην τάσιν, οἷον τὰ σοφῶ, τὰ καλῶ, τὰ ἀγαθῶ. ἐπεὶ οὖν τὸ τοιῶδε καὶ τοςῶδε ἐπέκτασιν ἔχουσι τῆς δε συλλαβῆς, τούτου χάριν, ὡς σχεδὸν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχοντα τὸ ω, ἀποστρέφονται τὴν περισπωμένην τάσιν. (p. 1236), eademque brevius repetuntur p. 1248 eadem adiecta exceptione: ἢ δὲ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν γενομένη κατ' ἐπέκτασιν, οἷον τῶδε οἱ ἄνθρωποι (sic!), οὐ προπερισπῶνται ἀλλὰ παροξύνεται. 1) Herodianus igitur, quique eius sectam secuti sunt, — Choeroboscum enim prae caeteris, ut solet, Herodianum excripsis etiam Lehrsii sententia est, — docuerunt quod e re est: in duali exceptionem admitti debere communis regulae de accentu paragogicae syllabae δε, quae regula τοιῶδε, τοςῶδε, τῶδε postularet. Quod si ita est, ut est sine dubio, quid faciamus his, a quibus exorsi sumus? Emendemus, censeo, τὸ δε ἐγκλιτέον, ut τὸ [τῶ]δε ex dittographia natum sit hic admodum proclivi atque excusabili, ac notam sic explicuerim. Erant qui γε et δε in ἔγωγε, τοιόςδε, ὅδε caet. non cum Apollonio, Herodiano, Tyrannione syllabam paragogenicen existimarent sed particulam restrictivam γέ et adversativam δέ, superflue et otiose — metri sine dubio causa — adhaerentes. Ita iudicabant Ω 15: ἀλλ' ὅγε ἐπεὶ ζευξείεν, — — — Ἐκτορα δ' ἔλκεσθαι δησάσμετο, (ὅτι περισσὸς ὁ δέ. Ven. A.); ita, quod magis ad nostra accedit Γ 157, τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικί, ubi in Veneto A breviter est ἔν ἐστι, διὸ περισπαστέον τὸ τοιῆδε, quo loco Lehrsus cum Bekkero προπερισπαστέον legunt, quod Dindorfius vel invito codice sequi debuerat. Haec igitur Herodiana doctrina

1) Vitio ei quod in textu notatur simillimo scribitur in iis quae vocem παροξύνεται excipiunt: διὰ τὸ [τῶ] ω τὸ ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀποστρέφεται τὴν περισπωμένην τάσιν.

est, nec monuisset, nisi fuissent qui τοίη δ' ἀμφὶ probarent. ¹⁾ Multo etiam disertius eadem habemus in scholio ad δ 665, quod leviter corruptum eadem opera restituemus. Loquitur Antinous de Telemacho:

ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται αὐτως,
νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀριστους. ²⁾

Ad haec PQ Scholion hoc servaverunt: οἱ πλείους ὡς δύο μέρη τοῦ λόγου ἀνέγνωσαν ἐν δυσὶν ὀξείαις (igitur τόσσων δέ) ὡς τὸ „τοίη δ' ἀμφὶ γυναικί.“ (Γ, 175) ὁ δὲ Ἴ�σκαλωνίτης περισπωμένως κατ' ἐπίτασιν. Uterque codex ἐπίτασιν praebet, ἐπίτασιν Buttmano debetur. ³⁾ Sed nunc quidem Buttmannus aperte fallitur. Nam nullam in τοσσῶνδε deprehendo *intensionem*, *extensionem* agnosco per paragogicam syllabam δε, itaque ex codicum felioi vitio sponte nascitur: ὁ δὲ Ἴ�σκαλωνίτης προπερισπωμένως κατ' ἐπέκτασιν. Nempe maiusculis literis scriptum ΕΠΕΙCΤΑCΙΝ imperite transscriptum est. Quod προπερισπωμένως dedi, id et ex rei natura sponte sequitur et probabit ipse Palatinus, praeter iustum scholion inter versus habens: διχῶς, τόσσων δέ, καὶ, τοσσῶνδε. Scholion ex Herodiano esse excerptum, nemo harum quaestionum peritus in dubium vocabit. Videmus itaque Ptolemaeum τοσσῶνδε probasse, adstipulante Herodiano, quibus ἔν ἐστι, contra plurimi (οἱ πλείους) — vulgus sine dubio grammaticorum veterum — ὡς δύο μέρη τοῦ λόγου ἀνέγνωσαν ἐν δυσὶν ὀξείαις. His itaque δέ nihil aliud esse poterat quam adversativa particula, sed pleonastice posita ut mere expletiva esset. Idem nostro loco de τῶδε indicari credo: legisse Herodianum τῶδε, legisse alios τῶ δέ. Quoniam autem sequioribus grammaticis adversativum δέ encliticum fere est, — quod monuit Lehrs in Quaest. Epicis p. 101, 102, — hinc aliquem horum adnotasse puto, quod

1) Unicum nunc huius rei *disertum* testimonium superest in Scholio Victoriano ad Ω 15: περισσὸς ὁ δέ, καὶ χωρὶς τινος ἐμφάσεως κείμενος, ὥστε καὶ ἐν τῷ »τοίη δ' ἀμφὶ γυναικί“ οὐ δεῖ προπερισπᾶν τὸ τοίη δέ.

2) Plurimae recentiorum editionum ἐκ τόσσων δ'. Laroehius unus, quod sciam, Herodiano obtemperavit.

3) Dindorfio auctore pono, qui id ex Indice Buttmanniano effecisse videtur, nam neque in huius textu neque in Addendis aliquid super hac re admonitum reperio.

mihī restituendum visum est, τὸ δὲ ἐγκλιτέον, et sic probasse scripturam τῶ δε. Totius disputationis summa igitur haec est. Tria scholia habemus in M, sed paulo confusa et sic dispescenda. Primum Herodiani sententiam breviter exponit. τῶ δε: παροξυτονητέον, ἵνα νοηθῆ δυϊκόν. Alterum ex sententia adversariorum dictum est: τὸ δὲ ἐγκλιτέον. Tertium exegeticum est, ita splendendum: (τὸ τῶ δε) δεικτικὸν ὄν δηλοῖ τὴν (ἐγγύτητα αὐτῶν.) Secundum et tertium est etiam in H (Praef. p. LI) — an ibi quoque τὸ τῶ δε ἐγκλ. scriptum? — omisso tamen δὲ post δεικτικόν, unde suspicio nostra confirmatur, cum semel τὸ δὲ in τὸ τῶ δε abiisset, τὸ τῶ δε ante δεικτικόν ut supervacuum esse omissum, eamque notam per particulam δὲ cum antecedentibus *perperam* connexam. Solum tertium, ut vidimus, est etiam in B. Haec mea sententia est de re in summa brevitate difficillima.

Si quid novisti rectius istis,

Candidus imperti; si non, his utere mecum.

- Quod autem tertium sive exegeticum Scholion in M loco non suo positum esse modo dicebam, de ea re nunc agamus. Nempe cum prosodicis istis, quibus adiungitur, nihil habet commune, at arte connectendum erat cum iis, quae notae de accentu vocis τῶ δε in M praecedunt ac praeterea etiam in HQ comparent. Lemmati enim ξείνω δὴ τινε in his tribus codicibus (HMQ) adscripta haec sunt: μόνω τῷ Μενελάω περὶ ξένων εἰσαγγέλλεται διὰ τὸ ἠδικῆσθαι ὑπὸ ξένου. Eadem habent V, sed ordine paulum mutato, duobus quoque scribendi erroribus deformata, quorum uterque pervulgatus, περὶ ξένω pro ξένων, et διὰ τὸ βεβουλεῦσθαι pro ἐπιβεβουλεῦσθαι. His igitur adiungenda illa: (τὸ δὲ τῶ δε) δεικτικὸν ὄν δηλοῖ τὴν ἐγγύτητα αὐτῶν. Ne res per se perspicua auctoritate careat, adscribam quae T praebet in Appendicem reiecta p. 755. Ξείνω δὴ τινε τῶ δε: εἰσαγγέλλεται μόνω παρὰ ξένω Μενελάου (sic) διὰ τὸ προβεβουλεῦσθαι ὑπὸ ξένου. [ἢ ὅτι εἰσαγγέλλεται διὰ τὸ ἠδικῆσθαι παρὰ ξένου.] τὸ δὲ τῶ δε δεικτικὸν δηλοῦν τὴν ἐγγύτητα αὐτῶν: — ἄλλως. ἀντὶ τοῦ πρὸς ἄλλων. Absternis foedissimis scribendi maculis (μόνω παρὰ ξένω Μενελάου pro μόνω περὶ ξένων Μενελάω, μοχ προβεβ. pro ἐπιβεβουλεῦσθαι, tum δεικτικὸν δηλοῦν pro δεικτικὸν (ὄν) δηλοῖ), exclusis simul ἢ ὅτι — παρὰ ξένου ex mera dittographia

natis, res quam dicebam iam satis etiam ab auctoritate munita erit. Post αὐτῶν in T recte est signum Scholii finiti: caetera enim novum iustum Scholion conficiant, ubi correxerimus ἄλλον: ἀντὶ τοῦ, πρὸς ἄλλον. Et prorsus sic V, nec multum aliter B: λείπει ἢ εἰς, ἴν' ἢ εἰς ἄλλον, nisi quod in his notula (an Aristonici?) suo loco legitur. Pertinet enim non iam ad versum 26, sed ad vs. 29: ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἰκανέμεν, ὅς κε Φιλήση.

δ, 33. Menelaus ad Eteoneum:

ἢ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
 ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἰκόμεθ', αἳ κέ ποθι Ζεὺς
 ἐξοπίσω περ παύσῃ δῖζυός. ἀλλὰ λυ' ἵππους
 ξεινων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.

Horum haec est paraphrasis in Q: τὸ ἐξῆς οὕτως· εἰ μὲν δὴ ἡμεῖς πολλῶν ἀγαθῶν ἐμπλησθέντες παρὰ ἀλλοδαπῶν ἀνθρώπων ἐνταῦθα παρεγενόμεθα, ὀφείλομεν πάντως τοῖς ξένοις ὁμοίως ποιεῖν. ἀλλὰ θάττον λυε (l. λυε) τοὺς ἵππους, αὐτοὺς δ' εἰσάγαγε εὐωχηθῆναι, ὅπως διὰ τούτου ὁ Ζεὺς τῆς μελλούσης ταλαιπωρίας ἡμᾶς ἐκλυτρώσῃται, καὶ μὴ τοῖς παρεληλυθόσιν ἴσα παθεῖν συγχωρήσειεν. In his primum tralaticio mendo perversum est διὰ τούτου, pro quo διὰ τοῦτο rescribendum est. Deinde, qui ὅπως -- ἐκλυτρώσῃται dedit, eundem καὶ μὴ τ. παρεληλυθόσιν ἴσα παθεῖν συγχωρήσῃ dedisse, admodum est veri simile. Sed maxime advertendum est, qui hanc paraphrasin composuit, in suo Homero habuisse, non ἢ μὲν δὴ νῶϊ, sed εἰ μὲν δὴ, ac deinde post ἰκόμεθ', ubi ex eius sententia protasis conditionalis finitur, ἀποσιώπησιν statuisset, quam in paraphrasi ita explevit: ὀφείλομεν πάντως τοῖς ξένοις ὁμοίως ποιεῖν.

δ, 35. ἐξοπίσω περ παύσῃ (δῖζυός add.): „huic lemmati Maius ex Q adscripsit haec, διὰ τὴν πλάνην, εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς ἐκλυτρώσῃται τῆς μελλούσης ταλαιπωρίας. Quae ex scholio ad vs. 33 repetita sunt.” Haec Dindorfius. De postremis adsentior. Nemo enim non videt, εἰς τὸ μετὰ --- ταλαιπωρίας fere eadem esse, paulo magis etiam ad verbum expressa, atque ea, quae supra ad vs. 33 exscripsimus. Sed quid est διὰ τὴν πλάνην? Non facile quis reperiet, quibusnam verbis Homericis interpretandis haec inserviant. Verum iterum duo scholia breviora

confusa sunt, ultimum ex antecedente paraphrasi inutiliter repetitum, alterum ad praescriptum lemma versus 35 revera respondens, modo sic corrigatur: *δηλοῖ τὴν πλάνην*. Respicit scholiasta vocem *διζύος*, ut patet ex iis, quae ad idem lemma explicatius in HM adscripta sunt: *δαιμονίως ἐξέφηνε τὴν γεγυῖαν αὐτῷ πλάνην διὰ μιᾶς λέξεως*, quae λέξεις non alia esse potest quam *διζύος*.

δ, 37. *κέκλετο δ' ἄλλους: ἐπεὶ ὑπερέχων τῶν ἄλλων θεραπόντων ἦν, προστάσσει τοὺς λοιποὺς συνελθεῖν πρὸς τὸ λῦσαι τοὺς ἵππους*. (E) *Credam προστάσσει τοῖς λοιποῖς* rectius esse.

δ, 42. *πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα: τοὺς ἀντικρῦ τόπους τῆς εἰσόδου ἐνώπια καλεῖ ὁ ποιητής· τοὺς φωτιζομένους ὑφ' ἡλίου [τόπους] ἢ [τῆς] σελήνης*. Sic BEQT; priora τοὺς ἀντικρῦ — ποιητής in E vel bis idque eodem modo scripta sunt. Τόπους igitur cum in omnibus codicibus sit, non mutandum videtur, etsi multo accuratius esset *τοίχους*, quod Scholia Iliaca Θ 435, N 261, praeterea Etymologicum Magnum et Hesychius habent. Sed expungendum certe secundum *τόπους* ex mera repetitione ortum, neque magis retinendum inconcinnum *τῆς*, quod omittit T, tum reliqua coniungenda in hunc modum: *τοὺς ἀντικρῦ τόπους (τοίχους?) τῆς εἰσόδου ἐνώπια καλεῖ ὁ ποιητής, ὡς φωτιζομένους ὑφ' ἡλίου ἢ σελήνης*. Ultima pertinent ad explicandum epitheton *παμφανόωντα*, quod alii aliter intellegebant. Nonnulli: *διὰ τὸ φωτίζεσθαι ὑπὸ τῶν θυρῶν*, alii: *οὗτοι γὰρ μόνοι φαίνονται τοῖς παριοῦσιν*, alii denique: *δι' ὧν τὸ φῶς εἰσέρχεται*.

δ, 44. Telemachus et Pisistratus circumspectant admirabundi Menelai aedes. *Ἔοικεν, ὡς δείκνυσιν αὐτοὺς ἀπαιδεύτους ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ ἴστασθαι καὶ βλέπειν τὰ τῆς οἰκίας καλλωπίσματα, καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἄπειροι ἦσαν· ἀλλὰ τέως πρὶν Φανῆναι τῷ Μενελάῳ*. (male Dindorfius Struvio auctore τὸν Μενέλαον.) *ὥστε εἰ πρὸ τοῦ Φανῆναι ἀνέβλεπον τὸ κάλλος τοῦ δόμου καὶ ἡσχολοῦντο ἐκεῖνο θαυμάζοντες, οὐ καινόν*. (E.) Ut haec cohaereant, primum post *καλλωπίσματα* inserendum est *ὦν*: *ἀπὸ τοῦ — βλέπειν τὰ τῆς οἰκίας καλλωπίσματα, (ὦν) καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἄπειροι ἦσαν*. Tum duabus in vocibus vitiosa recentiorum Graecorum consuetudo loquendi no-

tanda. Nam non est scribae error illud *ἔοικεν ὡς δείκνυσιν*, sed auctoris, quicumque tandem fuit, sic veterem probamque dictionem *ἔοικε δείκνύσθαι* corrumpentis. Idem fere habemus ex eodem codice ad δ 607 in consimili verbo *δοκεῖ: ἴνα γὰρ* — etiam hic δὲ praefendum esse locum inspicienti patebit — *μὴ δόξῃ ὅτι τὴν πατρίδα ὑβρίζει, καὶ τὰς ἄλλας τοιαύτας Φησίν*. Neque magis vetere more adhibitum est *οὐ καινόν*, ut significet: *nihil mirum*, quemadmodum eadem significatione *καὶ τὸ καινότατον* Luciano inprimis in deliciis est.

δ, 52. Post longum intervallum nunc cum Porphyrio ipso nobis res est. Ad *χέρνιβα δ' ἀμφίπολος* in HQR longiuscula adscripta est Porphyrii disputatio ita incipiens: *διὰ τί πρὸ μὲν τοῦ δείπνου ἐνίπτοντο, μετὰ δὲ τὸ δείπνον οὐκέτι, ἐρρήθη μὲν ἤδη καὶ ἐν ἄλλοις, ῥητέον δὲ καὶ τοῦτο*. Leve est nec tamen plane praetermittendum, *καὶ ἐν ἄλλοις* in nullo codice comparere. Καὶ ἄλλοις habet Q, *καὶ ἄλλη* H *καὶ ἄλλως* R. Mihi in his latere videtur Attica crasis, ne sequioribus quidem incognita, *ἐρρήθη μὲν ἤδη καὶ ἐν ἄλλοις*. Quod Porphyrius hic profitetur, se alibi quoque hac de re egisse verum est; cum nostris enim coniungenda sunt quae leguntur brevissima ad α 138 ex EHM^Q, ampliora ex T in App. p. 752, in hoc quidem codice loco non aptissimo γ 392 adscripta, ¹⁾ ut patet ex scholio Veneti B ad A 449,

1) Quae ex T prodierunt, quorum initium neque in Veneto comparere neque in nostro scholio, edita sunt in hunc modum: *διὰ τί τοὺς ἀνθρώπους πρὶν φαγεῖν ποιεῖ τὰς χεῖρας ἀπονίζεσθαι, τοὺς δὲ θεοὺς οὐδαμῶς; διὰ τί πρὸς δείπνον μὲν ἀπονίζονται, μετὰ δὲ τὸν δείπνον οὐδαμῶς; θεοὶ μὲν οὐκ ἀπονίζονται· καθάραι μὲν γάρ. μετὰ τὸν δείπνον οὐ ποιεῖ ἀνθρώπους ἀπονίζεσθαι τὰς χεῖρας, ὅτι οὐδὲ ὕψοις τοιοῦτοις ἐχρῶντο ὥστε δεῖσθαι ἀπονίψεως, καὶ ὅτι παυσάμενοι τοῦ δείπνου ἔσπενδον, μετὰ δὲ σπονδᾶς οὐ χρὴ ἀπονίζεσθαι*. Sequitur in T signum scholii finiti. At in Veneto B haec et cum nostris coniuncta sunt et breviorum formam induxerunt: *διὰ τί δὲ μετὰ τὸ δείπνον οὐ ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἀπονίπτοντας τὰς χεῖρας; ὅτι οὐδὲ ὕψοις τοιοῦτοις ἐχρῶντο ὥστε δεῖσθαι ἀπονίψεως, καὶ ὅτι παύσασθαι τοῦ δείπνου ἔσπενδον· μετὰ δὲ τὰς σπονδᾶς οὐ δεῖ ἀπονίπτεσθαι. ῥητέον δὲ καὶ τοῦτο κτλ.* His partim iuvantibus scripturae errores Scholii Hamburgensis facilem inveniunt procuracionem. Legendum enim in hoc: — *τοὺς δὲ θεοὺς οὐδαμῶς; (καὶ) διὰ τί πρὸ δείπνου μὲν ἀπονίζονται, μετὰ δὲ τὸ δείπνον οὐκέτι*; Sequiorum enim δ *δείπνος* a Porphyrio alienum existimo. Praeterea: *καθάραι [μὲν] γάρ*, et *μετὰ (δὲ) τὸ δείπνον οὐ ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἀπονίζεσθαι*, denique *ὅτι παυσάμενοι τοῦ δείπνου ἔσπενδον*.

qui hoc Porphyrianum non tantum, ut solet, minus integrum exhibet, sed etiam, quod raro fit, aliquanto contractius. ¹⁾ Conferre tamen potest ad aliquot Dindorfii correctiones confirmandas aliasque nonnullas proponendas. Scribebatur: ὥστε παρ-έκειτ' αἰεὶ τὰ χερόνηπτρα, ὅταν βούλοιντο νίψασθαι, ὥσπερ ἡ τράπεζα καὶ τὰ ἄλλα, ἄχρις ὅτου βούλοιντο αὐτοῖς. (p. 177 l. 24—26.) Correxit Dindorfius ὅτε pro ὅταν, et ad αὐτοῖς in fine adnotavit: „fortasse χρῆσθαι αὐτοῖς.” Utrumque comprobavit Venetus B. Eiusdem opera alia quoque restituere conabimur in Scholio multorum praeconiis celebrato multorumque curas experto, quod tamen nondum plane perpurgatum legitur. Vitiosum est l. 18: τινῶν γὰρ τὰς ἀρχὰς μνηύσας, οὐκέτι τοῖς κατὰ μέσον ἐπέξεισι, συγχωρεῖ δ' ἡμῖν ὑπονοεῖν καὶ τὰ μεταξὺ οἷα γίνεται. Ultima συγχωρεῖ -- γίνεται, in quibus ὑπονοεῖν Cobeto deberi iam antea monui, a Veneto B plane ut vidimus absunt. Praeterea vitium alunt: οὐκέτι (R et Venet. οὐκ ἐπὶ) τοῖς κ. μ. ἐπέξεισι, pro quibus ex Veneto unum certe gratus accipio: οὐκέτι τὰ κατὰ μέρος (Ven. male μέρος) διέξεισι, quae verbi forma vel propterea commendatur, quod statim praecedit: οὐκέτι τὰ κατὰ μέρος ἐπεξιών. Idem codex aliam eiusmodi repetitionem tollit in sequentibus: οὕτως καὶ τοὺς Πυλίου (ποιήσας) ἐν τῷ κατάπλῳ τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον εὐωχουμένους οὐκέτι δεδήλωκεν ὅπως (ἐκ) τῆς ἡόνος (ἀναστάντες) ἀπηλλάγησαν (quae uncinis inclusi desunt in Ven.). καὶ τὴν Ἀθηνῶν Μέντη ὁμοιωθεῖσαν καὶ τὸ δόρυ δοῦσαν τῷ Τηλεμάχῳ (sc. ποιήσας), οὐκέτι ὅπως τοῦτο ἀπιούσα ἀπέλαβεν ἐπεσημῆνατο· ἐπεὶ καὶ τὸ τόξον εἰς κατασκοπὴν ἀπιόντι Μηριόνης δίδωσιν Ὀδυσσεῖ, ὅπως δὲ τοῦτο ἀπέδωκεν οὐκέτι ἐπεσημῆνατο, διδοὺς τοῖς ἀκροαταῖς καθ' ἑαυτοὺς λογίζεσθαι τὰ ἀκόλουθα. (p. 178, l. 1—5.) Non facile credam Porphyrium variandae orationis studio cum maxime flagrantem, quod vel ex hac ipsa sententia apparet, — ὅπως — ἀπέλαβεν et ὅπως — ἀπέδωκεν, — tam brevi intervallo bis scripsisse ἐπεσημῆνατο, quapropter iterum Venetum sequens in priore sententiae membro probaverim: οὐκέτι Φησὶ πῶς τοῦτο ἀπιούσα ἀπέλαβεν, quae vel ob variatam verborum collocationem praeferri meren-

1) Nempe absunt a Veneto omnia inde a συγχωρεῖ δ' ἡμῖν usque ad καὶ λέβητι ὑποδεχομένῳ ταῦτα ἀργυρῶ. (p. 177 l. 19—24 Dind.)

tur. Haec igitur ex Veneto sananda. Sed alia sunt, in quibus nullus codex opem fert. Sicut in ea ipsa sententia, in qua nunc versamur, sine controversia perversum est τοῦτο in his verbis: ὅπως δὲ τοῦτο ἀπέδωκεν οὐκέτι ἐπεσημήνατο. Recte habet: ποιήσας τὴν Ἀθηνᾶν --- τὸ δόρυ δοῦσαν τῷ Τηλεμάχῳ, οὐκέτι Φησὶ πῶς τοῦτο ἀπιούσα ἀπέλαβεν, non recte: τὸ τόξον --- Μηριόνης δίδωσιν Ὀδυσσεῖ, ὅπως δὲ τοῦτο ἀπέδωκεν οὐκέτι ἐπεσημήνατο. Ulixi enim reddendus arcus est, non, — quod, quamquam absurdum est, verba sic scripta unice declarant, — Merioni. Quapropter τοῦτο mutandum est in οὗτος: ὅπως δὲ οὗτος ἀπέδωκεν οὐκέτι ἐπεσημήνατο, quo facto et concinnitati orationis consulamus et sanae rationi. Sed multo gravius vitium est in antecedentibus hisce: ὥσπερ οὖν οὐδ' αἰρομένας τὰς τραπέζας ἐποίησεν οὐδὲ τὰ ἐκ τοῦ συμποσίου συναγόμενα, οὕτως οὐδὲ μεταξὺ νιπτομένους καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπινιπτομένους· ἐπεὶ καὶ τοῦτο οὐ δηλοῖ ἅπαξ τὸ νίφασθαι ἐκόμισεν, ἀλλ' ὅτι ἐκόμισε τὰ χειρόνιπτρα ἐν προχῶφ χρυσῆ καὶ λέβητι ὑποδεχομένῳ ταῦτα ἀργυρῶ. (p. 177, i. 20—24) Pervelim scire quid sit: Homerus οὐ δηλοῖ ἅπαξ τὸ νίφασθαι ἐκόμισεν, ἀλλ' ὅτι ἐκόμισε. Quis ἐκόμισε? Et quis capiat ἅπαξ sic positum, cum et οὐδ' ἅπαξ δηλοῖ dictum oporteret et sic prorsus supervacaneum sit? Si corrigimus: ἐπεὶ καὶ τοῦτο οὐ δηλοῖ δπόθεν τὸ νίφασθαι ἐκόμισαν, ἀλλ' ὅτι ἐκόμισαν τὰ χειρόνιπτρα ἐν προχῶφ χρυσῆ, sententia, credo, paulo apertior erit ad intellegendum. Neque aliter paulo post: τοὺς Πυλίου ποιήσας --- εὐωχομένους οὐκέτι δεδήλωκεν ὅπως --- ἀπηλλάγησαν. Ne nunc quidem haec Porphyriana persanata existimo, nam quae in ipso initio leguntur l. 14—17 ὅταν γὰρ λέγη — (λέγει Q) --- ἐπὶ τ. δ. λέγει gravi apud me lacunae suspitione preuntur; quam cum non habeam quomodo probabiliter suppleam, diutius his immorari nolo ulterius properans.

δ, 61. Interrogabo vos qui sitis, — Menelaus inquit, — δείπνου πασσαμένῳ. Observat interpretes: τοῖς ὀδοιπορήσασσι δείπνου δηλονότι γενομένου. (HMQ). Laborat verborum collocatio, et aut vestigia codicis Q — qui δείπνον τοῖς ὀδοιποροῦσι habet — secutis nobis δείπνου τ. ὀδοιπ. δηλονότι γενομένου scribendum erit, aut, quod multo concinnius mihi videtur, τοῖς ὀδοιπορήσασσι δη-

λονότι δείπνου γενομένου. αὐτὸς γὰρ ἐξῆς Φησι „δάρκου δ' ἐξαυτίς μνησώμεθα” κτλ.

δ, 69. Ἀφορμὴν παρέσχε τῷ Μενελάῳ ἀναγνωρισμοῦ καινοῦ. Missa enim simplici interrogatione et responsione, τὸ δὲ περιπέτειάν τινα εἶχεν, ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς μνήμης εἰς δάκρυα προπεσόντος τοῦ νέου, εἰς ὑποψίαν ἐμπεσεῖν ἀληθείας τὸν Μενέλαον. αὕτη τοίνυν τοῦ νεανίσκου ἢ ἐκπληξίς καιρὸν παρέσχε τῷ Μενελάῳ τῶν λόγων. (MQ) Praestat αὕτη — ἢ ἐκπληξίς.

δ, 69. Ad eundem versum haec habemus ex E a grammatico recentissimo sive animadversa sive transscripta: μέλλει (Ὁμηρος) — — καὶ ἅμα καὶ τὴν Ἑλένην ἐγκωμιάσαι. ἐν γὰρ τῇ Ἰλιάδι οὐδὲν εἶπε τὸ τυχὸν περὶ αὐτῆς ἐπαινετήριον. Ultima corrupta esse quivis perspiciat. Dindorfius in adnotatione textui subiecta proposuit: „fort. οὐδὲν εἶπε τυχὸν — ἐπαινετήριον.” Potest vel lenius: ἐν γ. τ. Ἰλιάδι οὐδὲ — nam inter hoc et οὐδὲν frequens confusio est — εἶπε τὸ τυχὸν περὶ αὐτῆς ἐπαινετήριον.

δ, 72. Telemachus perspecto domus Menelai splendore in admirationem erumpit. Ζηνός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. Ad haec observatiunculam eiusmodi servaverunt HMQ: ἄνω εἰπὼν „οἱ δὲ ἰδόντες θαύμαζον κατὰ δῶμα” (vs. 44), νῦν διὰ Τηλεμάχου τὰ περὶ τῆς ἐκπλήξεως ἐσήμανεν, ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ὕλης ἦν ὁ κόσμος. Nemo facile dicat quomodo intellegendum vertendumque sit: Homerus per Telemachum τὰ περὶ τῆς ἐκπλήξεως ἐσήμανεν. Correctio est simplicissima. Eiciendum περὶ a male sedulo insertum legendumque: νῦν διὰ Τηλεμάχου τὰ τῆς ἐκπλήξεως ἐσήμανεν, id est τὴν ἐκπληξιν, quae circumlocutio elegantior et apud sequiores omnes et, ut statim nube exemplorum apparebit, inprimis apud scholiastas nostros admatata est. Sed prius monendum, in archetypo, unde omnes nostri scholiorum codices fluxerunt, iam antiquitus hoc ipso loco aliquid interpolatione turbatum esse videri. Habet M τὰ περὶ τ. ἐκπλήξεως, Q — et ut videtur H — peccare pergentes, τὴν περὶ τ. ἐκπλήξεως, quamobrem αἰτίαν de suo addebat Maius. In eodem H est: νῦν τῷ διὰ Τηλεμάχου, quod cum plane absurdum sit, merito est repudi-

atum. Non magis igitur praepositioni *περι* parcendum est et otiosae et sensum corruptenti, praesertim cum eadem locutio paulo exquisitior etiam alibi in Scholiis et Odysseae et Iliadis labem passa sit. Sed dabo primum exempla, ubi recta scriptura intacta emerit, ut verum esse appareat quod dixi, nihil esse hac locutione in Scholiis frequentius. Occurrit i. a. α 130, — quem locum iam in antecedentibus attigimus, — πάντα οὖν ἐλέγχει τὸ σῶφρον τοῦ νέου, τὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ τοῦ τρόπου, — occurrit β 389: τὸ μὲν γὰρ λαθεῖν δυνάμενον καὶ μεθ' ἡμέραν πέπρακται, — — — τὰ δὲ τῆς καθολικῆς (ita emendavit Cobetus monachorum καθολικῆς) τοῦ σκότους ἐπεληλυθότας, — occurrit γ 79, ubi cum Telemachus Nestorem hoc modo allocutus esset: ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, scholia observaverunt: ἄξια τῆς διαδεδομένης Φήμης τοῦ Νέστορος εἰς ἅπασαν Ἑλλάδα τὰ τῆς εἰσβολῆς. [πρὸς τὴν Φράσιν]. (MPT.) Eiciendum in his πρὸς τὴν Φράσιν, quod et Hamburgensis omittit et ad sensum plane supervacuum est et neglegenter enunciatum; — etenim τὰ τῆς εἰσβολῆς ἄξια τῆς Φήμης κατὰ τὴν Φράσιν dictum oportuit, quemadmodum εὐτελής, ἀγεννής, εὐήθης κατὰ (vel περι) τὴν Φράσιν dicitur. Cum orationis Telemacheae introitus nulla alia re Nestoris sapientia dignus esse possit quam verbis, praestabit πρὸς τὴν Φράσιν emblemata iudicare. Sed pergam exempla apponere locutionis eius, de qua nunc sermo est, simul ubi vitium accesserit breviter arguens et emendans. Itaque sine vitio legitur γ 245: περιγραφομένων οὖν τῶν τριῶν στίχων τὰ τῆς διανοίας χαρίεντα. — γ 301: πιθανῶς δὲ συμμερίσται τὰ τῆς διηγέσεως. — δ 285: οὐκ ἐφέροντο, — — — τὰ γὰρ τῆς διαθέσεως ψυχρά. — δ 697: δαιμονίως ἔχει τὰ τῆς διαθέσεως. — δ 796: οὐ δι' ἑαυτῆς ἔρχεται ἢ Ἀθηνᾶ, ἵνα μὴ ἀναγκασθῆ τι εἰπεῖν περὶ Ὀδυσσεως καὶ λυθῆ τὰ τῆς ὑποθέσεως. — ε 79: τὸ δ' „οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναιεῖ” (Homeri verba sunt: οὐ γάρ τ' ἀγνωστες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται || ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναιεῖ), πρὸς τὰ [περὶ] τῶν θεῶν οἰκητήρια συμβάλλεται ὡς γὰρ ἐπὶ ὑπκειμένων τόπων τὰ τῶν διαστημάτων λαμβάνει (PQ), quo loco item necessario delendum importunum *περι*, ex dittographia ad πρὸς, opinor, natum. — ε 112 (perperam a Dindorfio sine lemmate ad vs. 110 relatum), ubi Mercurius ad Calypsum: τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι

τάχιστα, ad quae verba Scholion est: δαιμονίως τὰ τοῦ ἔρωτος ἐσιώπησεν· οὐ γὰρ ὅτι τοῦτον [τὸν] μάταιον [ἄκοντα] Φησὶν ἀγαπᾶς, ἀλλ' ἀπλῶς τέθεικε τὴν παρουσίαν αὐτοῦ. (PQ.) Quae descripsi ex Buttmanni emendatione sunt; Codices corruptissima praebent: τὰ τοῦ ἔρωτος οὐ γὰρ ἐσιώπησεν, paulo post de more Φησὶν pro Φησὶν, insuper Q ἀγαπᾶν pro ἀγαπᾶς. Et, ut solet, quae correxit Buttmannus, recte et ordine correxit, verum affecit rem, non perfecit. Non enim facile est videre, cur Mercurius Ulixem τοῦτον τὸν μάταιον appellet neque constructio verbi Φησὶν paulo insolentior quo pertineat apparet nisi melius interpungatur. Omnia recte habebunt, ubi expuncto — quod iam significavi — et τὸν ex dittographia nato et ἄκοντα, interpretandi causa ad rarius μάταιον adscripto, reliqua ita constituta erunt et distincta: δαιμονίως τὰ τῷ ἔρωτος ἐσιώπησεν· οὐ γὰρ ὅτι τοῦτον μάταιον, Φησὶν, ἀγαπᾶς, ἀλλ' ἀπλῶς τέθεικε τὴν παρουσίαν αὐτοῦ. Ad locum paulo exquisitiorem quem verbum Φησὶν occupat illustrandum egregie facit, quod in Porphyrii scholio ad ε 182 legitur, πῶς οὖν, ἀμαρτωλός τε εἶ καὶ οὐκ ἀπαιδευτος, Φησὶν; Ad rem quod attinet, observandum est Scholiastas et hic et saepius in vicinia id agere ut ostendant, quam sedulo Mercurius ea omnia vitet, quae Calypsum amantem et dolentem irritent. Invitum se ad eam venisse ostendit (scholl. ad vss. 96 et 100); Ulixis personam elevat (ad vs. 105); de Penelope tacet (ad vs. 114); eodem modo hic Mercurius non irritum Calypsum amorem commemorasse dicitur, sed simpliciter pronunciare τὸν νῦν σ' ἠνώγει. — Praeterea in censum veniunt ad rem nostram probandam, η 51: καὶ ἔστιν οἰκεῖον τῇ Ἀθηνᾷ τὸ τῆς γνώμης. — η 293 ad versum ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα || ἐρξέμεν adscriptum est in H illud ex Aristonico excerptum sic emendandum: οὔτως· (i. e. ἔλποιο, non ἔλποιτο, quod P in textu habet, altero in marginem relato.) Ὀμηρικὸν (δὲν add.) τὸ τῆς ἐρμηνείας. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἔλποιτο. — η 321: ἐκτετόπισται τὰ τῆς πλάνης. τῆς γὰρ Σχερίας πέρρω Φησὶ (Alcinous) τὴν Εὐβοίαν. ἴδιον (δὲ add.) τοῦτο τῶν ἀπειρῶν τῆς Ἑλλάδος. (P), quae Aristonici nota est saepius repetita, et alibi et ad θ 557: τοῦτο Φανερὸν ὅτι ἐκτετόπισται ἢ πλάνη· διὸ μὴ χρῆζειν τὰς ναῦς τῶν κυβερνητῶν, ἀλλ' αὐτὰς τὸν πλοῦν ἐπίστασθαι. Ex quo loco primum duplex macula eluenda est, qua argumentorum ratio

mirum in modum invertitur. Non enim, quoniam Ulixis errores extra notum terrarum orbem positi sunt, ideo Phaeacum naves miraculi instar sunt habendae, sed plane contra est: quod Phaeacum naves portentosae sunt, et hoc conducit ad probandum (contra Cratetem eiusque sectatores), errores fictos esse ideoque extra notum terrarum orbem quaerendos. Itaque scribendum: τοῦτῳ Φανερόν ὅτι ἐκτετόπισται ἡ πλάνη, διὰ τὸ μὴ χρῆζειν τὰς ναῦς τῶν κυβερνητῶν κτλ. Simul vel hinc apparet quam planissime idem sit ἐκτετόπισται ἡ πλάνη et τὰ τῆς πλάνης.

Sed parco pluribus in re notissima et hoc iam nemini dubium fore opinor, et eo loco, unde haec omnis disputatio exorsa est, (δ 72), legendum esse τὰ τῆς ἐκπλήξεως, et eandem dicendi formam restituendam aliter obscuratam 1300: διὰ τί μὴ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν ὁ Κύκλωψ τὰ ξίφη καὶ ἀπεγύμνωσεν αὐτούς; Respondetur: τῆς ἐπιβουλῆς ἴσως ἔλαβεν αὐτὸν πρὸς τὴν βορὰν ἐπειγόμενον. (Q) Unde pendet genetivus τῆς ἐπιβουλῆς? Non certe ab ἔλαβεν, neque magis ab αὐτόν. Requiritur nominativus, itaque addamus: (τὰ) τῆς ἐπιβουλῆς ἴσως ἔλαβεν αὐτόν. Tandem eiusdem rei observatio prodesse poterit Scholio Aristonici in initio Iliadis, A 59: πρὸς τὴν τῶν νεωτέρων ἱστορίαν, ὅτι ἐντεῦθεν τὴν κατὰ Μυσίαν ἱστορίαν ἔπλασαν. Offendit vir doctissimus L. Friedländerus in repetito ἱστορίαν, pro altero „ἐφόρμισιν vel tale quid” proponens. Acute vitium perspexit, in remedio adhibendo, si quid video, minus feliciter versatus sibi ipse displicens. Etenim nec qui ἱστορίαν ex ἐφόρμισιν nasci potuerit video, et si quid in extrema parte mutandum, certe τὴν κατὰ Μυσίαν πορείαν praestaret. 1) Itaque mirum non est, Friedländerum Dindorfio

1) Similiter in scholio et caeteroquin corruptissimo ad α (4), 5: ἀρνούμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων QV i. a. habent: ἀντικαταλασόμενος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν καὶ τὴν εἰς τὸν οἶκον τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἑταίρων. Pro absurdo τιμωρίαν T (App. p. 735) optime: τὴν εἰς οἶκον πορείαν. Sequitur: οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι θέλων ἵνα σώσῃ τοὺς ἑταίρους. διαληπτέον δὲ ἐπὶ τὸ νόστον. Quid ultimis faciendum, in V ulterius depravatis in διαληπτέον ἐπὶ τῇ καὶ νόστον? Rescripserim: ληπτέον δὲ > διὰ” ἐπὶ τὸ νόστον, nam erant, qui sic scilicet interpretarentur: ἀρνούμενος ἦν ψυχὴν διὰ νόστον ἑταίρων, erant qui vel durius. Patet hoc ex B in fine mutilo: ἀντικαταλλάσσαν, ἀντιδιδούς τὰ ἄλλα διὰ τὴν ἦν ψυχὴν καὶ διὰ τὸν νόστον τῶν ἑταίρων. Est haec paraphrasis verborum eo modo structorum,

non persuasisse nec dubito quin Aristonicus scripserit: (ἡ διπλή) πρὸς τὰ τῶν νεωτέρων, ὅτι ἐντεῦθεν τὴν κατὰ Μυσίαν ἱστορίαν ἐπλασαν. (Cfr. de re ad A 71 et Lehrsii Arist. p. 92 et 189 ed. 2^{ae}.; de forma eundem Aristonicum ad Z 183: ἡ διπλή, ὅτι οὐδὲν περὶ τῆς κατὰ τὸν Πήγασον ἱστορίας ἐμφαίνει.) Consimile vitium olim notavi in nostris Scholiis ξ 496: τινές Φασιν, ἐνίους ἡγνοηκότας τὸ [ἔθος] τοῦ ποιητοῦ, ὅτι ἔθος ἐστὶν αὐτῶ ἀπὸ τοῦ γὰρ ἀρχεσθαι, διὰ τοῦτο πεπλακέναι τὸν στίχον, de quo loco fusius disputavi in Observatt. p. 59.

quem proposuerunt ex Nicanoris praecepto QSV: ἐνταῦθα στικτέον εἰς τὸ »ἄλγεα,“ εἶτα »ὄν κατὰ θυμὸν ἀρνύμενος.“ Id est:

πολλὰ δ' ὅ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα, ὄν κατὰ θυμὸν
ἀρνύμενος (sc. τὰ ἄλγεα), ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων,

quo quid potest esse contortius? Pergit B: ἡ ἀντιδιδούς τὴν οἰκείαν ψυχὴν διὰ τὸν νόστον, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ νόστου, τῶν ἐταίρων, οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι. Apertum est ultima ex QV ita esse supplenda: οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι (θέλων ἴνα σώσῃ τοὺς ἐταίρους.) Eadem fere leguntur in Epimerr. Homm. (Anecd. Oxonn. I, p. 56), quae obiter corrigere iuvat. Ἀρνύμενος: — — — σημαίνει ἡ λέξις τὸ κομίζεσθαι, διὰ τὴν τοῦ ἄρχειν κτήσιν ἐν βοσκήμασιν εἶναι· (immo: διὰ τὸ τὴν τοῦ ἄρχοντος κτήσιν ἐν βοσκήμασιν εἶναι·) "Ὀμηρος (quem excerptor memoriae lapsus pro Hesiodo posuit, Opp. et D. vs. 162 vel 163) »μαρναμένους μῆλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο.“ μεταφορικῶς οὖν ἀρνύμενος, ἀντικαταλάσσω (l. — α λάσσω) τὴν ψυχὴν τῶν ἐταίρων νόστον· ἴν' ἢ ὁ σύνδεσμος περιττός, καὶ τὸ νόστον (-τος Cram.) ἀντὶ τοῦ νόστου. γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἀρνῶν καὶ ἀρνύω, ἄρνυμαι, καὶ »ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων“ ἀντὶ τοῦ ἐν ἴσῳ ἀρμόζων καὶ τιθέμενος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τὸν νόστον τῶν ἐταίρων. Corrigendum: — — ἀρνύω, ἄρνυμαι. "Ἡ »ἀρνύμενος — — ἐταίρων“ ἀντὶ τοῦ ἐν ἴσῳ ἀρμόζων καὶ τιθέμενος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ΚΑΙ τὸν νόστον τῶν ἐταίρων, nam ita demum verum est quod sequitur: ὥστε οὔτε ὁ σύνδεσμος παρέλκεται, οὔτε πτώσις ἀντὶ πτώσεως. Quae ad eundem versum ex T lacera edidit Dindorfius (App. p. 735): ἀνταλλάσσω, ἀντιδιδούς ὑπὲρ τῆς οἰκ. . . . τῶν ἐταίρων. εἰληπται δὲ ἡ λέξις ἐνταῦθα . . . ., suppletque Ludwichius (p. 447) in hunc modum: ἀνταλλάσσω, ἀντιδιδούς ὑπὲρ τῆς οἰκειάς (ψυχῆς καὶ) τοῦ νόστου τῶν ἐταίρων. εἰληπται δὲ ἡ λέξις ἐντεῦθεν. οἱ παλαιοὶ πρότερον μὴ ἔχοντες χρυσὸν ἐδίδον ἀρνίον καὶ ἐλάμβανον (ἀνόν τι) εἶδος, κριθὴν ἢ σίτον ἢ ἕτερον τι. ὅθεν ἄρνυσθαι τὸ ἀνταλλάσσειν ἡγοῦν τὸ δίδοναι τι καὶ λαμβάνειν ἕτερον.), partim ex codice accuratius tractato, partim scholio ex M usus, quod evulgaverat Wachsmuthius (Rhein. Mus. N. F. XVIII p. 187), sciendum est, eadem sed brevius inesse Etymologico Magno s. v. — — — ἢ τὸ ἀντιλαμβάνειν καὶ περιποιῆσθαι, ἀπὸ τοῦ ἀρνός· ἐπειδὴ διὰ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἄλλων ζῴων τὰς ἀμοιβὰς ἐποιούντο οἱ ἀρχαῖοι. — — — ἀπὸ μέρους οὖν τοῦ τετραπόδου τοῦ ἀρνῶν τὴν λέξιν ἐπὶ τοῦ ἀμειβεσθαι ἔταττον.

E contrario quam δ 72 improbavimus locutionem, ea restitua est ad ο 347 seqq. ubi Ulixes ad Eumaeum:

εἶπ' ἄγε μοι περι μῆτρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο
πατρὸς θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆραος οὐδῶ,
εἴ που ἔτι ζῶουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
ἢ ἤδη τεθνῶσι καὶ εἰν Ἀἴδαο δόμοισιν.

Ad μῆτρὸς Ὀδυσσῆος HQV: περι τοῦ πατρὸς βουλόμενος μαθεῖν ὑποκρίνεται τὸν μὴ εἰδῶτα περι Ἀντικλείας. In Q est (App. 792): τὸν μὴ εἰδῶτα μαθεῖν περι Ἀντικλείας, id quidem falso sed vitium arguit, et sponte patet verum esse: ὑποκρίνεται τὸν μὴ εἰδῶτα (τὰ) περι Ἀντικλείας, qua correctione et mendum apparet et mendii origo.

Indicabo nunc, quoniam semel ad hunc locum perveni, longam seriem interpolationum omne genus, emblematum, ditto-graphiarum, interpretationum, quae semper vel in Scholiastarum scribendi genere putide superflua, plerumque etiam sententiam pervertentia apparebunt. Etsi et in Observationibus largam segetem talium collegi et in antecedentibus et statim supra plura eiicienda notavi, tamen quae nunc colligentur spiculae fere ipsam messem abundantia superare non iniuria videbuntur. Librorum ordine singula recensebo.

Agmen ducat scholion Porphyrianum ad α 238, 1) repetitum E 695 cum iisdem fere levioribus vitiis, cuius rei oblivio Buttmano fraudi fuit, ut statim videbimus. Τὸς ἑταῖρους — inquit — ἀπὸ τῶν Φίλων διακίρει ὁ ποιητής. 2) οἱ μὲν γὰρ ἑταῖροι οἱ προσοικειωθέντες κατὰ Φιλίαν, οἱ δὲ Φίλοι οἱ οἰκεῖοι καὶ κατὰ γένος προσήκοντες, ὥσπερ καὶ ὁ ἔτης καὶ ὁ γείτων. — Καὶ ὅτι ἑταῖρους τοὺς συνδιαίτους (immo συνδαίτας) 3) καὶ ἡγαπημένους οἶδε, [καὶ Φησί] „ἐπεὶ οἱ ἑταῖρος ἔην Φίλος εἰλαπινασ-

1) Fortasse cum his coniungenda sunt quae ad θ 583 leguntur brevissima, in quorum fronte D Porphyrii nomen exhibet. (Praef. p. LVI.) Eadem ac nostra sed breviora habet M ad δ 12 adscripta.

2) Verba ὁ ποιητής post διακίρει desunt in Ven. B, itemque οἱ ante οἰκεῖοι. Caeteris codicibus melius sequentia proponit D (Praef. p. xxxii): ἑταῖροι μὲν γὰρ οἱ προσοικειωθέντες κ. φ. φίλοι δὲ οἱ οἰκεῖοι. Praeterea pessime Ven. in sequentibus τοὺς διὰ τῆς χρείας φίλους.

3) Correctio Dindorfio debetur, in Ven. et M est συνδιαίτας vero propius.

τῆς" (P 577)· καὶ „ἐρίληρας ἑταίρους" (ι 100) τοὺς διὰ τὰς
 χρείας Φίλους. Non cohaerent: ὅτι ἑταίρους -- οἶδε, καὶ Φησί.
 Perspexit Buttmannus, adnotavitque: „Verba καὶ ὅτι ἑταίρους
 novum scholium ordiuntur pendentque a σημειοῦνται." Immo
 vero omnia uni Porphyrio continuanda esse et ex Veneto B
 clarum fit et vel absque eo nemini dubium esse poterit vel
 mediocriter in Porphyrii genere dicendi versato. Idem eadem
 scientia ductus verba καὶ Φησί delere non dubitabit contra Por-
 phyrii consuetudinem adiecta, quibus amotis omnis offensio sublata
 erit, etiam si et Hamburgensis (T) et Venetus B in iis omittendis
 non conspirarent. Sed leve est hoc prae eo quod sequitur: *δμοίως*
 δ' αὖ „σοὶ δ' ὀδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἦν σὺ μενοιῶς". [καὶ]
 „τοῖος γὰρ τοὶ ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι, ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ
 ἄμ' ἔψομαι αὐτός" (β 285—287). Non possumus interpolatorem
 magis ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehendere. Porphyrius *tres* deinceps ver-
 sus citat, quorum medius tantum ad suam rem facit, caeteri
 ornandi causa adsunt. Quis sanus credat, eum primum versum,
 quem omittere poterat, separatim laudasse, ac deinde reliquos,
 quasi novum exemplum continerent, per καὶ adnexuisse? Est
 tamen haec interpolatio tam parva quam impudens in omnibus
 codicibus, unde scholion hoc editum novimus. Est in Veneto B,
 unde Bekkerus expulit, est in T, est in EQ, in quibus vitium
 vel latius serpsit, — nam καὶ τὸ τοῖος praebent, — etsi magis
 excusabile, cum καὶ „Ἐκτορι -- μενοιῶς" (ι. 15—17) omittant.
 In sequentibus quoque plura sunt minuta, in quibus Venetus B
 ex nostris castigandus est; unum difficile restat in iis verbis,
 quibus disputatio concluditur: διὸ ἐπιζητεῖ ἡ Ἑλένη τοὺς ἀδελφούς,
 quae habent Ven. B et T, omittunt EQH, quibus neque intel-
 legendis neque emendandis par sum. Ἄλλω τοι μελέτω Φρεσίν!

α, 327. Ἀποροῦσί τινες λέγοντες, διὰ τί ὁ Φήμιος τοῦτο
 ποιεῖ (sc. reditum Achaeorum canere.), καὶ ταῦτα τῆς Πηνελό-
 πης ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ᾠδῇ δακνομένης. καὶ φαμεν ὅτι οἰκονομικῶς ὁ
 Φήμιος τοῦτο ποιεῖ, ἵνα τῆς τοιαύτης ἀοιδῆς [τοῦ Φημίου] ἡ
 Πηνελόπη ἀκρωμένη τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς μνημονεύῃ καὶ ἀποσοβῇ
 τοὺς μνηστῆρας. (E.) Ne nominis scilicet iam bis in exiguo in-
 tervallo repetiti oblivisceremur, addita sunt quae arctissime
 coniungenda distrahunt.

β, 51: τῷ ἡγεμονοῦντι, κἄν [τὸ] ὀλίγιστον ἤ, πείθεται τὸ ἄλλο πλῆθος εἰς τε τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὰς ἀποχὰς τῶν πραττομένων. (HMQR.) Articulum perperam insertum arguit brevius scholion ex HM, ubi est: καὶ τῷ ἡγεμονοῦντι, κἄν ὀλίγον ἤ, πείθεται τὸ ἡγεμονούμενον πλῆθος, quod hac in re Porphyrii verba integrius servasse in altera parte demonstratum dabimus.

β, 320. In fine scholii ex primo capite τῶν Ὀμηρικῶν ζήτημάτων descripti editur ex HQR: ἔστιν οὖν δυνάμει τὸ νόημα, ἀντὶ [τοῦ] ναυκλήρου δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης γέγονα τοὺς κατηναλωκότας μου τὸν πλοῦτον. Non videtur mutandum ἔστιν δυνάμει τὸ νόημα, exquisitius dictum pro δύναται οὖν τὸ νόημα, quamquam in vetere Porphyrii editione tantum est: ἔστιν οὖν οὕτω τὸ νόημα, ἀντὶ ναυκλήρου δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης γέγονα τὰμὰ καταναλώσας. (sic, pro καταναλωκότας), saepe enim ita loquebantur οἱ καλλιπεῖς. Ita v. c. ad γ 137: βούλονται τῆς ἐς προθέσεως ἰωννῦναι τὸν τόνον τινές, ἵνα δυνάμει ἀναστροφῆ γένηται (νοῆται DH) κατὰ τὸ „ὄρνιθες ᾶς.” (EDH), id est: ἴν' ἀναστροφῆ νοεῖσθαι δύνηται, ita ε 72 (δυνάμει γ. τὸ τρέφεσθαι σημαίνει τὸ σεύεσθαι.) et alibi non raro. Sed τοῦ importunum delendum esse et ratio et Porphyrii textus satis declarant.

Prorsus idem faciendum γ 126 in nota ad εἶως μιν: τὸ ἀναφορικὸν ἀντὶ τοῦ ἀνταποδοτικοῦ [τοῦ] τέως. (MPQ), quo loco PQ τοῦ omittunt, recte, sed codicis M in universum bonitas pravam mercem commendasse videtur.

γ, 168. Iterum M perversum praebet additamentum. Dixerat Nestor: ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος. Interpretatus est grammaticus dualem, non tamen optime, sic: πρὸς ἡμᾶς, ἐφ' ἡμῖν [Διομήδης καὶ Νέστορ]. εἶρηται δὲ ἐπὶ δυϊκῶν. Vel solus casus incongruus emblema coarguit.

Neque magis parcendum ei, quod est in scholio ad sequentem versum (169): ἐν τῇ Λέσβῳ δὲ κατέλαβεν ἡμᾶς μόλις ὁ ξανθὸς Μενέλαος, διαλογιζομένους [ἡμᾶς] ἢ ἵνα πλεύσωμεν ὑπεράνωθεν τῆς Χίου -- ἢ ὑποκάτωθεν τῆς Χίου κτλ. (B).

γ, 226. Τὸ „ᾧ γέρον” μέσως λαμβάνεται, καὶ ἐπὶ ὕβρεως καὶ ἐπὶ τιμῆς· τὸ δὲ „ᾧ γέροντες, [τὸ πληθυντικόν,] ἐπὶ μόνης τιμῆς. (B) Hoc quoque vel me indicente damnabitur.

γ, 267. Ad πᾶρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ inter plura alia et locupletiora etiam hoc Scholion est in P: οἱ μὲν ἀοιδούς λέγουσι τοὺς τραγωδούς. (de quo vocabulo post agemus.) διὰ τιμῆς γὰρ οἱ παλαιοὶ τούτους ἤγον. οἱ δὲ... Φασὶν εἶναι εὐνοῦχον [λέγοντα] τὸν ἀοιδὸν εἶναι τῆς Κλυταιμνήστρας. Eiecto λέγοντα caetera reliquorum scholiorum ope sic refingenda videntur: οἱ δὲ (κακῶς) Φασὶν ἐνταῦθα εὐνοῦχον τὸν ἀοιδὸν εἶναι τῆς (codex scilicet τοῖς!) Κλυταιμνήστρας.

γ, 279. -- Ἀγανοῖς δέ, τοῖς λαμπροῖς, ἢ τοῖς [ἄγαν] δευτάτοις, ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἴεσθαι καὶ πέμπεσθαι. Prius ἄγαν esse γραφικὸν σφάλμα librarii ad vocabulum postea demum ponendum festinantis, unicuique apertum esse arbitror.

γ, 366. Negat Minerva se apud Nestorem mansuram, quoniam sibi in nave dormiendum sit ac postridie mane ancoras solvere in animo habeat. Ansam haec praebuerunt quaestioni in solo E servatae, sine dubio pessime excerptae et infantissimis verbis conceptae, quae insuper plurimas labe contraxerunt. Πῶς ψευδῶς εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ; οὐκ ἔστι (δὲ ins., quod ob siglarum similitudinem periit) τοῦτο μεμπτόν, ἀλλ' οἰκονομικόν. εἰ μὴ γὰρ οὕτως εἶπεν, οὐκ ἂν εἰάθη παρὰ τοῦ Νέστορος ὑποχωρῆσαι, καὶ οὕτως οὐδὲ ἐφάνη τίς ἦν [εἰ μὴ ὑπεχώρησεν]. ἔλεγε γὰρ ὄπισθεν ὁ Νέστωρ τῷ Τηλεμάχῳ „εἴ σ' οὕτως Φιλέει” (218), τῷ Τηλεμάχῳ ὡς πατρὶ αὐτοῦ. καὶ νῦν μέλλει δεῖξαι αὐτῇ ὅτι προφανῶς αὐτῷ συνέπεται ὡς τῷ πατρὶ. καὶ ἅμα ποιῆσαι θέλει πλείονα τὸν Τηλέμαχον προσφιλεῖ τῷ Νέστορι. εἰ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ὑπεχώρησεν, οὐκ ἂν ταῦτα οὕτως ἐγένετο, καὶ οὐδ' αὐτῇ θυσίαν ἐποίησεν ὁ Νέστωρ. Sunt haec, ut observavi,* admodum puerilia eaque dicendi infantia enunciata, ut Aelianum fere adaequare diceres. Non tamen dubitandum videtur, verba εἰ μὴ ὑπεχώρησεν ineptiori cuidam deberi, pueriliter dicta pueriliter interpolanti. Mox verba τῷ Τηλεμάχῳ ὡς πατρὶ αὐτοῦ nec cum verbis Homeri — ne his quidem accurate relatis — nec cum

antecedentibus cohaerere, Buttmannus perspexit, „deesse aliquid hic videri” admonens. Verum hoc ac plura etiam deesse hic credam, sive excerptoris stupore hoc factum est sive scribae errore, sed simul abundare mihi videntur ista: τῷ Τηλεμάχῳ ὡς πατρὶ αὐτοῦ, cum et praecedat τῷ Τηλεμάχῳ et paulo post sequatur: ὅτι προφανῶς αὐτῷ συνέπεται ὡς τῷ πατρὶ. Itaque haec perperam in eorum locum irrepssisse statuerim, quae nescio quo casu exciderunt, quorum sententiam indagare duce Homero non est arduum, — retulerunt enim procul dubio haec: εἰ γὰρ σ' ὡς ἐθέλοι Φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη, (vs. 218) — — ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη (vs. 222) — sed quorum verba nemo in hoc scholii statu praestet. Quod si ita est, tum recte sequitur: καὶ νῦν μέλλει δεῖξαι αὐτῇ ὅτι προφανῶς αὐτῷ συνέπεται ὡς τῷ πατρὶ. Nestoris enim de Telemacho votum dea statim implet. In sequentibus ποιῆσαι πλείονα τὸν Τηλέμαχον προσφιλῆ τῷ Νέστορι plane decrepitae Graecitatis est pro προσφιλέστερον.

γ, 470. In explicatione allegorica scilicet rituum in sacrificando adhibitorum inter alia legitur: τὰ δὲ σπλάγχνα ἥσθιον δεικνύντες, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐγκάτων [ἐκ μέσης καρδίας] θύουσι τὸ θῦμα τοὺς θεοὺς τιμῶντες καὶ μετὰ προαιρέσεως. (E) Quae omit-tenda significavimus et asyndeto iam satis damnantur, et idem dicunt, sed multo minus efficacius, atque ἐξ αὐτῶν ἐγκάτων.

δ, 129. In scholio „recentissimi grammatici” legendum: ἀτάλαντος οὖν ὁ ἰσοκάμπανος, ὃς ἐὰν ἐξῆν ταλαυτευθῆναι, ἤγουν σταθμηθῆναι. ἶσος [δ'] ἂν εὐρεθῆ τοῖς συσταθμιζομένοις αὐτῷ. (E) Non dissimilia sunt apud Etymologos.

δ, 221. Ad νηπενθές τ' ἄχολόν τε Harleianus habet: ἐξ οὗ ἐπεκράτησε λέγεσθαι τὰ τῆς Ἑλένης νηπενθῆ Φάρμακα. Proverbium notat*, itaque praestare mihi videtur: ἐξ οὗ ἐπεκράτησε λέγεσθαι (τὸ) τὰ τῆς Ἑλένης νηπενθῆ [Φάρμακα].

δ, 247, 248:

ἄλλω δ' αὐτὸν Φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκεν,
δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Multum olim de his versibus dubitatum est, cum alii Δέκτη pro nomine proprio acciperent, alii, in his Aristarchus, pro mendico. Nec scholion, unde hanc doctrinam accepimus, suis molestiis vacat. Ὁ κυκλικὸς τὸ Δέκτη ὀνομαστικῶς ἀκούει, παρ' οὗ Φησι τὸν Ὀδυσσεῖα τὰ ῥάκη λαβόντα μετημφιάσθαι 1). ὃς οὐκ ἦν ἐν ταῖς ναυσὶ τοιοῦτος οἷος Ὀδυσσεύς [ἀχρεῖος]. Ἀρίσταρχος δὲ δέκτη μὲν ἐπαίτη, τὸ δ' εἶ „ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην,” τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον, ὃς οὐκ ἦν τοιοῦτος [ὁ Ὀδυσσεύς], ἀλλ' ἐνδοξότατος καὶ μεγαλοπρεπέστατος, ἱκελος δὲ ἐπαίτη. (HMQT.) Nec strui commode nec intellegi potest: ὃς οὐκ ἦν ἐν ταῖς ναυσὶ τοιοῦτος οἷος Ὀδυσσεύς ἀχρεῖος. Non premo nunc id, quod in hac interpretatione relativum ὃς contra expressam ipsius poëtae mentem ad vocem δέκτη pertinere censendum est, qui est ipsorum grammaticorum Homericā perperam explicantium error, sed hoc quaero: adiectivum ἀχρεῖος ad Ulixemne spectat an ad Decten istum? Si ad Ulixem, quis sanus hunc a veteribus grammaticis ἀχρεῖον dictum autemet? Ac ne sine gravissimo quidem soloecismo, nam ὃς οὐκ ἦν οὕτως ὡς Ὀδυσσεύς ἀχρεῖος scriptum oportebat. Sed fac de isto Δέκτη accipiendum esse, quod sine dubio interpolator volebat, nonne ὃς οὐκ ἦν τοιοῦτος — ἀλλ' ἀχρεῖος ei dicendum erat? Eiecto molesto vocabulo, quod nemo requirit, idem dicitur aut potius ex re ipsa intellegitur. Dixerat grammaticus vetus, — mihi quidem ex Didymo scholion fluxisse videtur, 2) — Homeri verba: ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν ex eorum sententia interpretans, qui Δέκτη pro nomine proprio acciperent, „qui (Dectes) apud Graiorum naves nequaquam ea dignitate erat, qua erat Ulixes”; adscripsit interpolator: ἀχρεῖος, verissime illud quidem sed minime necessarium

1) Μετημφιάσθαι H, sed cum non sequiores tantum Scholiastae sed et scriptores sat antiqui, i. a. Plutarchus, verbum ἀμφιάζειν analogia fictum cum compositis omnibus usurpent, — qua de re dictum est a L. Dindorfio in Thesaurō Stephaniano et a Lobeckio, — cumque recentiores grammatici vel discrimen commenti sint inter ἀμφιέζω et ἀμφιάζω (Epimer. κατὰ στοιχεῖον in Cramer. Anecd. Oxon. II, p. 338, 339: καὶ τί διαφέρει τὸ ἀμφιέζω τοῦ ἀμφιάζω; διαφέρει τὸ μὲν ἀμφιέζω ἐστὶ κοινῶς, τὸ δὲ ἀμφιάζω Δωρικόν, ὥσπερ τὸ ὑποπιέζω καὶ ὑποπιάζω.), satius est nostro quoque loco μετημφιάσθαι immutatum servare.

2) Non inter Didymi reliquias recepit Schmidius, nec quidquam decernit Laroehius. Cur tandem?

et cum loci constructione aperte pugnants. ¹⁾ Itaque abiiciatur „contra fidem omnium membranarum.” Alterum emblemata, minus molestum sed non minus putidum, arguitur codice M, unde exulat, sed vel sine hoc argumento damnandum erat. Fuere, — ut hoc in transcurso moneam, — qui *ὁς οὐδὲν* — Ἀχαιῶν vel aliter interpretarentur. *Δισσῶς νοεῖται*. ἢ γὰρ τοιοῦτον πτωχὸν κατέστησεν ἑαυτὸν, οἷος οὐ μὴ εὐρεθῆ ἄλλος εἰς τὸ ὄλον Ἑλληνικόν· (hoc quidem contorte, quasi apud Homerum esset οἷος οὐδεὶς ἔην ἐπὶ νηυσὶν) ἢ τοιοῦτος ἐγένετο, οἷόν τις ὄρων εἶπεν ἂν μὴ εἶναι Ὀδυσσεά. — ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τοῖς Ἑλλησι (in pedestris sermonis scriptore et plane pedario malim ἐν τ. Ἑλλ.) τοιοῦτος οὐκ ἦν οὐδαμῶς· πλούσιος γὰρ ἦν καὶ ἔνδοξος. Iam apparent vestigia interpretationis Aristarcheae. Ad dam reliqua, ut mendum indicem. Πλὴν — pergit — τότε οἰκονομικῶς γέγονε τοιοῦτος, ἵνα ἴδῃ τὴν θέαν τῆς Τροίας καὶ τὴν ἔσωθεν τοῦ πύργου εἰσδυσιν. (E) Non credo recte habere ἵνα ἴδῃ τὴν θέαν τῆς Τροίας — quasi spectator venisset, et quis dicat ὄρᾶν τὴν θέαν τῆς Τροίας pro ἀναβαίνειν κατὰ θέαν? — ac potius problem: ἵνα ἴδῃ τὴν θέσιν τῆς Τροίας, ut urbis situm exploret. ²⁾

δ, 254. Narrat Helena:

καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὄρκον
μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
πρὶν γε τὸν ἐς νῆάς τε θαλάσ κλισίας τ' ἀφικέσθαι.

Τί κατήπειγε, Φασί, μηνύειν τοῖς Τρωσὶ ὅτι ἦν Ὀδυσσεύς; τοῦτο γὰρ καὶ προδοσίας ὑποψίαν παρεῖχε [τῇ Ἑλένῃ], εἰ γε ὁμολογούσα ἐγνωσκέναι τὸν κατασκεψάμενον ὅς ἦν, οὐ τότε ἐμήνυσεν, ἀλλ' ἐπίτηδες αὐτὸν περιέσωσεν. ἔστιν οὖν ὁμοίον τῷ „τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω; πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,” (A 29) καὶ „οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει, πρὶν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.” (Σ 283). (HMQT) Non hoc nunc ago, ut ostendam locorum ex Iliade hic citatorum

1) Etiam Buttmannus haec male habuerant, observantem (in longa nota ad η 115): „Scholiastae verba, quae tamen in his *ὁς* — ἀχρεῖος emendationis adhuc indigere videntur, non satis clare loquuntur.”

2) Cfr. i. a. Thucyd. V c. 7. Cleon ad Amphipolin αὐτὸς ἐθεῖτο τὸ λιμνῶδες τοῦ Στρυμόνος καὶ τὴν θέσιν τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ Θράκῃ ὡς ἔχει.

plane aliam esse et constructionem et rationem, itaque nihil conferre ad stabiliendam interpretationem sine dubio falsam, sed satis habere demonstrare duo scribendi vitia scholio inesse. Nempe τῇ Ἑλένῃ prorsus sententiae tenori repugnat, nisi quis putet: „hac enim re Helena vel in suspicionem insidiarum et prodicionis venisset,” hoc Graece ita exprimi posse: τοῦτο γὰρ καὶ προδοσίας ὑποψίαν παρεῖχε τῇ Ἑλένῃ. Immo vero ταῖς Τρωσίν, si quid adiectum oporteret, aut τούτῳ — ὑποψίαν παρεῖχεν ἢ Ἑλένῃ. Sed praestat expungere nomen proprium, ut saepissime sic nunc prava sedulitate praepostere insertum. Non tamen ita emendatio perfecta est, nam τοῦτο γὰρ καὶ προδοσίας ὑποψίαν (ἂν) παρεῖχεν, εἴ γε — — οὐ τότε ἐμήνυσεν, ἀλλ' ἐπίτηδες αὐτὸν περιέσωσεν sic demum recte dictum erit.

δ, 258. Multo etiam molestius idem nomen irrepsit in scholion ad versum vexatissimum: πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας — — ἤλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ Φρόνιν ἤγαγε πολλήν. Scholion ad haec ita conceptum legitur in MV: καταΦρόνησιν αὐτῶν ἤγαγεν, τουτέστιν ἢ αὐτὸς κατεΦρόνησε τότε αὐτῶν, ἢ τοὺς Ἑλληνας ἐποίησεν αὐτῶν καταΦρονῆσαι δι' ὧν ἔπεισεν [τὴν Ἑλένην]. ἢ Φρονήσεως ἀπίρου ἐαυτῷ περιέθετο ὄνομα ταῦτα ποιήσας. οἱ δὲ νεώτεροι Φρόνιν τὴν λείαν ἀπεδέξαντο. Itaque effecit ut Graeci Troianos contemptui haberent, *iis verbis quibus Helenae persuasit*. Aut vehementer fallor, aut aliquid monstri hic alitur. Nihil Ulixes Helenae persuaserat, — communicaverat ei dolum Graecorum in aedificando equo ligneo, — et si vel maxime ei persuasisset, quomodo hac re Graecis contemptum Troianorum excitare potuisset neque ego video, nec facile alius invenerit. Sed verba spuria sunt et fortasse ex τοὺς Ἑλληνας corrupta, quae et ipsa si adessent in marginem essent releganda ut supervacua, etsi non — ut ista τὴν Ἑλένην — prorsus absurda. Eiectis iis haec sententia evadit: effecit Ulixes, ut Graeci Troianorum vires contemnerent, idque talibus verbis, ut iis persuaderet. Eadem fere leguntur in HQ: ἤγαγεν Ἑλλησι πολλήν καταΦρόνησιν τῶν πολεμίων, καταγνοῦς αὐτῶν τὸ ἀσθενές. τινὲς δὲ, κατήγαγε πολλήν Φρόνιν, ὃ ἐστὶ πολλὴν δόξαν ἀπηνέγκαστο ὁ Ὀδυσσεύς. Nullam harum interpretationum veram

esse posse apparet, ac nemo recentiorum, quod sciam, repertus est qui eas sequeretur. Quae unice vera est vocis rarioris expositio legitur inter caeteras in codice contemptiore E: ἤγαγε δὲ πολλὴν καταφρόνησιν τοῖς πολεμίοις· ἢ τοῖς οἰκείοις φρόνησιν καὶ δόξαν πολλὴν κατήγαγεν, ὃ ἐστὶν ἐπηνέγκατο. (l. ἀπ -.) ἕτεροι δὲ ἀντὶ τοῦ· κατήγαγε πολλὴν φρόνησιν ἢ τοὶ γυνῶσιν τῶν ἐν Τροίᾳ τοῖς Ἕλλησιν. Haec vera sunt. Caetera cum iis quae HQ servavit tum plane consentient, si ita constituta fuerint: ἤγαγε δὲ πολλὴν καταφρόνησιν τῶν πολεμίων τοῖς οἰκείοις· ἢ φρόνησιν καὶ δόξαν πολλὴν κατήγαγεν, ὃ ἐστὶν ἀπηνέγκατο. Ex his omnibus apparet, quinque antiquitus huius loci valuisse interpretationes, cum nonnullis Homerus dixisse videretur: „Ulixes ipse tunc Troianos despiciatui habere didicit”. aliis paulo diverse „fecit ut Graeci hostiles opes parvi penderent”; aliis contra: „sibi inde gloriam deportavit Ulixes.” Rursus alii verum videbant: „acquisivit hinc Ulixes uberem rerum Troianarum notitiam”; tandem recentiores poëtae, — cyclici puto, — plane de suo finxerunt: „Ulixes divitem Troia praedam secum abstulit,” cum scilicet mendici habitu cum vitae periculo speculatum venisset. E scholiis perversae interpretationes in Lexica pervenerunt. Apollonius i. v. φρόντιν (immo φρόνιν, ut monuit Villoisonus) ¹⁾: τὴν καταφρόνησιν. Melius Hesychius, apud quem ita mihi videtur scribendum: φρόνιν: φρόνησιν. (ἢ ins.) τὴν καταφρόνησιν ἐκδοτέον, οὐ τὴν λείαν, ὡς τινες, quo loco Sopingius quidam ἀμέλειαν imperite coniciebat. Auctores variarum interpretationum si quaerimus, de falsis primo videamus. Quodsi notae ad γ 244 in compluribus codicibus (EMQRT) servatae fides, Aristophanes fuit qui illic φρόνιν per φρόνησιν, nostro autem loco per καταφρόνησιν exponeret. Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸ φρόνιν νῦν μὲν (γ 244) ἐπὶ τῆς φρονήσεως, ἐν δὲ τῷ „κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε” (δ 258) τὴν καταφρόνησιν. In tertio libro Telemachus Mentori: volo Nestorem interrogare, ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἢ δὲ φρόνιν ἄλλων. Hic certe ne umbra quidem relinquitur dubitationis, quin φρόνιν valeat φρόνησις. At cur nostro loco aliter ei idque contorte erat interpretandum? Videlicet κατὰ ad ἤγαγε pertinens cum

1) Bekkerus, festinans ut fere, pravum φρόντιν in lemmate retinuit.

errore ad Φρόνιν traheret, nunc κατάΦρόνιν i. q. καταΦρόνησιν poëtam dixisse sibi persuasit. Vera interpretatio fortasse Herodianum habet auctorem, si Etymologo Magno fides habenda est ita scribenti: Φρόνις: "Ομηρος „κατὰ Φρόνιν ἤγαγε πολλήν": — ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς παρὰ τὴν Φρόνησιν, κατὰ συγκαπήν· ὁ δὲ Ὡρος· ἐκ τῆς Φρών, Φρονός, γενικῆς γίνεται Φρόνις. Niti autem hoc admodum infirmo tibicine ultro concedo, itaque si quis malit hoc non credere ac potius sanioris enarrationis Aristarchum habere parentem, cuius sententiam Herodianus quacunquē tandem de causa retulerit, non repugnabo.

δ, 744. ἢ ἕα ἐν μεγάρῳ: τινὲς δασύνουσι τὸ ἢ ὡς ἄρθρον, τὸ δὲ ἕα [ῥῆμα] πρώτου προσώπου Φασίν, ἴν' ἢ, ἥτις ἤμην ἐν τῷ μεγάρῳ. (PQ.) Est scholion ex Herodiano excerptum, in quo et interpunctionem mutavi, — apud Dindorfium, quasi absoluta sententia, punctum erat post ἄρθρον, — et ῥῆμα secludendum iudico. Observandum praeterea, ἄρθρον valere *pronomen relativum*.

δ, 754. Suadet Euryclea Penelopae, ne Laërtis auxilium imploret. Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον. Nam iudice quodam ex genere τῶν λυτικῶν in E: οὐ θέλει ὁ "Ομηρος μνηῦσαι τοῦτο τῷ Λαέρτῃ ὡς ἀπὸ τῆς Πηνελόπης. ἢ γὰρ οὐ πείθει τοὺς Ἰθακησίους, καὶ ἐστὶ δυσχερὲς αὐτῷ μὴ πως βιάσωνται αὐτήν· ἢ πείθει αὐτοὺς· καὶ κωλύουσι τοὺς μνηστῆρας, καὶ τοῦτο ἀπὸ ἱστορίας οὐκ ἔστι τῷ Ὀμήρῳ. εἰ γὰρ συνεστάλησαν οἱ μνηστῆρες, οὐκ ἂν ἀπεκτάνησαν. Locus non optime scriptus plane non perspicitur, — quid enim sibi velit: „hoc quidem Homero non ex historia est”, non video, et quod obscure significare videtur cum loci sententia pugnat, quae aperte *contrarium* requirit, — donec emendaverimus: καὶ τοῦτο ἀπὸ (vel: ἄπο) ἱστορίας [οὐκ] ἐστὶ τῷ Ὀμήρῳ. Hoc Homeri narrationi obesse, institutum narrationis filum turbare videtur. Saepissime talia iactant recentiores interpretes, Homerum hoc vel illud aut narrasse aut finxisse aut omisisse, ἵνα μὴ λυθῇ τὰ τῆς ὑποθέσεως, cuius rei exemplum et supra aliam ob causam iam apposuimus et in sequentibus plurima ordine ponentur. Ad dictionem ἀπὸ vel ἄπο ἱστορίας quod attinet, ea eiusdemmodi est atque ἄπο γνώμης,

ἀπο καιροῦ, ἀπο θυμοῦ, ἀπο τρόπου, ἀπο σκοποῦ et notissimum ἀπο πράγματος.

ε, 52. ἀτρυγέτοιο: ἢ τὴν μὴ τρυγωμένην διὰ τὸ πικρὸν τοῦ ὕδατος, ἢ [τὴν] ἣν οὐ δύναται τις τρυγῆσαι διὰ τὸ πολὺ τοῦ ὕδατος. (B) Nec vitium nec remedium explicatione indigent.

ε, 93. Quaerit Porphyrius: εἰ μὴδὲν ἄλλο πίνουσιν οἱ θεοὶ ἢ τὸ νέκταρ, διὰ τί αὐτὸ ἢ Καλυψῶ τῷ Ἑρμῇ κέρασσα δίδωσιν; — — — λύων οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τὸ κέρασσε, Φησίν, ἦτοι τὸ μίξαι [ἄλλο] ἄλλῳ ὑγρῷ δηλοῖ, ἢ τὸ ἐγχέαι. [ἄμφω γὰρ δηλοῖ τὸ κέρασαι.] νῦν τὸ „κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν” οὐ τὸ μίξαι δηλοῖ, ἀλλὰ ψιλῶς ἐγχέαι. Sic editur. In T, unde haec desumpta sunt, esse videtur: τὸ κέρασσε — ἦτοι τὸ μίξαι τὸ ἐγχέαι ἄλλο ἄλλῳ ὑγρῷ δηλοῖ τὸ ἐγχέαι ἄμφω δηλοῖ τὸ κέρασαι, perturbatissime, et bis scripto ἐγχέαι, et exulante necessaria coniunctione ἢ, — quam absorpsit praecedens ι in δηλοῖ, — et omisso γὰρ post ἄμφω, quo magis appareat eiicienda esse ea, quae vel in Porphyrio inanem et plane puerilem loquacitatem arguant. Eadem sunt, sed brevius, in BEQ, — admixtis tamen, quae aliunde magis quam ex Porphyriana doctrina accesserunt, ¹⁾ — unde

1) Haec dico (l. 23, 24): ἔστιν οὖν ψιλῶς ἀντὶ τοῦ ἐνέχεεν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας. εἰς κέρασ γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. Quoniam prorsus idem, sed sine etymologiae mentione, ex Porphyrio excerptum sequitur, epitomatores haec quae nunc exscripsi aliunde sumpsisse consentaneum est. Comparent etiam in Veneto A (ad © 189, 190): ἰστέον δὲ ὅτι πρὸ τοῦ εὐρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρεῖαν κέρασιν [οἶνον τ' ἐγκεράσσα] ἔπινον. Quae inclusi bellissime adsunt; nempe lemma, quod initio deficiere videtur, in mediam interpretationem casu delapsum est. Venet. B habet: ἐγκεράσσα: εἰς κέρασ ἐγχέασα· πρὸ γὰρ τοῦ εὐρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρεῖαν εἰς κέρασ ἔπινον. Hinc in Etymologicum Magnum devenerunt (s. v. Κεραυνός) quod pro χρεῖαν exhibet χρῆσιν et in fine ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον, breviusque in Gudianum, cuius utriusque auctor Athenaeum exscripsit. Proponam Athenaei verba, qui sua ni fallor Didymo debet, ut duplex emblema eximam quod viris doctis nimis diu molestias exhibuit. Nempe ita scripsisse censetur (p. 476 a): Κέρασ. τοὺς πρώτους λέγεται τοῖς κέρασι τῶν βοῶν πίνειν. — — — ὅτι δὲ τοῖς κέρασιν ἔπινον δῆλον ἐκ τοῦ καὶ μέχρι νῦν λέγεσθαι, ὅταν συμμίσθωσι τῷ οἴνῳ τὸ ὕδωρ, κέρασαι [φάσκοντες]. καὶ τὸ ἀγγεῖον δ' ἐν ᾧ κερᾶται ὁ οἶνος κρατήρ, [ἀπὸ τοῦ αὐγκρινᾶσθαι ἐν αὐτῷ τὸ ὕδωρ,] ἀπὸ τοῦ κέρατος, οἶον κρατήρ, ἀπὸ τοῦ εἰς τὸ κέρασ ἐγχεῖσθαι τὸ πόμα. — — — καὶ τῶν ποιητῶν δὲ πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρ-

hoc diserte discimus, quod vel absque eo indicio nulli dubium esse potest, quam ex Aristotele cognovimus λύσιν eius notitiam Porphyrio deberi. ἢ ὅτι τὸ κέρασε (l. κέρασσε) κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ὡς ὁ Πορφύριος λέγει, οὐ μόνον δηλοῖ τὸ μίξαι ἄλλω ὑγρῷ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐγγεῖαι ψιλῶς. Simul his auctoribus expuncto in copiosiore quoque ex T scholio ἄλλο, scripserim: ἦτοι τὸ μίξαι ἄλλω ὑγρῷ. Ut enim μινύναι ἄλλο ἄλλω ὑγρῷ significet liquorem liquore miscere, quod non potest, — debet ὑγρὸν ἄλλω ὑγρῷ, — tamen non de liquoribus in universum miscendis hic agitur, sed de vino aqua temperando. Porro in transitu notandum, in iisdem codicibus BEQ etiam haec legi brevissima in eandem sententiam, — itaque bis eadem animadversio in arctius semper compendifacta est, — κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν: ἀντὶ τοῦ ἔχεν. οὐ γὰρ κινᾶται τὸ νέκταρ.

ε, 100. Profitetur Mercurius: τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἄλμυρον ὕδαρ; Observant interpretes: πρόσκειται καὶ τῆς ἀκουσίου παρουσίας [ἢ] αἰτία τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ. (PQ.) Eiecto articulo constructio Graeca erit.

ε, 121. In historia de Orione codices HPQ haec dant: οὗτος γενόμενος ἠράσθη τῆς Ἀρτέμιδος. αὐτῇ δὲ σκορπίον ἀνήκε κατ' αὐτοῦ, καὶ κρουσθεῖς οὕτως ἐν τῷ σφυρῷ τέθνηκεν. οἱ οὖν θεοὶ

χαίους κέρασι. Quae expungenda notavi si servantur perversissime esse dicta locique sententiam iis perturbari, viros doctos non latuit. De prioribus Meinekius (t. IV p. 219): „alius scriptor, sermonis paullo curiosior, haec ita extulisset ἐκ τοῦ καὶ μέχρι νῦν λεγομένου — κέρασαι φασκόντων." Quae si ita revera extulisset Athenaeus, multum vereor ut et elegantiae sermonis et perspicuitati bene consuluerit. At reiecto φάσκοντες nihil ad sanitatem loci deest. Similiter v. c. p. 348 d ante λέξαι abundat εἰπεῖν, quod Schweighaeusero duce viri docti secluserunt. Abruptum dicendi genus quis in Athenaeo mirabitur? (Cfr. i. a. p. 489 e.) De ultimis intricate dictis queritur Schweighaeuserus (Animadvers. t. VI p. 133): „intricatio paulo oratio: in qua tamen nihil mutat ms. A. — — — Tam commode vero quam breviter in Epitome scribitur καὶ τὸ ἀγγεῖον — — κρατήρ, οἶον κερατήρ etc. omissis istis ἀπὸ τοῦ συγκρινῆσθαι — — κέρατος." Hoc ipsum est quod et nos proponimus, nisi quod illa: ἀπὸ τοῦ κέρατος stare possunt. Caetera autem alius sunt, etymologiae vocis κρατήρ quae hic ab Athenaeo profertur aliam opponentis eamque veriore ἀπὸ τοῦ συγκρινῆσθαι. Quo semel perspecto futurus Athenaei editor forlasse Epitomae optime monenti obtemperabit.

ἐλέησαντες αὐτὸν δι' ἄστρον ὑπεζωγράφησαν [αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ] μετὰ τοῦ σκορπίου. Narratur eadem historia, ex Ovidio per-vulgatissima (Fasti V, 531 seqq.), in AD ad Σ 486, sed verbis plane diversis, addito in fine: ἡ ἱστορία παρὰ Εὐφορίωνι sive Φερεκῦδι. At nullo auxilio extrinsecus adscito opus est, ut ex ea parte, quam descripsi, duo immania vitia deprehendamus et corrigamus. Quid? Orion statim ac natus est (οὗτος γενόμενος) deperibat Dianam? Immo: (ἀνὴρ) γενόμενος ἠράσθη τῆς Ἀρ-τέμιδος, quemadmodum Ovidius etsi aliam de eius interitu fa-mam secutus recte dixit: „creverat immensum”, et rerum na-tura demonstrat. Praeterea in sequentibus, quod iam signifi-cavi, verba αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ cancellis septa spuria sunt et eiicienda. Nam et δι' ἄστρον planissime idem est, elegantius tantum enunciatum, atque ἐν τῷ οὐρανῷ, et nemo Graecus nisi infantissimus dixerit: οἱ θεοὶ ἐλέησαντες αὐτὸν ὑπεζωγράφησαν αὐτόν. Omnia sunt in illo: οἱ οὖν θεοὶ ἐλέησαντες αὐτὸν δι' ἄστρον ὑπεζωγράφησαν μετὰ τοῦ σκορπίου. Ad verbum ὑπεζω-γράφησαν quod attinet, „laudat Creuzerus” — indicante Butt-manno — „ignotam lexicis formam ut elegantissimam eique rei aptissimam. Vide uberiorem eius notam in Melet. l. c.” (I p. 51.) Recte fecit Creuzerus, — cuius libri copia mihi non est, — quod verbum laudavit, rectius fecisset, si inutile em-blema eiiciendum proposuisset, ad amussim respondens ei, quod olim in Observatt. (p. 38) tollendum indicavi in scholio ad δ 123, κλισίην: ὃν [ἄλλαχού] δι' ἐτέρων κλισμὸν ἰνομάζει. ¹⁾ Idem dicendi genus aliud vitium inquinat in Scholio de Pleiadibus (Σ 486) ex nostro loco eluendum. Scholion ita editur ex Veneto A, Codice laudatissimo. (Cfr. Dionys. Hal. A. R. I c. 61.) Ἀτλας δὲ εἶς τῶν Γι-γάντων μιγείς Πηλιόνη τῆ Ὠκεανοῦ ἔσχε θυγατέρα ζ', αἶ τὴν παρ-θeneίαν ἀγαπήσασαι συνεκυνήγουν τῆ Ἀρτέμιδι. θεασάμενος δὲ Ὠρίων ἠράσθη καὶ ἐδίωκεν αὐτὰς μιγῆναι βουλόμενος. αἶ δὲ περικατάληπ-τοι γενόμενοι θεοῖς ἠῤῥξαντο μεταβαλεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλέη-σας αὐτὰς καὶ διὰ τῶν ἄρκτων κατήστέρισεν. ὠνομάσθη-σαν δὲ Πηλιάδες ἀπὸ Πηλιόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. In his nemo

1) Nempe — id quod olim monere neglexi — occurrit δ 136, ad quem versum brevis nota est in H, cum altera illa ad vs. 123 coniungenda: ἦν ἕνω (vs. 123) κλισίην εἶπε, τοῦτον γὺν κλισμὸν καλεῖ. (Praef. p. LI).

capiat, quid sit διὰ τῶν ἄρκτων. Significatne, ursos ad astra eas tulisse Iovis iussu? At id nimis ridiculum est neque usquam commemoratur. An potius, eas in astro, quod Ursus dicitur, collocatas fuisse? At ibi non sunt, verum ἐπὶ τῇ οὐρᾷ τοῦ ταύρου. Praeterea vel unum καὶ post ἐλεήσας αὐτὰς indicio esse debebat editoribus, aliquid hic deesse, ac sine mora adsciscenda mihi videtur lectio Scholiorum Vulgatorum (apud Bekkerum litera D insignitorum): Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτὰς (πελειάδας ἐποίησε) ¹⁾ καὶ δι' αὐτῶν ἄστρον κατηστέρισεν, modo ita leniter corrigatur: καὶ διὰ τῶν ἄστρον κατέστησεν, in quorum locum irrepsit glossema κατηστέρισεν. Eadem omnia cum iisdem scribendi vitiis ²⁾, — itaque ibi quoque est: δι' αὐτῶν ἄστρον κατηστ., — leguntur in Eudociae Violeto (s. v. Πλειιάδες) a Villosino in primo Anecdotorum volumine edito. Quae cum medio undecimo p. Chr. saeculo floruerit et scripserit, antiquitatis certe eius lectionis, quam sententia duce praeferendam dixi, patrocinium iure suscipere potest. Sed ut ad scholion

1) Non potest huius rei mentio in narratione de Pleiadibus deesse, cum etiam ad nominis originem pertineat, ac miror in plurimis etymologiis, quas scholia nostra suppeditant, hanc prorsus non comparere. At comparet in amplissima disputatione ac satis loquaci Asclepiadis Myrleani de Nestoris poculo, quam Athenaeus servavit libro XI c. 76—85, unde pauca quaedam excerpam. "Ὅταν γὰρ εἴπῃ (Homerus) »δύω δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο", πελειάδας οὐ σημαίνει τὰς ὕρνιδας, ὡς τινες (malim: ἄς τινες) ὑπονοοῦσι: περιστέρως εἶναι, ἀμαρτάνοντες. — — — πελειάδας δὲ ὁ ποιητὴς καλεῖ νῦν τὰς πλειάδας. (p. 489 e.) Et post pauca (p. 490 d): ἐπλανήθησαν δ' οἱ πολλοὶ νομίζοντες τὰς πλειάδας (immo πελειάδας. Schweigh: »πελειάδας malebam"). ὕρνεις εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ ποιητικῆς σχηματισμοῦ — — — ἔπειτα δ' ὅτι τὸ τρήρωνες μόνον ἐδέξαντο εἶναι ἐπιβέτον πελειάδων, ἐπεὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν εὐλαβῆς ἢ ὕρνις αὐτῆ· τρεῖν δ' ἐστὶ τὸ εὐλαβεῖσθαι. πιθάνον δὲ ἐστὶ τὸ ἐπιβέτον καὶ ἐπὶ τῶν πλειάδων τιθέμενον. μυθεύονται γὰρ καὶ αὐταὶ τὸν Ἐρίωνα φεύγειν, διωκομένης τῆς μητρὸς αὐτῶν Πηληϊόνης ὑπὸ τοῦ Ἐρίωνος. Sequuntur exempla poetarum luculentissima, quibus hi manifesto pro πλειάδες etiam πελειάδες dixisse ostenduntur. Inter quos et Pindari loco allato huiusmodi (Nem. II, 16): ἔστι δ' εἰκόσις || ὄρειον γε Πηλειάδων || μὴ τηλόθεν Ὀαρίωνα νεῖσθαι, auctor pergit: σύννεγγυς γὰρ ἐστὶν ὁ Ἐρίων τῇ ἀστροθεσίᾳ τῶν πλειάδων· διὸ καὶ ὁ περὶ ταύτας μῦθος ὅτι φεύγουσι μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Πηληϊόνης τὸν Ἐρίωνα.

2) Et quibusdam propriis, quae aut scribae aut Villosino male describenti impudenta erunt, ut v. c. μεταβαλλεῖν, τὴν Ἰλίου πόρῳσιν, τὸ κτίσμα τῶν ἀπογόνων pro διὰ τὸ κτίσμα εἶναι τ. ἀπογ. similia.

nostrum de Orione revertar, primum in iis quoque, quae praecedunt ea, quorum supra correctionem tentavimus, parvum mendum eluendum est. Iuppiter, Neptunus, Mercurius apud Hyriaea devertuntur. ὁ δὲ ἐδέξατο καὶ ἔθυσε βοῦν καὶ ἐξένισεν αὐτούς. Ξενισθέντες οὖν καὶ ἐρχόμενοι οἱ θεοὶ εἶδον τὴν βύρσαν τοῦ σφαγέντος βοῶς κειμένην κάτω κτλ. Credam fecisse deos quod fecerunt convivio recepti iamque *abeuntes*: Ξενισθέντες καὶ ἀπερχόμενοι. Deinde notandum quae de Orionis nataliciis et morte in nostris codicibus (HPQ) tradita sunt, eadem iisdem fere verbis, ita ut communis origo facile pelluceat, legi in eodem quod supra dicebam Eudociae Violeto. Quod ut clarius appareat, et Imperatricis verba et Scholiastarum iuxta collocabo.

Scholia ad Od. ε 121. (HPQ.)

Οἶνεὺς τῆς Βοιωτίας ἦν βασιλεύς. οἱ οὖν θεοὶ βουλευθέντες ἰδεῖν εἰ φιλόξενοι οἱ ἄνθρωποι ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὡς Ξενισθησόμενοι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐδέξατο καὶ ἔθυσε βοῦν καὶ ἐξένισεν αὐτούς. Ξενισθέντες οὖν καὶ (ἀπ)ερχόμενοι οἱ θεοὶ εἶδον τὴν βύρσαν τοῦ σφαγέντος βοῶς κειμένην κάτω, καὶ οὐρήσαντες εἰς αὐτὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ οὐρου καὶ τῆς βύρσης ἐποίησαν τὸν Ὀρίωνα. οὗτος (ἀνὴρ) γενόμενος ἠράσθη τῆς Ἀρτέμιδος· αὕτη δὲ σκορπίον ἀνῆκε κατ' αὐτοῦ, καὶ κρουσθεὶς οὕτως ἐν τῷ σφυρῶ τέθηκεν. οἱ οὖν θεοὶ ἐλεήσαντες αὐτὸν δι' ἄστρον ὑπεζωγράφησαν [αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῶ] μετὰ τοῦ σκορπίου.

Eudociae Ἰωνία s. v. Ὀρίωνος.
(Villois. I p. 441).

Ὀρίων ἦρας· ὁ ἐκ τοῦ οὐρήσαι τοὺς θεοὺς ἐν τῇ βύρσῃ τοῦ βοῶς τοῦ σφαγέντος ὑπὸ τοῦ Ὀριέως, — κατὰ δὲ τινος, ὑπὸ τοῦ Οἶνεως, — τοῦ Θηβῶν βασιλέως, ἐπὶ τῇ φιλοξενίᾳ τῶν θεῶν, ὡς ἐν τῷ περὶ Ὀριέως εἶρηται. γενόμενος δὲ οὗτος ὁ Ὀρίων καὶ ὢν θηρολέτης καὶ κυνηγέτης ἄριστος καὶ ἐπὶ ἀνδρείᾳ τε καὶ κάλλει περιβόητος ἠράσθη τῆς Ἀρτέμιδος. εἶτα ἡ θεὸς ὀργισθεῖσα ἀνῆκε σκορπίον κατ' αὐτοῦ· καὶ κρουσθεὶς οὕτως ἀπέθανε. μετὰ δὲ τὴν ἀποβίωσιν ἀστροθεσίᾳ τοῖς γεννητορσι τετίμηται. διὸ ἔστιν ἐν τῷ οὐρανῶ, ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, μετὰ τοῦ σκορπίου, ἄστρον μέγιστον καὶ λαμπρότατον ὀμώνυμον τῷ ἦρωϊ.

Perspicuum est ex eodem fonte haec omnia manasse, neque quae Eudocia pleniora habere videtur ex codice integriore pro-

fluxisse existimo, sed ex ipsius ingenio, vitia codicis quo utebatur circumlocutionibus callide obtegentis. Habebat ob oculos: γένόμενος ἠράσθη τῆς Ἀρτέμιδος, quod cum ei iure absurdum videretur, addidit: καὶ ὦν θηρολέτης et quae sequuntur. Habebat ob oculos: οἱ οὖν θεοὶ -- αὐτὸν δι' ἄστρον ὑπεζωγράφησαν αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ. Dilatavit ea: μετὰ δὲ τὴν ἀποβίωσεν ἀστροθεσίᾳ τοῖς γεννήτοσι τετίμηται. διὸ ἔστιν ἐν τῷ οὐρανῷ -- μετὰ τοῦ σκορπίου ἄστρον μέγιστον. Habebat ob oculos perversum Οἰνεύς, de quo Buttmanus: „plane assentior Creuzero pro Οἰνεύς legendum esse Ὑριεύς.” Equidem putem corruptionem non tam ortam esse ex Ὑριεύς, quam ex cognata forma Ὠριεύς, dum librarii tralaticiis erroribus O ponerent pro Ω, I pro P, N pro I. Sed hoc non premam. Quid Eudocia? Commemorat utrumque nomen, — ὑπὸ τοῦ Ὠριέως, κατὰ δὲ τινος, ὑπὸ τοῦ Οἰνεώς, — ne suspicata quidem alterum ex altero scribae errore esse prognatum. Pergit Eudocia: τὸ δὲ Ὠρίωνος ξίφος ὁ Διομήδης εἶχεν, ἔπειτα δὲ Ἡφαιστος Πηλεῖ τοῦτο ἐχαρίσατο, Πηλεὺς δὲ Ἀχιλλεῖ· ἐκ δ' Ἀχιλλέως τοῦτο Νεοπτόλεμος ἐδέξατο, quae aliunde adscita sunt, tum: ἄλλοι δὲ ἄλλως περὶ τοῦ Ὠρίωνος φασιν οὕτως, quibus verbis apud Imperatricem incipiunt ea, quae in Scholio ad Il. Σ 486, ut diximus, de eodem argumento dicuntur, ad verbum cum lectionibus Veneti codicis conspirantia, ne ridiculo quidem vitio omisso, quod et Venetum A et Scholiorum Vulgatorum (D) editionem Iuntinam et, ut nunc videmus, Eudociae quoque codicem obsidet, irrefragabile communis originis documentum: ἐγένετο δὲ Οὐρίων (male ap. Eudoc. Ὠρίων), οὕτως ὀνομασθεῖς διὰ τὸ οὐρήσαι ὡς περ τοὺς θεοὺς· ἔπειτα δὲ (omittit hoc Eudoc.) κατ' εὐφημισμὸν Ὠρίων. Povelim doceri, quomodo editores intellexerint διὰ τὸ οὐρήσαι ὡς περ τοὺς θεοὺς. Quod si nullo probabili modo potuerint, fortasse non recusabunt mecum insanam lectionem mutare in: διὰ τὸ οὐρήσαι σπέρμα τοὺς θεοὺς.

Sed satis de his; reliquas interpolationes ordiamur.

ε, 211. In nota Porphyrii ex Antisthene derivata multumque celebrata, cur Ulixes Calypsoni obtemperare noluerit immortalitatem ei spondenti, haec sunt: Ἀντισθένης φησὶν εἰδέναι σοφὸν ὄντα τὸν Ὀδυσσεά, ὅτι οἱ ἐρῶντες πολλὰ ψεύδονται καὶ τὰ

ἀδύνατα ἐπαγγέλλονται. ἐπισημαίνεται δὲ καὶ τὴν παραίτησιν [δι'] ἣν πεποιήται τῆς θεοῦ. (E) Non est admodum apertum intellectuque facile, quid significet ἐπισημαίνεσθαι παραίτησιν, δι' ἣν πεποιήται τῆς θεοῦ, ne illud quidem, uade genetivus τῆς θεοῦ pendeat, neque magis quo modo πεποιήται sit accipiendum, mediumne sit an passivum, subiectumne habeat Ulixem an Antisthenem. Sed omnes molestiae evanescent deleta importuna praepositione δι', quae constructionis paulo insolentioris fulcien-
dae causa, ut videtur, illata revera omnia pessumdedit. Non est tamen rara in nostris Scholiis periphrasis illa notissima per substantivum verbale et verbum ποιεῖσθαι, nulli Graeco scriptori non obvia. Legitur ad α 188: πίστιν ποιεῖται. ¹⁾, legitur α 215: ἔδει -- μὴ καθόλου ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν ὡς μηδενὸς εἰδότες τὸν αὐτοῦ πατέρα, legitur α 389, — de quo loco pluribus egimus, — οὐκ ἐλέγχων ὅτι ἐξ ἀπεχθείας πεποιήται τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπευχὴν ὃ Ἀντίνοος, praeterea β 52: ὡς γὰρ ἐν Ἰθάκῃ οἰκούντων ποιεῖται τὸν λόγον, — β 130: καὶ οὗτος τεχνικῶς ἄγαν τὴν ἀντίρρησιν ποιεῖται, — γ 103 γεροντικῶς ὁ Νέστωρ μακροτέρων ποιεῖται τὴν ἀπόκρισιν, — ε 184: ἡ Καλυψὼ πρὸς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τὸν ὄρκον ποιεῖται, — ε 220: ὁ δὲ (Ulixes) ὁμολογῶν τὴν ἐπιθυμίαν, οὐκ ἐπὶ τὴν Πηνελόπην πεποιήται τὴν ἀπόστασιν, ἀλλ' ἐπὶ τὰ οἴκοι, ubi quod reponebam: οὐκ ἐπὶ τὴν Πηνελόπην πεποιήται τὴν ἀπόστασιν flagitante sensu, — sine mendo legitur p. 78, 26 ad explicandum Homericum κα-
θαπτόμενος: τὴν ἀπόστασιν τῶν λόγων ποιούμενος, ubi alius

1) Totum scholion ita est conceptum: εἰς ἀξιόχρεων δὲ μάρτυρα τὴν πίστιν ἀναφέρει. δευτέραν πίστιν τῆς καθαρᾶς φιλίας ποιεῖται τὴν ἀκριβολογίαν τῆς κακοδουλείας. (HMQ.) De ultima voce Buttmannus: «tam absona haec vox ut fere suspicer scriptum olim fuisse ἀποδημίας, respicique versus 259 seqq. ubi cf. schol.» Nihil minus verum. Minerva sub Mēntae specie latens, hospites, inquit, paterni sumus,

εἰ πέρ τε γέροντ' εἶρηαι ἐπελθὼν

Λαέρτην ἦρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε

ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν. κτλ.

Haec igitur nostrum scholion aperte spectat. Quod ad ultimum vocabulum attinet, rarum est sine dubio κακοδουλεία (sive potius κακοδουλίαι), neque tamen obscurum quid significetur. Nempe designatur misera Laërtis vita vel servili durior conditione, estque adeo vox fere idem valens ac κακοπάθεια, sed acrior neque eiusmodi, quae vitii insimuletur.

interpretes πρὸς ἐκεῖνον τὸν λόγον ἀποτεινόμενος, atque iterum p. 422, 3: ἢ δ' ἀπότασις πρὸς Ἡσίοδον, tum p. 536, 1 et 687, 7 iterum ad καθαρπτόμενος, — hic igitur cum idem repouerem, occupavit nuper Cobetus, (Mnemos. N. S. Vol. VII, p. IV, 1879, p. 432.) Statim infra novum eiusdem paraphraseos adest exemplum, ε 222: δαιμονίως σύλληψιν τῶν κινδύνων πεποιήται, et paulo post, ζ 152: ἐκ τριῶν πεποιήται τὸν ἔπαινον, — sed sufficiant haec exempla, de magna multitudine non studiose conquisita, sed obiter ut casus ferebat adnotata. Iam igitur ἐπισημαίνεται δὲ καὶ τὴν παραίτησιν, ἣν πεποιήται τῆς θεοῦ satis habebit, quo se tueatur, eritque et explicatu facillimum et intellectu. Quippe notatu dignam Antisthenes etiam causam dicit, cur Ulixes deae amorem deneget. Hac enim ob formae pulchritudinem superbiente, Ulixes docet ὅτι τὴν γαμετὴν ζητεῖ διὰ τὸ εἶναι περιφρονα, ὡς κἀκείνης ἂν ἀμελήσας, εἰ τῷ σώματι καὶ μόνῳ κάλλει κεκόσμητο. Dignam profecto philosophis rationem, sive serio agentibus sive ioco.

ε, 281. In scholio Porphyrii de variis verbi εἶσατο significationibus, unde iam olim glossema eieci aliud eiusdem generis in fine eiiciendum est. Enumerat auctor varias verbi significationes, probandi causa exemplis additis: „εἶσομαι αἶ κε τύχωμι” (χ 7) ἀντὶ τοῦ νοήσω, ὑπολάβω. -- εἶσατο ἀντὶ τοῦ ὁμοιώθῃ, -- ὡς τὸ κτλ. -- εἶσατο ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθῃ ἀπὸ τοῦ ἴω, ὡς τὸ „εἶσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά.” (M 119.) His verbis disputatio finitur in PT et in Codice 2679 ad Iliadem, a Cramero edito in Anecd. Pariss. t. III. p. 17. In EQ post ἐπ' ἀριστερά additur: [καὶ τὸ „οἶη τ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὖρεος ἰοχέαιρα”.] (ζ 102.), quae verba sine dubio insiticia mihi videntur et a manu male sedula illata. Tam neglegentem enim et ratiocinandi imperitum nemo Porphyrium habeat, ut non viderit, illo verbi εἶσι exemplo nihil de verbi εἶσατο significationibus et usu probari, sive ἐπορεύθῃ valeat sive aliud quid. Sed copulavit propterea, dixerit quis, quod utrumque — et εἶσατο et εἶσι — ἀπὸ τοῦ ἴω duxit. At idem Porphyrius paulo ante idem verbum etiam ὁμοιώθῃ valere dixit, ab εἶσκω derivans. Cur tunc quoque non addidit v. c. οὐ γὰρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι Φωτὶ εἶσκω (θ 159)? Itaque me quidem iudice ne in fine quidem quidquam

huiusmodi admisit, ac potius interpolatio hic patefacta cum illa conferenda est, quam in huius opusculi initio notavi in scholio itidem Porphyriano ad α I de voce *πολύτροπος*, ubi mediae disputationi interstrepit illud: *κέχρηται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ Φωνῆς κτλ.* (cfr. supra p. 14).

ϵ , 299. Queritur Ulixes: *ὦ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται*; Agitur de hac locutione in PQ — et partim in H — hoc modo: *τί μείζον ἔσται τούτων, οἶον, ἐπὶ τί προκόψει τὰ κακά; τίνα μοι τούτων δύναται γενέσθαι μείζονα κακά; τινὲς δὲ διὰ τοῦ χ μήκιστα, ἴν' ἦ, τίς μοι γένηται μηχανή; οἱ δὲ τό „τί νυ” [πῶς] ἀντὶ τοῦ, πῶς μοι τούτων δύναται μείζω γενέσθαι (κακά add. ?); ὡς κάκεῖ „τί νυ βίομαι (i. e. βειομαι. X 431).” Buttmanus de hoc loco ita disputat: „ex Harl. Porsonus haec tantum excerpit *τινὲς — μηχανή; οἱ δέ, τί νυ πῶς*, omisso *τό*, festinantius, credo, aut per correctionem. Sed veriore emendationem ipse verborum contextus ministrat hanc: *οἱ δὲ τὸ, τί, νῦν πῶς*: h. e. *τί* hic valere *πῶς*.” Recte Buttmanus, ut saepissime, sententiam indagavit et explicuit, in verbis sanandis me iudice nunc minus feliciter versatus. *Νυ* enim, quod in *νῦν* mutari iussit, sine dubio Homericorum verborum pars est, non Scholiastae, quod si statuimus, *τό „τί νυ” πῶς, ἀντὶ τοῦ, πῶς μοι κτλ.* et obscure et sono ingratis dictum erit. Quapropter praestat expungere *πῶς* moleste simul et otiose adhaerens, quippe ex dittographia ortum.*

• Non dissimile est vitium ϵ 357. Ad Homericum: *μή τίς μοι ὑφαίνῃσιν δόλον αὔτε || ἀθανάτων, ὅτε με σχεδὴς ἀποβῆναι ἀνώγει*, HP habent: *γρ. ὅ τε με χωρίζει Ἀριστοφάνης διὰ [τ δ] ὅ τε*. Observat Porsonus: „nempe Aristophanes cepit pro *ὅστε*, non pro *ὀπότε*.” Contra quem Buttmanus: „immo, ut ex allatis apparet, pro neutro *ὅ τε* quod sit pro *διό τε* h. e. *δι' ὅ τε*, h. e. *διό*.” Iterum recte Buttmanus, quod ad sententiam mentemque auctoris attinet, probaturque id quod dixit, — etsi nulla probatione opus, — eo, quod in Palatino vocula *ὅ* in *γρ. ὅ τε με* superscriptum habet *διό*. Sed verba corrupta nullo pacto id dicunt, quod Buttmanus indicavit et ratio verum esse evincit. Equidem *τό* insititium habeo, tum natum, cum ex scriba-

rum natione aliquis in verbis δι' ὃ τε elisionem de more explevisset. Semel scripto διὰ ὃ τε, in promptu erat interpolatio διὰ τὸ ὄτε, nam διὰ ὃ dicebat nemo. Verum eiecto τὸ multum abest, ut locus persanatus sit. Quin ut superest aliquid ita et deest, sic ni fallor restituendum: γρ. ὃ τε με. χωρίζει 'Αριστοφάνης, (ἴν' ἤ) δι' ὃ τε.

ε, 449 ad Homeri verba: σὸν τε ῥόν σά τε γούναθ' ἰκάνω observatur in (P)QT: μιᾷ δεήσει καὶ τὴν φύσιν τοῦ βεύματος καὶ τὸ σῶμα συνέπλεξεν. Potest stare, etsi non repugnem si legeretur: καὶ τὴν φύσιν τοῦ βεύματος καὶ τὸ σῶμα (τοῦ θεοῦ) συνέπλεξεν. At vide quid continuo in iisdem codicibus QT, — potius in uno Q — sequatur. Scholion versus 449 statim excipit aliud ad 451, in quo ad Homericam: παῦσεν ἐὼν ῥόν, ἔσχε δὲ κῦμα est: μιᾷ δεήσει τὸ ἴδιον κῦμα καὶ τὸν ἴδιον ῥοῦν ἐπέσχευεν. Hic quidem absurdum est μιᾷ δεήσει. Buttmanus μιᾷ θελήσει proposuit, sed aliquanto tutius et verius erit μιᾷ δεήσει, quod omittit T, una — quod aiunt — litura delere.

ε 474. δοάσσατο: οὔτως ἔδοξεν αὐτῷ κέρδιον, [οὔτω πως] ὡς κατιῶν ὁ λόγος δηλώσει „βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην”. (B) Verba uncinis inclusa et hic ex dittographia orta sunt.

ε, 490. Ad σπέρμα πυρός philosophatur ita Porphyrius: πᾶσα οὐσία μείωσιν πάσχει. τὸ δὲ πῦρ ἐν ὄσφ κἄν τὸ τυχὸν ἔχη, πάλιν αὔξεται. ὁ εἰδὼς πρῶτος ὁ ποιητὴς εἶπε σπέρμα πυρός. καὶ τὸ σπέρμα γὰρ ἐξ ἐλαχίστου αὔξεται. [ἔστι δὲ ὁ τρόπος μεταφορά.] πρὸς τοῦτο καὶ ὁ Αἰσχύλος ἀντεμηχανήσατο εἰπὼν πηγὴν πυρός ἐν Προμηθεΐ δεσμώτῃ ἐν οἷς Φησί: „καρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρός πηγὴν κλοπαίαν”. (BEHPQT.) Non facile adnotatiuncula rhetorica in ineptiorem locum irrepere potuit. Omittit eam T, „omittere videtur H” (App. p. 766.), sed vel etiamsi hi codices non addicerent, foras extrudendum esset quod aperte ab loco alienum est. Non tamē scribarum additamentum est, — sequitur enim in PQ ad eadem verba: μεταφορικῶς τὸν σπινθῆρα τοῦ φωτός εἶρηκεν, — sed eiusdem generis notula, in initio fortasse intermarginalis, quae casu quodam in media Porphyrii verba pervenit.

ζ, 2. ὕπνω καὶ καμάτῳ ἀρημένος: βεβλκμμένος. ἤτοι συλληπτικῶς· — — ἢ κατ' ἀντίφρασιν τὴν ἀγρυπνίαν ὕπνον ἔφη· ἢ ἐπὶ τῷ καμάτῳ στικτέον, εἶτα ἀρημένος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος — — ἢ τὸ ἀρημένος ἀντὶ τοῦ ἤρημένος καὶ νενικημένος [ἀρημένος ἤρημένος], ("H ins.) κεκρατημένος. (EPQ) Delenda sunt quae indicavi, sive archetypi omnium nostrorum codicum scriba bis idem errore exaravit, sive, quod potius credam, cum iusto scholio glossa intermarginalis inde excerpta iniuria coaluit. Arguitur etiam quod dixi auctoritate Hamburgensis, qui mediis omissis breviter: ἢ συλληπτικῶς· ὁ γὰρ ὕπνος οὐ βλέπτει· ἢ τὸ ἀρημένος ἀντὶ τοῦ νενικημένος "H κεκρατημένος. Apparet simul quo iure inter νενικημένος et κεκρατημένος inseruerim ἢ, quod ante κ excidisse in tanta literarum similitudine nemo mirabitur. Neque hoc neglegendum, καὶ interdum in interpretationibus etymologiisque adhiberi pro τουτέστι, ἡγουν, οἶον. ¹)

ζ, 79. Ὑγρὸν ἔλαιον explicatur cur dictum sit. τὸ ὕγροποιόν, ὡς τὸ „χλωρὸν δέος." ἢ διὰ τὸ μὴ ἀποκρυσταλλοῦσθαι τοῦτό φησιν, ἢ [διὰ] τὸ μὴ ἔῶν ξηραθῆναι, ἃ καὶ ἀμφότερα θεωροῦνται ἐπὶ τοῦ ὕδατος. (E) Pro ἔῶν in codice est εὔ, quod correxit Buttmanus. Si vere correxit, — nec hac de re dubito — inducendum est διὰ, quo servato necessario scribendum erat: διὰ τὸ μὴ ἔῶν. Cum autem participium habeant Palatinus

1) Adscribam pauca exempla fidei faciendae causa: α 38: Ἀργεῖφόντην: ἢ τὸν ἀργὸν καὶ καθαρὸν φόνου — — ἢ ὅστις τοὺς ἀργούς καὶ ἀπράκτους λογισμοὺς ἀναμφεῖ. — α 177: ἐπίστροφος: — — ἡγουν ἐπιστροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν ποιούμενος τῶν ἀνθρώπων. — α 252: τὸ ἐπαλαστήσασα δηλοῖ τὸ ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν ὡς ἀλάστοις καὶ δεινοῖς οὔσι δεινοπαθήσασα. — α 277: εἴρηται δὲ τὰ ἔθνη τὰ τὴν ἔδραν καὶ παραμοιὴν προξενίζοντα τῇ νύμφῃ. — α 321 (ad θῆκε μένος): ἔθηκεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Τηλεμάχου μένος καὶ προθυμίαν τῆς τοῦ πατρὸς ἀναφηλαφήσεως. Sic Q. In E dicitur: τὸ μένος ἐπὶ ψυχικῆς προθυμίας λαμβάνεται κτλ. — α 438 ad πυκιμῆδος: — ἡγουν τῆς πυκνῆ καὶ συνετῆ μήδεα εἰδυίας (ut supra correxi). — β 424 (ad ἴκμενον): τὸν ἰκνεῖσθαι καὶ φέρεσθαι ποιοῦντα. — γ 468 (ad ἀτάμιθος): ἀπὸ τοῦ ἄσις ὁ ῥύπος, ἥτις μινυθεὶ καὶ ἀφανίζει αὐτόν. — ε 116 (ad λάχεια): — οἱ δὲ τὴν εὐσκαφον, [οἱ δὲ] τὴν εὐγειον, τὴν λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένην. (HQ). Delendum esse οἱ δὲ alterum apparet vel ex E: λάχεια, ἀπὸ τοῦ λαχαίναι. οὕτως ἀκαγνωστέον, ὡ' ἢ εὐσκαφος, παρὰ τὸ δύνασθαι αὐτὴν λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι. At quid P? Habet: — ἢ ἢ εὐγειος, ἢ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ λαχαίνεσθαι ἢ τοῖς σκάπτεσθαι. Similia multa ex caeteris libris sine negotio quivis colligat.

(P): οὐ τὸ φύσει ὑγρόν, ἀλλὰ τὸ ὑγροποιόν, τὸ μὴ ἔῶν σκληρύνεσθαι, ἢ τὸ χαλαστικὸν τῶν σωμαμάτων, breviusque T (App. p. 767): τὸ μὴ ἔδν („corr. ἔῶν” Dind.) σκληρύνεσθαι, et AD ad Ψ 281: ἦτοι τὸ σωμαμάτων χαλαστικόν, ἢ τὸ ἐν ὑγρότητι διαφυλάττον καὶ μὴ ἔῶν ξηραίνεσθαι· ἢ ὅτι τὸ ἔλαιον οὐκ ἀποκρυσταλλοῦται, πολὺ ἔχον ἐν ἑαυτῷ τὸ θερμόν, — etiam in E participium locum suum teneat, quod ut stare possit, ut dixi, διὰ eiiciendum est, hic quoque, quemadmodum supra factum est, bis scriptum cum semel oporteret. Peius ultima mulcata sunt, quod miror non vidisse Buttmannum. Quid enim? ἄ καὶ ἀμφοτέρα θεωροῦνται ἐπὶ τοῦ ὕδατος! Itaque aqua quoque οὐκ ἀποκρυσταλλοῦται? Nostrates aliter iudicabunt, sed tam clemens ne Graecorum quidem caelum unquam fuit, ut prorsus ignorarent aquam in glaciem subinde verti. Neque ignoravit Etymologici Magni compiler, qui i. v. ὑγρόν ita: ὑγρόν ἔλαιον, διὰ τὸ μὴ πήγνυσθαι καθὼς τὸ ὕδωρ, ὅτι πολὺ ἔχει τὸ θερμόν. Quamobrem plane contrarium voluisse auctorem putem ac scripsisse: ἄ καὶ ἀμφοτέρα (οὐ) θεωροῦνται ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

ζ, 103. Τηϋγεταιον περιμήκετον: ὄρος τῆς Λακωνικῆς ὑψηλόν. [μέγιστον.] (EQ) Delendum videtur, cum vel asyndeton alterutrum adiectivum coarguat. Potest tamen ex μέγιστον corruptum glossula esse ad περιμήκετον, (quod in Apollonio exponitur: περισσῶς μακρὰν καὶ ὑψηλόν. Et Hesychius: Περιμήκετος: ὑψηλός, ὑπέρμηκος.) ut distinguatur: Τηϋγεταιον] ὄρος τ. Λακων. — περιμήκετον] ὑψηλόν, μήκιστον.

ζ, 125. Iterum factum est, quod supra (ad ε 449 et 451) observabam. Ad νυμφάων, αἱ ἔχουσι (vs. 123) adnotatur in EHP: ἐπεὶ γὰρ ἐν ἐρημίᾳ ἐστίν, ἦκεν ἐπὶ ταύτην τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ὄντως νύμφαι εἰσίν. εἶτα μεταβαίνει „ἢ νύ που ἀνθρώπων εἰμί σχεδόν”, εἰ μὴ νύμφαι εἰσίν. Mox ad vs. 125: ἢ νύ που ἀνθρώπων εἰμί σχεδόν legitur in PQ: [εἰ μὴ νύμφαι εἰσίν.] διαπορητικός δ ἦ, οὐ βεβαιωτικός. Quod unusquisque statim videt, Buttmannum non fugit haec admonentem: „sunt ultima verba scholii ad 123. Nam in P continuatur illud usque ad βεβαιωτικός.” Quin igitur altero loco deleantur.

ζ, 244. Notissima sunt verba Nausicaae:

αἱ γὰρ ἐμοὶ τοιάσδε πόσις κεκλημένος εἶη
ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνειν,

notiora tamen, quam explicatu facilia. Aristarchus utrumque
versum ἠθετηκέναι dicitur, διατάζειν δὲ περὶ τοῦ πρώτου, ἐπεὶ καὶ
'Αλκμῶν αὐτὸν μετέλαβε, nec tamen Lehrsius ¹⁾ concedam, ea
tantum causa permotum id fecisse, quoniam δοκοῦσιν οἱ λόγοι
ἀπρεπεῖς παρθένω εἶναι καὶ ἀκόλαστοι, — quae verba mihi ex Por-
phyriana disputatione miserum in modum compendifacta fluxisse
videntur, — sed etiam ob molestissimam in secundo versu
coniunctionem καὶ ac nonnisi contorte explicabilem. Qui reti-
nebant versus, ita interpretabantur: εἶθε τις ἐκ τῶν Φαιάκων
ὁμοιος τῷ Ὀδυσσεῖ ἀνὴρ μου εἶη κεκλημένος, ἢ αὐτῷ τῷ Ὀδυσσεῖ
ἄδοι ἐνταῦθα μίμνειν, ἴν' ἢ ὁ καὶ ἀντὶ τοῦ ἢ, ὡς ἐν τῷ „ἦτοι
ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν || αἰὲν δημοστιχάει.” (O 634.)
Ita HQT, mendosius in eandem sententiam B: εἶθε [ὁ] τοιοῦτος
ὑπάρξειέ μοι (sic Dindorfius App. p. 769, Cod. ὑπάρξει) ἀνὴρ
καλούμενος [καὶ] ἐνθάδε οἰκῶν καὶ (l. "H) ἀρέσκοι αὐτῷ μένειν ὧδε.
τοῦτο δὲ λέγει ἡ Ναυσικάα, ἐπειδὴ οὐκ ἐμνήστειον οἱ Φαίακες ἐξ
ἐτέρας γῆς. Et cur ὁ ac καὶ uncinis incluserim et cur alterum
καὶ mutaverim in ἢ collatio cum scholio ex HQT optime pro-
babat.

η, 8. Ad γρηῦς Ἄπειραιή Palatinus observat: Ἡπειρωτική. ἢ
γὰρ τῶν Φαιάκων νῆσός ἐστιν. In B est: ἡ Ἡπειρωτική. ἢ γὰρ
[Ἡπειρος] τῶν Φαιάκων νῆσός ἐστι. λέγεται δὲ καὶ Ἡπειρος ἢ ὅλη
οἰκουμένη, ἣτις τέμνεται εἰς τρία, εἰς Ἀσίαν, εἰς Λιβύην καὶ
εἰς Εὐρώπην. ἐκάστη δὲ τούτων γῆ καλεῖται Ἡπειρος. Ad
scholion ex B nota est Buttmani: „vide quam egregie recen-

1) Adfert Lehrsius (p. 340 sec. ed.) in adnotatione Plutarchi locum de aud. poët.
p. 27, ex quo obiter unum et alterum parvum mendum eximam. Eὶ μὲν Ναυσικάα
— inquit — ξένον ἄνδρα [τὸν Ὀδυσσεῖα] θεαταμένη καὶ παροῦσα τὸ τῆς Καλυψίδος
πάθος πρὸς αὐτὸν ἄτε δὴ τρυφῶσα καὶ γάμων ὄραν ἔχουσα τοιαῦτα μαρταίνει πρὸς
τὰς θεραπαινίδας, — — — ψεκτέον τὸ θράσος αὐτῆς καὶ τὴν ἀκολασίαν· εἰ δὲ τοῖς
λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἦθος ἐνιδούσα καὶ θαυμάσατα τὴν ἔντευξιν αὐτοῦ πολὺν νοῦν
ἔχουσαν εὐχεται τοιοῦτῃ συνοικεῖν μάλλον ἢ πλατικῶ τινι καὶ ὀρχηστικῶ τῶν
πολιτῶν, ἕξιον ἄγασθαι. Quoniam non optime capio ἔντευξιν νοῦν aut ἔχουσαν aut
μὴ ἔχουσαν, emendaverim: τὴν ἔντευξιν αὐτοῦ πολὺν νοῦν ἔχοντος.

tior Graeculus antiquioris observationem perverterit. Dixerat ille ἡπειρωτικὴν vocari peregrinam illam anum, quoniam ἡ τῶν Φαιάκων (int. vel, si mavis, ins. γῆ) νῆσος sit: hic τὴν Ἡπειρον insulam facit. Quin in ipso P, qui sincerius scholion habet, inter lineas tamen, sed ab alia manu, supra ἀπείρηθεν scriptum est: ἀπὸ τῆς Ἀπείρου νῆσου. Sed super ἀπειράκη iterum alia, ni fallor, manu, πολῦπειρος." Equidem scribam hic insimulare malo quam epitomatores, siquidem recte cepi hunc designari per Buttmani „Graeculum”, quoniam in iis quae sequuntur nihil est unde efficias, epitomatores] illum Phaeacum insulam Ἡπειρον dici arbitratum esse. Sed utrum lector iudicet, res non est maximi momenti.

η, 32. Minerva Ulixem monet: οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται. Dederunt haec quoque ansam quaestioni: ζητοῦσί τινες πῶς ἐν τοῖς ἐξῆς Φιλοξενωτάτους λέγει τοὺς ἀνθρώπους. καὶ Φαμεν ἡ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον εἶναι τῷ ὄντι ἀγῆ, τοὺς δὲ βασιλεῖς Φιλοξένους· ἡ (Ἰσως add. V) ἵνα φυλάξηται τινος πυθέσθαι [καὶ] πρὸς ἕτερον καταχθῆναι. (EV.) Quod inclusi καὶ Buttmani coniectura est, codices ἡ habere videntur. Malo delere, ut sententia sit: hac admonitione cavet Minerva, ne Ulixes τὸν τυχόντα roget ad alium quam ad regem deduci, quod oeconomiae carminis contrarium foret.

θ, 75. Canit Demodocus νεῖκος Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος. De ea re, de qua — quantum equidem sciam — in antiquiore poësi nihil omnino traditum est, sequiores ex arbitrio aliquid finxerunt. Φασὶ τῷ Ἀγαμέμνονι χρωμένῳ περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τέλους ἀνελεῖν τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, τότε πορθῆσειν τὸ Ἴλιον ὅταν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων στασιάσωσι. Ita V, omnia recte. Sed quid HQ? Eadem habent, verum ita conformata: Φασὶ (? omittit certe Q) τῷ Ἀγαμέμνονι χρωμένῳ περὶ τοῦ κ. τ. πολ. τέλους [ἦτοι μαντευομένῳ], ὁ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλων εἶπε, ὅτι τότε τὸ Ἴλιον πορθήσεται, ὅτε οἱ ἄριστοι στασιάσωσι τῶν Ἑλλήνων. Satin certum glossema tenemus ad χρωμένῳ? Pergit enarrator (in V): καὶ δὴ παρὰ πότον διαλεχθέντων Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀχιλλεὺς, τοῦ μὲν Ἀχιλλεὺς ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ὀδυσσεὺς σύνεσιν, μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν ὁ μὲν βιάζεσθαι παρήνει· διὸ καὶ

ἀνιρέθη· ὁ δὲ δόλω μετελθεῖν. Eadem sunt paulo brevius in E, prorsus eadem in HQ, casu quodam nonnullis omissis, quae H in margine supplevit, caeterum duobus vocabulis auctiora, quae iterum μακρὰ χαίρειν ἐάσομεν. Nempe hi codices haec habent: -- παρὰ πόντον (sic) --- τοῦ μὲν Ὀδυσσεὺς σύνεσιν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ἀχιλλέως ἀνδρείαν, ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς βιάζεσθαι παρῆναι, καὶ ἀνιρέθη, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς δόλω μετέλλε. [τὸν Ἀγαμέμνονα.] Necessarium est μετελθεῖν, non enim de eventu nunc agitur, sed de consilio. Sed quid emblemata erit, si hoc non est quod cancellis circumdedi? Quid? Ulixesne aut suasit τὸν Ἀγαμέμνονα δόλω μετελθεῖν, aut fecit? Immo τὴν Τροίαν, quod diserte additur in alio scholio (ex BE) eiusdem sententiae sed verbis disparibus, quod iam in superioribus (p. 47) tetigimus: καὶ ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς ἔλεγε δι' ἀνδρείαν (ἄν) ἄλωσαι τὸ Ἴλιον, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διὰ μηχανῆς καὶ φρονήσεως, cuius quoque scholii contractior forma extat in Q eodem vitio deformata: ὁ Ἀγαμέμνονα ἔχαιρειν --- διὰ τὴν τῆς Τροίας ἄλωσιν. τότε γὰρ πέπρατο κρατηθῆναι (ἄν) τὴν Τροίαν ὅτε Φιλονεικῆσουτι οἱ ἄριστοι. Sed hoc obiter. In scholio ex HQ, ad quod redeundum est, deest μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν, tum ἡ ἀνδρεία et ἡ σύνεσις locum mutaverunt, quamobrem haec in margine correctae repetiit Harleiani scriba. Sed advertit me insolitus locus, quem verba illa: μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν non sine obscuritate quadam sententiae in omnibus libris occupant, nec me tantum advertit. Scriba saltem cui Vulgata debemus ὅτε inseruit sic collocatum: διαλεχθέντων Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀχιλλέως, τοῦ μὲν Ἀ. ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ὀδ. σύνεσιν, μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν, ὅτε ὁ μὲν βιάζεσθαι παρῆναι, -- ὁ δὲ δόλω μετελθεῖν. καὶ Ἀγαμέμνονα -- χαρῆναι. Apparet ὅτε sic positum pessumdare sententiam exitum non invenientem. Attamen idem ὅτε eodem loco positum habet codex E in parvo scholio hinc procul dubio excerpto, verum ita verbis compositis, ut ὅτε non amplius sententiae bene struendae obstet: διὰ λόγων ἐφιλονεικήσαν, ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς σύνεσιν ἐπαινῶν, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἀνδρείαν, μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν, ὅτε ὁ μὲν βιάζεσθαι παρῆναι, ὁ δὲ δόλω μετελθεῖν. Hinc mihi suspicio subnata est, quam mox pluribus exemplis corroboratam videbimus, in eo codice, unde hoc scholion primum fluxit, verba μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν casu

quodam suo loco omissa post a scriba errorem suum corrigente in marginem esse suppleta, hinc codices inde ortos partim ut Q plane omittere ea, partim ut H ea quasi postliminio reducere, alios sententiae scilicet adiuvandae causa inserere δε. Verus autem et primarius locus credam fuisse: καὶ δὴ παρὰ πότον διαλεχθέντων Ὀδυσσεώς καὶ Ἀχιλλέως μετὰ τὴν Ἑκτορος ἀναίρεσιν, τοῦ μὲν Ἀχιλλέως ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ὀδυσσεώς σύνεσιν, ὃ μὲν βιάζεσθαι παρήνει· διὸ καὶ ἀνηρέθη· ὃ δὲ δόλῳ μετελθεῖν (sc. τὴν Τροίαν). καὶ Ἀγαμέμνονα ὡς τελομένου τοῦ λογίου χαρῆναι. Quando autem ista Achilles et Ulixis rixa facta esse credetur? Aut nihil definiunt, aut factam autumant post Hectoris obitum. Vel sic tamen magna cum gravitate affirmant, gavisum esse Agamemnonem quasi oraculo expleto, attamen falsum fuisse: ἐσήμανε δὲ (ὃ χρησμὸς) τὴν αὐτοῦ διαφορὰν πρὸς Ἀχιλλέα. Atqui rixa Agamemnonem inter et Achillem ante Hectoris interitum fuit, itaque hanc, cum Ulixes et Achilles postea dissiderent, neque oraculum neque Agamemnon intellegere amplius poterant. Unde vel satis constat de nihilo haec esse ficta sive a philosophis in re omnibus ignota iocantibus, sive a grammaticis doctioribus multo quam acutioribus.

θ, 166. Ulixes Euryalo: ξεῖν', οὐ καλὸν ξειπεῖς· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἕοικας. Scholia ad haec: ἔθος (δόγμα falso T) ἔστιν Ὀμηρικὸν ἐκ τῶν λόγων χαρακτηρίζεσθαι καὶ (om. T) τὸν τρόπον τοῦ ἐντυγχάνοντος (τυγχ. T). καὶ ἐν ἄλλοις περὶ τοῦ Τηλεμάχου κτλ. --- Ὀδυσσεὺς δέ, οὐ γὰρ διεβεβαιώσατο [τὸ] ἀτάσθαλον αὐτὸν εἶναι, ἀλλ' εἰκέναι Φησὶ τούτῳ διὰ τὸ ἀντειπεῖν καὶ εἰρηκέναι. Sic QT, nisi quod Hamburgensis ultima non habet, de quibus nostra disputatio est. Quod articulum τὸ eieci ex ultima syllaba praecedentis verbi male repetitum, leve est, nam simul maius vitium sanandum. Quod Ulixes dixit, Euryalum ἀτασθάλῳ εἰκέναι διὰ τὸ ἀντειπεῖν, intellego, cur διὰ τὸ εἰρηκέναι non intellego. Male nobis omnibus sit si propterea ἀτασθάλῳ εἰκέναι diceremur, — ut taceam admodum insolenter sic copulari aoristum et perfectum. At vera, ni vehementer fallor, scriptura haec est: Ὀδυσσεὺς --- εἰκέναι Φησὶ τούτῳ διὰ τὸ ἀντειπεῖν καὶ νεικέσαι. Mutatio non admodum teme-

raria videbitur iis, qui meminerint in eodem codice eodemque scholio paulo ante legi: οἰόμενος τὸν εὐγενῆ καὶ πεπαιδευμένον ἀναγκαιῶς ὀμιλεῖν, πρίαμος δὲ πάντα λέγει 1), pro πρεπόντως δὲ πάντα λέγειν, quod monstrum procuravit Buttmanus.

θ, 206. Ulixes paulo glorians profitetur: δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, -- ἢ πῦξ ἢ ἐπάλῃ ἢ καὶ ποσίν, οὔτι μεγαίρω, πάντων Φαιήκων πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος. Adnotatur in T: οὐδὲν Φθονῶ πάντων μου πειραθῆναι Φαιήκων. νῦν δὲ παρρησίᾳ χρῆται [δ] βουλόμενος μὴ εὐτελής Φανῆναί τις καὶ εὐκαταφρόνητος· τοῦτο γὰρ αὐτῷ μόνον ἐφόδιον πρὸς σωτηρίαν. Neminem mihi contradicturum opinor contendenti articulum hic esse delendum. Praeterea in initio corrigendum: οὐδενὶ Φθονῶ, — quis enim Φθονῶ genetivo iunctum unquam vidit? — nam ita πάντων Φαιήκων explicabant, quasi a μεγαίρω penderet.

θ, 248. Excusat Alcinous Phaeaces suos in certaminibus Ulixes inferiores.

οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί, ---
αἰεὶ δ' ἡμῶν δαίς τε Φίλη κίθαρις τε χοροὶ τε.

Scholion est in T ad hunc versum ita scriptum editumque: τοῦτο παρακολουθεῖ τὴν ἐν τρυφῇ διάγουςαν. ἐλεγχομένοι γὰρ ὡς ἐπὶ μέγα ἀγαθὸν καταφεύγουσι[ν· ἐπὶ] τὴν τρυφήν, τῶν ἄλλων ἐπιδεόμενοι. Duo his vitia insunt, quorum utrum turpius sit, difficile dictu foret. Turpe est, ἐπὶ Prellerum inseruisse de suo rectissime a codice omissum, cum antiquiores saepe, saepissime sequiores eiusmodi constructionibus utantur, quales sunt ὡς πρὸς μητέρα τὴν πόλιν, ὡς εἰς ἄρουραν τὴν μήτραν καταστειραντες, ὥσπερ εἰς πέλαγος τὴν πόλιν ἐμπεσῶν, καθάπερ ἐν δίκῃ τῇ ἱστορίᾳ, ὡς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου et centenae similes, de quibus et alii multa dixerunt et Cobetus in V. L. p. 163, 164 novae editionis. Inprimis aptus est quem idem affert locus Luciani: καὶ ταῦτα ὥσπερ ἰκέτην ἐπὶ τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν τὴν ἡδονὴν καταφυγόντα, ubi scribae peccaverunt alterum ἐπὶ scriptori obtrudentes. In nostro autem scholio indocti immunes sunt,

1) Πρ. δὲ παντὶ λέγ. Buttmani editio habet.

docti deliquerunt. Sed iam nihil est hoc *πλημμέλημα* prae turpiore isto quod initium obsidet, *τοῦτο παρακολουθεῖ τὴν ἐν τρυφῇ διάγουςιν*, — cum omnes omnium temporum Graeci pariter et Graeculi ἀκολουθεῖν eiusque composita ex ipsa rei natura cum *δαίνο* coniunxerint, — pro: *τοῦτο* (multo malim: ταῦτα) παρακολουθεῖ τοῖς ἐν τρυφῇ διάγουςιν.

θ, 344. Διὰ τί οὐκ ἐγέλα ὁ Ποσειδῶν; [ἐπεὶ παρεκάλει οὐκ ἐγέλα.] ὁ γὰρ παρακαλῶν οὐ γελά. (E) Expungatur dittographia.

θ, 494. Hortatur Ulixes Demodocum ut canat equum ligneum

τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,

ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλω ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς.

Monemur in T: διὰ τούτου (praestat διὰ τοῦτο) καὶ πτολίπορθος ὁ Ὀδυσσεύς. τὸ μὲν γὰρ κατασκευάσμα, [ὁ ἵππος,] Ἐπειοῦ καὶ Ἀθηναῶς ἦν, τὰ δὲ ἐγχειρήματα Ὀδυσσεῶς· οὗτος γὰρ ὁ προτρεψάμενος ἐμβῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς. Non solum ὁ ἵππος, inutilissimum emblema, inducendum est, sed etiam pro inepto plurali scribendum: τὸ δὲ ἐγχείρημα τοῦ Ὀδυσσεῶς. Arcitissime inter se opponi τὸ μὲν γὰρ κατασκευάσμα, — τὸ δὲ ἐγχείρημα nemo non videt, qua 19 utriusque correctionis ratio continetur.

θ, 581. Quaerit Alcinous:

ἢ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό

ἔσθλός ἐών, γαμβρός ἢ πενθερός, — —

ἢ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδῶς,

ἔσθλός;

Disseruerunt grammatici de vera vocabuli πηδός significatione, quae ex hoc loco Homerico optime colligitur, quidque inter αἶμα, πηδός, ἑταῖρος discriminis intercedat. Scholion super his in T ita se habet: σαφῶς ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι πηδός οὐ κατ' ἐπωνυμίαν οἰκείος [ἢ φίλος], ἀλλ' ἑταῖρος, ὡς οἱ πολλοὶ τῶν γλωσσογράφων. Plena haec sunt gravissimorum vitiorum, nam, ne reliqua tangam, plane *contrarium* eorum, quae ex verbis corruptissimis eliciuntur, verum esse et ex loco Homerico ipso et ex omnium lexicographorum consensu facile efficitur, nempe: σαφῶς ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι πηδός Ὁ κατ' ἐπι-

γαμίαν οικείος, ἀλλ' (οὐχ ins.) ἑταῖρος, ὡς οἱ πολλοὶ τῶν γλωσσογράφων. Inprimis ridiculum est mendum κατ' ἐπανυμίαν pro κατ' ἐπιγαμίαν, caetera, ut dixi, nullo negotio et caeteris omnibus et ipso Homeri textu in auxilium vocato et restituantur et probantur. At ipsius scholii auctoris ea confusio est quam sustulisti, non scribarum, dixerit quispiam. Non potest; sequitur enim continuo: ἐπιφέρει γοῦν (Homerus) ἀντιδιαστέλλων ἢ πού τις καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ, ὄρισμὸν ποιῶν. Ad verba ἢ φίλος quod attinet, eo loco quo nunc sunt, stare nullo modo possunt, itaque aut delenda sunt, (quod olim volebam, Obs. p. 97.) aut — quod malim, nam quis quove consilio interpolasset? — post ἑταῖρος ponenda, ut totum sit: ὅτι πῆδς ὁ κατ' ἐπιγαμίαν οικείος, ἀλλ' (οὐχ) ἑταῖρος ἢ φίλος, quod non parum commendationis accipit ex iis, quae continuo sequuntur: ἢ Φιλία γὰρ ὅταν τις τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων ζηλωτῆς τύχη, ὅπερ δηλοῖ διὰ τοῦ „κεχαρισμένα” πράττειν οὐκ ἄλλα δέ, διὸ προσέθηκε τὸ „ἔσθλός.” Nihili est οὐκ ἄλλα δέ, quod sentiens Prellerus ἢ ἀγαθὰ addita volebat. Potest minore molimine res restitui: ὅπερ δηλοῖ διὰ τοῦ „κεχαρισμένα” πράττειν οὐ κακὰ δέ, διὸ προσέθηκε τὸ „ἔσθλός.”

ι, 33. Amavit me, — Ulixes inquit, — Circe, amavit me Calypso, atque mihi immortalitatem pollicita est, ἀλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον. At cur noluit? Saepius in scholiis hac de re actum est, (i. a. ad ε 211 et η 257.) nostro autem loco sic: Ἰσως μὲν κατ' ἄλλον λογισμὸν οὐκ ἐπέθετο ὁ Ὀδυσσεύς, εἰδὼς τοὺς ἐρῶντας πάντα μὲν ὑπισχυομένους, τὸ δὲ τῆς ἀθανασίας ὡς ἀδύνατον ἀνθρώπῳ δοῦναι· πρὸς μέντοι τοὺς Φαίακας οὐχ ὡς ἄπιστον λέγει, ἀλλ' ὡς καὶ ἀθανασίας καταφρονήσας πόθῳ τῆς πατρίδος· τοῦτο γὰρ εἶχεν αὐτοῦ τοῦ ἦθους [τῆς πατρίδος] σύστασιν. (T) Multifariam haec corrupta sunt, ut fere in hoc codice, ita tamen ut nunc quidem vulnera sanabilia sint. Ac primum sine controversia spurium est τῆς πατρίδος ex dittographia natum, quo retento nihil sani ex loco extundas, — quid enim sibi vult ἦθος τῆς πατρίδος? — eiecto nihil remanebit difficultatis. Verba enim ita coniungenda: τοῦτο γὰρ εἶχε σύστασιν τοῦ ἦθους αὐτοῦ, et ita interpretanda: haec enim res bonae indolis commendationem Ulixi conciliabat. Eadem fere in eodem

T dicuntur ad vs. 21: *ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον: ἀναγκαίως προσυνίστησι τὴν πατρίδα, πιστὸν καθιστὰς τὸν ἑαυτοῦ πόθον. ἄμα δὲ χρηστὸν ἦθος ὑποφαίνει ὅπως οἴας οὖσης τῆς πατρίδος κήδεσθαι φάσκων, ubi cum pro absurdo ὅπως οἴας, quod Dindorfio „aut corruptum aut defectum” videbatur, rependum censerem quod sententia unice postulat, ὅποιας οὖν οὖσης¹⁾, hoc ipsum nuper a Cobeto quoque praeceptum vidi²⁾. Caetera in nostro scholio (vs. 33) in hunc modum sunt refigenda: ἴσως μὲν (καὶ) κατ' ἄλλον λογισμὸν οὐκ ἐπέιθετο ὁ Ὀδυσσεύς, εἰδὼς τοὺς ἐρῶντας πάντα μὲν ὑπισχνουμένους, τὸ δὲ τῆς ἀθανασίας ὡς ἀδύνατον (δὲν) ἀνθρώπων δοῦναι· πρὸς μέντοι τοὺς Φαίακας οὐχ ὡς ἀπιστῶν λέγει, ἀλλ' ὡς καὶ ἀθανασίας καταφρονήσας πόθῳ τῆς πατρίδος· τοῦτο γὰρ εἶχεν αὐτοῦ (an: αὐτῶ;?) τοῦ ἦθους σύστασιν. Singularum correctionum rationes reddere non est opus; ita enim aperta et vulnera sunt et remedia.*

1, 292. Polyphemus ἦσθιε ὥστε λέων δρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν. — Observatur: *Διὰ τοῦτο οὐδὲ [ἐκ] λειψάνου τινὸς μένοντος ἐπέγνω τὴν ὁμότητα αὐτοῦ Ὀδυσσεύς.* (QV.) Correxerim: *διὰ τούτου οὐδὲ λειψάνου ἐνὸς μένοντος.* Ad primum quod attinet, perpetua fere in nostris confusio est *διὰ τοῦτο* inter et *διὰ τούτου*, saepius ex aliis codicibus sublata, saepe retenta. Facilis tamen ubique est optio utrum requiratur, neque hic locorum difficilis. Requiritur *hinc*, non *propterea*. Tum *τινὸς* mutatum oportet in *ἐνός*, ac multo acrior evadet sententia haec: ne uno quidem frustulo relicto. Scholiastis et omnino sequioribus talia, utpote exquisitius Attice dicta, in deliciis sunt, sicut — unum ex plurimis afferam — ad η

1) Obstare videtur Dindorfii monitum (App. p. 777): „inter ὅπως et οἴας in T aliquot literarum lacuna est, charta adasa, quemadmodum in aversa pagina in verbo *προσβοηθῶντες* (p. 411, 7) lacuna est inter *προς* et *βοηθῶντες*, eadem de causa.” At ex hoc ipso exemplo adlato plane contrarium coniecimus. Intellegit Dindorfius haec ad i. 57: *ἀλεξόμενοι: τουτέστιν ἀλέγοντες, ἀλλήλοις προσβοηθῶντες*. Si in his nihil ad sententiam deest, — nec deesse credo, — ergo et inter ὅπως ac οἴας nihil intercudit, neque obstat quid quo minus, coniuunctis quae librariis male divisit explevitque, ex ὅπως οἴας efficiamus necessarium ὅποιας.

2) Mnemos. N. S. VII p. 484. (1879.)

310 (p. 350, 18): ὥστε μηδὲ ἐφ' ἐνὶ κινεῖσθαι. Tandem expellenda est praepositio ἐκ. Etenim alicuius crudelitatem ἐκ λειψάνου τινὸς cognoscere cum iam arduum negotium sit, res multo etiam molestior fit οὐδὲ ἐκ λειψάνου τινὸς — sive ἐνὸς — μένοντος, ne quid dicam de constructione non minus quam ipsa res absurda. Nam ἐκ tum demum recte servari possit, si auctor ἐκ τοῦ οὐδὲ ἐν λειψανον μένειν ἐπέγνω dedisset. Si quaeritur unde venerit, mihi quidem admodum verisimile videtur, aut duplicem olim extitisse scripturam διὰ τούτου et ἐκ τούτου, aut siglam lectu difficiliorem scribam varie expressisse, optione lectori relicta, quae res in codicibus nostris non est ita infrequens.

ι, 344. Νῦν ἀνακεφαλαιοῦται πάλιν τὰ πρὸ ὀλίγου πεφασμένα εἰς μνήμην τῶν ἀκροατῶν. διὰ τοῦτο δις περὶ τῶν βρωθέντων δύο φίλων τοῦ Ὀδυσσεῶς φησί [καὶ πάλιν]. (H.) Καὶ πάλιν nihil aliud est quam δις, alterutrum igitur abundat. Recte observavit quisquis fuit, versus 341—344 nihil fere differre a versibus 308—311, nisi quod hic δόρπον dicitur, illic sonet δεῖπνον.

ι, 410. Cyclopes ambiguitate nominis ab Ulixē adsumpti decepti re infecta a Polyphēmo decedunt, neminem ei vim intulisse rati, at εἰκότως ὁ Κύκλωψ ἀλγῶν οὐκ ἀντήκουσεν αὐτῶν λεγόντων, ἐπεὶ ἔλεγεν ἂν εὐθύς ὅτι καὶ ἄνθρωπος Οὔτις (immo Οὔτις) [οὔτω] λεγόμενος ἔβλαψε. In codice (Q) est οὔτος, οὔτω ex Buttmanni correctione editur. At potest dici: ἄνθρωπος οὔτω λεγόμενος ἔβλαψέ με, potest: ἄνθρωπος Οὔτις λεγόμενος ἔβλαψέ με, utrumque coniungi non potest.

κ, 55. Ulixis naves tempestate actae ferebantur αὐτίς ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι. Admonet Q: ἐφ' ἣν καὶ οἱ ἄνεμοι κατὰ πρόσταγμα ὑπέστρεφον. [πρὸς Αἰολίην.] Cum ea quae uncinis sepsi nimis ridicula sint, Buttmannus proposuit: „forte Αἰόλον.” At hoc non magis intellego; intellegerem κατὰ πρόσταγμα τοῦ Αἰόλου, sed verba inutiliter abundare atque ex stolidā interpolatione esse orta iudicare malo.

κ, 56. Aristonici nota est: ὅτι τὴν νῆσον ἠπειρον εἶπε κατὰ [τὴν] διαίρεσιν τοῦ ὑγροῦ, ὡς εἰ ἔλεγεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐβημεν.

(BQT.) Unus codex (Q) recte omittit τὴν, quod vel absque hoc auxilio abiectum oportebat. In dictione κατὰ διαίρεσιν articulus non magis adsciscitur, quam in κατ' ἀντιδιαστολήν, quod idem significat usitatusque adhibetur.

λ, 30. Umbris vovet Ulixes, se iis in Ithacam reversum sacrificaturum vaccam sterilem. Exquiritur causa, καὶ Φαμεν ὅτι οἱ νεκροὶ ἄτοκοί εἰσι, [καὶ οὐ τίκτουσι,] διὰ τοῦτο ἐτάξατο αὐτοῖς βοῦν μὴ γεννώσαν. (Q). Vel sine insulsissima interpretatione verba ἄτοκοί εἰσι, credo, satis perspicua erunt.

λ, 315. Otus et Ephialtes

ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ

Φυλόπιδα στήσειν πολυαῖκος πολέμοιο.

Ἔοσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση

Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἴν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἶη.

Ad haec V habet fragmentum scholii: ἴν' ἐξ ἴσου [μεγέθους] πολεμῶσι. ἀθετοῦνται δὲ ὡς ἀδύνατοι. ἀλλὰ μέμασαν, Φησίν, οὐκ ἔπραττον δέ. De athetesi, de qua et alii et Lehrsius dixerunt, nunc non ago. In prioribus, etsi tam compendiose tamque obscure dicta sunt, ut nisi uberiora alibi superessent, divinari potius quam intellegi possent, hoc tamen satis clare quivis perspiciat, male et praepostere illatum esse μεγέθους. Debebat autem ἴν' ἐξ ἴσου ὕψους πολεμῶσι, aut — nihil, quod vel ex uberioribus illis probatur, quae Harleianus praebet, licet et haec ipsa ita comparata sint, ut prae exilitate tantum eorum, quae ex V prodierunt, uberiora appellari mereantur. Sunt autem haec: ἐν μὲν Ὀλύμπῳ ἠπείλουν τὴν μάχην ποιεῖν, μετὰ δὲ ταύτην ὄρος ὄρει περιβαλεῖν καὶ κρατεῖν τοῦ Ὀλύμπου. ἀντὶ τοῦ παρὰ Ὀλύμπῳ, ἵνα ἐξ ἴσου πολεμῶσιν, οἱ μὲν ἐξ Ὀλύμπου, οἱ δὲ ἐξ Ὀσσης. [μετὰ δὲ ταύτην ὄρος ὄρει περιβαλεῖν καὶ κρατεῖν τοῦ οὐρανοῦ.] Turbatissime haec dici palam est. Non tangam quae ipsius scriptoris dicam an excerptoris culpa perversa sunt, praesentia puto, ubi futuris opus est, ἠπείλουν ποιεῖν, κρατεῖν, sed scribarum vitia insunt nec pauca nec levia. Atque hoc quidem nemo non videt, bis eadem dici, atque sic ut bis idem vitium recurrat περιβαλεῖν pro ὑπερβαλεῖν, nisi quis quid ὄρη ὄρει περιβάλλειν sit commode explicare valeat. Unum autem

verum est in repetitione caeteroquin abiicienda, κρατεῖν τοῦ οὐρανοῦ pro τοῦ Ὀλύμπου, idque adsciscendum; hoc enim unice requiri vel Homeri verba docent. Hanc ipsam ob causam eandem sententiam bis repetitam suspicor, nempe scribam, sive Harleiani sive eius archetypi, cum se errasse sensisset, eadem verba in margine iterasse, at nunc emendate scripta, quod eum ad θ 75 (p. 362, 3 not.) quoque fecisse comperimus. At cur repetita dicitur sententia, cur abiicienda? Esse eam quam dixi, vel uno illo μετὰ δὲ ταύτην comprobatur, quod in extrema parte nihil habet cui referatur, in initio optime respondet praecedentibus ἠπείλουν τὴν μάχην ποιεῖν. Verum adsumpto ex repetitione οὐρανοῦ, deletis caeteris, scholion nondum persanatum est; immo quod saepissime iam usu venisse vidimus, et superest aliquid et deest. Quid enim sibi vult nudum illud: ἀντὶ τοῦ παρὰ Ὀλύμπῳ; Quid tandem dictum est pro παρὰ Ὀλύμπῳ; Iam perspicimus, et ni ἐκ τῶν συμφραζομένων perspexissemus, vel sola collatio eorum quae ad γ 171 observata sunt, facile nos quid requiratur docere potuisset. Ibi enim ad Homericum νήτου ἐπὶ Ψυρίης adnotatum legimus in HQR^TM: ἀντὶ τοῦ παρὰ νῆτον Ψυρίαν, ὡς „Ὅσσαν ἐπ’ Οὐλύμπῳ μέμασαν.” Totum hinc nostrum scholion ita conformabimus: ἐν μὲν Ὀλύμπῳ ἠπείλουν τὴν μάχην ποιεῖν, μετὰ δὲ ταύτην ὄρος ὄρει ὑπερβαλεῖν καὶ κρατεῖν τοῦ (οὐρανοῦ. τὸ δὲ „ἐπ’) Οὐλύμπῳ” ἀντὶ τοῦ παρὰ Ὀλύμπῳ (multum praestat: Ὀλυμπον), ἵνα ἐξ ἴσου πολεμῶσιν, οἱ μὲν ἐξ Ὀλύμπου, οἱ δὲ ἐξ Ὀσσης. Et sic eadem opera et lacunam suppletam habemus et apparet, unde Ὀλύμπου scriptum sit cum οὐρανοῦ oporteret. Nempe omissis semel quae retraximus, Οὐλύμπῳ correctum est scilicet in Ὀλύμπου. Falsam esse eorum interpretationem, qui ἐπ’ Οὐλύμπῳ serio παρ’ Ὀλυμπον (ἰσῶτα Olympum) significare posse sibi persuadebant, dicere quid attinet? Observabatur iis, credo, descriptio Titanomachiae apud Hesiodum in Theogonia:

δηρὸν γὰρ μάραντο, πόνον θυμαλλέ’ ἔχοντες,
 Τιτῆνες τε θεοὶ καὶ ὄσοι Κρόνου ἐξ ἐγένοντο. — — —
 οἱ μὲν ἀφ’ ὑψηλῆς Ὀθρυος Τιτῆνες ἀγαυοί,
 οἱ δ’ ἄρ’ ἀπ’ Οὐλύμποιο θεοί, δωτῆρες ἐάων. (vs. 629 seqq.)

unde tam mirifice Homerica quoque explicabant, verbis poëtae aperte vim inferentes.

μ, 89. Dicuntur Scyllae fuisse duodecim pedes πάντες ἄωροι. Varie disputatum fuit, quid ἄωροι significaret. In Vulgatis (V) est: λεπτοί. ἔνιοι δὲ ἀπέδσαν, παραιωρούμενοι καὶ ἀσθενεῖς· τινὲς δέ, δυσφύλακτοι, οὐς οὐδεὶς ἂν [τις] δυνηθεῖη φυλάξασθαι διὰ τὴν περὶ αὐτοὺς δεινότητα· ὠρεῖν γὰρ τὸ φυλάσσειν, ἔνθεν καὶ ὁ πυλωρός. Credebat homo se οὐς οὐκ ἂν τις δυνηθεῖη scripsisse; cum non scripserit, et B sine mendo habeat: ἢ δυσφύλακτοι, οὐς οὐδὲ εἰς ἂν δυνηθεῖη φυλάξασθαι διὰ τὴν περὶ αὐτοὺς δεινότητα, tutius erit τις expunxisse.

ν, 66. Ulixi iamiam discessuro Alcinoos praeconem adiungit ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα βοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·

Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμοῦς ἄμ' ἔπεμπε γυναῖκας.

Aristarchus pro γυναῖκας aliquando dederat: νέεσθαι. Ἡ ἑτέρα τῶν Ἀριστάρχου „νέεσθαι” εἶχε· καὶ ἄμεινον τὸν μὲν κήρυκα [δι-] ἡγεῖσθαι, τὰς δὲ δουλίδας νέεσθαι. (H) Aliquanto rectius praeco ἡγεῖσθαι quam διηγείσθαι dicitur, ne memorem ex ipso Homeri textu verum reponi posse.

ν, 352. Ὡς εἰποῦσα θεὰ σκέδαο ἡέρχ. Paraphrasin horum habet Q: τάδε, Φησὶν, ἢ Ἀθηνᾶ εἰποῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐσκέδασε τὴν ἀορασίην καὶ ἀγνωσίαν αὐτοῦ, καθ' ἣν οὐκ ἐγίνωσκε ποῦ ἦλθεν ὅτε ταῖς νηυσὶν εἰς Ἰθάκην αὐτὸς [ἦτοι τὴν πατρίδα αὐτοῦ] παρεγένετο. Refingatur αὐτὸς in αὐτὴν, quo facto reliqua tuto abiici poterunt.

ο, 10. Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι. Brevis notula ad haec est in H: τὸ ἄπο ἀνωστρεπτόν· τὸ δὲ ἀλάλησαι προπαροξυτόνως, [ἦ] ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀλάλημι. Cavetne quisquis haec adnotavit, ne ἀλαλήσαι scilicet pro infinitivo acciperetur? Utut est, disiunctiva particula certe aliena ac fortasse legendum: ἀπὸ τοῦ ἀλάλημαι.

ο, 357. Narrat Eumaeos Ulixi, Laërtem et filii mortem deflere et uxoris,

ἦ ἔ μάλιστα

ἦκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὤμῳ γήραϊ θῆκεν.

Interpretantur enarratores ὤμῳ γήραϊ: ἀπαραμύθητον γὰρ αὐτὸν

ἀφῆκε [τὸ] πρὸ ὄρας καὶ θᾶπτον τοῦ προσήκοντος. (BQ). Articulum locum pessumdare per se patet, et fere supervacaneum est ex iisdem codicibus BQ et praeterea V aliud scholion excitare ad eadem verba eiusdem fere sententiae: πρὸ ὄρας γηρᾶσαι ἐποίησε διὰ τὴν ἐπ' αὐτῇ λύπην, ut causam in re minime dubia obtineamus. Utilius erit admonere, nos hic quoque originem stultae interpolationis dispicere. Nempe in notula prius descripta non αὐτὸν ἀφῆκε codices praebent, sed αὐτὴν, quod correxit Buttmanus. Iam videmus, quid factum sit. Scriba quidam vetere sigla male expleta aut ipse correxit aut alius quis, deprehenso errore, αὐτῆν, supervenit alter qui articulum esse ratus alieno loco inferret.

π, 71. Telemachus ab Eumaeo rogatus, ut patrem mendicium habitu latitantem exciperet, hospitium abnuvit:

πῶς γὰρ δὴ τὸν ξείνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι.

Quae sic explicantur: παῖς εἰμὶ καὶ οὐκ ἔχω ἰσχυρὴν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ἀτελεῦς ἡλικίας μου, ὅπως ἀμύνωμαι τοὺς κατ' ἐμὲ χαλεπαίνοντας, καὶ διὰ τοῦτο δυσχερῶς ἔχω τοῦτον τὸν ξένον [μόνος ἐγὼ] ὑποδέξασθαι. (HQ.) Molestissime interponuntur *μόνος ἐγὼ*, et certo huc non pertinent, sed quo tandem pertinere censenda sunt? Suspicio ex glossa orta esse ita se habente: αὐτὸς] *μόνος ἐγὼ*, quemadmodum v. c. Atticum αὐτοὶ ἐσμεν interpretabantur *μόνοι ἐσμέν*, et statim infra ad vs. 104 iterum *μόνος* abundat, iterum ad αὐτὸς adscriptum. Adscribitur enim ad π 104: ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος in H: καὶ οὕτως ἀθετεῖται. (nempe non minus quam vs. 101, cuius atheteseos tamen memoriam solus M servavit.) δύο γὰρ μόνα εὐχεται, ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσσεὺς εἶναι, ἢ [μόνος] αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεύς.

ρ, 291. In historia Argi canis quaeritur: πῶς τὸν μεταμμεμρφωμένον ἐπιγινώσκει; Respondetur: ὅτι παρὰ τοὺς ἀνθρώπους [καὶ] τὰ ἄλογα ζῶα μᾶλλον ἀντιλαμβάνεται καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς αὐτὸν ἐπέγνω. (QV.) In adnotatione critica legimus: „καὶ om. Q” Cur igitur in textu comparet? Nec mihi displiceret, si pro παρὰ τοὺς ἀνθρώπους scriberetur: πέρα τῶν ἀνθρώπων.

σ, 64. Ad *ξεινοδόκος* adnotatur in H: ὁ τοὺς ξένους (*ξενούς*, hoc accentu, et Cramerus et Dindorfius) ὑποδεχόμενος, διὰ τοῦ κ ἀντὶ τοῦ χ, ὡς *ιστοδόκος*, [ἦ] ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι. Immo, omisso ἦ — quasi nova accederet origo — supplendum: ὡς *ιστοδόκη*, ἀπὸ τοῦ (*ιστὸν*) δέχεσθαι. Etenim et hic ἦ ex correcto scribendi errore natum. Similiter ad Γ 354: διὰ τοῦ κ ὡς *πανδοκεῖον* (ABL), quo eodem loco etiam de vocis accentu agitur ex Herodiani praecepto. Neque aliter ad A 434, ubi *ιστοδόκη* exponitur: τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ἐξέχον ξύλον, καθ' οὗ κλίνεται ὁ ἱστός. τὰ δὲ παρὰ τὸ δέχω πάντα διὰ τοῦ κ, *ξεινοδόκος*, *ιστοδόκη*. Sic Venetus A, et sic fere BL quoque: διὰ τοῦ κ γράφεται, ἔστι δὲ παρὰ τὸ δέχω, ὡς *ξεινοδόκος* καὶ *πανδοκεῖον*. Apparet semper haec aut duo aut tria exempla coniungi. Ex Apollonii Sophistae Lexico hoc quoque apparet, fuisse inter veteres qui nostro loco, — Telemachus adloquitur Ulixem cum Iro iamiam decertaturum, — *ξεινοδόκος* μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες explicarent μάρτυρα, atque non aliunde quam ex tali opinione, falsa sine dubio, alios inter veteres, Pindarum et Simonidem, vocabulum eadem significatione adhibuisse credam. Locus autem Apollonii hic est: *ξεινοδόκος*: *ξεινοδόχος*, ὁ τοὺς ξένους ὑποδεχόμενος. ὁ δὲ Πίνδαρος: „*ξεινοδόκησέ* (-σέν Bekk.) *τε δαίμων*”, ἀντὶ τοῦ ἐμαρτύρησε. καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα „*ξεινοδόκος* μὲν ἐγώ” (nostrum locum intellegit), ἔδοξέ τισι λέγειν (*μάρτυρα*). Φησὶ γοῦν (καὶ) Σιμωνίδης: „*ξεινοδόκων* δ' ἄριστος ὁ χρυσὸς ἐν αἰθέρι λαμπρός”, ἀντὶ τοῦ, *μαρτύρων*. In Apollonio post λέγειν lacunula esse videtur quam, ut ex Bergkio didici, nescio quis optime explevit per *μάρτυρα*, turpiterque sese dedit Villosionus, non solum in his dubitans, sed etiam quae a Telemacho dicta esse apparet cum magna sententiae confusione tribuens Antinoo. Sed hic sua sibi habeat, mihi autem in Apollonii verbis post *Φησὶ γοῦν*, — quod iterum rectissime pro *Φησὶν οὖν* est repositum, — καὶ necessarium videtur, quod quamvis pessime scribat Apollonius, abesse minime potest. Etenim apud Homerum quoque, inquit, *ξεινοδόκος* quibusdam *testem* significare visum est, cum etiam Simonides hoc sensu vocabulum usurpaverit. Caeterum Bergkius (in tertia editione Poëtarum Lyricorum Graecorum) Pindari fragmentum numero 304 posuit, *ξεινοδόκησέν τε δαίμων* scribens, nec curans Etymologi-

cum Magnum, quod cum Gudiano et Zonara Pindari versum Simonidi tribuit, Simonidis Pindaro, simul pro τε δαίμων exhibens Τελαμών, cum Zonaras τε λαβών praebeat. Itaque iam antiquitus in hoc versus fragmine turbatum est, quo fit ut inde nihil quidquam certo conficias, ne hoc quidem, cuius rei causa adfertur, an liquido appareat. Pindarum verbo ξεινοδοκεῖν usum esse pro testari, testimonium dicere. Illud unum video, haec ita scripta: ξεινοδόκησέ τε δαίμων, — omisso ν ἐφελκυστικῶ, quod veteres testes omittunt, — finis hexametri speciem praeberet. At in Simonidis versu adlato, — quem Bergkius (fr. 84) cum iis coniungit, quae a solo Plutarcho in libello de Herodoti malignitate (c. 42) servata sunt scripto simul δ' ἄριστος et λάμπων — de significatione verbi ξεινοδόκων nulla dubitatio esse potest. Eadem ac Apollonius, ut dixi, exhibent Etymologicum Magnum et Gudianum, minus integre, at multo dilucidius. Etymologici quoque Magni verba describam, ut parvum ἐν παρόδῳ vitio liberem. Ξεινοδόκων ὁ μὲν Ὀμηρος τὸν (τοὺς recte add. Gud.) ξένους δεχόμενον (ὑποδεχ. iterum rectius Gud.) συνήθως ἡμῖν ὑποτίθησι. Σιμωνίδης δὲ καὶ Πίνδαρος καὶ ἄλλοι τινὲς τὸν ἐπιμάρτυρα (Gud. μάρτ.) ἐξεδέξαντο. Σιμωνίδης „ξεινοδόκησε Τελαμών”, ἀντὶ τοῦ, ἐμαρτύρησε· καὶ Πίνδαρος „ξεινοδόκων δ' ἄριστος χρυσὸς ἐν αἰθέρι λάμπων”, ἀντὶ τοῦ, μαρτύρων. Non dicitur, Ὀμηρος (ξεινοδόκων) συνήθως ἡμῖν ὑποτίθησι, — in Gudiano verbum prorsus deest, — sed τίθησι, quemadmodum v. c. ad i 257 super Homericum δεισάντων Φόγγον τε βαρύν in T observatur: ὅπως οὐ τίθησι τὴν λέγουσαν ἐπὶ τῆς ἀδιαρθρώτου Φωνῆς καὶ ἀκατασχηματίστου, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (vs. 167) „αὐτῶν τὴν (immo: τε) Φογγήν.”, ubi ὅπως γοῦν τίθησι τὴν λέξιν ἐπὶ κτλ. reponeram cum Cobeto, — nisi quod hic (Mnemos. N. S. Vol. VII p. 436, 1879.) simpliciter οὐ omittit, — comparato i. a. ad i 151: ἐπὶ τοῦ ἀπονυστάζοντος τίθησι τὴν λέξιν (agitur de verbo ἀποβρίξαντες) ὅπως οὐκ ἐπὶ τοῦ βαθέως ὑπνώσαι. Sunt haec quoque iterum ex T, atque ita corrupta ut, cum fecerint ad scholii versus 257 emendationem stabilendam, vicissim hinc salutem accipiant. Certo enim legendum est: (ἴτι;) ἐπὶ τοῦ ἀπονυστάζοντος τίθησι τὴν λέξιν ὅπως, οὐκ ἐπὶ τοῦ βαθέως ὑπνώσαντος. Apud sequiores, — ut hoc quoque non

omittam, — ὅλως valet παντάπασιν, omnino, ut iterum v. c. ad κ 238: καὶ ὅλως αἱ βάρδοι τῶν θεῶν ἐνεργοὶ παρ' Ὀμήρῳ, ac saepius alibi. Sed, — nam ad Etymologum redeundi tempus est, — iam certum erit, Ὅμηρος τίθησι τὸ ξεινοδόκον verum esse, non ὑποτίθησι, neque minus, unde superflua praepositio advenerit. Nempe pertinebat ad ὑποδεχόμενον, unde male ad sequentia aberravit.

σ, 73. Ἴρος Ἀἴρος quid sit exponitur: ὁ μηκέτι ἐν ζωῇ [ἐσόμενος, ὁ μηκέτι] ἐσόμενος Ἴρος. (BH) Verius est, in solo Harleiano haec ita legi ex manifestissima dittographia, cum in B tantum sit: οὐκέτι — ex ὁ μηκέτι corruptum — ἐν ζῶσιν ἐσόμενος Ἴρος. Multo melior est altera interpretatio: ὁ ἐπὶ κακῶ Ἴρος ὀνομασθεῖς, quam non solum, ut Dindorfius admonuit, Apollonius in Lexico suo dedit, sed Hesychius quoque bis et Suidas, estque ea sine dubitatione cum Barnesio in V ad h. l. restituenda.

χ, 9—12. Origo proverbii: πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χεῖλος ἄκρου secundum Aristotelem ita in scholiis Vulgatis (V) narratur: λέγει δὲ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς παροιμίας οὕτως. Ἀγκαῖος ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυπαλαίας Σάμιος ἂν τὸ γένος ἔχων οἰκέτην ἀπὸ Κρήτης ἐκέλευσεν αὐτῷ προσφέρειν ποτὸν πίνειν. εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐ δυνήσεται πιεῖν ὅθεν [ἐν τεύθει] αἱ ἄμπελοι τυγχάνουσιν, αὐτὸς δὲ Ἀγκαῖος κατακερτομήσας τοὺς θεράποντας ἔλαβε τὴν κύλικα καὶ προσέθετο. λέξαντος δ' ἐκείνου „πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χεῖλος ἄκρου,” ἄφνω συνέβη χρῆμα σοῦς μεγάλου ἐπιζαρήσαι τοῖς τοῦ Ἀγκαίου χωρίοις. ἀκούσαντα δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειλέων τὴν κύλικα καταθεῖναι καὶ δραμεῖν ὡς τὸν ἄγριον ὄν, συμβαλόντα δὲ τῷ κάπρῳ τελευτῆσαι. ἐνθα Φησὶ κατανοῆσαι τὴν παροιμίαν. „Confusam narrationem” merito vocat Buttmanus, monetque „servum longe antea, cum vineam plantaret Ancaeus, dixisse μὴ μεταλήψεσθαι δεσπότην τοῦ καρποῦ.” Nec confusa tantum narratio est, sed hic illic miserum in modum corrupta, in qua nec bene mihi habere videtur ποτὸν πίνειν, — quid, quaeso, aliud potaret? — pro: οἶνον, nec verba ὅθεν — — τυγχάνουσιν expedio, etsi non habeo quomodo sine dubio corrupta aliqua probabili ratione restituam.

Hoc unum certum videtur, ἐντεῦθεν eiiciendum esse ad ἔθεν adscriptum. Nec minus certum est, pro κατακερτομήσας τοὺς θεράποντας singularem requiri, τὸν θεράποντα, nam in tota narratione de uno tantum famulo sermo est. Ex reliquis corruptissimis diu multumque agitando nihil sani extundere potui: „Sisyphi saxum, — ut apud Ciceronem dicitur — versavi sudando, neque profeci hilum;” itaque haec acutioribus aliis nunc relinquo. Illud autem non abs re erit obiter notasse, quam vitiosa elegantia utatur hic, quicumque haec unde unde consarcinavit. Χρῆμα σοὺς μεγάλου effictum est ad similitudinem Xenophontei: ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. (Cyrop. I, 4 § 8.), ἐπιζαρήσαι sumpsit ab Euripidis notissimo loco (Phoeniss. vs. 45.), προσέθετο τὴν κύλικα pro: labris admovit ipsius est et sequiorum, quemadmodum paulo ante dixit: προστιθέμενος γὰρ Ἀντίνοος τὸ ἔκπωμα βάλλεται. Aequae ridicula sunt quae in fine leguntur: ἔνθα (i. e. ἐνταῦθα) Φησὶ κατανοῆσαι τὴν παροιμίαν. Quis intellexit? Ancaeusne ab apro iam interemtus? Sed fortasse homo huius saltem stultitiae absolvendus est, ac Φωσὶ corrigendum, quod de cognatis affinibusque Ancaei commodius capietur.

ω, 192. Agamemnon apud inferos procorum umbras cernens, beatissimam Ulixis praedicat sortem, uxorem post tot annorum absentiam fidelem sibi nacti, atque in haec admirabundus verba erumpit: ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, et quae sequuntur. Ad haec excerpta ἀπορίας cuiusdam leguntur in V: ἀπρεπές Φωσι παρέντα τὸ συμπαθεῖν τῷ Ἀμφιμέδοντι ἐπαινεῖν τὸν Ὀδυσσεά. οὐκ ἀπεικὸς δὲ διὰ τὸ καὶ [τὸν] αὐτὸν ὑπὸ τῆς συνοικουσύης τὰ κάκιστα πεπονθένει. Articulum abesse oportere nemo non videt. Non Ulixes ex uxore τὰ κάκιστα πέπονθεν, sed Agamemnon. Caeterum quam mirifice corrupta et glossis insiticiis inquinata haec disputatiuncula in editionibus veteribus circumferatur, videre est apud Büttmannum, quem in emendando eiiciendoque verum vidisse opinor, etsi libenter cognoscerem quid Bodleianus liber (O) a Dindorfio usurpatus hic praebeat. Sed hoc nostro loco de Bodleiani lectione altum est silentium.

Hae igitur sunt potiores interpolationes, quas plerumque alia quoque labe aut leviore aut graviore adfectas in scholiis ad

Odysseam mihi nunc deprehendisse visus sum, praeter eas quas et obiter in antecedentibus et olim dedita opera in Observationibus indicavi. Quae omnes si in unum conferuntur, numerum haud sane exiguum efficient, ac nonnunquam mirari subit eorum scribendi quasi pruriginem, quibus talia debemus qualia hic illic expellenda demonstravi. Unum hinc utiliter docemur, quid hos in veteres scriptores ipsos ac praesertim intellectu difficiliore intulisse putemus, qui ne in nostris quidem auctoribus excerpendis describendisque sibi temperare potuerint, quin eos semper inepte, nonnunquam supra quam dici potest stolide ac fatue interpolarent. Atque illud equidem scio, quanta cautione in auctoribus id genus opus sit in emblematis iudicandis, qui multa addiderunt quae sanior antiquitas ut superflua delevisset, neque illud ignoro, omnes posterioris aevi sophistas, rhetores, grammaticos inani verborum pompa quam maxime delectari. Itaque procedentem aetate cautior factus nunc ea tantum delenda proposui, quibus aliquod *νοθείας* argumentum extrinsecus accederet, illud imprimis, cui qui sano sobrioque iudicio est praeditus non facile obloquetur, si interpolatio ipsius auctoris manifestam sententiam in alia omnia pervertit. Nunc post longissimam divagationem ad quarti libri scholia ordine perlustranda redeo.

δ, 81. Menelaus apud Pisistratum et Telemachum gloriatur opibus. Observatur in MHQ: *εἰς σύστασιν περὶ τοῦ πλήθους. ἴδιον δὲ τῶν ἐκ πόνου πεπλουτηκότων διηγείσθαι. καὶ τὸ μὲν κεκτηῖσθαι παρὰ προγόνων μικρόν, τὸ δὲ κτήσασθαι μεῖζον.* Duplex in his vitium est. Primum enim *σύστασις περὶ τοῦ πλήθους* non idem valere potest ac *διὰ τὸ πλῆθος*. In Q pro *περὶ* scribitur *τὰ παρὰ*, eademque sunt in H (Praef. p. L) compendiose scripta. Itaque verum est: *εἰς σύστασιν τὴν παρὰ τοῦ πλήθους.* Nec reliqua mendo carent. Nam in his: *τὸ μὲν κεκτηῖσθαι παρὰ προγόνων μικρόν, τὸ δὲ κτήσασθαι μεῖζον*, deest oppositio quam maxime necessaria et sine qua prorsus nihil dicitur. Sed non est arduum negotium amissa recuperare. Quid opponitur *τῷ παρὰ προγόνων κεκτηῖσθαι*? Videlicet: *αὐτὸς δὲ κτήσασθαι μεῖζον*, idque in τὸ latere putem.

δ, 86. Difficilius est quod nunc sequitur. Narrat Menelaus

de Libyae ovibus: τρις γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν. Ad haec in HM critica nota legitur, Aristonici putem: τινὲς γελοίως γράφουσι „δις γὰρ τίκτει”. πῶς γὰρ ἴδιόν τι λέγει περὶ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προβάτων; At hoc ineptum est, rogare quomodo Menelaus aliquid novi narret de huius regionis ovibus, — narrat enim, — atque in neminem εὐήθεια huiusmodi minus cadit quam in Aristarchum. At sensus sine dubio hic est: quomodo illud (τὸ δις τίκτειν) novi quid dictum esset ac Libyae singulare? Quamobrem legerim: πῶς γὰρ (ἂν ὡς) ἴδιόν τι λέγοι περὶ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προβάτων;

Sequitur scholion ad τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν in QTV: διόλου τοιαῦταί εἰσιν αἱ γοναί, οὐχ ὡς παρ' ἡμῖν μόνῃ τῷ ἤρι. [τίκτουςιν.] Cur fetus tales sint, non est admodum facile repertu neque magis cur omnino (διόλου) tales sint, quales nemo intellegat. In V est ἄλλοτε ἄλλα, ἢ διόλου αὐταί κτλ. eademque verba in T adsunt. Priora: ἄλλοτε ἄλλα itidem glossam habeo ad totum versum pertinentem, non admodum acutam illam nec disertam, deinde reliqua ita erunt corrigenda: δι' ὅλου τοῦ (ἐνι) αὐτοῦ — nam explicatio est ad verba τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν voxque ἐνιαυτοῦ vel ideo abesse nequit quod ei tantum recte opponetur μόνῃ τῷ ἤρι, — εἰσιν αἱ γοναί, οὐχ ὡς παρ' ἡμῖν μόνῃ τῷ ἤρι, nec mihi displicet quod cum V Hamburgensis in exitu τίκτουςιν omittit, non perverse quidem adiectum, sed ita ut multo elegantius absit.

δ, 93. Ecce iterum criticam Aristarchi ex Aristonico notam: ἐν τισιν ὑπὸ τοῦτον φέρεται στίχος· „οὐδέ τι βουλόμενος, ἀλλὰ κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης”, γελοίως. οὐδεὶς γὰρ μετὰ ἀνάγκης ἀνάσσει χρημάτων. τὸ γὰρ προειρημένον ἱκανὸν ἔχει νοῦν. (HMQ.) In qua, quamvis vel apud auctores elegantiae magis studiosos in duabus sententiis statim se exsequentibus saepissime bis repetitum inveniatur γάρ, tamen hic secundum γάρ argumentandi legibus adversari mihi videtur. Non enim, quoniam versus praecedens ad sententiam satis est neque alium perspicuitatis causa requirit, ideo versus ille abundans γελοίως abundare dicitur. Itaque pro secundo γάρ aut: τὸ δὲ προειρημένον (καὶ) ἱκανὸν ἔχει νοῦν reponendum est, — γάρ et δέ in nostris de loco

certare supra admonuimus, — aut: τὸ γὰρ προειρημένον. Utriusque constructionis exempla sunt in notis Aristonici ad Iliadem, plurima prioris, quam maxime amplectar. Sic v. c. ad A 29—31: ἀθετοῦνται, ὅτι ἀνκλύουσι τὴν ἐπίτασιν τοῦ νοῦ καὶ τὴν ἀπειλήν. ἡσμένησε γὰρ (nonne ἄν additum oportet?) καὶ ὁ Χρῦσης ὑπηρετούσης (sic Lehrsius, codex εἰπούσης sine sensu,) αὐτῆς τῷ βασιλεῖ. ἀπρεπὲς δὲ καὶ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα τοιαῦτα λέγειν. Iterum E 807: (ἢ διπλῆ), ὅτι Ζηνόδοτος ὑποτάσσει τούτῳ στίχον· „ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.” ἐναντιοῦται δὲ· ἢ γὰρ Ἀθηναῖ οὔ φησι παροτρύνειν ἀλλὰ καλύειν· μετήχθη (cod. κα τ., corr. Friedl.) δὲ οὐ δρόντως ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος λόγου. Iterum Z 311: ἀθετεῖται, ὅτι πρὸς οὐδὲν τὸ ἐπιφώνημα καὶ οὐκ εἰθισμένον· κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἐναντίον ὁ Ζεὺς ἐπιβεβαιοῖ κατανεύων. καὶ ἐξῆς δ' ἐπιλεγομένου „ὡς αἱ μὲν β' εὐχοντο” σαφῶς γίνεται περισσὸς ὁ στίχος. γελοία δὲ καὶ ἡ ἀνανεύουσα Ἀθηναῖ. Et inverso particularum ordine v. c. Θ 213: ὅτι ἔν τισι γράφεται· „ἀπὸ τάφρου πύργος ἔεργεν.” οὐ δύναται δὲ τὸ ἐκ νηῶν συναφὲς εἶναι τῷ „ἀπὸ τάφρου”· πρὸς γὰρ ταῖς ναυσὶ μάλλον ὁ πύργος ἢ ἡ τάφος, et plurima sunt his simillima.

Post scholia ad δ 97 et 95 (p. 184. 4—5 et 7—9) haec sequuntur in T lacera et manca, quae primum αὐτολεξεῖ describam prout apud Dindorfum (in App. p. 756 et 757) proponuntur, deinde videbo an ex densissimo fumo aliquid lucis dare mihi contingat. Sunt autem haec, nullo adiecto lemimate: Μενέλαος δὲ (δὲ duobus punctis notatum) πολὺ δ' ἀμβροσύνη (scribe ἀβροσύνη: sunt Euripidis verba Orest. 349) δῆλος ὄρασθαι τοῦ Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ἄν. οὐ μὴν τὴν γε τοῦ Ὀδυσσεῶς οἴκησιν οὐδαμῶς τοῦτο ὁ . . . . ἄν . . . . ἄλλως ἄν ἀσφαλῆ πεποιήκε πρὸς αὐτὸ τοῦτο παρεσκευασμένου. λέγει γὰρ οὕτως (p 266)· „ἐξ ἐτέρων . . . . (lacuna: excidit ἕτερ') ἐστίν, ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλῆ || τοίχῳ καὶ τρίγχοισι, θύραι δ' εὐ . . . . (scribe εὐερκέες) εἰσίν || δικλίδες. οὐκ ἄν τις μιν ἄνῆρ ὑπεροπλίσειτο.” δεῖ δὲ τοῦ ποιητοῦ τὰ μὲν ὡς συμβουλευόντος καὶ παραινοῦντος ἀποδέχεσθαι, τὰ δὲ ὡς ἐξηγούμενος (corr. ἐξηγουμένου) μόνον, ἄλλα δὲ ὡς ὀνειδίζοντος καὶ καταγελῶντος. Quae etsi primo obtatu insanabilia videntur et tantum non ubique lacunis hiantia, revera nihil magnopere desideratur et facilis atque evidens

in singulis restitutio est. Adscitis Dindorfii certissimis correctionibus constituenda sunt in hunc modum: ***** *Μενέλαος δὲ „πολὺ δ' ἀβροσύνη δῆλος ὀρᾶσθαι, τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὦν.” οὐ μὴν τήν γε τοῦ Ὀδυσσεῶς οἰκησιν οὐδαμῶς τοιαύτην ὀ (ποιητῆς) ἀνέπλασεν, ἀλλ' ὡς ἂν ἀσφαλῆ πεποίηκε (καί) πρὸς αὐτὸ τοῦτο παρεσκευασμένην. λέγει γὰρ οὕτως. „ἐξ ἐτέρων (ἕτερ') ἐστίν, ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλή || τοίχῳ καὶ τρίγχοισι (sic cod. pro θριγκοῖσι), θύραι δ' εὐ(ερκέες) εἰσίν || δικλίδες. οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.” (ρ 266.) δεῖ δὲ τοῦ ποιητοῦ τὰ μὲν ὡς συμβουλευόντος καὶ παραινούντος ἀποδέχεσθαι, τὰ δὲ ὡς ἐξηγουμένου μόνον, ἄλλα δὲ ὡς ἐνειδίζοντος καὶ καταγελῶντος. Singularum correctionum rationes reddere vix necessarium putem, adeo sponte perspiciuntur. Quod v. c. pro τοῦ Τανταλιδῶν scripsi τῶν quis mirabitur, cum videat in eo ipso Orestis loco, quem indicat Dindorfius, rectam scripturam extare, sine qua sententiam ruere certissimum est?*

καὶ μὴν βασιλεὺς ὄδε δὴ στείχει,
 Μενέλαος ἀναξ, πολὺ δ' ἀβροσύνη
 δῆλος ὀρᾶσθαι
 τῶν Τανταλιδῶν ἐξ αἵματος ὦν.

'Ανέπλασεν quod redintegravi, legitur et apud Lucianum (Somn. § 4): ὅποτε γὰρ ἀφελθῆν ὑπὸ τῶν διδασκάλων, ἀποξέων ἂν τὸν κηρὸν ἢ βόας ἢ καὶ νῆ Δί' ἀνθρώπους ἀνέπλαττον, εἰκότως (admodum verosimiliter Hartmannus εἰκότως), ὡς ἐδόκουν τῷ πατρί, et in simili re apud unumquemque auctorem Graecum. Tandem ne quis miretur de domo dici ἀσφαλῆ, conferat notulam ex Vulgatis (V) ad illos ipsos qui excitantur versus: εὐερκέες: ἀσφαλεῖς. εἰ δὲ εὐεργέες, κελῶς εἰργασμέναι. Ad sententiam disputationis quod attinet, ea quoque in aprico est, neque minus apertum initium deesse. Nullus enim dubito quin haec Porphyrio debeamus, ἐνστατικοῦ cuiusdam criminationes referentis et ut potuit elevantis. Homo nescio quis Stoicorum fastu et arrogantia Homerum obiurgaverat, quod luxu Menelai domus laudando atque extollendo lectores a virtutis tramite avocaret scilicet, quales aretalogos complures ex Athenaeo, Strabone, Plutarcho cognoscimus, quorum nonnullorum sententias apposuit Lehrsus in Aristarcho. Respondet Porphyrius, non mirum esse si Homerus in Tantalii postero

divitias luxumque laudaverit, proposuisse eundem in Ulixis aedibus speciem domus non splendentis neque magnificae sed munitae, omnino carmina poëtae non ita esse composita, ut in singulis quod quisque imitetur virtutis studiosus exhibeant. Brevi, ita respondet, ut neque philosophi personam neque Homeri sectatoris exueret. Quae si recte disputata sunt, verborum in initio amissorum sententia haec fere fuit: ἀπρεπές τὸ Ὅμηρον τὴν Μενελάου οἰκίαν ὡς πολυτελεῆ καὶ τρυφῶσαν ἐπαινεῖν. Ῥητέον δὲ ὅτι οὐ περὶ πάντων ταῦτα λέγει, vel simile quid, post quae pergit: Μενέλαος δέ et quae deinde sequuntur.

δ, 113. Honorifice loquitur Menelaus de Ulixe, quae commemoratio Telemacho lacrimas movet, atque ita fit, ut quis sit facilius cognoscatur. Admonemur ad haec: ἡ αὐτὴ διάθεσις καὶ παρὰ Φαίαξι πρὸς Ὀδυσσεῶς. ὁ μὲν γὰρ τὰς ἑαυτοῦ πράξεις ἀκούων κλαίει, ὁ δὲ τοῦ πατρὸς ἀναμνησθεὶς. (MQ) Praepositio πρὸς, quae est in M, hic sine dubio absona est, neque magis apta, quam alter codex habet, ὑπό. In hac autem vestigia veri sunt, nam requiritur: ἡ αὐτὴ διάθεσις καὶ παρὰ Φαίαξιν ἐπ' Ὀδυσσεῶς.

δ, 123. Σημειωτέον καὶ τὰ περὶ τῶν θεραπειῶν. ἄλλαι μὲν γὰρ ἐν Ἰλιάδι, ἄλλαι δὲ νῦν. οὐ γὰρ εὐπρεπές τὰς μετεχοῦσας τοῦ ἁμαρτήματος ἐπιτρέπειν συνεῖναι τῇ γυναικί. (MQR). Atqui illae iam non adsunt nec culpa participes sunt, sed olim fuerunt. Paulo accuratius igitur scribetur: οὐ γὰρ εὐπρεπές τὰς μεταχοῦσας τοῦ ἁμαρτήματος ἐπιτρέπειν (ἔτι) συνεῖναι τῇ γυναικί, nisi quis cum Cobeto (Mnemos. N. S. 1879. Vol. VII p. 428) malit: ταῖς μετεχοῦσαις. Sed vel sic ἔτι adiectum necessarium arbitror.

δ, 149. Affirmat Helena se agnoscere Telemachum, quod omni ex parte patri similis sit: κείνου γὰρ τοιχίδε τε χεῖρες. In Scholio affertur proverbium: τὸ δὲ λεγόμενον „ἐκ ποδῶν εἰς κεφαλὴν.” Conferri iubet Dindorfius Iliad. Σ 353, ubi est: ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς. Quod num ita sit, non definitio, — mihi quidem versus ille ex Iliade cum proverbiali locutione, quam affert scholiasta, nihil videtur habere commune, — sed certe

scribendum quae usitata forma est: τὸ δὲ λεγόμενον, „videlicet quod in proverbio est”, ut v. c. in Philemonis fragmento ex Σικελικοῦ dicitur:

τὸ δὲ λεγόμενον τοῦτο Μυσῶν ἔσχατον

ἐνόμιζ' ὄραν τὸν υἱὸν ἐκπλέονθ' ὄραν. (ap. Schol. Rhesi, vs. 244),

et apud Platonem in Gorgia: τὸ λεγόμενον δὲ τοῦτο ἐν τῷ πύθῳ τὴν κεραμείαν ἐπιχειρεῖν μανθάνειν et saepius alibi.

δ, 158. Recte tres illos versus (158—160) damnasse dicuntur veteres critici, et alias ob causas gravissimas et quod sunt παρὰ τὸ πάτρια καὶ οὐχ ἀρμόττοντα τῷ Πεισιστράτου προσώπῳ. (HMQR.) In his pro τοῦ Dindorfius scripsit τῷ, recte. nisi quod etiam rectius uterque articulus adsciscetur: καὶ οὐχ ἀρμόττοντα (τῷ) τοῦ Πεισιστράτου προσώπῳ.

δ, 164. Τὸ γὰρ ἐπελθεῖν τὸ κατὰ τοὺς μνηστῆρας περιέρχον παρόντος αὐτοῦ τοῦ πεπονθότος. (HMQR.) Sermo est de prudentia Pisistrati, πῶς τὴν τοῦ πατρὸς σοφίαν ἀπομέμακται. Sed omnino scribendum: τὰ κατὰ τοὺς μνηστῆρας, quemadmodum paulo supra recte dicitur: τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας (l. 15) et statim post τὰ περὶ αὐτούς, quod minutum vitii genus iam in superioribus tetigi. Simul aut vehementer fallor, aut pro ἐπελθεῖν reponendum est ἐπεξελεθεῖν, quod in ea re multo est usitatius.

δ, 167. Instituitur quaestio cur neque Nestor neque Menelaus Penelopae a prociis circumventae subvenerint, neque Telemachus auxilium ab iis petat, in qua solvenda praeter alia et haec dicuntur: ἄλλως τε καὶ ἀφορμὴν ἔχει Νέστωρ τε καὶ Μενέλαος τοῦ μὴ πέμψαι στρατιάν· Νέστωρ μὲν ἐκ τοῦ αὐτόπτης γενέσθαι τῆς Ἀθηνᾶς πιστεύσας τῇ Ὀδυσσεῶς παρουσίᾳ, ὃ δὲ ἐκ Πρωτέως ἀκούσας. τί οὖν ἔδει ὑφαρπάξαι τῆς Ὀδυσσεῶς ἐκδικίας; (HMQR). Desideratur mentio eorum, quos Ulixidis ultioni eripi non oportebat. Qui cum in proxime antecedentibus nullibi commemorarentur, necessario addetur: τί οὖν ἔδει ὑφαρπάξαι (αὐτούς) τῆς Ὀδυσσεῶς ἐκδικίας;

δ, 178, 179. Profitetur Menelaus, si Ulixes salvus et inco-

lumis revertisset, se urbem in Argolide ei daturum fuisse prae sterili illa Ithaca florentem;

καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν καί δώματ' ἔτευξα, ---
καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἔοντες ἐμισγόμεθ' οὐδέ κεν ἡμέας
ἄλλο διέκρινεν Φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
πρὶν γ' ὅτε δὴ Θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.

Scholia duo ad hos versus, in MQ servata, in utroque codice ridiculum in modum ita confusa sunt, ut pars eorum, quae ad primum pertinerent, medio alteri magno cum utriusque sententiae detrimento illata legantur. Prius scholion sic editur: οὐδέ κεν ἡμέας: οὐκ ἐν τῇ Σπάρτῃ, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ, alterum sic: ἄλλο διέκρινε: οὐδέν ἡμῖν διέζευξε τῆς Φιλίας τὴν εὐφροσύνην, ἢ ὥστε κατὰ διαδοχὴν ἦκειν πρὸς ἀλλήλους, πλὴν θάνατος. Nec Buttmannum nec Dindorfium vidisse, quam ioculariter haec permista sint! Nemo enim praesertim admonitus non videt, quae diductis literis significavi, — excepto primo verbo ἢ, — nihil ad secundum scholion pertinere, sed in iis contineri prioris exitum, quod itaque sic sua recuperabit: οὐκ ἐν τῇ Σπάρτῃ, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ, ὥστε κατὰ διαδοχὴν ἦκειν πρὸς ἀλλήλους. Nec hoc quemquam fugiet, lemma his praescriptum falsum esse: οὐκ ἐν τῇ Σπάρτῃ --- πρὸς ἀλλήλους non inserviunt explicandis οὐδέ κεν ἡμέας, sed iis quae initio eiusdem versus leguntur: καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἔοντες ἐμισγόμεθ', ac de his rectissime dicitur οὐκ ἐν τῇ Σπάρτῃ, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ et quae deinceps sequi debere dixi. Contra οὐδέ κεν ἡμέας coniungendum est cum ἄλλο διέκρινε, ut coniunctim haec lemma efficiant posterioris scholii, quod ipsum quoque ne eiectis quidem iis, quae perperam huc translata esse apparet, persanatum est. Persanatum erit, si sic scribatur: οὐδέ κεν ἡμέας ἄλλο διέκρινε: οὐδέν (ἂν) ἡμῖν διέζευξε τῆς Φιλίας τὴν εὐφροσύνην, πλὴν ἢ (pro ἢ πλὴν) θάνατος. Ultima duo verba (πλὴν θάν.) desunt in M: videlicet scriba, lepidum caput, illa ἢ ὥστε --- ἦκειν πρὸς ἀλλήλους sufficere ratus est ad alterum comparationis membrum explendum. Quid ex his omnibus, ex omisso priore lemmate, ex discerpto secundo, ex verbis scholiorum inter se confusis et intermixtis, de codicum nostrorum conditione ac cognatione discamus, de his in altera parte aptior disputandi locus dabitur.

Prorsus idem factum est statim infra in scholio ex E ad vs. 181. Menelaus enumeratis beneficiis, quibus ei Ulixem, si adhuc in vivis esset, afficere propositum erat, tristis addit: ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός. Lemmate ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν praemisso adnotatur: ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐφίκει [ἐπὶ πάθους παρ' Ὀμήρῳ] Φθονήσειν, ἐμποδίσαι, ἀποτρέψασθαι παρὰ Διὸς ἡμῖν ἐκπλαγῆναι. Ad Φθονήσειν Dindorfius: „aut Φθονῆσαι scribendum, aut in proximis futurum restituendum. Nam scholiasta verbum interpretatur in libris aliis ἀγάσσεσθαι, aliis (ut M) ἀγάσσεσθαι scriptum.” Nihil refert ad lectionem scholii diiudicandam, utrum in Homero ἀγάσσεσθαι probetur, an — quod hic sane solum rectum est — ἀγάσσεσθαι. Grammatici veteres omnes unanimi consensu ex Aristarchi doctrina Homericum μέλλεν interpretantur per ἐφίκει, — disertissime in nostris ad α 232: αὕτη ἡ λέξις οὐδέποτε κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ χρονικῶς, ἀλλ' ἐκάστοτε ἀντὶ τοῦ ἐφίκει, — cuius qui hoc ad Iliadem docent locos accuratissime conguessit Lehrsius, simul de ipsa doctrina prudentissime admonens. Hoc autem ἐφίκει quoniam grammatici cum aoristi infinitivo consociare amant, — unum ex vicinia locum arcessam, δ 274, ubi verba κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλεν redduntur per: προτρέψαι δέ σε ἐφίκει ὁ θεὸς κτλ., — nihil verius est quam nostro quoque loco scribendum esse pro futuro aoristum Φθονῆσαι. Sed hoc leve est, veniamus ad rem ipsam. Ad verba scholii: ἐπὶ πάθους παρ' Ὀμήρῳ iterum haec sunt Dindorfii: „haec et quae mox sequuntur παρὰ Διὸς ἡμῖν ἐκπλαγῆναι intelligi non possunt. Videntur loco alieno illata esse.” In his et aliquid veri est et aliquid falsi. Verum est prioribus illis, quae ipse quoque cancellis sepsi, orationis nexum conturbari. Verum est, in postremis quae notavit Dindorfius verbum ἐκπλαγῆναι nullum idoneum sensum reddere atque adeo corruptum videri. Quid lateat reperire mihi non contigit, fuisse aliquid quod significet: παρὰ Διὸς ἡμῖν συμβῆναι, χαρισθῆναι vel simile quid, verosimillimum mihi videtur. Sed hoc certe verum mihi non videtur, ultima haec verba „loco alieno illata esse;” quin sunt ad sententiam explendam tantum non necessaria, quod tum etiam clarius apparebit, ubi aliquando cognoverimus quid pro corrupto ultimo verbo certo sit restituendum. Superiora autem illa: ἐπὶ πάθους

παρ' Ὀμήρῳ sunt quidem „alieno” loco illata, sed tamen ita ut locus quo pertineant non procul arcessendus sit. Ipse enim rem mihi sic propono, ut ad idem μέλλεν duplex scholion adscriptum fuerit, quorum alterum, — plane ut supra vidimus, — nescio quo casu in medium alterum irrepserit. Primum exegeticum est: ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν: ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐφίκει Φθονῆσαι, ἐμποδίσαι, ἀποτρέψασθαι (sc. δαίμων τις) παρὰ Διὸς ἡμῖν ἐκπλαγῆναι (?), — alterum breve grammaticum: μέλλεν: ἐπὶ πάθους παρ' Ὀμήρῳ. Nusquam alibi in scholiis ita exponi de verbo ἔμελλε ultro fateor; omnibus locis, — suntque quamplurimi, — adest Aristarcheum ἐφίκει ac praeterea nihil, sed esse observatiunculam nostram aptissimam et huic loco et v. c. α 232: μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων || ἔμμεναι, quis non perspicit? Ad formam orationis apte comparari potest illud Zonarae de eodem vocabulo, ἔμελλεν: ἐφαίνετο, ὑπέκειτο (sic Lehrs. pro ἀπέκ.), ἐφίκει παρ' Ὀμήρῳ.

Idem vel minore iure suspicatus est Dindorfius paulo supra (ad δ 156) ubi ad ὄρχαμε dicitur: ἡγεμών. παρὰ τὸ ἄρχω ἄρχαμος καὶ ὄρχαμος. ὡς παρδαλῆ ἢ δορά καὶ πάρδαλις τὸ ζῷον. (HM) Priora usque ad καὶ ὄρχαμος sunt etiam in Q. De postremis iterum Dindorfius: „verba ab hoc loco aliena.” Emendemus cum Cobeto: ὡς παρδαλῆ ἢ δορά καὶ πορδαλις τὸ ζῷον — sic enim unanimi consensu grammatici ¹⁾ — et iam

1) In Ven. A ad K 29: πόρδαλις τὸ ζῷον, παρδαλῆ ἢ δορά, nisi quod inverso errore πορδαλῆ in codice scriptum, quod correxit Cobetus. At quid Victorianus? τὸ μὲν ζῷον πάρδαλις, ἢ δὲ δορά παρδαλῆ (sic ap. Bekker. sed scribendum παρδαλῆ) διὰ τοῦ α γράφεται. Si utrumque vocabulum in prima syllaba α habet, cur de altero adnotatur? Immo et hic rescribendum: τὸ μὲν ζῷον πόρδαλις. Sic alterum horum semper casu quodam pervertitur. Attamen quod verum est et ex his ipsis testimoniis quantumvis male scriptis iam dispicere possumus, et ex Apollonii Sophistae observatione s. v. Πόρδαλις: τοῦ ποιητοῦ λέγοντος ποτὲ μὲν διὰ τοῦ ο στοιχείου, »πόρδαλις ἢ δὲ μέγας σὺς” (δ 457), ποτὲ δὲ διὰ τοῦ α, »παρδαλέην ἄμοισιν ἔχων” (γ 17), Ἄπιων δὲ φησι διαφέρειν πόρδαλιν μὲν γὰρ τὸ ἀρσενικόν, πάρδαλιν δὲ τὴν θήλειαν, καὶ τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ προάλλεσθαι, τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ παράλλεσθαι. Sunt haec, ut fere, ingeniosum Apionis commentum, neque Lehrsium id praeteriit de industria in hunc grammaticum inquirentem (Quaestt. Epp. p. 32.), cui Apollonius recte opponit: βητέον δὲ ὅτι κοινῶς φαίνεται λέγων »Θῶον πορδαλίον (τε add.) λύκων τ' ἦμα πέλονται” (N 103),

nihil causae supererit cur verba illa ab hoc loco aliena existimantur. Immo ex grammaticorum mente non potest reperiri aliud exemplum probandae eorum etymologiae convenientius. Ὀρχαμος enim cognatum dicitur cum verbo ἄρχω, ut πόρδαλις et παρδαλή. Eandem vocis ὄρχαμος etymologiam, non addita tamen comparatione, habet Etymologicum Magnum s. v.: ὄρχαμος· ἡγεμών, παρὰ τὸ ἄρχω ἄρχαμος καὶ ὄρχαμος, eadem prorsus verba atque in priore nostri scholii parte. Aliam vocis derivandae viam ingredi placuit Apollonio Sophistae vel eius auctoribus, scribenti: ὄρχαμος: ἡγεμών (hinc breve suum ὄρχαμος: ἡγεμών Photius et Hesychius.) παρὰ τὸ ἐπέρχεσθαι τὰς τάξεις τῶν ὑποτεταγμένων, οἰονεὶ ἔρχαμος, itaque suo iure fecit. Sardi enim venales, atque altera etymologia alteram valet.

δ, 190. Πάντων ἐπὶ δάκρυα τετραμμένων ἔδει τινὰ παρελθεῖν [τὸν] ἐφέξοντα. At neque Helena, ἥτις γε καὶ αὐτῶν πρώτη κατάρχει, neque Telemachus neque Menelaus huic rei idonei. πιθανὸς δὲ πρὸς τοῦτο ὁ Πεισίστρατος Ὀδυσεῖα μὲν ἀγνοῶν, πρὸς βραχὺ δὲ δακρύσας ἐκ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ μνήμης, ἀλλ' οὐδὲ ἐκείνῳ συνήθης γεγονώς· κομιδῇ γὰρ νέος τυγχάνει, καὶ οὐχ ὁμοίᾳ ἢ τελευτῇ εὐκλεῆς. (QR.) In his primum eiiciendum est soloecum τόν, — nisi quis putet Graecum esse παρῆλθέ τις ὁ ἐφέξων, — quod omittit R. Tum multo efficacius scribetur: ἥτις γε καὶ αὐτῇ πρώτη κατάρχει, quod vel sola verborum collocatione verum esse probatur. Tandem ultima nec cohaerent nec recte dicta sunt. Cuius enim interitus non aequè clarus? Nempe Antilochi significari obitum, ratio docet. At interpunctio, qualis quidem apud editores cernitur, de Pisistrato ipso haec dicta facit, quod absurdum. Sed huius rei facillima medela est. Illud gravius, quod Graece non dici potest τελευτῇ ὁμοίᾳ εὐκλεῆς. Utrique malo medebitur

ὥστε ἐπὶ τοῦ ζῆφου διὰ τοῦ ο, ἐπὶ δὲ τῆς δορᾶς διὰ τοῦ α. Nunc iam dubitare non amplius datur et ex serie literarum, — media enim nostra collocantur inter πορφύρη et πορφύρεος θάνατος — et ex expressis lexicographi verbis, cui sua aperte debent et Etymologi et Photius. Caeterum cum supra „unanimum consensum grammaticorum” commemorarem, non eram nescius Larocho scripturam πόρδαλις Aristarcheam videri scholii ad N 103, P 20, Φ 573 nixi, sed et de hoc et cui Apollonius sua nunt debeat, in altera parte fusius disputabitur.

haec et lectio et interpunctio: πιθανός δὲ πρὸς τοῦτο ὁ Πεισί-
στρατος — — πρὸς βραχὺ δὲ δακρύσας ἐκ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ μνήμης,
ἀλλ' οὐδὲ ἐκείνῳ συνήθης γεγονώς· κομιδῆ γὰρ νέος τυγχάνει· (οὐ)
καὶ οὐχ ὁμοίως ἢ τελευτῇ εὐκλεής.

δ, 221. Flentibus Helena miscet Φάρμακον — — νηπενθές τ'
ἄχολόν τε. κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων. De accentu vocis ἐπίληθον
nota est Herodiani: ὁ Ἀσκαλωνίτης περισπᾶ μετοχὴν ἀκούων,
Ἀρίσταρχος δὲ προπαροξύνει ὄνομα ἐκδεχόμενος. οὕτω δὲ καὶ ἡμῖν
ἀρέσκει, ἐπεὶ καὶ τὰ προκείμενα ὀνόματα ἐπιθετα ἦν, „νη-
πενθές τ' ἄχολόν τε.” (HQ) Inversus ordo magis Aristarchi et
Herodiani sententiam exprimet: ἐπεὶ καὶ τὰ προκείμενα ἐπι-
θετα ὀνόματα ἦν, „νηπενθές τ' ἄχολόν τε.” Num quae H
manca habet: ἐπεὶ κ. τὰ προκ. ὀνοματικὰ πενθές, ex vetere
correctione orta sint, (ὀνόματα ἐπιθετικά), non definitio. In initio
necessario scribendum esse ὁ Ἀσκλ. προπερισπᾶ, — quod et
Eustathius habet et Dindorfius requirit, — non est quod mo-
neam. Omissa enim prior praepositio merus scribae cuiusdam
error est, omniaque recte scripta conspiciuntur in TV. ἐπίληθον:
προπαροξυτόνως, ἴν' ἢ ἐπιληστικόν. (Suidas ἐπίλ.: τὸ λαυθαστικόν,
forma permira.) οἱ δὲ προπεριέσπασαν, ἴν' ἢ ἐπιλαυθάνεσθαι
ποιοῦν, quod ex superioribus noto modo esse excerptum sponte
apparet.

δ, 223. Pergit poëta in describenda vi τοῦ νηπενθοῦς, quod
qui ebiberit, — inquit, — οὐ κεν ἐφημέριός γε βάλῃ κατὰ
δάκρυ παρειῶν, ne tum quidem, si aut parentum obitum aut
fratrem carissimaque liberorum capita contrucidari conspexisset.
Breviter ad haec Q: ἀσφαλῶς τὸ ἐφημέριος. ἀπάθειαν γὰρ τῶν
τοιούτων κακῶν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν. Atqui νηπενθές illud hanc ἀπά-
θειαν praebet quidem, sed — vel ipso scholiasta indicante, —
unum tantum diem. Itaque scriptum fuit, — certe scribendum
est, — ἀπάθειαν γὰρ τῶν τοιούτων κακῶν οὐκ ἔστι τηρεῖν.

δ, 228 ad Πολύδαμνα: ἀμφίβολα πότερον τῆς Φαρμακίδος
ἔστι τὸ ὄνομα, ἢ τὰ Φάρμακα τὰ πολλοὺς δαμάζοντα. (MV)
Oportet ἀμφίβολου.

δ, 244. Ταύτην ἐπελέξατο (ἢ Ἑλένη) τοῦ ἀνδρὸς τὴν πράξιν, ἐν ἧ τὸ πᾶν ὠφελικαῖα αὐτὸν φαίνεται. Credam ἐξελέξατο aliquanto rectius esse.

δ, 245. Revertendum est ad scholion ex Q, adscriptum poëtae narrationi de Ulixē mendici habitu Troiam intrante, cuius initium iam supra (p. 147) tetigi, vel potius ad duo quae videntur esse super hanc rem scholia. Διὰ πολλὰ -- auctor incipit — τῆς πράξεως ταύτης μνημονεύει ὁ ποιητής, -- ὅτι ---, καὶ πρὸς τὴν μνηστηροκτονίαν ταῦτα ὠκονόμηται, ἵνα μὴδὲ τοῖς μνηστήρσι συνῶν ἐν τοιοῦτῳ σχήματι ἀπίθανον φαίνοιτο. [τὸ] πιθανὸν δὲ τοῦτο καὶ πρὸς τὴν Τηλεμάχου πίστιν. δεξάμενος γὰρ ταύτην τὴν διήγησιν, ἐτοιμοτέρως καὶ παρ' Εὐμαίῳ πιστεύει τοῦτον εἶναι τὸν πατέρα τὸν τοῦ πτωχοῦ πρόσωπον ὑποκρινόμενον. (Q.) Tum, quasi nova observatio sequatur, ex eodem uno codice subiunguntur haecce: πιστεύει αὐτῷ ἐπιθέσθαι βουλευομένῳ τοῖς μνηστήρσιν. ὁ γὰρ καὶ πληγὰς καρτερήσας ὑπὲρ τῶν κοινῆ συμφερόντων καὶ πόλεως ὄλης καταφρονήσας, πῶς τῶν ἰδίων ἀποστήσεται; Ne ullum quidem sensum vel mediocrem haec ultima praebent sic separatim lecta; quippe quae pertineant ad exponendas causas iam supra exponi coeptas, cur haec quoque Helenae de Ulixis dolo narratio faciat πρὸς τὴν Τηλεμάχου πίστιν in ulterioribus Odysseae partibus. Quamobrem quae nescio quo casu cum sententiae detrimento a superioribus avulsa sunt quantocius de integro cum iis coniungantur sic connexa: δεξάμενος γὰρ ταύτην τὴν διήγησιν, ἐτοιμοτέρως καὶ παρ' Εὐμαίῳ πιστεύει τοῦτον εἶναι τὸν πατέρα τὸν τοῦ πτωχοῦ πρόσωπον ὑποκρινόμενον, πιστεύει (Δ') αὐτῷ ἐπιθέσθαι βουλευομένῳ τοῖς μνηστήρσιν. In sequentibus lectio Eustathii a Dindorfio memorata: πῶς τῶν ἰδίων οὐ προστήσεται multo exquisitior mihi videtur ac lectioni nostri codicis ἀποστήσεται longe praefenda. Quod supra in his: ἵνα μὴδὲ τ. μνηστήρσι συνῶν ἐν τοιοῦτῳ σχήματι ἀπίθανον φαίνοιτο (sc. Ulixes), pro ἀπίθανον requiritur, unusquisque sponte videt, nec quod τὸ seclusi ante πιθανὸν ex apertissima dittographia ortum quemquam harum rerum intelligentem improbantem habebit.

δ, 247. Ἄλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκει. Ad haec

HMQ: ἀπὸ κοινοῦ τὸ αὐτόν, ἴν' ἧ, κατακρύπτων νῦν ἑαυτὸν ἤϊσκειν αὐτόν ἄλλω Φωτί καὶ οὐκ Ὀδυσσεΐ. Immo: ἤϊσκειν αὐτόν ἄλλω Φωτί. Nam haec est vis locutionis ἀπὸ κοινοῦ, optime expressit a Buttmano ad γ 104.

δ, 252. 'Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λούου, — narrare pergit Helena. Ultimum verbum sic efferunt editiones et veteres et recentiores quas sciam. At lemma codicum HQ: ἄλλ' ὅτε δ. μ. ἐγὼν ἐλόου, cum hac observatione: οὕτως ἔλουον. ἐπιτηδὲς δὲ αὐτὸν λούει, ἴνα δι' ὧν τὸ λαμβάνειν ἐπορίζετο βρακῶν, τούτων αὐτὸν ἀφελόμενων γνωριμώτερον ποιήσεται, ἐπεὶτοι γε παρ' Ὀμήρῳ παρθένων ἐστὶν ἔθος τὸ λούειν τοὺς ξένους. Primum varians lectio ita redintegranda. ἐλόου: οὕτως (ἀντὶ τοῦ) ἔλουον, (eandem agnoscit Schol. ex LV ad E 905.) nam sic haec efferri solent praesertim in H. Caetera, quae agunt de quaestione inter grammaticos notissima ac pluribus scholiis agitata, unum vitium obsidet sed ridiculum prae omnibus. Πάκη enim ἀφελόμενα non facile quis viderit, ἀφαιρέθοντα videre potest. Sed legendum: de industria Helena Ulixem lavat ἴνα δ' ὧν τὸ λαμβάνειν ἐπορίζετο βρακῶν, τούτων αὐτὸν ἀφελόμενα γνωριμώτερον ποιήσεται. Ita et sententiae satisfit et idem brevius est in scholio ex E hinc contracto: ἐξεπίτηδες Ἑλένη λούει αὐτόν. διὰ τὸ ἀκριβῶς γνωσὶν σχεῖν, ἐπεὶ γὰρ παρθένους τοῦτο ἐφείται.

Statim post eodem versu optime in Homero editur: καὶ χρίον ἐλαίῳ. At M: καὶ ἔχρισ' sed in textu superscriptum: ἢ καὶ χρίον. Solennis formula est: γ ρ. καὶ χρίον, eamque et hic obtinuisse putem.

δ, 255. Iurat Helena μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι, || πρὶν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι. Tricati sunt in his grammatici, quorum sententia ita exponitur in E: τὸ πρὶν μὴ νόει μοι τοιοῦτον ὅτι μετὰ τὸ ἀπελθεῖν τὸν Ὀδυσσεῆα εἰς τὰς νῆας ἔμελλεν ἢ Ἑλένη εἰπεῖν. οὐδ' ὅλως γὰρ οὔτε πρῶην οὔτε ὕστερον ἔμελλεν εἰπεῖν. τοιοῦτον γὰρ τὸ πρὶν ἐν τὰ ὕθα. εἰ γὰρ εἶπεν, εὐθέως διεσπάσαντο αὐτὴν ὡς μὴ ὁμολογήσασαν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἢ Ἐκάβη ἀγνοεῖ τὴν Ὀδυσσεῶς εἰσέλευσιν· εἰ γὰρ ἔγνω, οὐκ ἂν ἐσίγησεν. Pro εὐθέως διεσπάσαντο in codice est διεσπουδάσαντο, quod recte emendavit Buttmanus,

sed simul ἄν additum oportet: εἰ γὰρ εἶπεν, εὐθέως ἄν διασπάσαντο αὐτήν, quemadmodum statim infra recte scriptum est: εἰ γὰρ ἔγνω, οὐκ ἄν ἐσίγησεν. Sed gravior his inest difficultas. Nemo enim admonitus non sentiet, quam alienissimo loco compareant illa: τοιοῦτον γὰρ τὸ πρὶν ἐνταῦθα, quae et dirimunt non dirimenda, — arctissime enim cohaerent οὐδ' ὅλως γὰρ — ἔμελλεν εἰπεῖν. εἰ γὰρ εἶπεν, εὐθέως κτλ., — et ipsa nihil dicunt. Quis enim expositurus, quid πρὶν hic non significet, expositioni mediae inserat: tale quid τὸ πρὶν hic valet? Apparet iam, verba eo loco quem nunc occupant esse movenda et post ὡς μὴ ὁμολογήσασαν collocanda. Sed ne sic quidem idoneum sensum praebent, utpote defecta. Excidit enim summa rei, quo modo τὸ πρὶν intellegendum sit. Quae commode peti poterit ex ampliore super hanc ipsam rem Scholio ex HMQT ad praecedentem versum adscripto, de quo supra iam egimus, in cuius fine ita scriptum est: ἔστιν οὖν ὁμοιον τῷ „τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν” (A 29), καὶ „οὐδέ ποτ' ἐκπέσει, πρὶν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται” (Σ 283). Haec igitur nostro quoque scholio intercalanda: — ὡς μὴ ὁμολογήσασαν. (ἔστιν οὖν ὁμοιον — — — ἀργοὶ ἔδονται.) τοιοῦτον γὰρ τὸ πρὶν ἐνταῦθα, quae nunc optime sequuntur ac concludentis sunt. Nempe qui ita interpretabantur grammatici πρὶν γε τὸν κτλ. quodammodo ut ὄρκον ἀπωμοτικὸν capiebant, atque ita demum recte habebit quod subiungitur δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἡ Ἐκάβη ἀγνοεῖ τὴν Ὀδυσσεώς εἰσέλευσιν, quibus demonstratur, nullam vel post Ulixis discessum Helenam eius doli mentionem iniecissee. Interpretationem ipsam contortam esse nec veram, utpote disertis poëtae verbis adversantem, supra iam monui.

δ, 256. Iureiurando dato, καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιοῶν. Ad νόον κατέλεξεν in PQ est: ὃν εἶχε νῦν περὶ τῆς διὰ τοῦ Ἴππου ἐπιβουλῆς. ὅτι δὲ τοῦτό φησι δῆλον ἐκ τοῦ „αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ χαίρει.” In Palatino deest νῦν, nec hercle iniuria: est enim molestissimum. Nos tamen eo auctore non abiiciemus quod nescimus cur interpolaretur, sed corrigemus: ὃν εἶχε νοῦν περὶ τῆς διὰ τοῦ Ἴππου ἐπιβουλῆς, quod interprete non eget.

δ, 279. In narratione de mirabili Helenae dolo, quo Graecos equo ligneo latitantes detegere conata est, haec sunt Menelai verba:

ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
πάντων Ἀργείων Φωνῆν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.

Ad alterum versum legitur in E: *μιμουμένη τὴν Ἑλληνίδα Φωνῆν. οὐ γὰρ ἂν πασῶν ἠπίστατο τὰς Φωνάς. ἢ ἴσως οὐκ ἠγνόει τῶν ἀρίστων τὰς Φωνάς.* Nisi uberiora extarent unde haec contracta esse appareret, difficile foret ex his qualemcunque sensum elicere, nedum dispicere quorsum pertineant. Adeo inprimis ioculare est illud in initio positum γὰρ, quod nullius rei causam reddit. Nunc ex scholio quod BHMQ servaverunt miseras cernimus reliquias notae Nicanoris, de more ad interpunctionem pertinentis sed simul interpretationem quoque tangentis, quod iam docuit Friedländerus. Huius ope in excerpto ex E scribendum videmus: *οὐ γὰρ ἂν πασῶν ἠπίστατο τὰς Φωνάς, ἀλλ' ἴσως οὐκ ἠγνόει τῶν ἀρίστων τὰς Φωνάς,* atque ita revera scripsisse puto epitomatores, nisi plane socors et oscitans fuerit. Sed ne hac quidem necessaria correctione adhibita, bene rem suam gessisse censendus erit misellus scriptor, qui infantissime dixit *οὐκ ἠγνόει τῶν ἀρίστων τὰς Φωνάς,* et eodem vocabulo eadem prorsus forma bis intra brevissimum spatium ineleganter repetito, et τῶν ἀρίστων obscure posito pro τῶν γυναικῶν τῶν ἀρίστων. Quanto rectius et disertius uberius scholion, — etsi fortasse ne hoc quidem Nicanoris verba integra exhibet, — τοῦτο (verba πάντων Ἀργείων) ἐκατέροις δύναται προσδίδοσθαι, μᾶλλον δὲ τοῖς ἄνω, ἵνα μὴ ἀλογώτερον γένηται τὸ ζήτημα. οὐ δυνατὸν γὰρ ταῖς ἀπάντων γυναιξίν ὁμοφωνῆσαι, ἀλλὰ ταῖς τῶν ἀριστέων, αἷς καὶ ἐν ἔθει ἐτύγχανεν. Iam unusquisque videt, et unde et qua arte epitomator codicis E sua sumpserit. Attamen in integriore Nicanoris nota ceteroquin optime scripta unum vocabulum est quod me offendat, scribarum puto culpa. Haereo in voce ζήτημα, quam sive veterum more interpreteris per *quaestionem*, sive recentiorum per *interrogationem*, aequè inepte et indistincte ponitur pro ea fraude, qua Helena heroës latitantes ad vocem edendam pellicere conata est. Unum vocabulum novi rei exprimendae aptum et conveniens, idque fortasse restituendum erit: ἵνα μὴ ἀλογώτερον γένηται τὸ (σρα)τήγημα.

δ, 309. Parvi momenti res observanda est in glossa ad hunc versum, nec tamen prorsus negligenda. Ad ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι E: στερεοῖς, ταχυτάτοις. Pro ultimo vocabulo Naberus, v. cl. reposuit quod verum est: παχυτάτοις, (Mnemos. N. S. IV p. 164); στερεοῖς Maii est pro codicis lectione στεροῖς. Non tamen quod Maius volebat hinc efficiendum erat, sed potius στεροῖς, quam formam Atticis frequentatam ne nostris quidem scriptoribus ignotam esse arguit v. c. scholion ad δ 535 (p. 219, 25) ex eodem E petitum.

δ, 320. Μηλ' ἀδινὰ σφάζουσι. Iterum in E: λεπτά, πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν. ἢ ἀντὶ τοῦ πυκνῶς. Ad eadem verba α 92 legitur in EQV: ἤτοι λεπτά πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀδινῶς, ἵνα ἢ πυκνῶς καὶ συνεχῶς. Est prorsus idem scholion iisdem verbis conceptum. Quamobrem hic quoque restituendum arbitror: ἢ ἀντὶ τοῦ (ἀδινῶς, ἴν' ἢ) πυκνῶς.

δ, 339. Pervenimus ad locum primo obtutu difficiliorem. Menelaus omnia mala procis imprecaturus utitur nobili illa comparatione:

ὡς δ' ὀπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῦ λέοντος
νεβροῦς κοιμήτασα νεηγενέας γαλαθηνούς
κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὼν εἰσῆλυθεν εὐνήν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.

In Homeri ipsius loco audacior fortasse videbor si dixero, semper me haesisse in ultimo futuro, et quotiescunque hos versus relego, semper se mihi sponte offerre optativum ἐφῆσοι. Non enim hic vaticinatur Menelaus, ut Minerva fecit α 202—205, sed profitetur quid fieri cum maxime cupiat. Sed nunc nobis potius cum scholio res est. Splendidum locum Aristophanes intempestiva eruditione vexavit. Ad lemma ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσι legimus in EHQT(M?): Ἀριστοφάνης τὸ ἀμφοτέροισι ἐπὶ τῆς ἐλάφου καὶ τῶν νεβρῶν λαμβάνει. ὃ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν Φησι τίκτειν τὴν ἔλαφον, σπανίως δὲ δύο. εἰκότως δὲ Ὅμηρος τούτῳ συγχρῆται, ἵνα καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἐμφερές ἢ τὸ τῆς εἰκότος. ὡς γὰρ οἱ μνηστῆρες πλεῖστοι πρὸς ἕνα,

οὕτως καὶ οἱ νεβροὶ πρὸς τὸν ἕνα ἰσχυρότερον ἀντίκεινται. In his primum τῶν νεβρῶν vitiosum est. Etenim ἀμφοτέροισι de cerva eiusque hinnuleis simul dici nemo non videt, neque profecto tam fatuus fuit Aristophanes, ut aliter acciperet quod aliter accipi prorsus non possit. Sed Aristotelis auctoritate permotus, ἀμφοτέροισι de una cerva υποque hinnuleo ab Homero usurpari credidit, atque hac opinione perductum eum in Homero ipso singularem rescripsisse: νεβρὸν κοιμήσασα νεγγενέα γαλαθηνόν, Nauckius (Aristoph. Byz. p. 23) admodum verosimiliter coniecit. Itaque apparet in scholio rescribendum esse: Ἀριστοφάνης τὸ ἀμφοτέροισι ἐπὶ τῆς ἐλάφου καὶ τοῦ νεβροῦ λαμβάνει, et sic demum recte sequitur: ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης ἔν Φησι τίκτειν τὴν ἐλάφον, σπανίως δὲ δύο. Hoc καὶ τυφλῷ δῆλον, estque quod requiro in omnibus codicibus praeter unum. Dindorfius tamen, nescio quo iudicii errore, vitium quod in uno H est in textum inexit ac sic fecit ut Aristophanes ineptire videretur. In H autem post illud scholion, quod supra descripsi, aliud sequitur brevius eodem vitio infectum. Ἀριστοφάνης ἀμφοτέροισι (l. -ροισι) ἤκουσεν αὐτῆ καὶ τῶν νεβρῶν. ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης ἔν Φησι τίκτειν τὴν ἐλάφον. εἰρήκει δ' ἂν νεβρὸν κοιμήσασα. Qui ne hic quidem sentit post αὐτῆ mathematica fere dicam necessitate requiri τῷ νεβρῷ, nihil unquam de genere hoc sentiet. Sensit Nauckius ac correxit. At nunc iam videmus, unde et hic et in ampliore scholio idem vitium appareat. Nempe aut e compendio male lecto, aut, quod multo verosimilius mihi videtur, ex praeiudicata opinione. Sic v. c. in Porphyrii scholio de ἡ μονογραμμάτω apud Atticos veteres (θ 186 et E 533) omnes loci, qui doctrinae huius stabiliendae causa adferuntur, corrupti sunt ad eam formam quae scribis sola erat familiaris. Adfert Cratinum ἐν Πυτίνῃ „γυνὴ δ' ἐκείνου πρότερον ἤ, νῦν δ' οὐκέτι,” adfert Sophoclem ἐν τῇ Νιόβῃ. „ἢ γὰρ Φίλη γὰ τῶνδε τοῦ προφερέτερου,” adfert eiusdem Oedipum Tyrannum (vs. 1123). „ἢ δούλος οὐκ ὠνητὸς ἀλλ' οἴκοι τραφεῖς,” adfert denique Platonem (Rep. I p. 328 C). „οὐ μὲν γὰρ ἐγὼ ἔτι ἐν δυνάμει ἢ που ῥαδίως.” Omnibus his quatuor locis, — incredibile dictu, — scriba codicis E, cui soli haec debemus, usitatum sibi ἦν infersit. Idem igitur nostro quoque loco usu venisse credam, ac tuto iam cum caeteris codicibus licebit reponere id, quod sensus unice flagitat. Non minus

autem perversa sunt quae sequuntur: *εικότως δὲ Ὅμηρος τούτῳ συγχρῆται*, idque, ut videtur, in omnibus. Quod iterum optime sentiens Nauckius proposuit (p. 23 not.): *εικότως δὲ Ὅμηρῳ τοῦτο συγχωρεῖται*. Sed, — quod pace viri acutissimi dictum esto, — haec restitutio minus feliciter mihi excogitata videtur. Ne dicam, non optime illud „iure tamen Homero hoc conceditur” enunciari per *Ὅμηρῳ τοῦτο συγχωρεῖται*, quod multo accuratius ipse Aristarchus expressit per: *δοτέον δὲ τῷ ποιητῇ τὰ τοιαῦτα* (ad γ 71), ne ipsa quidem haec sententia bene habet, si cum proxime antecedentibus connectatur, quod omittere non licet. Aristophanes, inquit, *ἀμφοτέροισι* de cerva unoque eius hinnuleo intellegit, quoniam Aristoteles semel tantum, ad summum bis, parere cervam auctor est. Iure autem Homero hoc conceditur, — sive, hoc ei vitio non vertitur, — ut numero quoque comparatio conveniat. Haecine cohaerent? Equidem potius credam scriptum fuisse: *εικότως δὲ Ὅμηρος τούτῳ (οὐ) συγχρῆται*, ut et minore molimine locus restituatur et *τούτῳ* habeat, cui e praecedentibus referatur. Confusio vocalium *σῦ* et *σῦ* iam Bastio (Comm. Palaeogr. p. 734) „in vulgus notissima est,” nec multum dubito quin Nauckius ipse, vir clarissimus, si quando haec leget, hoc quod reponendum dixi prae suo invento probaturus sit. Caeterum, ne quid omittam, *συγχρῆται* ex M bene repositum est, caeteris codicibus *συγχρᾶται* praebentibus, quod ne ipsum quidem in nostris scriptoribus rarum aut inusitatum videri potest, cum v. c. statim in vicina legatur *παρὰχρᾶται γὰρ ταῖς λέξεσι*. (ad δ 411, p. 211, 24). Tandem pro *πλείστοι* praetulerim: *ὡς γὰρ οἱ μνηστῆρες πλείους πρὸς ἕνα*, quod in Harleiani monstro *πλείος* latere Dindorfius optime vidit.

Non abs re erit monere negativam particulam, saepissime *οὐ*, nonnunquam *μὴ*, in nostris scholiis frequentius etiam quam in aliis scriptoribus maiore cura transcriptis desiderari. Praeter ea exempla, quae supra iam hic illic exhibui, nunc ordine potiora recensebo, neglectis tamen, quae plurifariam corrupta aliam quoque medicinam expectent. Faciam initium ab uno loco ex Veneto B, ad primores statim Iliadis versus (A 8), ubi satis mirari non possum a nullo aut editorum aut criticorum, qui

quidem ad meam notitiam pervenerunt, certum et vitium esse deprehensum et remedium adlatum. Ad versus, quos unusquisque fere tenet memoriter: τίς τ' ἄρ (τάρ) σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι; || Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. κτλ. observat grammaticus nescio quis: ἐπὶ τὸ διηγηματικὸν μετιῶν ὑποβάλλει τὰς διηγήσεις αὐτομάτους, ἵνα μὴ δοκῇ τοῖς ἀκούουσι προσκορῆς εἶναι, ἀλλὰ διὰ πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως τὸν τῶν ἀκροωμένων νοῦν ἀναρτῶν, καὶ ὑψῶν αὐτοὺς πρότερον τῇ πεύσει, εἴτα τὴν ἀπόκρισιν ἐπάγων. Quod qui ita dicit, nihil dicit. Subiungit narrationes — inquit — sponte, simpliciter, sine arte, idque, si dis placet, ne lectoribus taedium afferat. Subiungit autem eas simpliciter, — sed per interrogationem et responsonem! Quis haec concoquat? Contrarium dixit auctor, artem poëtae iam inde ab initio extollens, ἐπὶ τὸ διηγηματικὸν μετιῶν ὑποβάλλει τὰς διηγήσεις (οὐκ) αὐτομάτους, — — ἀλλὰ διὰ πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως. Atque hoc quidem apertum esse arbitror, nunc omissam negationem in Scholiis ad Odysseam pervestigemus.

Igitur deest οὐ ad β 170: οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς, ad quae H: — ὡς συνεχῶς, ἤγουν ἄπειρος, αὐτὸς μαντεύομαι. Neque ἀπείρητος neque οὐκ ἀπείρητος significat συνεχῶς, sed correctio in promptu est: ὡς συνετός, ἤγουν (οὐκ) ἄπειρος, αὐτὸς μαντεύομαι. — Iterum deest η 14: καὶ ὁ ἀήρ δὲ καὶ ἡ ἀήρ τὸ αὐτό. ἡ ἀήρ γὰρ ἡ ἀορασία, ὁ ἀήρ εἰ μὴ ἔχει τὸ φωτίζον. (E) Discrimen, quod nonnulli statuebant, melius expositum est ab Apollonio Sophista i. v. at hic confusissime; illud tamen apparet, discrimen esse statutum, quamobrem: ὁ ἀήρ δὲ καὶ ἡ ἀήρ (οὐ) τὸ αὐτό verius erit. — Certius est θ 246, ubi Alcinoos Ulixi: οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαιστοί. Ad haec quidam in T: ἐφύσαμεν. οὐκ ἤδη τὴν δύναμιν Ἄλκίνοος ἐσεμνύετο περὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν, ὅπote δὲ ἔγνω ἐλάττονας πεφηνέναι τοὺς Φαίακας τοῦ Ὀδυσσεώς, προσέθηκε τὸ „ἀμύμονες”, οὐχ ὑπερέχοντες ἔσμεν. Priora sensu cassa ex codice ipso peritissime ita restituit Ludwichius: ἐφ' ὅσον μὲν οὐκ ἤδει τὴν δύναμιν Ἄλκίνοος ἐσεμνύετο περὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν. In ultimis parvum mendum relictum est. Res enim ipsa clamat scribi oportere: ὅπote δὲ ἔγνω ἐλάττονας πεφηνέναι τ. Φαίακας τ. Ὀδυσσεώς, προσέθηκε τὸ „(οὐκ) ἀμύμονες,” οὐχ ὑπερέχοντες ἔσμεν. — κ 305. Servatur Ulixes a fraudibus Circes, accepta

a Mercurio salutari illa herba, μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. Iterum philosophum quidam agens in T: τὸ καλυτικόν significat, inquit. εἰκότως δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς σοφὸς ὑπάρχων ἔλαβε τὸ μῶλυ, τοῦτο φησι (id est) τὸν τέλειον λόγον, ὅφ' οὗ βοηθούμενος οὐδὲν παθεῖν ἠδύνατο. μετεβάλλετο καὶ παρηγορεῖτο ἴσως διὰ τὸ μῶλυ. Sunt haec adumbrata, non optime quidem, ex Heracliti c. LXXII (p. 143 Mehl.), sed vel sine hoc auxilio unusquisque videt in fine scribendum esse: -- ἠδύνατο. (οὐ) μετεβάλλετο καὶ παρηγορεῖτο οὕτως διὰ τὸ μῶλυ, id est quod Heraclitus paulo elegantius dicit: ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου φρουρούμενος Ὀδυσσεὺς λογισμοῦ τὰ Κίρκης νενίκηκε Φάρμακα. — λ 324. οὐδ' ἀπόνητο: οὐδ' ἀπώνατο. συστέλλεται δὲ διὰ τὸ μέτρον. (B) Credam dedisse hominem: (οὐ) συστέλλεται δὲ διὰ τὸ μέτρον. Nempe recentiores ἀνάμην dicentes Homericum ἀπόνητο per productionem metri necessitate factam explicabant, nescii Atticos quoque veteres Ὀμηρικῶς dixisse, si fides Phrynicho solito hiatu pronuncianti: ἀνάμην, ἄνασο, ἄνατο· πάντα ἀδόκιμα, ὅταν διὰ τοῦ ᾠ. τὰ γὰρ ἀρχαῖα διὰ τοῦ ἠ, ἀνήμην, ἄνησο, ἄνητο. — ξ 31. Ulixes a canibus Eumaei latrantibus circumfusus ἔξετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρὸς. Ad haec in B est: ἀντὶ τοῦ ἔρριψεν αὐτό. Φυσικὸν βοήθημά φασι πρὸς ἀποτροπὴν κυνῶν τὸ καθεσθῆναι καὶ προέσθαι τὴν ῥάβδον ὡς μὴ ἐπιτιθέμενον. ἢ διὰ φόβον. Homeri versus satis declarat scholiastam scripsisse: οὐ διὰ φόβον, comprobaturque hoc V, οὐ διὰ φόβον, ἀλλ' ἐκῶν ἔρριψεν αὐτό, meliore et scriptura et ordine. — σ 323. Agitur de Melanthe Penelopes serva, quam

παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῶ.

ἀλλ' οὐδ' ὡς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης.

Ad ἀθύρματα observatur, ea hic non proprio sensu accipienda esse, sed de mundo muliebri (ut o 416). Observatio sic editur ex BHQ: ἡ Μελανθὴ χλιδᾶς καὶ παιδιᾶς ἐλάμβανεν, ἀλλ' οὐ συνεχώρει αὐτῇ Πηνελόπη ἀθύρματα, ἀλλὰ τὰ πρὸς ἠδονὴν αὐτῆς ἔπραττε, δηλονότι νηπία ὑπάρχουσα. ἀθύρματα γὰρ εἶσι τὰ τῶν νηπίων παίγνια. Ne alia tangam, perridicule Penelope dicitur δηλονότι νηπία ὑπάρχουσα, nam per Grammaticae leges nulla alia hic intellegi potest. Qui et hoc et plura alia in hoc scholio absurda, quae singillatim exponere non est opus, mecum non concoquunt, videant an sic scripta melius ca-

pian: ἡ Μελανθῶ χλιδᾶς καὶ παιδιᾶς ἐλάμβανεν, ἀλλ' οὐ συνεχώρει αὐτῇ ἡ Πηνελόπη ἀθύρματα· — ἀθύρματα γὰρ εἰσι τὰ τῶν νηπίων παίγνια· — ἀλλὰ τὰ πρὸς ἡδονὴν αὐτῇ ἔπραττε, δηλονότι (οὐ) νηπίᾳ ὑπαρχούσῃ. — Tandem ψ, 310—343 ex Vindobonensi 133 enotatur: ῥητορικὴν ποιεῖται ἀνακεφαλαίωσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσεΐας. καλῶς οὖν ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοὺς τρεῖς καὶ τριάκοντα. Nunc quidem coniectura opus non est, nam quod ratio requirit emendate scriptum extat in HQV: οὐ καλῶς ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοὺς τρεῖς καὶ τριάκοντα· ῥητορικὴν γὰρ πεποίηκεν (πεποίηται optime Harleianus, Praef. p. LXX.) ἀνακεφαλαίωσιν -- τῆς Ὀδυσσεΐας, nec adnotassem, nisi et hoc exemplo appareret quam nullam saepe ob causam proni fuerint librarii ad negationem invita sententia omittendam.

Adiungam his paucula exempla negationis aliter obscuratae. Versus est Homeri φ 349: καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τὰδε τόξα φέρεσθαι. Ad καθάπαξ observant Vulgata: καθόλου. τοῦτο δὲ οὕτως ἔχει παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν ᾧ τῆς προηγουμένης λέξεως ληγούσης εἰς ξ, καὶ ἡ ἐξῆς ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ. Nihili hoc esse sensit Buttmanus ita disserens: „collato Eustathio Barn. em. οὕτως οὐκ ἔχει ἐτέρωθι: fortasse probabilius οὐχ ἐτέρωθι οὕτως ἔχει. Sed ne sic quidem recte procederet sequens ἐν ᾧ.” Tentemus, si forte Buttmani manibus satisfacere possimus: τοιοῦτο δὲ (δεύτερον add.?) οὕτως ἔχεις παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν ᾧ τῆς προηγουμένης λέξεως ληγούσης εἰς ξ, καὶ ἡ ἐξῆς ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ. Grammaticos etiam vetustiores nonnunquam secunda persona usos suaviter cum benevolo lectore colloqui solere, postea pluribus comprobabimus; nunc unum adscribemus recentioris exemplum ad δ 255, quem locum iam aliquoties supra attigimus: τὸ πρὶν μὴ νόει μοι τοιοῦτον, ὅτι -- ἔμελλεν ἡ Ἑλένη εἰπεῖν. — Idem fortasse remedium adhibendum λ 275, ubi de Oedipode: ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων || Καδμείων ἦνασσε. Erant, qui adiectivo hic aliam quam caeteris in locis significationem tribuerent: πολλὰς ἀράς καὶ βλάβας ὑπομεινάσῃ παρὰ θεῶν (hucusque BQ). οὐ γὰρ ἐρασμίῳ ὅπως ἂν ἢ τῷ ὑποκειμένῳ ἀκόλουθον (V). Hic quoque admodum arridet: οὐ γὰρ ἐρασμίῳ· οὕτως ἂν ἦν τῷ ὑποκειμένῳ ἀκόλουθον.

Sic nonnunquam particula μὴ quoque evanuit coniectura revo-

canda. Ulixes ad Phaeaces (θ 230): οἷοισιν δειδοικα ποσὶν μὴ τίς με παρέλθῃ || Φαιήκων. Ad quae scholiasta: ἐν οἷς πτοεῖται αὐτὸς ἠττηθῆναι Φησιν ἑαυτὸν εὐδοκιμεῖν, ἐν οἷς δὲ αὐτοὶ πτοοῦνται ὡς ἀδόκιμοι, αὐτὸν Φησι μὴ ὑπερέχειν (E). Iure Buttmano hic de vitio suboluit, in vera tamen lectione eruenda minus quam solet feliciter versato: „Mirus, inquit, casus haec videtur pervertisse. Et ultima quidem sic sine dubio sananda αὐτὸν Φησιν ὑπερέχειν: priora sic fortasse: — αὐτὸς, ἠττηθῆναι Φησιν ἑαυτὸν τοῦ εὐδοκιμεῖν.” Ultima sine ullo dubio recte sanata iudico, etsi causa erroris nec intellecta nec patefacta, priora autem sic, ut quo sensu Buttmanni mutatio accipienda sit prorsus non intellegam, ne tum quidem, si ἠττηθῆναι τοῦ εὐδοκιμεῖν pro τοῦ εὐδοκιμεῖν ἕνεκα accipere liceret, quod certe non licet. Si quid video, restitutio loci sine controversia corrupti et facilima est et evidentissima: ἐν οἷς πτοεῖται αὐτὸς ἠττηθῆναι, Φησιν ἑαυτὸν (μὴ) εὐδοκιμεῖν, ἐν οἷς δὲ αὐτοὶ πτοοῦνται ὡς ἀδόκιμοι, αὐτὸν Φησιν ὑπερέχειν. Nunc simul et corruptelae origo perspicitur et casus, qui Buttmano tam mirus videbatur, unus fit ex pervulgatissimis. Nempe μὴ in huius codicis — vel etiam in omnium — archetypo casu inter scribendum omissum, deinde in marginem vel intra lineas insertum, ab haesitante scriba in perversum locum translatum est, ita ut, cum ad εὐδοκιμεῖν pertineret, ad ὑπερέχειν adhaeresceret. Saepius iam huiuscemodi errores notavimus et correximus, nunc alterum exemplum adiiciam itidem circa negationem falso loco insertam versans, ex eodemque codice petitum. Ad Menelai de caede fratris narrationem longiusculum legitur scholion in E (δ 535), praesertim haec verba respiciens: — — — καὶ κατέπεφνε

δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ Φάτνῃ.

οὐδέ τις Ἀτρεΐδew ἐτάρων λίπεθ' οἱ οἱ ἔποντο,

οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.

Culpata est hic Agamemnonis persona. ἔοικεν ὡς τρυφήτου κατηγορεῖν τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ μεθύσου καὶ διὰ τοῦτο ἀγνοοῦντος καὶ τὴν αὐτοῦ ἐπιβουλήν ὡς μεμεθυσμένου. ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο. ἐθάρρει γὰρ καὶ τὸν δόλον οὐκ ἐνόησεν. εἰ δὲ καὶ βοῦν εἶπεν, ἀλλ' οὐ πρὸς ὕβριν αὐτοῦ εἶπεν, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ ἐδήλωσε. κατεκτάνθη γὰρ καθήμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐσθίων, ὡς ὅταν μὲν βοῦς στερεὸς καὶ δυνατὸς ᾖ, σφαγῆ δὲ ὄμως ἐν Φάτνῃ δεδε-

μένος καὶ ἀγνοῶν τὴν ἐαυτοῦ ἐπιβουλὴν. In transcursu notemus sequiorum dictiones, κατεκτάνθη, et καθῆσθαι ἐπὶ τῆς τραπέζης, et vitium facile sanabile in initio τὴν αὐτοῦ ἐπιβουλὴν pro τὴν αὐτοῦ, et sic ad ea perveniamus, quorum causa totum apposuimus. Primum monemur a Buttmano, in codice esse ἀλλ' ἔστι τοῦτο, ante ἔστι inseruisse Maium οὐκ. Laudamus factum, estque καὶ τυφλῶ δῆλον requiri negationem. Sed cur eam excidisse dicamus? Potest mero casu excidisse, ut saepe accidit. Attamen advertunt nos quae continuo sequuntur: ἐθάρρει γὰρ καὶ τὸν δόλον οὐκ ἐνόησεν. Dixisset saltem ἀλλὰ τὸν δ. οὐκ ἐνόησεν, et ne sic quidem optime dictum foret. Verum ubi semel animadvertimus eam ipsam particulam οὐκ, quae in proxime antecedentibus deērat, iniuria huc esse translata, sententia hanc sponte formam induet: ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο. ἐθάρρει γὰρ ὡς τὸν δόλον ἐνόησεν. Suspicio per se non improbabilis certior fiet, si observaverimus scholion ex E expressum esse ex nota multo antiquioris scholiastae, cuius haec verba servata sunt in PQ ad vs. 537 adscripta: τοῦτο εἰς σύστασιν τοῦ ἥρωος, ἔτι καὶ πλειόνων ὄντων τῶν ἐπιθεμένων καὶ ἐνόπλων οὐδεὶς περισσώθη, ἐπειδὴ ἀπ' αὐτῆς ἤσθετο τῆς ἐπιθέσεως γινόμενης.

Praeterea μὴ male deest ad κ 86, ubi Homerus de Laestrygonum terra mirum illud narrat, posse aliquem illic boves ovesque pascentem duplicem mercedem capere, ἐγγύς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι. Ad hos versus Cratetis legitur explicatio haec: Κράτης βραχείας αὐτοῦ ὑποτίθεται τὰς νύκτας. -- τὸν οὖν καθεύδειν παραιτούμενον διπλοῦς μισθοῦς λαμβάνειν, ἢ τὸν ἐν ὕπνῳ τὸ τῆς ἡμέρας πολὺ καταχρώμενον. (HQ) Immo vero τὸν -- μὴ καταχρώμενον. — Item π 457, ubi Minerva Ulixi, ne a subulco adgnoscat, λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ. Exponitur λυγρὰ quid sit in V: εὐτελεῖ, ἢ λαμπρά, sed verum est: εὐτελεῖ, μὴ λαμπρά.

Apposuimus locos sat multos, ubi negatio aegre ac cum sententiae damno abest; sed sunt etiam aliquot, etsi numero inferiores, ubi eadem duce sententia est expungenda, cuius nunc rei exempla quaedam insigniora colligam. Penelope profectionis Telemachi tandem gnara facta ancillas increpat, quae se e somno non ex-

citaverint ac de discessu filii certiozem fecerint. Cui iratae nutrix Euryclea, quae sola rei fuerat conscia,

νύμφα Φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάρκτανε νηλεῖ χαλκῷ,

ἢ ἕα ἐν μεγάρω· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.

ἦδε ἐγὼ τάδε πάντα. (δ 743—745)

Ad lemma νύμφα Φίλη HPQ: δεξιῶς οὐ περιμένει τὸν ἔλεγχον οὐδὲ φθάνει. μιᾷ δὲ τῇ μινύσει καὶ αὐτὴν ἀξίαν τοῦ ἀπολωλέναι Φησὶ διὰ τὸ πεισθῆναι τῷ Τηλεμάχῳ. αἰτίαν δὲ τῆς σιωπῆς ὄρκον προβάλλεται. Quot errores, correctu facillimi, at molesti tamen, in sententia brevi et perspicua! Quod rei caput est, si Euryclea crimen nec περιμένει nec φθάνει, quid quaeso fecit? Sed missa argumentatione, simpliciter indicemus quid sit scribendum: δεξιῶς οὐ περιμένει τὸν ἔλεγχον ἀλλὰ φθάνει. ἅμα δὲ τῇ μινύσει καὶ αὐτὴν ἀξίαν τοῦ ἀπολωλέναι Φησὶ διὰ τὸ πεισθῆναι τῷ Τηλεμάχῳ, αἰτίαν δὲ τῆς σιωπῆς (τὸν) ὄρκον προβάλλεται, in quibus ἅμα pro μιᾷ recte porrexit Q. — Consimile vitium obsidet locum ε 418, ubi ad ἠΐονας τε παραπλήγας in EPQT adnotatur: δευτόνως τὸ παραπλήξ. παραπλήγας δὲ τὰς μὴ βραδίως ἢ οὐ σφοδρῶς πλησσομένους ὑπὸ τῶν κυμάτων, διὰ τὸ μὴ ἀντικρὺς διαιρεῖν (? διαίρειν T) τῷ κύματι. Ultima non expedit, priora sic videntur corrigenda: παραπλήγας δὲ τὰς μετρίως ἢ οὐ σφοδρῶς πλησσομένους ὑπὸ τῶν κυμάτων. Ἐπὶ τ. κ. omittit T, item omittit ἢ οὐ σφοδρῶς, incertum casu an quia in suo exemplari scriba ea discernere non potuit. — ζ 163. Ulixes suppliciter Nausicaam laudans in insula Delo dicit se vidisse Φοῖνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον. Scholiasta in BPQ: -- τὸ δὲ ἀνερχόμενον τὴν τε ἤδη ὑπάρχουσαν ἀκμὴν καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐσομένης αὐξήσεως ὑποβάλλει. [οὐ] τὸν ἐπὶ τῇ Λητοῖ ἀναδοθέντα Φοῖνικὰ Φησιν. Immo hanc ipsam eum innuere caeteri auctores sunt, quibus suadentibus et οὐ inducendum et post τὸν inserendum videtur δ'. Nam ita EV: λέγει δὲ τὸν ἀναδοθέντα Φοῖνικα τῇ Λητοῖ, οὐ καὶ ἐφαψαμένη ἀπεκύησε. — Tiresias Ulixi futura portendens:

δήεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ

ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίον καταέδουσιν. (λ 115, 116.)

Ad hos versus servata est Aristonici nota, ex Harleiano sic edita: ὅτι οὐκ ἐνήλλακται ὁ χρόνος ὡς τὸ „σὺν τε μεγάρω ἀπέτισαν.“ (Δ 161). οὐ γὰρ ἦσαν οἱ μνηστῆρες συνηγμένοι εἰς τὸν

οἶκον Ὀδυσσεώς. Quod ante multos annos conieceram: οὐπω γὰρ ἦσαν οἱ μν. συνηγμένοι, idem prorsus emendavit Cobetus, v. cl. in Mnemos. N. S. I (1873), p. 12. Idem optime monuit, respici hac nota lectionem Aristophaneam, cuius obscura mentio iniicitur in scholio ad β 313, etiam hoc praeclare observans, legisse nostro loco Aristophanem, non κατέδοιεν, — ut illic perperam aut scribitur aut editur, — sed κατέδονται. Haec igitur iam constant. Sed una in re ab eius sententia, si recte cepi, dissentire licebit. In Dindorfii editione scholio nostro nullum lemma praefixum est, insignitur tantum versus numero, estque is vs. 115. Igitur pertinebit nota ad verba δῆεις δ' ἐν πῆματα οἶκῳ, idque Cobetus quoque comprobare videtur. Vera est quidem de verbo δῆεις observatio: ὅτι οὐκ ἐνῆλλακται ὁ χρόνος, at quis tandem id de hoc verbo, quod apud Homerum semper et ubique futurum est, erat docendus? Et quid sibi vult comparatio, sive idem sit sive non sit, cum verbo illo ex Iliade ἀπέτισαν? Quis mortalium inter δῆεις nostrum et Iliacum ἀπέτισαν aliquid commune inveniet? Immo vero et illud ex Iliade exempli causa arcessitum verbum et memoria lectionis Aristophaneae. — etsi nostro loco, quo debuit, non commemoratae, — aptiora nos docent. Nempe nota sequenti versui 116 est adscribenda ad verbum κατέδουσι. Quod si recte posui, Aristarchus reicere potuit Aristophaneum κατέδονται, — ut sine dubio reiecit, — non potuit scribere: ὅτι οὐκ ἐνῆλλακται ὁ χρόνος. Immo plane contrarium eum dedisse suspicor: ὅτι ἐνῆλλακται ὁ χρόνος, praesens positum est pro futuro in generaliore enunciatione, et sic demum clarum fit, cur illud ex Iliade „σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν” hic adhibeatur. Nam ibi quoque Zenodotus pro aoristo futurum requisivit, vulgatam lectionem tuitus est Aristarchus, quem saepe temporum enallagen admisisse novimus, ac nullius saepius quam praesentis pro futuro. Nonnulla huius generis collegit Friedländerus in Schematologia Aristarchea, eius Aristonico praefixa, p. 6. Ex huius copiis duo exempla exci- tabo, ad Σ 136: (ἢ διπλῆ) ὅτι τὸ νεῦμαί ἐστιν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀντὶ τοῦ νέομαι· βούλεται δὲ εἰπεῖν ἐλεύσομαι, quemadmodum nostro loco (vs. 114) est: ὁψὲ κακῶς νεῖται, ubi tamen nihil adnotatum reperitur, et omnium explicatissime ad O 351: (ἢ διπλῆ) ὅτι ἐνεστῶτι ἀντὶ μέλλοντος κέχρηται, ἐρύουσιν ἀντὶ τοῦ

ἐρύσουσιν, ut sint instar omnium, notavitque breviter hunc praestantissimi grammatici errorem dicam an morem Lehrsii in Aristarcho, p. 300 sec. ed. Et sic spero me opinionem meam inprimis ipsi Cobeto satis probasse, τοῦ γὰρ ἡ κρίσις. Illud obiter addo, eiusdem fere formae observationem, — itidem Aristonici putaverim, — legi ad λ 182: διζυραὶ δὲ οἱ αἰσί|| Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεύουση, sinceram in BT: οὐ διὰ τοὺς μνηστῆρας· οὐ πω γὰρ ἦσαν ἐπιθέμενοι· ἀλλὰ διὰ σέ, corrigendam in V: οὐχ ὑπὸ μνηστῆρων ὀχλουμένη· οὐδέποτε γὰρ οἱ μνηστῆρες, οἳ γε μετὰ τέσσαρα ἔτη ἐπίασιν· ἀλλὰ σέ ζητούση. Non dicit, nunquam procos adfuisse, sed *pondum*, quapropter verum erit: οὐδέπω γὰρ (ἦσαν ins.) οἱ μνηστῆρες, simulque in initio articulus male deest: οὐχ ὑπὸ (τῶν) μνηστῆρων ὀχλουμένη. — Semel μὴ superesse deprehendi, ad π 77: δόξαν γὰρ ταῖς ἀγαθαῖς ἔφερον τὸ πολλὰ ὑπὲρ τοῦ μὴ γαμηθῆναι λαβεῖν. (H) Considerantibus paraphrasin esse ad: ἢ ἤδη ἄμ' ἔπιται (Penelope) Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος μνάται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν, non dubium videbitur legendum esse: δόξαν γὰρ ταῖς ἀγαθαῖς ἔφερον τὸ πολλὰ ὑπὲρ τοῦ γαμηθῆναι λαβεῖν.

Affine his vitium est confusio non infrequens inter οὐ et οὕτως vel οὗτος, atque ita, ut saepius negatio legatur pro demonstrativo, rarissime contra, cuius tamen unum olim in Observatt. p. notavimus exemplum, ad δ 199, ubi omnibus apud Menelaum in lacrimas conversis unus Pisistratus suadet ut luctui finem imponant. De hoc igitur scholia in Q: δαιμονίας οὗτος γνωμολογεῖ περὶ πάντων ὅτι οὐ χρὴ κλαίειν, ἀλλὰ τὸ ἴδιον πάθος ἐξήνεγκε. Quo loco nemo negabit verum esse, οὐ γνωμολογεῖ --- ἀλλὰ ἐξήνεγκε. Eiusdem generis nunc alia quaedam exempla insigniora proponam, iterum ab uno ex Iliacis Scholiis loco initio facto fortasse hoc modo in integrum restituendo. Locus quem dico Herodiani est ad M 26. Describo quemadmodum apud Dindorfium editur: ἀλίπλοα: τὴν λι, Φασί, συλλαβὴν δξυτονητέον· κατὰ γὰρ αὐτῶν τῶν ἐρειπίων ἡ λέξις κεῖται, οὐχὶ τὰ ἐν τῇ ἀλλί πλέοντα σημαίνεται. οὕτως Ἀλεξίαν καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ γὰρ δὲ συγκατατίθεμαι τῇ προσῳδίᾳ· ἐκεῖνο γὰρ ἔχω ἀποφύνασθαι, ὡς ὅτι ὀπότερον ἐὰν σημαίνῃ προ-

παροξυτονηθήσεται. (in Lehrsii Herodiano προπαροξυτονηθήσεται, et vel sic sat longum vocabulum est.) οὕτως γὰρ ἐμελέτησε τὰ παρὰ τὸ πλέω, εἶγε καὶ τὸ πρωτόπλοος προπαροξυνομεν. καὶ δῆλον ὅτι εἰς ἀποφυγὴν τῶν οὕτως παραγομένων, διπλῶς, τριπλῶς. Duo his insunt vitia, apertum alterum, alterum latentius et incertioris restitutionis. Verba ὁπότερον ἐὰν σημαίνῃ corruptela laborare primo statim obtutu obviam est. Dindorfius nihil neque adnotavit neque quantum video mutavit. At Lehrsium ea res non fefellit corruptaeque voci exclamativum „sic” apinxit. Cur certissimum vitium certa emendatione tollere noluerit, non video. Legendum enim esse: ὡς ὅτι, ὁπότερον ἂν σημαίνῃ, προπαροξυτονηθήσεται, — id est, sive ἀλίπλοα primitivam significationem retineat sive universe de ruderibus aqua factis dicatur, — unusquisque, spero, mihi dabit. Locutionis apud omnes usitatissimae exempla conquirere fere putidum est; unum adscribam, Xenophontis in Anabasi L. III, I § 42, loco lippis ac tonsoribus noto: ἐπίστασθε γὰρ δὴ ὅτι οὔτε πλῆθός ἐστιν οὔτ' ἰσχύς ἢ ἐν τῷ πολέμῳ τὰς νίκας ποιοῦσα, ἀλλ' ὁπότεροι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς τὰς ψυχὰς ἐρωμενέστεροι ἴωσιν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, τούτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ ἀντίοι οὐ δέχονται ¹⁾). Alterum quod significabam vitium erunt fortasse qui recte dictum contendunt, nec Lehrsius in eo offendisse videtur. Attamen mihi quidem de mendo suspecta sunt ultima: καὶ δῆλον ὅτι εἰς ἀποφυγὴν τῶν οὕτως παραγομένων, διπλῶς, τριπλῶς. Quod ita exponam, ut prius in lectorum memoriam revozem, quo sensu παράγειν, παραγωγόν, παραγωγή apud Herodianum et omnino apud antiquiores grammaticos dicatur. Faciunt huc inprimis duae notae Herodianeae, ad Π 635 de voce εὐρουδείης: παραγωγὸν ἡγοῦνται τὴν λέξιν, τουτέστι παρολκὴν τῆς ἐπὶ τέλους λέξεως· διὸ ἐψίλωσαν., et Ο 705, de ἀκυάλου: ἐψίλωσαν τὸ α, παραγωγὴν δεξάμενοι καὶ οὐ σύν-

1) Saepissime sic loquitur Herodianus, v. c. ad Iliad. B 755: ἀπορρώξ: Ἀρίσταρχος ἔξυτόνως, ὡς θυλακοτρώξ (Cfr. Hes. et Arcad.) καὶ ἡ σύνθεσις δὲ τοῦτο ἀπαιτεῖ ὅτι ἂν σημαίνῃ, εἴτε πάθος εἴτε ἐνέργειαν. Sic Z 239. ἕταρς: ὁ Ἀσκαλωνίτης φιλοῖ ἐφ' οὗ ἂν τάσσεται, φησί, σημαينوμένου· πολλὰ γὰρ ἡ λέξις σημαίνει. Σ 570: τὸ λίνον κατὰ βαρεῖαν τάσιν προενεκτέον, ὅτι ἂν σημαίνῃ, εἴτε τὴν λινὴν ἔσθητα, εἴτε καὶ ἐπὶ τῆς χορδῆς τάσσοιτο. εἴτε καὶ αὐτὸ τὸ λεπτὸν νῆμα, εἴτε σημαίνει εἶδος ὕμνου. κτλ., atque ita frequenter alibi.

θεσιν. -- και τάχα ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο ἢ τὸ ὠκὺ ἐκ τῆς λέξεως σημαίνεται ¹⁾. Hinc Lehrsius, vir summus, aliis quoque in eandem sententiam locis adlatis, quid locutio illa grammaticorum sibi velit luculenter in Aristarcho (p. 309, 310 sec. ed.) explicavit, cuius haec imprimis verba digna sunt quae hic repetantur, cum in iis sint omnia: „Res haec est: ut alii grammatici sic Aristarchus putat in compositis nonnunquam alteram significationis partem delitescere: et quidem ita saepe ut nos nec intelligamus cur ita velit nec quid consequatur. -- Et recte accipiamus in his παράγωγον (- γόν) et παραγωγή, quae quod videam in his per abusum quendam adhibentur, non ut vocabula non inesse dicatur (-cantur?), sed non significare.” Itaque grammatici veteres credebant et veras esse terminationes paragógicas, id est tales, quae per se nihil significarent, et nonnunquam etiam vocabula vere composita paragógica fieri, id est, ut secunda compositi pars modo nihil ad significationem aut adferret aut detraheret, modo hanc ad rem prorsus necessaria esset, ut v. c. in ἀλίπλος, εὐρουδεια, εὐρυάγυια, ταυνηκής, κελαινεφής similibus, et esse quoque verba, ubi ambigi possit sitne altera pars syllaba paragógica an verum vocabulum, quod v. c. in ἀκύαλος, θυμήρης caet. usu venit. In Iliadis loco de quo agitur: ὕε δ' ἄρα Ζεὺς || συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἀλίπλοα τείχεα θείη, (M 25, 26) id quod secundo loco posui ab Herodiano

1) Similiter Galenus Hippocrateum στενυγρῶσαι et στενυγροχωρήν exponens i. a. scribit: οὐκ ἔστι σύνθετον ὄνομα τὸ στενυγροχωρήν ἕκ τε τοῦ ὕγροῦ καὶ τοῦ στενοῦ καὶ τῆς χώρας γεγονός, ὡς τινες νομίζουσιν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ στενυγρόν, ὕπερ οὐδ' αὐτὸ πλέον σημαίνει τοῦ στενοῦ, κατὰ παραγωγήν τινα γεγενημένης στενυγροχωρίας μηδὲν πλέον δηλώσεως τῆς στενότητος. εὐδῆλον δὲ τοῦτο καὶ ὡς Σιμωνίδης εἶπεν ὡς πῶς ἐχόντων' (fr. 14 Bergk.)

οὐκ ἔν τις οὕτω δασκίους ἐν οὖρεσιν

ἀνὴρ λέοντ' ἔδεισεν οὐδὲ κάρδαλι

μόνος στενυγρῆ συμπεσῶν ἐν ἀτραπῷ. (T. XIII, 1, 411.)

Et alibi: διὸ καὶ τὴν δευτέραν συλλαβὴν τοῦ στενυγρῶσαι ψιλοῦντας οὐ δασύνοντας ἀναγνωστέον ἐστίν. οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ ὕγρον ἐν τῇ λέξει, καθάπερ ἔν τις οἰηθείη μὴ γινώσκων ὑπὸ τῶν Ἰώνων τὸ στενὸν ὀνομάζεσθαι στενυγρόν. (T. XVII, 1, p. 897.) Habemus in his exemplum et verae paragóges (στενυγρόν i. q. στενόν), et latius sic dictae. Nam in στενυγροχωρήν ut in vulgato στενοχωρία vox χώρα inest quidem, sed ita, ut nil nisi syllabae paragógiacae (-της) vim vicemque obtineat.

aliisque grammaticis probari iam certum est. Quod si statuimus, rectene sequitur et cohaeret: οὕτως (i. e. προπαροξυτόως) γὰρ ἐμελέτησε τὰ παρὰ τὸ πλέω — καὶ δῆλον ὅτι εἰς ἀποφυγὴν τῶν οὕτως παραγομένων, διπλός, τριπλός? Dixisset saltem: τῶν ἀπ' ἀριθμῶν παραγομένων vel τῶν ἄλλως παραγομένων vel simile quid. Itaque olim suspicabar, veram lectionem esse: εἰς ἀποφυγὴν τῶν οὐ παραγομένων. Etenim numeralia illa multiplicativa quibusdam grammaticis cum verbo πέλω composita videbantur, ut est in Etymologicis et Epimerismis Homericis s. v. Δίπλακκα, (in Cramer. Anecd. Oxonn. I p. 112) itaque iis vere σύνθετα fuerunt, non παραγωγά. Duo tamen sunt, quae mihi ulterius reputanti aliquam dubitationem iniecerunt, rectene hic οὕτως in οὐ mutandum censuerim. Primum pono, quae Etymologus qui Magnus audit de his in suam farraginem recepit. Διπλοῦς: ἀπὸ συναϊρέσεώς ἐστὶ τοῦ διπλός καὶ τριπλός· (fort. (ὡς) καὶ (τριπλοῦς τοῦ) τριπλός·) τὸ δὲ διπλός καὶ τριπλός ἀπὸ τοῦ δῖς καὶ τρίς εἶπον· τὸ δὲ διπλοῦς καὶ τριπλοῦς οὐκ εἰσι: σύνθετα. Ζῆτε· εἰς τὸ Χοιροβοσκῶ. παρὰ τὸ δύο πέλειν δυοπλός καὶ διπλός. Ultima paulo infra repetuntur s. v. Διπλόη, et supra s. v. Ἀπλοῦς. Si ἀπλός, διπλός, τριπλός, sunt ab ἀ τὸ σημαῖνον ἕν, δῖς, τρίς et πέλω, difficile dictu est, quid ex veterum doctrina aliud fuerint quam σύνθετα. Sed affirmat Choeroboscus esse ex δῖς et τρίς terminatione non explicata, contenditque ὅτι οὐκ εἰσι σύνθετα. Choerobosci liber ad manum non est, sed cum totus ab Herodiano pendeat, fieri potest ut is secus ac recentiores grammatici etymologiarum aucupes vocabula, de quibus quaerimus, non composita existimaverit sed παραγωγά. 1). Videturque, — quod secundo loco pono, — eodem tendere etiam Arcadius ita scribens: Τὰ ὡςπερ ἐντελεῖ τῶν εἰς ,πλους' ληγόντων ἀπλᾶ ὄντα παροξύνονται, διπλός,

1) Innuere hoc videtur et Phrynichi praeceptum ex excerpto τῆς Σοφιστικῆς Προπαρασκευῆς (p. 25, 11 Bekk.): Ἀπλᾶ, διπλᾶ, τριπλᾶ καὶ τὰ ὅμοια περισπᾶσιν. ὑποσπίπτει γὰρ τῇ Ἰωνικῇ διαίρεσει, ὅσον διπλόα διπλᾶ, καὶ τὰ ὅμοια, cui — si recte video — contracta forma primaria videtur. Quod si pro compositis habuisset, certe statuere non poterat. Caeterum quae super his disputavit Lobeckius (in docta nota ad Phrynichum suum p. 234) si recte cepi, in iis sunt, quibus accedere nequeam.

τριπλός, ἀπλός, τὸ δὲ πρωτόπλος καὶ ἀλίπλος προπαροξύνεται, ὅτι μὴ ἀπλᾶ ¹⁾). Haec certe Herodiani sunt, nec quemquam hoc latere potest. Quod Arcadius ἀπλός, διπλός, τριπλός dicit ἀπλᾶ, id non accipiendum est quasi vere simplicia putaverit, sed sciendum hunc crassa Minerva antiquiora compilandem omnia, quae non sint σύνθετα, et vere simplicia et paragoga, ἀπλᾶ appellare ²⁾). Itaque Arcadius, id est Herodianus, ἀλίπλος compositum habet, quod tamen *nonnunquam* paragoga significationem admittat, διπλός et quae sunt huic similia iis *semper* paragoga sunt. Quod si ita est, verba illa, quae vitii insimulo, sincera quidem non fiunt, sed τῶν οὐ παραγ. nihil magis rectum erit, et etiam accentuum ratione eodem tendente corrigi oportebit: καὶ δῆλον ὅτι εἰς ἀποφυγὴν τῶν ὄντως παραγομένων, διπλός, τριπλός. Penes eruditum lectorem nunc sit, utra verbi sine dubio corrupti correctio verior videatur diiudicare.

Certior res est in nostris scholiis, v. c. ad γ 149: ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένη ἐπέεσσιν || ἔστασαν, ubi ad ultimum vocabulum haec brevis nota est in M. ἔστασαν: δασύνεται· οὐ γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐστήκεισαν ἐκεῖ. Immo vero: οὕτω γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐστήκεισαν ἐκεῖ, quae ex Herodiani doctrina fluxerunt, quod vel ex huius nota ad B 777 clarum fit. Similiter Hesychius, ἔσταμεν: ἐστήκαμεν, et ἐστάσιν: ἐστήκασιν. Nunc tamen fortasse et alia causa fuit adnotandi. Nam, ut ex Scholiis Vulgatis conficio, hic ut alibi non raro perperam a Dindorfio omissis, fuere qui ἔστασαν scriberent pro ἔστησαν correptum scilicet. ἔστασαν: ἀντὶ τοῦ διέστησαν. — Eadem medicina adhibenda ε 29, ubi ad Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὐτε τὰ τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι adnotatur: ἀντὶ τοῦ ἐπεῖ· οὐ γὰρ προτίθεται ὁ γὰρ. (E) Ain vero? Aristarchum certe

1) p. 42, 10 seqq. Sequitur post ea quae supra descripta sunt: τὸ δὲ ἀθρόως παροξύτονον τὸ ἅμα σημαίνει· τὸ δὲ ὀξύτονον τὸ ἕφωνον. In margine exemplaris quo utor adscriptum reperio (Lehrsii puto manu) pro ἀθρόως: L. ἀθρός, pro ὀξύτονον: L. προπαροξύτονον, quibus correctionibus nihil est verius.

2) Hoc vel uno loco adlato satis apparebit: Τὰ εἰς οὐς πολυσύλλαβα ἀπλᾶ μὲν ὄντα περισπᾶται, ἀδελφιδούς, θυγατριδούς, διπλοῦς, τριπλοῦς, πλὴν τοῦ ὀδούς. τὰ δὲ σύνθετα βαρύνεται, Πειρίβους, Ἀλλίνους, εὐπλους, πολύνους, Οἰδίπους. (Arcad. p. 93, 6 seqq.)

et omnes veteres magistros alia omnia audivimus praecipientes, nec quemquam vel leviter in Homero versatum fallere potest τοῦτο τὸ ἔθος τὸ τοῦ ποιητοῦ. Sed homo, ni fallor, scripserat quisquis fuit: οὕτω γὰρ προτίθεται ὁ γὰρ. — Nec minus certa res est ad ι 353, ὡς ἐφάμην, ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν, ad quae verba duo scholia ex T retulit Dindorfius ambo lemmate carentia. Prius integrum est: οὐδὲν ὑπονοήσας ἐδέξατο ὑπὸ τῆς εὐωδίας κρατηθεῖς, ἣν προφρονόμησεν ὁ ποιητής, alterum ita conceptum: *** πῶν ὁ τηλικούτος οὐ κεκράτηται, ἀλλ' ἐστὶν ἀήθης τοῦ οἴνου τοῦ τοιούτου. ἀλλὰ καὶ τὸ κισσύβιον μέγιστον. Merae tenebrae, in quibus hoc tamen clare perspicimus, vitiosum esse οὐ κεκράτηται. Nam sive verbum hic significet „odore et dulcedine victus,” — ut supra ὑπὸ τῆς εὐωδίας κρατηθεῖς, — sive quod malo „vino oppressus et ebrius factus,” utraque ratione negatio falsa est. Cyclops et voluptate superatur et ebrius quam maxime fit. Itaque hoc primum teneamus, corrigendum esse: οὕτω κεκράτηται, quo facto reliqua non difficulter sanabuntur. Nempe est quaestio et responsio brevior, ita suppleta et digerenda: (πῶς) πῶν ὁ τηλικούτος οὕτω κεκράτηται; ἀλλ' ἐστὶν ἀήθης τοῦ οἴνου τοῦ τοιούτου, [ἀλλὰ] καὶ τὸ κισσύβιον μέγιστον. Eadem dicendi forma cernitur v. c. in scholio ex H, apud Dindorfium ad λ 391 relato, de cuius vero quem occupare debet loco olim in Observatt. p. 28—30 fusius disputavi: πῶς μὴ πῶν τὸ αἶμα γινώσκει; πάντως (πάντες legendum esse ibidem iam dixi) οὔτοι ἐν τῷ τῶν ἀτάφων εἰσι τόπω, οἱ μὲν δικάζοντες, οἱ δὲ δικάζόμενοι· μὴ πεπωκότες (δὲ τοῦ ins.) τῆς Λήθης ὕδατος φθέγγονται καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν. Ad rem quod attinet, digna sunt quae conferantur, quae ad ι 209 in HQV ad Homericam ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα || χεῦ' dicuntur: τοῦτο προφρονόμησεν, ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τηλικούτος ἐκορέσθη. Hoc quoque obiter moneo, quae restitui multo melius pertinere ad ea, quae paulo infra apud Homerum sequuntur (vs. 371 seqq.): ἢ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὑπτίος, — καὶ δὲ μιν ὕπνος ἤρει πανδαμάτωρ, ut iniuria a codicis scriba eo relata sint, quo nunc leguntur. Quippe lemmatis absentia hominem in errorem induxisse videtur. — Eadem porro medicina utendum σ 19, ubi Ulixes ad Irum ipsi invidentem: οὐδέ τί σε χρῆ || ἀλλοτρίων φθονέειν. — ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν

ὀπάξειν. Duo ad ultima verba scholia spectant, alterum ex BQ: μέλλουσι δὲ οἱ θεοὶ εὐδαιμονίαν ἡμῖν παρέχειν. ἄδηλον γὰρ τὸ τῆς τύχης βεῦμα, quae pessima interpretatio est, alterum ex QV, melius poëtae sententiam exhibens, modo recte corrigatur: εἰοικασί δὲ οἱ θεοὶ θωρητικοὶ εἶναι εὐδαιμονίας, ὥστε οὐ φαίνονται ἡμῖν ἴλεω. Hoc quidem nihil est, nam extrema aperte cum antecedentibus et cum rei natura pugnant. Videntur, inquit, dii res secundas nobis daturi, nam — non propitii nobis apparent. Quae qui non probat, fortasse probabit: εἰοικασί δὲ οἱ θεοὶ θωρητικοὶ εἶναι εὐδαιμονίας, ὥστε οὗτοι φανήσονται ἡμῖν ἴλεω. Etenim οὗτοι intellegendi sunt proci, in quorum liberalitate omnis sita erat mendicorum εὐδαιμονία. — Tandem non dubito quin eodem remedio persanari possit locus corruptissimus ex corruptissimo codice T. Locum dico ad ι 331, ubi Ulixes socios Cyclopiis antro inclusos κλήρω πεπαλάχθαι (πεπαλάσθαι recte recentiores) iubet, ut qui secum Cyclopa aggressuri sint indicentur. Ad haec igitur T: καὶ ἐν Ἰλιάδι „κλήρω νῦν πεπάλαχθε.” (πεπάλασθε. H 171) καὶ ἴσως διὰ χειρὸς. κακῶς δὲ φασιν ἐπιτρέπειν τῇ ἐκ τοῦ κλήρου τύχῃ τὸ πρᾶγμα δὲ... ἐλέσθαι τοὺς ἐπιτηδεῖους. ἀλλ’ οὐδεὶς ἂν τοιοῦτον πρᾶγμα ἐκουσίως ὑπέστη. τὸ δὲ ἐπιλέξασθαι καταγινωσκόντων ἦν τῶν λοιπῶν. πρὸ καιροῦ δὲ ὁ κλήρος· οὐ γὰρ ἐν ταῖς χρεΐαις ἕκαστα δεῖ πράττειν. Priora iam olim correxit Cobetus: δέον ἐλέσθαι τοὺς ἐπιτηδεῖους, et post paulo: τὸ δὲ ἐπιλέξασθαι καταγινώσκοντος ἦν τῶν λοιπῶν. (Mnem. N.S. 1873, I p. 2), similiaque leguntur in Scholiis ad Iliadis locum in nostris citatum: ἀνοήτως δὲ, φασίν, ἐπὶ κλήρον ἔρχεται· δέον γὰρ ἐλέσθαι τὸν ἄριστον πάντων, ὅπου τοιοῦτος ὁ κίνδυνος ἦν, τὸν δὲ φαυλότατον (immo: φαυλότερον) εἶᾶσαι. τοῦτο δὲ ποιεῖ ὁ Νέστωρ, ἵνα μὴ ἔνδς (cod. μηδεὺς) προκριθέντος ὑβρισθῶσιν οἱ λοιποὶ, τῷ τε πολεμῳ ἐνδείκνυται (1. -νύηται) ὅτι οὐχ ἕνα μόνον οἶεται ἀξιόχρεων εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν μάχην, [καὶ] ἵνα μὴτε νικήσας τὸν ἄριστον δοκῇ νενικηκέναι, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ κλήρου δεδομένον, μὴτε λειφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀριστοῦ λελεῖφθαι, ἀλλ’ ὑπὸ τοῦ λαχόντος τὸν κλήρον¹⁾. Neque aliter loquitur

1) Omnino inducendum καί, quod servatum neque a verbo ποιεῖ pendere potest, quod hic soloecum tantum, neque ab ἐνδείκνυται, (sive -νύηται) quod et absurdum et simul soloecum.

Plutarchus adv. Coloten, p. 1107 F: οὐ γὰρ ἀγαμαὶ τὸ τοῦ Νέστορος ἐλέσθαι δέον ἐκ τῶν ἐννέα τὸν ἄριστον ἐπὶ τῇ τύχῃ ποιουμένου καὶ διακληροῦντος, emendatus a Cobeto Mnemos. N. S. VI p. 47, et ipse eodem in eadem re participio utens. Haec igitur iam in integrum restituta sunt. At ultima nostri scholii etiam nunc pessime laborant. Qui enim dicit: πρὸ καιροῦ δὲ ὁ κληρὸς· οὐ γὰρ ἐν τ. χρείαις ἕκαστα δεῖ πράττειν, satin sanus is esse videbitur? Quis enim non sexcenties et vidit et comperit, plane contra esse? Quis nescit decantata illa: Χρειῶ πάντ' ἐδίδαξε, τί δ' οὐ χρειῶ κεν ἀνεύροι; (Stob. Floril. Tit. LX, § 10.) et Euripideum: Χρεῖα διδάσκει, κἄν βραδύς τις ἦ, σοφόν. (ap. Stob. Floril. Tit. XXIX § 55.)? His igitur ducibus verum eruamus: πρὸ καιροῦ δὲ ὁ κληρὸς· οὕτω γὰρ ἐν ταῖς χρείαις ἕκαστος ἂ δεῖ πράττει. Opportunitatis vicem, inquit, sors obtinet: ita enim, ubi opus est, unusquisque agit quod agendum est.

Ad quartum librum reduces primum videamus δ 387, ubi Idothea Homericō more ita patrem suum indicat: τὸν δὲ τ' ἐμὸν Φασιν πατέρ' ἔμμεναι ἠδὲ τεκέσθαι. Movetur, sed brevius, eadem controversia atque in primo libro vidimus de eodem Telemachi responso. Τὸ γὰρ „Φασίν” ἀμφιβιλλούσης ἐστὶ καὶ διανοουμένης περὶ τοῦ πατρός. (M) Aliquanto rectius διχονοούσης dicitur, ut ad γ 127: οὔτε -- δίχ' ἐβάζομεν: ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐδιχονοούμεν.

δ, 404. Ἄμφι δὲ μιν Φῶκαι νέποδες καλῆς ἀλοσύδνης || ἀθρόαι εὔδουσιν. Quaeritur, quo pacto epitheton καλῆς sit accipiendum: ἦτοι τῆς εὐμόρφου, τῆς χρησίμου. -- ἀλλὰ τὸ μὲν εὐμόρφου, εἰ Νηρηΐδα εἶπε τὴν Ἄλοσύδνην, τὴν Ἄμφιτρίτην καλουμένην· εἰ δὲ ἐπὶ θαλάσσης, τὸ καλῆς ἦτοι χρησίμου. (E) Sunt haec ita constituenda, — nihil enim opus est demonstrare, quid in iis vitiosum sit, — ἦτοι τῆς εὐμόρφου ἢ τῆς χρησίμου. -- ἀλλὰ τὸ μὲν εὐμόρφου, εἰ Νηρηΐδα εἶπε τὴν Ἄλοσύδνην --· εἰ δὲ ἐπὶ θαλάσσης, τὸ καλῆς ἐστὶν χρησίμου. Breviter sed in eandem sententiam Apollonius s. v.: Ἄλοσύδνην: τὴν ἐν ἀλλήσευσμένην, οἷον ἐνάλιον· „νέποδες καλῆς Ἄλοσύδνης.” οἱ μὲν τῆς θαλάσσης, ἔνιοι δὲ τῆς Ἄμφιτρίτης, in alia omnia abeunt Epi-

merismorum Homericorum auctor et uterque Etymologus. Quod pro inepta secunda persona restitui εἶπε, monendum est saepe ita loqui scholiastas de Homero, v. c. paulo infra ad vs. 456 ὀπισθεν ἔρπετὰ εἶπε μόνον, καὶ νῦν λέοντα καὶ πάρδαλιν καὶ σῦν, ε 69 ad ἡμερὶς ἠβώωσα: τὴν ἄμπελον εἶπεν, et sic sexcenties.

δ, 418. Ἐρπετά: νῦν καταχρηστικῶς τὰ ζῶα ἔρπετὰ λέγει. (BP.) Ex Vreponendum esse: νῦν καταχρηστικῶς (πάντα) τὰ ζῶα ἔρπετὰ λέγει, sponte patet.

δ, 441. κεῖθι δὴ αἰνότητος: αἱ πλείους „ἔνθα κεν αἰνότητος,” ὡς τὸ „ἔνθα κε λοιγὸς ἔην.” (© 130). ἀντὶ τοῦ δυσχερέστατος. (HPQ) Malim, repetito vocabulo Homericō, (αἰνότητος): ἀντὶ τοῦ δυσχερέστατος, praesertim cum ante ἀντὶ τοῦ facillime potuerit excidere.

δ, 474. Cum lemmate πόντον legitur futile scholion in E: ἰστέον ὅτι δύο σημαίνει, τὸν ποταμὸν τὸ βεῖθρον, καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα δαίμονα, ὡς εἶπον οἱ θεολόγοι. In Homero est: σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον — Proteus loquitur — unde frustra extundas quod adnotationi vel aliquatenus respondeat. Sed aut vehementer fallor, aut notula aliquot versus inferius retrahenda est, ut pertineat ad vs. 477: Αἰγύπτιοι, διίπετέος ποταμοῖο utque hoc vocabulum, non πόντον, eius lemma sit. Itaque sic refictum scholion idoneum sensum praebit: ποταμοῖο: ἰστέον ὅτι δύο σημαίνει τὸ ποταμὸς, τὸ βεῖθρον καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα δαίμονα. Similia observantur ad ε 445 in T: εὐχεται (Ulixes) τῷ ποταμῷ, ὡς ἂν ἐκάστου ἔχοντος δαίμονα. ὁ δὲ (ποιητῆς omnino inserendum. Observatt. p. 68. 1) καὶ ἐν ταῖς κρήναις οἶδεν θεάς, ἅς Νύμφας καλεῖ. — οὕτω πεπληρωσθαι θείων δυνάμεων Ὅμηρος ἠγεῖται πάντα, et paulo infra ε 449, de quo loco ante dixi.

Sequitur nobilissima Porphyrii disputatio de voce διίπετής, in nostris servata in EHQ, et cum lemmate Αἰγύπτιοι διίπε-

1) Et hic et fortasse apud ipsum Porphyrium (ad © 1, t. III p. 339, Dind.), cuius fragmentum nostra sunt, quod editores monere neglexerunt.

τέος versui 477 adscripta: θαυμάσαι τις ἂν πῶς τὸν ποταμὸν τοῦτον διπετῆ εἶρηκεν. διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς καὶ κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους οὐρανόθεν ρεῖν. πρῶτον μὲν καὶ τὸν Σπερχεῖδον διπετῆ λέγει. — καὶ τὸν πρὸς τῇ Φαιάκων γῆ. — — καὶ ἀπλῶς δὲ πάντας διπετεῖς ἐν παραβολῇ λέγει. — — — διπετεῖς οὖν τοὺς ποταμοὺς λέγει τοὺς ἐκ Διὸς γεγενημένους. Iam satis exscripsisse mihi videor, ut appareat arenam esse sine calce. Mirari subit — sic enim Porphyrius disserere videtur, — cur Homerus Nilum διπετῆ dixerit. Parata est explicatio, — quae satis abrupte sequitur, — quod fontes eius abditi lateant, quodque ex Aegyptiorum sententia de caelo fluat. Audio. Sed ecce iterum statim sequitur, ne nunc quidem ulla transitione facta, et Spercheum διπετῆ dici, et qui fluvius reperitur in Phaeacum regione, et omnino omnia flumina in comparatione quadam hoc epitheto nuncupari. Iam mirari desinere licebit, opinor, cur Nilus omnium fluminum epitheto gaudeat, siquidem et ipse fluvius est. Et fluvii, pergit, ideo διπετεῖς dicuntur, quod Iove prognati sint. At putabam Nilum sic dici διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς καὶ κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους οὐρανόθεν ρεῖν! Nugae, ne canorae quidem. Attamen harum ineptiarum Porphyrius insons est. Quodsi Dindorfius recordatus esset, legi haec omnia, et sincere legi, in Quaestionum Homericarum capite XXX, haec non inemendata reliquisset, aut potius verarum lectionum aperta vestigia, quae codices nostri praebent, infelicibus coniecturis non penitus obscurasset. Etenim θαυμάτη est in omnibus, non θαυμάσαι, εἶρησθαι in Η, non εἶρηκεν, quae aut vera sunt aut vero proxima; neque additum τοῦτο δὲ ψεῦδος post οὐρανόθεν ρεῖν, ut ille volebat, — sunt haec verba in contractiore scholio ex HQT (p. 216, 11 seqq.) ex epitomatoris interpolatione manifesta, — aliquid concinnitatis addit natura inconcinnis. At in Quaestionibus editis omnia paucis exceptis apte et ordine procedunt. Θαυμάσειέ τις ἂν — inquit — τοὺς τὸν ποταμὸν οἰηθέντας, ὃν Ὅμηρος Αἴγυπτον ποταμὸν κέκληκε, διπετῆ εἶρησθαι διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς (καὶ add. ex nostris) κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους [ἐν οὐρανῷ καὶ] οὐρανόθεν ρεῖν. πρῶτον μὲν γὰρ καὶ τὸν Σπερχεῖδον διπετῆ λέγει, — — καὶ τὸν πρὸς τῇ Φαιάκων γῆ, — — — καὶ ἀπλῶς δὲ πάντας διπετεῖς ἐν παραβολῇ λέγει. — — — διπετεῖς οὖν λέγει τοὺς ποταμοὺς (eodem ordine atque

in H) τοὺς (malim ὡς) ἐκ Διὸς γεγενημένους. Iam clara luce fulgent omnia, ac pauca verba, casu ut opinor inter describendum ommissa, omnes has turbas dedisse reperiuntur.

δ, 496. Proteus Menelaum de quorundam heroum sorte certiore facit:

ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῶνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων

ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχη δέ τε καὶ σὺ παρήσθα.

Hi duo autem sunt Ajax Locrus et Agamemnon: τὸν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν λέγει καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. καὶ γὰρ αὐτὸς οὐδέπω εἰς τὴν αὐτοῦ παρῆν οἰκίαν. (HV) Quantocius reponendum est, quod Buttmannus coniecit, κ. γὰρ οὗτος, eademque opera εἰς τ. αὐτοῦ οἰκίαν rescribendum, ut utrumque de Agamemnone intellegatur. Cur? inquires. Respondebunt ea, quae in eandem sententiam ampliora in EQT traduntur: Αἴας ὁ Λοκρὸς καὶ Ἀγαμέμνων. ἀμφοτέρους δὲ ἐν νόστῳ ἀπολέσθαι Φησί, παρόσον καὶ Ἀγαμέμνων ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς ἀπώλετο, οὐ φθάσας οἴκαδε ἀνελθεῖν καὶ τοὺς Φίλους ἰδεῖν καὶ συγγενεῖς. Nempe quaerebant male seduli, quomodo Agamemnon commode dici potuerit. ἐν νόστῳ ἀπολέσθαι, solvebantque difficultatem ut contenderent eum interfectum esse antequam domum ac penates attingeret.

δ, 497. Continuo sequitur in E: τὸ „μάχη δέ τε καὶ σὺ παρήσθα,” τάχα ὁ Πρωτεύς Φησι πρὸς τὸν Μενέλαον, (non ut ap. Dind. punctum) ὁ δ' Ὁμηρος πρὸς τὸν ἀκροατὴν, ἐδιδάχθης, Φησίν, ἐν τῇ Ἰλιάδι τίνες ἀπώλοντο, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ θέλει αὐτοὺς πάλιν ἀπαριθμεῖν. Quin homo θέλω, opinor, scripserat.

δ, 498. Sequens apud Homerum versus: εἰς δ' ἔτι που ζῶας κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ hac nota critica insignitur in H: Ζηνόδοτος τοῦτον ὅς γράφει. ἀναγκαῖον δὲ καὶ αὐτὸν εἶναι διὰ τὸ λέγειν ὕστερον (vs. 551) Μενέλαον „σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε.” Ad hanc (Aristonici) notam Dindorfius: „περιγράφει correxi pro ὅς γράφει, quod est apud Cramerum: nisi quis οὐ γράφει malit cum Duentzero Zenod. p. 13.” Equidem certe οὐ γράφει malo, quod unice verum, sed nondum brevissima observatio integra est. Oratio enim turpiter hiat, adeo ut iterum Dindorfius: „excidit (post εἶναι) verbum a quo pendet infinitivus, nisi ἀναγ-

καίου pro ἀναγκαῖόν ἐστιν accipiendum." Hoc quidem certe non ita est, nisi quis Graecum putet: ἀναγκαῖον δὲ ἐστὶ καὶ αὐτὸν (τὸν στίχον) εἶναι, quod Dindorfius, qua est Graecitatis peritia, ipse omnium minime probabit. Attamen nihil est facilius, quam amissum recuperare. Scribamus: ἀναγκαῖον δὲ καὶ αὐτὸν εἶναι (δῆλον) διὰ τὸ λέγειν ὕστερον Μενέλαον κτλ. ¹⁾. Apparet quam facile δῆλον, vel potius itacismi ratione habita δῖλ(ον) post διὰ omitti potuerit, (ΔΙΑ ΔΙΑ) eademque observatione usi iam in superioribus alium locum (ad δ 33, not. p. 175, 24) lenissima correctione restituimus.

δ, 507. Neptunus Aiace[m] Locrum vindicaturus ἤλασε Γυραῖνον πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν. De ultimis H: Ἀττικῶς πᾶν ἀπέσχισε τῆς πέτρας τὸ μέρος ᾧ ἐκάθητο ὁ Αἶας. At Codex (Praef. p. LIII) πάντα habet a Dindorfio in πᾶν mutatum, qua de re lectorem monuit in Add. p. 758. Ipse aliud quid latere puto in codice pessime scripto etsi fidei maximae, nam πᾶν nihil ad rem facit. Explicant grammatici accusativum, ubi ex ipsorum sententia genitivus partitivus requiretetur, itaque scripserunt: Ἀττικῶς πᾶν, ἀντὶ τοῦ ἀπέσχισε τῆς πέτρας τὸ μέρος, ᾧ ἐπέκαθητο ὁ Αἶας. Ultimi erroris codex insons est, quippe in quo Dindorfio teste (Praef. p. LIII) verbum compositum diserte legatur. Prius et primum vitium mihi ortum videtur ex compendiosa scriptura hac: παῦ αῦ. Ad rem quod attinet, iterum quae EPT habent interpretis vice fungentur: ἀπ' αὐτῆς — inquit — δὲ τι ἔσχισεν, ὁ ἐστὶ μέρος αὐτῆς

1) Düntzeriano Οὐ γράφ., qua coniectura mihi certe nihil evidentius videri significavi, ita obloquitur Laroehius: „non assentior; nam si ita scriptum fuisset, verba sequentia ἀναγκαῖον δὲ εἶναι non cohaerent cum antecedentibus. Accedit quod hic v. amoveri non potest, nam ad eum referuntur quae Menelaus infra dicit σὺ δὲ τρίτον ἀνδρ' ὀνόμαζε, quod Zenodotum fugere potuisse non credo." Prius crimen (ista ἀναγκ. δ. εἶν. non cohaerere cum antec.) emendatione nostra iam sublatum esse confido. Quod secundo loco posuit Laroehius, quo et Düntzerianam coniecturam et meam everteret, nollem excidisset viro egregie docto. Non enim id nunc quaeritur, quid Zenodotum fugere potuisse, quid non, ipsi censeamus, sed quid cum praetervidisse sibi persuaserit Aristonicus. Atque hunc et calide nimis et inconsiderate de Zenodoti athetibus, fortasse sibi ne bene quidem cognitis, iudicium tulisse, luculenter admodum ostendit Plugersius, in disputatione de Zenodoto (Progr. Leid. 1843), a Germanis calidius laudata (Sengeb. Diss. Hom. 1 p. 21), quam frequentius lecta.

κατέβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν. Locutionem nec infrequentem nec miram satis stabilient i. a. β 294: Ἀττικὸν λίαν Φησὶν δ' Ἀριστοφάνης τὸ ἐπίφομαι ἀντὶ τοῦ ἐποπτεύσομαι, περιβλέψω, et μ 372: εἰς ἄτην: Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ἄτη.

δ, 555. Λαέρτω: Ἰωνικόν. Λαέρταο ἢ εὐθεῖα Βοιωτικόν. (E) Calami lapsus credam pro: Λαέρταο ἢ γενικῆ Βοιωτικόν.

δ, 563. Ἠλύσιον πεδίον: παρὰ τὸ λύσιν εἶναι τῶν κακῶν, ἢ παρὰ τὸ τοὺς λυσσῶντας ὀνειῖσθαι. ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης ἐν ταῖς ὁδοῖς φυομένη, πορφύρεα ἔχουσα φύλλα. (T) Bellissima sane etymologia, quam me alibi legere non memini. Quamvis autem inepta sit, pro ὀνειῖσθαι, quod ne Graecum quidem est, omnino legendum: ἢ παρὰ τὸ τοὺς λυσσῶντας ὀνήσασθαι. Animi causa adiungam, quae et Etymologicum Gudianum et cum eo conspirans collector nescio quis ἐκλογῶν διαφόρων λέξεων (Crameri Anecd. Oxonn. II p. 445) de Elysio campo excerpterunt, utriusque mutua ope emendata: Ἠλύσιον πεδίον: ἐπλάσατο τοῦτο Ὅμηρος. μήποτε ἀθανατοποιόν ἐστιν, ἐπεὶ οὐ διαλύει τὰ σώματα. ἐγὼ δὲ ὑπονοῶ, ὅτι οὐκ οἶδεν (εἶδ. Gud. male) Ὅμηρος ἀθανατοποιόν, ἀλλ' ἠδέταν παρέχον (-έχων male Cram.) ζῆν. οὐ (οὕτως bellissime Cramer., de cuius generis vitio supra dixi) γὰρ λέγει ὁ Πρωτεύς τῷ Μενελάῳ, ὅτι οὐχ εἴμωρταί σοι (οὐχ ἤμ. Gud. οὐκ ἤμ. Cram.) ἀποθανεῖν ἐν τῷ καθόλου, ἀλλ' ὅτι ἐν Ἀργεὶ οὐ πέπτωται ἀποθανεῖν σε (deest a Cram.). ὁ δὲ τοῦτο λέγων οὐ λέγει ὅτι ἀθάνατός ἔσει (ἔση Cram., εἶη Gud., unde origo communiter vitiosa liquido arguitur), ἀλλ' ὅτι ἐν ἑτέρῳ τόπῳ.

σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,

Ἀργεὶ ἐν ἵπποβότῳ θάνατον (θανέειν textt.) καὶ πότμον ἐπισπεῖν· ἀλλά σ' ἐς (ἀλλ' ἐς Cram.) Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης ἀθάνατοι πέμψουσιν ὅθι Ξανθὸς Ῥαδάμανθυς·

ὅπου ἀποθανεῖ (-θάνη Cram., -θάνη Gud. utrumque falsum)· οὔτε γὰρ τὸν Ῥαδάμανθον ἀθάνατόν τις ἡμῖν (-μῶν Cram.) παραδέδωκεν (παρέδ. Gud. ἀποδέδ. Cram.), οὔτε τὸν τούτου ἀδελφὸν Μίνωα, κριτὰς τῶν ἐν Ἀιδῇ. (κριτ. seqq. desunt in Gud.) — Quae in T sequuntur: ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης ἐν ταῖς ὁδοῖς φυομένη, πορφύρεα ἔχουσα φύλλα ab hoc loco aliena esse, etiam Dindorfius sēnsit. Quo vere pertineant, difficile dictu est. Si in re incertissima

licet coniecturam periclitari, fortasse adsignabuntur ad ε 72, ubi ex eodem T editur: τὸ ἴον εἶδος βοτάνης πλατυφύλλου ὁμοιον σελίνῳ. (p. 249, 3 Dind.) Qui factum sit ut huc pervernerint, vel difficiliter dicetur, sed idem fere factum et nos supra tetigimus, et observavit Buttmannus ad ζ 103 (p. 303, 1 seqq. Dind.) his verbis: „quae abhinc in hoc scholio leguntur in PQ quomodo huc venerint divinare nequeo. Spectant ad ι 51, ubi eadem fere repetita invenies et iterum quidem e Q.” Hoc igitur incertissimum; illud certum, etsi Dindorfus diserte testatur ἔχουσα esse in T (App. p. 759), scriptorem dedisse, certe dare debuisset: εἶδος βοτάνης ἐν τ. ὁδοῖς φυομένης, πορφύρεα ἐχούσης φύλλα.

δ, 567. In Elysio αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνεύοντες αἴητας || Ὠκεανὸς ἀνήσιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους. Observatur: δοκεῖ καὶ τοῦτο φυσικῶς εἰρηκέναι Ὅμηρος. ὁ γὰρ ζέφυρος οὐ μόνον ἐστὶ πολύκαρπος καὶ γόνιμος, --- ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς τὸ διανοητικὸν ἔχειν δοκεῖ καὶ πρὸς ἐπίνοιαν συντελεῖν. (HPQ). Quantocius reponatur: τῆς ψυχῆς τὸ διανοητικὸν παρέχειν δοκεῖ, ne auctor plane ineptiens Zephyrum habere dicat, quae impertiat.

δ, 569. Varia lectio commemoratur ad: οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσσι haecce in HPQ, praeterea athetesis e Didymo excerpta (?): τινές, φίλος ἐσσί. ἐν ἐνοιῖς δὲ οὐ φέρεται ὁ στίχος διὰ τὸ ἀκύρωσ ἔχειν τὴν ἀντωνυμίαν. οὐ γὰρ Διὸς γαμβρὸς ὁ Μενέλαος. Varians lectio, quae difficultatem non tollit versumque ineptum reddit, absurdissime est excogitata, nisi aliud quid latet; athetesis contra veterem grammaticum auctorem habere mihi videtur. Sed in ea non expedit: οὐ γὰρ Διὸς γαμβρὸς ὁ Μενέλαος, nam plane contra est. Intellegerem: αἶε ἢ γὰρ Διὸς γαμβρὸς.

δ, 590. Menelaus Telemacho iamiam "discessuro promittit: δάσω δὲ τοι ἀγλαὰ δῶρα || τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὐξοον. Ad haec nota est Aristonici sed in fine et adulterata et mutila: ὅτι οὐκ ἂν, εἰ τέθριππα ἤδεσαν, τρεῖς ἵππους ἐδίδου τῷ Τηλεμάχῳ. νῦν δὲ ξυνωρίδα δίδωσι καὶ παρηγόρον, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι χρώμενοι, πλὴν Ἐκτορος. (BPQT) Primum supplendum est

unde participium *χρώμενοι* pendeat verbum, quod fere non aliud esse potest quam *εισάγονται*, ut sit: *ὡς (οἷς?) καὶ ἐν Ἰλιάδι χρώμενοι (εἰσάγονται), πλὴν Ἑκτορος*. Hoc verbum hac in re fere solenne, ut v. c. in Scholiis Iliacis Θ 185: *ὅτι οὐδαμοῦ Ὅμηρος τεθρίππου χρῆσιν παραιοῦσαι*, et iterum Ψ 295: *οὐ γὰρ εἰσάγει τετράρω χρωμένους*. Sed praeterea aliud hic observandum, ut clare appareat, — quod in simili re alicubi dixit Buttmannus, — quam egregie recentior grammaticus antiquioris observationem perverterit. Cur ad hanc rem de heroibus bigas tantum adhibentibus tam saepe attenderit ac tam frequenter inculcaverit Aristarchus, Lehrsius palam fecit in Aristarcho (p. 195, 196 sec. ed.), plurima huc pertinentia colligens. Nempe omnia faciunt ad eius athetesis probandam versus Iliadis Θ 185, ubi Hector equos suos alloquens *quatuo*r nomina commemorat. Quod si ita est, ut est sine dubio, potuitne idem Aristonicus, qui in Iliade Aristarchi sententiam de hoc spurio versu tam frequenter accurate reddidit, nunc haec scribere quae in nostri scholii fine leguntur: *νῦν δὲ ξυναρίδα δίδωσι καὶ παρήγορον, οἷς καὶ ἐν Ἰλιάδι χρώμενοι (εἰσάγονται), πλὴν Ἑκτορος?* Hoc quidem nimis ridiculum est, itaque nostro loco haec tantum vere Aristonici sunt: *ὅτι οὐκ ἂν, εἰ τέθριππα ἤδεσαν, γρεῖς ἵππους ἐδίδου τῷ Τηλεμάχῳ*. Recentior grammaticus, — Graeculum Buttmannus non iniuria dixerit, — Aristonicea dilatavit, (qua de re postea plura dicentur), eademque opera corrupit.

δ, 595. Invitat Telemachus Menelaus, ut diutius apud se remaneat, et tres equos, ut vidimus, cum curru ei dono dat. *Περὶ δύο γέγονεν ὁ λόγος τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς ιβ' ἡμερῶν ἐπιμονῆς καὶ δωρεᾶς ἵππων. ὁ δὲ πρὸς ἄμφω συνετῶς ἀνθυποφέρει, τὴν μὲν ἑαυτοῦ ἐπιμονὴν ἐκούσιον ἀποφαίνων, ἀντιτιθεὶς δὲ τὴν τῶν ἐταίρων ἀνίαν, οὗς κατέλιπεν ἐν Πύλῳ· τὸ δὲ δῶρον ὡς ἀνεπιτήδειον οὐ δι' αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν πατρίδα ἀρνούμενος.* (HQ) Numerum dierum (ιβ') Buttmannus addidit, in codicibus deest, cum Ambrosianus *περὶ τῆς ἡμερῶν ἐπιμονῆς* habeat, Harleianus *περὶ τε ἡμ. ἐπιμ.* Quapropter fortasse rectius nullus numerus addetur sed indefinite scribetur: *περὶ τινῶν ἡμερῶν ἐπιμονῆς*, quemadmodum sequens quoque substantivum articulo caret. Praeterea non recte dictum crediderim, Telemachus abnuere

donum οὐ δι' αὐτὸν ἀνεπιτήδειον, potius non abnuisse ut οὐ σε
 ipsum alienum putaverim: τὸ δὲ δῶρον ὡς ἀνεπιτήδειον οὐ δι' αὐτό,
 ἀλλὰ διὰ τὴν πατρίδα ἀρνούμενος.

δ, 612. Respondet Menelaus: τοίγαρ ἐγὼ τοι ταῦτα μετα-
 στήσω. Verbum ita explicatur: μεταλλάξω. ἀπὸ δὲ τῶν στα-
 θμῶν τὰς ἀμοιβὰς ποιουμένων ἢ μεταφορά, ὅταν χρυσὸν πρὸς
 ἄργυρον ἢ ἄλλα ἀντικαθιστῶσιν. (BEPQT.) Itaque libram ipsam
 permutationem facere putabimus? Cum non putem, rescriben-
 dum censeo: ἀπὸ δὲ τῶν σταθμῶν τὰς ἀμοιβὰς ποιουμένων ἢ
 μεταφορά.

δ, 629. Ad ἀρχοὶ μνηστήρων legitur: γενναῖόν τι λαμβάνει ὁ
 ποιητής, καὶ τοὺς κακίστους μὴ ἀνάρχους λαμβάνειν. (PQ)
 αἰρήσονται οἱ μὲν ἀγαθοὶ τὸν ἀμείνω οἱ δὲ Φαῦλοι τὸν Φαυλότε-
 ρον. (P) Apparet alterum λαμβάνειν omni ratione perversum
 esse, neque enim infinitivus bene habet, neque verosimile
 est grammaticum in tanta synonymorum copia bis eodem
 verbo in brevissimo intervallo usum esse. Secundum Dindor-
 fium „scribendum collato Eustathio p. 1512, 27: μὴ ἀνάρχους
 θέλειν διάγειν, αἰρήσονται δὲ οἱ μὲν —.” Hoc verissimum,
 (omnia enim, quae Palatinus hic ut semper Ambrosiano inte-
 grior exhibet, inserto δὲ continuanda esse vel absque Eustathii
 indicio nemo non videat, nunc huius ope iam exploratum est
 et comprobatum) illud non est. Neque enim optime decur-
 runt ista: ὁ ποιητής γενναῖόν τι λαμβάνει, κ. τ. κακίστους μὴ
 ἀνάρχους θέλειν διάγειν, nec habent consuetam in his dicendi
 formam, nec duo verba cur exciderint video. Immo iam Eu-
 stathii codex mihi vitiosus in his fuisse videtur eaque verba,
 ut saepissime, ab ipso profecta, ita tamen ut non longe absint
 ab eo, quod antiquiorem grammaticum revera scripsisse sus-
 picer. Nempe hoc: γενναῖόν τι λαμβάνει ὁ ποιητής, καὶ τοὺς
 κακίστους μὴ ἀνάρχους εἰσάγων. αἰρήσονται δὲ οἱ μὲν ἀγαθοὶ κτλ.

δ, 646. Antinous Noëmona interrogat: ἢ σε βίη ἀεκόντος
 ἀπηύρα νῆα μέλαιναν, || ἢ ἐκὼν οἱ δῶκας; Ac non temere sic interro-
 gat, ἵνα, εἰ μὲν ἐκὼν ἢ δεδωκώς, Φυλάττῃται ὡς Φίλον Τηλε-
 μάχου τὸν Νοήμονα· εἰ δὲ βιασάμενος ἔχοι, κἀκείνον συνεργὸν

πρὸς τὴν ἐπιβουλήν λάβωσιν. Sic HPQT, cum lemmate male scripto εἴ σε βίη. In ipso scholio cur intactum relictum sit in priore protasi εἴ μὲν — ἤ, in altera optativus sit correctus εἰ δὲ — ἔχοι, cum codices partim (HT) ἔχει dent, partim (PQ) ἔχη, acutioribus relinquo divinandum. Ipse tamen Dindorfius in Stephani Thesaurο aliquammultos locos collegit, ubi εἰ apud sequiores cum coniunctivo construitur, neque in nostra farragine auctoritates desunt, v. c. ad γ 296 (p. 148, 2.) Multo rectius corrigetur ἵνα — Φυλάττηται, pro quo HT Φυλάττεται. Pluralem requiri et res ipsa satis ostendit, — cur enim Antinous unus magis quam caeteri proci a Noëmone caveret? — et sequens λάβωσιν. Verum erit: ἵνα, εἰ μὲν ἐκὼν ἢ δεδωκώς, Φυλάττωνται ὡς Φίλον Τηλεμάχου τὸν Νοήμονα, εἰ δὲ βιατάμενος ἔχη, κάκεινον συνεργὸν πρὸς τὴν ἐπιβουλήν λάβωσιν. Obiter moneo, nonnunquam ἵνα et ὅπως soloece cum futuro et perfecto indicativi structum reperiri, quod tamen librariis imputaverim, adeoque correxerim v. c. δ 184 (p. 191, 17) δαιμονίως ἀντιλαμβανόμενος ὁ ποιητής, ὅπως κενίηκε τὸν οἶκτον τῶν ἀκροατῶν, Φαντασίαν ἐπὶ τοὺς τότε ἀκούοντας μετήνευκε. κτλ. (HQR) Quis horum quidquam intellegit? Immo vero, articulo inserto et mutata interpunctione scrib.: δαιμονίως ἀντιλαμβανόμενος ὁ ποιητής, ὅπως κενίηκε τὸν οἶκτον, (τὴν) τῶν ἀκροατῶν Φαντασίαν ἐπὶ τοὺς τότε ἀκούοντας μετήνευκε. Neque inemendata relinquenda, quae quamvis decurtata leguntur ad δ 589: ἄτοπον, Φησί, τὸ προλέγειν. (quae Menelaus Telemacho dona promittit) ποιεῖν γὰρ δεῖ (sic optime Buttm., codex ποῖ γὰρ δὴ), Φασί, τὰ τοιαῦτα καὶ μὴ προλέγειν, ἵνα μὴ ἀπαρνήσεται ὁ λαμβάνων. ἀλλ' ἔθει παλαιῶ τοῦτο λυτέον. (P) Non solum ἵνα μὴ ἀπαρνήσεται ὁ λαμβάνων scribendum, sed etiam ποιεῖν γὰρ δεῖ, Φησί, τὰ τοιαῦτα, ut in initio ἄτοπον, Φησί, τὸ προλέγειν dictum est.

δ, 662. Ad hunc versum in HPQ proluxius adscribitur (Porphyrii?) scholium de duali ὄσσε, cuius altera pars etiam in Veneto B legitur ad Iliad. A 104 relata, ubi eadem verba — ὄσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην — ac maiore quidem quam nostro loco iure leguntur. Utroque codicum genere in auxilium adhibito textus hic illic paulo melius poterit constitui. Alterum quam dico partem ita incipit: βητέον οὖν ὅτι τὸ ὄσσε οὐκ ἔστιν

ἀρσενικὸν δυϊκόν· Φησὶ γὰρ ὁ ποιητής· „τὸ δὲ οἱ ὄσσε ποσσὶν αἱμα-
τόεντα χαμαὶ πέσον” (N 616), οὐχ αἱματόεντες. οὐδετέρων οὖν
ληπτέον εὐθεΐαν, καὶ ἔσται τὸ ὄσσος ὡς ἔρκος, βέλος, τεῖχος·
καὶ δὴ πληθυντικὸν κατὰ Ἀθηναίους μὲν ἔρκη, βέλη, τεῖχη, κατὰ
δὲ τοὺς Ἴωνας ἔρκεα, βέλεα, τείχεα· καὶ δῆλον ὅτι καὶ ὄσσεα.
τῶν δὲ εἰς α πληθυντικῶν οὐδετέρων τὰ δυϊκὰ εἰς ε τελευτᾷ. — —
σαφὲς οὖν ὅτι καὶ τείχεται λέξουσι δυϊκῶς καὶ ὄσσεα, εἶτα κατὰ
ἀφαιρέσειν τοῦ τελικοῦ ε ὄσσε ἐγένετο. Pro οὐδετέρων in Veneto
B est οὐδετέρας, in sequente καὶ cum nostris codd. consentit.
Neutrum tamen rectum, sed flagitante sententia utrumque sic
erit refingendum: οὐδετέρου οὖν ληπτέον εὐθεΐαν, ἀλλ’ ἔσται
τὸ ὄσσος ὡς ἔρκος. Nominativus singularis, inquit, neque ὄσσ
est διὰ δύο σσ, neque ὄς δι’ ἑνὸς σ, — de his enim in superio-
ribus disputatum est, — sed erit ὄσσος ut ἔρκος simm. Pro
καὶ δὴ πληθυντικὸν Venetus B dat: τὸ δὲ πληθ., quod unice
amplectendum. Idem ante Ἴωνας articulum omittit, recte; qui
enim κατὰ (immo κατ’) Ἀθηναίους dederat, eundem et κατὰ
δὲ Ἴωνας dedisse par est. Tandem in καὶ δῆλον ὅτι καὶ ὄσσεα.
Venetus alterum καὶ omittit, iniuria, — prius enim omit-
tendum erat, — sed sic manu ducit ad id quod scriptorem
dedisse arbitror: δῆλον (οὖν) ὅτι καὶ ὄσσεα, ut ei dicere solenne
est. Minuta sunt quae hic sustuli vitia, ita tamen comparata
ut sententiam non molestissimam inutiliter obscurant.

δ, 675. Πάθος κινεῖ τῆ Πηνελόπῃ τὸ ἐπεισόδιον, ὅταν τὸν
Ὀδυσσεῖα θρηνοῦσα τὴν ἐπὶ τῷ παιδὶ ἀγωνίαν προσλάβῃ. (P) Quis
non videt: πάθος κινεῖ τῆς Πηνελόπῃς τὸ ἐπεισόδιον verum esse?
Edita hoc dicunt, interiectam narrationem Penelopae dolorem
movere, quae delirantis sunt.

δ, (87. Lamentatur Penelope ob procos bona regia come-
dentes: εἰ θάμ’ ἀγειρόμενοι βίον κατακείρετε πολλόν, || κτήσιν
Τηλεμάχοιο δαΐφρονος. Observatur in PQ: περιπαθῶς ἄγαν οὐκ
ἔφη Ὀδυσσεως, ἀλλὰ Τηλεμάχου. μεῖζον γὰρ φαίνεται τὸ πάθος,
ὅταν καὶ περὶ ψυχὴν ἐπιβουλευόμενον τοῦτον αἰσθηται, ἥτις οὐδὲ
τῆς κτήσεως ἀνέχεται. Unde genetivum pendere censeamus?
Ab ἀνέχεται certe non pendet. Lacunosam sententiam sic fere
sarciamus: ἥτις οὐδὲ τῆς κτήσεως (τὴν καταδαπανήν) ἀνέ-

χεται. Idem fere paulo infra (ad vs. 697) in iisdem codd. commemoratur: ἡ μὲν γὰρ (Penelope) καὶ ἐπὶ τοῖς μετρίοις χαλεπαίνει, ὁ δὲ (Medon) εὐχεται μὴ δέχεσθαι ἄλλην ἐπίτασιν τὸ τὸλμημα τῶν μνηστήρων.

δ, 701. De οἴκαδε νισόμενον, — lemma νεισόμενον dat, — ita agit B, nec multum aliter Etymologi: νέω τὸ πορεύομαι πρωτότυπον θέμα, ὁ μέλλων νέσω, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι νείσω, καὶ ἐκβολῇ τοῦ ε καὶ προσθέσει τοῦ ι νίσω. Legendum: "Ἡ ἐκβολῇ τοῦ ε καὶ προσθέσει τοῦ ι νίσω.

δ, 722. Flebiliter Penelope adloquitur ancillas: κλύτε, Φίλαι· πέρι γὰρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν. Est ad haec verba in HPQ elegantissima observatio, quae vel sola demonstrat, quam fuerint Graeci et antiqui et recentiores acerrimi naturae humanae eiusque παθημάτων indagatores. Sed verba labem in describendo contraxerunt et nunc ita sunt comparata ut acutissimus scriptor, quicumque tandem fuerit, nihil dicere videatur: Φίλας καλεῖ τὰς θεραπαίνας οἰκείως τῇ παρούσῃ περιστάσει. τοιοῦτοι γὰρ οἱ δυστυχοῦντες καταβαίνοντες εἰς ταπεινώσιν, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἀξιώματος ἐπαγόμενοι εἰς ἔλεον. Ultima (ἀπὸ τοῦ — ἔλεον) om. Q. In his quid sit ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἀξιώματος ἐπάγεσθαι, facilius est admirari quam intellegere; quid sibi velit ἐπάγεσθαι εἰς ἔλεον ad intellegendum quidem satis apertum est sed hic locorum plane absonum. Non agitur nunc de Penelope ad commiserationem perducenda, immo ipsa persona miserabilis est. Nec multum dubito, quin sic scriptoris nostri sententia restitui possit: τοιοῦτοι γὰρ οἱ δυστυχοῦντες, καταβαίνοντες εἰς ταπεινώσιν (καὶ) ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἀξιώματος ΑΠαγόμενοι ΔΙ' ἔλεον. Haec est, dicit, miserorum natura, ut superbiam e dignitate natam deponant ac familiariter cum inferioris conditionis hominibus versentur, quorum commiserationem obtineant. Sententia similiter conformata in sequentibus legitur (δ 830): τοιοῦτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, μετὰ τὰ κατεπείγοντα πολυπραγμονοῦντες καὶ περὶ τῶν λοιπῶν.

δ, 792. Ad δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι hae glossae sunt, primum in H: κύκλον ἂν εἴποι τὸ δίκτυον, ubi aut τις inserendum:

κύκλον ἄν (τις) εἴποι τὸ δίκτυον, (quemadmodum ad δ 785: ἐνωτίφ: Ἀριστοφάνης „εἰνοδίφ,” ὡς ἄν τις εἴποι ἐν ὀδῶ,) aut εἴποις scribendum, de quo interpretum more supra paucis egimus. Sequitur alia glossa eiusdem sententiae, in T sic scripta: δόλον, κύκλω τὸ δίκτυον. In Harleiano est, — Dindorfio teste in Praef. p. LIII — δόλιον κύκλον: τὰ δίκτυα, itaque in T quoque scribendum: δόλιον κύκλον: τὸ δίκτυον.

δ, 793. Iterum habemus Porphyrii scholium ex DE editum, ac nunc quidem de interpretatione adiectivi νήδυμος, consentiens illud cum iis, quae ex Veneto B et Leidensi ad Iliad. B 2 prodierunt, — nisi quod BL initio uberiores sunt, — ita tamen, ut nostra cum illis coniuncta textus integritati inserviisse potuerint. Editur apud Dindorfium: καὶ οὕτως λέγουσιν „οὐδέ μιν ὕπνος ἔρει πανδαμάτωρ” (Ω 4). Parisinus D postea excussus praebuit λέγει, quod BL confirmant atque a futuro nostrorum editore, spero, recipietur. Sequitur in E: τὸ δὲ νη στερητικὸν καὶ ἐν τῷ νήγρετος. ἤδιστος καὶ θανάτῳ ἄγχιστα εἰκώς. Quid D habeat non enotatum est, sed non est opus auctoritate extrinsecus adscita, ut καὶ post ἤδιστος collocatum eiiciendum statuamus. Nempe est versus Homeri: νήγρετος, ἤδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰκώς. (ν 80.) En exemplum post tot alia, qua auctoritate codices nostri sint in particulis praesertim digerendis! Pergit Porphyrius: καὶ ἐπ’ ἄλλων περιεχόντων καὶ κατειληφόντων τὸν ὄλον λέγει κτλ. In D est τῶν ὄλων. Neutrum rectum, corruptelae origo in promptu est. Veram lectionem servat Venetus: κατειληφόντων τὸ ὄλον. Ultima in Veneto B lacera sunt, in nostris corrupta in hunc modum: καὶ „λιμένες ναύλοχοι ἀμφίδυμοι” (δ 846) λέγει, εἰς οὓς ἔστι δύνειν. ὅθεν καὶ δίδυμοι, δύο ἐκ μιᾶς καταδύσεως τῆς ἐκ γαστρούς. Utrorumque ope omnia sic in integrum restituentur: κέχρηται δὲ τῆ συνθέσει τῆς λέξεως καὶ ἐν τῷ „λιμένες δ’ ἐνι ναύλοχοι αὐτῇ ἀμφίδυμοι,” δύο λέγων εἰς οὓς ἔστι δύνειν. ὅθεν καὶ [οἱ] δίδυμοι, δύο ἐκ μιᾶς καταδύσεως (τῆς ἐκ γαστρούς.) Lunulis inclusi quae in scholiorum Iliacorum codicibus desiderantur, in nostris adsunt.

δ, 819. Deplorat Penelope necem, ut sibi videbatur, et ma-

riti et filii, τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἤπερ ἐκείνου. Ad quae in PQ haec habemus observata: γυναικείως τῷ ἦθει. καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα στέργουσι τοὺς ἄνδρας, ἐν τοῖς ὑπὲρ τῶν ψυχῶν κινδύνοις μᾶλλον ὑπὲρ τῶν τέκνων ἀγωνιῶσιν. Levissimum est in his peccatum, nec tamen sine animadversione praetermittendum. Edita enim illud dicunt, quod sane perversum est, feminas, si maritos quam maxime diligunt suos, in capitis periculo maiore in liberos caritate teneri. At non hoc vult scriptor, sed „etiamsi maritos quam maxime diligant,” quod Graece tantummodo sic dicitur: καὶ γὰρ εἰ (καὶ) τὰ μάλιστα στέργουσι τοὺς ἄνδρας, -- μᾶλλον ὑπὲρ τῶν τέκνων ἀγωνιῶσιν.

δ, 841. Ad νυκτὸς ἀμολγῶ duplex interpretatio esse videtur, altera alteri ita repugnans, ut ei prorsus contradicat. In EHQD est: ἐν τῇ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα, καθ' ἣν ἄρα συμβέβηκεν ἀμέλγεσθαι τὰ ζῶα. Mirum tempus, dices, mulgendi pecora. Sed videamus, eequam aliam explicationem alibi reperiamus. Ecce statim infra ex HPV haec leguntur: ἐν τῇ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἦτοι ἀμολγῶ, καθ' ἣν ὥραν συμβέβηκε μὴ ἀμέλγεσθαι τὰ ζῶα κτλ. Itaque in eodem H νυκτὸς ἀμολγῶ tempus est, quo pecora mulgentur et quo non mulgentur. Quae mirifica in eodem vocabulo interpretando contradictio etsi per se nihil habet cur scripturam vitiatam credamus, ut statim videbimus, hic tamen aliae accedunt causae, quibus permoveamur, non solum ut ἄρα mutemus in ὥραν quod D obtulit, sed etiam absque tali auxilio rescribamus: καθ' ἣν ὥραν συμβέβηκε μὴ ἀμέλγεσθαι τὰ ζῶα. Etenim prius nostrum et alterum scholium revera unum idemque sunt, in EHQD contractius servatum, melius uberiusque in HPV. Quod quo clarius appareat, utrumque totum subiungam. Melior quae dicitur recensio haec est: ἐν τῇ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἦτοι ἀμολγῶ, καθ' ἣν ὥραν συμβέβηκε μὴ ἀμέλγεσθαι τὰ ζῶα. ἢ κατὰ (l. κατ') ἀφαιρέσιν τοῦ γ ἀμολγῶ, καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μολίσκει, ὃ ἔστι βαδίζει· ἢ κατὰ (l. κατ') ἀφαιρέσιν τοῦ λ ἀμολγῶ, καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μογεῖ, ὅπερ ἔστι κακοπαθεῖ, ἀλλ' ἀναπαύεται. ταῦτα δὲ πάντα εἰς τὴν τοῦ μεσονυκτίου ὥραν καταστρέφει. Videamus nunc deteriorem recensionem: ἐν τῇ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα, καθ' ἣν ἄρα (i. e. ὥραν) συμβέβηκεν

(i. e. -κε μὴ) ἀμέλγεσθαι τὰ ζῶα. τινὲς ἀπὸ ἀμογῶ, ὅταν οὐδεὶς μογεῖ, ὅπερ ἐστὶ κακοπαθεῖ, ἀλλὰ ἀναπαύεται. τινὲς ἀπὸ ἀμολῶ, ὅταν οὐδεὶς μολήσῃ, ὅ ἐστι βαδίσει. πάντα δὲ ταῦτα εἰς τὴν τοῦ μεσονυκτίου ὥραν καταστρέφει. *Satin certum videtur quod dixi? Iam intellegimus, cur tam pone sequantur ἐν τῇ -- ὥρα, καθ' ἣν ὥραν, nempe omissis excerptendi studio, quae media interposita erant. Ad hanc lucem etiam caetera foedissima menda tollere possumus, quae nescio quo modo Dindorfii diligentiam effugerunt: τινὲς ἀπὸ (frustra Dindorfius „scrib. ἀπὸ τοῦ”) ἀμογῶ (!) ὅταν οὐδεὶς μογεῖ pro: τινὲς ἀντὶ τοῦ ἀμογῶ, ὅτε οὐδ. μογ. tum: τινὲς ἀπὸ ἀμολῶ, ὅταν οὐδεὶς μολήσῃ, ὅ ἐστὶ βαδίσει pro: τινὲς ἀντὶ τοῦ ἀμολῶ, ὅτε οὐδ. μολίσκει, ὅ ἐστὶ βαδίζει. Compendifacta glossa paulo magis etiam compendifacta est apud Suidam: Ἀμολγός: τὸ μεσονύκτιον, ἥτοι καθ' ἣν ὥραν ζῶα οὐκ ἀμέλγονται, ἢ ἀφαιρέσει τοῦ γ, καθ' ἣν οὐδεὶς μολεῖ, ἢ ἀφαιρέσει τοῦ λ, καθ' ἣν οὐδεὶς μογεῖ. Brevissime B: μέσῳ τῆς νυκτός. νόει δὲ τὸ ἀμολγῶ ἥτοι ὅποτε οὐκ ἀμέλγει τις, ἢ ἡνίκα τις οὐ μολεῖ, ἀμολός καὶ πλεονασμῶ τοῦ γ ἀμολγός. In omnibus caeteris eiusdem glossae excerptis servata est negatio, itaque quo iure supra μὴ inseruerim apparet. Fuere tamen, ut iam dicebam, grammatici, qui non minus ineptam etymologiam secuti νυκτός ἀμολγῶ revera tempus pecora mulgendi interpretarentur, at non ita fatui, ut tum mediam noctem significari contenderent. Explicuit ita Apollonius in Lexico: Ἀμολγῶ: ἥτοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ ἀμέλγουσιν, ἢ ἐν ἣ τις οὐ μολίσκει, ἢ ἢ ἀμολγῶ, κατὰ παρένθεσιν τοῦ γ. „ἐν νυκτός ἀμολγῶ”· οἷον τὸ μεσονύκτιον. (τῶ μεσονυκτίῳ Villosis.), quae sic emendanda sunt: ἢ ἢ ἀμολγῶ, (καὶ) κατὰ παρένθεσιν τοῦ γ „ἐν ν. ἀμολγῶ,” οἷον (ἐν) τῶ μεσονυκτίῳ. Explicuit ita auctor Epimerismorum (Cram. An. Oxonn. I p. 82), sed multo uberius et doctius: Ἀμολγῶ: „ὥστε (l. ἄς τε) λέων ἐφόβησε μολῶν ἐν νυκτός ἀμολγῶ” (Λ 173) δηλοῖ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἀμέλγουσιν οἱ ποιμένες· οἱ δὲ ἀμολγὸν νύκτα τὴν ἀκμαίαν, καὶ Ἡσίοδος „μᾶζαν ἀμολγαίην” τὴν ἀκμαίαν πρὸς τὸ Φαγεῖν· Φιλῆνος δὲ πᾶσαν ὥραν τῆς νυκτός ἀμολγὸν εἶπε, διὰ τὸ τότε τὴν γῆν τὸν αἶρα ἔλκειν καὶ ἄρδειν πάντα τὰ φυτὰ τῇ ἰκμάδι· καὶ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τούναντιον· τὰ γὰρ κάτω ἄνω ἀμέλγεται· (absurde; scrib.: καὶ γὰρ τ. ἡμέρᾳ τούναντιον τὰ κάτω ἄνω ἀνέλκε-*

ται.) Φιλόξενος δὲ ἐν ἧ οὐδεὶς μολίσκει, ἀμολγός καὶ ἀμολγός.
 (stipes! scribatur: ἀμολός καὶ ἀμολγός) καὶ ἀβροτή (l. ἀβρότη)
 γὰρ ἐν ἧ βροτοὶ οὐ φοιτῶσιν. Explicuit ita quoque Etymologus
 Magnus, nostrorum tamen scholiorum explicatione non admodum
 eleganter adiecta: Ἀμολγῶ· Ὀμηρος „νυκτὸς ἀμολγῶ”: — τῆς
 ἐσπέρας, ἢ τῶ μεσονυκτίῳ, καθ' ὃ οὐκ ἀμέλγουσιν· ἐσπέρας
 γὰρ καὶ ἡμέρας εἰώθασι τοῦτο ποιεῖν. ἢ ἐν καιρῶ ἐν ᾧ συμβέ-
 βηκεν ἀμέλγεσθαι τὰ πρόβατα. ἢ παρὰ τὸ μολῶ καὶ
 πλεονασμῶ τοῦ γ (multum malim κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ)
 μολγῶ, καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α ἀμολγῶ, ἐν ἧ οὐδεὶς μολίσκει.
 οὕτως Ὀρίων. Explicatius agit excerptor quidam in Scholiis
 ad Iliad. O 324 e Lipsiensi codice (L) editis: οἱ μὲν τὸ μέσον
 τῆς νυκτὸς λέγουσιν καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου καὶ
 τοῦ μολῶ, ἐν ᾧ οὐ παραγίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ πλεονασμῶ (hic
 quoque corrigam: κατὰ πλεονασμὸν) τοῦ γ. οἱ δὲ τὴν ἐσπέ-
 ραν, ἐν ἧ ἀμέλγουσιν. οἱ δὲ γλωσσογράφοι, ἤγουν Ἀπίων
 καὶ Ἡρόδωρος, τὴν ἀκμήν. Brevem in eandem sententiam notam
 ad Λ 173 (ex AD) et breviorē etiā Hesychii glossam omit-
 tere licebit nihil novi conferentes.

Sumptibus E. J. BRILL, prodierunt:

- M. T. Cicero.** Commentarii rerum suarum sive de vita sua; accesserunt Annales Ciceroniani in quibus ad suum quaeque annum referuntur quae in his commentariis memorantur; utrumque librum scripsit W. H. D. Suringar. 1854. 2 part. 1 vol. 8°. . . . . f 8.50
- C. G. Cobet,** Variarum Lectionum, quibus continentur observationes criticae in scriptores graecos. Editio secunda auctior, 1873. 8°. f 7.—.
- Miscellanea Critica quibus continentur observationes criticae in scriptores graecos praesertim Homerum et Demosthenem. 1876. f 7.—.
- Collectanea critica quibus continentur observationes criticae in scriptores graecos. 1877. 8°. . . . . f 7.—.
- Hyperidis Orationes duae 'Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ et 'ῬΠΕΡ ΕΥΞΕΝΠΠΙΟΥ. Editio altera auctior et emendatior. 8°. 1877. f 1.50.
- Observationes Criticae et Palaeographicae ad Dionysii Halicarnassensis antiquitates romanas. 1877. 8°. . . . . f 3.50.
- Oratio de arte interpretandi grammatices et critices fundamentis innixa. 1847. 8°. . . . . f 1.80.
- De Philostrati libello ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ. 1859. 8°. . . . . 1.25.
- J. J. Cornelissen,** Oratio Inauguralis. 1879. 8°. . . . . f 0.45.
- Coniectanea Latina. 8°. . . . . - 0.60.
- E. J. Kiehl,** Caesars veldtogten in Gallië, volgens zijne eigene beschrijving der zeven eerste jaren van zijn bestuur. Met eene kaart van Gallië in Caesars tijd, mede aanwijzende de rigtingen der gedane veldtogten. Eerste stuk: De vijf eerste jaren . . . f 1.35.
- Lysiae** Orationes et fragmenta. Emend. C. G. Cobet. 1863. 8°. - 1.20.
- H. W. van der Mey,** Studia Theognidea, accessit collatio codicis Mutinensis tantum non omnis. 1860. 8°. . . . . f 0.75.
- Mnemosyne.** — Bibliotheca Philologica Batava. Edid. C. G. Cobet, T. J. Halbertsma, H. G. Hamaker, E. J. Kiehl, etc. 1852—62. 11 vol. et Appendix ad vol. 2—7. 8°. (f 56.50) . . . . . f 30.—.
- Nova series scripsit C. G. Cobet, C. M. Francken, H. van Herwerden, S. A. Naber, W. G. Pluygers, alii, colleg. C. G. Cobet, H. W. van der Mey. 1873—79. Vol. I—VII. 8°. per volumen. f 5.25.
- H. D. J. van Schevichaven,** Bijdragen tot eene geschiedenis der Bataven. Met facsimile van het Eiland der Bataven volgens de kaart van Peutinger, en schetskaart van het tooneel van den oorlog van Civilis, door den schrijver. 1875 . . . . . f 3.—.
- Dr. J. S. Speijer,** Latijnsche Spraakkunst:
- 1ste stuk. Flexie en Etymologie . . . . . f 1.90.
- 2de stuk. Syntaxis . . . . . f 1.90.
- Xenophontis** Expeditio Cyri. Emend. C. G. Cobet. Editio tertia emendatior. 1881. 8°. . . . . f 1.20.
- Xenophontis** Historia graeca in usum scholarum emendavit C. G. Cobet. Editio secunda emendatior. 1880. 8°. . . . . f 1.20.